

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2009**

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2009**

ROSENDAHLS-SCHULTZ GRAFISK
ISSN 1396-6782

Inatsisartunut

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-i-meersumi § 10, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi Inatsisartunut sulini-ni pillugu ukiumoortumik nalunaaruteqartassasoq. Nalunaarut taanna naqinneqartassaaq tamanullu saqqummiunneqarluni, Ombudsmandillu sulinera pillugu Aalajangersakkani Nalinginnaasuni Inatsisartunit 14. juni 1995-imi aalajangersarneqarsimasuni § 9-kkut aalajangersarneqarpoq nalunaarut taanna Inatsisartut ukiakkut ileqquusumik ataatsimiin-neranni Inatsisartunut tunniunneqassasoq. Nalunaarut taanna qaammatisiutit ukiuanni qaangiuttumi Ombudsmandip suliarisimasaanik imaqtussaavoq.

Suliat Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 3 tunnga-vigalugu ukiumoortumik nalunaarummi saqqummiunneqartut oqartussaasut pissutsit isornartorsiorneqartut pillugit nassuiaataannik ilaqartinneqartussaapput.

Tamanna tunngavigalugu ukiut Ombudsmandeqarfiup nalunaarusiorfigisaasa 15-issaat pillugu nalunaarut makkuninnga imaqarpoq:

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut
  - 1.1 Sulisut
  - 1.2 Angalanerit tikeraarnerillu, nunanillu allanik suleqateqarneq
  - 1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera
  - 1.4 Allanik suleqateqarneq
  - 1.5 Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiunerlu
2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat
3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoor-tumik oqaaseqaatit
4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat
6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq -naammagittaalliutit pillugit suliat
7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq -suliat nammineerluni misissugassanngortitat
8. Oqaatsinik ujarliutit

Nuuk, september 2010

Vera Leth

Imai

Siulequt.....	3
1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut	8
1.1 Sulisut	8
1.2 Angalanerit tikeraarnerillu, nunanillu allanik suleqateqarneq.....	8
1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera.....	9
1.4 Allanik suleqateqarneq	33
1.5 Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersuinerlu	33
2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat	34
Suliat agguataarneqarneri. Titartaganngorlugit takussutissiat.....	41
3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit.....	46
3.1 Kommunip ilitsersuisussaataitanerminik eqqortitsinngin- nera kiisalu siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammut atatillugu piffissaq suliamik suliarin- ninnermut atorneqartoq sivisooq (j.nr. 2008-120-0005).....	46
3.2 Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pissu- tigalugu isornartorsuineq, tassami innarluutilinnut tun- ngasuni akuersissutit marluk inaarlugit suliarineqarneranni kommuni ukiuni pingasuni peqataasimannngimmat (j.nr. 2008- 146-0001).....	46
3.3 Soraarsitsinermi suliamik suliarinninnermut atatillugu kuk- kunerit annertuut, matumani suliami illua'tunngiusup isu- maanik tusarniaasimannnginneq ilanngullugu eqqarsaatigalu- gu (j.nr. 2008-323-007).....	47
3.4 Inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqamik pisinnermut ta- piissutinik qinnuteqaatinik aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiornerannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu suliarinnit- tarneq (j.nr. 2008-813-0001)	48
3.5 Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaan- ni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15-ip kalaallisuuata qal- lunaatuuatalu imminnut naapertuutinnginnerannik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavi- galugu nalunaarutigisamik Naalakkersuisut malitseqartitsivigin- ninnerat (j.nr. 2008-933-0003).....	50

3.6 Ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik malinninnermut ilaatil-lugu allakkatigoortitsisarnissamik piumasqaat (j.nr. 2009-131-0002).....	53
3.7 Meeqqamik angajoqqaat akuersitillugit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasumik angerlartitsinermi pe-riaatsip meeqqap angajoqqaavinut kukkusumik ilitsersuu-tigineqarnera (j.nr. 2009-142-0001).....	53
3.8 Ulluunerani paaqqinniffinnik atuisut akiliutaat pillugit na-lunaarummi malittarisassani akiliisussaatitaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut inatsisikkut tun-ngavissaqannginneq (j.nr. 2009-149-0005).....	55
3.9 Tjenestemandip suliffigisaata illoqarfimmut allamut nuun-neqarneranik apeqqut (j.nr. 2009-329-0003).....	56
3.10 Inoqutigiinnut arlalinnut illulianik attartornermi attar-tortitsisup attartorneq pillugu isumaqatigiisummi assi-giissaartunik oqaasertalersugaasumi kinaassusersine-qarsinnaanera (j.nr. 2009-519-0005).....	62
3.11 Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqus-sutaanni innersuussisarneq pillugu malittarisassat attar-tortup inigisamik Namminersornerullutik Oqartussat kom-munillu inissiaataasa attartortittakkat pigisatut inissian-ngortissinnaanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat tun-ngavigalugu pisinissaminut periarfissaata qulakkeerneqar-nissaa siunertaralugu atorneqarsinnaanngilaq (2009-711-0003).....	64
3.12 Kommunit allagaataannik kasiiliisoqassappat piumasqaat-it (j.nr. 2009-905-0008).....	65
4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommuninullu tikeraarnerit.....	68
4.1 Kommunit aaqjissuussaanerannut takussutissiat (j.nr. 2009-901-0030).....	68
4.2 Tarnikkut napparsimasunut pinngitsaaliinermik atuisar-neq (j.nr. 2009-905-0009).....	68
4.3 Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliap sularine-qarnissaanik itigartitsissuteqarnera pillugu misissuineq (j.nr. 2009-905-0011).....	68
4.4 Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaanni nammi-neertitani pisortaasut saaffiginnissutinik naalackersuiner-mut tunngasunik akisinissaminnut periarfissaat pillugu naa-lakkiut (j.nr. 2009-905-0012).....	69

4.5 Inissiamik tunniussinermik tunuartitsineq (j.nr. 2009-907-0006).....	70
4.6 Kommunit suliami siusinaartumik pensionisianut tunngasumi tusagassiorup innuttaasumik ikiuineranut atatillugu suliamik suliarinninnera (j.nr. 2009-907-0007)	71
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsifiusunut agguataakkat.....	73
5.1. Namminersorerullutik Oqartussat Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata meeqqanik paarsinermik aaqquissuussineranik atuinnermut angajoqqaat atuisutut akiliutinik Namminersorerullutik Oqartussat kommunini ulluunerani paaqqinniffinnut aalajangersarsimasaat unioqqutillugit akiliisitsiniarnissaannut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat inatsisitigut tunngavissaqanngitsut	73
5.2 Meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq, iliuusissanut pilersaarusiap suliarineqarsimannginneranik isornartorsiuneq. Meeqqap angajoqqaavisa meeqqap ilinniartitaaneranut aningaasartuutinik suliami pineqartunik akileeqqunissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngineq	113
5.3 Sulisup atorfinitsinneqarnermini allakkat allanngortinneqarnissaannik taakkunungalu ilanngullugu akissarsiami qafneqarnissaannik qinnutigisaata suliap aallartinneranit ukiut pingasut sinnerlugit qaangiuttut kommunimit sulii naarlugu suliarineqarsimannginneranut atatillugu piffissap suliamik suliarinninnermut atorineqartup sivisussusiata isornartorsiu-tigineqarnera	143
5.4 Mianersoqqussummik suliaritunngitsoornermut pineqaatissiissutitut atuineq	148
5.5 Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasua-ta aningaasarsiaqartitaaneranut inatsisikkut tunngavigisaq aamma aningaasarsiat naatsorsornissaannut pisinnaatitaaneq.....	170
5.6 Aatsitassat pillugit inatsimmik malinneqqusilluni peqqusisuteqarneq pillugu naammagittaalliuut.....	208
5.7 Ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersornissaannut inatsisikkut tunngavigisami amigaatit.....	236
5.8.1 Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnerminut nalinginnaasumik atortagaa.....	260
5.8.2 Kommunit isumaginninnermut tunngasunik aqutsinerannik Naalakkersuisut nakkutilliinerisa annertussusiat.....	298

5.9 Nutsernerup kingornatigut misissuineramik nalunaarusiap attartortumit atsiorneqarnerata kingornatigut allanngortin- nissaanut tunngavissaqanngilaq	325
5.10 Kommuneqarfik Sermersuumi pensionisialinnut tapit aaq- qiissuteqarfigineqarnerat.....	329
6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartor- neqartunut malitseqartitsineq. Naammagittaalliuutit pil- lugit suliat.....	377
7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartor- neqartunut malitseqartitsineq. Suliat nammineerluni misissugassanngortitat.....	389
8. Oqaatsinik ujarliutit.....	422

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1.1. Sulisut

Anne Refsgaard fuldmægtigit atorfimmi inuttaqanngitsumi 1. juli 2009-mi atorfinitsippara. Anne Refsgaard inatsisilerituutut ilinniarnerninik Københavns Universitetimi januar 2005-imi naammassinnissimavoq.

Oqaatsinik Pikkorissarfimmi Sisimiuniittumi nutserisutut/oqalutsit ilinniartuq Kunuk Petersen 3. august 2009-mit 18. december 2009-mut nutserisutut/oqalutsit sulinermik misiliisutut atorfinitsippara.

Fuldmægtig Jens Aalkjær fuldmægtigit ilaata sivisuunik napparsimanera pissutigalugu inatsisilerituutut fuldmægtigit atorfimmi taartaasussatut 15. september 2009-mi atorfinitsippara. Taartaaffissaq 1. april 2010-mi naassaaq. Jens Aalkjær inatsisilerituutut ilinniarnerninik Aarhus Universitetimi 1984-imi naammassinnissimavoq.

Atorfeqarfimmi 2009-p naanerani uku sulisorineqarput:

Inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen
Nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen
Nutserisoq/oqalutsi Lars Vahl
Allatsi Alice Møller
Nutserisoq/oqalutsi Erno Aronsen
Fuldmægtig Line Lander Madsen
Fuldmægtig Lili Rasmussen
Fuldmægtig Jonna Zacho
Fuldmægtig Jens Aalkjær

1.2. Angalanerit tikeraarnerillu kiisalu nunanik allanik suleqateqar-neq

Nunat Avannarliit Killiit Ombudsmandiisa Københavnnimi 2009-mi martsip qaammataani ataatsimiinneranni peqataavunga.

Inatsisilerinermi pisortaq Michael Mikkelsen peqatigalugu International Ombudsmans Institutip nunarsuaq tamakkerlugu qulingiluassaanik ataatsimeersuartitsinerani Stockholmimi ingerlanneqartumi 2009-mi juni qaammataani ingerlanneqartumi peqataavunga, tamatumunngalu peqatigitillugu Riksdagens Ombudsmanen ukiunik 200-nngortorsiortoq nalliuttorsiutigineqarluni.

1.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Ombudsmandip kommunit illuutimik innarluutilinnit tikinneqarsinnaanerat/iserfigineqarsinnaanerat pillugu naammagittaalliutit eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera (j.nr. 2008-146-0002)

Kommunimi illut arlallit innarluutilinnut tikinneqarsinnaasunnngortinneqarsimanninnerat/iserfigineqarsinnaasunnngortinneqarsimanninnerat innuttaasup naammagittaalliutigisaa kommunip akuersaannngitsumik aalajangiivigisimavaa.

Kommunip aalajangiinera innuttaasup uannut tamatuma kingornatigut naammagittaalliutigaa.

Innuttaasoq 28. marts 2009-mi nalunaarfigaara naammagittaalliutit suliarinissaanut paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit pisinnaatitaannngitsunga.

Taamatut aalajangiinera matuminnga tunngaveqarpoq, tassalu naammagittaalliutit aqutsinermi oqartussaasumit pisinnaatitaasumit sulii aalajangiivigineqarsimanninneranik imaluunniit kommunip aalajangiinera Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaanerani.

Suliamik uanga suliarinnilissaguma suliarinnilinnnginninni naammagittaalliutit Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqartussaananeranut erseqqinnerusumik tunuliaqutaasoq pillugu allakkanni Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut tamatumunnga peqatigitillugu nassiunneqartuni imaattut oqaatigaakka:

"Inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersoq aamma sanaartornermut malittarisassat 2006-imeersut nunaminertat atornerarnerat pilersaarusiernerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaannik tunngaveqartut illut atortorisarutillu allat innarluutilinnit tikikkuminartunnngortinneqartarnissaat pillugit malittarisassanik imaqarput.

Pineqartulli tassaapput malittarisassat assigiinngitsunik siunertaqartut assigiinngitsunullu sammititaasut.

Inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni innuttaasunik innarluutilinnik ikiorsiineq pineqarpoq, innuttaasullu taakku ikiorserneqarnissaminut pisinnaatitaanerat pillugu aalajangiinissamat tunngavimmik imaqarluni.

Sanaartornermi malittarisassani illunik piginnittut eqqarsaatigalugit inatsiseqartitsinermut tunngasut aalajangersaavigineqarput.

Inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat Naalakkersuisunit Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik kommunillu aqputigalugit aqunneqarpoq, tak. isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi § 1, imm. 1, tassuunami aalajangersarneqarmat Kalaallit Nunaanni isumaginnittoqarfik Naalakkersuisut siulersorlugulu aaqqissuutissagaat, kommunillu isumaginninnermi malittarisassanik malinninnerat nakkutigissaagaat.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 6, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq kommunip isumaginninnermik suliaqarnerani pissutsit oqartussaasunut allanut aalajangersakkatigut allatigut isumagissannngortinneqarsimanngitsut tamaasa kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissassagai.

§ 1, imm. 2-mi innarluutilinnut tikikkuminartuutitsinissaq pillugu malittarisassat malinneqarnerat oqartussaasumit sorlermit nakkutigineqassanersoq inunnik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni imaaliillaannaq takuneqarsinnaanngilaq, Inatsisartulli peqqussutaanni tassani § 26-mi takuneqarsinnaavoq Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu aningaasartuutit, kommunini innarluutilinnut inissiat eqqaassanngikkaanni, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanit akilerneqartassat.

Inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 1, imm. 2-mi aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaata siunertaa pillugu § 1, imm. 1-imi aalajangersakkamut ataneqartillugu aamma inissinneqarsimavoq, tassuunalu aalajangersarneqarpoq innarluutillit inuunermit nalinginnaasumut sapinngisamik qanittumik inuuneqarmissaat qulakkeerneqassasoq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga kommunit Inatsisartut peqqussutaanni § 1, imm. 2-mut atatillugu immikkut pisussaaffilerneqarnissaannik eqqarsaateqartoqarsimanerata ilimaginnisaanut tunngavissaqanngitsoq, aalajangersakkallu malinneqarneranut pingaarunerusutigut akisussaaffik tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisuniittariaqartoq.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaaninnut akissummini 4. november 2008-meersumi oqaatigaa Naalakkersuisoqarfik taanna isumaqartoq (...)p naammagittaalliutaata erseqqinnerusumik misissornisaanut pissutissaqarani, Naalakkersuisoqarfiullu ilaatigut innersuussutigisimavaa Illuutinik Upalungaarsimasuutitaqarnermillu Aqutsisoqarfik (www.nanoq.gl-imi paasissutissat malillugit Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup ilagisaa) pisortat illuutaasa suliffeqarfiutaasalu innarluutilinnut tikikkuminartuutinneqarnerannik nuna tamakkerlugu misissuilersimasoq.

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa erseqqinnerusumik imatut paasivara Naalakkersuisoqarfik suliamut akiliunnissaminut pissutissaqarani isumaqartoq, pissutsit (...)p naammagittaalliutaani pineqartut Namminersornerullutik Oqartussani oqartussaasumit allamit suliarineqarnerat innersuussutigalugu.

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup (...)p naammagittaalliutaa tunngavigalugu misissuinerup aallartinneqarnissaanik itigartitsissuteqarnerata erseqqinnerusumik misissuiffigilernisaanut naammattumik pissutissaqarnanga.

Kinguleruttoq tassaavoq (...)p naammagittaalliutaanik suliarinninnissamut Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup pisinnaatitaaneraniq apeqqut.

Nunaminertat atorveqarnerat pilersaarusiorterlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni 31. december 2008-p tungaanut atuuttumi illulioriternermi oqartussaassuseq pillugu aalajangersakkanit makku erserput:

"§ 21. Namminersorerullutik Oqartussat sanaartukkanut oqartussaaneq pillugu aalajangersakkat aalajangissavaat, aamma sanaartukkat atortuuteqarfiillu allat sananeqarnissaat, ilusilersornissaat iluarsartuunnissaallu pillugit.

§ 22. Kommunalbestyrelset Namminersorerullutik Oqartussat isumaqatigiissuteqarfialugit malittarisassat malillugit sanaartukkanut oqartussaaneermut atatillugu sanaartukkanut oqartussatut suliaqarnerminni akiliteqartitsisinnaapput."

Illulioriternermi oqartussaassuseq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 13-imi, 18. august 2006-imeersumi § 1, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq illulioriternermi oqartussaassuseq Naalakkersuisuniittoq. Nalunaarummi § 1, imm. 2-kkut aamma 3-kkut aalajangersarneqarpoq tamanna sanaartornermi malittarisassani aalajangersarneqarsimappat kommunalbestyrelsit Naalakkersuisunut akisussaallutik najukkani ataasiakkaani illulioriternermi oqartussaasup suliaasaanik isumaginnittussaasut.

§ 1, imm. 3-mit erserpoq illulioriternermi oqartussaasup suliaasaanik kommunalbestyrelsip aqutsinera pillugu malittarisassaniq "Sanaartornermi malittarisassat 2006"-imi aalajangersaasasut, taannalu Naalakkersuisunit aamma saqqummersinneqassasoq.

Sanaartornermi malittarisassani 1.1-imit makku erserput:

"Imm. 1. Malittarisassat inissianik sanaartornermut, inuussutissarsiuteqarfinnik atorfeqarfinnillu sanaartornermut tamanut kiisalu biliisivinnik, quinik illunillu allanik pingaannginnerusunik, inissianik atorfeqarfinnillu sanaartornermut atasumik sananeqartunut atuupput.

Imm. 2. Malittarisassat atorveqassapput

- nutaanik sanaartornermut,
- sanaartukkanut ilassutinut,
- allannguinernut allanngutinullu allanut, malittarisassani aalajangersakkanut sanilliullugit pingaaruteqartutut isigisarialinnut,
- atuinermi allannguutinut, malittarisassani aalajangersakkanut sanilliullugit pingaaruteqartutut isigisarialinnut, aamma
- sanaartukkanik isaterinernut.

Imm. 3. Malittarisassani aalajangersakkat sukangannginnerusortai allannguineranut atuuttut taamaallaat atorneqarsinnaapput, kommunalbestyrelsip naliliinera malillugu allanngortiterineq sanaartorfimmi annertuumik allannguutaalluni suliarineqassappat."

Sanaartornermi malittarisassat 1.8-mi manna pillugu aalajangersakkamik ima qarput, tassalu sanaartortoqarnissaanik akuersissummik tunniussisoqannginnerani ilaatigut inunnik annertuumik innarluutilinnik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni piumasaqaataasut eqqortinneqarsimanerat kommunalbestyrelsip nakkutigissagaa.

Sanaartorneq pillugu malittarisassani 1.13-ikkut aalajangersarneqarpoq taakku 1. januar 2007-imi atortuulersut.

Oqaatigaara Namminersornerullutik Oqartussat suliassanik kommuninut isumagisassanngortitsissappata tamatumani inatsisikkut tunngavissaqarnissaq piumasaqaataasoq.

Suliassanik kommuninut isumagisassanngortitsineq pillugu nalunaarummi malittarisassat Inatsisartut peqqussutaanni issuarneqartumi pisariaqarneratut tunngavissaqarnersut takuinnarlugu nalorninarpoq.

Najukkani ataasiakkaani illuliorititernermut oqartussaassusermik isumagisassanngortitsineq pisariaqarneratut tunngavissaqassappat kommunit suliassamik isumaginninnerat Naalakkersuisut suliassamik isumagisassanngortitsinerannik tunngaveqartariaqarpoq.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi avataanut isumagisassanngortitsisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut malillugit oqartussaasumut pisinnaatitaaqqaartumut naammagittaalliornissamut periarfissaqartitsisoqartussaavoq, oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissaq inatsisikkut tunngavigisami erseqqissumik mattunneqarsimangippat¹.

Aamma oqaatigaara pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 5. december 2008-meersoq 1. januar 2009-mi atortuulermat. Inatsisartut peqqussutaat nutaaq taanna pissutsit Inatsisartut peqqussutaanni siusinnerusukkut atuuttumi pineqartunut ilaatinneqartut pillugit naammagittaalliutinik suliarinnitarneq pillugu malittarisassanik ima qanngilaq. Taamaattumik naatsorsuutigaa (...)p naammagittaalliutaa Naalakkersuisoqarfiup malittarisassat siusinnerusukkut atuuttut tunngavigalugit isummerfigissagaa.

Tamatuma kingornatigut pineqartoq tassaavoq K Kommunimi illuutit arlallit innarluutilinnit tikkineqarsinnaannginnerannik (...)p naammagittaalliutaata oqartussaasutut siullertut suliarinnisaanut Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik pisinnaatitaaq, imaluunniit (...)p K Kommunip aalajangiinera 10. september 2008-meersoq, (...)p uannut naammagittaalliuumminut ilanngullugu nassiussimasaa, pillugu naammagittaalliutaa Naalakkersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusussatut suliarissagaa.

Illuliorititernermi oqartussaassutsip ilaasa kommuninut isumagisassanngortinneqarnerat inatsisitigut pisariaqartumik tunngavissaqarnersoq Naalakkersuisoqarfiup suliamik suliarinninnermini isummerfigissagaa naatsorsuutigaa.

---

1) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", 2002-mi aappasaanik naqitertitaq, qupperneq 139.

(...)"

Ombudsmandip Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera (j.nr. 2008-211-0001)

Innuttaasup piffissaq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut suliamik suliarinninnerminnut atugaat 5. maj 2008-mi naammagittaalliutigaa.

Innuttaasoq pineqartoq, Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut siulittaasuat aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik allakkatigut 24. marts 2009-meersutigut nalunaarfigaakka Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut 2009-mi februarip qaammataata naanerani atuukkunnaartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanngitsunga, tassami taakku tassaammata Aalajangiisartut naalagaaffiup ataaniittut, tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulersinneqarnissaa pillugu Kunngip peqqussutaani nr. 30-mi, 20. januar 1997-imeersumi § 41 tunngavigalugu pilersinneqarsimasut.

Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigaa uanga paasinninnera unaasoq Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut Naalackersuisunit tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 17-imi, 19. november 2007-imeersumi § 41 tunngavigalugu toqqarneqartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaasutut inissisimassasunga.

Tamatumunnga manna pissutaavoq, tassalu Aalajangiisartunik taakkuninnga ilusiliinerup Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarsimasup aalajangiisartunut allanut eqqartuussivinnut assingusunut aaqqiagiinngissutinillu aalajangiisartunut taakku eqqarsaatigalugit uanga pisinnaatitaasariaqanngiffinnut assingusuunnginnera.

Ajornartorsiutit assigiinngitsut tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata atortuulerneranut attuumassuteqartut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut malugeqqullugit aamma oqaatigaakka.

Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera pillugu apequt 1998-imi isummerfigaara. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara isumaqartunga Aalajangiisartut sulinerat uanga pisinnaatitaanerma avataaniittoq, tassami naalagaaffimmi oqartussaasoq pineqarmat. 1998-imi ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortoq 1.2. tamatumunnga atatillugu innersuussutigaa.

Folketingip Ombudsmandia suliamut taannaasumut atatillugu pisinnaatitaanani oqarpoq, tak. Danmarkimi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 3 aaqqiagiinngissuti-

nik aalajangiiffiginnittartut aalajangiisartunut tunngasoq. Folketingip Ombudsmandia-
ta 1998-imi ukiumoortumik nalunaarutaani qupperneq 13 innersuussutigaara.

Tusagassianut tunngasuni akisussaassuseqarneq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsit nr.
439, 31. maj 2000-imeersoq 1. januar 2001-imi atortuulerpoq.

Inatsit taanna imaattunik imaqarpoq:

"§ 1. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisartut inatsisaatigut aalaja-
ngersassavaat Kalaallit Nunaanni tusagassianut tunngasuni akisussaassuseqarneq pillugu malit-
tarisassat erseqqinnerusut, ilanngullugit innuttaasut akisinissaminnut pisinnaatitaanerat pillugu
malittarisassat, tusagassiuinermi ileqqorissaarnissamut malittarisassat aamma Kalaallit Nu-
naanni tusagassiuisarnermut ataatsimiititaliamik pilersitsinissamut malittarisassat.

§ 2. Inatsit atuutilissaaq 1. januar 2001.

Imm. 2. Tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsit, peqqussutikkut nr. 39, 20.
januar 1997-imeersukkat atortuulersinneqartoq, atortuunnassaaq inatsisip aalajangersagartaa-
sa Inatsisartut inatsisaatigut Namminersornerullutik Oqartussanit suliaasukkat atorunnaarsitaa-
nissaat tikillugu."

Inatsisissatut siunnersuut taanna pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit ersepoq siun-
nersuut taanna Naalakkersuisut Justitsministereqarfimmut saaffiginnissutaat tunngavi-
galugu saqqummiunneqarsimasoq.

Inatsit piareersarlugu sulinermi inatsisissatut siunnersuut tusarniaatigalugu nassiuinne-
qarpoq, ilaatigut Danske Dagblades Foreningimut, taassumalu ilaatigut makku oqaati-
gai:

"Danske Dagblades Foreningip oqaatigaa Kalaallit Nunaanni aviisit taamatuttaarlu Kalaallit
Nunaanni tusagassiuutitut attuumassuteqartut tamarmiullutik tusagassiuisarnermi akisussaas-
suseqarnermut tunngasut Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnissaat kissaatigi-
gaat, nuussisoqassappalli tusagassiornermut tunngasut Danmarkimi tusagassiuisarnermi aki-
sussaassuseqarneq pillugu inatsisip ataani atuuttunit ajornerulersinneqanngilluinnarnissaasa
qulakkeerneqarnissaat piumasaqaatigineqarluni. Inatsisissamut missingiummi § 1-ip Danmar-
kimi Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut il.il. pillugit malittarisassanut illua'tungiuliuttunik
malittarisassanik Kalaallit Nunaanni pilersitsinissamut pisussaaffeqarnermik imaqarnera, il-
lua'tungaatigulli Danmarkimi tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsimmi qi-
tiusumik pingaaruteqartoq, tassalu aaqqissuisup kinaassusersiunngitsumik akisussaassuseqar-
nera pillugu malittarisassat eqqarsaatigalugit tunaartarisassartaqannginnera peqatigiiffiup tik-
kuarpaa. Kalaallit Nunaanni inatsisiliorniarneq Namminersornerullutik Oqartussat tunaartari-
sassaannik ima ikitsigisunik imaqarpoq tamanna tusagassiuutit tunngaviusutigut pisariaqartu-
nik atugassaqartitaanissaannik erseqqilluinnartunik takorluugaqarnermik tunngaveqarluni, Ka-
laallit Nunaanni inatsit naleqquttunik imaqassappat." (Atofeqarfimmi nutsigaavoq)

Folketingip Kalaallit Nunaanni inatsisit pillugit ataatsimiititaliaa inatsisissatut siunner-suutip suliarineqarnerani Justitsministeri tusarniaanermut akissut pillugu oqaaseqaate-qaqquaa, ministerillu taassuma tamatumunnga atatillugu makku oqaatigai:

"Namminersorerullutilli Oqartussanik aaqqissuussineq tunngaviusumik piumasaaqammik imaqarpoq, tassalu malittarisassanik aalajangersaanissamut aqutsinermullu pisinnaatitaaneq Namminersorerullutik Oqartussat pillugit inatsisikkut Namminersorerullutik Oqartussanut inissineqarsimasoq, Namminersorerullutillu Oqartussanut tunniussinermi inatsisikkut Namminersorerullutik Oqartussanut tunniunneqarsimasoq Tunngaviusumik Inatsisip killissalius-satut aalajangersagartaasa iluanni ingerlanneqassaaq, matumani kiffaanngissuseqarsinnaatita-nerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Tamatuma pissuseqataa nunat tamat eqqarsaatigalugit pi-sussaaffiit naalagaaffeqatigiinnerup iluani atuuttut eqqarsaatigalugit atuuppoq, matumani Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissut ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Namminersorerullutik Oqartussat tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarnermut tunngasut nuunneqarnerisa kingornatigut Kalaallit Nunaanni tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarner-mut tunngasut qanoq aalajangersaavigineqarnissaat eqqarsaatigalugu tunngaviatigut nammineq aalajangersaasinneraat apeqquataatinnagu aalajangersaaneq taamaalilluni killissarititaasut Tunngaviusumik Inatsimmi aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummi kiffaanngis-suseqarluni oqalussinnaatitaaneq pillugu aalajangersarneqartut iluanni pisusaavoq." (Atorfe-qarfimmi nuutsigaavoq)

Namminersorerullutik Oqartussat inatsimmik aqutsinissamut pilersaarutaannik ataatsi-miititaliap apeqquataa Justitsministerip aammattaq imatut akivaa:

"Aallaqqaasiutitut oqaatigineqarpoq inatsisissatut siunnersuummi § 2, imm. 1-ikkut siunner-suutigineqartoq tunniussineq pillugu inatsit 1. januar 2001-imi atortuulissasoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 2, imm. 2-kkut siunnersuutigineqarpoq tusagassiuisarnermi akisussaassuse-qarneq pillugu inatsit atuuttoq Kunngip peqqussutaatigut nr. 39-kkut, 20. januar 1997-imeer-sukkut Kalaallit Nunaannut atortussanngortinneqarsimasoq inatsimmi aalajangersakkat Inatsi-sartut inatsisaatigut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussanit aalajangersarne-qarsimasutigut atorunnaarsinneqarnissamik tungaanut.

Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuutip manna nassataraa, tassalu Namminersorerullutik Oqartussat 1. januar 2001-ip kingornatigut tusagassiuisarnermi akisusaassuseqarneq pillugu malittarisassat nammineq aalajangersarsinnaalissagaat. Suliassa qarfiup taassuma aalajanger-saaffigineqarnissaata qaqugu suliniutigineqarnissaanut pilersaaruteqarnerisut, taamaappallu taakkua sunik imaqarnissaat Justitsministerip ilisimangilaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 17, 19. no- vember 2007-imeersoq, 1. januar 2001-imi atortuulersoq, Inatsisartut kingusinnerusuk- kut akueraat.

Inatsisartut inatsisaanni tassani §§-it 41 aamma 55 imaattunik oqaasertaqarput:

"§ 41. Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunik toqqaassapput, taakkualu inuttarissavaat siulittaasoq aammalu ilaasortat arfinillit allat. Naalakkersuisut siulittaasoq inatsisilerituujusussaq toqqaassavaat. Ilaasortat marluk Kalaallit Nunaanni Tusagassiorlut Peqatigiiffianniit oqaaseqaat aallaavigalugu toqqaarneqassapput, aamma ilaasortat marluk toqqaarneqassapput, Kalaallit Nunaanni tusagassiuutit naqitat aamma radio tv-lu oqaaseqaateqartereerlugit aqqissuisoqarfiisa sinniisuisut. Kiisalu ilaasortat marluk pisortat aallartitaasut toqqaarneqassapput, soqutigisaqaqatigiit kulturikkut sunngiffimmilu ingerlatsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni kapitali 8 naapertorlugu tapiiffigineqarsinnaasut oqaaseqaataat aallaavigalugu.

Imm. 2. Ilaasortat taakkunungalu sinniisussat qulaani allassimasutuulli toqqaarneqartussat, ukiuni sisamani atuuttussatut toqqaarneqartassapput. Toqqagaqqittoqarsinnaavoq."

"§ 55. Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2008 atuutilissaaq. Ilutigalugu Tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsit, atuutilersitsineq nr. 39, 20. januar 1997-imeersoq atorunnaarsinneqassaaq. Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut, maleruaqqusami oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu toqqaarneqartut, Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut nutaat toqqaarneqarnissaasa tungaannut atuutissapput."

Inatsisissatut siunnersuummi Naalakkersuisut Inatsisartunut 2007-ip aallartinnerani saqqummiussaanni § 50 (aalajangiinerit oqartussaasumut allamut suliassanngortinneqarsinnaannginnerannik aalajangersagaq) pillugu oqaaseqaatini allaaserineqarpoq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut Naalakkersuisunit pilersinneqartut Ombudsmandip nakkutilliinerani pineqartunut ilaatinneqassanngitsut, tassami Aalajangiisartut taakku aqqiagiinngissutinik aalajangiiviginnittartuummata.

Tamatununga atatillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut allakkatigut 12. februar 2007-imeersutigut, assilinerat Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisunut ingerlanneqartukkut, malugeqqullugu oqaatigaara Aalajangiisartut nutaat eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanerup killissalersorneqarnissaa Ombudsmandip nammineq aalajangertariaqaraa.

Inatsisissatut siunnersuut Naalakkersuisut tamatuma kingornatigut, tassalu 11. marts 2007-imi Inatsisartuni siullermiigassatut saqqummiussaata Ombudsmandip Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut nutaat eqqarsaatigalugit pisinnaatitaanera pillugu oqaaseqaatinik imaqqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuut taanna Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut siulittaasuata inatsisilerituutut ilinniarsimasuunissaa pillugu malittarisassanik aamma imaqqanngilaq.

Tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi 11. marts 2007-imi saqqummiunneqartumi § 41 pillugu oqaaseqaatini apeqqut kingullertut taaneqartoq pillugu makku oqaatigineqarput:

"Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut katitigaanerat inatsiseqartitsinikkut atuuttut eqqarsaatigalugit allanngortinneqarpoq, tassa siulittaasoq siulittaasullu tullia inatsisilerituujussasut piumasagaataajunnaarsillugu. Taamatut allannguinerut tunngavilersuutigalugu oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaat inuiaqatigiillu kalaallit pillugit ilisimasat annertuujusut. Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut inatsisilerinikkut ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilerpata tamanna taaseqataasinnaatitanani ilaasortassamik toqqaanikkut pisinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq, tassami immikkoortoq taanna oqaaseqaatit kalaalluusunngortinneqarneranni nutserinermi ilanngunneqanngitsoorsimammat)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut siulittaasuannut siulittaasoq pillugu tusagassiuutitigut oqallinnermut ilagitillugu 30. maj 2007-imi imatut allappoq:

"Inatsisissatut siunnersuummi siulittaasup tullia peerneqarpoq, aammalu inatsisissatut siunnersuummi piumasagaataanani siulittaasup inatsisilerituujunissaa. Soorlulu ilisimassagit, Naalakkersuisut inatsisilerituumik siulittaasussatut toqqaasinnaapput aammalu nunap eqqartuussisunera qinnuigisinnaallugu atorfimmut ikkunniisaanut, ilanngullugulu isumaqarpunga Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inatsisissaattut siunnersuut maanna saqqummer-soq, atuuttuaannartussatut aalajangiusimangikkaat."

Aalajangiisartut siulittaasuata tullia Naalakkersuisunullu ilaasortap tusagassiuutitigut ilanngussaata inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaa sioqqullugu Inatsisartut Kultureqarnermut Atuartitaanermullu Ataatsimiititaliaannut saqqummiunneqarput.

Ataatsimiititaliaq isumaliutissiissummini 4. november 2007-imeersumi siulittaasoq pillugu apeqquut eqqarsaatigalugu imatut allappoq:

"Kingullertut Kalaallit Nunaanni Tusagassiuisarneq pillugu Aalajangersaasarfiup Naalakkersuisunut ilaasortamut 16. august 2007-imi saaffiginnissutaata nuutinnera (Ilanngussaq 7) ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigineqarpoq. Tusagassiuisarneq pillugu Aalajangersaasarfiup siulittaasuata inatsisilerinermik ilinniagaqartuunissaata siunnersuutaqqaartumi allasimanginnera ataatsimut pingaarnertullu uparuarneqarpoq. Kiisalu siulittaasup Naalakkersuisunit toq-qarneqartarnissaa assut isornartoqartinneqarpoq, taamaalillunimi aalajangersaasartut naalakkersuinikkut ingerlatsisunut attuumassuteqannginnerat apeqquuserneqarsinnaammat. Taamaalillunilu assersuutigalugu Tusagassiuisarneq pillugu Aalajangersaasarfiup siulittaasua ima erseqqissaateqarpoq: "Inatsisinut tunngasumik ilisimasaqarnerup, siulittaasup piginnaasaqarfigisariaqagaata, saniatigut siulittaasoq aamma attaviitsuusariaqarpoq. Siulittaasoq attaviitsuuginnarani aammali qinerseriaaseq aalajangersimasoq naapertorlugu qinigaasimasariaqarpoq, taamaalilluni siulittaasup ilumut attaviitsuunera inuit ataasiakkaat tusagassiuutillu tatiginiassammassuk. Naalakkersuisut pisariaqanngitsumik isornartorsortinnissaq politikikkikullu akuleruttut pasillerneqarnissaq pinngitsoortinniarlugu pisortaqarfik attaviitsoq siulittaasunngortinneqartussamik innersuussuteqartissavaat. Eqqartuussiveqarfiit, Inatsisartunut Naalakkersuisunullu attaveqanngitsut, taamatut attaviitsuunissamik qulakkeerinninnissamut piukkunnarnerpaajupput." (Ilanngussaq 7).

Naalakkersuisunut ilaasortap allagaanik ataatsimiititaliaq ulloq 2. oktober 2007-imi tigusaqarpoq, tassani aappassaaneerinissaq sioqqullugu inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqarnissaq naatsorsuutigineqarsinnaasoq paasisutissiissutigineqarpoq (Ilanngusaq 8). Apeqqutit erseqqissaatigineqartut eqqarsaatigalugit allannguutissatut siunnersuuteqarnissaq ataatsimiititaliamit ilassilluarneqarpoq. Taamaattumillu Tusagassiuisarneq pillugu Aalajangersaarfiup siulittaasuata inatsisilerituujunissaa allannguutissatut siunnersuutiminni Naalakkersuisut erseqqissaatigilersaarmassuk ataatsimiititaliap nuannaarutigaa."

Naalakkersuisut tamatuma kingornatigut, tassalu 7. november 2007-imi, allannguutissatut siunnersuut Inatsisartuni akuerineqartoq imaattoq saqqummiuppaat:

"§ 41-mut

1. Imm. 1. oqaaseqatigiit aappaat imatut oqaasertalerneqassaaq:

"Naalakkersuisut siulittaasoq inatsisilerituujusussaq toqqassavaat."

§ 50-imut

2. Aalajangersagaq imatut oqaasertalerneqassaaq:

"§ 50. Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut aalajangigaat allaffissornikkut oqartussaasumut allamut suliaassanngortinneqarsinnaanngilaq."

§ 52-imut

3. Aalajangersagaq imatut oqaasertalerneqassaaq:

"§ 52. Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut isumaqatiginninniarfigereerlugit taakku suleriaasissaat Naalakkersuisut aalajangersassavaat.

Stk. 2. Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut allatseqarfimmit ikiorserneqassapput.

Stk. 3. Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut sulinerannut tunngatillugu, tassani ilanngulugu allatseqarfimmut aningaasartuutit Namminersornerullutik Oqartussanit akilerneqassapput."

Oqaaseqaatit

Nr. 1-imut

Allannguisoqassaaq qulakkeerniarlugu Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut ataatsimut isigalugit inatsisilerinermik immikkut ittumik paasisimasaqarnissaat, ilaatigut tamanna pissutaqaataassalluni Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut kiffaanngissuseqartuaannarnissaat. Allanngui neq imatut paasineqassaaq Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut siulittaasuannut piumasaaqaatit ullumikkut piumasaaqaataasutut iinnassasut.

Nr. 2-mut

Allannguisoqarpoq siunertaralugu Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartunut tunngatillugu Inatsisartut Ombudsmandiata oqartussaanaera pillugu nangaassutit nalornissutillu piiarniarlugit.

Ullumikkut Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartunut aammalu Radio tv-lu pillugit aalajangiisartunut atuuttut assigalugit, Radiukkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 47 naapertorlugu, siunnersuutigineqarpoq, Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut aalajangigaat allaffissornikkut oqartussaasunut allanut suliassanngortinneqarsinnaassanngitsut. Akerlianilli akissuteqaatit tusagassiisarnermilu ileqqorissaarneq pillugu suliiani aalajangiisartut missiliuutigisimasaat eqqartuussivinnut suliassanngortinneqarsinnaapput, tunngaviatigut takuuk inatsisini tunngaviusuni § 63. Akornutissaqartinneqanngilaq naammagittaalliutinik Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartunut saqqummiussisoqartarnissaa aammalu tamatumunnga peqatigitillugu eqqartuussivinnut suliassanngortitsisoqarsinnaanera. Tusagassiorfik pineqartoq pillugu aalajangigaq eqqartuussivinnut suliassanngortinneqaraangat, tamanna kinguartinneqarsinnaassanngilaq, aalajangiineq innuttaasunit akerrilernerqarsinnaasarani imaluunniit akissutip tamanut ammasumik tusarliunnissaanut pisussaaffik akerrilernerqarsinnaasarani.

Nr. 3-mut

Allannguutissatut siunnersuut malillugu Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut sulineranni aningaasartuutit pisarnertut Naalakkersuisunit akilerneqartassapput. Tassa allannguutissatut siunnersuut aqqtigalugu inatsisitigut tunngavissatut siunnersuut Naalakkersuisut tusagassiorfinnik Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartunut aningaasartuutinik akiliisussanngortitsisinnaanerat atorunnaassaaq.

Allannguutissatut siunnersuut malittarisassanut atuuttunut tunngatillugu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassanngilaq.

Imm. 1

Aalajangersagaq oqaatsinik erseqqissaatitaqarpoq, tassa erseqqissisinnegassammat, Naalakkersuisut siunissami Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut isumaqatiginninniarfigereerlugit taaku suleriaasissaat malittarisassiuuttalissammasuk.

Imm. 2 aamma 3

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut sulinerannut, tassani ilanngullugu aalajangiisartut allattoqarfiannut aningaasartuutit Namminersornerullutik Oqartussaniinnaq akilerneqartassasut. "

Demokratit Inatsisartuni gruppiat inatsisissatut siunnersuutip ataatsimiititaliami suliari-neqarnerani ikinnerussuteqarlutik oqaaseqaateqarput Kalaallit Nunaanni Eqqartuussi-suuneq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartuni aalajangersimasumik siulittaasuussa-soq.

Tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat Inatsisartut tamatuma kingornatigut akueraat.

Naammagittaalliummik Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunut 5. maj 2008-mi saqqummiussininnut atatillugu Aalajangiisartut siulittaasuata allakkani 14. juni 2008-meersuni oqaatigaa Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut tassaajuassasut Aalajangiisartut tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsit tunngavigalugu pilersineqarsimasut, Aalajangiisartullu toqqagaaffiat 2009-mi februarip naanerani naassasoq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermit Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik tamatuma kingornatigut, tassalu 8. januar 2009-mi, imatut tusarniaavigaara:

"Piffissaq Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut suliamik suliarinninnerminnut atugaat pillugu naammagittaalliuut Ombudsmandip tiguaa.

Suliap Ombudsmandi matuminnga isumaliutersuutiginiissaanut pissutissaqalersippaa, tassalu Folketingip tusagassianut tunngasuni akisussaassuseqarneq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsisikkut nr. 439-kkut, 31. maj 2000-imeersukkut inatsisiliormi aqutsinermilu oqartussaassutisimik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut nuussinera Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut naalagaaffimmi oqartussaasutut inissisimaneranni allannguutinik nassataqarsimanersoq.

Ombudsmandi ajornartorsiummut tassunga uiggiullugu aalajangerpoq manna misissorniarlugu, tassalu tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 17-ip, 19. november 2007-imeersup akuerineqarnera Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut inissisimaneranni allannguutinik nassataqarsimanersoq.

Misissuinermit Ombudsmandip Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut eqqarsaatigalugit pinsinnaatitaaneranut tunngasumut tassunga atatillugu Ombudsmandi Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut Inatsisartut inatsisaanni § 41 tunngavigalugu toqqarneqartussat eqqarsaatigalugit pinsinnaatitaanermi naliliiffiginissaanut pissutissaqarluni isumaqarpoq.

Suliap suliarinerani Namminersornerullutik Oqartussat tusagassuinermi akisussaassuseqarnermut tunngasunik tigusinerannut atatillugu apeqqutit arlallit malittarisassatigut tunngavigisap piusup Ombudsmandimit naliliiffigineqarneranut sunniuteqartut Ombudsmandip malugai, matamani Naalakkersuisut ingerlatsinerat Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§-it 10 aamma 11 tunngavigalugit nalunaarutiginninnissamut Ombudsmandi pissutissaqalersissinnaaneraat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Naalakkersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu:

- Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni tusagassuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummik aatsaat 2007-imi saqqummiussinerannut suna pissutaava, tassami suliassaqarfimmi tassani inatsisiliornikkut aqutsinikkullu pinsinnaatitaaneq tusagassianut

tungasuni akisussaassuseqarneq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsit nr. 439, 31. maj 2000-imeersoq tunngavigalugu Namminersornerullutik Oqartussanut 1. januar 2001-imili nuunneqarsimammat?

- Naalackersuisut tusagassiusarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni 1. januar 2008-mi atortuulersumi § 41 tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut pilersittussaavaat. Aalajangiisartunilli taamaattunik suli pilersitsisoqarsimangilaq. Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunik pilersitsisoqarsimanginneranut pissutaasoq pillugu nassuiaateqaqqullugu.
- Naalackersuisoqarfik aammattaq qinnuigaara Inatsisartut inatsisaanni § 56 -ip Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut pilersinneqannginneranni qanoq aqunneqar-nissaa pillugu nassuiaateqaqqullugu.
- Naalackersuisoqarfik aamma qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu Tusa-gassiuutit pillugit Aalajangiisartut massakut piusut - Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartu-nik nutaanik toqqaasoqarnissaata tungaanut Inatsisartut inatsisaanni § 55 tunngavigalugu i-ngerlaqqittut - sulianik, tusagassiusarnermi inatsit, tak. kunngip peqqussutaa nr. 39, 20. ja-nuar 1997-imeersoq, Inatsisartut inatsisaanni § 55 a-kkut atorunnaarsinneqarsimammat ma-littarisassat suut tunngavigalugit suliarinnittassanersut. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaa-ra tusagassiusarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsimmi § 43-mi Tusagassiuutit pillu-git Aalajangiisartut massakut piusut pisinnaatitaanerat inatsimmi 34-mut aamma inatsimmi kapitali 6-imut innersuussinikkut aalajangersaavigineqarsimasoq."

Tusarniaanermut akissut imaattoq 4. februar 2009-mi tiguara:

"Inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini oqaatsit atorneqartut uku Naal-ackersuisut paasivaat:

"Tusagassiuuteqarnerup iluani aalajangersaasinnaanerup Kalaallit Nunaannut tunniunneqarne-raniilli ukiut 6 qaangiutereermata Naalackersuisut isumaqarput Kalaallit Nunaata pineqartup iluani nammeneq Inatsisartutigit inatsiseqalernissaanut piffissanngortoq". Naalackersuisut tu-sagassiusarnermi akisussaassuseqarneq 2001-imi tigugamikku tamatuma naleqqussarneqar-nissaa ukiunik 6-inik kinguartinneqarnissaa siunertarisimangilaat.

Naak Naalackersuisoqarfik isumaqarsimagaluartoq inuiaqatigiit tungaatigit teknikikkullu ine-riartornerit ilutigalugit tusagassiuutinut kalaallit inatsisaat naleqqussartariaqartoq - soorlu tamanna radiop tv-llu sulinerisa iluanni inatsisikkut ukiuni 2004-2006-ikkunni ilaatigit oqaati-gineqartoq - Naalackersuisoqarfimmit isumaqatigineqarpoq tusagassiuutit tungaatigit akisus-saassuseqarneq pillugu siusinersukkut inatsisiliortoqarsinnaasimagaluartoq. Kisianni Kulture-qarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup nukissaalatsineq pissutigalugu suliassat allat 2007-ip tungaanut salliuttariaqarsimavai.

2008-mi januarimi Naalackersuisoqarfimmit eqqarsaatigineqaraluarpoq danskit tusagassiusar-nermi inatsisaata 1. januar 2008 aallarnerfigalugu atorunnaarsinneqarnissaata kingunerisaanik tusagassiuutit pillugit aalajangiisartunik nutaanik toqqaasoqassasoq. Taamaakkaluartoq Naal-ackersuisoqarfiup suliassanik tulleriarinerani aalajangerneqarpoq tusagassiuutit pillugit

aalajangiisartut danskit tusagassiuisarnermi inatsisaat malillugu toqqarneqarlutik massakkut atuuttut ukiuni 4-ni atuuffissartik naallugu issiaannassasut. Tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut taakku ukiuni 4-ni atuuffissaat 28. februar 2009-mi naassaaq.

Naalackersuisoqarfimmit isumaqartoqarpoq tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut tusagassiuisarnermi inatsimmi § 41 naapertorlugu pilersinneqarlutik massakkut atuuttut ingerlaannartariaqartut tusagassiuisarnermi inatsisartut inatsisaanni § 41 malillugu tusagassiuutit pillugit aalajangiisartunik nutaanik toqqaasoqarnissaata tungaanut. Taamatut isumaqartoqarnera Kalaallit Nunaanni tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsit nr. 439, 31. maj 2000-imeersaq naapertorlugu aalajangersarneqartumi § 2, imm. 2-mi taperserneqarpoq, takuuk tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 55, 3. pkt. Kiisalu Naalackersuisoqarfimmit isumaqartoqarpoq naammagittaalliuutit 1. januar 2008 nallertinnagu tunniunneqarlutik suliarineqarsimasut eqqarsaatigalugit tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut pio-reersut piginnaatitaanerata allanngussanngitsoq, takuuk tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 55 aamma 56. Naammagittaalliuutit taamaattut tusagassiuisarnermi inatsimmi malittarisassat malillugit suliarineqartarput.

Naammagittaalliuutit 1. januar 2008-p kingornatigut tunniunneqarsimasut eqqarsaatigalugit tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut pio-reersut piginnaatitaanerata eqqarsaatigalugu Naalackersuisoqarfik isumaqarsimavoq danskit kalaallillu inatsisai naapertorlugit tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarnermut Inatsisartut inatsisaat malillugu tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut toqqarneqarnissaasa tungaanut tusagassiuutit pillugit aalajangiisartut pio-reersut ingerlaannarnermik aamma tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarnermut inatsisartut inatsisaanni malittarisassat malillugit naammagittaalliuutinik suliaqarnissaminut piginnaatinneqartussaasut.

Naalackersuisoqarfik tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsisartut inatsisaat malillugu 28. februar 2009 sioqqullugu tusagassiuutit pillugit aalajangiisartussanik toqqaasoqarnissaq siunertaralugu suliamik aallartitsivoq."

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut 2009-mi februarip qaammataata naanerani atorunnaartut

Tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarnermut tunngasuni inatsisiliornermut pisinnaatitaaneq aqutsinermullu pisinnaatitaaneq 2000-ip naanerata tungaanut naalagaaffimmi oqartussaasuniippoq.

Tamanna tassaavoq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut eqqarsaatigalugit pisinnaatitaananga nalunaartutiginiarlugu 1998-imi aalajangerninni naliliinermut tunngavisoq, taamaalillunilu aalajangernera Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut aaqqiagiinngissutinik aalajangiiviginnittartuunerannik imaluunniit eqqartuussivinnut assingusutut aqutsinermi aalajangiisartuunerannik naliliinermik tunngaveqanngilaq.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalperpoq tusagassianut tunngasuni akisussaassuseqarneq pillugu Kalaallit Nunaanni inatsimmik nr. 439-mik, 31. maj 2000-imeersunik Folketingip akuersissutiginninnerata aamma tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik nr. 17-imik, 19. november 2007-imeersumik Inatsisartut akuersissutiginninnerisa Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut aaqqis-

suussaaniikkut naalagaaffiup ataani aalajangiisartuunermit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat ataanni aalajangiisartuunermit allannngortinneraat.

Folketingip inatsisaa eqqarsaatigalugu oqaatigaara Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut aaqqissuussaaniikkut inissisimanerat pillugu apeqqut tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarnermut tunngasut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut nuunnerisa kingornatigut inatsisip taassuma imaaliiallaannaq isummerfiginngikkaa.

Inatsisilli oqaasertaanit erserpoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunik pilersitsineq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaminnut piginnaatinneqartut, tusagassiuisarnermilu akisussaassuseqarneq pillugu inatsit manna tikillugu atuuttoq Inatsisartut inatsisaatigut atorunnaarsinneqarnissami tungaanut atuutissasoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 4, imm. 2 aamma § 7 innersuussutigineqarput.

Ataqatigiinneqarnermut tassunga atatillugu oqaatigaara inatsisitigut tunngaveqartussaaneermik tunngavik Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut aamma atuummat.

Danske Dagblades Foreningip tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarnermut tunngasut Namminersornerullutik Oqartussanut nuunneqarnerat pillugu inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaataanut atatillugu Folketingip Kalaallit Nunaanni Inatsisip pillugit Ataatsimiititaliaata Justitsministerimut akissutaanit erserpoq inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqartoq malittarisassat suut tusagassiuutininik nakkutiliinermit atuutissasut Namminersornerullutik Oqartussat Tunngaviusumik Inatsisip aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutip killissarititaasa iluanni namminneq aalajangersinnaagaat.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq naalagaaffiup tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarnermut tunngasunik Namminersornerullutik Oqartussanut tunniussinerata immi nakkutilliinermit aaqqissuussinermit tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarsimasumi allannguuteqartisinertit nassatarinngikkai, matumani sulineq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut Justitsministerimit toqqagaasut ingerlatassaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tassami Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunik pilersitsisoqassappat Inatsisartut inatsisaannik tunngaveqarnissaq piumasaqaataasariaqarmat.

Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut tusagassiuisarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 17-ip, 19. november 2007-imeersup akuerineqarnerata kingornatigut inissisimanerat eqqarsaatigalugu oqaatigaara Inatsisartut inatsisaanni § 55, imm. 3-kkut aalajangersarneqartoq Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut manna tikillugu atuuttut Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartut nutaat toqqarneqarnissaasa tungaanut atuutissasut.

Aalajangersagaq taanna Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimangilaq, tusagassiuisarnermilu akisussaassu-

*seqarneq pillugu inatsisip manna tikillugu atuuttup Inatsisartut inatsisaata atortuuler-
neratigut atorunnaarsinneqarneranut atatillugu isigineqartariaqarluni.*

*Taamaattumik isumaqarpunga § 55-imi oqaaseqaatigiit pingajui § 55-imi oqaaseqati-
giit aappaannut, tusagassiuissarnermi akisussaassuseqarneq pillugu inatsimmik ato-
runnaarsitsisunut allannguutit paasisariaqartut, taamaattumillu Tusagassiuutit pil-
lugit Aalajangiisartut eqqarsaatigalugit taakku atuutiinnassasut, Tusagassiuutit pillu-
git Aalajangiisartut nutaat toqqarneqarnissaasa tungaanut.*

*Taamaattumik isumaqarpunga § 55-imi oqaaseqaatigiit pingajuusa Tusagassiuutit pil-
lugit Aalajangiisartut Justitsministerimit toqqarneqartut Namminersornerullutik
Oqartussani Aalajangiisartunngorlutik nuutsinneqartut paasineqarnissaasa ilima-
ginissaannut tunngavissaqanngitsoq.*

*Inatsisartut Inatsisaata tamatumunnga peqatigitillugu Naalakkersuisut Kalaallit Nu-
naanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunik nutaanik § 41-kkut toqqaaqqumma-
git § 55-imi oqaaseqaatigiit pingajui tusagassiuissarnermi akisussaassuseqarneq pil-
lugu inatsisip siusinnerusukkut atuuttup ilaata atorunnaarsinneqarnissaanut Inatsi-
sartut pisinnaatitaanerannik Naalakkersuisunut isumagisassannngortitsinertut aamma
isigineqartariaqarput, tassami pisinnaatitaaneq tusagassiuinnermi akisussaassuseqar-
neq pillugu inatsit tunngavigalugu Justitsministerimut isumagisassannngortinneqartoq
Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunik piler-
sitsinerisigut atorunnaarsinneqarmat.*

(...)”

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalak-
kersuisoqarfup tusarniaanermut akissutaa 4. februar 2009-mi tigusara tunngavigalugu
makku Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Naalakkersuisoqarfimmu malugeqqullugit oqaatigaakka:

- Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliornissamut pisinnaatitaanermik aqutsinis-
samullu pisinnaatitaanermik naalagaaffimmit tigusinerannit aatsaat ukiut arlallit qaa-
ngiunneranni pisinnaatitaanerit taakku qanoq iliorluni atorneqarnissaannik isummerfi-
ginninneq Namminersornerullutik Oqartussanik aqqissuussinerup siunertaanut aam-
ma ministerit akisussaassuseqarnerat pillugu tunngavinnut ataneqartinneqarsinnaan-
ngitsoq,
- Naalakkersuisut Tusagassiuutit pillugit Aalajangiisartunik nutaanik Tusagassiuutit pil-
lugit Aalajangiisartut atuuttut piffissap toqqagaaffiata aatsaat naanerani pilersitsisima-
nerat tusagassiuissarnermi akisussaassuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§-nut
41-mut 55-imullu ataneqartinneqarsinnaanngitsoq aamma
- Inatsisartut inatsisaanni § 56-ip Kalaallit Nunaanni Tusagassiuutit pillugit Aalajangi-
sartunik nutaanik toqqaannginnerup nassatarisaanik Tusagassiuutit pillugit Aalajangi-

sartunik nutaanik toqqaanissap tungaanut sulianik naammagittaalliuutinut tunngasunik suliarinnineq nalorninartoqalersikkaa.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2-mi naammagittaalliornissamut piffissaliussap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq (j.nr. 2008-319-0004)

Kommunip soraarniutinik kommunip ingerlatsinermik suliassaqarfimmik pineqartumik aqutsinerata iluarineqannginneranik tunngavilersorneqartunik 15. august 2007-imi akuersinermut atatillugu suliarinninnera sulisartut peqatigiiffiata ilaasortani marluk sinerlugit 13. oktober 2008-mi naammagittaalliuutigaa.

Naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa itigartitsissutiginiarlugu aalajangerpunga.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara sulisartut peqatigiiffiata suliame allagaatinik paasitineqarumalluni 18. marts 2008-mi qinnuteqarsimanerata kommunip soraarniuteqarluni qinnuteqaatinik akuerinninnerata kingornatigut naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussap ukiumit ataatsimit kingusinnerusukkut naanera nassatarisinnaanngikkaa.

Skatterådi pillugu naammagittaalliuutinik suliarinninnissannut periarfissanni killissalersuutit (j.nr. 2008-923-0003)

Innuttaasup 2007-imi akileraarutitigut inaarutaasumik aalajangiinermik naammagittaalliutaanik tigusaqarninnut atatillugu malugaara akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. november 2006-imeersoq malittarisassanik Skatterådip allatseqartitsinikkut kiffartuunneqarneranut tunngasunik imaqartoq, taakkulu Skatterådip tamakkiisumik uannit nakkutigineqarnissaanut imaaliallaannaq killissalersuisuusut.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut tamatumunnga atatilugu 3. november 2009-mi imatut allappunga:

"Innuttaasup 2007-imi akileraarutitigut inaarutaasumik naatsorsuineq pillugu naammagittaalliutaa Skatterådip suliaannortinneqarsinnaasoq tiguara, tak. aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi, 2. november 2006-imeersumi § 70.

Tamanna tunngavigalugu isumaliutersuutigaara innuttaasup pineqartup naammagittaalliutaa Skatterådip ingerlateqqillugu nassutissanerlugu.

Periaasera unaavoq suliap oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuteqartarnek pillugu malittarisassat tunngavigalugit suliarineqarnissaa innuttaasup kissaatiginngikkaa naammagittaalliummi erseqqilluinnartumik takuneqarsinnaanngippat naammagittaalliummik innuttaasup uannut tunniusnaanik aqutsinermi oqartussaasumut qulliunerusut naammagittaalliorfissaasumut ingerlatitseqqilluni nassiussisarnek. Pisumi taaneqartumi kingullermi suliamik suliarinninnissap itigartitsissutigineqarnissaa toqqartarpara, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3.

Naliliivungali Ombudsmandip Skatterådimit nakkutilliinerani tunngaviulluinnartumik ajornartorsiutissaqartoq, naammagittaalliummik Akileraaruseriviup aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutinik Skatterådimit ingerlatitseqqillunga nassiussinnginninni qulaajarneqartariaqartunik.

Ajornartorsiut taanna suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq pillugu malittarisassat aamma Skatterådip allattoqaffiata aaqqissuussaanaerata akornanni ataqatigiissitsiniarnermut tunngasuvoq, tak. akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 7, pingaartumillu aalajangersagaq taanna piareersarlugu suliat.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Skatterådip allattoqarfeqarnissaa Naalakkersuisut isumagissavaat. Allattoqarfik sulinermini Naalakkersuisunut attuumassuteqanngilaq."

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit imaattut inatsisissatut siunnersuummi ilaapput:

"Naalakkersuisut Skatterådi allattoqarfeqarnikkut ikiussavaat. Nalinginnaasumik akileraaruseriffik Skatterådimit ikiortaassaaq, sulinerup aningaasaqarnikkut pilersaarusionerani iluaqutaasussatut isigineqarmat. Pisortani akileraaruseriffik kisimi suliaqarfitsigut piginnaasaqarfiuvoq, Skatterådip pitsaasumik kiffartuunnissaanut qulakkeerinnissinnaasumik. Oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput, inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pillugit immikkoortoq.

Allattoqarfik Skatterådimit kiffartuussinermini Naalakkersuisunut attuumassuteqanngilaq, taamaaliornikkut pisorta qarfiup aqutsisui sulisulluunniit allat allattoqarfik Skatterådimit ingerlateqqitassaannik aalajangersimasunik inassuteqarfigisinnaanagu. Aalajangersakkap siunertaraa pissutsit tunngavigalugit innuttaasut sapinngisamik pitsaanerpaamik inatsisinit illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat."

Skatterådip allattoqarfiata aaqqissuussaanaerata Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummik suliarinninnerani oqaluuserineqarpoq, makkulu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanit erseput:

"Akileraaruseriviup sulinera naammagittaalliummik suliaqarneq iluarsineqartarpoq aallunneqartarlunilu. Inatsisissatut siunnersuutip siullermeerneqarnerani Skatterådip allaffeqarfiikoortumik kiffartuussinera immikkut soqutigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip § 5, imm. 7-iani tamanna ima aalajangersagartaqarpoq: Skatterådip allattoqarfeqarnissaa Naalakkersuisut isumagissavaat. Allattoqarfik sulinermini Naalakkersuisunut attuumassuteqanngi-

laq. Allaffeqarfiulli sulisui inuttut aaqqissuusaanikkulluunniit Naalackersuisunut attuumasuteqartuunnginnerannik tigussaasumik iliuseqarnikkut qulakkeerinninissaq inatsimmut ilaatinneqanngilaq.

Siullermik Skatterådimit immikkut allaffeqarfimmik pilersitsinermi aningaasaqarnikkut pitsaanngequtissat Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisup 2. oktober aamma 11. oktober 2006-imi allakkatigut akissummini pingaartillugit oqaatigaa. Skatterådip namminerisaminik allaffeqarfeqarneranut aningaasartuuteqarnerussutit ukiumut 1,5 mio. kr.-iussasut kiisalu allaffeqarfiup pilersinneqarnerani ataasiartamik aningaasartuutit 0,5 mio. kr.-iussasut Naalackersuisunit missingerneqarput. Aappaatut namminersorerullutik Oqartussat oqartussaaffiisa marluk akornanni akileraartarnermi sulisorisanik suliamut paasisimasaqarlartunik amerlagisassaangitsunik pissarsiniunnikkut unammilleqatigiinnissaat pitsaanngequteqassasoq Naalackersuisunut ilaasortap uparuarpa. Allaffeqarfiuttaaq suliat pitsaassusisaasigut qaffasissumik pitsaassuseqarnissap, sulisullu suliasanik naammattumik amerlassusilinnik suliasaqarnissaasa akornanni equngasoqarsinnaaneramik Naalackersuisut aarlequteqarput.

Tunngavilersuutit taakku Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliap tusaatissat tiguai. Allaffeqarfiulli attuumasuteqannginnera tunngaviusumik isigalugu taamaallaat soqutiginaateqarnerarlugu Naalackersuisut isumaqarnerat ataatsimiititaliap isumaqatigisinnaanngilaa. Skatterådip kiffartuussinerani atorfilinnik, naammagittaalliutitut suliasami illua'tungiliuttumit, tassalu Namminersorerullutik Oqartussat akileraartarnermut ingerlatsivianni, atorfeqartinneqartumik akissarsiaqartinneqartumillu isumalluuteqartariaqarmat tamanna piviusumik tigussaasumillu ajornartorsiutaasoq Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamatut aaqqiineq Skatterådip innuttanit isigineqarneranut tutsuiginassusianullu qularutissaanngitsumik naleqqutinngilaq.

Naammagittaalliummut aalajangiisutut inunnit taakkunannga naammagittaalliortarfiup aalajangigassai piareersarneqartassammata suliami peqataasinnaanermut ingerlatsinermut inatsimmi maleruagassat akornusiisuussammata ataatsimiititaliap maluginiarpa. Tamatumali allaffeqarfimmi sulisorisani suliffimmut tunniusimalluarnikkut annertuumik aporfissaqartoqalernissaa pinaveersimatinnavianngilaa. Inatsisissatut siunnersuummi aaqqiinertut toqqakkakkut allaffeqarfimmi sulisut ulluinnarni qullersariminnit pappiaqqakkut ilitserorneqarnissakkullu attuumasuteqannginissaat qulakkeerneqassaaq. Tamatumali pisortamik suleqatimillu isumaannik ilisimasaminnik pisussaasutut pissusissamisoortumik innimisunnissaannik misigisimajunnaarsinnavianngilai. Taamaamat assersuutigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiimmut, Atuisartut Siunnersuisoqatigiivinut aamma Kalaallit Nunaanni Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliamut iluatsissimanertulli allaffeqarfiup sulisoqarnikkut aaqqissuusaanikkullu attuumasuteqartuunnginneranik inatsisitigut isumannaatsuutitsisoqarsinnaasoq ulluinnarnilu tunngavilersuisoqarsinnaasoq oqaatigineqarsinnaavoq.

Skatterådi namminerisaminik allaffeqarfimmit sullinneqassapat akileraartartutut innuttat inatsisitigut illersugaanerat ilumut ajorseriartinneqassasoq tassunga tunngatillugu Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoq ulloq 11. oktober 2006 allagaqarluni oqaaseqarpoq. Taamatut oqaaseqarneq ataatsimiititaliap eqqumiigisorujussuuaa naatsorsuutigiumanagulu toqqartariaqarlugu. Suliamut naammagittaalliuutaasumut akuusunut allaffeqar-

fimmit attuumassuteqanngitsumit piginnaalluartumit siulersorneqarneq inatsisitigut illersugaanermut pitsaaqutaassasoq qularutissaassagunangilaq.

Skatterådip allaffeqarfianik attuumassuteqanngitsumik pilersitsinissamut isumaqataanermut akерliunermullu tunngavilersuutit oqallisigereerlugit Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq isummernermini assigiinngitsunik isumaqarpoq:

Skatterådip aamma siunissami allaffeqarfeqarnikkut sullinneqarnera akileraartarnermut ingerlatsivimmit isumagineqarnissaanik Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliami amerlanerussutillit, tassaasut Siumumit, Inuit Ataqtiginnit Atassumillu sinniisorisat Naalakkersuisut siunnersuutaannut isumaqataasinnaapput. Qitiusumik aqutsinerup sapinngisamik annertunerpaamik killilersimaarneqarnissaa, akileraartarnermullu ingerlatsiviup qitiusumut inissinneqarneratigut aqutsinerup annikillisarneqarnissaa siunertarerpjarlugulu paasisimasaqarluartut sapinngisamik annertunerpaamik ataatsimoortinneqarnissaat amerlanerussutillit tassunga atatillugu pingaartippaat. Skatterådimit aalajangiineq innuttaasumit tutsuiginartutut isigineqanngippat pineqartoq Inatsisartut Ombudsmandiannut eqqartuussivinnullunniit eqqartuussivikkoortumik aalajangiinerup misilinneqarnissaa pillugu pisariaqarpat saaffiginnissinnaavoq.

Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliami ikinnerussutilik, Demokraatit sinniisorisaat isumaqarpoq inatsisitigut illersugaanissaq pissutigalugu Skatterådip allaffeqarfiata attuumassuteqartuunnginnissaa erseqqissumik pisariaqartoq. Taamaalilluni Skatterådi inatsisinik atuinermi, taamatullu naliliinermik ingerlatsinermini akileraartarnermut ingerlatsiviup soqutigisaanut attuumassuteqartuunngitsoq innuttanit tutsuigineqarsinnaavoq. Taamaammatt ikinnerussutillip inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuut ilanngunneqartoq saqqummiuppa."

Taamaalilluni isumaliutissiissummit erserpoq Ombudsmandip Skatterådimit nakkutilliinerata (eqqartuussiviillu nakkutilliinerisa) inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineq eqqarsaatigalugu eqqarsarnartortalittut isigineqartut ilusiliinermut imaaliallaannaq attuumassuteqartut, tassalu ingerlatsinermi oqartussaasup siullertut aalajangiisup oqartussaasumut qulliinerusutut naammagittaalliuteqarfissaasumut sulianik oqartussaasutut naammagittaalliuteqarfissaasutut aalajangiiviginnittartuusumut ilaananeranut tunngasut, illua'tungilersinnaagai.

Uanga nalileeqqaarnera unaavoq ilusiliinerup, ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi oqartussaasup sulianik suliarinninnermi peqataasinnaatitaannginnera pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik aamma suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi inuit ataasiakkaat sulianik suliarinninnermi peqataasinnaatitaanerata pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik saneq-qutsisup, toqqarneqartup nassatarisaanik apeqqutinik isummerfiginninneq Ombudsmandip Atorfeqarfiata periarfissaasa avataanniittoq.

Tamanna matumunnga ataneqarpoq, tassalu naammagittaalliutinik suliarinnittarnermik oqartussaasup siullertut aalajangiisup oqartussaasumut qulliinerusutut naammagittaalliuteqarfissaasup suliamik suliarinninnerani peqataaneramik inatsisinik unioqquutitsisuujunnaarsitsisumik Inatsisartut toqqaasimanerat.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 3-mi oqaaseqaatigiit aappaasigut aalajangersarneqarpoq uanga sulininni Inatsisartunut attuumassuteqanngitsunga.

Taamaattumik aalajangiineq imaluunniit suliami pissuseq sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq pillugu malittarisassat saneqqunneqarnissaannik toqqaanermut ataneqartoq pillugu isornartorsiuisinnaanngilanga inassuteqaateqarsinnaanangaluunniit.

Pisuni taamaattuni sulianik uanga suliarinninnera matuminnga nakkutilliinermut killilerneqarimasussaavoq, tassalu aalajangiinnermi naammagittaalliuutigineqartumi isiginiagassat inatsisinik unioqqutitsisut isiginiarneqarsimanersut, taamaaliussagumalu suliami tamanna pillugu allakkatigut uppersaatissaqarnissaq piumasaqaataavoq.

Taamaattumik uanga paasinneqaarnera unaavoq Skatterådip aalajangiinerinik sulianillu suliarinninnerani nakkutilliinissannut periarfissara Skatterådip allattoqarfianik aqqissuussinikkut ilusiliinerup nassatarisaanik killissalersorneqartoq.

Taamaalillunga Skatterådi eqqarsaatigalugu suliassannik Inatsisartut akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu inatsimmik akuersissutiginninnerani tunngavigineqartutut annertutigisumik suliarinnissinnaannginnama Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap ajornartorsiummik taassuminnga ilisimatinneqarnissaa eqqornerpaasutut isigaara.

Suliat apeqqutinik Skatterådip allattoqarfeqarnikkut kiffartuunneqarnerata oqartussaasumit suliami siullertut aalajangiisuusimasumi isumagineqarneranut tutsinneqarsinnaasunik ilaqaraangata Skatterådi pillugu naammagittaalliuutit suliarineqarnissaasa itigartitsissutigisarnissannut piareersimagallarniarpara, naammagittaalliummi isiginiagassanik suliamut attuumassuteqanngitsunik isiginnissimaneq pineqanngikkaangat.

Tamatuma Akileraaruseriviup sulianik suliarinninneranik nammineeurlunga misissuiffiginninnissannut soorunalimi mattutinngilaanga, taamaaliussagumali pissutsip uppersaasigaasup ingerlatsiviup annertunerusumik sunniuteqartumik kukkussuteqarsimaneranik ilimaginninnissannut tunngaviusinnaasup pineqarnera piumasaqaataasariaqarpoq.

Naammagittaalliuutinik Skatterådimit aamma tamatuma pissuseqataanik ingerlatitseqqillunga nassiussisarniannilanga, taamaattorli innuttaasut uannut naammagittaalliorlut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaqarnerannik iltsersortarnissaat piareersimaffiginiarpara, ajornartorsiullu allaaserineqartoq pissutsit qanoq ituunerat apeqqaatilugut tamatumunnga peqatigitillugut malugeqqusarniarlugu.

Qulaani taaneqartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap suliamik suliarinninnissannut pissutissaqalersitsippata tamatumunnga ilisimatinneqarnissara inussiarnersumik qinnutiigaara."

Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissivik allakkatigut 22. maj 2009-meersutigut nalunaarfigaara oqartussaasoq taanna eqqarsaatigalugu suliarinninnissamut pisinnaatitaasutut imminut isigisunga:

"Kalaallit Nunaanni sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarnermi inatsit nutaaq peqqussutikkut nr. 991-ikkut, 3. oktober 2008-meersukkut 1. januar 2009-mi atortuulerpoq.

Peqqussut nutaaq taanna malittarisassanik imaattunik ilaatigut imaqarpoq:

"§ 46. Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup apeqqudit tamaasa peqqussut manna naapertorlugu Arbejdsskadestyrelsi sinnerlugu aalajangiiffigisassavai, allatut aalajangiisoqarsimangippat.

Imm. 2. Peqqussut manna tunngavigalugu sulianik suliarinninnermi tunaartarisassat Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup aamma Arbejdsskadestyrelsip isumaqatigiissutigissa-vaat.

(...)

§ 51. Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup § 46 naapertorlugu aalajangiineri ukunannga Ankestyrelsimut suliassanngortinneqarsinnaapput (...)

Imm. 2. Inuussutissarsiummut sumut ataneq, tak. § 55, imm. 7, aamma § 56, imm. 1 aamma 4, pillugu Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup aalajangiineri Arbejdsmarkedets Erhvervssygdомssikringip Ankestyrelsimut suliassanngortissinnaavai.

(...)

§ 52. Arbejdsmarkedets Erhvervssygdомssikringip peqqussut manna naapertorlugu aalajangiineri pillugit naammagittaalliuutit aalajangiinerup nalunaarutigineqarneraniit sap.ak. 4-t qaangiutsinnagit naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsinnaapput, tak. sulisilluni ajoqusersinnaanermut isumannaarineq pillugu inatsimmi § 45.

(...)

§ 54. Suliassaqtitsinermut ministereqarfik ukiumoortumik ingerlatsinermut tapiissutinik Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissivimmud tapiissuteqartassaaq suliassaqtitsinermut ministerip malittarisassiaasigut naleqqussagaasartunik.

(...)

§ 79. Peqqussut atuutilissaaq ulloq 1. januar 2008.

(...)

Imm. 4. Peqqussutip matuma atuutilernera ilutigalugu Kalaallit Nunaanni sulisilluni ajoqusernerit kingunerisassaannut isumannaarineq pillugu inatsisip atortuulersinneqarneranik peqqussut nr. 273, 24. april 2001-imeersoq atorunnaarsinneqassaaq.

Imm. 5. Peqqussut, tak. imm. 4, suli makkununga atuutissaaq

1) ajunaarnernut, kivitsinerliornikkut tassangaannartumik ajoqusernertut aamma ajoqusii-sinnaasunit sivikitsumik sunnertinnernut 1. januar 2008 sioqqullugu pisimasunut, aamma

2) inuussutissarsiornermi nappaatigilikkanut 1. januar 2008 sioqqullugu nalunaarutigineqarsimasunut.

Imm. 6. Suliassani imm. 5-imi pineqartuni makku pineqartillugit peqqussummi matumani §§-it 31, imm. 3, 34, 46, 51 atorneqassapput, tassa peqqussummi nr. 273, 24. april 2001-imeersumi §§-inut 45-mut, 49, imm. 4-mut, 65-imut, 66-imut taarsiullugit."

Suliani sulisilluni ajoqusernertut tunngasuni uanga pisinnaatitaanera tamanna tunngavigalugu Folketingillu Ombudsmandia oqaloqatigereerlugu naliliiffigaara.

Suliat Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissivimmut Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat ataanni oqartussaasumut tunngasut suliarinissaannut pisinnaatitaasutut imminut isiginiarlunga aalajangerpunga.

Taamaattorli uanga pisinnaatitaanera peqqussummi Ankestyrelsemut oqartussaasutut qulliuenerusumut naammagittaalliornissamut tunngavissaliisoqarneratigut killissalersorneqarsimavoq.

Peqqussut taanna suliami pineqartumi uanga pisinnaatitaanera pillugu nalornilersitsigaangat misissuininnik nangitseqqinnginninni nalornissutaasoq qulaajartarniarpara.

Tamatumunnga peqatigitillugu pineqartoq tassaavoq Sulisilluni Ajoqusersimasunik Sullissiviup Danmarkimi Arbejdsskadestyrelsip ataaniinnera, tamatumalu nassatarisinnaavaa pisuni nalileereerlunga suliamik suliarinninnut atatillugu Arbejdsskadestyrelsi tusarniaavigissaneriga isumaliutersuutigigiga."

Nakorsap nipangiussisussaataitaanermik unioqqutitsisimanerata Peqqinnissaqarfup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiannut naammagittaalliutiginegarsinnaanera (j.nr. 2009-150-0001)

Nakorsap napparsimasoq pillugu paasissutissanik kommunimut ingerlatitseqqissimanermigut nipangiussisussaataitaanermik unioqqutitsinera innuttaasup ilaatigut uannut naammagittaalliutigaa.

Tamanna napparsimasut inatsisitigut inissisimanagerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 6-ip, 31. maj 2001-imeersup peqqinnissaqarfimmi sulisut nipangiussisussaataanerat pillugu malittarisassanik imaqartup atortuulersinneqalernerera sioqqullugu pisimavoq.

Suliaq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfimmut ingerlateqqillugu nassiuppara, Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfimmut ingerlateqqinneqarnissaa siunertaralugu, oqaaseqaatigalugulu nakorsap nipangiussisussaataanerminik unioqqutitsisimanera pillugu naammagittaalliuut sulianut tunngasoq Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq pillugu naammagittaalliuutaasoq. Nakorsat nipangiussisussaataanerat, napparsimasut inatsisitigut inissisimanagerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat apeqqutaatinnagu, nakorsatut sulineq pillugu inatsimmi, Kunngip peqqussutaatigut nr. 860-ikkut, 18. december 1991-imeersukkut 28. december 1991-imiilli atortuulersinneqalersimasumi § 9-mut ersertoq tamatumani pingaartillugu isiginiarpara.

Højskoli pillugu naammagittaalliuut (j.nr. 2009-323-0014)

Kalaallit Nunaanni højskoli sulisuminik soraarsitsisimasoq pillugu naammagittaalliuutip suliarinissaa itigartitsissutigaa.

Itigartitsininnut højskoli ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqassasoq Naalakkersuisut aalajangersaasimannginnerat pissutaavoq.

Højskoli folkehøjskolit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 21. maj 2002-meersumi pineqartunut ilaatinneqarpoq, tassani aalajangersarneqarpoq højskolit suliffeqartittut imminnut pigisutut ingerlanneqassasut, tak. Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 3.

Højskolit Inatsisartut aningaasanut inatsisaatigut tapiissutisarpur.

Naammagittaalliornissamut periarfissaq erseqqarlukkaluartoq suliap suliarineqarnissanik itigartitsineq (j.nr. 2009-329-0002)

Innuttaasoq taamani Sulisoqarnermut Pisortaarfiusumi tjenestemanditut atorfeqartitaasoq, Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussat ataanni ilinniarfimmi ilinniarfiup ilaani illoqarfimmi allami pingaarnertut immikkoortortaqarfiup inissisimaffiginngisaani sulisuusoq suliffeqarfiup pingaarnertut immikkoortortaqarfiusumut nuutsinialuni aalajangernera kattuffik ilaasortaaffigisani aqqutigalugu uannut naammagittaalliuutigaa.

Naammagittaalliornissamut periarfissaqarsinnaanera pillugu tusarniaaninnut Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup akissutitut oqaatigaa sulisup pineqartup nuutsinneqarnissaanik aalajangiineq Naalakkersuisoqarfimmut atorfeqartitaasup sumi sulinissaanik aalajangeeqqaarsimasumut imaluunniit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut ilinniartit pineqartoq eqqarsaatigalugu oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliutigineqarsinnaasoq.

Aalajangiinerup ilinniartifimmi oqartussaasutut nammineertutut inissisimasumi pisimasutut isigineqarsinnaannginneranik aalajangiinerulli oqartussaasut taaneqartut taakku marluk arlaannut naammagittaalliutigineqarsinnaaneranik oqarneq isumaqatigaara.

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga oqartussaasoq sorleq oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissaanersoq isummissalluni pisariaqanngitsaq, suliallu suliari-neqarnissaa Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 3 tunngavigalugu itigartitsissutigalugu, suliartu Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfimmut ingerlateqqillugu nassiullugu, naatsorsuutigigakkumi suliaq Naalakkersuisoqarfiup taassuma oqartussaasumut eqqortumut ingerlateqqillugu nassitutissagaa, Naalakkersuisoqarfik taanna isumaqarpat naammagittaalliut oqartussaasumit allamit aalajangiiffigineqassasoq.

1.4. Allanik suleqateqarneq

Atorfeqarfiup IP-telefoniimik misileraalluni atuinerup naanerani Tele Greenland A/S IP-telefoniimik atuineq pillugu 1. februar 2009-mi isumaqatigiissuteqarfigaa.

1.5 Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiunerlu

Atorfeqarfimmut 2009-mi aningaasaliissutit 8.037.000 kr.-iupput, tassami sanaartornermut aningaasaliissutit 2008-p naanerani peerneqarmata.

Atorfeqarfik Inatsisartut Allattoqarfiata piginnaatitsinera tunngavigalugu naatsorsuutit 2009-mi suli ingerlatsivoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 8-p, 3. december 2009-meersup akuerineqarneranut atatillugu naatsorsuuserinermut aningaasanillu allatigut aqutsinermut akisussaaffik Atorfeqarfiup 1. januar 2010 aallarnerfigalugu tiguua, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 26, imm. 4.

2. Kisitsisit atorlugit takussutissiat

Kisitsisit atorlugit takussutissiat sulianut Atorfeqarfimmi 2009-mi suliarisimasannut atuumassuteqartut tulliuuttuni saqqummiunneqarput. Ukiuni nalunaarusiuunneqartuni marlunni matuma siuliini kisitsisit sanilliusissutissatut aammattaaq takutinneqarput.

Suliat inaarlugit suliarineqartut amerlassusii naammagittaalliuutit ukiup ingerlanerani takkuttut amerlassusiinut suussusiinullu ilaatigut ataneqarpoq. Atorfeqarfiup sulisoqar-nikkut inissisimanera kiisalu ingerlatai allat piffissap sulianik suliarinninnermut atorne-qartup sivirususianut taamalu suliat ukiumi pineqartumi inaarlugit suliarineqartut amer-lassusiinut aamma sunniteqarsinnaapput.

Iltersuinerit naammagittaalliuutillu takkuttut amerlassusii Atorfeqarfiup kommuninut tikeraarnerisa amerlassusiinut kiisalu Atorfeqarfiup tusagassiutitigut eqqartorneqarsi-maguni qanoq annertutigisumik eqqartorneqarsimaneranut aammattaaq ataneqarsorinar-put.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2009-mi (1. januar 2009-mit 31. december 2009-mut) naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunngavigalugit sulianik ataasiakkaanik 86-inik pilersitsivunga. Taakkua saniatigut sulianik nammineerluni misissugassannortitanik ar-fineq pingasunik aallarniivunga.

Aammattaaq innuttaasunit saaffiginnissutit tunngavigalugit 2009-mi 91-eriarluni ilitser-suisoqarsimavoq. Iltersuinerit 2009-mi ingerlanneqarsimasut 2008-mi ingerlanneqarsi-masunut 111-nut sanilliuullutik 20-nik ikileriarsimapput. Sanilliusissutitut oqaatigisin-naavara 2007-imi 143-riarlunga ilitersuisimasunga.

Iltersuinerit ingerlattakkakka immikkoortunut marlunnut avinneqarsimagajupput. Siul-liit saaffiginnissutitut naammagittaalliuutivittut uannut tunniunneqarsimasuugunik su-liarineqarnissaat itigartitsissutigineqarsimasussaagalanut tunngasuupput. Iltersuiner-ni taakkunani innuttaasut oqartussaasunut allanut saaffiginninnissaannik innersuunneqa-rajuttarsimapput. Aappaat tassaapput saaffiginnissutit, sulianik innuttaasut saaffiginnis-sutaat tunngavigalugit naammagittaalliuutinik suliarinninnerpiamik allartitsivigisinnaa-simasakka.

2009-mi oqartussaasunit suliffeqarfinnillu saaffiginnissutitut tunngavigalugit arfinile-riarlunga ilitersuiivunga.

Naatsorsuinerit tulliit sulianik 2009-mi inaarlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taa-maalillutik naatsorsuinerit taakku sulianut ukiumi nalunaarusiuunneqartumi matumani ukiumilu nalunaarusiuunneqartumi matuma siuliani tiguneqarsimasuusinnaasut inaarlu-git suliarineqarsimasunut tunngasuupput.

Suliat 2009-mi inaarlugit suliarineqarsimasut naatsorsorneqarneri matuma ataani immik-koortunut pingaarnernut marlunnut avinneqarsimapput:

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannigitsut: Suliat ataani taaneqartunik pisuteqarlunga suliarisinnaanngikkukkit inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput. Oqartussaasoq suliap uannit suliarineqalereernerata kingornatigut suliamik suliarineqqilerpat, naammagittaalliortumullu tamatuma kingornatigut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit tapersiilluni, taava suliat taamaattut misissuininnik inaarsaalersinnanga naammagittaalliuutinut aalajangersimasumik suliarineqanngitsunut ilaasutut, naammagittaalliortumit tunuartinneqarsimasutut naatsorsuunneqartarput.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut: Suliat inissisimaffimmut tassunga ilanngunneqassapput naammagittaalliuutip suliarineqarnera sulialluunniit aalajangiivigineqarnera isummerfigineqarsimappat.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimannigitsut

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2009-mi naammagittaalliuutit katillugit 61-it suliarineqarnissaat itigartitsissutigineqarput. Paasisutissat nalunaarsukkani matumani ataaniiittuni itigartitsinermut pissutaasut ukiunullu 2009-mut, 2008-mut aamma 2007-imut tunngasunik amerlassutsit taaneqarput (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 1-imi takuuk):

	2009	2008	2007
Naammagittaalliuutit kingusinaartumik tunniunneqarsimasut	6	4	3
Naammagittaalliuutit eqqartuussutinut eqqartuussisulluunniit atorfimminnik ingerlatsinerannut tunngasut	0	1	1
Naammagittaalliuutit naalagaaffimmi oqartussaasunut tunngasut	5	0	4
Naammagittaalliuutit namminersortunut/inunnut ataasiakkaanut tunngasut	1	2	4
Naammagittaalliuutit oqartussaasumut qulliuernerusumut suliassiisutigineqarsinnaasut	17	14	28
Naammagittaalliuutit Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut tunngasut	0	1	0
Naammagittaalliuutit tunuartinneqartut	0	0	3
Apeqquteqaatit	1	0	0
Naammagittaalliortut piumasaqaataat akuersaarneqarput	12	0	2

Suliap suliarineqarnerani peqataasin- naatitaannginneq	0	0	0
*Allat	19	26	24
Katillugit	61	48	69

* Taaguut "allat" naammagittaalliuutip itigartinneqarnerani tunngavilersuinermi immik-koortiteriffinnut allanut imaaliallaannaq ilanngunneqarsinnaanngitsunut tunngasuvoq. Tamanna pingaarnertut makkununga atuuppoq:

- Naammagittaalliuutinut, tamatumani aalajangiinerup uppersaasiussanik naliliiner-
mik eqartuussivimmi misilinqarnissaat piukkunnarnerpaasorisannik piumasqaate-
qarfiusussaasunut,
- Inatsisartut inatsisaat Inatsisartullu peqqussutaat pillugit naammagittaalliuutinut,
- naammagittaalliuutinut, oqartussaasup mappiutaanik suliani allagaatinik imalinnik mi-
sissuereernerma kingornatigut sukumiinerusumik misissuiffiginissaat naammattumik
pissutissarsiffigisimanngisannut, kiisalu
- piffissat sulianik suliarinninnernut atorneqartut sivikinnerusut pillugit naammagittaal-
liuutinut, suliat nukinginneqarnissaat qinnutigalugu oqartussaasunut pineqartunut i-
ngerlateqqillugit nassiussimasannut.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut

Immikkoortumi tassani kisitsisit naammagittaalliuutinik tiguneqartuinnarnik tunngave-
qarput. Taamaallit suliat ukiup ingerlanerani nammineerluni misissuiffiginninner-
mik aallartitsivigisimasakka ukiullu ingerlanerani inaarlugit suliarisimasakka ilanngun-
neqanngillat.

Taakku pillugit oqaatigisinnaavara suliat Kalaallit Nunaanni kommunitut tikeraarninnut
atatillugu imaluunniit nammineerluni misissuiffiginninnernik suliatorpiaq misissuiffi-
ginninnermik aallartitsivigisimasakka 12-it 2009-mi inaarlugit suliarisimagikka. Taakku
nalunaarutit immikkoortuini 4-mi erseqqinnerusumik allaaserineqarput. 2008-mi suliat
taamaattut 12-it 2007-imilu 23-t inaarlugit suliarakka.

Ukiumi nalunaarusiunneqartumi 2009-mi naammagittaalliuutit 22-t aalajangersimasu-
mik suliarineqareerlutik inaarlugit suliarineqarput, taakkulu naammagittaalliuutigineqar-
tut tunngavigalugit aallartinneqarsimallutik.

Kisitsisit matuma ataani takutinneqartut suliat oqartussaasumut, inatsisunik atuutsitsif-
fusumut naammagittaalliuutigisamullu agguataarneqarnerannik takutitsipput. Assiliar-

tani 2-mit 4-mut kisitsisit ukiumi pineqartumi naammagittaalliuutinit inaarlugit suliarineqarsimasunit tamarmiusunit procentinngorlugit takutinneqarput.

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarineqartut, oqartussaasut sorliit naammagittaalliuutigineqarnerannut agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 2-mi takuuk):

	2009	2008	2007
Namm. Oqartussani oqartussaasoq, qitiusumik allaffeqarfissuaq	7	3	11
Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik	1	0	0
Akilerarusiinnermik Aalajangiisartut	0	0	0
Allat	0	0	0
Kommunit	12	14	12
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI	2	2	3
Katillugit	22	19	26

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarlutik inaarlugit suliarineqarsimasut, inatsisinik atorfitsiffiusup sorliup naammagittaalliuutigineqarnera malillugu agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 3-mi takuuk):

	2009	2008	2007
Isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq	5	4	4
Taakkunannga:			
- Isumaginninnermi inissiat	0	0	0
- Ineqarnermut tapiissutit	0	0	0
- Isumaginninnermi pensionisiat	1	3	2
- Inummut tapit	0	0	0
- Pisortanit allatigut ikiorsiissutit allat	1	0	1
- Meeqqanut akilersuutit il.il.	0	0	0
- Meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiissutit	2	0	0
- Utertitassanngorlugit ikiorsiissutit	0	0	0
- Annertussusileriikkanik ikiorsiissutit	0	0	0
- Allat	1	1	1
Atorfinititsisarneq pillugu inatsiseqartitsineq	12	5	6
Taakkunannga:			
- Atorfinititsineq atorfinitsitsinermilu atugas-sarititaasut/pisinnaatitaaffiit	3	0	3

- Atorfinititsineq, pisussaaffiit, pineqaatissiinerit soraarsitsinerillu	6	2	3
- Pensionisianut tunngasut	0	0	0
- Sulisunut inissiat	0	0	0
- Allat	3	3	0
Attartorneq pillugu inatsiseqartitsineq	3	4	4
Taakkunangga:			
- Attartugassamik innersuussineq	0	0	0
- Attartornermik atorunnaarsitsineq	0	1	1
- Ineqarnermut akiliutinut akiitsut	0	1	2
- Attartukkamik allanut attartorallartitsineq	0	0	0
- Ineqarnermut akiliutinik naatsorsuineq	0	0	0
- Kiassarnermut naatsorsuutit	0	0	1
- Qularnaveeqqutitut siumut akiliutit	0	1	0
- Utaqqisut allattorsimaffiat	0	0	0
- Aserfallatsaaliineq	1	0	0
- Inissialiornermut/illuliornermut tapersiissutit (BSU)	1	0	0
- Nunaminertamik tunniussineq	0	1	0
- Allat	1	0	0
Akileraarutit akitsuutillu	1	0	1
Taakkunangga:			
- Naatsorsuineq	0	0	1
- Erniat	0	0	0
- § 50 tunngavigalugu tunniussinerit	0	0	0
- Immikkut akuersissuteqarnerit	0	0	0
- Allat	1	0	0
Akiliisitsiniarnermik suliaqarneq	0	1	3
Peqqinnissaq	1	0	1
Taakkunangga:			
- Aqutsineq pillugu naammagittaalliuutit	1	0	1
- Allat	0	0	0
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	0	0	2
Taakkunangga:			
- Aalisarneq	0	0	1
- Piniarneq	0	0	0
- Inuussutissarsiornermut tapersiissutit	0	0	0

- Pisassiissutinik akuersissutinillu tunniussinerit	0	0	0
- Allat	0	0	1
Inuussutissarsiornermut tunngasut allat	0	1	3
Atuartitsineq	0	0	1
Taakkunannga:			
- Suliffimmi sungiusarneq	0	0	0
- Allat	0	0	1
Ilageeqarneq	0	0	0
Atuisartut/Pisisartut	0	0	0
Allat	0	4	1
Katillugit	22	19	26

Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut, suut naammagittaalliuutigineqarneri tunngavigalugit agguataagaasut (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 4-mi takuuk):

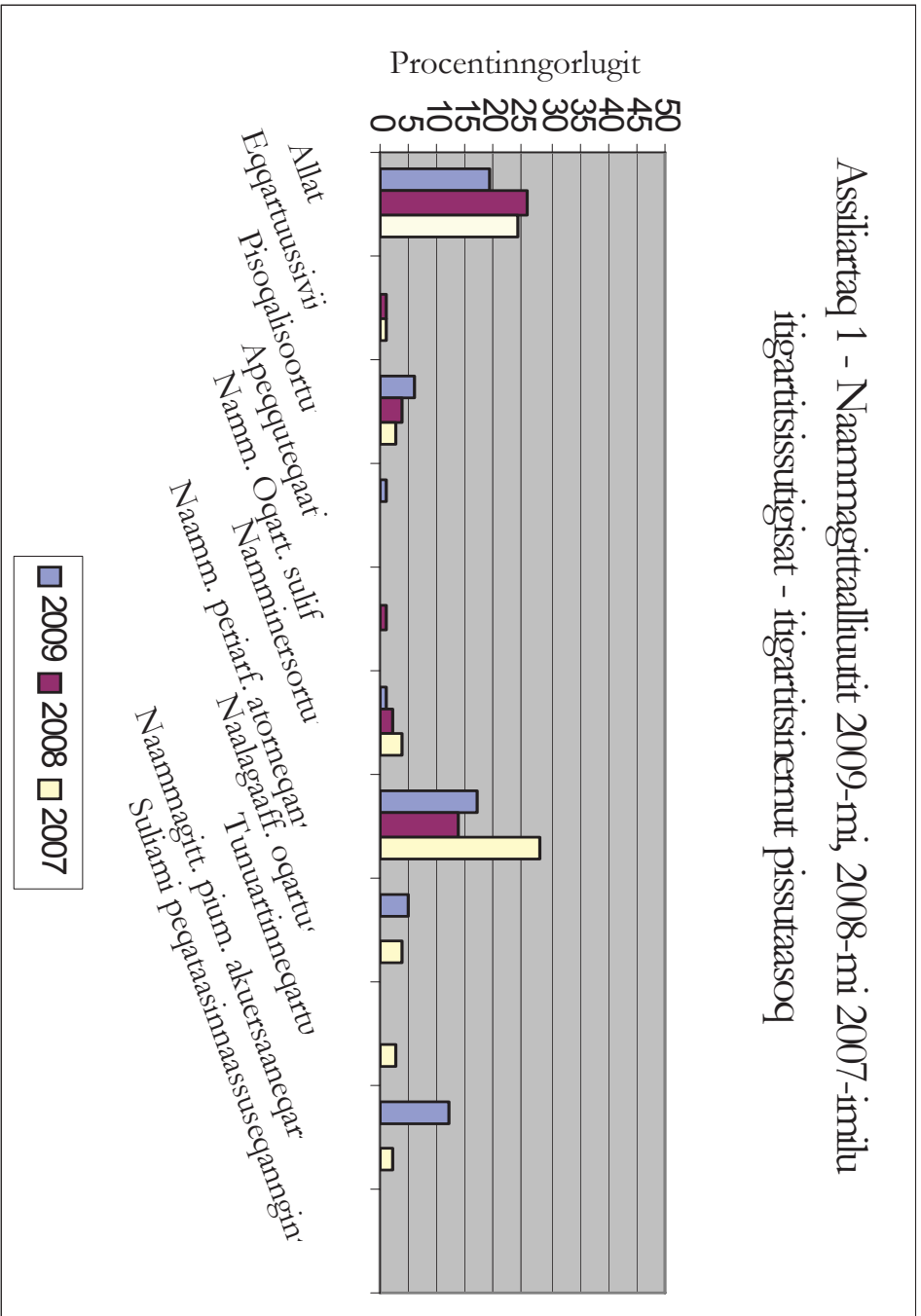
	2009	2008	2007
Aalajangiinerit	10	4	16
Tunngavilersuineq	1	1	0
Pisinnaatitaaneq	0	0	0
Piffissaq sulianik suliarinnin- nermut atorneqartoq	7	8	5
Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq	0	1	0
Paasitinneqarsinnaatitaaneq	0	0	0
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	0	4	2
Inatsisini tunngavissaqarnermik apeqqut	0	0	0
Paasissutissanik ingerlatitseqqinneq	0	0	0
Nipangiussisussaataaneq	1	0	0
Ilitsersuineq	0	0	0
Naligiissitsinermik tunngaveqarneq	0	0	0
Allat	3	1	3
Katillugit	22	19	26

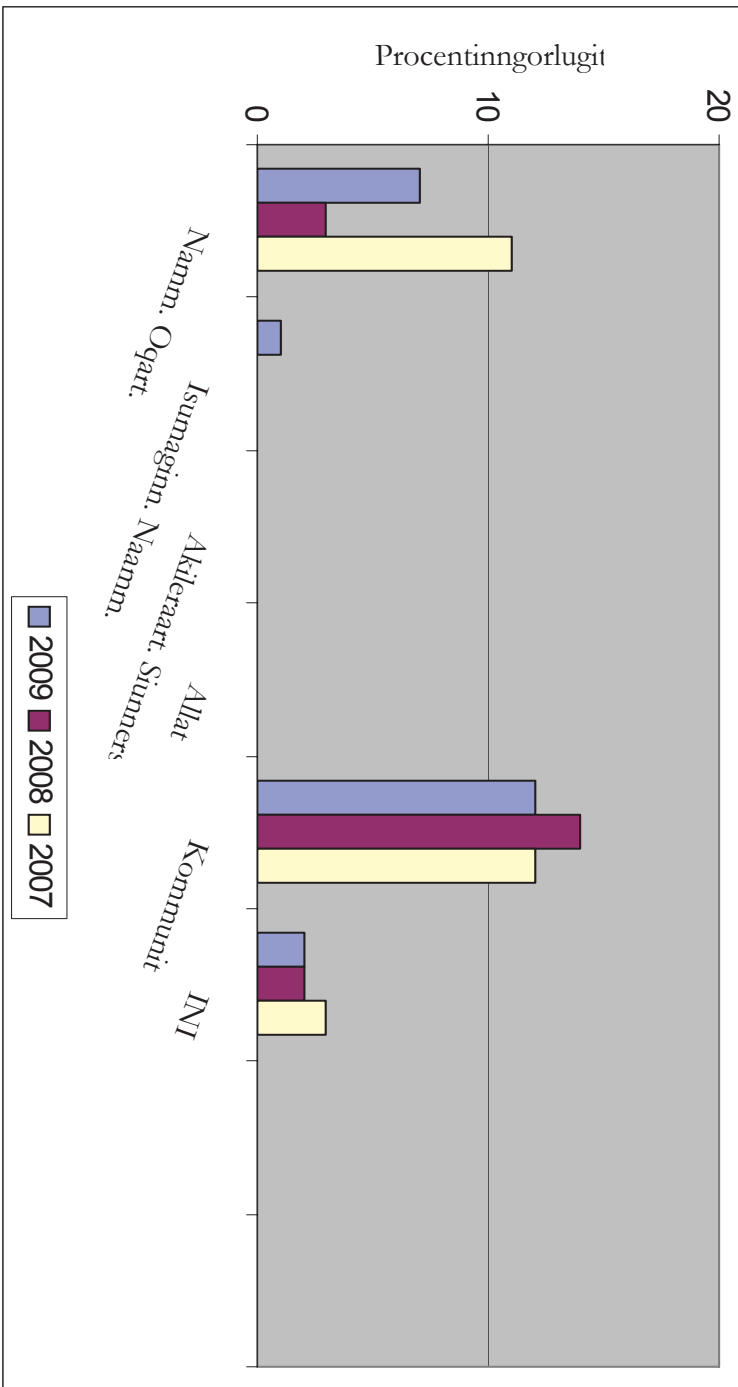
Naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqarnermik kingornatigut 2009-mi inaarlugit suliarineqarsimasut, misissuinerma qanoq inernilerneqarnerinut agguataakkat (procentinngorlugit naatsorsuineq assiliartami 5-imi takuuk):

	2009	2008	2007
Isornartorsiuineq	3	5	5
Inassuteqaateqarneq kisimiitillugu	2	1	2
Isornartorsiuineq inassuteqaateqarnerlu	14	9	15
Oqaaseqaateqarfigineqanngitsut	3	4	4
Katillugit	22	19	26

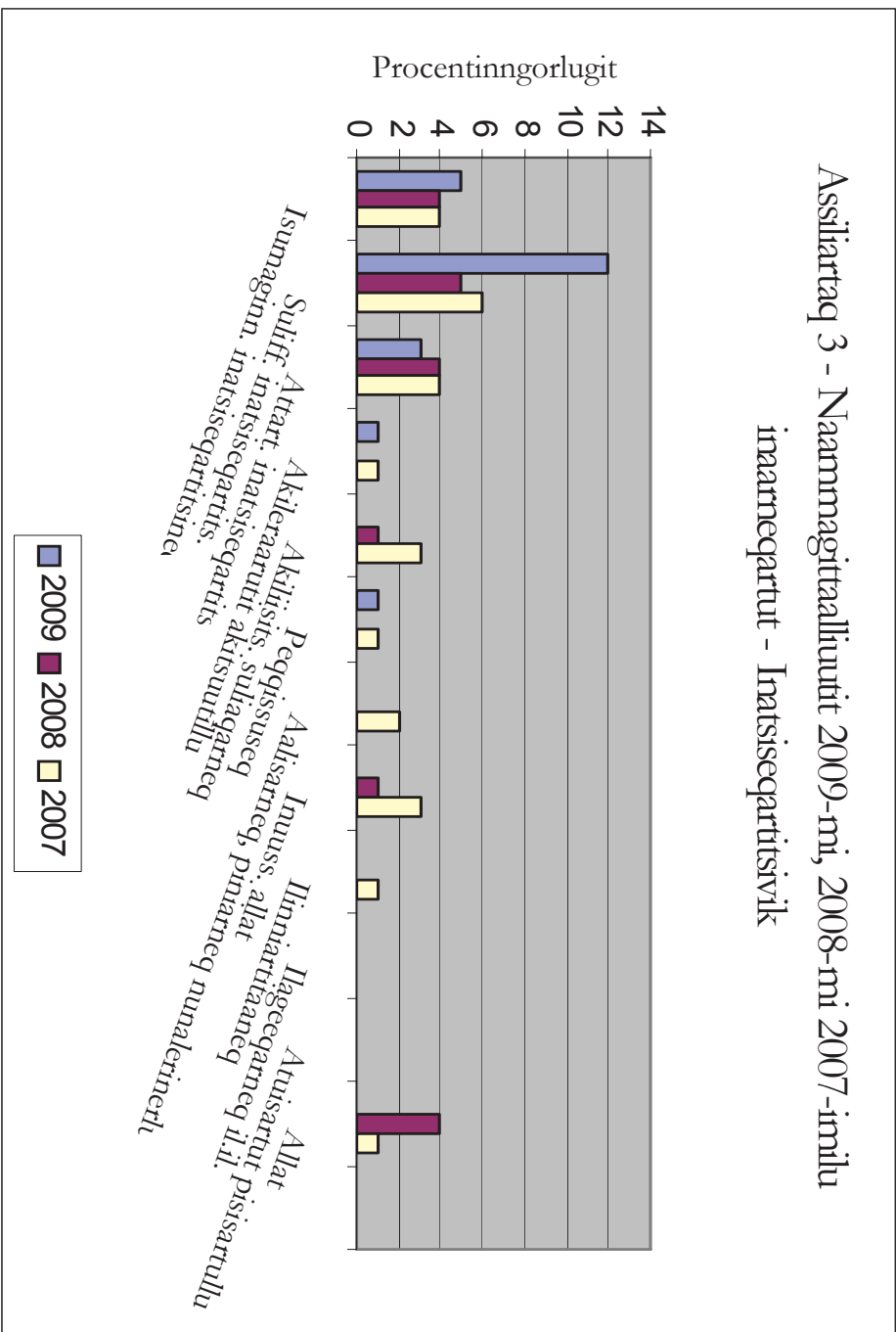
Assilartaq 1 - Naammagitaalluutit 2009-mi, 2008-mi 2007-irnilu itigartississutigisat - itigartisinernut pissutarasoq

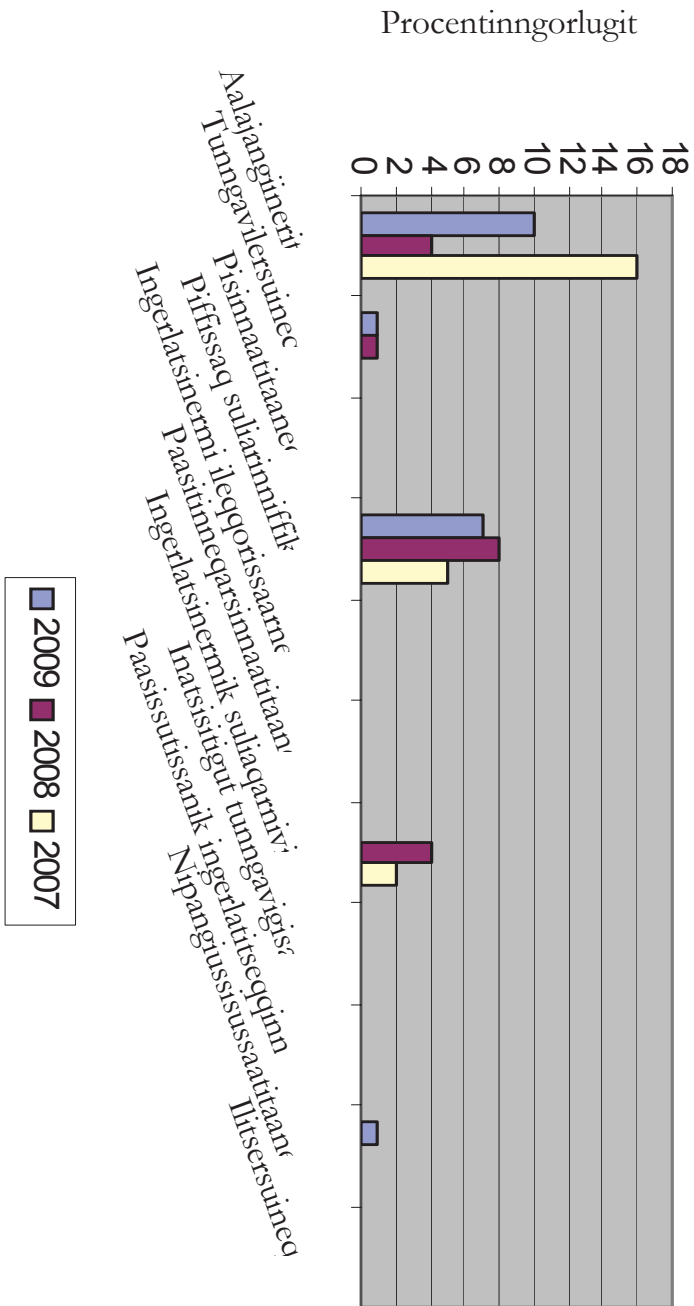
Assiliartaq 2 - Naammagittaalliuuit 2009-mi, 2008-mi 2007-imi inaarneqartut - Oqartussasasq

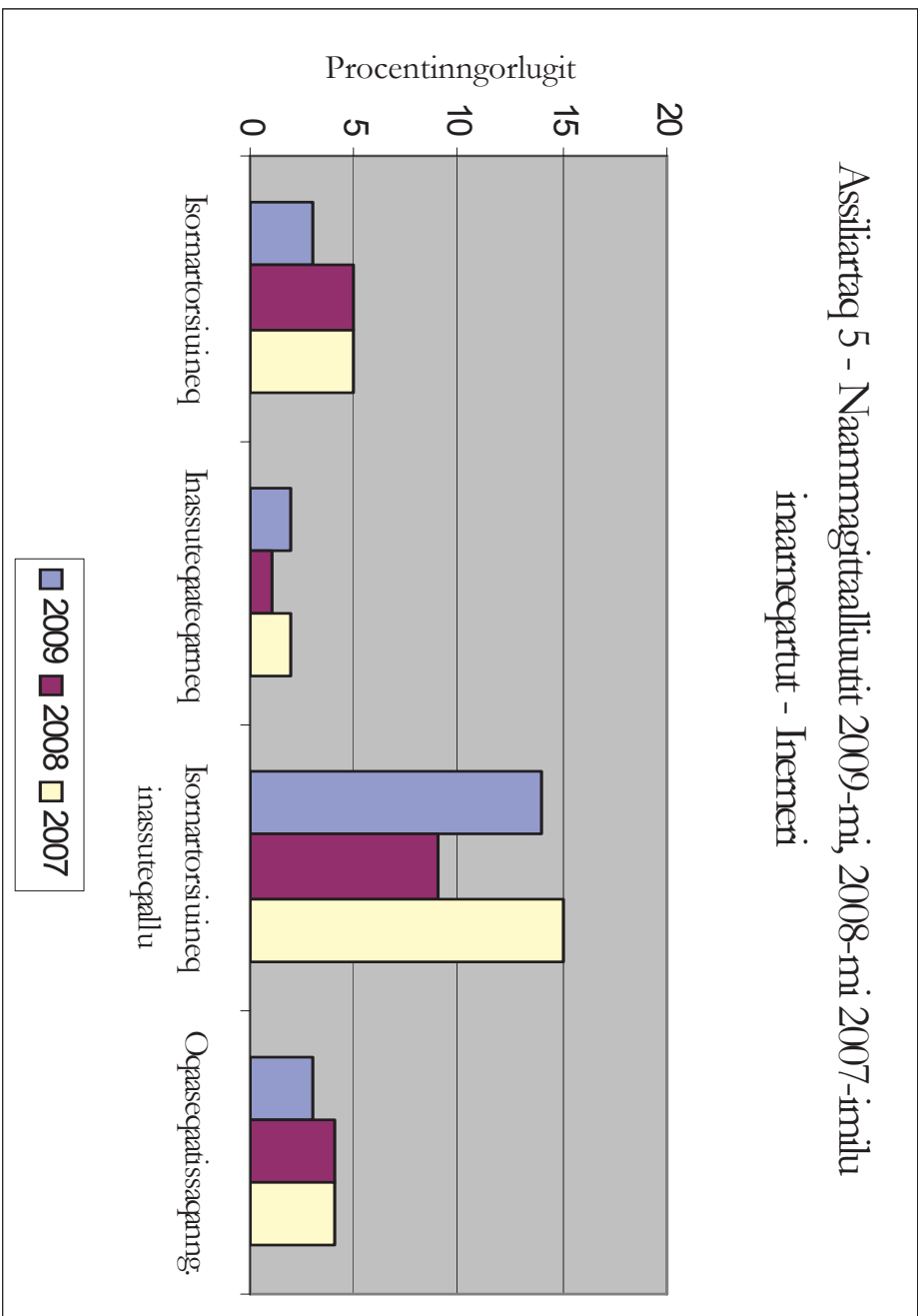
Assliartaq 3 - Naammagittaalliuutit 2009-mi, 2008-mi 2007-imi
inaarneqartut - Inatsiseqartitsivik

Assliartaq 4 - Naammagittaalliuit 2009-mi, 2008-mi 2007-imi
 inarnegartut - Naammagittaalliuitigisag

Assliartaq 5 - Naammagittaalliuutit 2009-mi, 2008-mi 2007-imi
 inarneqartut - Ineneri

3. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaatit

Ataatsimoortumik ajornartorsiuteqarfiusut sulianik arlalinnik suliarinninninnut atatil-lugu isummerfigisimasama arlallit immikkoortumi matumani erseqqissarneqarnissaat toqqarpara, suliat immikkoortumi 4-mi aamma 5-imi ilanngunnissaat pissutissaqarso-rinngisakka aamma ilanngullugit.

3.1 Kommuni ilitersuisussaataaernerminik eqqortitsinnginnera kiisalu siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammut atatil-lugu piffissaq suliamik suliarinnin-nermut atornegartooq sivisooq (j.nr. 2008-120-0005)

A-p piffissaq siusinaartumik pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammi suliarineqarnera-nut K Kommuni atugaa uannut ornigulluni naammagittaalliuutigaa.

Suliamik suliarinninnerma kommuni suliamik suliarinninnermut piffissamik sivisuu-mik atuisimanagera pillugu isornartorsiuinissannut pissutissaqalersippaanga, tassami A-p ajoqusernera tunngavigalugu nakorsap uppersaasiussaata kommunimit tiguneqarne-ranit kommuni suliami pineqartumut tunngasumi aalajangiinissaata tungaanut ukiut si-samangajaat ingerlasimmata.

Aammattaq kommuni ingerlatsivia A-p ajoqusernermi kingornatigut saaffiginninnera-ni sulialluunniit ingerlanerani kingusinnerusukkut A-mut pisariaqarneratut annertutigi-sumik siunnersuisimanginnera ilitersuisimanginneralu isornartorsiopara.

Aammattaq A suliap ingerlanerani sulisinnaassuseqarsimanginnersoq taamalu suliar-toqquneqarsinnaanerminut piareersimasariaqanngitsoq kommuni aalajangiisimangin-nera isorisariaqartutut isigaara.

Misissuineru matuma inassuteqaatiginissaanut pissutissaqalersitsivoq, tassalu kommuni periaatsinik oqartussaasut suliamik suliarinninnerannut, ilitersuinissaannik malitseqar-titsinissaannillu piumasaqaatit eqqortinneqarnissaannik qulakkeerisunik atuillassoq.

Kommuni siusinaartumik pensionisiat pillugit aalajangiisimammat suliami annertuneru-sumik iliuuseqaqqinngilanga.

3.2 Piffissaq suliamik suliarinninnermut atornegartooq pissutigalugu isornartorsiuineq, tassami innarluutilinnut tunngasuni akuersissutit marluk inaarlugit suliarineqarne-rannik kommuni ukiuni pingasuni pegataasimangimmat (j.nr. 2008-146-0001)

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Ilaqtariinnermut Pisorta qarfiup paasissutissanik amerlanerusunik suliat suliarineqarne-ranni atorneqartussanik qinnutigisaanik suliarineqanngitsumik kommunip ukiuni pinga-suni uninngatitsisimanera kommunillu taamaaliornermigut suliat inaarlugit suliarineqan-ginnerannut pissutaasimanera innarluutilinnut tunngasuni akuersissutit marluk pillugit naammagittaalliuutit suliamik ukiumoortumik nalunaarutinni tamakkerlugu issuarnis-saanut pissutissaqarnanga isumaqarfignannik inaarsaaninnut atatillugu isorisarialerujus-suartut isigaara. Suliat kommunip inaarlugit suliarissagai inassuteqaatigaara.

Aammattaq allattuisussaataitaneq kommunip eqqumaffigissagaa inassuteqaatigaara, taamaalilluni ilaqtariit ikiorserneqarnissamik saaffiginnissutaat qanoq pisimanersut su-liami allagaatinit takuneqarsinnaasaqqullugu.

3.3 Soraarsitsinermit suliamik suliarinninnermut atatillugu kukkunerit annertuut, matu-mani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginneq ilanngullugu eqqar-saatigalugu (j.nr. 2008-323-0007).

A uannut ornigulluni 8. april 2008-mi saaffiginnippoq, overassistentitut atorfirminit kommunip qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsineranut atatillugu pissutsit, ilaatigullu suliami illua'tungiusutut isummaminik tusarniaavigineqarsimannginnini naammagittaal-liutiginiallugit.

Suliaq suliarereerlugu isumaqarpunga kommuni suliamik suliarinninnermi ima annertu-tigisunik kukkussuteqarsimasoq, matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaa-simannginneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tamanna kommunip A-mik soraarsitsine-rata aallaavittut atuussinnassuseqannginneranik kinguneqarluni. Suliami qinnuteqaataan-ngitsumik soraarsitsineranut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasar-neq pillugu malittarisassat immikkut pingaaruteqarput, taamaattumillu inassuteqaatigaa-ra suliaq A-p soraarsinneqarneranut tunngasooq kommunip suliareqqilissagaa.

Kommunip suliamik uppersaasersuineri isorisariaqartutut isigaara, tassami oqaloqa-tigiinnerit kommunip mianersoqqussummik A-mut tunniussivigisimasaagooq pillugit al-lakkiorstoqarsimanngimmat.

Aammattaq soraarsitsinermit isumaqatigiissut tunngavigalugu piffissaliunneqartoq kommunip atorsimanngimmagu isorisariaqartutut isigaara.

A-p naammagittaalliuutai marluk kommunip akisimanngimmagit aamma isorisariaqar-tutut isigaara. Kommuni akissuteqarsimanngilaq, naak naammagittaalliuutit akineqara-tik ingerlatsivimmi uninngatiinneqarsimasut Ombudsmandip suliamik suliarinninne-ranut atatillugu kommunip paasisimagaluaraa.

Inassuteqaatigaara kommuni periaatsinik saaffiginnissutit akineqaratik siunissami uningatiinneqartannginnissaannik qulakkeerisunik kiisalu suliami illua'tungiusup isumaanik siunissami tusarniaasoqartarnissaanik qulakkeerisunik atuillassaqq.

Kiisalu kommuni qinnuigaara oqaaseqaatiga pingaartumik A-p soraarsinneqarnera eqqarsaatigalugu qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq uannut paasisstissiissutigeqqullugu.

Kommuni ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusarfiginngilara.

3.4 Inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqanik pisinermut tapiissutinik qinnuteqaatinik aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiornerannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu suliarinnittarneq (j.nr. 2008-813-0001)

Suliaq innuttaasup aalisariumminik annaasaqarnermi kingornatigut suliamik imminut tunngasumik taamani Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqqarfiusup suliarinninneranik naammagittaalliuuteqarfigisaa pillugu 2009-mi oqaaseqaateqarpuanga.

Suliamik suliarinninnera Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup aningaasanik aningaasanut inatsimmi ilaatigut inuussutissarsiutigalugu umiatsiaararsinermut aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiutillit inuussutissarsiornerannik siuarsaaneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni² § 5 tunngavigalugu tapiissutit immikkoortinneqarsimasunik tulleriarinissamut periarfissai pillugit isumaliutersuuteqarnissannut pissutissaqalersitsivoq.

Peqqussummi § 5 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 5. Inuussutissarsiutigalugu nutaamik sanaamik umiatsiaararsiniarnermut Naalakkersuisut tapiisnaapput inuussutissarsiutigalugu umiatsiaararsiaasaq minnerpaamik isikkanik 16-inik annerpaamillu isikkanik 19-inik takissuseqarpat aammalu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu umiatsiaarassatut akuerisaasimappat.

Imm. 2. Tapiissutit tunniukkumaneqarnerussapput umiatsiaararsiaasanut piniarnermut atugasanut.

Imm. 3. Inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqamik pisinermi umiatsiaaqqap pisiarinerani akiata 75%-ianik tapiissuteqartoqarsinnaavoq. Qinnuteqaateqartoq Qaanaami, Ammassalimmi It-

2) Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 20. november 2006-imeersoq

3. *Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

toqqortoormiuniluunniit aalajangersimasumik najugaqarpat umiatsiaaqqap pisiarinerani akiata 84%-ianik tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

Imm. 4. Inuussutissarsiutigalugu umiatsiaararsiniarnermi inuussutissarsiutit siuarsarniarlugit taarsigassarsisitsisoqarsinnaanngilaq."

Paasissutissat suliamik suliarinninninni Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfimmit tigusakka tunngavigalugit uanga paasinninnera unaavoq aningaasat inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqanut tapiissutitut immikkoortinneqarsimasut killeqartut, tapiissutinillu qinnuteqaatit tamarmik akuerineqarsinnaanerannut naammaqqajaratik.

Aammattaq § 5, imm. 2-kkut, qulaani issuarneqartutut, aalajangersarneqarpoq tapiissutit umiatsiaararsiasanut piniarnermut atugassanut tunniukkumaneqarnerussasut. Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit tamatuma saniatigut makku erseput:

"(...) piniarnermik inuussutissarsiuteqartut nutaamik umiatsiaararsinissamut tapiissuteqarfigineqartassasut. Inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqamik sanarlaamik aalisarnermut atugassamik pissarsinissamut aamma qinnuteqarneq ajornanngilaq. Inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqamut aalisarnermut atugassamut tapiissut pingaartumik aalisarfinni aalisarsinnaassusermik tamakkiiffiusimannngitsuniittuni tunniunneqartassaaq. Tamatumani tulleriiarinermi aalajangerneqassaaq inuiaqatigiinni aningaasarsiorneq eqqiluisaarnikkullu naliliinermit. Taamaalilluni piniarnermik ingerlatsinermi tamatumani nerisassaatinik eqqiluutsuutitsinissamik piumasarisat sukkulluunniit eqqutitinneqarsimassapput. Ilangullugu tapiineq tulluarsarsimassaaq suliniutinut piniartuunermik aalisartuunermillu sapinngisamik nammineq napatissinnaasunut."

Taamaalilluni inuussutissarsiutigalugu umiatsiaararsineq eqqarsaatigalugu aningaasat killeqartut atorneqarneranni qinnuteqartut aalajangersimasut salliutillugit tulleriiarisooqartassasoq siunertaavoq.

Ukiuni aningaasaliiffiusuni ataasiakkaani qanoq amerlatigisut tapiissutinik qinnuteqasansut siumut ilisimaneqareersinnaanngimmat uanga paasinninnera unaavoq ukiup ingerlanerani taamatut tulleriiariniarneq ajornakusoortuusussaasoq. Assersuutigalugu inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqamik aalisarnermut atorneqartussamik pisinermit tapiissutinik qinnuteqaat akuerineqarsinnaanersoq, imaluunniit umiatsiaaqqanik piniarnermut atugassanik pisinermit tapiissutinik siunissami qinnuteqaataajumaartussat eqqarsaatigalugit itigartinneqartariaqarnersoq februarip qaammataani naliliiffigissallugu ajornakusoortussaavoq. Aningaasat sumiiffinni aalisarsinnaassutsip amigarfiani piniarnermik inuussutissarsiorneq aalisarnerlu tulleriiarinermi salliutinnagit "tigoqqaaraa pi-saraa" aallaavigalugu annertuumik atorneqarnissaat qanittuararsuavoq.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq inuussutissarsiutigalugu umiatsiaaqqanik pisinermit tapiissutinik qinnuteqaatinik suliarinneriaatsip manna nassatarigaa, tassalu

aningaasat aalisarnermik piniarnermillu inuussuutissarsiornermik siuarsaernermut atu-gassatut immikkoortinneqartut atorneqarnerannik peqqussummi tunngavigineqartut tulleriiaariniarneq Naalakkersuisunut ajornakusoorsinnaasoq.

Taamaattumillu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq qin-nuigaara oqaaseqaatikka qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu. Aammattaaq pissutsit taamaannerat Inatsisartut Inatsisat Atortin-neqarnerannut Ataatsimiititaliaannut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut i-natsisaanni § 11, imm. 1 tunngavigalugu nalunaarutigissallugu toqqarpara, oqaaseqaatil-lu taassuma assilinerata Ataatsimiititaliamut nassiullugu. Tamatuma saniatigut Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaat pissutsit taamaanne-rannik oqaaseqaatip assilineranik nassillugu ilisimatippara.

Naalakkersuisunut ilaasortap akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

3.5 Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15-ip kalaallisuuata qallunaatuatalu imminnut naapertuu-tinnginnerannik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutigisamik Naalakkersuisut malitseqartitsiviginninnerat (j.nr. 2008-933-0003)

Suliamik pineqartumik, ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarnissaanut pissutissa-qarnanga isumaqarfigisannik, misissuininni mappersakkami siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 4-p, 7. maj 2007-imeersup tamanut saqqummiun-neqarfiani aamma www.nanoq.gl-ikkut saqqummiunneqarnerani § 15-ip kalaallisuuata qallunaatuatalu imminnut naapertuutinnginnerat malugigiga Naalakkersuisunut Inatsi-sartunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavi-galugu 28. juli 2008-mi nalunaarutigaara.

Aalajangersakkap qallunaatuua sisamanik immikkoortoqarpoq, kalaallisuuali tallimanik immikkoortoqarluni.

Kalaallisuuanni imm. 5 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Imm. 5. Inummut tapiutit pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaassapput."

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup 26. september 2008-mi aki-vaanga kukkuneq taanna Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaanut atatil-lugu aaqqinniarneqarniarpoq, Naalakkersuisulli massakut iliuseqarniannngitsut, tassa-

3. *Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

mi kukkuneq peqqussutip kalaallisuuaniimmat, piginnaatitsissullu § 15-imiittoq Naalakkersuisut atulersaangimmassuk.

Kukkunerup Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranut atatillugu Naalakkersuisunit aaqinniarneqarnera allakkatigut 29. oktober 2008-meersutigut tusaatissatut ti-guara, tamatumunngali peqatigitillugu malugeqqullugu oqaatigalugu Naalakkersuisut Inatsisartut peqqussutaata akuerineqarnissaata tungaanut aaqiivigineqanngitsumik ajornartorsiuteqartut, Nalaakkersuisoqarfimmut isummerfigeqqullugu qinnutigisannik.

Taamaalilluni ajornartorsiut tassaavoq uanga paasinninnera unaasoq Inatsisartut peqqussutaata kalaallisuaa qallunaatumisut atuussinnaassuseqartoq Naalakkersuisut isiginngitsuusaarniarsinnaangikkaat.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaata kalaallisuuani § 15, imm. 5-imik atuussinnaasumik piusoqarnera, inummut tapit pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannik aalajangersaasuusumik, aalajangersakkallu taassuma Naalakkersuisunut pisussaaffiliisuusutut oqaasertalersugaanera.

Naalakkersuisoqarfimmi fuldmægtig X-ip allakkani 5. december 2008-meersuni akivaanga § 15, imm. 5-ip Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaannut pisussaaffiliisuuneranik uanga paasinninnera Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigimngikkaa.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisumut tamatuma kingornatigut, tassalu 10. december 2008-mi, allappunga aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaanik fuldmægtigip nassuiaanera erseqqissumik kukkusuusoq, itisilerutitullu makku oqaatigalugit:

"Taamaalilluni oqaasertaliussani "aalajangersaassapput"-mik oqarneq Naalakkersuisunut pisussaaffiliisuvoq, peqqussutissatullu siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinik malittarisassanik itisilerisunik aalajangersaanerup nammineq piuumassuseq tunngavilugu malinneqarsinnaaneranik takutitsisunik ilanngussisoqarsimanani.

Malittarisassani nalunaarutikkut malittarisassanik aalajangersaanissap Naalakkersuisunut naliiffigisassanngortinneqarfiimi inatsisit peqqussutillu oqaasertaanni "aalajangersaasinnaapput" nalinginnaasumik atorneqartarpoq.

Inatsisiliornermi pissaanerup Inatsisartuniinnerata, Naalakkersuisullu ingerlatsiviisa Inatsisartut inatsisaannik Inatsisartulluunniit peqqussutaannik tunngaveqartussaanerisa nassatarisaannik Inatsisartut kisimik manna aalajangersinnaavaat, tassalu Naalakkersuisut malittarisassanik inatsisinik itisilerisuusunik suliaqaqqullugit peqquneqassanersut, imaluunniit malittarisassat itisilerisut taamaattut suliarineqassanersut Naalakkersuisunut naliliiffigisassanngortinneqassanersuq.

Naalakkersuisut - aalajangersakkap oqaasertai apeqqutaatinnagit - § 15, imm. 5-ip atorunnaarsinneqarnissaata allanngortinneqarnissaataluunniit tungaanut nalunaarummi aalajangersakkaniq itisilerisuusunik aalajangersaanissaminnut pisussaaffeqaratik isumaqarpata uanga paasininnera malillugu manna pisariaqarpoq, tassalu ilaatigut kukkuneq Inatsisartut ataatsimiinneranni tulliuuttumi aaqqitsinniarneqartariaqartoq, ilaatillugu Inatsisartut ataatsimiititaliaat susasaqartoq Naalakkersuisut suliamik tamanna sioqqullugu ilisimatittariaqaraat.

Naalakkersuisoqarfiup allagaasa 5. december 2008-meersut Naalakkersuisoqarfimmi fuldmægtigimit atsiorneqarsimanerat tulliuullugu innersuussutigaa.

Oqaatigaara allakkanni 29. oktober 2008-meersuni Naalakkersuisoqarfimmut manna malugeqqullugu oqaatigigiga, tassalu aqutsinikkut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaaq-qusillutik Inatsisartut pisussaaffiliinerannik Naalakkersuisunut ilaasortap malinninnginnera Naalakkersuisunut ilaasortat akisussaatinneqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu akisussaaitaanermik nassataqarsinnaasoq.

Tassani aamma ilaavoq Naalakkersuisut manna naatsorsuutigisariaqaraat, tassalu Naalakkersuisut aqutsisuisa sukumiinerusumik tunngavilersuinatit suliamik paasininninnut isumaqataannippata kukkunernik annertunerusunik Inatsisartut Inatsisat Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut pisussaaffigisatut nalunaarutiginninnissannik isumaliutersuuteqassasunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga fuldmægtigip pineqartup allakkani 5. december 2008-meersuni suliamik naliliinera Naalakkersuisut paasininnerannut takussutissaanersoq illit naliliininnik tigusaqarnissara pisariaqartuusoq.

Aqutsinermi alliunerusutut sulisut Ombudsmandip Atorfeqarfiata oqaaseqaataanut isumaqataannigittarnerannik ajornartorsiummut tunngasut 2006-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernermi 517-miittoq qallunaatuuanilu quppernermi 444-miittoq aamma 2004-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernermi 440-miittoq qallunaatuuanilu 358-miittoq aamma innersuussutigaaqka."

Naalakkersuisunut ilaasortap 15. december 2008-mi akivaanga allakkakka 10. december 2008-meersut Naalakkersuisut tusaatissatut tigugaat, Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuut Inatsisartut 2009-mi upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunniaaraat.

25. maj 2009-mi akivunga naatsorsuutigigiga allannguutissatut siunnersuut Naalakkersuisut Inatsisartunut qinersinerup kingornatigut Inatsisartut nalinginnaasumik ataatsimiinneranni siullermi saqqummiutissagaat, taamaattumillu suliami annertunerusumik iliuseqaqqissanngitsunga.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Inatsisartut peqqussutaata kalaallisuuani § 15, imm. 5-ip atorunnaarsinneqarnissaanik Naalakkersuisut siunnersuutaat Inatsisartut tamatuma kingornatigut 2009-mi ukiakkut ataatsimiinnerminni akueraat³.

3.6 Ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik malinninnermut ilaatillugu allakkatigoortitsisarnissamik piumasaqaat (j.nr. 2009-131-0002)

Allakkatigut saaffiginnissummut kommunip allakkatigut akissuteqarsimannginnera naammagittaalliuut pillugu suliamik ukiumoortumik nalunaarutinni tamakkerlugu is-suarnissaanut pissutissaqarnanga isumaqarfigisannik inaarsaallunga suliarinninninnut atatillugu ajuusaarnartutut isigaara.

Aammattaq saaffiginnissummut oqaasiinnartigut akissuteqarnermut atatillugu allattuisussaaitaanerminik kommunip malinnissimannginnera ajuusaarnartutut isigaara, allakkallu qanoq iliorluni akineqarsimanerannik kommunip paasinninnera eqqortuunersoq allattuisussaaitaanerup malinneqarsimannginnera pissutigalugu nalilersinnaanngilara.

3.7 Meeqqamik angajoqqaat akuersitillugit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasumik angerlartitsinermi periaatsip meeqqap angajoqqaavinut kukkusumik ilitsersuutigineqarnera (j.nr. 2009-142-0001)

Naammagittaalliuut pillugu suliamik suliarinninninnut atatillugu malugaara innuttaasup kommunimut akuersilluni uppersaasat atsiorsimagaa, ernermilu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa tassuuna akuerisimallugu, uppersaasatillugu oqaasertaanit naqeriigaasunit erserpoq angerlartitsineq isumaginninnermi ataatsimiititaliap akuersisuteqarneratigut aatsaat pisinnaasoq.

Kommunip meeqqamik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 29 imaattunik imaqartoq tunngavigisamisut oqaatigaa:

"Angerlarsimaffiup avataanut inissiineq unissanngitsoq kommunalbestyrelsi aalajangiisinnavaoq tamanna meeqqap pisariaqartitaanut akerliuppat. Tamatuminna nallilinnermi pingaartinneqassaaq inissiinerup nalaani meeqqap ikiorserneqarnissamik periarfissai tamakkiisumik atorluarneqarnersut. Tamanna aamma atuuppoq angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq akuersiseqqaarlugu meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat."

Oqaatigaara meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermut angajoqqaat akuersisimanerannik apeqqut kommunip suliamik suliarinninnerani periaatsip suup atorneqarnissaanut pingaaruteqartorujussuusoq.

3) Siusinaartumik soraarnerussutisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 26. november 2009-meersoq.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 11, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Kommunalbestyrelsi akuersitseqqaarani inissiinissamik aalajangiisinnaanngilaq, imaassi-manngippat meeraq aamma angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq illersuisoqarsinnaatitaane-rannik aamma inisiissamaarneq pillugu oqaaseqaateqartussaataanerannik naleqquttumik sivi-sussusilimmik piffissalerlugit paasitneqarsimasut."

Aalajangersagaq kingullertut taaneqartoq FN-ip meeqqap pisinnaatitaaffii pillugit isu-maqatigiissutaanut 20. november 1989-imeersumut Naalakkersuisut malissallugu meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 3 tunnga-vigalugu pisussaaffigisaannut ataneqartillugu paasineqartussaavoq.

Isumaqatigiisummi artikel 9.1-imit aamma 9.2-mit makku erseput:

"1. Naalagaaffiit peqataasut isumannaallisaavigissavaat meeqqap angajoqqaaminiit taakkua piumasarinngisaannik avissaartitaannginnissaa, taamaallaat pinnatik pisortat aalajangiisnaa-titaasut, aalajangiinerat eqqartuussivikkoortumik aalajangiiffigeqqinniagassanngortitaasimatil-lugu, inatsisit periaatsillu atuuttut naapertorlugit aalajangiippata taamatut avissaartitsinissaq meeqqamut iluaqutaasussat eqqarsaatigalugit pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq. Taamatut aala-jangiineq pisariaqarsinnaavoq pisuni immikkut ittuni, s.ass. angajoqqaat meeqqamik atoner-luisimatillugit imaluunniit sumiginnaasimatillugit, imaluunniit angajoqqaat avissaqqallutik inuuppata taamalu meeqqap sumi najugaqarnissaa aalajangiiffiqartussanngorsimatillugu.

2. Immikkoortoq 1 naapertorlugu suliassat sugaluurtulluunniit aalajangiiffiginiarnerini sulias-samat akuliussimasut soqutiginnittut tamarmik periarfissinneqartassapput aalajangiiniaqataa-nissamat aammalu isummaminnik saqqummiussinissamat."

Qulaani taaneqartut makku nassataraat, tassalu pisumi sumiluunniit meeqqap angajoq-qaaminit angajoqqaajusut piumasuserinngisaannik avissaartinneqarnissaanik kommu-nip kissaateqarfigisaani periaaseq Inatsisartut peqqussutaanni § 11-mi takuneqarsinnaa-soq kommunip atussagaa, tassalu illersorteqartitsinissamik neqerooruteqassalluni anga-joqqaallu iliuuseriniarneqartoq pillugu oqaaseqaateqartissallugit.

Taamaalilluni kommuni meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnissaanik angajoqqaat akuersinerminnik uppernarsaallutik atsiorerannut atatillugu angajoqqaat kommunilu meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimaannarnissaa pillugu isumaqatigiikkunnaarpata angajoqqaat Inatsisartut peqqussutaanni § 11-mi pisinnaati-taaffiit annaassagaat inatsisinik unioqutitsinani ataatsimut aalajangersaasinnaanngilaq.

Pisumi taamaattumi kommuni ingerlaannarluni pisussaavoq meeqqap angerlartinneqar-nissaanik piumasarisaaq malissallugu, suliaq isumaginninnermi ataatsimiititaliamut saqqummiuteqqaarnagu, kommuni Inatsisartut peqqussutaanni § 11 tunngavigalugu i-ngerlanngippat.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Taamaattumik kommunip immersugassami meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi angajoqqaat akuersinerminnik uppersaanaerannut atortakkamini angerlartitsinissap tamatuma isumaginninnermi ataatsimiititaliamut saqqummiunneqareerluni aatsaat akuersissutigineqarsinnaanerani paasissutissiisimaneq isorisariaqartutut isigaa-ra.

Inassuteqaatigaara immersugassap assigiisaartunik oqaasertalersugaasup oqaasertai kommunip allannngortissagai.

Kommuni uannut ukiup nalunaarusiunneqartup naanerani sulii akissuteqaqngilaq.

3.8 Ulluunerani paaqqinniffinnik atuisut akiliutaat pillugit nalunaarummi malittarisasani akiliisussaataaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut inatsisikut tunngavissaqannginneq (j.nr. 2009-149-0005)

Innuttaasooq meeqqamik inuit ataasiakkaat akornanni aaqjissuussineq tunngavigalugu paarsaqartoq meeqqap ulluunerani paaqqinniffimmiinneranut akiliisussanngortinneqarsimanini pillugu naammagittaalliorpoq.

Kommunip pineqartup meeqqat kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiutaaniinnerinut kommunillu aaqjissugaanik ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffinniinnerinut akiliuteqartarneq pillugu nalunaarummi nr. 18-imi, 14. september 2006-imeersumi § 5 imaattunik oqaasertaqartoq akiliisitsiniarnermut tunngavissutut innersuussutigaa:

"§ 5. Akiliisussaataapput meeqqap inuusuttulluunniit inuit allattorsimaffiat malillugu najugaqarfigisaa imaluunniit najugaqarfigisai (nalinginnaasumik najugaq), taamaattoorli tak. imm. 2 aamma 3 kiisalu § 6.

Imm. 2. Meeraq atuarfimmiiinnerminut assigisaaniinnerminulluunniit atatillugu nalinginnaasumik najugarisami avataani najugaqarallarpas, akiliisussaataapput meeqqap nalinginnaasumik najugaqarfigisaa imaluunniit najugaqarfigisai. Meeqqap najugaqarallarfegalernerata kingorna meeqqap nalinginnaasumik najugarisaata sumiinnera nalornissutigineqalerpat akiliisussaataatut tassaassapput meeqqap nalinginnaasumik najugarisassaatut ataatsimut naliliineq tunngavigalugu naatsorsuutigisaaq imaluunniit naatsorsuutigisat.

Imm. 3. Meeraq ilaqutariinni paarineqarpat paaqqinninnissamullu akuersissuteqartoqarsimappat akiliisussaataapput paaqqinninnissamik akuersissummik peqartoq imaluunniit peqartut."

Oqaatigaara nalunaarut taanna ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 3, imm. 4 tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasooq, taannalu atuisut akiliutaat pillugit malittarisassanik nalunaarutikkut aalajangersaanissamut tunngavissaliisooq, meeqqalli pilersorneqarneranut akilii-

sussaatitaaneq pillugu malittarisassat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanniittut.

Taamaalilluni meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaaniikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu kia akiliisussaatitaanerata aalajangersarnissaanut 1. januar 2009-mit inatsisikkut tunngavis-saqanngilaq.

Tamatununga peqatigitillugu meeqqamik inuit ataasiakkaat akornanni isumaqatigiis-suteqarnikkut paarsassanngortitsisarnerup isumaqatigiissutikkut pilersinneqartarnissaa meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 20-kkut aalajangersarneqarnera pineqarmat kia akiliisussaatitaanera isumaqatigiissutip taassuma qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermik tunngaveqartariaqarpoq.

Taamaattumik ulluunerani paaqqinniffimmiitsitsinermit akiliutinik akiliisitsiniarneq pillugu suliaq kommunip suliareqqissagaa inassuteqaatigaara.

Nalunaarummi malittarisassap qulaani issuarneqartup inatsisikkut pisariaqartumik tunngavissaqannginnera tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutigaara.

3.9 Tjenestemandip suliffigissaata illoqarfimmut allamut nuunneqarneranik apeqqut (j.nr. 2009-329-0003)

Sulisup peqatigiiffia ilaasortani A sinnerlugu naammagittaalliorpoq. A Kalaallit Nu-naanni Namminersorerullutik Oqartussat ataanni ilinniarfimmi sulisuuvoq.

Naammagittaalliut Namminersorerullutik Oqartussat ataanni Naalakkersuisoqarfiup aalajangiineranut tunngasuuvoq. Ilinniarfiup allersarisami tjenestemandip allamut nuut-sinneqarnissaanik aalajangiinera Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinermini aalajangiusi-mavaa.

Naalakkersuisoqarfiup aalajangiineranit erserpoq peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata tjenestemanditut atorfiup atorunnaarsinneqarneranik oqarnera Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigigaa. Naalakkersuisoqarfilli A-p atorfimmik naleqquttumik neqerooruteqarfi-gineqarsinnaanera innersuussutigalugu isumaqartoq pineqartoq ukiuni pingasuni akis-sarsiaminik tigumminiinnarnissaminik piumasaqaateqarsinnaatitaanngitsoq. Naalak-kersuisoqarfiup aalajangiinermini atorfimmut naleqquttumut allamut inissiinissaq pis-sutsinit A-mut namminermut tunngasunit ajornarsisinneqartoq oqaatigaa.

3. Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermini tjenestemandit pillugit inatsimmi § 15 tamatuma kingornatigut innersuussutigaa, tassuunala aalajangersarneqarpoq tjenestemandi suliami annertussusiisigut suussusiisigullu allannortiterivigineqarnerminik, sulinerup pisusaanik allannortitsinngitsumik, atorfiullu tjenestemandimut tulluanngitsutut isigineqarsinnaajunnaarneranik kinguneqanngitsunik akuersinissaminut pisussaaffeqartoq.

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermini oqaatigaa ilinniarfik naliliisoq A-p allamut nuutsinneqarnera suliasatigut allannguutinik nassataqanngitsoq, taamaattumillu ilinniarfik naliliisoq allamut nuutsitsisoqarsinnaasoq.

Kiisalu Naalackersuisoqarfik naliliivoq Tunngaviumik Inatsimmi § 27, imm. 3 eqqortinneqarsimasoq, tassami suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu aalajangersagaq aamma tjenestemandit pillugit inatsimmi allamut nuutsitsineq pillugu § 15-imi aalajangersagaq ilinniarfiup malissimammagit.

Naalackersuisoqarfimmu 31. august 2009-mi imatut allappunga:

"(...)

Naammagittaalliummik killiliineq

Oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup aalajangiineranit 31. juli 2009-meersumit ersertoq tjenestemandit atorfiup atorunnaarsinneqarnera pineqartoq Naalackersuisoqarfiup (peqatigiiffik A-p ilaasortaaffigisaa) isumaqatigigaa. Taamaattumik tjenestemandit atorfiup atorunnaarsinneqarnera pineqartoq tunngaviuttippara.

Tamanna tunngavigalugu naammagittaalliummik suliarinninnera tjenestemandit atorfiup atorunnaarsinneqarnerata kingunerisaanik A ukiuni pingasuni suliartoqquneqaratarsinnaanermut akissarsiaqartussaataitaneramik apeqquummik KIIIN-ip suliarinninneranuinaq tunngasuusaaq.

Inatsisitigut tunngavigisaaq

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi 18. december 2003-meersumi (kingorna tjenestemandit pillugit inatsimmik taaneqartartussami) § 13 imattumik oqaasertaqarpoq:

“§ 13. Tjenestemandinut atorfeqarfik inatsit manna tunngavigalugu atorfinitsiviuserneq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni tjenestemandit atorfiinut aalajangersarneqarpoq.”

Aalajangersagaq pillugu nassuiaatit imaattunik oqaasertaqarput:

“Nuna atorfeqarfígisaaq tassaavoq Kalaallit Nunaat. Taamaattoarli atorfeqarfígisaaq atorfinitsisinermit oqartussaasumit killiligaavoq. Tassa imaappoq tjenestemandit kommunimi atorfe-

qartitaasut atorfeqarfimmi kommunip angissusianit killiligaasumi atorfinitsitaasut. Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit Kalaallit Nunaat tamaat ataatsimut isigalugu atorfeqarfigaat. Aalajangersimasumut tunngatillugu naliliinikkut atorfeqarfup sumi inissisi-manerani allangortitsinerit, naak tjenestemandinut nunami sumi atorfeqarfisap iluaniikka-luarunilluunniit, nuutsitsinertut pissuseqarsinnaapput. Atorfimmik allangortitsisoqarneri tamaasa pisumut tunngatillugu naliliisoqartassaaq atorfimmik allangortitsineq tamatumani pineqarnerisq tjenestemandip naammagiinnarsinnaasaanik imaluunniit atorfimmik allangortitsineq nuutsitsinertut pissuseqarnerisq. Pisumut tunngatillugu naliliinermi pissutsit assigiinngitsut imminnut naleqqiuttarlugit oqimaalutarneqartussat aallaavigineqassapput. Pissutsit oqimaalutarneqartussat ilaatigut tassaapput allangortitsinerup siornatigut kingornatigullu atorfiit akornanni sanilliusineq, atorfiup allaaserineqarnera aamma allangortitsinerit tjenestemandimut sioqqutsilluni ilimagineqareersinnaanersut. Taamatuttaaq sumiiffimmik allangortitsineq aammattaaq naliliinermut ilanngunneqassaaq.”

A-p allamut nuunneqarnissaanik (...) Ilinniarfiup aalajangiineranut atatillugu naammagittaalliuteqarsinnaanerup misissornerqarnera pillugu (peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata) siusinerusukkut saaffiginissutaata suliarineqarneranut atatillugu mappi suliami allagaatinik A-mut tunngasunik imalik ilinniarfimmit pissarsiaara.

A-p allamut nuunneqarnissaa pillugu ilinniarfiup aalajangiinera 27. marts 2009-meersaq pillugu aqutsisoqatigiit tunngavilersuutaat pillugu suliami allagaatinit erserpoq, ”(...) Ilinniarfimi Aqutsisoqatigiit akerliliissutit nassiunneqartut misissorsimavaat, isumaqartoqartorli illit atorfeqartitaaninni pissutsit atorfeqarfiullu tunngaviata annertuumik allannguuteqarnissaa pineqanngitsoq, tak. illit atorfinitsitaanerit pillugu isumaqatigiisut.” (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq).

A ukiuni pingasuni suliartoqquneqaratarsinnaanermut akissarsiaqartitaasussaanersaq Naalakkersuisoqarfup naliliinermi nunami sumiissusermut tunngasortaa ilanngussimaneraa uannut erseqqarlussorinarpoq.

Tamanna tunngavigalugu qinnutigaara Naalakkersuisoqarfik makku pillugit nassuiaateqaqqullugu.

- 1) Suliffiup sumiissusiata [Tunumit Kitaanut] allangortinnerani Naalakkersuisoqarfup atorfimmik allangortitsineq, nuutsitsinermut sanilliuunneqarsinnaasooq pineqarnerisq naliliinermi ilanngussimaneraa uannut ilisimatitsissutigeqqullugu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara, tak. Tunngaviusumik Inatsimmi § 27-imi, imm. 3-mi periaaseq.
- 2) Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara nunami sumiiffimmut pissutaaqataasooq sunik kinguneqarsimanersooq Naalakkersuisoqarfup aalajangiinera 31. juli 2009-meersaq eqqarsaatigalugu qanoq isumaliutersuuteqartitsisimanersooq uannut ilisimatitsissutigeqqullugu.
- 3) Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara atorfiup allannguuteqartinneqarnera nuutsitsinermut sanilliuunneqarsinnasooq pineqarnerisq pillugu Naalakkersuisoqarfup naliliisimanerani A-p atorfinitsitaanermut uppersaataanut qanoq sunniuteqarsimanersooq uannut ilisimatitsissutigeqqullugu. Atorfinitsitaanermi uppersaammit immikkoortoq una titarnertaaq una ilanngullugu eqqarsaatigalugu:

3. *Apeqquiti ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinnermut tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

”Sulisitsisut suli tassaavoq (...) Ilinniarfik (Kitaaniittoq), suliffilli (Tunumi) inissisimasaaq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Naalackersuisoqarfiup akissutaa uanga suliamik suliarinninnerma inaarneqannginnerani peqatigiiffimmut A-p ilaasortaaffigisaanut saqqummiunneqassasq naatsorsuutigineqarpoq.

Qulaani pineqartoq peqatigiiffimmut A-p ilaasortaaffigisaanut ullumi ilisimatitsissutigaaara.”

Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 15. september 2009-meersutigut imatut akivaanga:

"(...) Naalackersuisoqarfiup allakkat 31. august 2009-meersut Inatsisartut Ombudsmandianeersut tiguai, A-p nuunneqarnissaanik (...) Ilinniarfiup aalajangiineranik Naalackersuisoqarfiup atatiinnarlugu aalajangiineranik naammagittaalliut pillugu.

Inatsisartut Ombudsmandiata Naalackersuisoqarfik qinnuigaa ataani immikkoortut pingasut (...) pillugit nassuiaateqaqqullugu.

(...)

Naalackersuisoqarfiup suliffiup sumiissusiata (Tunumi illoqarfimmi X-imit Kitaani illoqarfimmut X-imut) allannortinnerani, atorfimmik allannortitsineq nuutsitsinnermut sanilliunneqarsinnaasq pineqarnersoq naliliinermini ilannguppaa. Naalackersuisoqarfik isumaqanngilaq atorfimmik allannortitsineq nuutsitsinnermut sanilliunneqarsinnaasq. Taamaattorti Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq tjenestemandi akuersiteqqaarnagu nuutsitsineq pineqartoq.

Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa atorfeqartitsineq atorfullu taaguutaa maannakkutut ittut. Tamanna (...) Ilinniarfiup 27. marts 2009-mi allagaani atuarneqarsinnaavoq, tassani nuutsitsinnermut tunngavilersuutitut allaqqammat:

"Nuutsitsineq aningaasaqarnikkut ilungersunartorsiornermik taamaallaat tunngaveqarpoq, periarfissaasimasullu ataatsimut nalilersorneqareerneratigut ajuusaarutigeqisatsinnik (Tunumi illoqarfimmi X-imi) atorfinnit (Kitaani illoqarfimmi X-imi) atorfimmut nuutsittariaqarsimavatsigit, tassani suliassat maannamut suliareriikkatit suliarinnassavatit. Taamaallilluni atorfiup imarisaanik kiisalu akissarsianut tunngasunik allannguisoqassanngilaq".

Naalackersuisoqarfiup ilanngullugu nalunaarutigisinnaavaa atorfiup sumiinnerata (Tunumi illoqarfimmit X-imit Kitaani illoqarfimmut X-imut) allannortinneqarnera Naalackersuisoqarfiup naliliinerani ilanngunneqarnikummat, tak. ataani immikkoortoq 2.

(...)

Naalackersuisoqarfiup nalillinermini tunngavigaa isumaliutissiissut nr. 483, 1969 "Isumaliutissiissut Tjenestemandit Ataatsimiititaliansuanit 1965-imeersumit saqqummiunneqartoq". Isumaliutissiissutip immikkoortuani siullermi qupp. 22 il.il. oqaatigineqarpoq tjenestemandip atorfiata iluani qanorlu issusianik allannguinnermut tunngatillugu:

"(...) Tamatumani inerneritineqarpoq tjenestemandip nalinginnaasumik allannguutit atorfiup iluani allannguinerunngitsut atorfiullu taaguutaata iluaniittut, taama oqaatsinik atuinermi pisarneq malillugu oqaasertaaluunniit malillugit paasininnermik tunngavillit, naammagiinnartariaqarai. Taamaalliluni tjenestemandip teknikkikkut ineriartorerup inooqatigiinnermiluunniit piumasani ineriartorerup kinguneranik allannguutit naammagiinnartariaqarpai soorlu aamma atorfiup sumiissusaata inissisimanerata allannortinneqarnera kilsalu allaffisornikkut aqqissusseqqinnerup kinguneranik allannguutit naammagiinnartariaqarai, allannguutit taakku suliaasaqarfiup iluani atorfiullu taaguutaata killissaa qaangingippagu."

Atorfiup nunami sumiiffimmi inissisimanerata pissutaaqataanera soorunami nalilersorneqarnikuuvoq. Tamatumani pissutaqaataasoq pingaartoq tassaasimavoq (...) Ilinniarfiup (Tunami illoqarfimmi X-imiittup), aningaasaqarnikkut ilungersunartorsiornerup kingunerisaanik matusariaqalersimaneera. Taamaattumillu periarfissaasimanngilaq A-p (Tunami illoqarfimmi X-imi) atorfimmu allamut assingusumut nuutsinneqarnissaa.

(...)

A Namminersornerullutik Oqartussat (maanna Namminersorlulik Oqartussat) suliffeqarfutaasa ataanni atorfeqarpoq, tassani atorfiup nunami sumiinnera tassaalluni Kalaallit Nunaat. Tamanna soorlu aamma Inatsisartut Ombudsmandiatat tjenestemandip atorfinitsitaanermut up-pernarsaataanit oqaaseqatigiinni tigulaariffigineqartuni naqissuserneqartoq, tassani allaqqamat:

"Sulisitsisut tassaqaqallarpoq (uanga naqissusiinera) (...) Ilinniarfik, suliffilli (Tunami illoqarfimmi X-imi) (...) Ilinniarfimmi inissisimassaaq."

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 15 malillugu, A suliamik annertussusiisigullu allannortitsivigineqarnerminik, sulinerup pissusaanik allannortitsinngitsunik, atorfillu tulluurtutut isigineqartillugu tjenestemandit akuersisinnaanissaminut pisussaavoq."

Peqatigiiffiup A-mit ilaasortaaffigineqartup naammagittaalliuutaata suliarneqarnissaa itigartitsissutiginiarlugu tamatuma kingornatigut aalajangerpunga.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-meersumi § 6, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.

Peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata naammagittaalliuutaata suliarineqarnissaanik itigartitsininni oqaatigaara Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi (tjenestemandit pillugit inatsimmi) § 13-imit ersertoq:

"§ 13. Tjenestemandinut atorfeqarfik inatsit manna tunngavigalugu atorfinitsiviuserneq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni tjenestemandit atorfiinut aalajangersarneqarpoq."

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit imaapput:

3. *Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

"Nuna atorfeqarfigisaq tassaavoq Kalaallit Nunaat. Taamaattorli atorfeqarfigisaq atorfinitsitsinermi oqartussaasumit killiligaavoq. Tassa imaappoq tjestemandit kommunimi atorfeqartitaasut atorfeqarfimmi kommunip angissusianit killiligaasumi atorfinitsitaasut. Namminersornerullutik Oqartussani tjestemandit Kalaallit Nunaat tamaat ataatsimut isigalugu atorfeqarfigaat. Aalajangersimasumut tunngatillugu naliliinikkut atorfeqarfiup sumi inissisimanerani allannortitsinerit, naak tjestemandinut nunami sumi atorfeqarfigisap iluaniikkaluarunilluunniit, nuutsitsinertut pissuseqarsinnaapput. Atorfimmik allannortitsisoqarneri tamaasa pisumut tunngatillugu naliliisoqartassaaq atorfimmik allannortitsineq tamatumani pineqarnerseq tjestemandip naammagiinnarsinnaasaanik imaluunniit atorfimmik allannortitsineq nuutsitsinertut pissuseqarnerseq. Pisumut tunngatillugu naliliinermi pissutsit assigiinngitsut imminnut naleqqiuttarlugit oqimaalutarneqartussat aallaavineqassapput. Pissutsit oqimaalutarneqartussat ilaatigut tassaapput allannortitsinerup siornatigut kingornatigullu atorfiit akornanni sanilliussineq, atorfiup allaaserineqarnera aamma allannortitsinerit tjestemandimut sioqqutsilluni ilimagineqareersinnaanersut. Taamatuttaaq sumiiffimmik allannortitsineq aammattaaq naliliinermut ilanngunneqassaaq."

Oqaaseqaatinit ersertutut suliffeqarfigisat sumiissusiisa allannortinneqarneri nuutsitsinertut pissuseqarsinnaapput. Aammattaaq erserpoq atorfiup allannortinneqarnerani atorfiup allannortinneqarnera atorfeqartitaasup akueriinnartariaqagaa imaluunniit atorfimmik allannortitsineq nuutsitsinertut pissuseqartoq pineqarnerseq pisumi naliliisoqartassasoq. Nunallu ilaani sumiinnerup allannortinneqarnera naliliinermi aamma ilaatinneqartassasoq.

Aammattaaq oqaatigaara suliami siusinnerusukkut sularisimasanni tjestemandit atorfinitsinneqartarfii pillugit aalajangersakkap aamma aalajangersakkap taassuma Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 3-mut ataneqartinneqarsinnaanera eqqarsaatigalugit ajornartorsiut tikkuarpara. Taamani Aqutsinermit Pisortaqarfiusup uannut akissutaanit ilaatigut erserpoq atorfinitsinneqarfigisap nunap ilaani sumiinnera eqqarsaatigalugu tjestemandit pillugit inatsimmi Kalaallit Nunaannut tamarmut aalajangersarneqarsimanagerata naliliineq inatsisiliortut Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 3 tunngavigalugu ingerlatsivimmum isumagisassannortissimasaa tjestemandillu pillugit siusinnerusukkut inatsimmi § 15-imut ilanngunneqarsimasoq mattutinngikkaa. Taanna eqqarsaatigalugu 2003-mi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani qupperneq 526 qallunaa-tuuanilu qupperneq 413 innersuussutigaaqka.

Suliamik misissuineq aallartinniarnagu paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangerpunga.

Aalajangerninni manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu suliami pineqartumi malittarisassat tjestemandinut tunngasuni atuuttut, eqqartuussisarnermi periaaseq imaluunniit inatsisilerinikkut taamaassorinninnerit tunngaviginagit matuma qularnaatumik naatsorsuutiginissaanut tunngavissaqarnerseq, tassalu A eqqarsaatigalugu atorfiup allannortinneqarnera nuutsitsinertut isigineqarsinnaasoq pineqarnerseq, tak. Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 3.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq Tunumit Kitaanut nuutsitsineq immini ima annertutigisumik allannguinerunersoq allaat Tunngaviusumik Inatsimmi nuutsitsineq pillugu aalajangersagaq eqqortinneqarsimanersoq naliliinissaq tunngaviusumik ajornartorsiutaasoq. Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq apeqqutip eqqartuussivitsigut qilersuisuusumik aalajangiivigineqarnera peqatigiiffimmu A-p ilaasortaaffigisaanut aamma A-mut iluaqutaanerpaassasoq.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq A-p tjenestemanditut atorfiup atorunnaarsinneqarnerata nassatarisaanik ukiuni pingasuni akissarsiaqarsinnaatitaanerani apeqqutip inaarutaasumik qulaajarneqarnera eqqartuussivitsigut pisariaqartoq.

Peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata suliap eqqartuussivikkut suliasannngortinneqar-nissaa taamaaliornissamulluunniit ilitsersorneqarnissani kissaatigippagu taanna Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut imaluunniit Inatsilerinermi Ikiorisarfimmu ilitsersortin-riarluni saaffiginnequllugu tamatuma kingornatigut innersuuppara.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara peqatigiiffiup A-p ilaasortaaffigisaata imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliasannngortitsinissaa akuerineqas-sasoq oqartussaasunut taamaaliornissamik akuersissutiginnittartunut kaammattutiginiar-lugu piareersimaniartunga, apeqqutip tunngaviusumik apeqqutitit pissuseqarnera pissu-tigalugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara peqatigiiffik A-p ilaasortaaffigisaa tamatu-munnga taarsiullugu Namminersorlutik Oqartussat oqaloqatiginissaanut periarfissaqar-toq, ajornartorsiutip aaqqiissutissaa alla nassaariarlugu.

3.10 Inoqutigiinnut arlalinnut illulianik attartornermi attartortitsisup attartorneq pillugu isumaqatigiissummi assigiissaartunik oqaasertalersugaasumi kinaassusersi-neqarsinnaanera (j.nr. 2009-519-0005)

Innuttaasup ilaatigut attartorneq pillugu isumaqatigiissutip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut 1997-imi isumaqatigiissutigisimasami Iserit A/S-ip aqutsineranut nuunneqarsi-manerani iluarinninngitsup saaffiginnissutaa tiguara.

Saaffiginnissut misissuinermik aallartitsisoqarnissaanik pisariaqalersitsinngitsoq aqqu-tigalugu malugaara Kalaallit Nunaanni Namminersorerullutik Oqartussani inoqutigiin-nut arlalinnut illulianik attartornermi attartorneq pillugu isumaqatigiissut akuerisaasoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit atorneqartoq immikkoortumi ilaanni ataatsimi attar-torneq pillugu isumaqatigiissutip imarisaanik attartortumut nalornilersitsisinnaasoq.

3. *Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik*

Taamaalilluni attartorneq pillugu isumaqatigiisummi § 1-imit suliami illua'tungeriinnik attartorneqartorlu pillugit killissalersuisuusumit erserpoq:

"A/S Inissiaatileqatigiiffik INI attartortitsisoq sinnerlugu ..." attartortitsisup kinaassusia taanagu.

Tamatumunnga peqatigitillugu attartorneq pillugu isumaqatigiissutip atsiorneqarfissaani imaattumik allassimasoqarpoq:

"Attartortitsisoq sinnerlugu", taamatutaaq kina attartortitsisusooq taanagu.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara attartorneq pillugu isumaqatigiissut Naalackersuisunit inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 2, imm. 1 tunngavigalugu akue-
rineqarsimasooq attartortitsisup kinaassusianik ilallugu annertusisariaqannginnersoq oqaaseqaateqaqqullugu.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara attartortup A/S Inissiaatileqatigiiffik INI eqqar-
saatigalugu inatsiseqartitsinikkut inissisimanera assigiinngitsusooq, Inissiaatileqatigiiffi-
fiup inissianik attartortittakkanik kommunit imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat
sinnerlugit aqutsisuunera apeqqutaatillugu, makkulu erseqqinnerusumik oqaatigalugit:

"Kommunip inissiaataani Inissiaatileqatigiiffiup aqutsinera kommunip pineqartup Inissiaati-
leqatigiiffiullu isumaqatigiissutaannik tunngaveqarpoq, Inissiaatileqatigiiffiulli Namminersor-
lutik Oqartussat inissiaataannik (sulisunut inissiat eqqaassanngikkaanni) aqutsinera pisinnaati-
taanermik Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 2,
imm. 2-kkut aalajangersagaasumik tunngaveqarluni.

Attartortup pissutsit attartornermut tunngasut pillugit apeqqutini kommunimik tunngaviginnin-
niarsinnaanerani siullertut apeqqutaavoq pissutsit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi suliasat
suliarineqartarnerat paasitinneqarsinnaatitaanerlu pillugit nalunaarut nr. 37, 19. december
1996-imeersoq tunngavigalugu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit malittarisassani pi-
neqartunut ilaanerat pineqarnersoq, tassanimi aalajangersarneqarmat attartortut inissianik aqut-
sineq kommunimut inissianik piginnittuusumut pinngitsooratik naammagittaalliuutigissallugu
pisinnaatitaaffeqartut.

Pissutsini attartortitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermit aamma isumaqatigiissuteqartarneq
pillugu inatsiseqartitsinermit malittarisassanik tunngaveqartuni attartortitsisup attartortumut
akisussaaffeqarnera isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsimmi § 10. imm. 1-imik tunngave-
qarpoq, tassuunalu aalajangersarneqarpoq attartortup aqutsisullu pisinnaatitaaneranut tunnga-
soq attartortumut erseqqissarneqarsimannippat aqutsisoq tassaasoq attartortumut kisimi aki-
sussaasoq.

Suliasat Inissiaatileqatigiiffiup Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit pisinnaatitaanermik
inatsisikkut aalajangersagaasumik tunngaveqarluni suliarisai eqqarsaatigalugit attartortoq inis-

siap piginnittuanut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aallaavittut naam-magittaalliorsinnaatitaanngilaq. Aammattaaq attartortitsisoq inissianik aqutsinissamik isu-maqatigiissuteqarnikkut Inissiaatileqatigiiffiup iliusaanit qilersugaanerminit isumaqatigiis-suteqartarneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu annertunerusumik qilersugaavoq, ma-tumani tak. isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsimmi § 10, imm. 2.

Tassani aamma ilaavoq attartortitsisup kinaaneramik attartortup ilisimasaqarnera ineqarnermut akiliutinik aalajangersaanermik attartortup nakkutilliinissaanut sunniuteqartoq, tassami ineqar-nermut akiliutinik aalajangersaanermi inissiamik piginnittup aqutsinermut akileeqaassutai ilaasarmata, tak. inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 30, imm. 2, tak. § 32.

Attartortoq allagaatit attartornermut tunngasut pillugit paasitinneqarnissaminik pisortat inger-latsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu aamma piumasaqarsinnaatitaavoq."

Naalakkersuisoqarfiup nalunaarfigaanga attartornermut isumaqatigiissut assigiissaartu-nik oqaasertalersugaasoq allanngortinneqarniartoq, taamaalilluni attartortitsisup kinaas-usia isumaqatigiissummi takuneqarsinnaalersillugu.

Naalakkersuisoqarfik tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara suliamik suliarinninnera annertunerusumik iliuseqaqqinnanga unitsikkiga.

3.11 *Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni innersuussisar-neq pillugu malittarisassat attartortup inigisaminik Namminersornerullutik Oqar-tussat kommunillu inissiaataasa attartortittakkat pigisatut inissiannngortissinnaa-nerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu pisinissaminut periarfis-saata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu atorneqarsinnaanngillat (j.nr. 2009-711-0003)*

Suliami ukiumoortumik nalunaarummut tamarmiutillugu ilanngunnissaanut pissutis-saqarnanga isumaqarfigisanni K Kommuni naliliivoq attartortup Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataasa attartortittakkat pigisatut inissiannngortissinnaane-rat pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu inissiap attartukkap taassuma erner-minut najugaqatiginngisaminut tuninissaa siunertaralugu inissiamik attartukkaminik pisinissamik qinnuteqaataata sivitsuloorullugu suliarineratigut taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqalersimalluni. Kommunip suliamik inaarsaalluni suliarinninnginnerani attartortup toqnera piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivisuup nassata-
raa.

K Kommunip taamani Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiusoq tamatumunnga atatillugu ilitersoqqulluni qinnuigaa, Pisortaqarfiullu kommuni siunnersorpaa inissiaq

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik

attartortup toqkkut qimaguttup erneranut innersuuteqqullugu, taassuma Namminersorerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataasa attartortittakkat pigisatut inissiannortissinnaanerit pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu inissiamik pisisinnaanera siunertaralugu.

K Kommunimut oqaatigaara kommunip taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqalersimanerminik naliliinera isumaqatiginagu oqarnissannut tunngavissaqanngitsunga, taamaatumillu siunertaq inatsisinik unioqquutitsisuunngitsoq kommunip illumik pineqartumik attartortup toqkkut qimaguttup erneranut tunniussinermigut isumagisimagaa.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalakkersuisoqarfimmu tamatumunnga atatillugu imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Suliami matumani pineqartoq tassaavoq illup tunineqarnissaanut akuersissummik qinnuteqarnerminut atatillugu K Kommunip Namminersorerullutik Oqartussanut malugeqqullugu oqaatigaa illumik attartortup toqkkut qimagussimasup erneranut tunineqarnissaa siunertaasoq. Namminersorerullutik Oqartussat kommuni tamatumunnga atatillugu ilitsersorpaa - illup niuernermit aki atorlugu tunineqarneranut taarsiullugu - illu attartortup toqkkut qimagussimasup erneranut inissiatut attartortitatut inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussummi § 5, imm. 1, nr. 6 tunngavigalugu innersuuteqqullugu, taassumami illu tamatuma kingornatigut kommuni akuersisillugu pisiarisinnaammagu, malittarisassat immikkut ittut attartortunut inissianik attartukkaminik pisinissamik kissaateqartunut atuuttut tunngavigalugit.

Oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq innersuussisarneq pillugu malittarisassaq taaneqartoq inissianik malittarisassat immikkut iluaqusiisut attartortunut atuuttut tunngavigalugit tunisnissaq siunertaralugu innersuussinissamut tunngavissamik imaqqanngitsoq.

Inissianik attartortittakkanik pigisatut inissiannortitsisinnaaneq pillugu malittarisassat attartortunut tunisinermut tunngasuupput, ilusiliinerullu attartorneq aqutissat eqqortut aqutigalugit pilersinneqartartup, inssiap pisisumut iluaqusiisumik atugassaqartitsilluni tunisnissamik siuneqartaqartup nassatarissavaa inissianik attartortittakkanik innersuussisarneq pillugu malittarisassat attartortunut tunisineq pillugu malittarisassat saneqqunneqarnissaannut atornerqarnerat.

Tamatuma saniatigut inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussummi § 5, imm. 1, nr. 6 tassaavoq malittarisassaq inissianik inoqqanngitsunik inissarsiortunut innersuunneqartussanik tulleriarisarneq pillugu malittarisassanut ataneqartillugu ikkunneqarsimasoq. Tassaneereerpoq tunisnissaq siunertaralugu innersuussineq inissianik attartortitsinermit tunngassuteqqanngitsumik siunertaqartoq, taamalu inatsisinik unioqquutitsisuusoq."

3.12 Kommunit allagaataannik kasiiliisoqassappat piumasaqaatit (j.nr. 2009-905-0008)

Kommunimi siusinnerusukku sulisuusimasup atorfeqartitaanera pillugu paasissutissat kommunip kasiilersimagai kommunimut tikeraarninnut atatillugu malugaara.

Siusinnerusukkut sulisuusimasup suleqatima ilaata oqaloqatiginissaa kissaatigisimavaa, taassumalu tamatumunnga atatillugu paasissutissiisutigaa qinnuteqaataannigsumik so-raarsinneqarsimalluni, soraarsitsinerullu kingornatigut ukiut arlallit qaangiunneranni suliap suliareqqinneqarnissaa kissaatigisimallugu. Kommunili akissarsialeriffimmi tunngaviusumik paasissutissat saniatigut soraarsitsineq pillugu allanik paasissutissaate-qanngilaq, tassami suliaq sulisumut tunngasoq kasiilerneqarsimamat.

Tamanna tunngavigalugu "Kalaalit Nunaanni kommunini allagaatinik toqqorterisarneq kasiiliisarnerlu pillugit aalajangersakkat", Kalaallit Nunaata Atuagaateqarfiata Allagaa-teqarfiatalu katersugaasiveqarneq toqqorsiveqarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4-mi, 18. maj 1990-imeersumi §§-it 8-mit 11-mut⁴, allagaateqarfeqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 32-kkut ingerlateqqinneqartut tunngavigalugit 1991-imi suliarisimasaa misissorpara.

Kommunip suliami pineqartumi allagaatinik kasiiliinerata aalajangersakkanik allagaatinik toqqorterisarneq kasiiliisarnerlu pillugit ilitsersuummi qulaani taaneqartumi aalajangersarneqarsimasunik unioqqutitsisimanissaa ilimagissallugu tunngavissaqanngilanga.

Malugaarali aalajangersakkat taakku allagaatinik kasiiliinissamut piffissaliussatut aalajangersarneqarsimasut eqqarsaatigalugit pisariaqarneratut inatsisitigut tunngavissaqarnerut imaaliiallaannaq nalorninarartoqartoq.

Taamaattumik pissutsit nammineerlunga misissuiffiginiarlugit aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Misissuininnut inerniliussatut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmu inassuteqaatigaara aalajangersakkat allanngortiterneqalerpata kasiiliinissamik apeqqummik naliliinermut tunngasortaa pingaartilugu isiginiarneqassasoq.

Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga aalajangersakkani matuma erseqqissarneqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqartoq, tassalu pisuni tamani suliap suliareqqinneqarneranik apeqqutit, allaffissornermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliorneq, Ombudsmandimut naammagittaalliorneq imaluunniit eqqartuussivikkoortumik suliasanngortitsineq pineqartillugit suliamik suliarinneqqinneq, suliaq naammagittaalliummut tunngasoq eqqartuussivikkoortumilluunniit suliarineqartoq inaarlugit suliarineqareersimatinnagit kasiiliisoqartassanngitsoq.

Aammattaq inassuteqaatigaara kasiiliinissamut piffissaliussanut toqqarneqartunut tunngaviusut kommunit sukumiisumik ilitsersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu allaasereqarneqarnissaat Naalakkersuisoqarfiup isumaliutersuutigissagaa, aamma aalajangersagaq

4) Aalajangersakkamut aallaqqaasiussami oqaatigineqarpoq taakku Inatsisartut peqqussutaanni §§-it 7-imit 12-imit tunngavigalugit aalajangersarneqarsimasut.

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngasut pillugit ataatsimoortumik

Naalakkersuisoqarfiup imatut aaqqissagaa, taamaalilluni kasiiliinissamut piffissaliussap naatsorsorneqartarnerata suliap aqutsinermit allaffissornikkut inaarlugu suliarineqarneranit aallartinneqartarnissaa allaaserineqarluni, pisunilu immikkut ittunik pissuteqarluni malittarisassat atorineqannginnissaannik atuutsitsinnginnissamut immikkut akuersissuteqarfiusuni piffissaliussap qanoq naatsorsorneqartarnissaa allaaserineqarluni.

Kasiiliinissamut piffissaliussat pineqartut eqqarsaatigalugit oqaatigaara sulianik atorfinitsitsinermit tunngasunik qinnuteqaatinik atorfiup inuttalerneqarnerani atorfinitsitsinermit kinguneqanngitsunik ingerlaannartumik kasiiliinissamut periarfissaq eqqarsarnartoqartutut isigigiga.

Inassuteqaatigaara qinnuteqaatinik atorfinitsitsinermit kinguneqanngitsunik kasiiliinissamut piffissaliussaq ukioq ataaseq inorlugu sivisussuseqalersillugu aalajangersarneqassanngitsoq.

Naalakkersuisoqarfiup inassuteqaatikka 21. juli 2009-mi akillugit oqaatigaa aalajangersakkat atuuttut atorunnaarsinneqassanersut imaluunniit kasiiliisarnermik ilitersuut kisiimi allanngortinneqassanersoq suli isumaliutersuutigineqarsimanngitsoq, tassami tamanna Kalaallit Nunaata Katersugaasivianik Allagaateqarfianillu sukumiinerusumik oqaloqatiginninnissamik tunngaveqartussaammat.

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa tusaatissatut tiguara, oqaatigalugulu aalajangersakkat atuuttut atorunnaarsinneqarnissaasa allanngortinneqarnissaasaluunniit tungaanut manna tunngaviutinniariga, tassalu aalajangersakkat taakku qanoq paasineqarnissaat tunngaviit suliami oqaaseqaatinnit ersertut tunngavigalugit nassuiarneqartassasut.

4. Suliat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat kommunitullu tikeraarnerit

Sulianik nammineerlunga misissuiffiginninnissannut Inatsisartut Ombudsmandiat pil-lugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 5 tunngavi-galugu pisinnaatitaavunga.

Pisinnaatitaaneq taanna suliat/ingerlatat uku aallartinnissaannut 2009-mi atorpara:

4.1 *Kommunit aaqqissuussaananannut takussutissiat (j.nr. 2009-901-0030)*

Kommunit kattutsinneqarnerannut atatillugu kommunitut tikeraarnerma siunissami qanoq piareersarneqartarnissaat naliliiffigaara.

Taamaattumik kommunit aaqqissuussaananerinit takussutissiat pissarsiariniarpakka, kom-munillu aaqqissuussaananerannut takussutissiaq atuuttoq kommunimut pineqartumut tike-raarnissannik aaqqissuussininni siunissami ilaatitalerniarlugu.

4.2 *Tarnikkut napparsimasunut pinngitsaaliinermik atuisarneq (j.nr. 2009-905-0009)*

Kalaallit Nunaanni tarnikkut napparsimasut pinngitsaaliinermik atuinermit inatsiseqar-titsinikkut innarlitsaalineqarnerannut tunngasunik misissuineq aallartippara, pingaartu-mik nakkutilliisunik toqqaasarneq angerlartinneqarumallunilu qinnuteqaatit eqqarsaati-galugit, tarnikkut napparsimasup saaffiginninnera tunngavigalugu ataatsimut.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

4.3 *Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliap suliarineqarnissaanik itigartitsis-suteqarnera pillugu misissuineq (j.nr. 2009-905-0011)*

Suliami 2008-mi ukiumoortumik nalunaarutinni immikkoortumi 3.5-imi eqqartorneqar-tumi innuttaasoq pineqartoq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut naammagittaal-liornissamik ilitsersuineru malinniarlugu aalajangersimavoq.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p attartornermik atorunnaarsimaneranik innuttaasup naammagittaalliutaata suliarineqarnissaa Maalaaruteqartarfiup itigartitsissutigisimagaa Maalaaruteqartarfiup ilisimatitsissutaa 22. juni 2009-mi tiguara. Innuttaasup attartorner-

mik nammineq atorunnaarsitsisimanera attartukkamillu nuussimanera Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinnerminut tunngavilersuutitut oqaatigaa.

Suliamili pissusiviusoq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinnermini pingaartillugu isiginiarsimasaa paasissutissanut innuttaasup Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut naammagittaalliornissamik isumaliutersuutiginninnissaanik 2. oktober 2008-mi ilitsersuininni uanga tunngaviutitannut naapertuutinnigilaq.

Tamatumunnga atatillugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p attartornermik atorunnaarsitsinissamik aalajangiinera 6. november 2006-imeersoq aallaavigaara.

Tamatuma saniatigut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarneranik tunngaveqarnersoq erseqqarlussorinarpoq, tassami Maalaaruteqartarfiup siulittaasuata sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 23. juni 2009-mi oqaloqateqarnermini oqaatigisimmamagu suliaq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmit Maalaaruteqartarfiup allattaata inassuteqaataa attartornerup attartukkap 28. november 2006-imi qimatassanngorlugu 27. november 2006-mi innuttaasumit atorunnaarsinneqarneranik ilaqartinneqartoq tunngavigalugu aalajangiivigineqarsimasoq.

Aammattaq itigartitsinermi inatsisikkut tunngavigineqartoq aalajangiinnermi takuneqarsinnaanngilaq.

Tamanna tunngavigalugu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinneranut tunngavilersuut, Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliamik paasissutissartalersuinerana aamma Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliami pissuviusunik naliliinera nammineerlunga misissuiffiginarlugit aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut tusarniaaninnut atatillugu Maalaaruteqartarfik qinnuigaara Maalaaruteqartarfik Maalaaruteqartarfiup allattaata inassuteqaataa kisiat tunngavigalugu naammagittaalliummik aalajangiiviginninnissaminut naammattumik tunngavissaqarsimanersoq nalileeqqullugu, tak. inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 86, imm. 1.

Misissuinerana ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

4.4 Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaanni nammineertitani pisortaasut saaffiginnissutinik naalakkersuinnermut tunngasunik akisinissaminut periarfissaat pillugu naalakkiut (j.nr. 2009-905-0012)

www.knr.gl-imi 28. oktober 2009-meersumi ilanngussamit aamma www.sermitsiaq.gl-imi 26. oktober 2009-meersumi ilanngussamit erserpoq Nukissiorfiit, Mittarfeqarfiit aamma Asiap pisortaat Naalakkersuisoqarfiup e-mailiani peqquneqarsimasut naalakkersuinikkut partiinit, Inatsisartut ataatsimiititaliaannit allanillu naalakkersuineranut attuumassuteqartunit saaffiginnissutit tamarmik Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisumit akineqartassasut.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi pisortani oqartussaasut imminnut sinnerlutik suliffeqarfigisartik atorfeqartitaanerminnullu tunngasut pillugit oqaaseqaateqarnissaminnut aalajangersimasumik kiffaanngissuseqarnerat pillugu malittarisassat isiginiarlugit Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara e-mailip tusagassiuutitigut eqqartorneqartup aamma pisortat pineqartut oqaaseqaateqarsinnaatitaanerat pillugu allakkatigut naalakkiutit allat assilineri uannut nassiateqqullugit, suliap erseqqinnerusumik nammineerluni misisuiffiginninnermik aallartissianerlunga isumaliutersuuteqarsinnaanera siunertaralugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Isumaliutersuutikka ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassineqanngilat.

4.5 Inissiamik tunniussinermik tunuartitsineq (j.nr. 2009-907-0006)

Innuttaasup pisut makku uannut naammagittaalliutigai:

Siullertut, K Kommuni 2004-p affaani kingullermi innuttaasup ilaquataasalu K-mi najugaqarfissamik tunineqarnissaannik neriorsuutiminik eqqortitsisimangitsoq.

Aappaattut, containerip imaasa inissiamik tunniussinissap qulaani pineqartup piviusunngortinneqannginneranut atatillugu aserorterneqarsimasut taarsiissutigineqarnissaat K Kommunip innuttaasumut 22. september 2005-im itigartitsissutigisimagaa, innuttaasorlu tamatuma kingornatigut angerlarsimaffeerussimasoq, pigisallu toqqortarineqartut toqqortarineqarnerannut akiliutit akilersinnaasimanagit.

Pisut naammagittaalliummi pineqartut pisimanerannit ukioq ataaseq sinnerlugu ingerlasimammat naammagittaalliutit suliarineqarnissaa itigartitsissutigaa.

K Kommunilli suliame allagaatai misissoreerlugit uanga paasinninnera unaavoq kommunip suliamek innuttaasup nuunneranut atatillugu suliarinninnermini annertunerusumik kukkussuteqarsimanissaa mattunneqarsinnaanngitsoq, taamaappallu tamanna innuttaasup taarsiivigeqqulluni piumasaqaataanik aalajangiiviginninnermut sunniuteqarsinnaasoq.

Taamaattumik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 tunngavigalugu aalajangerpunga pissutsit innuttaasup naammagittaalliuutigisai nammineerlunga misissuiffiginarlugit.

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilaq.

4.6 Kommuni suliami siusinaartumik pensionisianut tunngasumi tusagassiortup innuttaasumik ikiuineranut atatillugu suliamik suliarinninnera (j.nr. 2009-907-0007)

Tusagassiortoq J uannut 10. november 2009-mi saaffiginnippoq, innuttaasup A-p allagaatinik paasitneqarumalluni qinnuteqaata K Kommunimit akuerineqarsimanginnera naammagittaalliuutiginarlugu, oqaatigalugulu A-p piginnaatitsissutaa tunngavigalugu A sinniisuuffigini imaluunniit qinnuteqaateqarnerani ikiorini.

J-ip e-mail, aamma 10. november 2009-mi, uannut nassiuppaa, taannalu allagaatip J-ip oqaatigisaatut A-p kommunimut tunniussimasata assilineranik ilaqartinneqarpoq, tassanngalu erserluni suliani pensionisiaminut tunngasumi allagaatit assilinerisa J-imut nassiunneqarnissaat A-p kissaatigigaa.

Kommunimut suliaq pillugu saaffiginninnerminut atatillugu kommunip sulisitsisuminut naammagittaalliuutiginissimanera J-ip aamma naammagittaalliuutiginarppaa.

Kommuni suliami allagaatinik paasitneqarumalluni qinnuteqaat pillugu allagaasa marluk assilineri aamma sulisitsisuminut naammagittaalliuutaata ulluligaanngitsup assilineri J-ip uannut tunniuppai.

Suliat tunngaviumik apeqqutit arlallit tamanna tunngavigalugu imaaliillaannaq saqqummersippai, taakkulu nammineerlunga misissuiffiginarlugit aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

K Kommuni tamatumunnga atatillugu makku pillugit tusarniaavigaara:

- Kommuni allagaatinik paasitneqarnissamik qinnuteqaat kommunip A-mut allagaani 2. november 2009-meersuni oqaatigineqartut A-p kommunimut 30. oktober 2009-mi tunniussimasaa pillugu aalajangiisimansoq.

Taamaappat kommuni qinnuigaara aalajangiinerup assilineri uannut nassiuteqqullgu. Suli aalajangiisoqarsimangippat kommuni qinnuigaara qaqugu aalajangiissalluni kommunip naatsorsuutigineraa uanut paasissutissiissutigeqqullugu, kommunilu aamma qinnuigaara aalajangiisoqarpat aalajangiinerup assilineri uannut nassiuteqqullugu.

- Kommuni J-imut allakkani 28. oktober 2009-meersuni kingusinnerusukkulluunniit aalajangiisimanersoq A J-imut suliami illua'tungiusup sinniisaatut akuerineqarsinnaanersoq.

Taamaappat kommuni qinnuigaara qanga aalajangiisoqarsimanersoq paasissutissallu suut kommunip aalajangiinnerminut tunngaviutissimanerai paasissutissiissutigeqqullugu, kommunilu tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigalugu paasissutissat taakkua assilinerinik nasseqqullunga.

Kommuni taamatut aalajangiisimangippat kommuni qinnuigaara A imaluunniit J eqqarsaatigalugit suliami illua'tungiusumut sinniisuunermik apeqqut kommunip isummerfiginiarneraa paasissutissiissutigeqqullugu.

- J-ip qullersarisaanut taanna pillugu kommunip naammagittaalliuutaa J-ip tusagassioriaasia pillugu imaluunniit J-ip atorfeqartitaanera pissutigalugu naammagittaalliuutit paasineqassanersoq.

Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara manna pillugu nassuiaateqaqqullugu, tassalu kommunip inatsiseqartitsinermi malittarisassat J-imit ilisimaneqannginnerat pillugu J-imut avoqqaarliutigineqartut qanoq paasineqarnissat kommunip naammagittaalliuut sioqqullugu J-imut ilitersuutigisimanerai.

Kommunimut saaffiginninnerminut tunuliaqutaasoq tassaasoq A-p suliamik pensionisiaminut tunngasunik kommunip suliarinninneranik iluarinninnginnerminik oqarsimanera J-ip aamma oqaatigimmagu kommuni aammattaaq qinnuigaara suliami tassani aalajangiisoqarsimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu, taamaappallu A naammagittaalliummik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut tunniussisimanersoq kommunip ilisimasaqarfigineraa paasissutissiissutigeqqullugu. Taamaappat kommuni qinnuigaara aalajangiinerup assilineru uannut nassiuteqqullugu.

Misissuineru ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli naammassinngilara.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Ulluunerani paaqqinniffiit

5.1 Namminersornerullutik Oqartussani Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata meeqqanik paarsinermik aqqissuussineranik atuinnermut angajoqqaat atuisutut akiliutinik Namminersornerullutik Oqartussat kommunini ulluunerani paaqqinniffinnut aalajangersarsimasaat unioqquutillugit akiliisinniarnissaannut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat inatsisitigut tunngavissaqarsimangitsut

Innuttaasooq ilinniarnerninut ilaasumik Nuummiinnerminut atatillugu Namminersornerullutik Oqartussani ilinniartut ineqarfiisa allaffiata meeqqanik paarsiviani Tikiusaami meeqqamut ataatsimut qaammammut 5.000 kr.-nik akiliuteqaqqussaasimanini pillugu naammagittaalliorpoq.

Innuttaasup tamatumunnga peqatigitillugu kommunip najugarivitami aningaasartuutininut taakkununnga utertitassangortillugit pisortanit ikiorsiissutinik ikiorsiisimanagera naammagittaalliuutigaa.

Utertitassangortitsilluni ikiorsiisimanagera pillugu naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa Ombudsmandip itigartitsissutigaa, tassami apeqqut taanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutiginetarinnaammat.

Tamatuma kingornatigut Tikiusaami meeqqanik paarsinermut angajoqqaallu akiliutaannut aalajangersimasunut inatsisitigut tunngavisoq Ombudsmandip isummerfigaa, Ombudsmandillu paasinninnera unaavoq paaqqinniffik taamaattoq ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaffinni paarsisitsisarneq il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata taamani atuuttup aalajangersaaffigisasatut siunertaasa ilagisimagaat.

Ombudsmandip tulliullugu paasinninnera unaavoq meeqqamut ataatsimut qaammammut 5.000 kr.-nik atuisut akiliutaannik akiliisitsiniarnissamut pisariqarneratut inatsisitigut tunngavissaqarsimangitsooq.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat aamma missingersuusiortarneq pillugu maleruaqqusat atuisunut akiliutinik innuttaasunut akileeqqusinissamut tigussaasutigut inatsisitigut tunngavittut ator-neqarsinnaanngitsut.

Ombudsmandi aamma naliliivoq meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq isumaginninnermi perorsaanikkut siunertaqanngitsoq, matumani Tikiusaaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, meeqqanut atualersimannngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata atortuulernerata kingornatigut ima nalorninartortaqartigisoq tamanna Ombudsmandip Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutigisariaqarlugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11. (J.nr. 2008-143-0001).

Ilinniarfiup A Nuummi sisamassaanik 7. januar 2008-mit 19. marts 2008-mut atuariattoqqullugu 5. november 2007-imi aggeqquaa.

Aggeqqusissummit erserpoq atuarnermut atatillugu Nuummiinnermi ilinniartut ineqarfianni inissaq inniminnerneqarsimasoq.

A Nuummi atuarnermi meeqqami nassarnissaat K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmu 9. november 2007-imi qinnuteqaatigaa. Qinnuteqaat qinnuteqarnermi immersugassaq assigiissaartunik imatut oqaasertalersugaasoq atorlugu pisimavoq:

"QINNUTEQARNERMI IMMERSUGASSAQ

Branchermermi meeqqamik/meeqqanik nassataqarnermi paaqqinniffimmi inissap akilerneqarnerani aningaasatigut ikiorneqarnissaq.

Siusinnerusukku oqaatigineqarpoq meeqqat branchermermi nassarneqarsinnaanngitsut. Aatsaat pisuni immikkorluinnaq ittuni paaqqinniffimmi inissamik pissarsisoqarsinnaavoq kiisalu tamatumunnga aningaasartuutaaneruset matussutissaannik aningaasatigut ikiorsiisoqarsinnaaluni.

...-MI ATUARTOQ

INUTTUT NORMU:

Ateq:

...-mit ...-p tungaanut branchernej:

Atuartitsissut:

Branche:

MEEQQANIK UKUNINNGA NASSATAQARTOQ

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Inuttut normu: Ateq: Massakkut paaqqinniffik: Nassarneqarpoq/Nassarneqanngilaq

KRYDSILIIGIT

MEEQQAP/MEEQQAT NASSARNISSAANNUT TUNNGAVILERSUUT

Qinnuteqaat isumaginninnermik ingerlatsivimmu nassiunneqassaaq" (Atorfeqarfimmi nut-sigaavoq)

K Kommuni A-mut 4. januar 2008-mi imatut allappoq:

"Matumuuna nalunaarutigissavarput Isumaginninnermi allaffeqarfiup qitornavit Nuummi ... skoleophold 4-mut ilinniarfimmiiinnissanni 7. januar - 19. marts 2008 nassarnissaanut qinnuteqaatit tigusimagatsigu.

Isumaginninnermi allaffeqarfiup qinnuteqaatit akuersissutigivaa Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq kap. 8 § 28, stk. 1, nr. 2 tunngavigalugu.

Taamatut aalajangiineq peqquteqarpoq meeqqat immikkut pisariaqartitsinerat toqqammavigineqarmat."

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi § 28, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 28. Aammattaq kommunalbestyrelsi pisortanit ikiorsiissutit utertinneqarnissaat pillugu aalajangiisnaavoq:

1) Inuup aningaasaqarnikkut sulinikkulluunniit mianersuaalliorluni iliuseqarnera pissutigalugu pineqartoq ikiorneqartariaqarpat.

2) Piffissami pisortanit ikiorsiissutisinnissamik qinnuteqarfiusumi takuneqarsinnaappat qinnuteqartoq piffissap sivikitsup ingerlanerani pisortanit ikiorsiissutinik utertitsisnaasoq."

A-p naammagittaalliut imaattunik oqaasertaqartoq tamatuma kingornatigut uannut nas-siippaa:

"Naammagittaalliutinni una pineqarpoq: K Kommunimi socialforvaltningip ilinniartut anaanaasut meeqqatik nassarniarunikkit namminneq akisussaaffigilersimagaat. Inatsisip nutaap Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliaannigooq tunngavilersuutigineqarluni. Socialchef ... inassutaani oqarpoq. Itigartitsissut allaganngorlugu tunniunneqanngilaq. (Vedlagt bilag til lån i socialforvaltning).

...-nngorniarpunga sisamassaanik piffissami 060108-190308[-mi]. Siullertigut ajornaquteqanngitsumik meeqqakka marluk Nuummut ilaginiarlugit socialimut qinnutigigaangakkit akuertittarsimavunga. Maannali qinnuteqarama akuerineqanngilanga atugassinniarlungali qaammammut meeqquerivimmu meeqqamut ataatsimut KAF-imi akiliisarput 5.000,- kr. marlunnillu

meeraqarama 10.000,- kr. qaammat ataaseq, qaammatit pingasut 30.000,- kr. Allatut ajornarmat atortutut atsiorpunga, aapparami piniartuugami (fisker) meeqqat paarinissaat ajornakusoortittaramiuk unnueriataartarami aalisarluni. Taassumali kingorna nalunngilara pissutsit eqqunngitsut atuutsinneqarnerat naammagittaalliuutiginiarlugu. Naammassigumami 2010-mi meeqqat nasarnerannut katillugit 135.000,- kr. rente ilanngullugu immaqa 160.000,- kr. taarsissallugit.

Taamatut aaliangiineq amigaateqartutut isigaara, pissutigalugu ilinniartut tapersorsorneqarnerusariaqaraluarput. Angajoqqaajulluni qaammammum ilinniarnersiutit taama annikitsigitillugit oqimaatsumik artukkerneqarneq ingasappallaaqaaq. Kommunit ilaat akuersisut ilisimavara. K Kommunili sooq akuersinngila. Akuerineqanngitsunga inatsit takuterrusaannarpaat, suna tunngaviunersoq sukkasumik nassuiaappasillunga pappiaqqamik atsiorneqartanngitsumik!

Oqarpullu Hjemmestyret aaliangersagaliarigaat. Taamatut iliornerat naammagittaalliorfigaarput ...-mit pisulluta Hjemmestyremut, Ilinniartitaanermulli Naalakkersuisoq oqaseqanngilaq! Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq ... oqaseqqaammimi taanna qitiusutut naammagittaalliuut oqaseqarfiginngila!

Inatsit ilinniartitaanermut angajoqqaat avataaniit Nuummut atuariartortut meeqqaminnik nasartarnissaat akuerineqartariaqarpoq, meeqkerivimmullu kommunit Hjemmestyrelu tapersersuillutik akiliussisarnissaat aaqqiivigineqartariaqalerpoq, naammassiguttami INI, meeqkerivik allallu akiligassat akitsortussaapput. Saniatigut meeqkerivimmum atukkat akilersuligassat incasso aqutigalugu ingasappallaaqaaq!

Avammumt pissutsit ilinniartitaanermumt taamak inissisimatillugit tusarliunneqartariaqalerput, tamannalu sulissutigaaara."

Suliffeqarnermumt Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermumt Pisortaqarfik oqaseqateqaaqqullugu allakkatigut 20. februar 2008-meersutigumt imatumt qinnuigaara:

"Innuttaasup naammagittaalliuutaa ilinniagaqarnerup ilaata Nuummi ingerlanneqarneranumt ataitillugu ilinniartut ineqarfianni najugaqartut meeraannik "Meeqkerivik Tikiusaaq"-mi Nuummiittummi paarsinermik aaqqissuussinermumt ilaatigut tunngasoq tiguara.

Ilinniartut ineqarfiinik ataatsimut aqutsisoqarfiup nittartagaani ilaatigumt makku erserput:

"...-mi ilinniartuuguit suliamullu aalajangersimasumumt ilinniassallutit qitornallu affarmit arfinilinnut ukiulik illoqarfinni suliamumt aalajangersimasumumt ilinniartfimmiiinnerpit nalaani paaritissinnaanngikkukku qitornat pisortaqarfiup meeqkeriviutaani Meeqkerivik Tikiusaaq-mi paaritinniarlugu qinnuteqarsinnaavutit.

Illoqarfinni inunnik isumaginninnermumt ataatsimiititaliap nalilissavaa qitornavit Nuummut ilaginissaa pisariaqarnersoq. Qitornavit Meeqkerivik Tikiusaaq-miinnissaa kommuninnit akilerniarneqartartoq isumannaareersimassaaq. Meeqqat Nuummut ilagineqarsinnaappumt inissamik meeqkerivissamillu unnersuussisoqarsimappat.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Qinnuteqaat KAF Visitation-imut nassiunneqassaaq, qaammatit pingasut sioqqullugit ilin-niarfiup aallartinninnerani. Tassanilu piumasaqaataavoq najukkami inunnik isumaginnit-toqarfimminngaanniit allagaqaatit ilaanissaat. Taamalilluni naliliisoqarsinnaatitaammat qi-tornat nassarneqarnissaannut, paarineqarnissaanullu akiliissutit."

K Kommuni oqaatigaa paaqqinniffimmi inissanut akiliutit meeqqamut ataatsimut qaammam-mut 5.000 kr.-t missaanniittut akilersinniarneqartatut.

Naammagittaalliut erseqqinnerusumik misissuinnermik aallartitsinnermut pissutigissallugu naammannersoq naliliinninninni Suliffeqarnermut Inuussutisarsiuutinillu Ilinniartitsinnermut Pisortaqarfik qinnuigaara paaqqinniffimmik pilersitsinnermut kiisalu inissanut akiliutinik akilii-sitsiniarnermut inatsisitigut tunngavigisaq pillugit nassuiaateqaqqullugu."

K Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara mappi allagaatinik A-p meeqqat paarineqarnerannut ikiorneqarnissaminik qinnuteqaataanut tunngasunik imalik misissu-gassanngorlugu uannut nassiateqaqqullugu.

Suliami allagaatit arlallit nassuiaammik imaattunik ilaqartinneqartut K Kommunimit 17. marts 2008-mi tiguakka:

"K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivik ilinniagaqarnerup ilaata Nuummi ingerlanne-qarneranut atatillugu piffissami 06.01.2008-miit 20.03.2008-mut ulluunerani paaqqinnittarfim-mut akiligassanik akiliunneqarnissamik ikiorsiissuteqartoqarnissaanik 9. november 2007-imi faxikkut qinnuteqaammik tigusaqarpoq.

K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivik naatsorsuereerluni 04.01.-2008 aallarnerfi-galugu 30.000,00 kr.-nik meeqqat marluk qaammatini pingasuni paaqqinniffimmut akiligassat matusissutissaannik utertillugit akilerneqartussanik akuersissuteqarpoq, taamaalilluni A-p meeqqani Nuummumut ilagisinnaaniassammagit, uia aalisartuullunilu piniartuummat ullut arler-lugit peqanngissinnaasarnera isiginarlugu.

Ikiorsiissutit ataasiaannartumik ikiorsiissutitut tunniunneqarsinnaanngillat, pisortanit ikiorsiis-sutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi kapitali 6-imi § 20 tunngavigalugu, § 4, imm. 1-imi aamma § 8-mi piumasaqaatit A-p naammassisiman-ngimmagit, taamaattumillu taarsiullugu K Kommuni aalajangerpoq ikiorsiissutit utertillugit akilerneqartussatut tunniunneqassasut, tassami aappariit piffissami sivikitsumi tunniunneqartut utertillugit akilersinnaalissammagit, inooqataata isertitai tunuliaqutaralugit.

Mappimi allagaatit uku assilineri ilanngullugit nassiunneqarput:

1. Qinnuteqaat immersugassaq 09.11.07-imi nassiunneqartoq.
2. Ilinniarfiup allagai 05.11.07-imi ullulerneqarsimasut.
3. Aningaaseriviup itigartitsissutai 03.01.08-mik ullulerneqarsimasut.

4. Isumaginninnermi ataatsimiititaliap siulittaasuanut aalajangiiffigisassatut inassuteqaat 04.-01.08-meersoq.
5. Isumaginninnermi ingerlatsivimmit aalajangiineq pillugu allagaq 04.01.08-meersoq.
6. Suliami allattuiffik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfiup nassuiaataa imaattoq 10. april 2008-mi tiguara:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut 20. februar 2008-meersutigut Naalackersuisunut ilaasortamut Siverth K. Heilmannimut ingerlatitaasutigut Inuussutissarsiormermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalackersuisoqarfik qinnuigaa paaqqinnif-fiup Meeqquerivik Tikusaap Nuummiittup pilersinneqarneranut kiisalu paaqqinniffimmik atui-sut akiliutaannik akiliisitsiniarnissamut inatsisitigut tunngaviusut pillugit nassuiaateqaqqul-lugu.

Aallaqqaasiutitut oqaatigineqassaaq Ombudsmandip allagai Inuussutissarsiormermik, Suliffe-qarnermik Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermik Aqutsisoqarfimmit allaffissornikkut aki-sassannorlugit innersuunneqarsimmata, taamatuttaarlu Aqutsisoqarfiup kingusinaartumik akissuteqarneq tamatumunnga peqatigitillugu ajuussaartugisallugu, tak. Ombudsmandip taanna pillugu eqqaasitsissutitut allagai 31. marts 2008-meersut, tamannalu Inatsisartut mas-sakkut ataatsimiinnerata nassatarisaanik ulapaarnermik kiisalu Naalackersuisut aaqqissuussaa-nikkut oqartussaasoqarfitsigullu allannortiterneqarnerannik pissuteqarpoq.

Meeqqanik paarsinermik aaqqissuussineq pineqartoq eqqarsaatigalugu pineqartoq tassaavoq neqeroorut, ilinniagaqartut ilinniarnerminnut ilaatillugu Nuummiinnerannut atatillugu meeqqat paarineqarnissaannik pisariaqartitsinerup aaqqiivigineqarnissaanik siunertaqartoq.

Meeqqanik paarsinermik aaqqissuussineq taanna ilinniartut ineqarfiini ineqartut meeqqat paari-neqarnissaannut periarfissanik apeqqustillisarnerat tunngavigalugu Ilinniartut Ineqarfiisa Allaf-feqarfiata Nuummiittup (KAF-ip) suliniuteqarneratigut pilersinneqarsimavoq, taamatuttaarlu KAF-imit aamma ingerlanneqarluni. Meeqqanik paarsinermik aaqqissuussineq taanna 1980-ik-kut naalerneranni pilersinneqarsimavoq, utaqqiisaagallartumik aaqqissuussinertut, ingerlatsi-nerup Nuup Kommunianit kingusinnerusukkut tiguneqarumaarnera aallaavigalugu, taamatut-taarlu meeqqamut ataatsimut qaammammut akiliutit 1. januar 2006-ip tungaanut 2.500 kr.-usi-mallutik. Ingerlatsinerulli isumagineqarnera eqqarsaatigalugu kommunip, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup taamani suliassaqar-fimmi tassani oqartussaasup KAF-illu isumasioqatigiinnerannut inerniliunneqartut aalaja-ngerneqarpoq ingerlatsineq taaneqartumit kingullermit isumagineqaannassoq.

Taamaalluni meeqqanik paarsinermik aaqqissuussineq taamaallaat pilersinneqarsimavoq ilin-niagaqartut avataaneersut meerallit illoqarfimmi ulluunerani paaqqinniffinni inissianik qulak-keeriniarnerminni allani inunnut illoqarfimmi najugaqartunut sanilliullutik ajornartorsiuteqar-nerusut meeqqanik paarsinikkut ajornartorsiutaat aaqqiiviginiarlugit, taamatuttaarlu taaneqar-tut siullit illoqarfimmi ilinniartugisaminni ilaquuttaminnit ikinngutiminnillu meeqqanik paarsi-nermut atatillugu ikiorneqarsinnaasaratik. Meeqqanik paarsisitsinissamut periarfissap taassuma pingaarnertut siunertaa tassaavoq ilinniagaqartut ilinniakkaminnik naammassinnittartut pro-

centinngorlugit amerlisinniarneqarnissaat, tassami misilittakkat takutimmassuk ilinniartut ilinniakkaminnik maanaannaq kipititsisartut ilarpassuisa kipititsinerannut illoqarfiup najugaqarfigisap avataani ilinniarallarnermut atatillugu meeqqanik paarsisitsiniarnermi ajornartorsiutit pissutaasartut. (...) Qulaani takuneqarsinnaasutut ilinniartut ineqarfiat Nuummiitqoq KAF-imit Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit ingerlanneqarpoq, ilinniagaqartut ilaqutaasalu inissaqartinneqarnissaat siunertaralugu, tamannalu ilaatigut 2008-mi aningaasanut inatsimmi konto pingaarneq 62.01.05, Ilinniartunik Nuummi ineqartitsineq (ingerlasineranut aningaasaliisutit) pillugu missingersuutitut nassuiaammi takuneqarsinnaavoq. Taamatuttaaq kingullertut taaneqartumi takuneqarsinnaavoq KAF-ip aammattaaq Meeqquerivik Tikiusaaq ingerlakkaa, taannalu tassaasqoq ilinniagaqartut sinerissameersut meeralit meeraasa paarineqarnissaannut periarfissaq.

Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq KAF-ip meeqqanik paarsinissamut periarfissamik pilersitsinermut, matumani neqeroorummik atuinermut akiliutit aalajangersarneqarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, aaqqissuussinermini Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiorneq pillugu malittarisassaat maleqqissaarsimagai, tassanilu pingaartumik taaneqartumi kingullermi kapitali 4.1.1 "Suliffeqarfik isertitatigut matussuserneqartoq" pineqarpoq. Missingersuutit pillugit malittarisassani quppernermi 21-mi takuneqarsinnaavoq ingerlatsinermut aningaasaliisutit iluanni suliffeqarfimmik isertitatigut matussuserneqartumik ingerlatsineq ajornassanngitsoq, missingersuutitut ilanngussami oqaatigineqarpat tamanna assersuutigalugu aqutsinikkut immikkoortortap pineqartup pissusissamisoortumik ingerlatarigaa. Missingersuutit pillugit malittarisassani tamatuma saniatigut takuneqarsinnaavoq suliffeqarfikkut isertitatigut matussuserneqartukkat ingerlaavartunik aningaasartuuteqartoqarsinnaasqoq, ingerlatat isertitalu qaffasissusiinut naapertuuttunik, taamatuttaarlu aqutsinikkut immikkoortortap kiffartuussinerit pineqartut isertitatigut matussutit atorlugit ingerlanniakkat aqutsinikkut immikkoortortap suliaasaanit allanit immikkoortisimasinnaassagai. Ingerlataqarfiit isertitatigut matussuserneqartut tamatumunnga peqatigitillugu tassaassapput aqutsinikkut immikkoortortap suliaarpiaasa pissusissamisoortumik ilagisaat. Kiisalu missingersuutit pillugit malittarisassani taakkunanani akinik aalajangersaanermik apeqqut eqqarsaatigalugu takuneqarsinnaavoq kiffartuussinerit isertitatigut matussuseqarneqartunut akiliutigitinneqartut aalajangersarneqassasut pisortat namminersortulluunnit unammillertigisat eqqarsaatigalugit unammillernikkut equititsisoqartinagu, siunissarlu ungasinnerusqoq eqqarsaatigalugu aningaasartuutaasussat matussuserneqarsinnaanngorlugit.

Naalakkersuisoqarfiup tamanna tunngavigalugu paasinninnera unaavoq KAF-ip meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinerata piumasaqaatit taakku eqqortikkai, tassami KAF-ip meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinera missingersuutit pillugit nassuiaammi missingersuutitut ilanngussami eqqaaneqarsimammat, taamatuttaarlu meeqqanik paarsisitsinissamut periarfissaq ilinniagaqartut avataaneersutut taaneqartut Nuummiikkallarnerminni Namminersornerullutik Oqartussat ilinniartunut inaataanni najugaqartunut taamaallaat tunngatinneqarluni, taamaalillutik ilinniartut pineqartut illoqarfimmi ilinniagaqarfimmiinnerminni ilinniakkaminnut tunngasunik aallussinerusinnaaqullugit. Aammattaaq erseqqissarneqartariaqarpoq immikkut ittumik neqeroorut pineqarmat, taannalu ilinniartut ineqarfiini Namminersornerullutik Oqartussanit ingerlanneqartuni najugaqarsinnaatitaanermik tunngaveqartutut naatsorsuutigisariaqarpoq, taamatuttaarlu neqeroorut ilinniagaqartunit meeralinnit piumaneqartoq pineqarluni. Tamatuma saniatigut neqeroorut taanna ilinniagaqartunut pineqartunut qularutissaanngitsumik iluaqusiisuuvoq, taamatuttaarlu neqeroorummik atuneq ilinniartut ineqarfiini najugaqassagaanni atussal-

lugu piumasaqaataanani. Tamatumunnga atatillugu erseqqissarneqassaaq pineqartoq taamaallaat tassaammat ilinniagaqartunut atorfissaqartitsisunut immikkut kiffartuussineq, taassuma allatut ilionermigut pissarsiariniarsinnaasaa, naak ajornakusoornerugaluartumik. Tamatuma saniatigut oqaatigineqartariaqarpoq akinik aalajangersaaneq akiliutit kiffartuussinerullu oqimaatigitiinnissaat isiginiarlugu pisimammata, tassami akit aalajangersarneqarsimammata KAF-ip meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinermi sulisuinut aningaasartuutit, matumani perorsaasoq aalajangersimasumik atorfeqartitaasoq ataaseq, kiassarneq nerisaqartitsinerlu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, meeqqat qassiusussissaannik aalajangersaanikkut matoqqalaaginnarneqarsimammata. Meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinerup ingerlanneqarnerani aningaasaqarnikkut pissutsinik misissuinermut atatillugu tamaani Kultureqarnermut, Ilinniartitaaneremut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqrarfiusup KAF peqatigalugu malugaa qaammammut akiliutit 5.000 kr.-nut aalajangersarneqartariaqartut, meeqqanik paarsinermik aaqqissuussineq aningaasaqarnikkut iluanaarutaananilu tamatumunnga peqatigitillugu amigartooruteqaataasannigippat. Tamannaluuna tunngavigalugu akiliutit 1. januar 2006-imit taamatut inissineqarsimasut, tamannalu kommunitut oqaloqatiginnissutigineqarsimavoq, taakkumi ilinniagaqartut avataaneersut eqqarsaatigalugit tassaammata "oqartussaasutut pilersuisuust". Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqarsinnaavoq ilinniagaqarfii aasaanerani atuannigiffeqarnerisa naalaanni meeqqanik paarsisitsinermik aaqqissuussinerup matoqqaffiani akiliisitsisoqarneq ajormat, taamatuttaarlu meeqqat quliusussatut aalajangersarneqarsimallutik, taamaallitut meeqqat marluk inorlugit ukiullit amerlassusiliinikkut meeqqat marluk inissaannik atuisutut naatsorsuunneqartarlutik.

(...) Kiisalu akiliutitigut nammagassaaq eqqarsaatigalugu oqaatigineqartariaqarpoq taanna ilinniagaqartumit akilernerneqartussaajuannangimmat, ilinniagaqartulli kommunitut najugarivitaanit akilernerneqartarluni, tak. taamani Ilaqutaqariinneremut Pisortaqrarfiusup allagai 8. januar 2007-imeersut ilanngullugit nassiuunneqartut, tassanilu kommunit ilisimatinneqarput ilinniagaqartut meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinermik atuinerannut atatillugu aningaasartuutit meeqqanik inuusuttunillu ikorsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu matussuserneqarsinnaasut, kommuni naliliippat meeqqanik paarsinermik aaqqissuussineq atornerparpat tamanna meeqqamut pitsaannerusassaaq eqqarsaatigalugu pisariaqartoq, taamaaliornikkut meeqqap angajoqqaani illoqarfimmi ilinniagaqarfimmeeqatigisinnaaqqullugit.

Naalakkersuisoqarfulli eqqumaffigaa pisortat suliffeqarfiisa inatsisitigut tunngaveqarnissaannik piumasaqaatip annertusiartuinnaarnera, matumani inatsisitigut tunngaveqarnermik tunngaviusup suli ineriartortinneqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pissutigalugu periarfissaaq siulleq atorlugit inatsisitigut tunngavissaaq eqqortoq allatut iliornikkut pissarsiariniarneqartariaqartoq, tassa inatsisitigut tunngavimmik apeqqutip erseqqissarneqarnissaa siunertaralugu aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussanik immikkut aningaasaliissutitaqannngitsunik aalajangersaatitsinikkut.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalakkeruisoqarfup nassuiaataa paarsinermik aaqqissuussineq pillugu ilitsersuutip Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannit suliarineqarsimasup assilineranik imaattumik ilaqartinneqarpoq:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

"Meeqquerivik "Tikiusaaq"-mut inissiierni

1) Ilinniartut Nuummut brancheskoleopholderiartut meerartaat suli atuartunngunngitsut meeqquerivik "Tikiusaaq"-mut kisimik isersinnaapput.

2) Meeqquerivik Tikiusaaq meeqqanik 10-nik taamaallaat inissaqartitsisinnaavoq. Meeraq marluk inorlugit ukiulik meeqqatut marluttut naleqartarpoq.

3) Tikiusaamiittalernissaannulli piumasagaataavoq ilinniartup hjemkommune-aniit akiliunneqarnissamat uppernarsaat KAF-imut tunniunneqareersimassasoq.

4) Hjemkommunemit uppernarsaat takkuppet iinniartoq akuersissummik allaffigineqassaaq. (FP 7-4)

5) Ilinniartoq allaffigineqareerpat Tikiusaamut isertussat listiannut meeraq ilanngunneqassaaq Tikiusaamullu tunniullugu.

6) Hjemkommunemit akuersissutip kopia (original personsageaniissaaq) kiisalu isertut listiat ilanngullugu debitorafdelingimut tunniunneqassaaq akiisooqartarnissaa pissutigalugu.

7) Nutaatut ilinniartut ilaat socialimut aningaasanik pisarput Tikiusaamut akiliutissaminnik taamaattoqartillugu listimi selvbaleritut nalunaarsorneqartassapput.

8) Meeqquerivik Tikiusaaq ulikkaaqqanngippat gæstebarneqarnissaaq ajornanngilaq.

9) Meeqqap Tikiusaamiinnissaa suli naanngitsoq angerlartinniraanni tamanna piaartumik angajoqqaajusup allaganngorlugi nalunaarutigisassavaa kommunemut akiligassaliorneq unit-sinneqarnissamat."

Naalackersuisoqarfup nassuiaataa Ilinniagaqartut Ineqarfiisa Allattoqarfiata ilinniarfinnut kommuninilu isumaginninnermik ingerlatsivinnut tamanut allagaasa 7. november 2005-imeersut assilinerannik imaattumik aammattaq ilaqartinneqarpoq:

"Pineqartoq: Nuummi sivikinnerusumik ilinniartut meeqqueriviat "Tikiusaaq" qaammammut akiliutip qaffanneqarnissaanut ilisimatitsissut.

Nuummi sivikinnerusumik ilinniartut meeqqueriviat "Tikiusaaq" 1980-ikkut naalerneranni utaqqiisaasumik aallartinneqarpoq, kingusinnerusukku Nuup Kommunianit ingerlatilernerqarnissaa eqqarsaatigineqarluni.

Taamanilu utaqqiisaasumik aallartinneqarani qaammammut meeqqamut ataatsimut kr. 2.500,00-nik akeqarpoq.

Qaammatini arlalinni Nuup Kommunian, KIIP kiisalu Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat isumasioqatigeereersut aalajangerneqarpoq meeqquerivik "Tikiusaaq" Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannit ingerlatiinnarneqassasoq.

Oaammammut akiliutip ulloq manna tikillugu nalimmassarneqarsimanginnera pissutigalugu KIIP aamma Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat misissuereerlutik paasisimavaat meeqqerivik "Tikiusaaq" aningaasatigut iluanaarfiunanilu annaasaqaataaffiussanngippat pisariaqartumik qaammammut akiliut qaffanneqartariaqartoq. Misissuinermilu aalajangerneqarpoq meeqqerivik "Tikiusaaq"-mut akiliut qaffanneqassasoq qaammammut kr. 2.500,00-miit kr. 5.000,00-mut ullog 01. januar 2006 aallarnerfigalugu."

Ilaqutariinnermut Pisortaqrifiup kommuninut tamanut KANUKOKA-mullu allagai 8. januar 2007-imeersut:

"Pineqartoq: Pisortanit ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu ilinniartunik ikiorsiisarneq.

Ilaqutariinnermut Pisortaqrifimmiit paasineqarpoq kommunit nalornissutigigaat, ilinniartut meerallit, meeqqanik meeqqerivimmiittuteqarnerannut aningaasatigut akiliussilluni ikiorsiisnaaneq, piffissami sivikinnerusumi illoqarfigisaq qimallugu ilinniakkaminnik ingerlassisunut. Ilinniartut namminneq meeqqerivimmiititsineq akissaqartinneq ajorpaat.

Aprilip aallaqqaataa 2007 pisortatigut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq atuutilerpoq. Inatsisartut peqqussutaat nutaaq malittarisassanik pisoqqanik nutarterineruvoq, aammalu pisortatigut ikiorserneqartartunik sulilernissamut siuarsaataasutut piumassuseqalersitsinissamullu kajumissaataalluni.

Nalinginnaasumik ilinnartut Inatsisartut peqqussutaat nr. 15. pisortatigut ikiorsiisarneq pillugu peqqussut tunngavigalugu ikiorserneqartartussaannikkaluarpur, tassa piumasaqaataammat suliffissarsiortutut inissinneqarsimanissaq, takuuk § 8. Kisiannili siunertaanngilaq ilinniartut taamatut inissitsillugit ikiorserneqarnissamut periarfissaarunnissaat.

Kommunit naliliinerisa kingunerannik ilinniartut meeqqerivinnut akiliinissamut aningaasatigut ikiorserneqarnissamut periarfissaqartussaappur, takuuk § 9 meeqqanur inuusuttunullu Inatsisartut peqqussutaanni 15. april 2003-meersumi. § 9-mi imm. 2-mi ikiorsiinissamut periarfissat ammatitsippur. Tassa aalajangiisuusaaq kommunit naliliisinnaanerat, meeqqap ineriartornerminut pisariaqartitai tunngavigalugit meeqqerivimmiititsinermut akiliussinissamut, taamaalilluni meeqqap angajoqqaat ilinniarnerranni ilagiinnarsinnaallugit."

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqrifimmut 3. februar 2009-mi imatut allappunga:

"(...)

Naalakkersuisoqarfimmi aqutsisoqarfiup pisortaata ...-p oqarasuaatikku apeqquteqaatinnut akissutitut oqaatigaa atuisut akiliutaattut piumasaqaataasumut aningaasanut inatsimmi oqaaser-taliussatigut tunngavissaq sulii aqqinneqarsimangitsoq.

Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangerpunga atuisut qaammammut 5.000 kr.-nik akiliuteqaqqunissaannut inatsisitigut tunngavigisamik misissuineq aallartinniarlugu.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara apeqqutit uku pillugit nassuiaate-qaqqullugu:

1. Meeqqerivik Tikiusaaq Nuummiittoq paaqqinniffiiva paaqqinniffiit aqunneqarnerat, siulersugaanerat ingerlanneqarnerallu pillugit nalunaarut nr. 5, 16. april 2007-imeersoq tunngavigalugu ingerlanneqartoq?
2. Naalackersuisut paaqqinniffimmik taassuminnga ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi, 21. maj 2002-meersumi § 3, imm. 3-mi oqaaseqatigiit aappaat tunngavigalugit nakkutiginnippat?
3. Paaqqinniffimmiittuutillit atuisut akiliutaannut akiitsoqartoqalersillugu meeqqap paaqqinniffimmit anisinneqartarnera eqqarsaatigalugu Inatsisartut peqqussutaanni qulaani taaneqartumi § 3, imm. 4-mi malittarisassami aamma nalunaarummi Inatsisartut peqqussutaat taanna tunngavigalugu aalajangersarneqartumi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarpat?
4. Inatsisitigut malittarisassanik ilinniagaqartut Nuummiikkallartut meeqqaminnik kommuniq ulluunerani paaqqinniffiutaani Nuummiittuniititsinissaannut mattussisunik peqarpa?
5. Meeqqerivik Tikiusaaq Nuummiittoq paaqqinniffiiva ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi, 21. maj 2002-meersumi § 3, imm. 2-mi paaqqinniffiit imminnut pigisut pillugit malittarisassami pineqartunut ilaatinneqartoq ilaatinneqarsinnaasorluunniit, tak. peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna (siunnersuummi § 2, imm. 2) pillugu oqaaseqaatit, taakkunanngami ersermat aalajangersakkami tassani paaqqinniffiit inuussutissarsiutit suliffeqarfinni atorfeqartitaasut meeraasa atugassaattut pilersinneqartut pineqartunut aamma ilaatinneqartut?"

Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfip 13. marts 2009-mi imatut akivaanga:

"Ilinniagaqarnerisuteqarnermut Aqutsisoqarfik Inatsisartut Ombudsmandiannit allakkanik 3. februar 2009-meersunik tigusaqarpoq, tassani ilaatigut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu ilinniartitsineranut Naalackersuisoqarfip taamanikkut oqartussaaffiusup tusarniaanermi akissutaa 7. april 2008-meersoq tunngavigalugu Ilinniartunut Ineqarfiisa Allaffeqarfiannut (KAF) Nuummi Meeqqerivik Tikiusaami meeqqanik paarsisarnermut tunngatillugu arlalinnik apeqquteqarluni. Peqatigisaanik Ombudsmandip allakkiaani allanneqarpoq Naalackersuisoqarfik aqutsisoqarfimmi pisortaq ... tamanna pillugu oqarasuaatikkut apeqquteqarfignerani ilisimatitsisimasoq atuisut akiliuteqarnissaannut piumasarineqartunut aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussatigut inatsisitigut tunngavissanik suli pilersitsisoqarsimangitsoq, soorlu aamma tusarniaanermi akissutip 7. april 2008-meersup kalaallisuunngortinneqarnera Ombudsmandimit ujartorneqartoq.

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq suliaq Ilinniagaqarnerisuteqarnermut Aqutsisoqarfimmi akisassanngortillugu innersuunneqarnikummat, taanna tassaalluni Kultureqarnermut, Ilinniartitaaneranut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfip ataani allaffeqarfik nutaaq.

Oqaasertaliussanut amigaatigineqartunut tunngatillugu oqarasuaatikkut oqaatigineqartut eqqarsaatigalugit Aqutsisoqarfimmit oqaatigineqassaaq kingullertut taaneqartoq taamaallaat imatut paasineqassammat akiliinissamut pisussaaffik aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussinikkut suli allanneqarsimanngitsoq. Oqaasertaliussinikkut iluarsisimannginneq taamaalilluni Aqutsisoqarfiup isumaa naapertorlugu assigiinnangilaa Meeqquerivik Tikiusaap atorneqarneranut akiliummik akileeqqusinissamut inatsisitigut tunngavissat naammattut pigineqanngitsut.

Tassunga atatillugu Aqutsisoqarfik taamanikkut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinullu Ilinniartitsineranut Naalakkersuisoqarfiup allakkiaanut 7. april 2008-meersumut innersuussissaaq, tassani allanneqarluni Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat (KAF) meeqqanik paarsisarfirmik pilersitsinermigut, tassunga ilanngullugu neqeroorutip iluaqutigineranut aalajangersarneqarnera, aaqqissuussineq Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiormi malittarisassaanni 26. februar 2002-meersuni aalajangersakkat naapertorlugit akiliutip naleqqussaaqissaarneqarsimanagera, tassani pingaartumik pineqarluni malittarisassani kapitali 4.1.1 isertitatigut matussuserneqartunik ingerlatsineq. (...) Soorlu takuneqarsinnaasooq akiliut tassaavoq ilinniagaqartut avataaneersut meeraannik paarsinissamut ikiorsiinissamik kissaatip naammassineqarnissaanut tunngavittut pisariaqartuusoq, soorlu aamma peqatigisaanik meeqqanik paarsisarneq aningaasanik inatsisikkut akilersorneqanngitsoq, tassa nammineq piuumassuseqarnikkut annertunerusumik akiliutaammat, Nuummi Namminersornerullutik Oqartussat ilinniartunut ineqarfinni najugaqarnissamut piumasaaqatitut ilaanngitsoq.

(...)

Tamanna tunngavigalugu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq KAF-ip meeqqanik paarsinissamik neqeroorutaa inatsisitigut tunngaveqarnikkut ingerlatsinermut aningaasaliinerup ataani isertitaqarsinnaaneq eqqarsaatigalugu inatsisitigut tunngaveqarneq pillugu missingersuusiormi malittarisassani aalajangersakkat iluanniittooq, tamannalu aamma Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 29. oktober 1999-imeersumi § 14-imut nassuiaatinit aamma takuneqarsinnaavoq, tassani takuneqarsinnaavoq aningaasaliisutini ingerlatanut atassuteqartumik isertitaqartoqarpat ingerlatsinermut aningaasaliisutit tunngavigalugit isertitaqartoqarsinnaasooq. 2009-mut aningaasanut inatsimmi konto pingarneq 40.90.05 Nuummi ilinniartunik ineqartitsinermut missingersuutitut ilanngussami missingersuutini immikkoortiterinermut atatillugu takuneqarsinnaavoq KAF-ip Meeqquerivik Tikiusaq ingerlatarigaa, ilinniartunut sineriammeersunut meeraqartunut meeqqanik paarsinissamut periarfissaasooq.

Aqutsisoqarfiulli akiliuteqarnissamut piumasaaqammut tunngatillugu oqaasertaliussap ikkunneqarnerata naleqquttuunera pillugu taamanikkut oqartussaasup allakkiaani 7. april 2008-meersumi nalunaarutigisimasaa aalajangiussimavaa. Tamatumali nanginneratut Aqutsisoqarfiup ajuusaarutigisavaa aningaasanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu tamatuma naammassineqarnissaa iluatsinngitsoorneqarmat, tamannalu oqartussaaffiit allannqortoqattaarnerinut atatillugu paatsooqatigiinnermik peqquteqarpoq, tassunga ilanngullugu kingullermik 1. november 2008, ukiup kingulliup iluani ilinniartunut ineqarfinnut tunngasut aqquasaarsimasaat. Aqutsisoqarfiulli taamatut oqaasertaliussamik ikkussinissaq periarfissaq siulleq aqutugalugu anguniarsariniarpaa.

Peqatigisaanilli Aqutsisoqarfiup malugeqqussavaa taamanikkut ilusimigut KAF atuukkunnaarsimammat, tassa KAF Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup 2009-mi martsip aallaqqaataani aqutsisoqarfimmut matumunga ilanngunneqarmat taamaattumillu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ataani immikkoorunnaarluni. Taamaallilluni tamatumal malitsigisaanik meeqqanik paarsisarneq taaneqartoq ukioq manna martsip aallaqqaataaniit Ilinniagaqarnersiuteqarnermut Aqutsisoqarfimmit isumagineqalerpoq.

Ombudsmandip apeqqutit saqqummiussai eqqarsaatigalugit makku oqaatigineqassapput:

1) Ulluunerani paaqqinnittarfiit aqunneqarnerat, siulersugaanerat ingerlanneqarnerallu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 16. april 2007-imeersaq naapertorlugu Meeqquerivik Tikiusaaq paaqqinnittarfittut ingerlanneqarpa?

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq ulluunerani paaqqinnittarfiit aqunneqarnerat, siulersugaanerat ingerlanneqarnerallu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 5, 16. april 2007-imeersaq januarip aallaqqaataani 2009-miit atorunnaarsinneqarmat nalunaarummi § 2 ilanngunnagu, taanna martsip aallaqqaataani 2009-mi atorunnaarsinneqarmat, meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanicikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 5. december 2008-meersumi § 31, imm. 2, nr. 2. Nalunaarummi § 2-mi, maannakkut atorunnaarsinneqarsimasumi, pineqarput ulluunerani paaqqinnittarfinni siulersuisut, Aqutsisoqarfiup isumaa naapertorlugu suliarnut matumunga attuumassuteqangitsut.

Ulluunerani paaqqinnittarfiit taamaattumik siuliani taaneqartumit meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanicikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 5. december 2008-meersumit malittarisassiunneqarput, taassumalu siusinnerusukkut atuuttoq ulluunerani paaqqinnittarfiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussut taarsersimallugu.

Aqutsisoqarfiup aamma ilisimatitsissutigisinnaavaa meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussineq Meeqquerivik Tikiusaaq inatsisartut peqqussutaannut kingullertut taaneqartumut ilaasutut isigineqanngimmat, soorlu aamma meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussineq taamanikkut ulluunerani paaqqinnittarfiit aqunneqarnerat, siulersugaanerat ingerlanneqarnerallu pillugit nalunaarummi aalajangersakkanut ilaasutut isigineqanngitsoq.

Tamatumunnga siullermik pissutaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi aammalu siusinnerusukkut nalunaarummi atuussimasumi taamaallaat pineqarmata kommunini ulluunerani paaqqinnittarfiit imaluunniit ulluunerani paaqqinnittarfiit nammineq ingerlanneqartut, tak. meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanicikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 11, imm. 2. Aammattaaq § 1, imm. 2-mut nasuiaatini erseqqissaatigineqarpoq ulluunerani paaqqinnittarfiit kommunimi imaluunniit nammineq ingerlatatut aqqissuunneqarsinnaasut.

Tamatuma nanginneratut Aqutsisoqarfimmiit erseqqissaatigineqassaaq meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussineq peqqussummi ulluunerani paaqqinnittarfinniit allaanerussutaasoq tassaammat meeqqanik paarsinissamut neqeroorut ilinniartunut ineqarfinnik aqutsiviup pi-

ngaarnertut ingerlataanut naleqqiullugu ingerlatat malitsigimmassuk, tassa ilinniartunut avataaneersunut inissaqartitsinissaq. Tassunga ilanngutissaq sammeneqarniartunut tunngasut allaaneruneri, tassa kingulertut taaneqartuq tassaammat ilinniartunik avataaneersunik meeraqartunik meeqqanik paarsinissamut pisariaqartitsinermut ikuunnissaq, piffissami sivikitsumi sapaa-tit akunneri 20-t angullugit Nuummiittunuinnaq tunngasuulluni, soorlu aamma ilinniagaqartut taakku immikkoortumik kommunip iliuuserisartagaata malitsigisaanik kommunimi ulluunerani paaqqinnittarfiani nalinginnaasumi inissaqartinnissamut ilaatinneqarneq ajortut. Taamaalilluni siullermik utaqqiisaagallartumik ikiorsiisoqartarnera pineqarpoq, tamannalu paasineqassaaq piffissami sivikitsumi ilinniartut Nuummi najugaqartarnerat. Meeqqanik paarsinissamik aaq-qissuussinermut allatut oqaatigalugu ilisarnaataasoq tassaavoq piffissami sivikitsuunnarmi meeqqat angajoqqaavisa illoqarfimmi ilinniarfimmiinerisa malitsigisaanik meeqqat taarserne-qakulasuullutik, tassa atuisut tassaammata angajoqqaat qitiusumik ilinniarfinni ilinniartuusut.

Meeqperivik Tikiusaaq taamaattumik Aqutsisoqarfiup naliliinera malillugu meeqqanik paarsi-nissamik aaqqissuussineruvoq taamaattumillu ulluunerani paaqqinnittarfianani. Meeqqanut sulii atualinngitsunut perorsaaniikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 11, imm. 1-imut nassuiaatinit aamma takuneqarsinnaavoq ulluunerani paaqqinnittarfiit paarsinissamik aaqqissuussinertut imaluunniit meeqqanik nakku-tillinertut nassuiarneqarsinnaanngitsut, taakku paaqqinnittarfiummata perorsaaniikkut inerik-kiartuutaasumik siunertaqartut. Meeqperivik Tikiusaaq pingaarnertut siunertaa akerlianik tassaavoq angajoqqaat qitiusumik ilinniarfimmiinnerisa naammassineqarnissaa siunertaralugu angajoqqaanik oqilisaassinissaq. Aamma taamaappoq maannakkut atorunnaarsinneqartumut ulluunerani paaqqinnittarfiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaannut naleqqiullugu, taamaat-tumillu Meeqperivik Tikiusaaq tassunga ilaanani.

Kiisalu peqqussummi § 11, imm. 2-mi ulluunerani paaqqinnittarfinnut piimasaqaatit siuliani taaneqartut kingunerisariaqarlugu meeqqanik paarsinermik aaqqissuussineq peqqussutip malit-tarisassaqaarfiata avataaniilluni, tassa matumani pineqanngimmat immikkoortoq kommunimit ingerlanneqartoq imaluunniit imminut pigisoq.

Peqatigisaanilli oqaatigineqassaaq meeqqanut sulii atualinngitsunut perorsaaniikkut inerikkiar-tuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu immikkoortutigit arlalitsigut meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq piviusutigut inger-lanneqarnera naatsorsuutigineqarmat. Assersuutigalugu takkuttartut allattorneqartarput, soorlu aamma meeraaqanut meeqqanullu immikkoortitsisoqarsimasooq meeraaqanik paarsinermut atatillugu immikkut inissat aaqqissuunneqarsimallutik. Tamatumunnigali oqaatigineqassaaq meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq pillugu siulersuisoqanngimmat, tassa KAF (maan-nakkut Ilinniagaqarnersiuteqarnermut Aqutsisoqarfik) aamma angajoqqaanut ataatsimiititaliaq, meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinermik aqutsineq isumagimmassuk, najoqutassiat 1989-imi akuerineqartut 2. januar 1990-imi atulersinneqartut kingullermillu 1. januar 2006-imi nutarterneqartut malillugit. Najoqutassiat pineqartut, arlalitsigut imarisaanut ilusilersorneri-nullu naleqqiullugu malittarisassanut assersuunneqarsinnaapput, taamanikkut Inuussutissarsiu-tinut ilinniartitaanernut Pisortaqarfimmit aalajangersarneqarput. Najoqutassiat taakku meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinermik ingerlatsinerup nakkutigineqarneranut atatil-lugu ilinniartunut ineqarfinnut allaffimmit angajoqqaat siunnersuisoqatigiivinit isiginiarne-qartarput. Tassunga ilassutigineqarsinnaavoq angajoqqaanut siunnersuisoqatigiit tassaammata angajoqqaat sinniisaat marluk-pingasut sulisullu sinniisaat ataaseq, soorlu aamma siunnersui-

soqatigiit ataatsimiinneranni ilinniartunut ineqarfinnut allaffimmut sinniisooq peqataasartoq, tak. najoqqutassiat assingi iianngunneqartut. Najoqqutassianit aamma takuneqarsinnaavoq meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussineq kommunalbestyrelsimit akuerineqarsimasooq. Aammattaaq ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussineq ikuallannermut peqqinnissamullu oqartussanit akuerineqarnikummat, soorlu aamma sulisusaritataasut amerlassusiligaanerat peqqussummi § 20-p imarisaanut qanilliarortutut isumaqar-nartoq, tassa perorsaasooq ilinniarsimasooq atorfinitsinneqarsimammat, soorlu aamma meeqqa-nik paarsisarnermik aqqissuussineq taakku saniatigut sulisoqarmat meeqqanik sammisaqar-nissamik paaqqinnittarfinnillu ingerlatsiner-mut tunngasunik pikkorissarsimasunik. Sulisusaritaasullu ilinniagaqarnersiuteqarnermut Aqutsisoqarfimmit Namminersorerullutik Oqartussa-nit aalajangersarneqarsimavoq, aammattarlu KAF-imit isumagineqartuni, soorlu aamma ator-finititsineq Namminersorerullutik Oqartussani isumagineqartoq tassa kommunalbestyrel-siunngitsoq imaluunniit siulersuisuniit, soorlu peqqussummi § 17, imm. 2-mi aamma § 22, imm. 2-mi allaaserineqartoq, tassa atorfinitsitsinissamut piginnaatitsisooq Namminersorerullu-tik Oqartussaniimmat, tamannalu aamma ulluinnarni aqutsisumut tunngatillugu atuulluni.

Naak paarsinissamut neqeroorut siullermik pineqaraluartoq, ilanngunneqarsinnaavoq meeqqa-nik paarsiner-mut atatillugu perorsaanikkut attuumassuteqartut paarsiner-mik neqeroorummut ilaatinniarneqarmata. Tassunga atatillugu oqaatigineqarsinnaavoq avatangiisit toqqissisimanar-tut meeqqallu pilersitsisinnaaneranut, takorluuisinnaaneranut qimmassaataasumi, akisussaas-sequarnermik, ataatsimoormik peqatigiilluassusermillu misigisaqarnissaanik nukittorsaa-sumik meeqqap inooqataanikkut oqaatsitigullu ineriartornera ilaatigut siuarsarniarlugu aqqis-suussineq ingerlanneqarmat, tak. anguniagaq il. il. pillugit allakkiap assiliner a ilanngunneqar-toq.

Taakku saniatigut aamma peqqussummi § 18, imm. 2 aamma 3-mi allassimasunut eqqaanar-tumik meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussiner-mut missingersuusiortoqarsimavoq. Missin-gersuutilli kommunalbestyrelsimut imaluunniit siulersuisunut attuumassuteqanngillat, tassa aningaasanut inatsimmi KAF-ip ataani missingersuutit pineqarmata, soorlu aamma missinger-suutit meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussiner-mi ulluinnarni aqutsisumit siunnersuusiari-neqarneq ajortut, soorlu § 18, imm. 2-mi allassimasooq, kisiannili ilinniagaqarnersiuteqarner-mut Aqutsisoqarfimmit, tassunga atatillugu KAF-ip suliaanik tiguisimasumit. Soorlu takuneqar-sinnaasooq meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussineq ulluinnarni pisortaqarpoq, tamanna an-nertuutigut peqqussummi § 18, imm. 1-imut naapertuuppoq, ulluinnarnili pisortap pisinnaati-taaffii annerusumik aalajangiinissamik pisinnaatitaaffeqanngitsumik ulluinnarni suliasat isu-maginissaannut killilerneqarsimalluni.

2) Ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pil-lugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi, 21. maj 2002-meersumi § 3, imm. 2 oqaaseqa-tigiit aappaat malillugu Naalakkersuisut paaqqinnittarfimmik nakkutiginnippat?

Ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inat-sisartut peqqussutaat nr. 7, 21. maj 2002-meersooq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq Inatsi-sartut peqqussutaat taaneqartoq allannguteqartoq meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaa-nikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussu-taanni nr. 10-mi, 5. december 2008-meersumi § 31, imm. 2, nr. 1 malillugu 1. januar 2009-mi atorunnaarsinneqarpoq. Tamatuma saniatigut, soorlu apequtip 1-ip akineqarneranut atatillugu

aamma allanneqartoq, meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat Meeqqerivik Tikiusaami meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinermi atorneqanngimmat.

Aqutsisoqarfulli ilisimatitsissutigisinnaavaa meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinermik Naalackersuisut nakkutillimmata, tamannalu qanittoq tikillugu KAF aqutigalugu ingerlanneqarsimalluni, meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq ingerlatsiviup taassuma ataaniissimammatt. Peqatigisaanik pingaarnertigut oqartussaasut pisorta qarfiit naalackersuisoqarfillu KAF-imik nakkutiginnissimallutik, tassunga ilanngullugu meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq. Nakkutilliineq pulaartarnikkut akuttunngitsumillu ilinniartut ineqarfiinik ingerlatsinermut tunngatillugu KAF-imik ataatsimeeqateqartarnikkut ingerlanneqarsimavoq, tassanilu meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq eqqaaneqartarsimalluni. Maannakkut nakkutilliineq Ilinniagaqarsisuteqarnermut Aqutsisoqarfimmit, KAF-ip maannakkut ilaaffigisaanik, isumagineqalerpoq, soorlu aamma najoqqutassianik takuneqarsinnaasoq kommunimi paaqqinnittarfinnut allaffik meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinermik nakkutilliisoq.

3) Atuisut akiliitimikkut kinguaattoorneranni meeqqap paaqqinnittarfimmiit anisinnegarnissaanut apeqqut eqqarsaatigalugu paaqqinnittarfimmik atuisut ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 7-imi, 21. maj 2002-meersumi § 3, imm. 4-mi malittarisassamut aamma taanna tunngavigalugu nalunaarummut ilaatinneqarpat?

Soorlu qulaani allanneqartoq ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat pineqartoq 1. januar 2009-mi atorunnaarsinneqarpoq. Peqatigisaanilli meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31, mm. 4-mit takuneqarsinnaavoq, aalajangersagaq kingullertut taaneqartoq naaportorlugu, meeqqat kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiutaaniinnerinut kommunillu aaqqissugaanik ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffinniinnerinut akiliuteqartarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 14. september 2006-imeersoq suli atuuttuuvoq. Aammattaq ersarippoq nalunaarut kingullertut taaneqartoq kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiutaaniinnerinut kommunillu aaqqissugaanik ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffinniinnerinut naleqqiullugu akiliisarnermut apeqqut kisiat malittarisassiummagu, soorlu aamma Meeqqerivik Tikiusaaq, soorlu apeqqutip 1-ip akineqarnerani allanneqartoq, ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni taamanikkut atuuttumi nalunaarutip aallaqqaammut inatsisitigut tunngavigisaanut ilaatinneqanngimmat, soorlu aamma meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq immikkoortoq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut ilaatinneqanngitsoq.

Tamanna tunngavigalugu Aqutsisoqarfiup isumaa malillugu isumaqarnarpoq meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq meeqqat kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiutaaniinnerinut kommunillu aaqqissugaanik ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffinniinnerinut akiliuteqartarneq pillugu nalunaarummut ilaanissaanut tunngavissaqanngitsoq. Tamatuma kingunerisaanik atuisut akiliutaannut naleqqiullugu assersuutigalugu angajoqqaat akiliutitigut kinguaattoornerannut tunngatillugu apeqqut aamma meeqqat kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiutaaniinnerinut kommunillu aaqqissugaanik ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffinniinnerinut akiliuteqartarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 18-

imi, 14. september 2006-imeersumi § 13-imit aamma malittarisassiuunneqanngilaq. Soorlu siu-sinnerusukkut taaneqareersaq kommunu angerlarsimaffiusoq akiliisartuuvuq, ilinniagaqartorlu nammineq akiliisartuunani. Ajornartorsiutip aaqqinneqarnissaa siunertaralugu pisuni taakkunani KAF-i ilinniagaqartup kommunut angerlarsimaffianut saaffiginnissimavoq, taannami ilinniagaqartup Nuummi najugaqarnissaanut tamatumalu akilernissaanut akuersinikummat. Najoqqutassianit ilanngunneqartunit takuneqarsinnaagaluarpoq akiliisimasoqartinnagu tunngaviatigut pinngitsaaliinikkut anitsitsisoqarsinnaasoq, pequtaasulli allanneqartut pissutigalugit suli taamaattoqarsimanani. Apeqqut taamaalluni eqqarsaasersuutaannaavoq, tassami akiliineq, qulaani allanneqartut, kommunimit angerlarsimaffiusumit isumagineqartarmat, tassa ilinniagaqartup qitiusumik ilinniarfimmi aallartinnissaa sioqqullugu meeqqamik paarsisoqarnissaanik neqeroorutip atorneqarnissaanut akuersisimammat. Akiliineq ilinniagaqartup kommunut angerlarsimaffiatigut pisarmat naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq meeqqanik paarsisarnermik neqeroorummik atuinnermut akiliummut naleqqiullugu ilinniagaqartup akiliggasatigut kinguaattoorsinnaassasoq. Kinguaattoortoqartillugu pinngitsaaliinikkut anitsitsisoqarsinnaaneranut tunngatillugu najoqqutassiani aalajangersagaq, aalajangersakkap taamaaqataanit issuaanerusoq, aallaqqaammut najoqqutassiani 1990-imi ikkunneqarsimasoq taamaattumik attuumasuteqanngilaq. Angajoqqaat aamma Meeqqerivik Tikiusaap akornanni akiliinnermut tunngasoqannginnera pissutigalugu piviusumullu ataqatigiissikkaanni meeqqamik paarsinnermik akuersisuusoq akiliisorlu tassaasoq kommunu angerlarsimaffiusoq, isumaqarnarpoq aalajangersagaq Aqutsisoqarfiup isumaa malillugu piviusumik isumaqanngitsaq, soorlu aamma taanna piviusumik atorneqarsimangitsaq.

4) Ilinniarlut Nuummi najugaqarallartut Nuummi kommunimi paaqqinnittarfimmi meeqqaminnik ineqartinneqannginnissaannut inatsisitigut aalajangersagaqarpa.

Ilinniarlut Nuummi najugaqarallartut Nuummi kommunimi paaqqinnittarfimmi meeqqaminnik ineqartinneqannginnissaannut inatsisitigut aalajangersagaqarneranik ersitsoqanngilaq. Kommunilli perusaanit takuneqarsinnaavoq, taanna kommunip nittartagaani "Meeqqanik paarsineq" pillugu immikkoortumi takuneqarsinnaasumi, ilinniarlut meeqqami inissaqartinnissaa kissaatigineqarpat, ilinniaritaneq tamarmiusoq sivikinnerpaamik qaammatinik qulinik sivi-sussuseqassaaq suliffimmik sungiusarneq ilanngullugu, ilinniarlut qitiusumik ilinniarfimiinniarlutik Nuummut pisut meeqqaminnut paaqqinnittarfinni inissanik pissarsisinnaanatik. Kingullertut taaneqartumut tunngavilersuutigineqarpoq qitiusumik atuarfimiinneq qaammatinik qulinik sivikinnerusartoq aamma ilinniarfiup illutaa Nuummi inissisimanani. Ilinniarlut Nuummi qitiusumik ilinniarfimiittooq tassunga atatillugu KAF-imut saaffiginneqquneqarpoq. Kingullertut taaneqartoq nalunaarut nittartakkami tassani "Qitiusumik ilinniarfimiinneq" pillugu immikkoortuni uteqqinneqarpoq, tassani takuneqarsinnaalluni qitiusumik ilinniarfimiinniarlut Nuummut pigaanni Nuup Kommunua aqutugalugu paaqqinnittarfimmi inissamik pissarsisoqarsinnaanngitsaq, soorlu aamma tassani ilinniarlut ilisimatinneqartoq KAF-imut saaffiginnittoqassasoq.

Tamatuma saniatigut ilanngunneqarsinnaavoq meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriikartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 10-mi kommunimi ulluunerani paaqqinnittarfiimut isersinnaanermut naleqqiullugu tulleriiaarineq aalajangersarneqarmat. Aalajangersakkamili ilinniarlut Nuummi najugaqarallarnernannut isummertoqarnani, taamaattumik apeqqut inatsisitigut malittarisassiuunneqarsimangitsutut isigineqartariaqarpoq.

5) Meeqqerivik Tikiusaaq paaqqinnittarfiuva ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaannut nr. 7-imut, 21. maj 2002-meersumut ilaatinneqartoq imaluunniit ilaatinneqarsinnaasoq, tak. ulluunerani paaqqinnittarfiit nammineq pigisut pillugit tassani § 3, imm. 2, tak. peqqussutisamat siunnersuummi § 2, imm. 2-mi aalajangersakkamut nassuiaatit, tassani takuneqarsinnaalluni aalajangersakkamut aamma ilaasut suliffeqarfiit sulisumik meeraannut paaqqinnittarfittut pilersitat.

Inatsisartut peqqussutaata pineqartup atorunnaarsinneqarsimanera pissutigalugu meeqqanik paarsisarnermik aaqquussuussineq Inatsisartut peqqussutaanni § 3, imm. 2-mi maanna atorunnaarsinneqarsimasumut ilaatinneqarsinnaanngilaq. Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkami eqqaaneqartumi takuneqarsinnaavoq, soorlu siusinnerusuklut allanneqartoq, § 11, imm. 2-mit, ulluunerani paaqqinnittarfiit kommunit imaluunniit nammineq pigineqartutut suliffittut aaqquussuunneqarsinnaasut. Tassunga atatillugu aalajangersakkamut nassuiaatit aallaavigalugit aamma suliffeqarfiit sulisumik meeraannut paaqqinnittarfittut pilersitaat aalajangersakkami ilaatinneqartut naatsorsuutigissalugu tunngavissaqarunnaarpoq.

Tamatuma saniatigut malugineqarpoq aalajangersakkami pineqartumi kommunit paaqqinnittarfiisa saniatigut aamma paaqqinnittarfiit nammineq pigineqartut ilaatinneqartut tassalu Namminersornerullutik Oqartussat ataanni immikkoortuunngitsut, immikkoortup ileqquusumik ingerlataanut naleqqiullugu tamatuma malitsigisaanik aamma meeqqanik paarsisarnissamik aaqquussuussinermik neqerooruteqartut. Tassunga atatillugu paaqqinnittarfik nammineq pigisaq tassaavoq inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisuussutinik pigisaqartoq, pilersitsisumiit utertinneqarsinnaajunnaarlutik avissaartinneqarsimasut, pisumilu matumani tassaasinnaalluni Namminersornerullutik Oqartussat, kingullertut taaneqartup meeqqanik paarsisarnermik aaqquussuussineq nammineq pigisaqarneq aallaavigalugu aaqquussuussinissaq kissaatigisimassappagu. Tulliatut paaqqinnittarfimmud nammineq pigisumik ilisarnaataavoq paaqqinnittarfiup malittarisassaani allaaserineqartumik ataatsimik arlalinnilluunniit siunertaqarnera, soorlu aamma paaqqinnittarfik allanut atassuteqanngitsumik namminersortumik aqutsisoqassasoq. Kiisalu paaqqinnittarfiup nammineq pigisoq piffissami sivisunerusumi ingerlasussatut aalajangersarneqartarpoq imaluunniit piffissami paaqqinnittarfiup malittarisassaani aalajangersarneqartumi, soorlu aamma paaqqinnittarfiup immikkoortortat allat assigalugit, inuinnarnut inatsisinik tunngaveqartunut, ukiumoortumik naatsorsuusiornermut inatsit malikkaa.

Naak Meeqqerivik Tikiusaaq piffissami sivisunerusuni ingerlasussatut aalajangerneqarsimasut isigineqarnissaa tunngavineqaraluartoq, paaqqinnittarfiit imminnut pigisut assigalugit, naak taakku inatsilerineq naapertorlugu pisortat pigisaannut ilaanngikkaluartut, amerlanertigulli pisortaniit ima annertutigisumik malittarisassiuunneqarsimasarlutik pisortanit pigineqartut taaneqarsinnaallutik, meeqqanik paarsisarnermik aaqquussuussineq paaqqinnittarfimmud nammineq pigisumut sanillunneqarnissaa tunngavissaqanngilaq. "Nammineq pigisutut" taaneqarnissaanut aalajangiisormi tassaavoq paaqqinnittarfik allat isumalluutiginaqit nammineq pisuussutini tunngavigalugit ingerlanneqarnissaa, taakkulu tasaanerusalutik pilersitsisut, suliffeqarfiit, allat paaqqinnittarfiit, pisortat ingerlatseqatigiiffiilluunniit, paaqqinnittarfiup ingerlanneranut suliaqarneranullu siulersuisut qullersatut akisussaallutik. Peqatigisaanillu tamanna isumaqarpoq paaqqinnittarfik inatsisit malillugit namminersortuusoq, inatsisitigut pituttuisumik sunniuteqartumik pisussaaffeqartoq pisinnaatitaaffinnillu pissarsisinnaasoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Meeqqanik paarsisarnermik neqeroorutip ilusaa, taanna KAF-ip ilaatut suliffeqarfiusimanera eqqarsaatigalugu, maannakkullu llinniagaqarnerisuteqarnermut Aqutsisoqarfimmi, inunnik eqqartuussissuserinermik tunngaveqartumik Meeqqerivik Tikiusaap paaqqinnittarfittut taaneqar-nissaanut tunngavissaqanngilaq, tassa siullermik meeqqanik paarsisarmissamik aaqqissuussineq pineqarmat, Nuummi Namminersornerullutik Oqartussat ilinniartunut ineqarfiinik aqutsiner-mik KAF-ip nalinginnaasumik suliyaanul ilaatillugu KAF-imit neqeroorutaasoq, soorlu aamma pilersinneqarneranut imaluunniit suliassanik isumagineqarsimannitsoq. Tamatuma saniatigut meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinerup aqutsisuiunut, siulersorneqarneranut ingerlanneqarneranullu apeqqut KAF-imit isumagineqarsimallutik, soorlu aamma meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinerup ingerlatsinera assersuutigalugu malittarisassanik tunngave-qarsimannitsoq, kisiannili najoqqutassianik KAF-imit aalajangersarneqarsimasunik immik-koortumilu oqartussanit akuerineqarsimasunik. Tamanna tunngavigalugu inernilisoqartaria-qarpoq meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq pineqartoq inatsisilerineq naapertorlugu nammineq pigisutut aaqqissuussinermut sanillinneqarsinnaanngitsoq. Piumasaqaatit tassunga eqqaanartut aallaavigalugit meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq assersuutigalugu sulif-feqarfiit sulisumik meeraannut paaqqinnittarfimmut pilersitamut sanillinneqarnissaa tunnga-vissaqarsorinannigilaq. Tamanna aamma meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinerup llinni-agaqarnerisuteqarnermut Aqutsisoqarfimmut, KAF-ip maannakkut inissisimaffigisaanut, qa-nittukkut inissinneqarnerata kingorna atuuppoq.

Tamatuma saniatigut Aqutsisoqarfik meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaaniikkut inerik-kiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 11, imm. 1-imut ulluunerani paaqqinnittarfimmut nassuiaammut tunngasumut kingumut innersuus-sissaaq. Nassuiaatinit aamma takuneqarsinnaavoq meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussine-rit imaluunniit meeqqanik nakkutiginninnerit ulluunerani paaqqinnittarfimmut sanillinneqar-sinnaanngitsut, kingullertut taaneqartoq paaqqinnittarfimmut perorsaaniikkut inerikkiartorner-mik anguniagaqartoq, Meeqqerivik Tikiusaamulli tunngavisoq siullermik tassaalluni, meeq-qap angajoqqaavi Nuummi qitiusumik ilinniarfimiinneranni, piffissami sivikinnerusumi paarsinissamat neqeroorut. Meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussineq perorsaaniikkut inerik-kiartornissamat eqqarsaatit tunngavigalugit pilersinneqarsimasoq, kisiannili angajoqqaat qitiu-sumik atuarfimiinnerisa naammassineqarnissaanut periarfissat annertusinissaannik kissaate-qarnermik tunngaveqarnerusumik."

"KIIP-ip meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinera pillugu tunaartarisassat" 14. februar 2006-imi ullulerneqarsimasut akissummut ilanngullugit nassinneqarput. Taakkunangga ilaatigut makku erseput:

"Meeqqanik paarsineq Nuummi kommunalbestyrelsimit akuerisaavoq.

Meeqqanik paarsiviup meeqqat 0-6-inik ukiullit qulit tikillugit tigusinnaavai.

Meeqqanik paarsiviup ..-mi ilinniartut Nuummi branchertut meeraat siumut isumaqatigiissute-qarennikkut tigusarpai.

Meeqqanik paarsivik ulluinnarni tamani nal. 7.30-16.00 ammasarpoq.

Meeqqamut ataatsimut qaammammut 5.000 kr.-t akiliutigineqartarput. Akiitsoqarneq meeqqap anisinneqarneranik nassataqassaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik 27. maj 2009-mi ilassutaasumik imatut tusarniaavigaara:

"Tusarniaaninnut 3. februar 2009-meersumut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup akissutaa 17. marts 2009-mi tiguara.

Akissut Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup allaffissiaataa atorlugu allanneqarsimavoq, Aqutsisoqarfiullu pisortarigallagaani ...-mit atsiorneqarsimalluni.

Aqutsisoqarfik taanna Naalakkersuisoqarfiup ataani oqartussaasutut takuneqarsinnaanngimmat ... oqarasuaatikut 26. maj 2009-mi attaveqarfigaara, taassumalu oqaatigaa Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfik atorunnaarsinneqarsimasoq, ilinniartullu inaannut tunngasut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut utertillugit inissinneqarsimasut.

Tusarniaanermut akissut ilassuteqaataasumik apeqquteqarnissannut pissutissaqalersitsimmat apeqqutigaa Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut ingerlatippara.

Apeqqutinni pineqartoq tassavoq Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup akissummini innersuussutigisimagaa KIIP-ip meeqqanik paarsisarnermik aaqqissuussinera pillugu tunaartarisassanit 14. februar 2006-imeersunit ersertoq meeqqanik paarsineq Nuummi kommunalbestyrelsimit akuerisaasoq, meeqqanillu paarsinermik aaqqissuussineq kommunip paaqqinniffinnut allaffiata nakkutigisarigaa.

Tunaartarisassanit tusarniaanermut akissummut ilanngullugit nassiunneqartunit erserpoq aaqqissuussineq Nuummi kommunalbestyrelsimit akuerisaasoq, kommunilli aaqqissuussinermik nakkutilliinera pillugu paasissutissat tunaartarisassani taakkunani takuneqarsinnaanatik.

Naalakkersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara aaqqissuussineq Nuup Kommuniat qanga akuerisimaneraa paasissutissiissutigeqqullugu, Naalakkersuisoqarfillu qinnuigaara akuersissutip assilinera uannut nassiuteqqullugu.

Naalakkersuisoqarfik aamma qinnuigaara kommunip aaqqissuussinermik nakkutilliinera pillugu paasissutissat pigisani uannut nassiuteqqullugit."

Naalakkersuisoqarfiup 19. juni 2009-mi imatut akivaanga:

"Aqutsisoqarfiup allagaani Ombudsmandimit 17. marts 2009-mi tiguneqartuni allassimasutut kommunalbestyrelsip meeqqanik paaqqinniffimmik Tikiusaamik akuersineranut tunngasut pillugit Ilinniartunut Aqutsisoqarfiusimasup neriorsuisimaneranut tunuliaqutaasoq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Inatsiartut Ombudsmandianit allakkat 27. maj 2009-meersut tunuliaqutaralugit misissorpaa.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Aqutsisoqarfiusimasup akissuteqarneranut atatillugu allassimavoq meeqqanik paaqqinniffik Nuummi kommunalbestyrelsimit akuerineqarsimasoq, tak. meeqqanik paaqqinniffimmut najoqutassat 14. februar 2006-imeersut Aqutsisoqarfiup akissutaanut ilanngunneqarsimasut.

Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq Naalakkersuisoqarfik allakkanik pisortatigoortumik akuersisoqavissimaneranut uppersaataasinnaasunik nassaarsinnaasimangimmat, taamatullu aamma Naalakkersuisoqarfik meeqqanik paaqqinniffiup kommunimit nakkutigineqarneranut najoqutassani februaarip ulluisa 14-ianneersuni allaaserineqartumut eqqortumik uppersaattissanik aqutissiuussisinnaasimanani.

Naalakkersuisoqarfiulli ilisimatitsissutigisinnaavaa meeqqanik paaqqinniffiup aqutsisuata Naalakkersuisoqarfimmit tamanna pillugu apeqquteqartoqarnera tunuliaqataralugu nalunaarutigimmagu eqqaamanerarlugu 2003-mi kommunimeersumik pulaartoqarsimasoq meeqqanik paaqqinniffimmi pissutsit misissoriartorlugit, taamatullu aamma taanna nakkutilliinermi neriorsuisimasoq meeqqanik paaqqinniffik akuttunngitsunik pulaarneqartarumaartoq tamannali pisimangitsoq. Naalakkersuisoqarfiup tamatumunnga atatillugu kommunip KAF-illu akornanni pissutsit allat ass. kommunip kingusinnerpaamik 2009-mi februaarip naanerani meeqqanik paaqqinniffimmik tigusinissaanut tunngasut pillugit, kiisalu 2005-ip naanerani meeqqanik paaqqinniffimmik atuinermit akinik aalajangersaanermut tunngatillugu ataatsimiittarnerit amerlassusaat eqqarsaatigalugu kommunip nakkutilliartuinnissat pisariaqarsorisimanginnissai akertilersinnaangilaa. Taamaattumik immaqqa kommunip nakkutilliivittarnissaq pisariaqarsorisimangissinnaavaa, tassami pulaarnerni ataatsimiinnernilu allani il.il. meeqqanik paaqqinniffiup naliliiffiginissaanut periarfissaqartarsimammat.

Kommunip akuersisimaneranut tunngatillugu nalornisoqalernerata kingunerisaanik Naalakkersuisoqarfik Kommuneqarfik Sermersuumut saaffiginnippoq kommunip akuersissutaa nakkutilliineralu pillugit ajornartorsiutip aaqinneqarnissaa siunertaralugu. Kommunimi taaneqartumi kingullermi meeqqeriveqarnermut tunngasunut fagchef ... elektroniskimik allakkatigut 15. juni 2009-meersutigut Naalakkersuisoqarfimmut ilisimatitsivoq Tikiusaaq pillugu paasisutissat kommunimi pillugit ingerlatsivimmi toqqortaasiviit misissoreerlugit paasisimallugu Tikiusaaq toqqortaaniittuni allattorsimaffimmut nalunaarsorsimangitsoq, taamaattumillu "ilimanartoq kommunip paaqqinniffik akuerisimassanngikkaa". Tamatumunnga peqatigitillugu allassimavoq tamanna pissutigalugu kommunip paaqqinniffimmik nakkutilliisimanaviangitsoq tunngavineqartariaqartoq. Fagchef pineqartoq nangilluni allappoq Tikiusaami fagchef atorfimmini sulilermat kommunip paaqqinniffinnik imminnut ingerlattunik allattorsimaffiutaani allassimangitsoq taamatullu Tikiusaaq aamma ullumikkut taamatut isigineqarsinnaangitsoq.

Tikiusaap suliffeqarfittut imminut ingerlattutut isigineqarsinnaaneranut apeqqummut fagcheffimit eqqaaneqartumut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfiup Ilinniartunut Aqutsisoqarfiup alagai 2009-mi martsimeersut innersuussutigissavai, (...).

Naak Meeqqeriviup Tikiusaap piffissami sivisunerusumi atuuttussatut aalajangersagaasutut isigineqartariaqarnera tunngavineqartariaqaraluartoq, kiisalu suliffeqarfiit imminnut ingerlattut inatsisilerineq eqqarsaatigalugu pisortanut ilaangikkaluarlutik pisortat malittarisassiaannut ilaakkajuttaraluartut Naalakkersuisoqarfiup isumaa naapertorlugu meeqqanik paaqqinniffik suliffeqarfimmut imminut ingerlattumut assersuunneqarnissaanut tunngavissaqarnaviangilaa. Tassami "imminut ingerlattutut" taaguinissamut tunngatillugu pingaarutilik tassaavoq suliffe-

qarfiup nammineq aningaasaateqarluni allanit, tassaassasunit pilersitsisut, kattuffiit, suliffeqarfiit allat, pisortat ingerlatseqatigiiffiilluunniit, ikiorneqarani ingerlanneqarnissaa siulersuisoqarluni suliffeqarfiup ingerlanneqarneranut sulineranullu qillersatut akisussaasunik. Tamatumunnga peqatigitillugu tamatuma kinguneraa suliffeqarfiup inatsisitigut immikkoortuunissaa, inatsisitigut pituttorsimaffigalugu pisussaaffilersinnaasoq piginnaatitaalersinnaasorlu.

Paaqqinniffeqarnikkut taassuma KAF-imut ilaasimanera eqqarsaatigalugu meeqqanik paaqqinninnissamik neqeroorut imaanngilaq Meeqqueriviup Tikiusaap paaqqinniffittut namminersornermik tunngaveqartutut isigineqarsinnaalersikkaa, tassami siullermik meeqqanik paaqqinniffik KAF-ip Namminersorerullutik Oqartussat Nuummi ilinniartunut inaataannik aqutsineq pillugu suliassaanut nalinginnaasunut atasumik KAF-imit neqeroorutigineqartoq pineqarmat, taamatullu aamma taassuma pilersinneqarneranut suliassanillu isumaginninneranut atatillugu immikkut pisinnaatitsisoqarani. Tamatuma saniatigut meeqqanik paaqqinniffiup aqunneqarnera, pisortaqarnera ingerlanneqarneralu KAF-imit isumagineqarsimanersoq apeqquataavoq, taamatullu aamma meeqqanik paaqqinniffiup ingerlanera ass. ileqqoreqqusat tunngavigalugit pisimananani KAF-illi najoqqutassialiai suliassaqarfimmullu oqartussaasunit akuerisaasut malillugit pisinnaatilluni. Tamanna tunuliaqutaralugu Naalackersuisoqarfiup paasivaa meeqqanik paaqqinniffik pineqartoq taanna suliffeqarfittut inatsisitigut atuuttutut isigineqarsinnaanngitsaq. Tamatuma saniatigut Aqutsisoqarfiup suli atualinngitsunut ulluunerani neqeroorutit perorsaanikkut ineriartuutaasut pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 11, imm. 1-imut nassuiaatit meeqqueriviit suunerinut tunngasut innersuusutigeqqissavai. Nassuiaatini allassimavoq meeqqanik paaqqinniffiit meeqqanilluunniit nakkutillineq ulluunerani paaqqinniffinnut assersuunneqarsinnaanngitsut, taaneqartut kingulliit tassaammata suliffeqarfiit isumaginninnermi perorsaanikkut anguniagallit, Meeqquerivik Tikiusaamut tunngavik siullermik tassaalluni sivikinnerusumik paarsinissamik neqeroorut, meeqqat angajoqqaavisa Nuummi ilinniariartorfigisaat. Taamaalliluni meeqqanik paaqqinniffik isumaginninnermi perorsaanermut tunngasut tunuliaqutaralugit pilersitaavoq angajoqqaalli qitiusumik ilinniarsinnaanissamut periarfissaqarnerunissaannik kisaateqarnermik tunngaveqarnerulluni, tamannalu angajoqqaat pineqartumi kommunip suleriaasiata kingunerisaanik kommunip meeqquerivutaanni nalinginnaasuni meeqqaminnik paarsititsinnaannginnerannut atatinneqassaq.

Aammattaaq Naalackersuisoqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa kommunimi fagchef elektronskikkut akissuteqarnermini 15. juni 2009-meersumi aamma ilisimatitsissutigimmagu Tikiusaap nalunaarsorneqarnissaata akuerineqarnissaatalu qularnaarneqarnissaa siunertaralugu paasissutissat pisariaqartinneqartut pissarsiarinialeruttorlugit.

Naalackersuisoqarfiup aamma oqaatigissallugu eqqortuusorineruaa Naalackersuisoqarfiup paasissutissaatai qitiusumik ilinniariartortunut meeralinnut avataaneersunut meeqqanik paaqqinniffimmik atuinnermut atatillugu akilinertaanut tunngatillugu ajornartorsiutitaqanngitsoorisimannimmata, tassami kommunu ilinniartup kommunerisaa tassaammata aningaasartuuteqartussa. Taamaattorli K Kommuni Naalackersuisoqarfiup misilittagaqarfianut ilaanngilaq, taakku meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu inatsimmik atuuttumik kommunimi ilinniartunut meeralinnut kommunip avataani ilinniariartortussanut tapiisarnermut tunngavittut atuinissamik Ilaqutariinnermut Naalackersuisoqarfimmit nalunaarfigineqaraluartutik kommunitut allatulli Ilaqutariinnermut Naalackersuisoqarfiup inassuteqaataanik malinnissimannimmata. Taamaattumik K Kommunip suleriaasia kommunimi ilinniartunut meeralinnut ilinniarnerninnut atatillugu kommunip avataani qitiusumik ilinniariartortariaqartunut ajornartorsiutaangaat-

sialersimavoq, ajornartorsiullu tamanna nunatsinni kommunini allani misigineqarsimangilaq. K Kommunip aalajangiinera kommunimi ilinniartunut meeralinnut ilinniariartornerminni kommunip avataaniinnerminni meeqqanik paarsisoqarnissamut atatillugu ikiorsertarialinnut tapiisuteqarnissamut kommunip inatsisitigut tunngavissaqannginnerarneqarneranut atavoq.

Allassimasutut Tikusaamik akuersissutip assilineri Naalakkersuisoqarfiup nassiussinnaangilaq, qulaani allaaserineqartutut pisortatigoortumik akuersisoqavissimagunangimmat, taamatullu aamma kommuni pineqartumut nalornerpasilluni. Peqqissaarnissarli pillugu kommunip Tikusaamik akuersineq nakkutillinerlu pillugit Naalakkersuisoqarfimmu elektroniskikkut akissutaata assilineri ilanngullugu nassiunneqarpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Naalakkersuisoqarfiup qularnaarniarpaakuersissutaasinnaasup assilineri Ombudsmandimut nassiunneqassasoq, kommunimit akuersissut pigineqalerniarpat.

(...)"

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"A-p Tikusaamiititsinermut angajoqqaat akiliutaannut matussutissanik pisortanit ikiorsiissutinik utertitassanngortitsilluni ikiorneqarnera pillugu apeqqu"

Apeqqu taanna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangiiffiginereertinnagu suliarisinnaangikkiga A-mut allakkatigut allatigut nalunaarutigaa-ra, tak. pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 30 aamma Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 6, imm. 3.

Meeqqanik paarsisarnermik Tikusaami aqqissuussinermut paarsinermillu aqqissuussinermik atuisut akiliutaannut inatsisitigut tunngavigisag pillugu

1. Meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussinermut inatsisitigut tunngavigisag

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa 7. april 2008-meersoq aallaavigalugu tunngaviutippara Tikusaaq Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata Namminersornerullutik Oqartussat ataanni oqartussaasuusup suliniuteqarneratigut 1980-ikkut naalerneranni pilersinneqarsimasoq. Aqqissuussinermi tassani siunertaavoq ilinnia-gaqqartut meeraasa ulluunerani paarineqarnissaannut periarfissat qulakkeerneqarnissaat, tassami ilinniaqaqqartut Nuummeersuunngitsut, Nuummilu suliassamik taassuminnga tiguisinnaasunik ilaqutaqaratillu ikinnguteqanngitsut illoqqarfimmi ulluunerani paaqqinniffinni suliassamik taassuminnga isumaginnissinnaasuni inissarsissu-sinnissartik ajornartorsiutigajuttarmassuk.

Aamma tunngaviutippara Tikusaap ingerlanneqarnerata Nuup Kommunianit tiguneqarnissaa eqqarsaataaqaarsimasoq, kisiannili taamani Kultureqarnermut, Ilinniarti-taannermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqqarfiusup, matumani Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, aamma Nuup Kom-

*muniata kingusinnerusukkut isumaqatigiissutigisimagaat Tikiusaap ingerlanneqarne-
ra Namminersornerullutik Oqartussat suli tigummiinnassagaat.*

*Inatsisartut 2009-mi Aningaasanut Inatsisaanni konto 40.90.05, Ilinniartunik Nuummi
ineqartitsineq, pillugu oqaasertaliussanit ilaatigut makku erseperput:*

*"Kiisalu Meeqerivik Tikiusaaq, ilinniartut sinerissameersut meeraannut paaqqinniffiusoq
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata ingerlataraa."*

*Aningaasaliissutini ingerlatsinermut aningaasartuutit 5.835.000 kr.-t immikkoortinne-
qarsimapput, isertitalli suut Tikiusaaq eqqarsaatigalugu missingersuutigineqarsima-
sut aningaasaliissutini oqaasertaliussaniluunniit takuneqarsinnaanani.*

*Aammattaaq ilinniartut ineqarfiini ineqartut ineqarnermut akiliutaat pillugu oqaaser-
taliussanik ilanngussisoqarsimavoq. Oqaasertaliussat taakku Tikiusaap atornerqarne-
ranut attuumassuteqanngillat.*

*2008-mi Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaanni konto 62.01.05-imi aningaasaliissutit
2009-mi Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaanni aningaasaliissutit amerlaqataat im-
mikkoortinneqarsimapput, oqaasertaliussallu assigiillutik.*

*Tamatuma kingornatigut tunngaviuttippara Tikiusaaq tassaasoq meeqqanik paarsisar-
nermik aaqqissuussineq Namminersornerullutik Oqartussanit aqunneqartoq, ilinniar-
tunut meeralinnut Nuup avataaneersunut naatsorsuussaasoq.*

*Tulliullugit uku qulaajarneqartariaqarput: A) Tikiusaaq malittarisassani ulluunerani
paaqqinniffinnut allanut aamma atuuttuni pineqartunut ilaatinneqarnerisooq, aamma
B) aaqqissuussineq taanna tamatuma saniatigut paaqqinniffiit suliassaasa inatsisi-
liornikkut kommuninut isumagisassanngortinneqarnerisa nassatarisaannik malittari-
sasanut taakkununga ilumut ataneqartinneqarsinnaanersoq.*

***A. Tikiusaaq paaqqinniffiua ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaf-
fimmi paaqqinniffiit il.il. Inatsisartut peqqussutaanni pineqartunut ilaatinneqar-
toq?***

*Paaqqinniffiit pillugit inatsisiliornerup atuuffia pillugu apeqquummik siullermik nalilii-
ninni aallaqqaasiutitut oqaatigaara meeqqanik suli atualersimannngitsunik paarsisar-
neq pillugu malittarisassat nutaat, tak. meeqqanut suli atualersimannngitsunut peror-
saanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisar-
tut peqqussutaat nr. 10, 5. december 2008-meersoq, 1. januar 2009-mit atortuulerne-
rat A-p naammagittaalliuutaanut immikkut sunniuteqartutut isigisinnaanngikkiga.
Taamaalilluni A-p Tikiusaamik atuinerata nalaani ulluunerani paaqqinniffiit pillugit
inatsisitigut tunngavigisaq tassaavoq ulluunerani paaqqinnittarfii, ulluunerani a-
ngerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 21. maj
2002-meersoq.*

*Taamaattorli meeqqanut suli atualersimannngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuuta-
sunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaattut massak-*

kut atuuttut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni makku maluginiarpakka:

"[Peqqussut atuuttoq meeqqat paarineqarnissaannik, imaluunniit allatut oqaatigalugu meeqqap inissinneqarnissaanik nakkutigineqarnissaanillu neqeroorutit qulakkeerneqarnissaannik siunertaqarpoq.] Maanna peqqussutip atuuttup akerlianik siunnersuummi erseqqisarneqarpoq pineqanngimmat "paarsineq", kisiannili meeqqanut suli atualinngitsunut (0-6 uk.) perorsaannikkut inerikkiartutaasussanik ulluunerani neqeroorutit ataatsimut isigalugit pineqarmata, taamaalillunilu meeraaqqeriviinnaanngitsut, meeqqeriviinnaanngitsut angerlarsimaffimmilu paarsisartuinnaanngitsut aammali sammisaqartitsissutaasinnaasut allat neqeroorutaasinnaammata. Tamatuma nassataraa ulluunerani neqeroorutini tamani qularnaarneqassammat meeqqap ukiui inerikkiartornerminilu killiffia aallaavigalugit inerikkiartuutaasussanik sammisaqartitsinissaq, assersuutigalugulu sumiiffinni mikinerusuni sammisaqartitsinerit inerikkiartuutaasinnaasut allat meeraaqqeriviunatillu, meeqqeriviunatillu angerlarsimaffimmi paarsinerunngikkaluartut neqeroorutaasinnaammata."

Aammattaaq malugaara Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissummini Tikiusaap ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni Tikiusaap inissisimanera pillugu makku oqaatigisimagai:

"Meeqqerivik Tikiusaaq (...) Aqutsisoqarfiup naliliinera malillugu meeqqanik paarsinissamik aqqissuussineruvoq taamaattumillu ulluunerani paaqqinnittarfiunani. Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaannikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 11, mm. 1-imut nassuiaatinit aamma takuneqarsinnaavoq ulluunerani paaqqinnittarfiit paarsinissamik aqqissuussinertut imaluunniit meeqqanik nakkutilliinertut nassuiarneqarsinnaanngitsut, taakku paaqqinnittarfiummata perorsaannikkut inerikkiartuutaasumik siunertaqartut. Meeqqerivik Tikiusaap pingaarnertut siunertaa akerlianik tassaavoq angajoqqaat qitiusumik ilinniarfimiinnerisa naammassineqarnissaa siunertaralugu angajoqqaanik oqilisaassinissaq. Aamma taamaappoq maannakkut atorunnaarsinneqartumut ulluunerani paaqqinnittarfiit il.il. pillugit inatsisartut peqqussutaannut naleqqiullugu, taamaattumillu Meeqqerivik Tikiusaaq tassunga ilaanani."

Oqaatigaara ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 1-imit makku ersertut:

"§ 1. Kommunalbestyrelsi pisussaavoq meeqqanut 15-it inorlugit ukiulinnut paarineqarnissamik sunngiffimmiluunniit isumaginninnikkut perorsaanermik tunngaveqartumik pisariaqartitsisunut, ilanngullugit paarineqarnissamik pisariaqartitsinerimik tunngaveqanngikkaluartumik pinaveersimatitsinissamillu siunertaqartumik sammisassaqartinneqarnissamik pisariaqartitsisunut ulluunerani meeqqerivinni inissanik pisariaqartunik qulakkeerinnessalluni.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsi aammattaaq meeqqanut atualertussanut tamanut, atuarfitsialammut piareersarluarnissamut atatillugu siunniussanik siuarsaasunik sammisassanik neqerooruteqassaaq."

Peqqussummi aalajangersakkamit tassannga erserpoq ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni paaqqinniffiit paarsinermik siunertaqartut paaqqinniffiillu perorsaanermik siunertaqartut pineqartunut ilaatinneqartut.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani tamatuma saniatigut § 3-mi Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 3-kkut, 21. maj 2004-meersukkut aamma Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 4-kkut, 12. maj 2005-imeersukkut allannguuteqartinneqartumi makku aalajangersarneqarput:

"§ 3. Meeqqanut inuusuttunullu ulluunerani paaqqinnittarfiit kommuninit pilersinneqarlutilu ingerlanneqassapput.

Imm. 2. Ulluunerani paaqqinnittarfiit meeqqanik arfinilinnik amerlanernilluunniit inissaqartitsisut kommunalbestyrelsimit ingerlatsinissamik isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasut paaqqinnittarfittut imminut pigisutut pilersinneqarsinnaapput ingerlanneqarsinnaallutillu.

Imm.3. Naalackersuisut paaqqinnittarfiit pilersinneqarnissaat, pisatsersornissaat, siulersorneqarnissaat ingerlanneqarnissaallu pillugit, matumani angajoqqaat akiliuteqartarnissaat ilanngullugu, malittarisassanik aalajangersaassapput. Paaqqinnittarfiit nalinginnaasumik aammalu perorsaanikkut ingerlatsinerat Naalackersuisut nakkutigissavaat.

Imm. 4. Meeqqat inuusuttullu ulluunerani paaqqinnittarfinniinnerinut akiliuteqartarneq pillugu malittarisassat, matumani ilanngullugu akiliutip kommunit ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffinnut aningaasartuutaat aamma ulluunerani paaqqinnittarfinnik ingerlatsinermut aningaasartuutaat kiisalu angajoqqaat aningaasarsiaat tunngavigalugit angissusilerneqarnissaa, Naalackersuisunit aalajangersarneqarsinnaapput. Angajoqqaat akiliutigisartagaasa aningaasarsiat tunngavigalugit annertussuseqarnissaat aamma kommunalbestyrelsip akiliutissanik akiitsoqartoqartillugu meeqqamik kommunip aaqqissugaanik ulluunerani paaqqinnittarfimmit anisitsinissamik aalajangersinnaanera pillugit malittarisassat aamma Naalackersuisunit aalajangersarneqarsinnaapput."

Inatsisartut peqqussutaat 2002-meersoq piareersarlugu suliani aalajangersagaq (peqqussutissatut siunnersuummi § 2) pillugu oqaaseqaatit imaattut ilanngunneqarsimapput:

"Aalajangersakkap kommuni periarfissippaa paaqqinnittarfinnik imminnut pigisunik akuersissuteqarnissamat, tassunga ilanngullugu suliffeqarfiit sulisumik meeraannut paaqqinnittarfittut pilersitaat.

Paaqqinnittarfik imminut pigisoq tassaavoq suliffeqarfik inatsisitigut namminersorluni ingerlasoq, siulersuisuminit aqunneqarluni aningaasaatinut malittarisassat imaluunniit malittarisassat suliffeqarfiup qanoq aqunneqarnissaanik tunngaviliisut malittarisassallu nalinginnaasut malillugit ingerlatsinermi atuuttussat naapertorlugit ingerlasoq. Inassutigineqarpoq kommunip qulakkiissagaa paaqqinnittarfiup imminut pigisup suleriaatsimut najoqqutassaqarnissaa, tassanilu siulersuisut sulinerannut malittarisassaqarluni.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Nakkutilliinermi nalinginnaasumi kommunip maluginiagassaasa ilagaat pinnguartarfiit qanoq sananeqarsimaneri pinngussallu atorsinnaassusii, eqqiluisaanerup pitsaasuunissaa, meeqqat angallanneqarnerisa isumannaatsuunissaa, tassunga ilanngullugu aqqusinermi angallannermut malittarisassat atuuttut malinneqarnerisut.

Pujortartarnek, pujortarfiunngitsunik isersimaartarfeqarnissaq kiisalu pujortagassat nalunaaqutsersorneqarnissaat pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 6-imi, imm. 2-mi aalajangersagaq malinneqarnerisooq nakkutigisariaqarpoq paaqqinnittarfinni meeqqap piumassuserinngisaminnik putsumik najuussuinissaat pinngitsoortinniarlugu.

Nakkutigisariaqartunut ilaavoq paaqqinnittarfiup ingerlanneqarnerani sillimmasiisarnermut tunngasut isumannaatsuunissaat.

Perorsaanermut tunngasutigut nakkutilliinermi kommunip maluginiartariaqarpaa ulluunerani neqeroorutit pillugit anguniagassatut siunertat suliassallu naammassiniarneranni piginnaanerit pisariaqartinneqartut sulisut akornanni pigineqarnerisut. Nakkutilliinissamik aalajangersakkamut ilaavoq kommunip nakkutigisariaqaraa ulluunerani paaqqinnittarfeqarnermik neqeroorutit ataasiakkaat siunertat maleruagassallu kommunimit piumasarineqartut naapertorlugit suliassaminnik aallussivinnersut, ingerlatsinerlu siunertamik naammassinniffiusinnaanersooq.

Taamaattumik nakkutilliineq annertunerusumik paaqqinnittarfimmik attaveqaaqatigiittuarinikkut ingerlasariaqarpoq, suliap aallunnerani siunertat periutsillu oqallisigalugit.

Meeqqat ataasiakkaat perorsaariaaserluunniit pillugit aaqqiagiinngissuteqartoqalissappat, kommunip nakkutilliisusaaqatitaanermi atatillugu pisussaaffigaa paaqqinnittarfik angajoqqaallu suleqatigalugit aaqqiagiinngissutip anigorneqarnissaanut peqataassalluni.

Paaqqinnittarfiit imminut pigisut eqqarsaatigalugit nakkutilliisusaaqatitaanermik piumasaqaat kommunip siulersuisunut ilaasortassamik toqqaaneratigut taamaallaat naammassineqarnaviannigilaq.

Kommunip nakkutilliisusaaanerata saniatigut paaqqinnittarfiup imminut pigisup siulersuisu nammineerlutik nakkutilliinissamut akisussaaffeqarput. Siulersuisut nakkutigissavaat paaqqinnittarfiup allaffissornikkut aningaasaqarniarnikkullu ingerlanera siunertamut paaqqinnittarfiullu aqunneqarneranut ingerlanneqarneranullu naapertuuttuunersooq.

Paaqqinnittarfiup piumasaqaatit naammassisimannikkaat paasinarsippat, kommunip paaqqinnittarfinnik ingerlatsisusaaqatitaanini naapertorlugu pisariaqartunik allannortitsissaaq.

Paaqqinnittarfiit imminut pigisut eqqarsaatigalugit kommunip pissutsit allannornissaat piumasarisinnaavaa imaluunniit ingerlatsinermut isumaqatigiissut atorunnaarsissinnaallugu."

Naalakkersuisut ulluunerani paaqqinnittarfiit aqunneqarnerat, siulersugaanerat ingerlanneqarnerallu pillugit nalunaarummi nr. 5-imi, 16. april 2007-imeersumi § 3,

imm. 3-mi ulluunerani paaqqinniffinnik ingerlatsineq siulersuinerlu pillugit aalajangersakkanik arlalinnik aalajangersaasimapput, taakkulu paaqqinniffinnut kommunit pigineqanngitsunut aamma atuupput. Ulluunerani paaqqinniffiit suunerat nalunaarummi § 1-ikkut imatut nassuiarneqarpoq:

"§ 1. Ulluunerani paaqqinnittarfiit suliffeqarfiupput tassani sulisuusut pisussaaitaallutik meeqqat takkuttarnerat nakkutigissallugu, nalunaarutigineqanngitsumik takkutinnitsoorne-rit pillugit angajoqqaat ilisimatittassallugit meeqqallu paaqqinnittarfimmiinnerani nakkuti-gissallugit.

Imm. 2. Paqqinnittarfiit ima ittut kommunalbestyrelsimit akuerineqarsinnaapput:

- 1) 0-miit 2-nik ukiulinnut meeraaqqeriviit,*
- 2) 0-miit 6-inik ukiulinnut ukiui akuleriiaartunut,*
- 3) 0-miit 15-inik ukiulinnut ukiui akuleriiaartunut,*
- 4) 3-niit 6-inik ukiulinnut meeqqeriviit,*
- 5) 7-niit 15-inik ukiulinnut sunngiffimmi ornittakkat.*

(...)"

Naak suliffeqarfiit ataanni meeqqanik paarsinermik aqqissuussinerit paaqqinniffittut imminnut pigisutut taassallugit paatsoortitsinerusinnaasorinaraluartoq Inatsisartut peqqussutaanni § 3-p oqaasertai aalajangersagaq taanna piareersarlugu ataneqartil-lugit imatut paasivakka Inatsisartut peqqussutaanni ulluunerani paaqqinniffinni tama-ni, matumani meeqqanik paarsisarnermik aqqissuussinerit taakku kommunit ataan-niinneri apeqqutaatinnagit, pissutsit aalajangersaaffigineqarnissaat tunngavigineqar-simasoq.

Tamanna Naalackersuisut aamma paasinninnerisimagaat nalunaarummit kommunit allallu paaqqinniffiutaannut atuuttutut aalajangersarneqarsimasumit, ulluunerani paaqqinniffinnik kommuninit pigineqartunuinnaq imminnulluunniit pigisunuinnaq kil-liliinngitsumit, ikorfartorneqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaata oqaasertai, taakku malillugit kommunit paaqqinnittarfin-nik imminnut pigisunik ingerlatsineq pillugu "isumaqatigiissuteqarsinnaasut", paaq-qinnittarfiit ingerlatsineq pillugu kommunimik isumaqatigiissuteqarsimanera apeq-qutaatinnagu ulluunerani paaqqinnittarfiit kommuniunngitsunit allanit ingerlanne-qarsinnaanerit aamma Inatsisartut mattussisimanninnerannut tikkuussipput.

Illassutitut oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa 19. juni 2009-meersoq tunngavigalugu uanga paasinninnera unaasoq Tikiusaaq tassaanngit-

soq paaqqinniffik Nuup Kommuniata ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissuteqarfigisimasa.

Tikiusaaq paaqqinniffittut ulluunerani paaqqinnittarfii, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni taaneqartunut ilaannigikaluartoq Tikiusaap Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersaavigineqartussatut siunertarineqartut avataanniinneranik Ilinniagaqartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup paasinninnera qulaani taaneqartut tunngavigalugit ilalersinnaanngilara.

B. Tikiusaaq paaqqinniffitsigut suliassanik kommuninut inatsisiliornikkut isumagissannogtitsinermut ataneqartinneqarsinnaava?

Namminersornerullutik Oqartussat Tikiusaamik ingerlatsinerata pisortani oqartussaasut nammagassanik suliassanillu agguataarinermut ulluunerani paaqqinnittarfii, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il. il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni siusinnerusukkut atuuttumi § 3-p nassatarisaanut naapertuuttuuneranik apeqqutit aappaat tassavoq tamanna Namminersornerullutik Oqartussat Tikiusaamik ingerlatsinissamut pisinnaatitaanerannut akornutaanersoq.

Tassuuna aalajangersarneqarpoq, soorlu qulaani A-p ataani taanna issuariga, ulluunerani paaqqinniffiit kommuninit imaluunniit suliffeqarfinit kommunit ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissuteqarfigisinnaasaannit ingerlanneqassat.

Ulluunerani paaqqinnittarfii, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit er-serpoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 30. oktober 1992-imeersumi §§-it 29-30 aamma § 32 eqqarsaatigalugit pisisiviusunik allannogtitsinissaq eqqarsaatigineqarsimannngitsaq.

Aalajangersakkat taaneqartut kingulliit imaattunik oqaasertaqarput:

"§ 29. Kommunalbestyrelsip ulluunerani paaqqinnittarfinni kiisalu perorsaavigalugit sunngiffimmi sammisassaqartitsivinni inissat atorfissaqartinneqartut pigineqarnissaat nakkutigissavaa, matumani aamma pinaveersaartitsiniarnermut tunngatillugu suliniutit, paarineqarnissamik pisariaqartitsinermut attuumaassuteqannngitsut.

§ 30. Meeqqanik inuusuttunillu ulluunerani paaqqinnittarfii kommuninit pilersinneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinnaapput.

Imm. 2. Ulluunerani paaqqinnittarfii meeqqanik arfinilinnik amerlanerusunilluunniit tigummisallit suliffeqarfit imminnut pigisutut itut, kommunalbestyrelsimik isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasut, pilersinneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinaapput.

Imm. 3. Naalakkersuisut paaqqinnittarfii pilersinneqarnissaannut, pisatsersornissaannut, siulersorneqarnissaannut ingerlatinneqarnissaannullu malittarisassanik aalajangersaasapput, aamma Isumagininnermut Pisortaqarfik aqutigalugu nalinginnaasumik ingerlanerat perorsaanerullu tungaatigut ingerlatsinerat nakkutigissallugit.

§ 31. (...)

(...)

§ 32. *Meeqqat paaqqinnittarfinniitinnerannut akiliisoqartassaaq Naalakkersuisut malittarisassatut aalajangersagaat malillugit."*

Inatsisartut peqqussutaanni §§ 30-32 piareersarlugit suliani takuneqarsinnaavoq aalajangersakkat taakku meeqqanik inuusuttunnullu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 12-imi, 1. november 1982-imeersumi malittarisassat taakku pissuseqataasa assigigaat, taakkulu imaattunik imaqarput:

"§ 23. Kommunalbestyrelsip ulluunerani paaqqinnittarfinni kiisalu perorsaavigalugit sunngiffimmi sammisassaqartitsivinni inissat atorfissaqartinneqartut pigineqarnissaat nakkutigissavaa.

§ 24. *Meeqqanik inuusuttunnullu ulluunerani paaqqinnittarfiit kommuninit pilersinneqarsinnaallutillu ingerlanneqarsinnaapput.*

Imm. 2. Isumaginninnermi Naalakkersuisoq paaqqinnittarfiit pilersinneqarnissaannut, pisatsersornissaannut, siulersorneqarnissaannut ingerlatinneqarnissaannullu malittarisassanik aalajangersaassaaq, aammalu Isumaginninnermi Pisorta qarfik aqqutigalugu paaqqinnittarfiit nalinginnaasumik perorsaanerullu tungaatigut nakkutigissallugit.

§ 25. (...)

§ 26. *Meeqqat ulluunerani paaqqinnittarfinniitinneqarnerinut akiliisoqartassaaq Isumaginninnermi Naalakkersuisup malittarisassatut aalajangersagai malillugit."*

Inatsisartut peqqussutaanni 1982-imeersumi kommunip paaqqinniffiutaasa saniatigut paaqqinniffiit allat pineqanngillat, tassanilu Inatsisartut peqqussutaasa 1982-imeersup 1992-imeersullu assigiinnngissutaat Inatsisartut peqqussutaat 1992-imeersooq piareersarlugu suliani erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimannilaq.

Naalakkersuisulli 1980-ikkut naalerneranni Tikiusaamik pilersitsinissaminnut inatsisitigut tunngavissaqarsimanerannik naliliineq uanga pisinnaatitaanerma avataaniippoq, tassami uanga pisinnaatitaanera piffissaq eqqarsaatigalugu pisunut 1. april 1995-imi kingusinnerusukkullu pisimasunut tunngassuteqartussanngorlugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 16, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarsimammat.

Ungali paasinninnera unaavoq ulluunerani paaqqinniffinnik pilersitsinermut ingerlatsinermullu inatsisitigut tunngavigisaq meeqqanik inuusuttunnullu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata 1. januar 2009-p tungaanut allannguuteqarsimanngit-

soq, tak. oqaaseqaatip matuma naggataani inatsiseqartitsinikkut atuuttut pillugit erseqqinnerusumik oqaatigisakka.

Tunngaviilli ataani taaneqartut pissutigalugit uanga paasinninnera unaavoq ulluunerani paaqqinniffinnut tunngasuni suliasanik inatsisikkut aalajangersagaasumik agguataarineq Namminersornerullutik Oqartussat Tikiusaamik ingerlatsinerisa inatsisunik unioqutitsisunngorneranik nassataqarsimangitsoq.

Ataatsimut pineqartoq tassaavoq pisortat ingerlatsinermik suliaqarnerisa, matumani kiffartuussinermik suliaqarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, inatsisikkut aalajangersagaasumik tunngavissaqarnissaat piumasaqaataasariaqanngitsoq.⁵

Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussat Tikiusaamik ingerlatsinerisa inatsisunik unioqutitsisunnginneranut aalajangiisuusoq tassaasariaqarpoq Inatsisartut peqqussutaasa suliasamik kommuninut inissiinerat Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisartut peqqussutaata susassaqrfiata iluani paaqqinniffinnik pilersitsinissaat inerteqquteqarnermut takussutissaanersoq.

Manna pingaartillugu aammattaaq isiginiarpara, tassalu isiginiagassat Tikiusaap pilersinneqarneranut tunuliaqutaasut suliamut attuumassuteqarluinnartuuneri, Inatsisartullu Inatsisartut Aningaasanut Inatsisunik akuersissutiginninnermikkut aaqqissuussinermik eqqumaffiginnissimanerat, tamatumalu qisuariarnissamut pissutissaqalersitsisimanginnera. Tamatumani manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu pisariaqartitat Naalackersuisut paasinninnerat tunngavigalugu kommunit paaqqinniffitsigut negeroorutaasigut matussuserneqarsinnaasimangitsut Tikiusaamit matussuserneqartussaanerat.

Paaqqinniffiulli taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussanit inatsisunik unioqutitsinani ingerlanneqarsinnaasimanera imatut isumaqanngilaq aalajangersimasumik akiliutinik aalajangersaaneq inatsisitigut pisariaqarneratut tunngavissaqartoq. Tamanna pillugu tulluuttuni oqaaseqaatikka innersuussutigaakka.

2. Paarsinermik atuisut aalajangersimasumik akiliutaannik aalajangersaaneq

Tusarniaanermut akissutinit tigusannit erserpoq Tikiusaamik atuisut akiliutaat paaqqinniffiup ingerlanneqarnerani aningaasartuutininik naatsorsuineq kisiat tunngavigalugu aalajangersarneqarsimasut, aalajangersimasumillu akiliutit taamaalillutik aalajangersimasumik akiliutinik naatsorsuisarneq kommunit atugassaat tunngaviginagu naatsorsorneqarsimasut, tak. meeqqat kommunip ulluunerani paaqqinnittarfutaaniinnerinut kommunillu aaqqissugaanik ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffinniinnerinut akiliuteqartarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 14. september 2006-imeersoq. Nalunaarutikkut tassuuna aala-

5) Henrik Zahle, "Dansk Forfatningsret 2, Regering, forvaltning og dom", 2001, qupperneq 33

jangersarneqarpoq angajoqqaat akiliutaasa paaqqinniffimmi inissamut ataatsimut naatsorsuullugu ingerlatsinermi aningaasartuutit 55 %-ii qulaassimassanngikkaat.

Tikiusaami meeqqamut ataatsimut qaammammut aalajangersimasumik akiliutit 5.000 kr.-t akilersinneqartarput, angajoqqaat isertitaannut tunngasut apeqqutaatinnagit.

Tusarniaanermut akissut 7. april 2008-meersoq imatut paasivara angajoqqaat akiliutaat 5.000 kr.-nut aalajangersarneqarsimasut paaqqinniffimmi inissamut ataatsimut naatsorsuullugu ingerlatsinermut aningasartuutit 100 %-iinut naapertuuttut.

Siullertut oqaatigaara pisortat kiffartuussinerannik atuineranut akiliutinik akiliisitsiniartogassappat tamanna immi inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasagaateqarfusoq.

Inatsisikkut tunngavissaqarnissaq imaluunniit inatsisikkut sakkukillisamik tunngavissaqarnissaq piumasagaataanersoq apeqquummi kiffartuussineq pineqartoq atussallugu innuttaasut pisariaqartinneraat aalajangiisuuvoq.

Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga makku annertuumik pingaaruteqartutut isigineqartariaqartut, tassalu Tikiusaap ilinniagaqartut meeqqaminnik ilinniarnermik nalaani paarsiffissaqarnissaannut periarfissaqarnissaat siunertaralugu paaqqinniffittut pilersinneqarsimanagera, taamalu ilinniarnep ilaata Nuummi ingerlanneqartup naammassineqarsinnaaneranut sunniuteqarnera tamatumalu kommunip paarsinissamik neqeroorutaasigut ingerlanneqarsinnaannginnera.

Tulliullugu oqaatigaara tunngavissaqarnissamik apeqquummi pisortat ingerlataata pineqartup inatsisilornikkut qanoq isummerfigineqarsimanagera aamma apeqqutaasoq⁶.

Taamaalilluni inatsimmi ingerlatamik aalajangersaaviginnittumi atuisut akiliutaat pillugit aalajangersaasoqarsimappat malittarisassat taakku malinneqassapput, tamatumanimi inatsisip tunngavissiisutaata saniatigut akiliutinik akiliisitsiniartogarsinnaannginneranik ilimaginnineq atuummat⁷.

Inatsisikkut aalajangersakkap pineqartup qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq pillugu aamma oqaatigaara inatsimmi erseqqissumik tunngavissaqanngikkaanni manna ilimagineqarsinnaanngitsaq, tassalu atuisut akiliuteqartinneqarnerat pillugu malittarisassanik innuttaasut assigiinngitsumik pineqarnerannik nassaqartunik aalajangersaanissamut tunngavissaqartoq. Matumani Folketingip Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarutaani 1996.75 innersuussutigaara, tassuunani erseqqissarneqarmat sulianik nukingiuussilluni suliarinninnermut akiliutinik akiliisitsiniarneq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi naligiimmik pinninnissamik tunngavimmik nalinginnaasumik unioqquutitsinerusoq, takuullu eqqartuussut UfR 1977.37H-mi issuarneqarsimasooq, tassanilu Højesteretsip oqaatigalugu periaatsip kommunimit kommunimut assigiinngissuteqarnera naligiimmik pinninnissamik tunngavimmik nalinginnaasumik unioqquutitsinerunngitsooq. Taakkua saniatigut 2004-mi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernerit 252 tulliiilu qallunaatuuanilu quppernerit 209 tulliiilu ulluunerani paaqqinniffinnut akiliutinik isertitaqqortussuseq tunngavigalugu aala-

6) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappasaanik naqiteritaaq, 2002, qupperneq 308

7) UfR 2004.919V, UfR 2003.841H, UfR 2003.821.H, FOB 2007.267, FOB 1996.750 aamma FOB 1990.860

jangersaanermi inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarnermut tunngasut innersuussutigisinnaavakka.

Qulaani immikkoortumi 1-imi oqaatigineqartut uanga paasinninnera aammattaaq unaavoq pisortat kiffartuussinerat Tikiusaap ingerlataa kiffartuussinerni ulluunerani paaqqinnittarfiit, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaannik 2002-meersumik tunngaveqartuni pineqartunut ilaatinneqartoq.

Angajoqqaat isertitaqqortussusiat tunngavigalugu akiliutinik aalajangersaasarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaq Inatsisartut Naalackersuisunut piginnaatitsissutigisimavaat, kisianni ilinniagaqartut allalluunniit kommunitut najugarivitamik avataaniikkallartut akiliuteqartarnerat pillugu malittarisassanik immikkut itturnik aalajangersaanermut tunngavissaliinissaq Inatsisartut siunertarisimagaat Inatsisartut peqqussutaanni taannaaluunniit piareersarlugu suliani takuneqarsinnaanngilaq.

Aammattaaq malittarisassat nalunaarutitut ilusilerlugit aalajangersarneqarnissaat taamatut piginnaatitsissutip malittarisassanik innuttaasunut nanertuutaasumik atu-gassaqartitsisunik aalajangersaanissamut piginnaatitsissutip nassataraa.

Naalackersuisut piginnaatitsissut taanna angajoqqaat akiliuteqartinneqartarnerat pillugu malittarisassat kommunit paaqqinniffiutaanni atuuttut aalajangersarnerinut taamaaallaat atorsimavaat, tak. Meeqqat kommunip ulluunerani paaqqinnittarfiutaanniinnerinut kommunillu aaqqissugaanik ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiinnerinut akiliuteqartarnek pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 18, 14. september 2006-imeersoq, qulaani aamma innersuussutigisara.

Tamatuma saniatigut pineqartoq tassaavoq Tikiusaap - ilinniagaqartut illoqarfiup avataaneersut eqqarsaatigalugit - illoqarfimmi ilinniarfiusumi kommunip paaqqiffiutaani inissat negeroorutigineqartut amigarnerisa aaqqiivigineqarnissaannik siunertaqarnera.

Aamma oqaatigaara akiliutigitinneqartussatut aalajangersarneqartut paaqqinniffiup ingerlatsinermut aningaasartuutaasunik akileeqataaneq eqqarsaatigalugu akiliutit kommunini akiliutigitinneqartartunit qaffasinneroqisut.

Aammattaaq oqartussaasut tusarniaanermut akissutiminni atuisunut akiliutit inatsisunik unioqqutitsisuunnginnerannut tunngavilersuutaat naliliiffigaakka.

Tikiusaap missingersuutinut ilanngussami taaneqarsimanera oqartussaasut pingaartillugu isiginiarpaat.

Innersuussutigigaara, soorlu tamanna immikkoortumi 1-imi aamma oqaatigigiga, 2009-mi Aningaasanut Inatsimmi kontomut 40.90.05-imut, Ilinniartunik Nuummi ineqartitsineq, oqaasertaliussanit aamma 2008-mi Aningaasanut Inatsimmi kontomut 62.01.05-imut oqaasertaliussanit assigiinnik oqaasertaqartunit ersertoq ingerlatat suut Tikiusaami ingerlanneqarnissaat kisimi allaaserineqarsimasoq. Missingersuutinnullu ilanngussani takuneqarsinnaanngilaq aaqqissuussineq atuisut akiliutaasigut aningaasalersorneqassasoq naatsorsuutigineqartoq, taamatuttaarlu paqqinniffiup i-

ngerlanneqarnerani aningaasartuutit isertitalu aningaasaliissutini nassuiaaserneqarsimanatik.

Ukiut aningaasaliiffiusut siusinnerusumiittut eqqarsaatigalugit Tikiusaaq 2005-imiilli ilinniartunik ineqartitsinermik ingerlatsinermut aningaasaliissutini taaneqartarsimavoq, taamaallaalli ukiuni kingullerni marlunni naatsumik allaaserinninnertut naatsigisumik.

Tikiusaaq ukiuni aningaasaliiffiusuni 2004-mi siusinnerusunilu taaneqartarsimanngilaq.

Højesteretsip, "suliaq akiliutinut tunngasoq"-mik taaneqartumi, UfR 1993-imi quppernemi 757-imi tulliinilu issuarneqartumi Folketingip Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliap ilisimatinneqarnerisigut akiliutinik inatsisikkut imaaliillaannaq tunngavissaqanngitsunik akiliitsisiniarnissamut tunngavissamik pissarsisoqarsimasinnaanersoq isummerfigisimavaa.

Højesteretsimi amerlanerussuteqartut, akiliutit pineqartut tunngavissaqarluni akilersinniarneqarsimanerannik ilaliisut tamatumunnga atatillugu ilaatigut imaattunik oqaaseqaateqarput:

"Eqqartuussummi oqaatigineqartut, akiliutit suliami pineqartut amerlassusiat naatsorsuinnermullu tunngavisoq Justitsministereqarfiup Folketingimut Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigiarsimavaa, tamannali Folketingip Ataatsimiititaliilunniit akuliunnissaannut pissutissaqalersitsisimannigilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami qulaani innersuussutigisanni (FOB 1996.75-imi) Højesteretsip "suliaq akiliutinut tunngasoq"-mik taaneqartumi aningaasanut inatsisiliornermi periaaseq aqqudigalugu Patentdirektoratimi nukingiussinermut akiliutinut soq tunngavissaliisoqarsimaneramik apeqqu Folketingip Ombudsmandiata naliliiffigisimavaa.

Folketingip Ombudsmandia tamatumunnga atatillugu imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

"Paasissutissaq aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi oqaasertaliussani Patentdirektoratip suliassaqarfia pillugu ersertoq tassaaginnarpoq tabelitut annertuutut ilusilii-nermi naatsumik oqaatiginninneq; nukingiussilluni suliarinninnermut akiliutit pillugit oqaaseqaatinik sunilluunniit ilanngussisoqarsimannigilaq.

Apeqqu tip matuma aamma pisup Højesteretsip aalajangiineranut tunngaviusup assigiinngissuteqarnerujussuat pissutigalugu isumaqarpunga nukingiussilluni suliarinninnermut akiliutinik akiliitsisiniarnissamut aningaasanut inatsimmi pisariaqarneranut tunngavissaqanngitsoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inatsisartut aamma Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq angajoqqaat akiliutaasa annertussusiannik akiliutillu taakku naatsorsorneqarsimanerannut tunngaviusumik ilisimatinneqarsimanngimmata, pissutaasut Folketingip Ombudsmandiata Patentdirektoratimi nukingiussilluni suliarinninnermut akiliutit pillugit suliami oqaatigisima-
saasa pissuseqataat pissutigalugit, isumaqarpunga matuma ilimaginissaannut tunngavissaqanngitsoq, tassalu atuisunut akiliutit Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut

Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaattut siunnersuutini Tikiusaaq pillugu paasissutisat aqutigalugit Inatsisartut nipangiinnarlutik akuerisimagaat.

Aamma oqaatigaara Siumup Inatsisartuni ilaasortaaitaasa Inatsisartut 2008-mi upernaakkut ataatsimiinneranni oqaluuserisassani immikkoortut 61-itut pissutsit ilinniagaqartut meeraasa atugaasa allanngortinneqarnissaat Naalakkersuisut isumagissagaat Inatsisartuni aalajangiiffiigisassatut siunnersuut saqqummiussimagaat, taamaalillutik taakku angajoqqaanut piffissani aalajangersimasumik sivisussuseqartuni illoqarfinnut allanukartariaqartunut meeqqaminnillu meeqqerivimmiittuuteqarnerminnut akiliisariaqartunut tapersiissutaasartut allanngortinneqarnerisigut aningaasaqarnikkut ikiorneqarsinnaalersillugit.

Siunnersuutip Inatsisartuni aappasaanik oqaluuserineqarnerani ilinniartut paaqqinniffimmiittuuteqarnermut akiliutinut tapiiffigineqarsinnaanerannut periarfissat kisi-mik oqaluuserineqarput, paaqqinniffiulli ingerlanneqarneranut aningaasartuutit 100 %-imik aningaasalersorneqarneranut atuisut akiliuteqartinneqartarnissaannut tunngavigisaq nammineq oqaluuserineqarani.

Taamaalillutik Inatsisartut oqaluuserinninnermi tassani akiliutit naatsorsorneqartarneranni periaaseq aamma tunngavissalersimannigilaat.

Naalakkersuisoqarfiup Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiorneq pillugu maleruaqqusaanni suliffeqarfik isertitatigut aningaasalersorneqartoq pillugu kapitali 4.1.1 aammattaaq innersuussutigaa, Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 29. oktober 1999-imeersumi § 14 inatsisissatullu siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup ilassutitut innersuussutigalugu.

Tunngavilersuutit marluk taakku pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaateqarniarlunga aalajangerpunga, tassami missingersuusiorneq pillugu maleruaqqusat tassaammata aqutsisoqarfiup iluani sulinermi atoqqusaasut, Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut Inatsisaanni § 33-mik tunngaveqartut.

Oqaatigaara Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit inatsisip aamma missingersuusiornermi maleruaqqusat tassaasut aningaasalersueriaaseq pillugu malittarisassanik aalajangersaaviginnittut, Ilinniartunullu Tunngasunut Aqutsisoqarfiup oqaatigisaatut inatsisissatut siunnersuummi § 14 pillugu oqaaseqaatinit er-serpoq ingerlatsinermit aningaasaliissutitut tunngavigalugit isertitaqartoqarsinnaasoq, ingerlatamut aningaasaliiffigineqartumut toqqaannartumik attuumassuteqartunik.

Malittarisassat taamatut ittut ingerlatamut aalajangersimasumut aningaasaliisarneq pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngaviup pissarsiarineqarneranut atatitaapput, tunngavillu Tunngaviusumik Inatsimmi § 46-kut saqqummertoq naapertorlugu paasineqartariaqarlutik, § 46-kummi aalajangersarneqarmat aningaasaliissutitut immikkut inatsimmi tunngavissaqanngippat akileraarutinik akiliisitsiniartoqaranilu aningaasartuuteqartoqassanngitsoq.

Aningaasaliinermit inatsisitigut tunngaveqarnissamik piumasaqaatip taassuma inatsimmi tigussaasutigut imaluunniit inatsiseqartitsinermit tunngavinnik tunngaveqarnis-

samik piumasaqaat taarsersinnaanngilaa. Pineqartoq tassaavoq Namminersornerul-lutik Oqartussani oqartussaasut - naalagaaffimmi oqartussaasut inissisimanerisa pis-suseqataannik - suliani aningaasaliinermut tunngasuni tunngaveqarnissamik marlo-qiusamik piumasaqaatip atuuffianiipput.⁸

Taamaalilluni pisortat ingerlataannut aningaasartuuteqarneq aningaasaliinikkut tunngavissaqassallunilu ingerlatap suliarineqarneranut tigussaasutigut tunngavis-saqartussaavoq.

Missingersuusiorneq pillugu inatsit missingersuusiornermilu maleruaqqusat tassaap-put aningaasaliinermut tunngavissap pissarsiariniarneqarnerani periaaseq pillugu ataatsimut malittarisassat.

Malittarisassat taakku ingerlatsinermut aningaasaliissutit ataanni isertitaqarnissamut periarfissiippata periarfissaq taanna aningaasaliissuteqartarneq pillugu inatsiseqar-titsinermut ataneqarnerup avataani malittarisassap ilagisaani immikkut atorneqarsin-naanngilaaq.

Allatut oqaatigalugu innuttaasut atuinermut akiliutinik inatsimmi malittarisassat i-ngerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngaviit unioqqutl-lugit akileeqqunissaannut tigussaasutigut malittarisassamik ilanngussisoqarsinnaan-ngilaaq.

Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup aammattaaq oqaatigaa:

"Aammattaaq erseqqissaatigineqassaaq akiligassatigut nammatassaq ilinniartumit pineqar-tumit nammaneqarneq ajormat, angerlarsimaffianili kommunimit ilinniagaqartup aggerfi-gisaanit."

Tamanna Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniar-titsinermut Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaanut 7. april 2008-meer-sumut, Ilaqutariinnermut Pisortaqaqarfiup kommuninut tamanut KANUKOKA-mullu al-lagaanut 8. januar 2007-imeersunut innersuussisumut suliap allaaserineqarnerani is-suakkannut ataneqartillugu paasivara.

Allakkani taakkunani pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat aamma meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut inner-suussisoqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaanni marlunni taakkunani ikiorsiinissamik neqeroorutinik a-qutsineq taakkulu aningaasalersorneqarnerat kommuninut isumagisassanngortitaap-put, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu oqartussaasutut qulliune-rusumut naammagittaalliorfissaqartitsilluni.

Tamatuma manna nassataraa, tassalu malittarisassat assigiinngitsut taakku tunngavi-galugit kommunit ikiorseeqqullugit Naalakkersuisut peqqussuteqarsinnaannginne-

8) Assersuutigalugu tak. Zahle, "Dansk forfatningsret 2, Regering, forvaltning og dom", quppernerit 72 tulliilu.

rat, tassami kommunit peqqussutini aalajangersakkat tunngavigalugit suliat ataasiakkaarlugit aalajangiiffiginittartussaammata.

Tikiusaamut aningaasartuutit kommuninit aningaasaleeqataaffigeqquneqassappata tamatuma piviusunngortinneqarnera inatsimmi immikkut tunngaveqarnissamik aammattaaq piumasaqaateqarfivoq, tassami Tunngaviusumik Inatsimmi § 82-imi kommunit imminnut aqunnerat pillugu aalajangersakkap nassatarimmagu kommunit aningaasaqarnerminnik inatsisitigit allamik aalajangersaasoqarsimangippat namminneq ingerlatsisussaanerat.⁹

Taamaattumik kommunit Tikiusaamut aningaasalersueqataanissaannut naalakkersuinnikkut tunngavik inatsisikkut aalajangersagaannigisoq paaqqinniffiup ingerlanneqarneranut atuisut akiliutaat aqqutigalugit aningaasalersuisinnaanermut inatsiseqartitsinikkut immini sunniuteqartinneqarsinnaanngilaq.

Tusarniaanermut akisutinit tiguneqartunit aammattaaq erserpoq Tikiusaaq ilinnia-gaartunut immikkut naatsorsuussaasoq.

Tamanna pillugu oqaatigaara aaqqissuussinerup taassuma kiffartuussinikkut pissusiata immini Namminersornerullutik Oqartussat innuttaasut akiliutaannik akiliisitsiniarnermi tunngavissaqarnissamik nalinginnaasumik piumasaqaatinik malinnittus-saajunnaarsinngikkai.

Tamatuma kingornatigit isumaqarpunga A Tikiusaami paarsinermik aaqqissuussiner-mik atuinnermut meeqqamut ataatsimut qaammammut 5.000 kr.-nik akileeqqussallugu Naalakkersuisut tunngavissaqarsimangitsut, makkumi pingaartillugit uanga isiginia-rakkat:

- Tikiusaaq paaqqinniffittut ulluunerani paaqqinniffiit, ulluunerani angerlarsimaffinni paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni taamani atuuttumi pineqartu-nut ilaatinneqartoq,
- atuisut akiliutaat innuttaasut assigiinngitsumik pineqarnerannik nassataqartut pillu-git malittarisassanik aalajangersaasoqassappat inatsisiliornermi erseqqissumik tun-ngavissaqarnissaq piumasaqaataasoq,
- Tikiusaamik atuisunut akiliuteqartitsineq kommunit paaqqinniffiutaanni akiliutitut aalajangersarneqarsimasunik saneqqutsisoq Inatsisartut akuerisimangikkaat,
- aaqqissuussineq kommunimit aningaasaleeqataaffigineqassappat tamanna inatsisik-kut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfivoq,
- Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit I-natsisartut inatsisaat malittarisassallu taanna tunngavigalugu allaffissornermi aqutsinikkut aalajangersarneqarsimasut innuttaasut akiliutinik akileeqqunissaannut inatsisikkut imminni tunngavissaliinngitsut.

Inassuteqaatigaara akiliisitsiniarnermut tunngavissaqannginneq tamanna sunik nas-sataqassanersoq Naalakkersuisut isumaliutersuutigissagaat. Tamatumunnga atatil-lugu naatsorsuutigaara A kisiat eqqarsaatiginagu, aammali ilinniartut allat tunnga-

9) Tak. Zahle, "Danmarkis Riges Grundlov med kommentarer", 1999, qupperneq 496

vissaqanngitsumik akiliisinneqartarsimasut eqqarsaatigalugit ajornartorsiut Naalak-kersuisut isummerfigissagaat.

Tikiusaamut aamma Ilinniagaqartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissutaanut 13. marts 2009-meersumut inatsiseqartitsinikkut massakkut tunngaviusoq pillugu oqaaseqaatikka allat

Inatsiseqartitsinikkut massakkut tunngaviusoq:

Oqaaseqaatip immikkoortuani 1-imi qulaani oqaatigineqartutut ulluunerani paaqqinnittarfii, ulluunerani angerlarsimaffimmi paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu suliassap amerlassusiliinikkut pitaassusiliinikkullu kommuninut isumagisassanngortinneqarsimanera Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiata meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinermik ingerlanneqarnerata inatsisinik eqqortitsisuunera eqqarsaatigalugu immikkut ajornartorsiutaasinnaavoq.

Ilinniartunullu Tunngasunik Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissutaani 13. marts 2009-meersumi oqaatigineqartutut Inatsisartut peqqussutaat kingullertut taaneqartoq meeqqanut atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasumik ulluunerani neqerooruteqartarnek pillugu Inatsisartut peqqussutaannit nr. 10-mit, 5. december 2008-meersumit 1. januar 2009-mi taarserneqarsimavoq.

Aqutsisoqarfiup akissummini erseqqissarlugu oqaatigaa Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi ulluunerani paaqqinniffiit isumaginninnikkut perorsaanermik anguniakkani Inatsisartut peqqussutaatigut aalajangersaavigineqartut aamma meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinerit peqqussutikkut aalajangersaavigineqanngitsut immikkoortisimaneqartut.

Uanga paasinninnera unaavoq immikkoortisimatitsineq taanna meeqqanik paarsinermik aaqqissuussinerit, matumani Tikiusaaq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, inatsiseqartitsinermi massakkut tunngavigisaannik immikkut nalornissutiginnilersitsisinnaasoq.

Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarnek pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut qulaani issua-gara pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit ilaatigut makku erseput:

"Maanna peqqussutip atuuttup akerlianik siunnersuummi erseqqissarneqarpoq pineqanngimmat "paarsineq", kisiannili meeqqanut suli atualinngitsunut (0-6 uk.) perorsaanikkut inerikkiartuutaasussanik ulluunerani neqeroorutit ataatsimut isigalugit pineqarmata, taamaalillunilu meeraaqqeriviinnaanngitsut, meeqqeriviinnaanngitsut angerlarsimaffimililu paarsisartuinnaanngitsut aammali sammisaqartitsissutaasinnaasut allat neqeroorutaasinnaammata.

Tamatuma nassataraa ulluunerani neqeroorutini tamani qularnaarneqassammat meeqqap ukiui inerikkiartornerminilu killiffia aallaavigalugit inerikkiartuutaasussanik sammisaqartitsinissaq, assersuutigalugulu sumiiffinni mikinerusuni sammisaqartitsinerit inerikkiartuutaasinnaasut allat meeraaqqeriviunatililu, meeqqeriviunatililu angerlarsimaffimmi paarsinerunnikkaluartut neqeroorutaasinnaammata."

aamma

"Peqqussutissatut siunnersuutip suliarineranut atatillugu Naalakkersuisut pingaartippaat siunnersuummi oqaatsit atorneqartut pingaernerit nassuiaaserneqarnissaat, tassuunakkut qularnaarumallugu peqqussutissatut siunnersuutip tamatigoortumik atoruminartumillu sakuulernissaa, atuutilernermiguinnaanngitsoq aammattaarli siunissami.

"Perorsaanikkut inerikkiartuutaasussanik ulluunerani neqeroorutit" tassaapput sammisaqartitsinissamik neqeroorutit meeqqanut 0-miit 6-imut ukiulinnut saaffiginnittut tamarmik, ulloq naallugu ullulluunniit ilaa neqeroorutaasinnaasut, taamaalillunilu kommunit periarfissinneqarlutik assersuutigalugu pinnguarterfinnik katerisimaarterfinnilluunniit pilersitsinissamat, sumiiffinni nalinginnaasumik angerlarsimaffimmi paarsisarnermik allatigulluunniit ulluunerani neqeroorutiniq peqartanngitsuni – illoqarfiunera nunaqarfiuneraluunniit apeqgutaatinnagit – meeqqat tamarmik sammisaqaatinut perorsaanikkut aaqqissuussanut peqataasinnaanissaat periarfissikkumallugu."

Oqaaseqaatini nalinginnaasunit aamma erserpoq KANUKOKA peqqussutissatut siunnersuutip suliarineqarnerani § 10-mut atatillugu meeqqat illoqarfimmi allami atuariatormermut atatillugu nassarneqarsinnaanerannut periarfissaq pillugu apeqqut saqummiussimaga.

Oqaseqaatini nalinginnaasuni imaattunik erseqqinnerusumik allassimasoqarpoq:

"§ 10-mut tunngatillugu KANUKOKA aperivoq, ilinniartut illoqarfimmi/kommunimi allami qitiusumik ilinniariartortut meeqqisarsinnaanermut periarfissaat, kiisalu kommunimi ornitami meeqqerivinni inissaqarnissamat nammineq akiliinissaat/angajoqqaatut akiliuteqarnissaat naalakkersuisoqarfiup aalajangersimasumik isummerfigisimaneraa.

Angajoqqaat akiliutaat immikkut nalunaarusiornikkut inatsisiliorneqassaaq. Naalakkersuisut ilinniartut illoqarfimmut/kommunimut allamut ilinniariarnerminni meeqqaminnik inissaqartitsinissaannut atatillugu ajornartorsiut ilisimavaat, kommunillu kattunneranni qanorpiaq pisoqarumaarnera qanimut malinnaaviginiarlugu."

Inatsisartut peqqussutaat (siunnersuullu) imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 10. Kommunimi meeqqeriviit imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsisarfiit inissaqalersilugit, kommunalbestyrelsi meeqqat utaqquisut akornanni toqqartuissaaq, kommunimi meeqqerivinnut imaluunniit angerlarsimaffimmi paarsisarfinnut naapertuuttumik ukiullit akornanni, ataani tulleriarinissamik innersuussutit malillugit, taamaattorli meeqqat a-mi aamma b-mi pineqartut allanit tamatigut siullinneqartassapput, angajoqqaatut oqartussaasut/meeqqamik pilersuisuusut akornanni pissutsit apeqgutaatinnagit. Apparit katissimanngikkaluarlutik inooqatigiittut meeraat, angajoqqaatut oqartussaasut/meeqqamik pilersuisuusut katissimasut meeraattorluinnaq pineqassapput.

1) Ataatsimoortut a: Meeqqat - isumaginninnermut ataatsimiititaliamit innersuunneqartut - immikkut perorsaanikkut pisariaqartitsinerit pissutsilluunniit allat meeqqap inerikkiartorneranik ulorianartorsiortitsinissaasut pissutigalugit.

2) *Ataatsimoortut b: Meeqqat meeraaqqerivinniit kommunimiluunniit angerlarsimaffimmi paarsisarfinniit meeqqerivinnut ukiutik pissutigalugit nuuttussat.*

3) *Ataatsimoortut c: Meeqqat suliffeqartunik imaluunniit ilinniartunik kisermaajusunik angajoqqaallit/pilersuisoqartut.*

4) *Ataatsimoortut d: Meeqqat angajoqqaatut oqartussaasui/pilersuisuusut tamarmik suliffeqartut imaluunniit tamarmik ilinniagaqartut.*

5) *Ataatsimoortut e: Meeqqat angajoqqaatut oqartussaassuseqartup/pilersuisuusup aappaa suliffeqartoq imaluunniit angajoqqaap aappaa ilinniagaqartoq.*

6) *Ataatsimoortut f: Meeqqat angajoqqaatut oqartussaasui/pilersuisui tamarmik suliffeqanngitsut imaluunniit ilinniagaqartuunngitsut.*

Imm. 2. Kommunalbestyrelsip utaqqisut allassimaffianniit toqqartuinermini ilutigisaanik qularnaassavaa, meeqqeriviit ataasiakkaat meerartaasa - perorsaanikkut anguniagassat pissutigalugit - ukiunik naammaginantumik siammaassimanissaat, nukappiaqqat niviar-siaqqallu sapinngisamik amerlaqatigiinnissaat, aamma meeqqat immikkut ittunik pisariaqartitsisut imaluunniit tapersersorteqartut naammaginantumik siammaassimanissaat.

Imm. 3. Illoqarfigisap nunaqarfigisalluunniit iluani meeqqerivimmu allamut aatsaat nuut-toqarsinnaavoq, tamanna meeqqap atugarissaarnissaanik peqqissusaanillu imaluunniit angallassinikkut pissutsit ajornakusoornerannik pissuteqarpat."

Qulaani taaneqartut meeqqanut atualersimannngitsunut neqeroorutit isumaginninnermi perorsaanikkut siunertaqanngitsut ilumut inatsisinik eqqortitsisuunerannik imaaliallaannaq nalornissutiginnilersitsisuupput.

Ilinniartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup tamatumunnga peqatigitillugu paasinnin-nera unaavoq Tikiusaaq tassaannngitsooq paaqqinniffik meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut ineriartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni paaqqinniffiup qanoq paasineqarnissaanik nassuiaammik eqqortitsisoq.

Isumaqarpunga tamatuma kingornatigut Tikiusaap meeqqanullu atualersimannngitsunut ulluunerani neqeroorutit isumaginninnermi perorsaanikkut siunertaqanngitsut al-lat inatsisinik eqqortitsisuunerat ima nalorninartigisoq tamanna Inatsisartunut Naal-lackersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu uanga nalunaarutigisariaqarlugu.

Taamaattumik Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat Naal-lackersuisullu Siulittaasuat ajornartorsiummik taassuminnga allakkatigut allatigut allak-kat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigut matumunnga peqatigitillugu ilisimatip-pakka.

Tikiusaap inatsiseqartitsinikkut massakkut inassisimanerata nalorninarnera tunngavi-galugu isumaqarpunga paaqqinniffiup kommunit ulluunerani paaqqinniffinnik inger-

latsinissaminnut ulluuneranilu paaqqinniffinni inissanik pisariaqartinneqartunik atu-gassiinissaminnut pisussaaffeqarnerat eqqarsaatigalugu paaqqinniffiup aaqqissuussi-nerlut ataavartutut inatsisinik eqqortitsisuuneranik naliliisinnaanissannut pisariaqar-neratut tunngavissaqarnanga.

Tusarniaanermut akissut 13. marts 2009-meersoq:

Ilinniagaqartunut Tunngasunik Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissummini oqaati-gaa Tikiusaaq kommunalbestyrelsimit akuerineqarsimallunilu kommunimit nakkutigineqartoq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naal-lakkersuisoqarfimmu kingusinnerusukku paasiniaaninni paasitinneqarpunga paasis-sutissat taakku uppernarsarneqarsinnaasimanngitsut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara Ilinniagaqartunut Tunngasunik Aqutsisoqar-fiup tusarniaanermut akissummi paasissutissanik eqqortuussusiat nalorninartoq ki-ngusinnerusukku paasinarsisunik saqqummiussisimanagera pitsaanngitsorujussuartut isigigiga.

Malugeqqullugu oqaatigaara Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsi-saanni § 7-ikkut aalajangersarneqarmat oqartussaasut pisussaasut paasissutissanik atorfiga tunngavigalugu piumasarisannik uannut nalunaaruteqassallutik. Oqartus-saasup uanga tusarniaaninnut akissuteqannginnermini paasissutissat oqartussaasup uannut nalunaarutiginiakkami eqqortuussusiat attassisinnaassuseqarnerallu pisaria-qarneratut annertutigisumik misissoqqaartariaqaraa tassaniippoq."

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naal-lakkersuisoqarfiup akissutaa 21. december 2009-mi tiguara, taannalu ukiup nalunaarusiuun-neqartup naanerani sulii isummerfiginngilara.

Pinngitsaaliilluni peersitsineq

5.2 Meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq, iliuusissanut pi-lersaarusiap suliarineqarsimannginneranik isornartorsiuiineq. Meeqqap angajoqqaavisa meeqqap ilinniartitaaneranut aningaasartuutininik suliami pineqartunik akileeqqunissaannut inatsisitigut tunngavissaqannginneq

A-p panimmi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu K Kommuni iliuusissanut pilersaarusiamek suliarinnissimannginnera aningaasartuutillu panimmi efterskolerneranut attuumassuteqartut K Kommunimit akil-lerneqarsimannginnerat naammagittaalliutigaa.

A aamma A-p kommunitut najugarivitaá tamanna pillugu arlaleriarlutik saaffiginnissimagaluartut iliuusissanut pilersaarusiap suliarineqarnissaanik K Kommunip isumaginnissimanginnera Ombudsmandip isorisarialerujussuurtut isigaa.

Ombudsmandi matuma inassuteqaatiginissaanut pissutissaqarluni isumaqarpoq, tassalu K Kommunip meerarsiat atuarnert/ilinniarnert eqqarsaatigalugu iliuutsit sorliit kommunip kisimi aalajangiivigisinnaaneraí angajoqqaarsiaasunut nalinginnaasumik ilitersuutigisassagaa.

Ombudsmandip tamatuma saniatigut oqaatigaa meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut atatillugu meeqqap pilersorneqarneranut akiliuteqartussaataitanermik apeqquut pillugu aalajangiineq K Kommunip A-mut allakkatingut nalunaarutigisimangimmagu isorisariaqartutut isigigini.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa aningaasartuutininik suliami pineqartunik A-p akileeqquneqarnissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq, akiliuteqarnerli malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqartut tunngavigalugit pisassasoq, malittarisassanilu taakkunani angajoqqaat akiliutaannik amerlassusiliussat aalajangersimasut tunngavigalugit akiliisarnissaq pineqartoq. (J.nr. 2009-145-0001)

A-p naammagittaalliutata imaattoq 31. oktober 2006-imi tiguara:

"K Kommunimut allakkatingut naammagittaalliutiginikuuavara panimma D-p sullinneqarnera.

Naammagittaalliutinga pillungu K Kommunimi inunnik isumanginnittoqarfiup pisortaata allakkatingut akissuteqaataa akuerinngilara, pissutingalungu uanga K-mut nuunnikuungama ilinniarnerna nalaani ...-llu angalanera akilernikuunngimmangu. Tamanna akuerisinnaanngilara.

Aammalu akuerinngilara D angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarmalli suliat sukumiisumik suliarineqarsimangimmata.

D-mi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarmalli uanga anaanatut inunnik isumanginnittoqarfik attavinginikuuara iliuusissamik pilersaarummik suliaqassasoq tamannalu ulloq manna tikillungu suliarineqarnikuunngilaq.

K-mi inunnik isumanginnittoqarfiup utoqqatsissutingisaa uanga akuerisinnaanngilara, uangami ilisimangakku sagi sagbehandlerit K-llu Kommuniani assingiinnngittut tingummisarnikuummassuk ilisimallungulu suliaq naammassineqannngittoq. Ajornartorsiut suleqatingiit iluminni aaqitassaraat minnerunngitsumik inunnik isumanginnittoqarfiup pisortaata tamanna ilisimanguniuk aaqiiffingisussaammangu.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Aamma ilanngullungu eqqaassuara D efterskolimut aallarpoq sulii angerlarsimaffiup avataani najungaqarluni, taamaattumik ... Kommunemut innuttaasutut nalunaarsorneqalernikuuvoq sakkortuumik naammangittaalliutingaara meeraq inuusuttuarluunniit angerlarsimaffiup avataani inissisimatillungu efterskoleriarpak kommunip najungarisaata isumangisassani naammassisariaqqakani naammassisimanngimmangit.

Neriullunga suliaq piaartumik naammassisariaqartoq. Aammalu kissaatingaara aningaasartuutit D-mut tunngasut piaartumik aaqqiiffingineqassasut.

Allakkat naammangittaalliutima assilineri tingummivasi kiisalu ilanngullungit nassiuppakka K-mi inunnik isumanginnittoqarfiup pisortaata allangai."

Suliaq uunga tunngasuuvog:

D nammineq anaanamilu akuersinertik tunngavigalugu K Kommunimit angerlarsimaffiup avataanut piffissami killiligaanngitsumi 21. april 2005-imi inissinneqarpoq, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 9, imm. 2, nr. 10. Inissiineq K Kommunimi angajoqqaarsianut inissiinertut pivoq.

Tamatununga peqatigitillugu ... Kommuni A-p kommunitut najugarivitaata K Kommunimut D-p ilinniagaqarluni najugaqarfīgigallagaanut allagaanit 1. juli 2005-imeersunit erserpoq ... Kommunimi isumaginninnermi ataatsimiititaliap 29. juni 2005-imi ataatsimiinnermini inissiinerup angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq akuersiseqqaarnagu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit pinissaa-nik K Kommunip inassuteqaataa akuerisimagaa, tak. Inatsisartut peqqussutaanni qulaani taaneqartumi § 10.

Kommunip taamatut aalajangiinera D-p ataatassaata D-mik kinguaassiuutitigut innarlii-sarsimasutut suliami pinerluuteqarnermut tunngasumi pisuutitaasutut eqqartuunneqarsi-maneramik tunngaveqarpoq.

K Kommunip aalajangiinermik ... Kommunimut nalunaarutaanit 28. april 2005-imeersunit erserpoq angerlarsimaffiup avataanut inissiineq A D-p ataatasaanik inooqateqarallartillugu atuutissasoq.

D-p angajoqqaarsiai K Kommunimut 1. november 2005-imi allapput, D-llu efterskoli-miinnissaminut akiliunneqarnissaa qinnuteqaatigalugu.

Suliami allagaatini qinnuteqaat taanna pillugu aalajangiinermik peqanngilaq, ...-lli Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup suliami allattuiffianit 12. december 2005-imeersunit erserpoq ... Kommuni ulloq taanna aalajangiisoq siumoortumik qular-naveeqqutit akiliutit 1.500 kr.-t ... Efterskolemum tunniunneqassasut.

A ...-mut 28. november 2005-imi nuuppoq, taamanimiillu ...-mi najugaqarluni.

... Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup suliame allakkiaanit 31. marts 2006-imeersumit makku erserput:

"A panni D K-mi ilaqutariinnut inissinneqarsimasoq pillugu 16/3-06-imi saaffiginnippoq.

D-p pakatsisimanini pillugit sianertuarnera A-p pakatsissutigisimavaa. D oqarsimavoq angajoqqaarsiani D-mik paarsisinnaajunnaarlutik K Kommunimut allassimasut oqaatigaa – A-p D qanoq pineqassanersoq tamatumunnga atatillugu paaserusuppaa, ilaqutariit paarsaqartut D-mik tigungminnikumajunnaarsimanerat ilumoorpat, kiisalu A-p oqaatigaa D eqqarsaatigalugu iliuusissanut pilersaarussiaq sularineqarsimannngisaannartoq. A oqarpoq D angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasoq, ataassaminik kinguaassiuutitigut maj 2002-mi atornerlunneqarsimanera pissutigalugu.

Atuarnini pissutigalugu D-p ajornanngippat K-miiginnarnissaa kissaatigaa - angajoqqaarsiaminut nuussaguni K-mi angajoqqaarsianik allanik nassaarniartoqartariaqarpoq.

D-p påskimi ...-mut feriarnissaa aamma kissaatigaa - taanna pillugu oqaatigaa isumaginninnermik ingerlatsiviup ... aamma ...-kut ...-nermini najugaqarfigisinnaasai attaveqarfigisinnaagai.

Ataatigut atsiortunga angajoqqaarsiaqartitsinermut immikkoortortaarfik oqaloqatigaara, ilaqutariit ...-kut ilisarisaneraat paasinialugu - angajoqqaarsiaqartitsinermut immikkoortortaarfip oqaatigaa ilaqutariit taakku meeqqamik paarsaqarnissamut akuersissummik qinnuteqarsimasut - angajoqqaarsiaqartitsinermut immikkoortortaarfip ilaatigut oqaatigaa pillagaa-simanermut uppersaammik tamatumunnga atatillugu pissarsiniarsimasoq, oqaatigalugulu ilaqutariit ...-kut angajoqqaarsiasatut siunissami qaninnerpaami akuerineqassasut.

Ataatigut atsiortunga immikkoortortaqarfimmi pisortaq ... isumasioqatigalugu 31/3-06-imi akuerigippat D-p påskimi feriarluni angalanissaa akilerneqassasoq, art 407-ikkut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami allattuiffimmit tulliulluni erserpoq D-p K-mit ...-mut K-mullu uterlugu timmi-sartornissaanut akiliutit ... Kommunip 6. april 2006-imi akilersimagai.

Suliami allattuiffimmi allatamit 16. maj 2006-imeersumit ilaatigut makku erserput:

"Ataatigut atsiortunga D-p anaanaa A 11/5-06-imi oqaloqatigaara - ...-mit ...-mut 24. julip missaani D-lu angalanissartik qinnutigaa - A oqarpoq D isikkamik arsaalluni pissartanngor-niunnermi peqataasussaasoq, A-lu nammineq pilersaarpoq ...-mukarumalluni D najoriartor-lugu - A-lu oqarpoq D taava ...-mit efterskolieriarluni pilersaarutigineqartut 4. augustimi DK-liarluni aallarsinnaasoq.

Alla A-p ujartugaa tassaavoq nammineq angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tigungmi-saqartutut tassaassanerluni D-p efterskolimiinneranik akiliisussa - kiisalu D-p pequtini K...-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

mit aallanginnermini ...-mut nassiutissanerai, imaluunniit pequtai kommunip nammineq akilissanerai tigummiinnarlugillu.

A-p oqaloqatiginerani qulaani taaneqartut D-p K-mi sullissisuanut mailikkut apeqquteqaatit 16/5-06-mi nassiunneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliami paasissutissaq tulleq tassaavoq K Kommunip ... Kommunimut allagai telefaxikkut 12. juni 2006-imi nassiunneqarsimasut:

"K Kommunimi isumaginninnermi allaffimmiit matumuuna nalunaarutigissavarput augustimi D-p efterskoliliarnissaata tungaanut [...] -kut D paarilermassuk.

D-p arnaata piumasarinikuugaluarpa D imminut aasamut atuariartunnginnermini imminut tikeraassasoq, tamannali maanngaanniit ilalernartinnilarput.

Eqqaassavarput D [...] -kunnut pimmat 10. maj 2006, isumaqatigiissut malillugu 30. maj tikillugu [...] -kunniissasoq, paarsisuisali [...] D tigummeqqikkusunnagu nalunaarmata [...] -kut aperineqarnikuupput ajorinnginneraat D efterskoliliarnissaata tungaanut tigummissinnaaneraat, tamanna akuerimmassuk tigunikuuat. Taamatut paasissutissiilluta allakkiaq nassiupparput.

[...] -kut plejetilladelsimik SU-p akuerisaanik peqarput.

Tassunga tunngasunik apeqqutissaqarussi ataani atsiortoq attavigineqarsinnaavoq."

A-p qinnuteqaat imaattoq ... Kommunimut 23. juni 2006-imi nassiuppaa:

"A-juvunga D-p, cpr. nr. ..., anaanaa.

D-p efterskolieriarluni aallanginnerani tikeraarnissannut akiliunneqarnissara qinnutigaara.

D angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu ukiumut ataasiarlunga tikeraarsinnaatitaavunga. Periarfissaq taanna suli atorsimangilara.

Kommunimiinnera 27.07.06-imit 04.08.06-imut sivisussuseqassaaq. ...-p ... e-mailikkut nalunaarfisimavaa [...] -kunni najugaqarsinnaasunga akuerigitsik.

Angalanissannut pilersaarusiap assilineri ilanngullugu nassiuppaa, billetsilu kingusinnerpaamik 06.07.06-imi akilerneqarsimasussaavoq, 5.082,- kr.-nillu akeqarluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq, qinnuteqaatip qallunaatumut nutserneqarnera kisimi suliami allagaatigineqarmat)

Qinnuteqaat taanna qanoq aalajangiivigineqarsimanersoq suliami takuneqarsinnaanngilaq.

... Kommuni A-mut 16. juli 2006-imi imatut allappoq:

"Allakkatigut 10. juli 2006-imeersutigut saaffinnipputit, panivillu D-p, inuttut normua ..., K-mi angajoqqaarsianut inissinneqarsimasup tikeraarnissaanut billetsivit .../K 3.825,00 kr.-nik akeqartup akilerneqarnissaa qinnutigalugu.

Tunngavilersuutitut oqaatigaat paniit D Danmarkimi ukioq ataaseq efterskoleriarluni aallartussaasoq, illillu isumaqartutit efterskolimiinnissaa sivisoqisoq.

Panivit D-p Danmarkimut atuariartunnginnerani feriarluni angalanissaanik qinnuteqaatit suleqatigiissitap 13. juli 2006-imi ataatsimiinnermini suliaraa, qinnuteqaatillu matumuuna itigartilugu, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 33 innersuussutigalugu, itigartitsinermullu panivit D-p ukioq manna, 2006-imi, paskimi atuanngifteqarnermini K-mit ...-mut ilnnut tikeraarsimanera tunngavilersuutigalugu.

Suleqatigiissitap aalajangiingera iluarinnikkukku aalajangiineq taanna allakkat uku tiguneqarnerannit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit Isumaginnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut, Box 1015, 3900 Nuuk, naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

... Kommuni K Kommunimut 8. august 2006-imi imatut allappoq:

"Halu [...]

Uanga [...] sagsbehandlereq uunga A, D-p arnaa pillugu.

Pillugu: D

Apeqqutissakka piaartumik akisinnaappata qujanassaqaq.

1. D efterskolernera K Kommunip akilersussavaa, D K Kommunimi innuttaassusia tunngavigalugu.

2. D kinguaassiuutimigut atornerlugaanikuuvoq, Danmarkimi psykologimik oqaloqateqartarnissaa aallarnisarpoq tamannalu K Kommunip akiligassaraa.

3. ... Efterskolep piumasaraa D cykileqassasoq, kia akilissavai?

4. Qipiit qalii, allarutit il.il. suli akilerneqarsimanngillat.

Paasisakka malillugit akisussaaffimmik K Kommuni tigungminnikkusunngilaq, isumaqarpunga innuttaasuunera tunngavigalugu isumaginnittoqarfiup akilersugassat nakkutigissagai. Suliaq naammassiniarli, anaanavia assut ilungersorpoq, attaviginninneralu D-mut ersarippoq. D angerlarserpaloqaaq assut, aammattaaq D tassangaannaq angerlassagaluarpat sumut angerlassava?

Neriuppunga paaseqatigiissalluta."

K Kommuni 9. august 2006-imi imatut akivoq:

"9. august 2006 e-mailikkut paasiniaanerit tunngavigalugu imatut K Kommunimiit akissuteqas-saagut.

D 18-it ataallugit ukioqarmat angajoqqaatut oqartussaasup kommuni angerlarsimaffia angerlar-simaffigaa, taassumalu kommunip angerlarsimaffiusup aningaasatigut ikiorsiissutit akisussaaf-figissavai.

Apeqqutit sisamat immikkut akinagit innersuussutigissavara kommunit akunnerminni akiliiffi-geqatigiittarnissamat pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. juni 1995-imeer-soq, kap. 5, § 13, imm. 2 misissoqqissaassagit.

D-p arnaa ...-mi najugaqarpoq, angajoqqaatullu akisussaassuseqarmik tigungmisuulluni, taan-nalu toqqammavigalugu D-p ... Kommuni angerlarsimaffiatut isigineqassaaq."

K Kommuni ... Kommunimut 16. august 2006-imi imatut allappoq:

"Maani isumaginnittoqarfimmi D-p Efterskolernissaanut tunngatillugu pappialat tigungmisa-tuagut matumuuna nassiuppakka.

Efterskolernissaa ... Kommuni peqatigalugu aaqqissorneqarsimagunarpoq, piffissami tassani angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq ... Kommunimi angerlarsimaffeqarsimamat."

... Kommuni K Kommunimut 23. august 2006-imi imatut allappoq:

"Haluu [...]"

Suliaq suli ingerlakkakku D-mut tunngasoq ... Kommuni aamma saaffigaara, Hjemmestyremi sullissisoq efterskolimut tunngasunik oqaloqatigaara, nassuiaappaanga K Kommuni tassaasoq handleplaniliortussaq akiliisussarlu, D K-mi paarineqarmat. Illit inatsisit nassiussatit Kalaallit Nunaanniit DK-mut nuunneq pivaat. Qallunaatuani ersarippoq taama allaqqasoq. Nå. D so-cialudvalgip aaliangerpa qanga paarineqarnera iperarneqassasoq K Kommunimiit? Allakkanik piniarpunga aaliangiiffigineqarneranut tunngasunik. Angerlarniarpat sumut angerlassanersoq ilisimaniassavara.

Tupinnarpoq handleplaneqanngimmat, taamaallaat depositum akilernerarpoq kr. 1.500,00, tassa? Anaanaasoq oqarfigineqartarsimavoq oqartussaassuseq paarinnigikkaa. Taanaqanngik-kaluarpat D efterskolimiit anisitaasimassagaluarpoq (akiliisussaq nalugamikku kinaasoq). Ef-terskoli uanga maannakkut attavigaara. D tarnip pissusaanik ilisimasallip sullillugu aallartip-paa. Aperilaarlanga: Uanga takusinnaannginnakku D ...-mi qanoq ikiorneqarpa katsorsaanerup tungaatigut?

Neriuppunga paaseqatigiissalluta.

Depositummimut tunngasumik suliaqarsimavoq [...].

Piaartumik akilaarsinga suliaq naammassiniassaaq."

... Kommuni ...-p Kommunianut ulloq taanna imatut allappoq:

"D ...-mi inunnortoq, anaanaata inooqataanit atornerlunneqarnikoq tamatuma kingorna K-mut nuuppoq. Efterskolernissaa K Kommunimi pilersaarusiorneqarsimangilaq, naatsumik oqaatigalugu suliaasaq silaannarmiippoq. K Kommuni attavigaara. Akissutit annikitsut pissarsiaaraaka, handleplaneqangilaq, taamaallaat depositum akileramikku. Suliaasaq ilungersunarpoq, qinnuigaakkit K-mut nuulermat socialudvalgip akuersissutaa uannut nassiutillaassavat piaartumik. Kina efterskolimut akiliissanersoq suli misissorakku."

... Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup allakkiaanit 28. august 2006-imeersumit makku erserput:

"A oqaloqatigalugu aatsaat paasivara D-p efterskolernissaa pilersaarusiorneqarsimangitsoq K Kommunimiit, imaangilaq aatsaat D aallareersoq suliaq aallartikkakku.

Efterskoli paatsuungavoq kia akilissavaa D-p efterskolernera?

Aap, K Kommuni pisussaavoq pilersaarusiussalluni. Tamannalu suliarisiman-ngilaa. Aningaasartuutit arnaata akilersorpai assigiinngitsorpassuit, qujanarpoq anaanaq eqeersimaarmat.

D-p lommepegissai aallartipput qaammammut kr. 1080,00."

... Kommunip suliaani allakkiamit assammik allatamit erserpoq A kommunimut 2. oktober 2006-imi saaffiginnissimasoq, efterskolip atuarnermut akiliutit akilerneqarnissaanik nukingisaarineranut atatillugu.

K Kommunip saaffiginnissummut 23. august 2006-imeersumut akissuteqarnissaa ... Kommunip 4. oktober 2006-imi nukingisaarutigaa.

... Kommunip saaffiginnissutai K Kommunip 13. oktober 2006-imi imatut akivai:

"Matumuuna nassiuppakka D-mut tunngasut tigusinnaasakka. D maj qaammatt [...] -kunnut inisinnikuuvoq paarsisuisa [...] -kut tigummeqqissinnaanagu nalunaarmata. Taakku allakkiaat ilanngullugit ilissinnut nassiuppakka.

Allakkatigut D-p efterskolernissaa pillugu suliat ingerlasut takusinnaavakka ...-p Kommunip aningaasalersorsimagai, suliarlu ...-miit ingerlanneqarsimasoq, soorlu paarsisuusut [...] allat-toq.

Una eqqunngimmat K Kommunimi handlekommuniullunilu betalingskommuniunerarneqartoq. Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqusutaat nr. 2, 12. juni 1995-imeersoq kap. 5, § 13, skt. 2 naapertorlugu tunngavigalugu ... betalingskommunitut inissinnikuuvoq.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Ajuusaarnarpoq pisortaqarfimmiit inatsisit qiviarneqarsimangippata, D-mut angerlarsimaffittut akiliisussatullu inissisimasoq tassaammat angajoqqaatut oqartussaassuseqartup kommunia, D-luunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimagaluarpat.

Ajuusaaqqilluta nalunaarutigissavarput D-p inissinneqarnerata nalaani sullissisuusup siunertamik pilersaarut suliarisimangimmagu, aammalu sullissisuusimasoq maannakkut K Kommuni-mi isumaginnittoqarfimmi suliuinnaarnikuuvoq, taamaattumik uanga sageq tigugakku ilisi-mangilara siunissami D-mut siunertaq qanoq aaqqissuunneqarsimanersoq.

Maani K Kommunimi tarnip pissusaanik immikkut ilisimasalimmik atorfeqartoqanngimmat D katsorsartinneqarsimangilaq.

D-p angerlarnissaanut maani siunertamik pilersaaruteqartoqarsimangimmat ... Kommuni angajoqqaatut oqartussaassuseqartup kommunerimmagu, taamaattumillu D-p angerlarsimaffittut kommunerimmagu, ilissi pisussaaffigisariaqarparsi efterskolereerpat qanoq inissinneqarnis-saa.

Ukua allakkat aammalu paarsisuusut allagaasa kopiat pisortaqarfimmut nassiuppakka.

Aammalu ... faxikkut attavigalugu D-mut tunngasunik peqarunik ilissinnut ingerlateqqullugit."

A-p K Kommunimi isumaginninnermi ataatsimiititaliap siulittaasuanut allakkat imaattut 13. oktober 2006-imi nassiuppai:

"D-p sullinneqarnera pillungu naammangittaalliut.

Ilisimariikkassitut qulaani pineqartoq D angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnikuuvoq, uanga pineqartumut anaanaavunga A.

D angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarmat uanga suleqataanikuuvunga akuersillunga. D angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpoq februar 2005. Sulialli ingerlanerani ...-p Kommu-nimiiit aalajangiisoqarpoq akuerseqqaartinnanga D angerlarsimaffiup avataanut inissinneqar-toq. Taamatut aaliangiisoqarmat sagsbehandler saaffingaara iliuusissanik pilersaarusiormissaq pillungu. Taavalu D ilaqutariinnut allanut inissinneqarpoq april 2005.

D ilaqutariinnut inissinneqarmat neriorsorneqarpunga iliuusissanik pilersaarusiortoqassasoq, kisiannili ulloq manna tikillungu iliuusissanik pilersaarusiortoqarnikuunngilaq.

Ataasiaannarnanga uanga anaanatut ...-mi inunnik isumaginnittoqarfik attavingisarnikuuara iliuusissanik pilersaarusiaq naammasseqqullugu. Kingullermillu una qaammat paasivara suli suliarineqarsimangitsoq. K Kommunimi sagsbehandlerip ajuusaarutingaa sagsbehandleriusi-masup iliuusissanik pilersaarummik suliaqarsimanginnera, tamanna "ajuusaarneq" uanga a-kuerisinnaanngilara pissutingalungu ukiup uuma ingerlanerani sagsbehandlerit arlallit saaffi-ngisarnikuusakka D-mut sulianut atatillungu ingerlattanikuummatigit. Sagsbehandlerit saaffi-ngisarnikuusakka oqartarput suliaq uuma tingummivaa taanna saaffingissuat. Taamaallilunga piffissarujussuaq atorlungu ujaasisarpunga. Sagsbehandlerit saaffingisartakkama takusinnaa-

galuarpaat suli iliuusissamik pilersaarusiortoqarsimannitsoq, uangalu anaanatut saaffinginnikkaangama ataasiaannarnanga akineqartarpunga uanga akisussaaffik tingumminnginnakku angajoqqaarsiaasut isumasiorneqassasut. Taakkulu aamma suliaq naammassissanangu.

Tamanna uniffingiinnarnangu uanga erneralu ... D efterskolierarluni aallanninnerani tikeraarparput nammineq akilerlungu. D-mmi pisariaqartippaa efterskolierarluni aallanninnermini ta-kunissarput.

Inatsisini peqqussutinilu allaqqavoq meeraq inuusuttuararlunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpat angajoqqaanut attaveqartuarnissaq sulissutingineqassasooq, kisiannilli K Kommunimi inunnik isumaginnittoqarfiup tamanna suliarinangu avissaartuunnissaq angorusun-nerorpallukkuaraa. Uanga anaanatut eqqaassuara D-lu ullut tamaasa attavingiittuarsimavungut illoqarfimmut allamat suliffittaarlunga nuunnerma kingorna, ullumilu tamanna ingerlattuarpaput.

D allanik angajoqqaarsiaqalerpoq maj 2006 angajoqqaarsiaasimasullu siullit D allanut nuummat ilisimatitsisimapput efterskolernissaanut tunngasut tamarmik piareeqqasut.

D efterskolierarluni aallannigsiarnerani illoqarfimmut K-mut tikeraarpara, tikikkamalu paasilerpara D-p aallaleruni pinngittoorani nassatassai efterskolimut amingaateqaqisut, taamaattumik arnarsiarisaa piuffingaaq qinnuteqassasooq amingaataasa pisarineqarnissaannut.

Taavali itingartitsissutingineqarpoq peqqutingalungu D tøj og lommepegenik tunineqartarmat. Taamatut aaliangertoqarmat uanga ...- Kommunimut qinnuteqarpunga hjælp mod tilbagebetalinginik 3000,00 kruuninik, D-li aallarmat ulloq taanna uanga kontonnut ikineqarmata ingerlateqqippakka D-p Efterskolernermi kontaktpersonerisaanut, taassumalu D-p amingaatai pisarai aningaasat taakku atorlugit.

Ungali taamatut pisoqarmat unitsitsiinnarnanga misissuisimavunga, paasivaralu inatsisini peqqussutinilu allaqqasooq meeraq inuusuttuararlunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat efterskolierarluni aallarpat kommunip najungarisaata aningaasartuutit akilissangai, taamaattoqanngilarli uanga nammineerlunga akilerpakka.

Aajunali ajornerpaaq D efterskolimut tikimmat uanga attavingineqarpunga efterskolimi ilisimaneqanngimmat kia akisussaaffingineraa. Uanga anaanatut akisussaaffimmik tigummianganngitsutut ilisimatinneqartaraluarlunga suliaq tinguara maanilu ...-mi sagsbehandlerimut saaffinginnillunga.

Aatsaallu tassani suliniutit assingiinnigittut D-mut tunngasut aallartipput, uanga anaanatut saaffinginnissutinginakkut.

K Kommunimi inunnik isumaginnittoqarfiup suliarisimasassaralui D-li angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarmat suliarineqarsimannigisaannartut allartipput uanga suliniuteqarnikkut, taamaattorli suli anaapalaatut nalilerneqartarlunga D-mut ajortuliornikoq inooqatinginakkut. Anaapalaajunnginnama suliassaraluasi suliarakka, allaat maannakkut efterskolimiit attavingineqartarpunga ilissi suliassasi nalunaarutissasilu ingerlateqqinneq ajorassingit.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Aamma efterskolip ajungisaarnerinnaanik maannakkut D efterskolimiippoq, pissutingalungu inunnik isumanginnittoqarfiup akiliutissat sulii akilersimangimmangilluunniit. Iliuussissanillu pilersaarut suliluunniit suliarinangu.

Aamma ilanngullungu sakkortuumik uparuaatinginiarpara D qaammatit pingasut qaangiuppata 18-inik ukioqalertussaavoq suliluunniit suliaassasi naammassinnikkisi. Inatsisinimi allaqqavoq meeraq 18-inik ukioqalinnginnerani qaammatit 6-it sioqqullungit angajoqqaat meerarlu peqatingalungit siumut pilersaarusiortoqareersimassasoq, ilissi suliluunniit iliuussisanik pilersaarummik suliaqanngittusi. D 18-inik ukioqalernalerpoq. Suliaruna qanoq iliuuseqarfinginiaris-si?

D inuuvoq allatulli inuusuttuaqqatut inuunneqartoq. Ilissi inunnik isumanginnittoqarfimmi sul-lissisut efterskolimut nassiutipalaanginnarparsi inuttut misingissuseqanngitsutut naleqanngit-sutullu.

Taamaattumik sakkortuumik piuaaffinnngissuassi suliaq piaarnerpaamik naammassisariaqaris-si! Ulloq una 31.10.2006 nallerpat, tusarfinginnikkussi tusangassiutitingut kiisalu eqqartuus-sivimmut tunniukkumaarassi, suliamik suminginnaasutut.

Kiisalu inunnik isumanginnittoqarfimmi sulisut akornanni imminnut pisuuteqattaannersi uanga atorfissaqartinngilara, ilissimi suleqatingiungassi suliasi nammineq sumut killittut suullu sulii aaqinneqarsimangitsut takusinnaavasi ilisimasariaqarlungillu.

Ilanngullungu piunasaqaatingissuara aningaasat 3000.00 kruunit kiisalu ...-mut angalanerma akii 7028,00 kruunit, katillungit 10.028,00 kruunit uannut utertinneqassasut.

Peqqussutinimi inatsisinilu allaqqavoq meeraq inuusuttuararlunniit angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimappat efterskoleriarluni aallarsimappat aningaasartuutit kommunip najungarisap akilissangai, taamatuttaarlu allassimasoqarpoq meeraq inuusuttuararlunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimappat angajoqqaanut attaveqartuarnissaa suliniutingineqartuassasoq. Aammalu ukiumut ataasiarluni tikeraarneqarsinnaasoq angajoqqaanit qatanngutinillu, akiliunneqarluni."

... Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsiviup suliami allattuiffiani allattukkat 17. aamma 19. oktober 2006-imi ilanngunneqarsimasut imaattut ilaapput:

"17.10.06

A maaniippoq.

Paatsiveerusimaarpaseqaaq, qiasarluni, suliallu panimminut tunngasup ...-mi, K-mi maanilu ... Kommunimi suliarineqarnera assut pakatsissutigisimallugu.

Anaanatut nammineq pisinnaatitaaffini kiisalu A-p efterskolerneranut aningaasartuutit kia akilissanera paasinarsimavaa, tassami anaanaasoq akuersisillugu angerlarsimaffiup avataanit inissinneqarsimammat. Oqarpoq apeqqutini akineqarsimangitsut, taamaattumillu assut pakat-

sisimalluni, kamalluni aliasoqalunilu, ingerlatsivillu aamma A qanorluunniit pisoqaraluarpat anaanaminut angerlarusuttoq eqqarsaatigalugit tunniutiinnangajassaasutut nipeqarluni.

Paasissutissat taakku tunngavigalugit isumaqatigiissutigaarput suliaq uanga erseqqinnerusumik misissussagiga, kiisalu A-p pisortallu akornanni qanorpiaq pisoqarsimanersooq paasiniassagiga, tamatumunngalu peqatigitillugu piffissamik nutaamik tunillugu.

Isumaqatigiissutigineqartoq: Sisamanngorneq 19. okt. 2006 nal. 13.00 maani isum. ingerl. oqaloqatigineqarnissaminut aggissasoq.

19-10-2006

A maannippoq oqaloqatiginneqqikkiartorluni.

A paasitinneqarpoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigungmiaqartutut panini pillugu suli oqaasissaqartuusooq - suli D-p ilagaa suliamilu illua'tungiulluni. Oqaluttuarpoq paasitinneqarsimalluni D-mut akisussaasuujunnaarsimasooq, taamaattumillu oqaasissaqarfiginagu.

Aappaattut - paasitinneqarpoq pania eqqarsaatigalugu iliuisissanut pilersaarusiaq D-llu inissinneqarnera pillugu tunngavissiaq uppersaatitut ... Kommunip amigaatigigai - paasitinneqarlunilu efterskolernerup kimit akileneqassanerani assortuunneq naasooq, tassami anaanaasooq massakkut ...-mi innuttaavoq, taamaalillunilu ... Kommuni kommunitut akiliisussaalluni, meeqqap inissisimaneqarnerata nalaani.

Isum. ataats. isummernissaanut tunngavissiaq suliarineqassaaq, tassami D uternissaminut uterunilu isumagineqartussaammat, 18-inimmi ukioqangajalermat. Meeqqanillu isumagininnerup sivitsorneqarnissaanut kingusinaartuulerluni.

Mappi allagaatinik D-mut tunngasunik imalik ... Kommunip tigoqqammerpaa, taannalu allakatut takkuttutut nalunaarsorneqarsimavoq.

A-p oqaatigaa ullut tamaasa oqaloqatigiittarlutik, D-lu tamatigut oqartartoq angerlarusulluinnarluni, tassami atuartut allat kalaalersatuaalluni peqatiginissaat sapilersimagamigit.

Ataatigut atsiortup anaanaasooq kaammattorpaa panini tapersersoqqullugu, isumaalu allannorgortinniaqqullugu, tassami efterskolimiinnerata pissusissaatut inaarneqarnissaa pingaartuummat. Anaanaasup malugisinnaavaa panini aalajangivissimasooq, isumaatalu allannorgortinniarnissaa ajornaasavissooq.

D-p 18-ileereernermini isumagineqarnissaminut atatillugu tusarniaavigineqartussaavoq, taamaattumillu inuk attaveqarfigisartagaa aqagu ullaap tungaatigut sianerfigissavara, tassami D ukiaanerani atuanngiffeqarluni allamiimmat.

Angajoqqaarsiaasimasut kingulliit oqaaseqaateqartinneqassapput.

D tarnip pissusaanik ilisimasalimmik massakkut oqaloqateqartarpoq - tallimigut imminut kiliasalernerana pissutigalugu.

Suliamut atatillugu qulaajagassarpaaluupput, taamaattumillu tunngavissioinissamut ullunik 14-inik piffissaliivunga."(Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p allagai 13. oktober 2006-imeersut K Kommunip 20. oktober 2006-imi imatut akivai:

"Matumuuna nalunaarutigissavara allakkatit ullulerneqarsimasut 13. oktober 2006 tigusi-mangatsigit, tassani naammagittaalliutigitvat panippit D-p ... Kommunimi inunnik isumagin-ninnermi allaffimmit sullinneqarnera.

Siullermik erseqqissaatigissavara D sullinneqarmat inatsit ataani taaneqartoq tunngavigalugu, tassalu:

Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqus-sutaanni nr. 2, 12. juni 1995-imeersoq, kap. 5, § 11, stk. 1 aammalu § 13, stk. 2 tunngavigalugu.

Panippit D-p inatsit qulaani taaneqartoq aallaavigalugu sullinneqarnera tunngaveqarpoq peq-qussummi pineqartumi kap. 3, § 7 stk. 1 aamma 2-mi allassimasut najoqqutaralugit, tassalu siul-lermik meeqqamut anaanaasoq A ... Kommunip akiligaanik ...-mukartinneqarsimangavit, ul-lorlu 25. september 2003 K Kommunimut adresseqalersimallutit. Pisortat akiligaannik angala-tinneqarsimangavit, tassalu uani ... Kommunip K-mut ingerlanerit akilersimammagu K Kom-muni akuersiseqqaarnagu, peqqussummi qulaani taaneqartumi kap. 3, § 7, stk. 2 malillugu, ... Kommunip pisussaaffigivaatit ukiuni marlunni aningaasaqarnikkut sullinneqarnerit akilersus-sallugu, taassumalu iluani meeqqatit 18-it inorlugit ukiullit aamma ilanngullugit isumagisus-saallugit.

Tamatuma kingorna 30. august 2005 missaani ...-mut aallarsimavutit nammineq akilikkanik, ullorlu 28. november 2005 ... Kommunimut nuullutit inuit allattorsimaffiannut nalunaarsi-mavutit, ... Kommunimullu nuunnerit nammineerlutit akilersimangakku ... Kommunip ulloq taanna aallarnerfigalugu aningaasatigut ikiorsertarnissat pisussaaffigilerpaa. Taamatuttaaq pa-niit D 18-it inorlugit ukioqarmat peqqussummi qulaani taaneqartumi § 13, stk. 2 tunngavi-galugu ... Kommunip aamma paniit sullisissallugu pisussaaffigilerpaa, aammalu aningaasati-gut pisariaqartitaanik ikiorsertassallugu, illit anaanatut inatsisillu malillugit angajoqqaatut pi-lersuisussaataitaasutut D aningaasatigut pilersorsinnaanngikkukku.

Erseqqissaatigissavara suliami uani K Kommuni komunitut iliuuseqartussatut taamaallaat inissimasimammatt ulloq 6. august 2006 tikillugu, tassami D efterskolieriarluni Danmarkimut qaammat august aallartittoq aallarsimavoq, ullorlu 6. august 2006 ... Kommunimi najungaqa-lernini inuit allattorsimaffiannut nalunaarutigisimallugu, illillu D-mut anaanaasoq angajoqqaatullu akisussaaffeqartoq ... Kommunimut nammineq akilerlugu nuussimangavit ullormit tassanngaanniit ... Kommunip D ilanngullugu sutigit tamatigut sullisilerpaa, meeqqap sumi najungaqarnera apeqquataatinnagu.

Ilanngullugu ilisimatitsissutigissavara meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukioqartut pisortat aqcutigalugit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimangaangata meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq § 38, stk. 1 malil-lugu kommuni pisinnaatitaaffeqarmat, meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissisinnerani,

inissiinnermut inissiinerrullu nalaani aningaasartuutaasunut tunngatillugu, kommunip aningaa-sartuutai angajoqqaanut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiligassanngortissallugit.

Naggataatigut ajuusaarutigalugu nalunaarutigissavara D maani kommunimi angajoqqaar-siaqartinneqarnerata nalaani iliuusissatut pilersaarut sagimik tiggummissumit naammassillugu suliarineqanngitsoorsimammat."

A tamatuma kingornatigut uannut naammagittaalliorpoq.

K Kommuni aamma ... Kommuni allakkatigut 10. november 2006-imeersutigut qinnui-gaakka kommunit A pillugu suliaataat misissugassanngorlugit uannut nassiuteqqullugit.

Suliami allagaatit K Kommunimit 30. november 2006-imi tiguakka. K Kommunip suliap nassiunneqarnerani makku paasissutissiissutigai:

"Matumuuna A-p sagsmappea K Kommunimi isumaginnittoqarfimmi pigisai nassiuppakka.

Oqaatigissavara A ...-mi kommuneqarluni maanga K-mut ilinniariartorluni pisimammat, ...-mi hjemkommuneqarmat tikinnerminiit, kingusinnerusukkut ...-mut nammineerluni nuunni-kuuvoq ...-milu hjemkommuneqalerluni.

Imaappoq K handlekommuniuvoq, D-mut sagit tunngasut ... Kommunimi isumaginnittoqar-fimmut nassiunnikummata maaniittuutiginnilagut."

Suliami allagaatit ... Kommunimit 17. januar 2007-imi tiguakka.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmut 29. marts 2007-imi imatut allappunga:

"A-p naammagittaalliuutaa tiguara, taassumalu assilinera ilanngullugu nassiunneqarpoq. Pa-nimmi D-p angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu iliuusissanut pilersaarusiap suliarineqarsimannginnera A-p ilaatigut naammagittaalliuutigaa.

Mappit allagaatinik A-mut panianullu D-mut tunngasunik imallit ... Kommunimit aamma K Kommunimit tiguakka misissorlugillu.

... Kommunip mappiutaani allagaatinik imalimmi imaluunniit K Kommunip mappiutaani al-lagaatinik imalimmi iliuusissanut pilersaarusiamik nassaassaqaanngilaq.

Iliuusissanut pilersaarusiap suliarineqarnissaa A-p kommuninut taakkununga arlaleriarluni nukingisaarutigisarsimavaa.

Taamaattumik Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik suliaasaqarfimmi tassani kommuninik nakkutil-liisutut oqartussaasuusooq qinnuigaara tamanna pisortaqarfiup qanoq iliuuseqarnissaanut pissu-tissaqalersitsinersooq nassuaqqullugu.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Allakkat ukua assillinerat ilisimatitsissutitut ... Kommunimut, K Kommunimut aamma A-mut nassiuppara."

... Kommunimut taamatutaaq 29. marts 2007-imi imatut allappunga:

"Mappi allagaatinik A-mut panianullu D-mut tunngasunik imalik ... Kommunimit 16. januar 2007-imi tigusara massakut misissoreerpara.

A-p imminut ernerminullu ...-mit K-mut D-mut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasumut tikeraarnermi timmisartumut billetsinut akiliunneqarnissamik qinnuteqaataa 26. juli 2006-imeersaq suliami allagaatinut ilaavoq.

Qinnutigineqartoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi § 33-imi malittarisassat tunngavigalugit akuersissutigineqarsinnaangitsoq ... Kommuni 16. juli 2006-imi aalajangiivoq.

... Kommuni qinnuigaara qinnutigineqartoq pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 1. november 1982-imeersumi § 11 tunngavigalugu akuersissutigineqarsinnaanera kommunip isummerfigisimaneraa nassuiaqqullugu.

... Kommuni tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara itigartitsissummi 16. juli 2006-imeersuni naammagittaalliornissamut ilitsersuut pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Qulaani taaneqartunut ... Kommunip akissutaa tigugukku A-p naammagittaalliutaata tassunga tunngasortaa misissuiffigisinnaanerlugu isummissaanga.

A-p naammagittaalliutaani panimmi D-p angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atillilugu iliuusissanut pilersaarummik peqannginneranut tunngasortaa eqqarsaatigalugu Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup kommuninik nakkutilliisutut oqartussaasup tusarniaavigineqarnissaa toqqarpara, Ilaqutariinnermullu Pisortaqarfik A-p naammagittaalliutaata pisortaqarfiup qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq paasiniarlugu.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup akissutaa tigugukku A-p naammagittaalliutaata tassunga tunngasortaa suliarisinnaanerlugu isummissaanga, ... Kommuni tamanna pillugu erseqqinnerusumik tusagaqarumaarpoq.

Allakkanut ukununnga peqatigitillugit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmut allakkama assilinerat ilanngullugu nassiuppara.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq aalajangiinerit allaffissornikkut oqartussaasumit qulliunerusumit allanngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliutit Ombudsmandimut suliasannngortinneqarsinnaangitsut, oqartussaasoq qulliunerusoq taanna suliami aalajangeereersimatinnagu. Taamaattumik A-p naammagittaalliutaata atisanik allanillu D-p efterskoleliarnissaminut atillilugu pisariaqartitaanik pisinnermut ... Kommunip pisortanit ikiorsiissutinik utertitassanngortillugit ikiorsiissuteqarsimaneranut tunngasortaa suliariniarnagu aalajangerpunga, naammagittaalliullu suliamik

suliarinninnissamut taarsiullugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ingerlateqqillugu nassiullugu.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-imeersumi § 38-kkut aalajangersarneqartoq tunngavigalugu meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut angajoqqaajusut inissiinnermi aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiliisarnissaannik aalajangiineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliaassannagortinneqarsinnaavoq, tamatumunngalu peqatigitillugu aningaasat pisortanit ikiorsiissutitut utertitassannagortillugit ikiorsiissutigineqarnissaannik aalajangiineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 10-mi, 1. november 1982-imeersumi § 24 tunngavigalugu suliaassannagortinneqarsinnaalluni.

A allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigit qulaani taaneqartunik ilisimatinneqarpoq.

Mappi allagaatinik imalik atukkiunneqarnera qujassutigalugu utertillugu nassiuunneqarpoq, ... Kommuni qinnuigineqarpoq mappi akissuteqarnerminut atatillugu maanga nassiuuteqqeqqullugu."

Utertassannagorlugit pisortanit ikiorsiissutit pillugit naammagittaalliuut aamma D-p angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnerani akiliutinik akiliisitsiniarneq pillugu naammagittaalliuutit tamatumunnga peqatigitillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut ingerlateqqillugu nassiuppara.

K Kommunimut 30. marts 2007-imi imatut allappunga:

"Mappi allagaatinik A-mut panianullu D-mut tunngasunik imalik K Kommunimit 1. december 2006-imi tigusara massakut misissoreerpara.

A-p naammagittaalliuutaani panimmi D-p angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu iliuusissanut pilersaarummik peqannginneranut tunngasortaa eqqarsaatigalugu Ilaqutariinnermut Pisortaqarfup suliaasaqarfimmi tassani kommuninik nakkutilliisutut oqartussaasup tusarniaavigineqarnissaa toqqarpara, A-p naammagittaalliuutaa pisortaqarfup qanoq iliuuseqarnissaanut pissutissaqalersitsinersoq paasinarlugu.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfup akissutaa tigugukku A-p naammagittaalliuutaata tassunga tunngasortaa suliarisinnaanerlugu isummissaanga, K Kommuni tamanna pillugu erseqqinnerusumik tusagaqarumaarpoq.

Allakkanut ukununnga peqatigitillugit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmut allakkama assilinerat ilanngullugu nassiuppara."

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfup akissutaa imaattoq 19. april 2007-imi tiguara:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

"Inatsisartut Ombudsmandiat allakkatigut 29. marts 2007-imi Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmut saaffiginnippoq. A-p angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermut atatillugu iliuusissanut pilersaarusiorsimanninnermik naammagittaalliuutaa pillugu. A-p naammagittaalliuutaa Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik nakkutilliisutut oqartussaasutut inassisimanerata suna kingunerissaneraa Inatsisartut Ombudsmandiata paaserusuppaa.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup isumaginninnermut attuumassutillit nakkutilliisutut oqartussaaffigai, taamatullu nakkutilliineq ingerlallugu isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanageralu pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersumi § 1, imm. 1 aammalu isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6, 16. februar 2006-imeersoq naapertorlugit.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup taamaalilluni nakkutilliineq ingerlataraa, kommunit isumaginninnermi malittarisassat illersorneqarsinnaasumik ingerlanneraat.

Kisianni Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik isumaginninnermi malittarisassat naapertorlugit kommunit aalajangigaannut naammagittaalliuuteqartarfiunngilaq. Arlaannik kukkusoqarsimappat, tassani aamma piumasarineqartutigit kukkunerit, Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiiniarnermi suliami pineqartumi aalangiinnermi, naammagittaalliuuteqarfissaq eqqortoq takuuk isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat § 8, imm. 1 naapertorlugu tassaavoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik.

Pissutsini nalinginnaasuni sulinermi kukkunerit suliami pineqartumi nassatarineq ajorpaat Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup kommunimi pineqartumi nakkutilliisutut pulaartariaqarnissaa.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup, Inatsisartut Ombudsmandiannit saaffiginnissut tigutinnaguli, pilersaaruteqarlunilu nalunaarutigereersimavaa ulluni 27. aprilimit majip 3-annut 2007-imi K Kommunimut nakkutilliinnermi tikeraartoqassasoq. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup tassunga atatillugu suliaq pineqartoq suliassatut ilanngutissavaa K Kommuni peqatigalugu eqqartussallugu."

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup allagai imaattut 7. juni 2007-imi tiguakka:

"Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmit ulloq 4. juni Inatsisartut Ombudsmandiannit saaffiginnissummik tigusaqarsimavugut, pineqarluni A-p panimmi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu pilersaarusiunneqarsimanninneranik naammagittaalliornera.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmit ulluni 27. aprilimit 3. maj ilanngullugu K Kommunimut tikeraartoqarpoq nakkutilliartorluni, tassungalugu tunngatillugu suliaq pineqartoq qaqinneqarluni. Eqqorpoq suliami pineqartumi meeqqat inuusuttuaqqallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 14, imm. 1 unioqqutillugu pilersaarusiorneqarsimanninnera. K Kommunimut pisoq assortor-neqanngilaq pilersaarusiortoqarsimannigitoq.

Nakkutilliinnermut tunngatillugu K Kommunimut erseqqissaatigineqarpoq suliani tamani angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermi tamatigut pilersaarusiortoqartussaammat, takukkit meeqqat inuusuttuaqqallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni §§-it 14 aamma 15."

Tamatuma kingornatigut ... Kommunimut 9. oktober 2007-imi imatut allappunga:

"K Kommunimut 30. marts 2007-imi allappunga A-p naammagittaalliuutaata ilaanut panimmi D-p angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu iliuusissanut pilersaarusiortoqarsimanninneranut tunngasumut atatillugu Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik suliaq pillugu tusarniaaviginiariga, Ilaqutariinnermullu Pisorta qarfiup akissutaa tigugukku suliaq uterfigeqqinniariga.

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup akissutaa massakkut tiguara, taassumalu assiliner ilanngullugu nassiuppara, aalajangerlungalu suliaq suliarilerniarlugu.

Taamaattumik ... Kommuni qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu:

- 1) D-p inissinneqarneranut atatillugu K Kommuni iliuusissanut pilersaarusiortinniarlugu ... Kommuni qanoq iliuuseqarsimansoq,
- 2) ... Kommuni D eqqarsaatigalugu kommunitut iliuuseqartussaasutut D pillugu iliuusissanut pilersaarusiamik sooq suliarinnissimanninnersoq, aamma
- 3) D-p 18-inik ukioqalerneranut atatillugu ikiorsiiniutit unitsinneqarnissaannik ... Kommuni aalajangiisimansoq, taamaattoqanngippallu ikiorsiiniutigineqartussatut D eqqarsaatigalugu kommunip aalajangersimasaa allaasereqqullugu, suna tunngavigalugu aalajangiisimaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

(...)

A allakkat ukua assilinerannik nassinneqarnermigut qulaani taaneqartunik ilisimatinneqarpoq."

K Kommunimut taamatuttaaq 9. oktober 2007-imi imatut allappunga:

"K Kommunimut 30. marts 2007-imi allappunga A-p panimmi D-p angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneranut atatillugu iliuusissanut pilersaarusiortoqarsimanninnerannik naammagittaalliuutaanut atatillugu Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik suliaq pillugu tusarniaaviginiariga, Ilaqutariinnermullu Pisorta qarfiup akissutaa tigugukku suliaq uterfigeqqinniariga.

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup akissutaa massakkut tiguara.

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup uannut allakkamini 18. april 2007-imeersuni ilaatigut makku oqaatigai:

"Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup, Inatsisartut Ombudsmandianit saaffiginnissut tigutinnaguli, pilersaaruteqarlunilu nalunaarutigereersimavaa ulluni 27. aprilimiit majip 3-annut 2007-imi ... Kommunimut nakkutilliinnermi tikeraartoqassasoq. Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup tassunga atatillugu suliaq pineqartoq suliaq assatut ilanngutissavaa ... Kommunilu peqatigalugu eqqartussallugu."

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik tamatuma kingornatigut uannut 6. juni 2007-imi ilaatigut imatut allappoq:

"Ilaqutariinnermut pisorta qarfimit ulluni 27. aprili 3. maaji ilanngullugu K Kommunimut tikeraartoqarpoq nakkutilliarlorluni, tassungalu tunngatillugu suliaq pineqartoq qaqinneqarluni. Eqqorpoq suliami pineqartumi meeqqat inuusuttuaqqallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 14, imm. 1 unioqqutillugu pilersaarusiortoqarsimannginnera. K Kommunimit pisoq assortorneqanngilaq, pilersaarusiortoqarsimanngitsoq.

Nakkutilliinnermut tunngatillugu K Kommunimut erseqqissaatigineqarpoq, suliani tamani angerlarsimaffiup avataanut inissiinnermi tamatigut pilersaarusiortoqartassammat, takukkit, meeqqat inuusuttuaqqallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni §§-it 14. aamma 15."

Suliaq suliarilerniarlugu aalajangerpunga.

Taamaattumik K Kommuni qinnuigaara ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup allagai 6. juni 2007-imeersut, assilinerat ilanngullugu nassiunneqartoq, pillugit oqaaseqaatissaqaruni taakku uannut nalunaarutigeqqullugit.

Ullumikkumii sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit kommunimit tusagaqanngikkuma suliaq paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiivigineqarumaarpoq.

A allakkat ukua assilinerannik nassinneqarnermigut qulaani taaneqartunik ilisimatinneqarpoq."

... Kommuniata akissutaa imaattoq 5. november 2007-imi tiguara:

"(...)

Kommunip akissutaa:

1 pillugu. Suliami allakkiaqanngilaq ... Kommunip K Kommunimut iliuusissanut pilersaarummik suliarinneqquisimaneranut uppernarsaataasinnaasumik.

2 pillugu. Suliami allattuiffimmi 19. oktober 2006-imeersumi eqikkaaneq imaattoq takuneqarsinnaavoq:

Tulliatut - paasitinneqarpoq ... Kommuni D-mut iliuusissanut pilersaarusiortoqarsimaneranut D-llu inissinneqarnera pillugu isummernissamat tunngavissiorqarsimaneranut uppernarsammik peqanngitsoq ...

Suliami allattuiffik ilimanarsitsivoq iliuusissanut pilersaarusiaq ... Kommunip kommunimit inisseeqqaartumit utaqqimaarsimagaa, allakkiornerup nalaani D-p pisariaqartitaanut naleqqussaaqqinnissaq malitseqartitsiviginninnissarlu siunertaralugit. Iliuusissanut pilersaarusiap utaq-qilussinnarneqartup suliniuteqarnermut imaluunniit ... Kommunip, angajoqqaatut oqartussaasutsinik tiggumiaqartup aamma D-p suleqatigiinnerisigut iliuusissanut pilersaarusiortarluni suliniuteqartoqarsimaneranik apeqquut ataasiinnarmik paasineqarsinnaasumik akineqarsinnaanngilaq.

3 pillugu. Suliami allattuiffimmi 19. oktober 2006-imeersumi eqikkaaneq imaattoq takuneqar-sinnaavoq:

Isumaginninnermi ataatsimiititaliap isummernissaanut tunngavissiaq suliarineqassaaq, tassami D inissinneqarnerminit kaanngarnermi kingornatigut malinnaaffigineqassamat, 18-inimmi ukioqalilivimmat. Meeqqanik isumaginninnermi suliap sivitsorneqarnissaanut kingusinaaler-poq.

D malinnaaviginninnermik pilersitsinermut atatillugu tusarniaavigineqassaaq, taamaattumik inuk attaveqarfiusartoq aqagu ullaap tungaani sianerfigissavara, D-mi ukiakkut atuannigiffeqar-nermut atatillugu peqanngimmat.

Suliami allattuiffimmi allakkiamit 15. februar 2007-imeersumit erserpoq D 2007-imi septem-berimi oktoberimilu namminerisaminik siunnersorteqarsimasoq. D-mut ikiorsiiniut kingulleq, nammineersinnaassuseqalinninnerani, aalajangiineq kingulleq tassaavoq tarnip pissusiinik ili-simasalimmik oqaloqateqartassasoq.

D-p 18-inik ukioqalerneranut atatillugu tamatumalu kingornatigut ikiorsiiniutit pillugit allak-kiortoqaqqissimannilaq.

Makku assilineri Ombudsmandip suliamik suliarinninnerani atugassatut ilanngullugit nassiu-neqarput:

- suliami allattuiffiit" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

D-p ... Efterskolemi atuartussatut tiguneqarnera pillugu allagaatit pissarsiarineqarnissaat pisariaqartoq tamatuma kingornatigut isumaqarpunga.

Suliami allagaatit taakku assilineri faxikkut nassiussatut 25. februar 2009-mi tiguakka.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Iliuusissanut pilersaarusiortoqarsimanninneranik apeqqt pillugu

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannit 1-imit, 15. april 2003-meersumit makku erserput:

"§ 14. Kommunalbestyrelsi § 9 aamma § 10 malillugit meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanik aalajangiitinnagu, iliuusissanik pilersaarusiaq suliarineqassaaq. I-liuusissanut pilersaarusiaq suliarineqarnissaa inissiinissami utaqqineqarsinnaanngippat inissiinermi siunertaasup naatsukullammik nalunaarutiginnissaa naammappoq. Tamatuma kingorna iliuusissanut pilersaarusiaq piaarnerpaamik kommunalbestyrelsip suliarissavaa, kingusinnerpaammik inisseereernermi ullut 14-nit qaangiutinnagit.

Imm. 2. Kommunalbestyrelsi naliliissaaq suliniutit allat ima annertutiginersut iliuusissanut pilersaarusiaq suliarineqartariaqarluni. Angajoqqaat imaluunniit meeraq iliuusissanut pi-lersaarummik kissaateqarpata, kommunalbestyrelsi pisussaavoq taamaattumik suliaqassal-luni."

”§ 15. Iliuusissanik pilersaarummi siunertaavoq siunertaqarluartumik meeqqamut suliniuteqarnissap qularnaarnissaa. Taamaattumik iliuusissanut pilersaarut meeqqamut ataatsimut tunngassaaq aamma suliniuteqarnermi siunertaq nalunaallisissallugu aammalu siunertap anguneqarnissaanut qanorpiaq suliniuteqartoqartariaqarnersoq nalunaassallugu. Iliuusissanut pilersaarummiissapput suliniuteqarnerup qanoq sivisutiginnissaa naatsorsuutigineqarnersoq, meeraq pillugu pissutsit immikkut ittut, ilanngullugit ilinniartitaaneq il. il.

Imm. 2. Angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi aammattaaq iliuusissanut pilersaarummiissaaq meeqqap angerlarsimaffiup avataani inissisimaneranut aammalu angerlaqqereerneranut atatillugu immikkut ilaqutariinnut tapersersuineq qanoq ilusilik pilersinneqassaner-soq.

Imm. 3. Angerlarsimaffiup avataanut piffissami siviisunerusumi inissiinermi inissiinermut anguniakkatut iliuusissanik pilersaarutip nassuiaataa tunngavigalugu kommunalbestyrelsi minnerpaamik ukiumut ataasiarluni inissiinissamik aalajangiineq naliliiffigeqqittassavaa. Inissiineq ingerlaannassasoq aalajangertoqarpat iliuusissanut pilersaarut nutaamik aalajangiinermut naleqquttunngorlugu iluarsineqassaaq.”

Iliuusissanut pinngitsoorani pilersaarusiortoqartarnissaanik piumasaqaateqarnermi pingaarnertut anguniagaasoq Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit ersepoq:

”Pisariaqartitsineq aallaavigalugu ikiorsiinissaq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarnermi tunngavigineqartalissaaq, taamaalilluni qanorpiaq suliniuteqarnissamut aalajangiisuussallutik meeqqap/inuusuttup pisariaqartitai, maannamut tunngavigineqartartoq ilaqutariit ataatsimut pisariaqartitai kisimik isiginiarneqarunnaassallutik. Taamaattumik meeqqap pisariaqartitavii peqqussummi sammineqarput. Kinguneriligassaa tassaavoq ilaqutariinni meerrartalinni isumaginninnikkut ajornartorsiutit siusissukkat iliuuseqarfigneqarsinnaalerlutillu iliuuseqarfigneqartussanngussammata. Siusissukkat iliuuseqarnermi ajornartorsiutit meeqqamut inuusuttumulluunniit annertusivallaannginnissaat periarfissinneqassaaq, aammalu ajornartorsiutit annertunerulernatillu artornarsivallaannginnissaat periarfissinneqassalluni.

Siusissukkat akuliunneq aamma pinngitsoorani iliuusissanik pilersaarusiornissaq ilaqutariinni meerrartalinni ajornartorsiutit annertusiartuinnarnissaannik pitsaaliueqataassaaq, peqatigisaanillu assersuutigalugu meeqqamik katsorsaanissaq siunertarlugu inissiinissamik pisariaqartitsinerit annikillisissallugit. Taamaattumik angerlarsimaffimmi suliumiutinut, inissiinermi siunertaq erseqqissarlugu, aammalu inissiinerup atorunnaarnerani (suliniutit atorunnaarneranni malinnaaneq) iliuusissanik pilersaarusiornissaq pillugu aalajangersakkat siunnersuutigineqarput, taamaalilluni meeqqap inuusuttulluunniit siunissaa isumagineqartussanngorlugu.”

Iliuusissanut pilersaarusiap imarisaasigut piumasaqaatit peqqussutissatut siunnersuummi § 15 pillugu oqaaseqaatini imatut allaaserineqarput:

”Iliuusissanut pilersaarut sinaakutissatut pilersaarutaavoq, taassuma iluani katsorsaanis-samik pilersaarut il.il. suliarineqarsinnaallutik.

Iliuissanut pilersaarummi suliniutip sivilissusissaa sapinngisaaq naaportorlugu ersittariaqarpoq, meeqqap angajoqqaallu ilisimaniassammasuk qaammatit ukiulluunniit pineqarner-sut. Aammalu ersarissarneqassooq suliniut nalinginnaassumik inissiinerunersoq imaluunniit katsorsaanertalimmik suliniutaanersoq aammalu meeraq inuusuttorluunniit immikkut ikior-tariaqarner-soq paaqqutarineqartariaqarner-orlu.

Iliuissanut pilersaarut skemanngorlugu tamanut atortussianngorlugu ilusilersorneqarta-riaqaraluarpoq (ajornanngippat qarasaasiakkut), tassani pisariaqartitsinerit ataasiakkaat malillugit iliuissat pillugit immikkoortut ataasiakkaat itisilerneqarlutik. Iliuissanut pi-lersaarut ilusilersorneqassaaq suliamik ingerlatsisumik aamma eqqaamasassat allassimaf-fiattut atorneqarsinnaasunngorlugu. Suliani ataasiakkaani paasissutissanut pisariaqavissu-nut, misissuiner-mi ingerlaaseq aamma iliuissanik pilersaarut pillugit aalajangersimasu-mik paasissutissanik allattuiqqassaaq.

Iliuissanut pilersaarut siunnerfeqarluartumik kommunip suliniuteqarneranik meeqqamut qularnaarisuussaaq. Immikkoortukkuutaanik anguniagaqarnermi pissusissamisuu-saaq taakkua piviusunngorsinnaallutillu uuttortarneqarsinnaappata, taamaalilluni ingerlaavar-tumik iliuissanik pilersaarummik nalilersuisoqarsinnaallunilu iluarsisoqarsinnaassallu-ni.

Iliuissanut pilersaarutip ilaqutariit oqartussallu allat meeqqamut meeqqallu ilaqutaan-ut suleqatigiinnikkut attuumassuteqartut suleqatigalugit suliarineqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Aammattaaq iliuissanut pilersaarut ilaqutariinni sulinissamik immikkoortorta-qassaaq. Immikkoortoq immersorneqassaaq ilaqutariinni sulisoqarpat sulisoqanngikkaluar-palluun-niit. Angerlarsimaffiup avataanut inissiiner-mi iliuissanik pilersaarummiissapput meeqqap angerlarteqqinnginnerani immikkut ilaqutariinnut suliniutigineqartussat ikiorsiiniutit il.il. qanoq ilusillit tapersuinerillu aallartinneqassanersut.

Iliuissanut pilersaarut ilaqutariinnik suleqateqarnermi aamma oqartussanik suleqateqar-nermi atorneqassaaq, ingerlaavartumillu iluarsaanneqarsinnaassalluni suliani ataasiakkaa-ni ingerlaaseq apeqqutaatillugu.

Suliami ataasiakkaami iliuissanut pilersaarut oqartussaasoqarfinnut assigiinngitsunik su-lialinnut/ismaginninnikkut attaveqaatitut sulialinnut suliner-mi sakkussaasinnaavoq pi-ngaaruteqartoq."

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq iliuissanut pilersaarusiap suliarineqarnerata meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik aalajangiinerup siunertani malillugu sunniuteqarnissaanut tunngaviunera.

Aamma iliuissanut pilersaarusiap aalajangiisoqannginnerani imaluunniit inissiine-rup kingornatigut kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiutsinnagit pigineqarnissaa atuuppoq.

Iliuissanut pilersaarusiortussaataaner-mi meeqqanik inissiineq angajoqqaanik akuersisitseqqaarluni akuersisitseqqaaraniluunniit pinersoq aammattaaq apeqqu-taannigilaq, taamatuttaarlu taamatut pisussaaffeqarnermi meeqqap angerlartinneqar-

sinnaanera kisimi apeqqutaanngilaq, tassami iliuusissanut pilersaarusiame inissiinnermut atatillugu pissutsit meeqqap angerlartinneqarnissaanut sammititaanngitsut aamma pineqartunut ilaatinneqartussaallutik.

Suliami matumani iliuusissanut pilersaarusiap suliarineqarnissaa suliniutigineqarsimanngitsoq takuneqarsinnaavoq, naak A aamma ... Kommuni A-mut aamma D-mut taassuma ...-mi nammineersinnaassuseqalernerata tungaanut kommunitut akiliisussatut kommunitullu najugarivitatut inissisimasoq tamanna pillugu arlaleriarlutik saaffiginnittarsimagaluartut.

A-p ataatasaanik D-mik kinguaassiuutitigut innarliisimasutut pinerluttulerineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pineqaatissinneqarsimasumik inooqateqarlartillugu D-p angerlartinneqarsinnaannginneranik K Kommunip naliliinera D-p ilaqutariinnut paarsassanngortinneqarneranut tunuliaqutaasoq pillugu paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit isornartorsiorsinnaanngilara.

Oqaatigineqartutulli iliuusissanut pilersaarusiortussaataaneq tamatuma atorunnaarsinngilaa.

Aammattaq qularutissaanngilaq iliuusissanut pilersaarusiortussaataaneq oqartussaasuniimmat meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanik aalajangiisimasumi.

Kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat ataqatigiinneqarnermi tassani sunniuteqanngillat, tassami taakku inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinissamik qularnaveeqqutinik inatsisiliortut pinngitsaaliinikkut akuliunnermi innuttaasunut illersuusiusaannik attuisuunngimmata.

Angajoqqaat meeraasalu inooqatigiissinnaatitaanerat tunngaviusumik pisinnaatitaaffiuvoq, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissummi artikel 8-kkut aamma FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanni artikel 7, imm. 1-ikkut illersugaasoq.

Taamaattumik pisinnaatitaaffimmu tassunga akuliuttoqassappat inatsisitigut tunngavissaqarnissaq sakkortusisamik piumasqaatigineqartariaqarpoq.

Meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi iliuusissanut pilersaarusiortussaataaneq pisussaaffiup taassuma inissiinissamik aalajangiinnermut inatsisikkut aalajangersagaasumik qanimorluinnaq attuumassuteqarnera pissutigalugu tamatuma kingornatigut tassaavoq inissiinissamik aalajangiinerup inatsisunik unioqqutitsisuunnginneranut tunngaviusog.

Taamaattumik K Kommunip iliuusissanut pilersaarusiap suliarineqarnissaa isumaginagu A-p panianik ilaqutariinnut paarsassanngortillugu inissiisimanera isorisarilerujussuurtut isigaara.

Kommunalbestyrelsi tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara meeqqanit ingerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerup meeqqanik inuusuttunillu ikiorsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu iliuusissanut pilersaarusiap suliarineqarne-

ranut taamaallaat atatillugu pisarnissaa kommunip qanoq iliorluni siunissami qulak-keerniarneraa uannut nalunaarutigeqqullugu.

D-p efterskolimiinnissaata aaqqissuunneqarneranut K Kommunip aamma ... Kommunip peqataanerat

Efterskolimiinnermut tapiissuteqartarneq pillugu malittarisassat meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 6. juni 1997-imeersumi § 11, imm. 2-mik tunngaveqartut Danmarkimi efterskolimiinnermut tapiissuteqartarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 26-mi, 15. januar 2004-meersumi aalajangersarneqarsimapput.

Nalunaarutip manna nassataraa, tassalu angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tigummissaqartut suliani meeqqat efterskolimiinnerinut tapiissutinik akuersissuteqarnermut tunngasuni suleqataanissaat tunngavigineqartoq.

Taamaalilluni angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tigummissaqartup Danmarkimi efterskolimiinnermi ilaqutariit attaveqaataasartussat toqqassavai, tak. nalunaarummi § 2.

§ 5, imm. 1, nr. 4-kkut, tak. § 6, aalajangersarneqarpoq efterskolimiittuuteqarnermut angajoqqaat akiliutaannut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit tapiissuteqartoqarsinnaasoq.

Nalunaarummi § 7, imm. 6-ikkut aalajangersarneqarpoq angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tigummissaqartoq atuartup efterskolimi atuartussatut tiguneqarnissaa-nik qinnuteqarsinnaasoq.

Tamatuma saniatigut Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 15. april 2003-meersumi imaattut § 31, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarsimapput:

"Kommunalbestyrelsip inissinneqarfissaq aalajangigassaraa aammalu meeqqap paarineqarnera, perorsarneqarnera ilinniartitaaneralu isumagissallugu kiisalu allatigut meeqqamut namminermut tunngasut pisariaqarfisigut aalajangiiffigissalugit."

Inatsisartut peqqussutaat taanna angajoqqaat akiliutaat pillugit malittarisassanik imaattunik § 38-mi imaqarpoq:

"§ 38. Kommunalbestyrelsip meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissikkuniuk inissiinermi kommunip aningaasartuutai angajoqqaanut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiliggassanngortissavai.

Imm. 2. Pissutsit taamaattariaqartippassuk, kommunalbestyrelsip angajoqqaat akiliisinngitsoorsinnaavai imaluunniit akiligassaat isumakkeerinnissutigisinnaallugit.

Imm. 3. Angajoqqaat aningaasaqarnikkut atugarisaat annertuumik allannorsimappata kommunalbestyrelsip akiliinissamik aalajangiineq allannngortissinnaavaa.

Imm. 4. Angajoqqaat akiliutissaasa amerlassusissaat pillugit Naalakkersuisut aalajangersaassapput."

Peqqussutissatut siunnersuummi § 38 pillugu oqaaseqaatit imaattut ilanngunneqarsimapput:

"Meeqqanut inuusuttunullu 18-iliisimangitsunut, meeqqanut inuusuttunullu inissiivinni angerlarsimaffiup avataaniittunut inissisimanermi aningaasartuutitut isertitamik aallaavigalugit minnerpaamillu nalinginnaasumik meeqqanut akilersuutitut aningaasartat annertoqqataannik tapersiinissaminnik angajoqqaat pisussaaffeqarput.

Angajoqqaat akiliutissaasa annertussusissaannik malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamik aalajangersagaq tunngavissaliivoq, piginnaatitsissut taanna maannakkut meeqqanik inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2, 18. januar 1993-imeersumi §§ 17-20-miipput.

Isertitat SIK-tut ilinniagaqarsimangitsutut sulisut agguaqatigiisillugu akissarsiaatut annertussuseqarpata, akiliutissaq minnerpaamut, nalinginnaasumik meeqqanut akilersuutit atuuttut annertoqqataannik annertussusilerlugit aalajangiunneqassaaq. Isertitat annertuneruppata annertunermik akiliuteqartoqassaaq.

Kommunip angajoqqaat aappaa tamaasaluunniit akiliuteqanngitsissinnaavai, akiliuteqarnissamik pisussaaffeqarnermi pineqartoq ataasiakkaatigut naliliineq naapertorlugu immiut ilaqqutaminullu pisariaqartitanut naleqquttumik inuuniaannarnissaminnik ajornartorsiuteqalersinnaappat.

Erseqqissarneqassaaq inuusuttunut 18-ileereersimasunut angajoqqaat inuusuttup angerlarsimaffiup avataaniinnerani aningaasartuutitut akiligassinneqarnissaat soorunami inatsisitigut tunngavissaqanngimmat.

Aalajangersagaq atuuttoq meeqqanik inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1992-imeersumi § 45-mi, meeqqap inuusuttulluunniit inissiinermi aningaasartuutitut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiliuteqartussaataitanaera peerneqarpoq. Tamanna pivooq innersuussutigalugu meeqqap inuusuttulluunniit sunngiffimini sulerusugunnaarneranut meeqqamut inuusuttumulluunniit akiliuteqartussaataitaneq pisooqataasinnaammat."

D-p efterskolernerata nalaani malittarisassat aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersagaasut meeqqanik inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 17-imi, 1. juli 2003-meersumi §§-ini 19-imit 22-miipput:

"§ 19. Meeqqap inuusuttulluunniit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaa pisariaqarpat meeqqamut imaluunniit inuusuttumut angajoqqaat akilersuisussaataitaapput. Aningaasat angajoqqaat akiliutissaat meeqqanut akilersuutini nalinginnaasumik akiliutitut Aningaasat isumaginninnikkut tunniunneqartartut atuuttut pillugit Ilaqutariinnermut Pisor-taqarfiup kaajallaasitaani nalunaarutigineqartartutut annertussuseqarpoq angajoqqaanillu tamanit akilersorneqartussaallutik.

Imm. 2. Meeraq angajoqqaarsianut inissinneqarsimagaluarpalluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq suli pilersuisussaataitavoq taamaattumillu nalinginnaasumik pilersuine-

rup saniatigut meeqqap inuusuttulluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartumi sapaatit akunnerisa naaneranni ferianilu najugaqarneranut atatillugu aningaasartuutit akilertussaallugit.

§ 20. Meeqqanut akilersuutit pillugit aalajangersaasoqarsimaneraniq allagartaq malillugu angajoqqaat pilersuisussaataasut tamarmik akilersuisussaataaneratigut pisarpat akilersuutit angajoqqaarsianut tunniunneqartassapput meeqqamik pilersuineranni aningaasartuutitut matussutissatut.

§ 21. Kommunalbestyrelsiq angajoqqaat aappaa tamaasaluunniit akiliuteqartinnitsoorsinnaavai akiliuteqartussaq erseqqissumik naliliiffigineratigut paasineqarpat akiliuteqartussaasup imminut ilaqtutamilu inuutinniarnissaannut qularnaarinninnissani ajornakusoortikkaa.

Imm. 2. Akiliuteqarnissamut aalajangerneq naliliiffigeqqinneqarsinnaavoq angajoqqaat isertitaasa imaluunniit pilersuisussaataaneranni pissutsit annertuumik allannguuteqarpat.

§ 22. Akilersuutini nalinginnaasumik akiliutip marloriaataatut annertussusilimmik kommunalbestyrelsi angajoqqaarsianut siumoortumik akiliuteqartassaaq, meeqqap inuusuttulluunniit nerisaqarneranut, atisassaanut aamma kaasarfimmiusaanut matussutissatut.

Imm. 2. Tamatuma kingorna kommunalbestyrelsiq angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq akilersuutiniq akileeqqusinnaavaa aningaasallu Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meera-vissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat malillugit akileqquneqarsinnaapput."

Suliami paasissutissanit erserpoq D-p angajoqqaarsiaasa D-p efterskolimiinneranut atatillugu aningaasartuutit matussuserneqarnissaat K Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivimmut 1. november 2005-imi qinnuteqaatigisimagaat.

Qinnuteqarnermi immersugassaq angajoqqaarsiat meeqqamut nakkutilliisutut atsior-simasaat angajoqqaarsiat allagaannut ilanngullugu nassiunneqarsimavoq.

Atuartussatut nalunaarnermut akiliutinut akiligassiissut 1.500 kr.-nik aningaasartaqartoq ... Efterskolep D-mut, c/o angajoqqaarsianut 2005-imi decemberip qaamma-taani nassiuppaa.

Aningaasat taakku ... Kommunip efterskolimut 16. januar 2006-imi akilerpai.

Oqaatsinik Pikkorissarfiup tapiissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaatinik efterskolimiinnermut tapiissuteqartarneq pillugu nalunaarummi § 4 tunngavigalugu aalajangiiviginnittartup aalajangiinerani 4. april 2006-imeersumi Oqaatsinik Pikkorissarfiup

angajoqqaarsiat nalunaarfigai tapiissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaat akuerineqar-toq.

Aalajangiinermi aningaasartuutit nalunaarummi § 5, imm. 1 tunngavigalugu matusserneqarsinnaasut tamarmik qinnuteqaatikkut tassuuna matusserneqarsinnaanersut takuneqarsinnaanngilaq.

... Kommuni K Kommunimut saaffiginnissutaanit 8. august 2006-imeersumit aamma 23. august 2006-imeersumit kiisalu A-p K Kommunimut naammagittaalliuutaanit 13. oktober 2006-imeersumit erserpoq aningaasartuutit D-p efterskolimiinneranut tunngasut ilaannaat akilerneqarsimasut.

K Kommunip ... Kommunimut akissutai 9. august 2006-imeersaq aamma 13. oktober 2006-imeersaq aamma A-mut akissutaanit 20. oktober 2006-imeersumit erserpoq D-p efterskolimiinneranut meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 38, imm. 1 tunngavigalugu aningaasartuutit akilerneqartut A-mut D-mut angajoqqaatut oqartussaassuseqarnermik tigummisaqartumut akileqquneqarsinnaasut, imaluunniit tassunga taarsiullugu ... Kommunip A-mut kommunitut najugarivitaasup akilissallugit pisussaaffigigaa.

Siullertut oqaatigaara meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarmat meeqqap inissinneqarfis-saa kommunalbestyrelsip aalajangissagaa, ilaatigullu meeqqap ilinniagaqartinneqar-nissaa isumagissallugu.

Tassani aamma ilaavoq pisussaaffiit taakku tassaasut meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik kommunip aalajangiisup pisussaaffigigai.

Suliami allagaatinit erserpoq angajoqqaarsiat K Kommunip D-p inissinneqarnissaa-nik isumaqatigiissuteqarfigisimasai D-p efterskolimi atuartussatut tiguneqarnissaanik D-mut "nakkutilliisutut" qinnuteqarsimasut.

Angajoqqaarsiat pineqartut nakkutilliisutut toqqarneqarsimanersut suliami allagaati-ni takusinnaanngilara. Nammineersinnaatitaaneq pillugu inatsimmi kunnqip peqqus-sutaatigut nr. 306-ikkut, 14. maj 1993-imeersukkut atortuulersinneqarsimasumi § 27-kkut aalajangersarneqarsimasup manna nassataraa, tassalu angajoqqaat meeqqanut ukiukinnerusunut aallaavittut nakkutilliisuusarnerat. § 29-kkut aalajangersarneqar-poq pisuni immikkut ittuni nakkutilliisumik toqqaasoqarsinnaasoq. § 43-kkut aalaja-ngersarneqarpoq nakkutilliisoq pigisat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasuni oqartussaassuseqalersimangitsoq sinnerlugu iliuuseqartartuussasoq.

Nakkutilliisussamik toqqaasoqarsimangippat uanga paasinninnera unaavoq anga-joqqaarsiat meeqqap ilinniartitaanera pillugu pisussaaffiliisumik aningaasanut tunngasuni isumaqatigiissuteqarsinnaanngitsoq, angajoqqaarsiat kommunalbestyrelsip meerarsiap ilinniartitaaneranut akisussaasup piginnaatitsinera tunngavigalugu iliuu-seqanngippata, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peq-qussutaanni § 31, imm. 1. Meeqqap ilinniartitaanerata isumagineqarnissaa kommu-nalbestyrelsip inissiinermi tigusarmagu suliassanut efterskolimiinnermut tapiissute-qartarneq pillugu nalunaarut tunngavigalugu angajoqqaat isumagisassaannut akisus-

saaffik kommunimiissaaq, meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermut akissusaasuumi.

Kommunalbestyrelsip suliassamik taamaattumik angajoqqaarsianut isumagisassanngortissinnaaneraniq apeqqut uanga paasinninnera malillugu isumagisassanngortitsisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit aallaavittut aalajangerneqartariaqarpoq.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 18-imi aamma § 19-imi aningaasarsiutigalugu angajoqqaarsiat aamma angajoqqaarsiat nalinginnaasut immikkoortisimaneqarput.

Aningaasarsiutigalugu angajoqqaarsiaaneq kommunimi atorfeqartitaanermut naligittariaqarpoq, tassami Inatsisartut peqqussutaanni § 18, imm. 2-mit ersermat angajoqqaarsiap ikinnerpaamik aappaa ulloq tamaartumik meeqqamik paarsinermik suliaqartuussasoq. Tamatuma kingornatigut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi nammineq ilumi isumagisassanngortitsisarneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit aallaavik tassaalerpoq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31, imm. 1 tunngavigalugu aalajangiinissamik pisinnaatitaanermik kommunip angajoqqaarsiaasimasunut isumagisassanngortitsinera inatsisinik unioqqutitsisuunaviangitsoq.

Ilaqutariinni nalinginnaasumik paarsassanngortitsilluni inissiinermi, tak. Inatsisartut peqqussutaanni § 19, taamatut isumagisassanngortitsineq aallaavittut inatsisinik unioqqutitsinerussaaq, tassami tassani angajoqqaarsiat paarsinerat kommunalbestyrelsip innuttaasut meeqqamik paarsaqarnissaannut akuersissutaanik aamma paarsaqarneq pineqartoq pillugu isumaqatigiissutaannik tunngaveqarmat, tak. Inatsisartut peqqussutaanni § 21, imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajui. Taamaalilluni inunnut atasiakkaanut isumagisassanngortitsisoqassappat tamatumani inatsisitigut tunngavissaqarnissaq piumasagaataavoq.

D-p angajoqqaarsiai efterskolimut inatsisinik unioqqutitsinatik isumaqatigiissuteqarsinnaasimanersut D-llu efterskolimiinneranut tapiissuteqartoqarnissaanik qinnuteqarsinnaasimanersut imaluunniit pisinnaatitaaneq taanna taamaallaat K Kommunimiinnersoq inissiineq pillugu suliami allagaatini takusinnaanngilara.

Efterskolimiinnissamulli D-p paasissutissiissutigineqartut malillugit akuersaarsimanagera massakkullu nammieersinnaassuseqalersimanagera isiginiarlugit isumaqarpunga efterskolimiinnissamik tapiissuteqartoqarnissaanillu qinnuteqaatit kommunimit namminermit tunniunneqarnissaat kommunimit isumagineqartariaqarsimagaluarnersooq erseqqinnerusumik misissussallugu naammattumik tunngavissaqarnanga.

Taamaattorli matuma inassuteqaatiginissaanut tunngavissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu kommunalbestyrelsip angajoqqaarsiat meerarsiamik ilinniartinneqarnerat pillugu sunik kommunimit isummerfigineqartussatut piumasagaataasunik iliuuseqarsinnaanerannik siunissami nammineq suliniuteqarnermigut ilitsersortassagai, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 21,

imm. 1, tassuunami aalajangersarneqarmat angajoqqaarsiat paarsaqarnermik suliasaq pillugu sukumiisumik paasissutissinneqarnissartik piumasaqaatigisinnaagaat.

Efterskolimiinnermut akiliutit pillugit apeqqut eqqarsaatigalugu siullertut oqaatigaa-ra akiliuteqarnissamut akisussaaffik meeqqap ilinniartinneqarneranut akisussaasumi-ittoq, tassalu K Kommunimi, tak. meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31, imm. 1, tassami K Kommuni angajoqqaarsiassanik toqqaasimasoq tassaasariaqarmat efterskolimiinnissap aaqqissuunneqarsimanerata kingunerisaanik akiliinissamut akisussaaffimmik nammataqarnissamut qaninnerpaasoq.

Inatsisartut peqqussutaanni § 38, imm. 1-p, tak. imm. 4, manna nassataraa, tassalu angajoqqaat meeqqaminnut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut akiliutissaat malittarisassat Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit naatsorsorneqartassasut.

Tassani manna ilaavoq, tassalu akiliutit aalajangiinnermi kommunip angajoqqaanut aalajangiinnerani aalajangersarneqassasut, tamannalu akiliuteqartitsineq pillugu aalajangiinnerit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqatarfimmu naammagittaalliuutigineqarsinnaasut meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 17-imi, 1. juli 2003-meersumi § 23-kkut aalajangersarneqarneratigut aamma erseqqissarneqarpoq.

A eqqarsaatigalugu D-p efterskolimiinneranut akiliuteqarnissaa K Kommunip immik-kut aalajangiivigisimaneraa suliani takuneqarsinnaanngilaq.

K Kommunip D-p efterskolimiinneranut A-mik imaluunniit A-p kommunitut najugari-vitaanik imaaliillaannaq akiliisitsiniarsinnaalluni isumaqarnera tamanna tunngavi-galugu isumaqatigisinnaanngilara.

A-p akiliisussaataitanera, oqaatigineqartutut, aalajangiinnermik A eqqarsaatigalugu kommunip angajoqqaat akiliuteqartarnerat pillugu nalunaarummi malittarisassat is-suarneqartut naapertorlugit kommunip aalajangiisussaataitaneranik tunngaveqar-poq, angajoqqaallu akiliuteqartarnerat pillugu malittarisassani taakkunanani aalaja-ngersimasumik akiliutit pineqarput, aningaasartuutillu ataasiakkaat utertillugit aki-lerneqartarnissaat pillugu malittarisassanik imaqaratik. A efterskolimut aningaasa-qarnikkut pisussaaffeqanngilaq.

K Kommunip akiliuteqarnissaq pillugu apeqqut pillugu ... Kommunimut aamma A-mut oqaatigisimasai tunngavigalugu isumaqarpunga A-p akiliisussaataitaneranik K Kom-munip aalajangiinnerminik tunngavilersugaasumik A-mut nalunaaruteqarsimanngin-nera isorisariaqartuusoq.

A-mut allakkanni suliamik suliarinninnera pillugu ilisimatitsissutaasuni pineqartoq ilitersorpara D-p efterskolerneranut aningaasartuutigisariaqanngikkaluakkaminik aningaasartuuteqarsimalluni isumaqaruni akiliinissamik apeqqut pillugu allakkatigut tunngavilersugaasumik aalajangiisoqarnissaa ... Kommunimut piumasaqaatigisinaagaa, pisariaqarpat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu naam-magittaalliornissamut periarfissaqarneranik ilitersuutitalimmik, tassami naammagitaalliornissamut periarfissaminik siusinnerusukku ilitersorneqarsimannngimmat, taa-

maattumillu isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu naammagittaalliornissamut periarfissaq suli ingerlalersimanani.

Suliami allatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

K Kommunip allakkatigut 13. august 2009-meersutigut imatut akivaanga:

"(...)

Ilisimasakka malillugit ilisimatitsissutiginiarpara ...-mi isumaginninnermut allaffiup ukiut kingulliit ingerlaneranni (kommunit kattutinngitsiarneranni kattutereernerannilu) meeqqat paarisat ilinniartitaanerat eqqarsaatigalugu iliuutsit kommunip kisimi aalajangersinnaasai pillugit ilaqutariinnut meeqqanik paarisqaartartunut paasissutissiisarnissani sumiginnarsimanngimma. Taamaattorli isumaginninnermut allaffiup suliassaq taanna akulikinnerusumik aaqqissuusaanerusumillu siunissami isumagisalisavaa – illoqarfitsinni atuartitsinnermut ingerlatsiviup piareersarfiullu suliatigut assigiinngitsutigut suleqatigiinnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

...-mi isumaginninnermi pisortatut sivikikkaluamik sulisimaninni ilanngullugu oqaatiginiarpara tamatumunngalu angajoqqaat akiliutissaasa, meeqqanut pilersuutissat allallu matussusernissaannut kiisalu – pisut ilaanni - efterskolernerumut atatillugu meeqqap perorsaanikkut immikkut tapersersornissaanut aningaasatigut ikiorsiissutit kommuni akuersissuteqarsimalluni. Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissitat arlallit ...-meersut efterskolinut atuariartortarsimmata, allakkanut meeqqallu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut ilinniartitaanikkut periarfissaannut Ombudsmandip soqutiginninnera pillugu qujaqqippunga." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Suliaq kommunimut allakkatigut 24. august 2009-meersutigut imatut inaarlugu suliaraara:

"(...)

Kommunip akissutaa tusaatissatut tiguara taamaattumillu inassuteqaatinnut atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Angajoqqaarsiaasartut efterskolemut isumaqatigiissuteqarsinnaanerannut killissaliussat atuutut pillugit aamma efterskolemi najugaqarnissaq pillugu tapiissuteqarfigeqarnissamik qinuteqarsinnaanerat pillugu oqaaseqaatinni 19. marts 2009-meersumi eqqartugara naapertorlugu kommunip angajoqqaarsiaasartut ilitersorsimassagai naatsorsuutigaara, matumanilu angajoqqaarsiat atuisinnaanerannut kommunimit pisinnaatitsissutinik isumagisassanngortitsisarneq pillugu malittarisassanit iluarsissuteqarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu."

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq aamma suliamik uppernarsaasersuineq

5.3 Sulisup atorfinitsinneqarnermini allakkat allanngortinneqarnissaannik taakkunungalu ilanngullugu akissarsiami qaffanneqarnissaannik qinnutigisaata suliap aallartinneranit ukiut pingasut sinnerlugit qaangiuttut kommunimit suli inaarlugu suliarineqarsimanninneranut atatillugu piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup sivisussusiata isornartorsiutigineqarnera

A-p atorfinitsinneqarnermini allakkat allanngortinneqarnissaannik taakkunungalu ilanngullugu akissarsiami qaffanneqarnissaannik qinnutigisami K Kommunimit akineqarsimanninnera 2008-mi februarip qaammataani naammagittaalliuutigaa.

A-p akissarsiami qaffanneqarnissaannik qinnuteqaataa K Kommunip inaarlugu suliarisimannimmagu, suliarli piffissami sivisunerusumi uninngatiinnarsimammagu tamanna isorisariaqarluinnartutut Ombudsmandip isigaa.

Taamaattumik Ombudsmandip inassuteqaatigaa suliaq A-mut tunngasoq pisariaqanngitsumik kinguarsaqinneqarani inaarlugu suliarineqassasoq, A-lu ilisimatineqassasoq suliap inaarlugu qaqugu suliarineqarnissaa naatsorsuutigineqarnersoq (j.nr. 2008-304-0001).

A-p 2008-mi februarip qaammataani uannut saaffiginnissuteqarneratigut suliami uanga akuliutinneqarnera siulliuungilaq. Taamaalilluni A-p atorfinitsitsinermini allakkat allanngortinneqarnissaannik saaffiginnissummi K Kommunimit akineqarsimanninnera uannut 2007-imi januarip qaammataanili saaffiginnissutigaa.

K Kommunimut tamatumunnga atatillugu 6. februar 2007-imi imatut allappunga:

"A-p atorfinitsinneqarnerminut allakkat aaqqinneqarnissaannik saaffiginnissummi K Kommunimit akineqannginnerat pillugu saaffiginnissutaa 27. januar 2007-imi tiguara.

A-p saaffiginnissutaa imatut paasivara K Kommunimi suliassami atorfinitsinneqarnermini allakkani suliassanut taaneqartunut naapertuutinnginnerat naammaginngikkaa, taamaattumillu atorfinitsitsinermini allakkat aaqqinneqarnissaat kissaatigigaa.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissagaa.

Suliap uannut paasissutissiissutigineqarnera tunngavigalugu suliami aalajangiisoqarsimanissaa eqqornerpaasutut isigaara. Taamaattumik A-p saaffiginnissutaa naammagittaalliuutit mas-

sakkut suliariniarnagu aalajangerpunga, A-lu uannut naammagittaalliorusunnerluni isummer-tinnani K Kommunip suliami aalajangiinissaa utaqqimaaqqullugu qinnuigalugu.

A-p naammagittaalliutaa uanga suliamik suliarinninnissannut taarsiullugu K Kommunimut ingerlateqqippara, suliap suliarineqarnerata nukinginneqarnissaanik A-p qinnuteqaataatut.

Taamaattumik naatsorsuutigaara, suliaq aalajangiivigineqalinnippat, K Kommunip A suliap sumut killinneranik, ajornanngippallu suliap inaarlugu qaqugu suliarineqarumaarneranik ilisimatissagaa.

Taamatutaaq naatsorsuutigaara A-p atorfinitsinneqarnerani allakkat allanngortinneqarnissaanik K Kommunip naliliinermi manna ilanngullugu isummerfigissagaa, tassalu A massakkut akissarsiarisami atorfinitsinneqarneranilu allakkat allanngortinneqassappata allanngortitsinerup kingornatigut akissarsiat nikingassutaannik tunineqarnissaminut pisinnaatitaanersoq, tamatumunngalu peqatigitillugu isummerfigalugu akissarsiat taakku piffissaq suna aallarnerfigalugu atuutilersimanersut."

A 2008-mi februarip qaammataani uannut naammagittaalliormat tamanna suliap inaarlugu suli suliarineqarsimannginneranut aamma A-p saaffiginnissutaanut K Kommunip suli akissuteqarsimannginneranut atatillugu pivoq.

Taamaattumik K Kommunimut allakkatigut 15. februar 2008-meersutigut nalunaarutigaara suliaq A-mut tunngasoq suliarilerniarlugu aalajangertunga, taamaattumillu kommuni qinnuigalugu suliaq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu suliamilu allagaatit allaqqaarnerarneri uannut nassiuteqqullugit.

Akissummik tigusaqannginnama suliaq K Kommunimut allakkatigut 31. marts 2008-meersutigut, 23. maj 2008-meersutigut aamma 25. juli 2008-meersutigut eqqaasitsissutigaara. Allakkani 25. juli 2008-meersuni oqaatigaara kommuni allakkat tiguneqarneranit sapaatit akunnerisa sisamat qaangiunneranni akissuteqanngippat K Kommuni eqqarsaatigalugu suliannik ingerlatsisinnaannginnerma Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginnissaa isumaliutersuutiginiariga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1.

Kommunimit akissummik 2008-mi ukiap ingerlanerani tigusaqanngiinnarama K Kommunip kommunaldirektøria mailikkut attaveqarfigaara, taassumalu suliaq pillugu oqaaseqaat suliamilu allagaatit piumaneqartut uannut sapinngisamik pilertornerpaamik nassiunneqassasut neriorsuutigaa.

A-p akissarsiami qaffanneqarnissaannik qinnutigisaa pillugu suliami allagaatit K Kommunip 19. december 2008-mi uannut nassiuppai, imatullu allalluni:

"Matumuuna siullermik K Kommuni sinnerlugu ajuusaarutigeqqaassavara allakkasi taama kingusitsigisukkut akineqalermata.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Suliaq aallartissimavoq 24. januar 2006 A Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut allakkior-
mat, akissarsiami qaffanneqarnissaanik qinnuteqarpoq lønramme 30 skalatrin 43 rådighedstil-
lægilu qarasaasialerisunut kommunini allani atorpeqartarmata.

Allakkiallu taakkua Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut ataatsimiissutissatut ilanngunne-
qarsimapput 01.02.2006 immikkoortoq ...-itut.

./ Allakkani ..., j.nr. ..., 16. februarimeersutigut A-mut allakkiorpeqarsimavoq. Allakkat assi-
ngi ilannguppakka.

Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliamit allakkatigut ullulerneqartutigut 16. februar 2006-
imeersutigut A akineqarpoq suliaq sukumiisumik KANUKOKA-mut paasiniarneqassasoq,
paasiniangassallu pissarsiareriarlugit suliaq ingerlateqqinneqassasoq. Aningaasarsiat nikingas-
sutaat kiisalu atorfik akuerineqarnerseq ilanngullugit.

./ Allakkat nr. ... j.nr. ..., 7. februar 2006-imeersutigut K Kommunimiit KANUKOKA-mut al-
lakkiorpeqarsimavoq. Allakkat assingi ilannguppakka.

KANUKOKA-mut allakkani K Kommuni KANUKOKA-mut qinnuviginnippoq misissueqqul-
lugu Assistent A-p IT-ilerisutut akissarsiaqalersinnaanersoq.

./ Kommuneqarfik K-mi Allattoqarfimmi pisortaagallartumit Aningaasaqarnermut Ataatsimii-
titaliamut Allakkat nr. ... ullulerneqarsimasut 30. jan. 2006-imeersutigut taparserneqarpoq A-
p akissarsiami qaffanneqarnissaanut qinnuteqaataanut.

./ Ulloq 01.02.2006-imi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ataatsimiinneranit imaqarni-
liaq pkt. ...-ip assilineqarsimanera ilanngunneqarpoq.

./ 4.07.2006 KANUKOKA-miit allakkat j.nr. .... IT medarbejder ved K Kommune.

./ 25.08.2008 A-mit e-mailkkut tuavisaarut.

Individuel kontrakteqartitsisnaanermut tunngasumik akissuteqaat, kommuni suli taamatut su-
liaqarsimappat.

KANUKOKA-miit kommunip aalajangiinissaa utaqquimasimavaat iliuuseqaqqinnginnermin-
ni.

Tassangaanniit kommunimi qanoq iliuuseqaqqittoqarsimanersoq takussutissamik nassaanngi-
langa.

./ 18.12.2008 mailkkut KANUKOKA-mi ...-mut apeqquteqarpunga KANUKOKA-p allak-
kiornerata kingorna K Kommunimit akissutisisimanersut, arlaannik paasissutissaateqarner-
sulunniit, peqarpatalu nalunaaruteqarnissaanik piumasaqarlunga paasissutissanik.

Inaarutaasumillu maannakkut suliap nanginneqartutut isigineqalernissaa naatsorsuutigalugu.

KANUKOKA-miillu akissutisinissaq aallaavigineqarumaarpoq paasissutissanik tunniusseriar-pata suliap qanoq ingerlateqqinneqalersinnaanera piumaarnersoq.

Kommunimilu P-sagi ullut iliuseqarfiusimasunik allattorsimaffimmik nassaarsinnaannginna-ma. Makkulu tassaapput taakkua akissutigisinnaasakka.

./ Naggataatigut bilagit originalit P-sagimiittut nassiuppakka Ombudsmandimut atorneqar-tussanngorlugit atorneqarnerilu piareerpata kommunimut uterteqqinneqarnissaat atoreerussigit nassiutiinnarumaarpasi."

K Kommunip akissutaa A-mut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit 17. fe-bruar 2009-mi nassiuppara.

Tusarniaatiga A-p e-mailikkut 4. marts 2009-meersukkut imatut akivaa:

"Aatsaannguaq [Ombudsmandimit] allagarsivunga, akissarsiam a qaffanneqarnissaat pillugu K Kommunimut naammagittaalliuutinnut tunngasunik.

Akissarsiat qaffanneqarnissaannik kissaatigisimasara, siusinnerusukkullu qinnuteqaatigisi-masara, ullumikkut suli pinngilara, suliamillu inernileeqqullugit arlaleriarlunga nukingisaaruti-gisarsimasavara.

Massakkut suliffimmut allamut nuunnikuuvunga, tassa ... A/S-imut, 2006-imiilli K Kommuni-mi sulionnaarsimallunga.

K-mi sulinerma nalaani K Kommunimi IT-mik suliaqarsimavunga, tassalu meeqqerivik, nu-naqarfinni atuarfiit, K-mi atuarfik minnerunngitsumillu K Kommuni sullitaralugit. IT-mik su-liaqarluni annertuvoq, tamaasa aserfallatsaalisussaallugit, matumani Internetikkut namminneq nittartagaat ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Tamakku saniatigut K Kommunimi aqutsineq pillugu aamma suliaqarsimaqaanga, tassami al-lattoqarfimmi pisortaagallartutut/assistentit/IT-lerisutut atorfeqartitaasimallunga, taamaalil-lunilu kommunalbestyrelsip ataatsimiittarneri pillugu ulapputtarsimaqaluta. Atorfinnik pinga-sunik ingerlataqarluni/taaguuteqarluni assut puullaaqinarpoq, taamaattumillu IT-lerininnut ta-pinik qinnuteqarsimagaluarpunga, assistentit taamaallaat akissarsiaqartitaanera pissuti-galugu. Taamaakkaluartorli taamani kommunaldirektøriusimasumit neriorsorneqarsimavunga qinnuteqaatima akuerinissaa piareersimaffigissamaaritsik, tapillu taakku pissagikka. Taanna ateqarpoq ....

Taamaattumik K Kommunimi sulisimaninni aningaasatigut taarsiiffigineqarnissara piumasa-raara, piaartumillu taakku tigorussuppakka, tassami ukiut pingasut matuma siornatigulli tapeqar-tinneqarnissara qinnutigisimagakku.

Neriuppunga aaqqiissutissaq piaartumik nassaarineqarumaartoq." (Atorfeqarfimmi nutsig-avoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Uanga paasinninnera suli unaavoq K Kommuni siullertut tassaasoq A-p akissarsiami qaffanneqarnissaannik qinnutigisaa pillugu suliamik inaarsaalluni suliarinnittariaqartoq. Taamaattumik kommunip suliamik suliarinninnerata qanoq inernilerneqartariaqarnera pillugu massakut oqaaseqaateqarsinnaanngilanga.

Taamaattumik piffissap suliamik K Kommunimi suliarinninnermut atorneqartup sivi-sussusianik apequt kisiat suliaara.

K Kommunip allagaanit issuarneqartunit erserpoq A-p akissarsiaasa qaffanneqarsinnaanerannik suliaq 24. januar 2006-imi aallartissimasoq, akissarsiammi qaffanneqarnissaat pineqartup taamani qinnutigisimmagu, suliarlu suli inaarlugu suliarineqarsimanani.

Taamaalilluni suliap aallartinneqarneranit ukiut pingasut sinnerlugit ingerlasimapput.

Sulisooq assersuutigalugu akissarsiami allannqortinneqarnissaat isumaqatigiinniutigiumallugu qinnuteqarpat pisortani sulisitsoq tamanna pillugu isumaqatigiinniarnert aallartinneqassanersut sapinngisamik pilertornerpaamik aalajangiisaaq, isumaqatigiinniarnerrillu aallartinneqassasut aalajangiiguni taakku piffissap naammaginartumik sivi-sussuseqartup iluani nukingiullugit suliarissallugit. Tamanna suliap inaarlugu suliarineqanginnerani KANUKOKA-p tusarniaavigineqarnissaa kommunip pissusisamisoorutut isigippagu aamma atuuppoq. Suliap piffissap naammaginartumik sivi-sussuseqartup iluani inaarlugu suliarineqarnissaata qulakkeerneqarnissaa aamma piumi matumani kommunip pisussaaffigaa, tusarniaanermullu akissutit sapinngisamik pilertornerpaamik pissarsiarinarneqarnissaa akissullu tigunekarpat taassuma malitseqartitsivigineqarnissaa kommunip isumagisariaqarlugu.

A-p suliap aallartinneraniilli K Kommunimi atorfimminit soraarsimanerata suliap piffissap naammaginartumik sivi-sussuseqartup iluani inaarlugu suliarineqarnissaata qulakkeernissaanut kommuni pisussaaffiianngilaa. A-p akissarsiami qaffanneqarnissaannik qinnutigisaa kommunimi atorfeqartitaasimaneranut tamarmut tunngasuuvooq, taamaalillunilu akissarsiami kingumoortumik aaqqiiffigineqarnissaat kissaatigaa. Taamaattumik akissarsiat qaffanneqarnissaannik qinnutigisap isummerfigineqarnissaa A-p soraarnerata kingornanut aamma attuumassuteqarpoq.

A-p akissarsiami qaffanneqarnissaannik qinnutigisaa ukiut pingasut qaangiunneranni inaarlugu suli suliarineqarsimanngimmat tamanna piffissap naammaginartumik sivi-sussuseqartup iluani suliarinnissimanertut isigineqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik piffissap K Kommunip suliamik suliarinninnerminut atugaata sivi-sussusia isorisariaqarluinnartutut isigaara. Matumani suliap piffissap naammaginartumik sivi-sussuseqartup iluani suliarineqarsimannginnerinnaa pinnagu aammali piffissami sivi-sunerusumi uninngatinneqarsimanagera pingaartillugit isiginiarpara.

K Kommunimut tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara suliaq A-mut tunngasoq pisariaqanngitsumik kinguarsaanani inaarlugu suliarineqassasoq, suliallu inaarlugu

suliarineqarnissaata qaqugu pinissaa naatsorsuutigineqarnersoq A-mut ilisimatitsis-sutigineqassasoq.

Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Mianersoqqussut

5.4 Mianersoqqussummik suliar tunngitsoornermut pineqaatissiissutitut atuineq

A-p pikkorissarnermut peqataaqqusaaffigisaminut takkutinnitsoornini pissutigalugu naalasseriitsuliorneq tunngavigalugu K Kommunimit mianersoqquneqarsimanini naammagittaalliuutigaa. Pikkorissarnermut peqataanerup pisisaaffigalugu ulloq unnuarlu sulinnigiffeqartarneq pillugu malittarisassanut ataqartinneqarsinnaannginnera A-p atortussaatinniarpaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq pikkorissarnerup inissinneqarnera pisisaaffigalugu ulloq unnuarlu sulinnigiffeqartarneq pillugu malittarisassanik unioq-qutitsinerunngitsoq, taamaattumillu A-p takkutinnitsoornerata sulinermut ataqutillugu unioq-qutitsinertut nalilerneqarnera pissutissaqartoq.

Taamaattorli Ombudsmandi tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpoq kommuni kukkussuteqarsimasoq, tassami A eqqarsaatigalugu piffissami pineqartumi suliffissatut allattuiffiliornermini pikkorissarneq taanna sillimmaanneqarsimanngimmat, A-llu suliffissatut allattuiffik malissimasuuppagu tamanna pisisaaffigalugu ulloq unnuarlu sulinnigiffeqartarneq pillugu malittarisassat unioq-qutinneqarnerannik kinguneqarsimassagaluarluni.

Taamaattumik Ombudsmandi isumaqarpoq mianersoqqussummik tunniussineq unioq-qutitsinermut tassunga naleqqutinngitsumik pineqaatissiinerusooq, inasuteqaatigalugulu suliaq K Kommunip suliareqqissagaa.

Ombudsmandip tamatumunnga peqatigitigllugu K Kommuni isornartorsiorpaa suliffissatut allattuiffiit ullulerlugit atsiorneqarnissaat isumagisimannngimmagu aamma A-p tusarniaanermut akissummini ulloq unnuarlu sulinnigiffeqarnissamik ajornartorsiut pillugu akerliliissutaanik isummmerfiginninnini mianersoqqussuteqarnermut tunngavilersuummi K Kommunip nassuiarsimanngimmagu. (J.nr. 2009-321-0002)

A-p, kommunip sulliviutaani isumaqatigiisut tunngavigalugu peqqissaasutut atorfeqartup, 23. aamma 24. september 2006-imi pikkorissarnissamut takkutinnitsoorneq pissutigalugu naalasseriitsuliorneq tunngavigalugu kommunip 17. november 2006-imi mia-

nersoqqussummik tunniussisimanera allakkatigut 2. marts 2007-imeersutigut naammagittaalliuutigaa. A-p tamatumunnga peqatigitillugu kommunip suliamik suliarinninnera aamma naammagittaalliuutigaa.

Suliap tunuliaqutaa imaappoq:

A paaqutarinniffittut aamma sammisaqartitsivittut sullissivimmi I-mi peqqissaasutut atorfeqartitaavoq.

K Kommunimi isumassuinermit immikkoortortaqaarfiup pisortaata e-maili imaattoq, asilinera I-mi aqutsisumut nassiullugu, A-mut 10. august 2006-imi nassiuppaa:

“Hej A

Utoqqarnut tunngasunut sullissivik suleqatigiinnermik piorsaaneq pillugu aqutsisunut aqutsisullu tullersortaannut pikkorissaanissaq maanna pilersaarusiorpaa.

Tamanna ingerlanneqassaaq arfininngorneq 23.9, sapaat 24.9 aamma ataasinngorneq 25.9.

Peqqissaasusi (piffissami tassani) tamarmik, ... illillu nammineq ilanngullutit pikkorissaanermit peqataassaasi, qinnuigineqarputillu piffissami pineqartumi sulinissamut pilersaarusiernermit eqqumaffigeqqullugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkiami I-p aqutsisuanit uanga tusarniaaninnut atatillugu 25. juli 2008-mi suliarineqarsimasumi oqaatigineqarpoq A-p suliffissaanik allattuiffik 1. september 2006-ip misaani akuerineqarsimasoq, A tamatumunnga atatillugu naammagittaalliuuteqarsimanngitsoq suleqatigalugu.

Pigaartuunissamut pilersaarut taanna ullulernerqarsimanngitsoq atsiorneqarsimanngitsorlu A-p uannut naammagittaalliumminut ilanngullugu nassiuppaa.

A suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini 26. oktober 2006-imeersumi kommunimut ilaatigut imaattunik paasisutissiivoq:

”2006-imi septemberip aallartilaaernerani ningiuma ...-p nalunaarfigaanga 23.-24. september pikkorissartoqarnissaa pilersaarusiorneqarsimasoq, taannalu ilaaffigissagiga, naak ulluni taak-kunani sulisussaannikkaluartunga.

(...)

Taannalu tunngavigalugu ... nalunaarfigisimavara sulinngiffeqarnissara pisariaqartillugu taamaattumillu pikkorissarnermit ilaasinnaananga. Malitsigitillugu ...-p nalunaarfigaanga pikkorissarnissamut ilaanissannik ... pisussaaffiliisimasoq. Piumasaqaatigalu aalajangiusimaanaraku ...-p kaammattorpaanga ... attavigissagiga.”

Tamatuma kingornatigut pisut ingerlasimanagerat imaattoq K Kommunimi isumassuiner-
mut immikkoortortaarfimmi pisortap kommunip sulisoqarnermut immikkoortortaarfianut
allakkiaanit 11. oktober 2006-imeersumit erserpoq:

"Paaqqutarinniffimmi sammisassaqtitsivimmilu I-mi peqqissaasoq A, inuttut normua ...,
23.9.-24.9.2006-imi pikkorissartitsinermit peqataaffigeqquneqartumut takkutinngitsoorsima-
nini pillugu allakkatigut uparuarneqassaaq.

Utoqqarnut tunngasuni pisortaatigiit "Utoqqarnut tunngasut - Pisortaatigiinni suleqatigiin-
nermik piorsaneq" pillugu pikkorissartitsinissamik suliaq 2006-imi upernaakkulli aallartissi-
mavaat.

Pikkorissartitsinissaq 10. august 2006-imi kiisami inissinneqarpoq, pisortallu tamarmik, matu-
mani A ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ilisimatinneqarput pikkorissartitsineq piviusunnortin-
neqarnialersaq, pikkorissartitsinermilu peqataassasut, matumani pikkorissartitsinerup sulinis-
samut pilersaarusiarnut ilanngunneqarnissaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

A pikkorissartitsinermit takkutinnigilaq, sms-imillu imaattumik nassippara:

Arfininngorneq 23.9.2006 nal. 14.12:

"Hej A. Pikkorissartitsinermit ageqqusaaffinnut takkutinniginnerit tupigusuutigaara! Peqa-
taaqqsugaaluarputit! ... immikkoortortaarfui pisortaa."

A nal. 14.51 akivoq:

"Hej ... Takkutinngitsuinarama utoqqatserpunga, ilaqtakka ilagisariaqarakkit. Marlunngor-
pat nassuiaateqarumaarpunga."

Nal. 17.09 akivara:

"Hej hej. Tamanna tamatta pisariaqartissinnaasarpurput, akuerisinnaanngilarali, tassami pisor-
taqatigiinnut ilaagavit, pikkorissartitsinerlu ilinnut soqutiginaateqartorujussuummat. Aqagu
nal. 9 ...-mut takkunnissat naatsorsuutigaara. ..."

A nal. 17.22 akivoq:

"Ajunngilarmi, pinngitsaalineqassaguma suliffimmik allamik ujarlertariaqassaanga! Qaam-
mammullut sulinnigiffisassamininnguakka atorfissaqartippakka."

A atasinnngornikkut 25.9.2006-imi oqarasuaatinnut sianerpoq. Suliffimmut takkussimavoq,
pikkorissartitsinermilu ulloq kingulleq alaatsinaattut peqataarusulluni. Pikkorissartitsisut isu-
masioqatigereerlugit ilisimatinneqarpoq tamanna pisariaqanngitsoq, tassungalu taarsiullugu su-
liffimmiiginnartariaqartoq. A-mut isumaqatigiissutigineqarpoq 26.9.-mi I-mukassasunga, pisi-
masorlu sammisassaqtitsiviup pisortaa ... peqatigalugu oqaloqatigiissutigisariaqaripput.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

26.9. A-mik oqaloqateqarpunga, pisimasorlu oqaloqatigiissutigalugu. Iisimatinneqarpoq allak-
katigut uparuarneqarnissaa inassuteqaatiginiariga, tassami pikkorissartitsinermut soqutiginaati-
lerujussuarmut peqataaffigeqqusaasumut takkutinngitsoorneq pineqarmat. Tamanna pissutis-
saqanngitsoq A misigisimavoq, tassami paaqqinniffimmi sulerulutsitaaneq pissutigalugu ullut
sulinnigffeqarfigisassani pisariaqartikkamigit, inassuteqaatigali aalajangiusimavara, tassami
pikkorissartitsineq aqqutigalugu ilaatigut aqutsinermik suliaqarnermini sakkussatsialannik
aralinnik pissarsisimasinnaagaluarimat, minnerunngitsumillu naligisaminut suliatigut annertu-
nerusumik ataatsimoorutissarsisinnaasimagaluarimat.

Paasissutissat amerlanerusut piumaneqarpata ikiuunnissannut piareersimavunga.

Iliuuseqarfigeqqitassanngorlugu nassiunneqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommunimi sulisoqarnermut immikkoortortaqlarfik 19. oktober 2006-imi A-mut ima-
tut allagaqarpoq:

”...-p nalunaarutiginninnera sulisoqarnermut immikkoortortaqlarfiup 12. oktober 2006-imi ti-
guaa.

Nalunaarutiginninnermit erserpoq 23. aamma 24. september 2006-imi pikkorissartitsinermut
peqataaffigeqquneqartumut pissutissaviusumik pissutissaqarnak takkutinngitsoorsimasutit.
Pikkorissartitsineq illit atorfinnut attuummasuteqartorujussuuvoq.

23. aamma 24. september 2006-imi takkutinngitsoorneq qulaani taaneqartoq K Kommunip pis-
sutissaviusumik pissutissaqarani takkutinngitsoornertut isigaa. Pissutissaviusumik pissutis-
saqarani takkutinngitsoorneq atorfeqartitaanermut tunngasunik annertuumik unioqqutitsi-
neruvoq.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit matumuuna nalunaarutigineqassaaq K Kommunip allak-
katigut uparualersaaraatit.

Suliap ingerlasimanera qulaani allaaserineqartoq allakkalluunniit uku pillugit oqaaseqaatis-
saqaruit taakku sulisoqarnermut immikkoortortaqlarfimmut kingusinnerpaamik 26. oktober
2006 nallertinnagu tunniuteqquneqarput.

Tusarfiginngikkutsigit paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiisoqassaaq.” (Ator-
feqarfimmi nutsigaavoq)

A suliame illua’ tungiusup isumaanik tusarniaanermut 26. oktober 2006-imi imatut akis-
suteqarpoq:

”Pisut ingerlasimanerat 23. aamma 24. septemberimi pikkorissartitsinermi peqataasinnaasi-
mannginninnik kinguneqartoq pillugu allakkasi 19. oktober 2006-imeersut ulloq taanna tiguak-
ka.

Pisut ingerlasimanerat aamma ASI-p allakkatigut uannut mianersoqqussuteqalersaarnera pil-lugu oqaaseqaatikka tulliuuttuniipput.

...-mit nalunaarfigitikkamali mianersoqqussummik tunineqarumaartunga maanna qaammatip ataatsip qangali ingerlareersimanagera pissutigalugu isumaqarpunga mianersoqqussuteqarnissaq atortussaatinneqarsinnaanngitsoq.

2006-imi septemberip aallartilaarnerani ningiuma ...-p nalunaarfigaanga 23.-24. september pik-korissartoqarnissaa pilersaarusioneqarsimasoq, taannalu ilaaffigissagiga, naak ulluni taakku-nani sulisussaannikkaluartunga. Suliamullu ilaavoq sulisussaaleqineq pissutigalugu suli-nissannik pisussaaffilerneqarsimagama taannalu tunngavigalugu septemberimi sulinissara pi-lersaarusiugaammat sapaatip akunnerini 37-mit 40-mut ulluni sisamani taamaallaat sulinngif-feqartussanngorluna, taakkunanilu 23. 24. september sulinngiffissatut aamma ilaallutik.

Pikkorissarnermullu pinngitsoornanga 23.-aniit 24.-anut ilaassaguma ullut sulinngiffissakka 9. aamma 10. septemberimi taassumalu kingorna 7. aamma 8. oktober pisariaqassallutik. Tassa sulinissannik pisussaaffilerneqarsimavunga Kalaallit Nunaanni qasuersaarfeqarnissamik aam-ma ullup unnuallu ingerlanerani sulinngiffeqarnissamik nalunaarusiami peqqussut malillugu naliginnaasumik suliffissarititaasoq qaangerlugu. Tassannga makku erseput (issuaaneq):

"§ 4. Atorfeqartitaasut ullut unnuallu arfineq marluk iluini tamani sapaatip akunneranut ulloq unnuarlu sulinngiffeqartassapput ullut tamaasa piffissamut qasuersaarfiusumut ataneqartus-samik. Sapaatip akunnikkaartumik ulloq unnuarlu sulinngiffeqarfik sapinngisamik sapaatini pisassaaq, sapinngisamillu suliffeqarfimmi pineqartumi atorfeqartitaasunut tamanut ataatsik-koortumik.

(...)

§ 10. Inunnik, uumasunik naasunillu kiisalu nunalerinermik, aallaaniarnermik piniarnermillu aamma pigisat nalillugit piunnartinniarneqarnerannut pisariaqartumik suliaqarluni sulinermi sapaatip akunnikkaartumik ulloq unnuarlu sulinngiffik kinguartinneqarsinnaavoq, kingusin-nerusukkullu taassuma sivisoqataanik sulinngiffeqarnermik taarserneqassalluni, sulineq nalunaarummut ilanngussami pineqartunut ilaatinneqarpat.

Imm. 2. Taamaattorli piffissap ulloq unnuarlu sulinngiffeqarfiiit marluk akornanni ingerlasup ullut unnuallu 12-it sinnersimassanngilai. Aammattaaq ullut unnuallu sulinngiffeqarfiiit sa-pinngisamik ataqatigiissillugit inissinneqassapput, taamaalluni ulloq unnuarlu sulinngiffe-qarneq siulleq ullut tamaasa piffissamut qasuersaarfiusumut ataneqartinneqarluni." (Atorfe-qarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngullugulu innersuussutigissavara sapaatip akunneranut 40 tiiminik sapinngisamillu ullu-nut tallimanut inissillugit sulinissamik isumaqatigiissummi aalajangersakkat.

Taannalu tunngavigalugu ... nalunaarfigisimavara sulinngiffeqarnissara pisariaqartillugu taa-maattumillu pikkorissarnermut ilaasinnaananga. Malitsigitillugu ...-p nalunaarfigaanga pikko-rissarnissamut ilaanissannik ... pisussaaffiliisimasoq. Piumasaqaatigalu aalajangiusimaan-narakku ...-p kaammattorpaanga ... attavigissagiga.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit isumaqarpunga:

* Pikkorissarnermut ilaanissannut pisussaataitananga qasuersaarfeqarnissamik malittarisassat sulinissama pilersaarusiormeranut (assilinera ilanngunneqarpoq) ataqatigiisillugit innersuussutugalugit.

* Qanoq iliuuseqarnissamik piumaffiginnissut naammassisimavara - qullersannut isumaga inis-sissimaneralu nalunaarutigalugu.

* ...-p qullersaanik attaveqarnissaq pisussaaffiginagu, naatsorsuutigisariaqarluguli sulinnigfe-qarnissannik ajornartorsiut qullersannit aaqiiviginarneqassasoq, aammalu isumaqarlunga mianersoqqussummik tunineqarnissara tunngavissaqanngitsoq.

Allagaq una suliarineqarpoq Peqqissaasut Kattuffiat isumasioqatigereerlugu, taanna uattulli isumaqarpoq, mianersoqqusinissap sulinermi iliuutsit (kinguaattoornerit) inatsisillu tunngavis-sat imarisamigut malinnikkai.

Peqqissaasut Kattuffiallu suliamik uuminnga misissuinitisinni ilanngullugu maluginiarsimavara I-mi pigaartuunissamik pilersaarusiap/sulinissamik pilersaarusiap arlalitsigut qasuersaarfeqar-nissamik maleruagassat isumaqatigiissutillu eqqortinngikkaai. Taannalu kattuffigalu uterfigeq-qikkusussinnaassavarput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisoqarnermut immikkoortorta qarfiup isumassuiner-mut immikkoortorta qarfimmi pi-sortaq 30. oktober 2006-imi qinnuigaa A-p suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaa-nermut akissutaanut oqaaseqaateqaqqullugu.

Isumassuiner-mut immikkoortorta qarfiup pisortaa ullormi tassani akivoq pisup ingerlasi-manera aamma suliami illua’ tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissut tunngavigalu-git sulisoqarnermut immikkoortorta qarfik suliamik nalileeqqullugu.

Tamatuma kingornatigut sulisoqarnermut immikkoortorta qarfik 14. november 2006-imi suliami imatut aalajangiivoq:

"Akissarsialeriner-mut Sulisoqarnermullu Immikkoortorta qarfiup 19. oktober 2006 allakkamik aatsivigisimavaatit 23.- 24. september 2006 pikkorissarnermut pinngitsoornak ilaaffigisassan-nut pissutissaqanngitsumik ilaanngitsoorsimanerit pissutigalugu, allakkatigut mianersoqqus-summik tunineqarnissat siunertaralugu.

Mianersoqqussummik tunisinissamik allagaqaatip tusarniaaviginissaa 26. oktober 2006-imut killeqarpoq.

Kommunip tusarniaanermi akissutit 26. oktober 2006-imi tiguisimavaa.

Akissutinni ilaatigut ima allapputit:

"...-mit nalunaarfigitikkamali mianersoqqussummik tunineqarumaartunga maanna qaamatip ataatsip qangali ingerlareersimanera pissutigalugu isumaqarpunga mianersoqqussuteqarnissaq atortussaatinneqarsinnaanngitsoq."

(...)

2006-imi septemberip aallartilaarnerani ningiuma ...-p nalunaarfigaanga 23. aamma 24. september pikkorissartoqarnissaa pilersaarusiorneqarsimasoq, taannalu ilaaffigissagiga naak ulluni taakkunani sulisussaannikkaluartunga. Suliamullu ilaavoq sulisussaaleqineq pissutigalugu sulinissanik pisussaaffilerneqarsimagama taannalu tunngavigalugu septemberimi sulinissara pilersaarusiugaammat sapaatip akunnerini 37-miit 40-mut ulluni sisamani taamaallaat sulinngiffeqartussanngorluna, taakkunanilu 23. aamma 24. september sulinngiffissatut aamma ilaallutik. Pikkorissarnermullu pinngitsoornanga 23. aamma 24. ilaassaguma ullut sulinngiffissakka 9. aamma 10. septemberimi taassumalu kingorna 7. aamma 8. oktober pisariaqassallutik. Tassa sulinissannik pisussaaffilerneqarsimavunga Kalaallit Nunaanni qasuersaarfeqarnissamik aammalu ullup unnuallu ingerlanerani sulinngiffeqarnissamik nalunaarusiamii peqqussut malillugu nalinginnaasumik suliffissarititaasoq qaangerlugu."

(...)

"Ilanngullugulu innersuussutigissavara sapaatip akunneranut 40 tiiminik sapinngisamillu ullunut tallimanut inissillugit sulinissamik isumaqatigiissummi aalajangersakkat. Taannalu tunngavigalugu ... nalunaarfigisimavara sulinngiffeqarnissara pisariaqartillugu taamaattumillu pikkorissarnermut ilaasinnaananga. Malitsigitillugu ...-p nalunaarfigaanga pikkorissarnissamat ilaanissannik ... pisussaaffiliisimasoq. Piumasaqaatigalu aalajangiusimaannarakku ...-p kaammattorpaanga ... attavigissagiga. Qulaani taaneqartut tunngavigalugit isumaqarpunga,

- Pikkorissarnermut ilaanissannik pisussaattitaananga qasuersaarfeqarnissamik malittarisassat sulinissama pilersaarusiorneqartut ataqatigiisillugit innersuussutigalugit(..)
- Qanoq iliuseqarnissamik piumaffiginnissut naammassisimavara - qullersannut isumaga inississimanelalu nalunaarutigalugu.
- ...-p qullersaanik attaveqarnissaq pisussaaffiginagu, naatsorsuutigisariaqarlugulu sulinngiffeqarnissannik ajornartorsiut qulersannit aqqiiviginiarneqassasoq, aammalu isumaqarlunga mianersoqqussummik tunineqarnissara tunngavissaqanngitsoq.

Allagaq una suliarineqarpoq peqqissaasut kattuffiat isumasioqatigereerlugu, taanna uattulli isumaqarpoq, mianersoqqusinnissap sulinermi iliuitsit (kinguaattoornerit) inatsisillu tunngavissat imarisamigut malinngikkai.

Peqqissaasut kattuffiallu suliamik uuminnga misissuunitsinni ilanngullugu maluginiarsimavara I-mi pigaartuunissamik pilersaarusiap/sulinissamik pilersaarusiap arlalitsigut qasuersaarfeqarnissamik maleruagassat isumaqatigiisutillu eqqortinngikkai. Taannalu kattuffigalu uterfigeqqikkusussinnaassavarput."

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Kommuni isumaqarpoq suliap ingerlanera suli kingusinaangitsoq. 29. november 2006-imi oqaloqatigineqarputit tassanilu ilisimatinneqarputit allakkatigut mianersoqqussummik tunineqarumaartutit. 11. oktober 2006-imi Paaqqinnittarfinnut Immikkoortortaarfik Sulisoqarnermut Immikkoortortaarfimmut allagaqarluni inassutigaa, allakkatigut mianersoqqussummik tunineqassasutit. Sulisoqarnermut Immikkoortortaarfik 19. oktober 2006-imi ilinnut tusarniaalluni allagaqarpoq.

Qullersat pikkorissarnissaannut ilaassasutit pisussaaffilersimappatsit ilaanngitsoorsinnaanngilatit taamaattumillu pissutissaqanngitsumik takkutinngitsoorsimanerit pissutigalugu kommunip allakkatigut mianersoqqussummik tunivaatit.

Pissutissaqanngitsumik sulinngitsoornerit atorfimmik sumiginnaanertut annertuutut isigineqarpoq, kommunillu ilinnut erseqqissaatigaa sulinngitsooqqissagalaruit tamanna pillugu atorfeqartitaanerit kommunip nalilersoqqissammagu, taassunga ilanngullugu atorfeqartitaanerpit taamaatinneqarsinnaanera." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Immikkoortortaarfip aalajangiinini 17. november 2006-imi imatut naqqiuteqarfigaa:

”Allakkamat ...-mik normoqartunut 14. december 2006-imeersumut naqqiut (assinga ilanngunneqarpoq).

Allakkani taakkunani allassimavoq:

- Kommuni isumaqarpoq suliaq pisoqalisooresimanngitsoq. Ulloq 29. september oqaloqatigineqarputit tassanilu paasitinneqarlutit allakkatigut mianersoqqussummik tunineqassasutit. Ulloq 11. oktober 2006-imi paaqqinniffinnut immikkoortortaarfik sulisoqarnermut immikkoortortamut allagaqarpoq inassuteqaatigalugu allakkatigut mianersoqqussummik tunineqassasutit. (...)

Eqqortumik ima allassimasussaavoq:

- Kommuni isumaqarpoq suliaq pisoqalisooresimanngitsoq. Ulloq 29. september oqaloqatigineqarputit tassanilu paasitinneqarlutit allakkatigut mianersoqqussummik tunineqassasutit. Ulloq 11. oktober 2006-imi isumassuinerimut immikkoortortaarfik sulisoqarnermut immikkoortortamut allagaqarpoq inassuteqaatigalugu allakkatigut mianersoqqussummik tunineqassasutit. (...)

Tassa oqaloqatigiinneq 29. septemberimi taavalu isumassuinerimut immikkoortortaarfik sulisoqarnermut immikkoortumut allagaqartuuvoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A tamatuma kingornatigut uannut naammagittaalliorpoq imatut allalluni:

”K Kommunimi Akissarsialerinerimut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaarfimmit mianersoqqussummik 17. november 2006-imi tunineqarpunga. Tamatumunnga pissutaavoq pikkorisartitsinerimut ulluni 23. aamma 24. septemberimi uanga sulinissannut pilersaarusiaq malillugu sulinngiffeqarfisassanni ingerlanneqartussamut takkutinnginnera.

Mianersoqqussut taanna sioqullugu tusarniaanermi atorussaatiillugu kommunimut allakkatigut 26. oktberimeersutigit ilaatigut oqaatigaara isumaqartunga mianersoqqussuteqarnissamut piffissaq qaangiussimasutut isigigiga. Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga piffissaq unioq-qutitsinermi uparuarneqartumit mianersoqqussutit suliarineqarnissaanut suliniuteqalernerup tungaanut, tassalu qaammat ilivitsungajak, kiisalu tamatuma kingornatigut K Kommunip tusarniaanermut akissutinnik tigusaqarnerata tungaanut ingerlasimasoq pissutsini atorfeqartitaanermut tunngasuni uparuanaissamut piffissaliunneqartumit sivisunerusoq. Uanga paasinninnera malillugu tamanna pingaartumik pissutsinut pinartuunngitsunut misissuisoqarnissaanik piunasaqaateqarfiumngitsunut atuuppoq, uangalu - matumani pisimasutut - 29. septemberimi oqaloqatigineqaraluartunga tassanilu mianersoqqussuteqartoqarnissaanik inassuteqaat suliarineqarniartoq ilisimatinneqaraluartunga. Taamaalilluni unioqutitsinermiit mianersoqqussutit 14./17. novemberimi tunniunneqarnerisa tungaanut qaammatit marlungajaat ingerlasimapput.

Aammattaaq tusarniaanermut akissutima ilaata ulluni 23. aamma 24. septemberimi sulinnigfeqarfigisanni inatsisunik unioqutitsinani suliartoqquneqarsinnaaninnut tunngasup K Kommunimit isummerfigineqarsimanginnera naammagittaalliuutiginiarpara, ilaatigut taamatut peqquneqarnikkut sulinnigfeqanngilluinnarlunga ulluni unnuanilu 26-ni sulisussanngorsimagama. Kattuffiup ilaasortaaffigisama oqaatigaa K Kommunimi sulisoqarnermut tunngasunik suliarinnittup oqaasiinnartigut paasissutissiissutigisimagaa taamaaliortoqarsimasoq naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaata ataqatigiinneqarnermut tamatumunnga attuumassuteqannginnera pissutigalugu, tassami pisortarisara pillugu naammagittaallioqqullunga innersuunneqarsimagama.

Kiisalu suliap tamatuma aaqqissuusaaanermut tunngasortaa uparuarniarpara. Pisortarisara ilisimatippara ullut sulinnigfeqarfissat ajornartorsiutaanerat pissutigalugu pikkorisartitsinermi pineqartumi peqataassamaanngitsunga. Isumaqarpunga ajornartorsiutip taassuma pisortarisama qullersarisaanut oqaloqatiginnissutigissallugu pisussaaffeqanngitsunga, piunasaqaatigisariaqarigali pisortarisara uanga eqqarsaatigalunga pisortatut aqutsinikkut taamatut aalajangiissasoq. Neriuppunga suliaq misissuiffigineqassappat naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaa aamma ilanngunneqarsinnaassasoq.

K Kommunip tusarniaatit allagaasa 19. oktoberimeersut, uanga K Kommunimut akissutima 26. oktoberimeersup kiisalu K Kommunip mianersoqqussutaasa 14. aamma 17. novemberimeersut kiisalu piffissami pineqartumi uanga sulinissamut pileraarusiap assilineri suliamik suliarinninnermi atugassatut ilanngullugit nassiuppakka.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni 12. marts 2007-imi qinnuigaara mappi suliami allagaatinik A-mut tunngasunik imalik misissugassanngorlugu uannut nassiuteqqullugu.

Allagaatit arlallit assilineri 21. marts 2007-imi kommunimit tiguakka.

Tamatuma kingornatigut kommunimut 4. april 2007-imi imatut allappunga:

”K Kommunip suliami A-mut tunngasumi allagaatai misissoreerlugit naammagittaalliuut suliarinialugu Ombudsmandi aalajangerpoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Taamaattumik K Kommuni qinnuigaara suliamik paasinninnini pillugu nassuiaateqaqqullugu, matumani manna ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tassalu pikkorissartitsinermut peqataasimasuuguni ullunik sulinngiffeqarnani ullut unnuallu 26-t ingerlaannartumik sulisussaasimagaluarnerminik, tamatumalu Kalaallit Nunaanni piffissat qasuersaarfiit aamma ullut unnuallu sulinngiffiit pillugit nalunaarummi nr. 32-mi, 23. januar 2006-imeersumi malittarisassanut assortuuttuuneranik A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut allakkatigut akissummini 26. oktober 2006-imeersuni oqarneranut kommunip qanoq isummersimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

K Kommunip akissutaa A-mut Ombudsmandip suliamik inaarsaalluni suliarinninnginnerani saqummiunneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

A qulaani taaneqartunik allakkatigut allatigut allakkat ukua assilineqarnerannik ilaqartinneqartutigit ilisimatinneqarpoq.”

Kommuni 30. april 2007-imi imatut akivaanga:

”Ombudsmandip allagaanut 4. april 2007-imeersunut nangissutitut K Kommunip suliaq pillugu nassuiaataa matumuuna nassiunneqarpoq.

Aallaqqaasiutitut oqaaseqaatit.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ingerlanneqartumut tamatumalu kingornatigut mianersoqqussuteqarnermut atatillugu K Kommunip oqaatigaa A oqaloqatigineqarnissaminut 29. september 2006-imi aggeqquneqarsimasoq, mianersoqqussuteqarfigineqarnissaalu inassuteqaatigineqartoq tassani ilisimatitsissutigineqarsimasoq. Ulloq taaneqartoq eqqunngilaq. Ulloq eqqortoq tassaavoq 26. september 2007. Tamatumunnga uppersarsaat immikkoortortaqaarfimmi pisortap ...-p allakkiaata 11. oktober 2006-imeersup, ilanngussap 1-imik normoqartup, assilinerani ilanngullugu nassiunneqartumi takuneqarsinnaavoq. Allakkiaq taanna immikkoortortaqaarfimmi pisortap aamma immikkoortortaqaarfimmi peqqissaasut pisortarigallagaata/pisortap tullerigallagaata A-p akornanni sms-ikkut qulaajaasumik attaveqatigiinnernik aammattaq imaqarpoq.

A-p naammagittaalliutaata immikkoortunut pingasunut agguataarneqarnissaa K Kommunip toqqarpaa:

- 1) Mianersoqqussuteqarnissamut piffissaliunneqartup qaangerneqarnera/pisut soqutaalluannigitsut.
- 2) Qasuersaarfeqarneq.
- 3) Aaqqissuussaanermut tunngasortaa.

1 pillugu - Mianersoqqussuteqarnissamut piffissaliunneqartup qaangerneqarnera/ pisut soqutaalluannigitsut.

Pikkorissartitsineq pineqartoq sapaatit akunnerisa naaneranni 23. aamma 24. september 2006-imi pisimavoq. A oqaloqatigineqarnissaminut 26. september 2006-imi aggeqquneqarpoq, mianersoqqussuteqarfigineqarnissaalu inassuteqaatigineqartoq tassani ilisimatitsissutigineqarluni.

K Kommunip paasinninnera unaavoq piffissaq 23. aamma 24. septemberimit inaarutaasumik mianersoqqussuteqartoqarnerata tungaanut ingerlasimasoq naammaginartumik sivisussuseqartoq.

Tamatumunnga tungavilersuutaavoq - A-p oqaatigisaatut - pisut soqutaalluannigitsut pineqarnerat, tassanilu pisut ingerlasimanagerat A-p pisortaqtigiilluunniit nalornissutigisimangilaat, tassami pisortaqtigiit pisut pinerannit ullut marluk qaangiunneranni, 26. september 2006-imi, A-mut erseqqissarlugu oqaatigaat mianersoqqussuteqartarnermi periaaseq aallartinneqarniar-toq, tassami pissutissavimmik pissutissaqarani takkutinngitsoorneq pisortaqtigiit akueriu-mangimmassuk, tamannalu - suliap pissusia isiginiarlugu - pisortaqtigiit paasinninnerat ma-lillugu suliama illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq sioqqullugu pisimavoq. A-p pissutissa-vimmik pissutissaqarani takkutinngitsoorneq atorfinitsinneqarnermi atugassarititaasut malillu-git pisinnaangitsoq taamanili naatsorsuutigereersinnaasussaavaa.

2 pillugu - Qasuersaarfeqarneq.

A-p naammagittaalliummini oqaatigaa tusarniaanermut akissummini 23. aamma 24. septem-ber 2006-imi qasuersaarfeqarnermini inatsisinik unioqqutitsinani suleqquneqarsinnaanerminut tungasooq K Kommunip isummerfigisimangikkaa, tassami suleqquneqaruni ulluni unnuanilu 26-ni sulinnigiffeqarani sulisussanngussagami. Tamanna eqqunngilaq. A 22. september 2006-imi pigaartuunngiffeqarpoq. Aammattaaq naatsorsuutigineqartariaqarpoq A - immikkoortor-taqarfimmi peqqissaasunut pisortaagallartutut/pisortamut tulluigallartutut - pikkorissartitsine-rup pilersaarusiorneqarneranut malinnaangaatsiarsimassasoq, taamatuttaarlu pigaartuunissanut pilersaarusiorneq suliaasa ilagalugu.

3 pillugu - Aaqquissaasaanermut tunngasortaa.

A-p naammagittaalliummini oqaatigaa pisortarisani nalunaarfigisimallugu pikkorissartitsiner-mi pineqartumi peqataassamaarnani. Aamma oqaatigaa isumaqarluni ajornartorsiutip taassuma qullersarisaminut oqaloqatiginnissutiginnissaa pisussaaffiginngikkini.

Imaappoq A pikkorissartitsinermi peqataanissaminik qullersarisami qullersarisaannit, immik-koortortaqarfimmi pisortamit ...-mit, toqqaannartumik peqquneqarsimasoq, tak. mailip 10. august 2006-imeersup, ilanngussap 2, assiliner ilanngullugu nassinneqartoq. Tassanga er-serpoq A pikkorissartitsinermi peqataaqullugu peqquneqartoq, tamannalu piffissami tassani sulinermik pilersaarusiornekimi eqqumaffigeqqullugu qinnuigineqarluni. Taamaattumik pik-korissartitsinermi peqataalersaanginnerminik akinera immikkoortortaqarfimmi pisortamut ...-mut pissusissaq eqqortoq malillugu ingerlatinneqarsimasariaqaraluarpoq.

Mianersoqqussuteqarnerli pineqartumut eqqortumut nalunaaruteqarsimanginneranik aamma pissuteqanngilaq, pissutissaviusumilli pissutissaqarani takkutinngitsoorneq pissutigalugu nalu-naarutigineqarluni.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip akissutaa ilanngussartalerlugu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaa-
nertut A-mut 3. maj 2007-imi nassiuppara.

A-p 31. maj 2007-imi imatut akivaanga:

“Aallaqqaasiutitut K Kommunip suliame nassuiaataa allakkiannut 2. marts 2007-imi nassiun-
nikuusannut allannguinnannik pissutissaqalersitsinnigilaq.

Taamaattorli nassuiaammi immikkuualuttut ilaat itisiliivigalugillu naqqiissuteqarfigerusuppak-
ka.

K Kommunip immikkoortumi sulinngiffeqarfissanut tunngasumi oqaatigaa eqqortuunngitsaq
ulluni 26-ni pilersaarusiannngitsumik sulinngiffeqarlunga sulisussaasunga, tassami ullormi 22.
septemberimi pigaartuuffeqannginnama. Siusinnerusukkut nassiunneqartumi sulinissamat pi-
lersaarusiaq malillugu piffissap eqqartorneqartup iluani pilersaarutaasumik sulinngiffeqarfissa-
nik soqanngilaq. Eqqortuuvog ullormi 22. septemberimi pigaartuuffeqannginnama, ullorli taan-
na pilersaarutaasumik sulinngiffeqarnermut sanillunneqarsinnaanngilaq, tassa ulloq pigaar-
tuuffeqannginneq pisarmat siusinnerusukkut qaangiuttooruteqarsimagaanni. Aammattaaq pi-
gaartuuffeqannginnissamik taamaallaat periarfissaqarpunga pissutsit atuuttut naapertorlugit,
tamannalu ningioralu isumasiornitsinni nalilersinnaasarpurput ullut ikittut sioqqullugit, ilaati-
gullu ulloq sioqqullugu nalilersinnaallugu. Peqqissaasunut suliffissap sivirususaa pillugu
isumaqatigiissut malillugu sulinngiffeqarfissakka sap.ak. sisamat sioqqullugit ilisimasussaati-
taavakka, tak. isumaqatigiissummi eqqartorneqartumi § 2, imm. 3.

Tulliullugu naqqiissutigerusuppara K Kommunip suliame paasinninnera malillugu sulinermik
pilersaarusiakka qanoq isikkoqarsimasuunissaat. K Kommunip eqqartorpaa sulinermik pilersaarusi-
orneq isumagisussaasimagiga, tamannalu eqqunngilaq. Aatsaat 2006-imi oktoberip naa-
neranit ningiunnit ...-mit suliassaq uannut tunniunneqarpoq, taamalu pikkorissarnissap suliner-
mut pilersaarusiame ilanngunnissaanut periarfissaqarsimannigilanga, taamaalilluni isumaqati-
giissutitigut pisinnaatitaaffikka aamma eqquutsinneqartussaallutik.” (Atorfeqarfimmi nutsi-
gaavoq)

Kommuni 13. juni 2007-imi qinnuigaara A-p suliame illua'tungiusup isumaanik tusar-
niaanermut akissutaa pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Kommunip 26. juni 2007-imi imatut akivaanga:

“Ombudsmandip allagaanut 13. juni 2007-imeersunut uigiutitut K Kommunip suliame pillugu
aappaasaanik oqaaseqaataa matumuuna nassiunneqarpoq.

Pigaartuunnginneq.

Immikkoortoq pigaartuunnginnermut tunngasoq pillugu oqaatigineqassaaq siusinnerusukkut
peqquneqarluni qaangiuttoorneq pissutigalugu pigaartuunnginneq pineqanngimmat, tassami A
suliartoqquneqaratarsinnaanermut ukiumut 82.000 kr.-t missaannik tapisiaqartinneqarmat,
taakkulu suliartoqquneqaratarsinnaanermi pisussaaffimmut, qaangiuttoornermut pisarissersui-

nermullu matusissutissatut ajunngitsorsiassaapput. Ullut pigaartuunngiffiit assersuutigalugu pilersarput pineqartoq tallimanngornermit ataasinngornermut angerlarsimalluni pigaartuusi-magaangat.

Suliassarititaasunut ilaasut.

K Kommunip manna pillugu siusinnerusukkut oqaaseqaatini aalajangiusimavai, tassalu A-p immikkoortorta qarfimmi peqqissaasuugallartutut/pisortamut tullersortaagallartutut pikkoris-sartitsinerup pilersaarusiorneqarnera ilisimasaqarfingaaatsiarsimagaa, taamatuttaarlu pigaar-tuusarnernik pilersaarusiorneq suliassarisaanut ilaasimalluni. A piffissami 1. maj 2006-imit 2007-imi januarip qaammataata naaneranut nammineq kissaatigalugu uninnermi tungaanut im-mikkoortorta qarfimmi peqqissaasuugallartutut/pisortamut tullersortaagallartutut inissisimasi-mavoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

A allakkatigut 28. juni 2007-imeersutigut qinnuigaara kommunip akissutaa 26. juni 2007-imeersoq pillugu oqaaseqaatissaqarnerluni uannut nalunaarutigeqqullugu.

A-p kattuffiata 24. september 2007-imi nalunaarutigaa A suliaq pillugu annertunerusu-mik oqaaseqaatissaqanngitsoq.

K Kommunimut 28. maj 2008-mi imatut allappunga:

“Suliami qulaani taaneqartumi allagaatinut kommunip uannut nassiussaanut ilaavoq ...-p A-mut e-mailikkut nassiussimasaa 10. august 2006-imeersoq, tassanilu A-mut malugeqquneqarluni pikkorissartitsinermi peqataassasoq.

Suliami allagaat tulliusoq 11. oktober 2006-imi ullulernerqarsimavoq, tassaallunilu allakkiaq isumaginninnermik ingerlatsiviup sulisoqarnermut immikkoortorta qarfimmu suliareqqitassan-gortillugu nassiussimasaa, tassanngalu erserpoq ... pikkorissartitsinerup ingerlanerata nalaani sms-inik A-mut nassiussisarsimasoq, A-mullu erseqqissarsimallugu pikkorissartitsineq peqa-taaffigeqqusaasoq, taamaattumillu A-p takkussimannginna paasisinnaanngikkini.

A-p uannut naammagittaalliummini oqaatigaa ullut sulinnngiffiusussat ajornartorsiutaanerat pissutigalugu arfininngorneq 23. september 2006-imi aamma sapaat 24. september 2006-imi pikkorissartitsinermi peqataassamaannginnini pisortarisaminut nalunaarutigisimagini. Nalu-naarut taanna piffissami 10. august 2006-ip aamma 11. oktober 2006-ip akornanniittumi nalu-naarutigineqarsimassaaq.

Taamaattorli allagaatini nassiunneqartuni tamanna pillugu allakkiortoqarsimanersoq takune-qarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu A ullut sulinnngiffiusussat ajornartorsiutaanerat pissutigalugu pikkorissartitsinermi peqataassamaannginnerminik nalunaaruteqareernermi kingornatigut qul-lersarisaminut peqataaqullugu peqquneqarsimanersoq allakkiortoqarsimanani.

Taamaattumik kommuni qinnuigaara A ullut sulinnngiffiusussat ajornartorsiutaanerannik tik-kuaareersoq pikkorissartitsinermi peqataaqullugu peqquneqarsimanersoq nassuiaaqullugu

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

kiisalu suliami allagaatit piffissamut 10. august 2006-imit 11. oktober 2006-imut tunngasut pigineqarpata taakku uannut nassiutequllugit.

Kommunip tusarniaanermut akissutaa A-mut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu nassiunneqarsinnaavoq.”

Kommunip 10. juni 2008-mi imatut akivaanga:

“Suliami qulaani taaneqartumi allakkasi 28. maj 2008-meersut innersuussutigalugit oqaatiginegassaaq suliami tassani allagaatit tamarmik ilissinnut nassiunneqarsimmamata.

A ullut sulinngiffiusussat ajornartorsiutaanerat malugeqqoreerlugu pikkorissartitsinermi peqataaqullugu peqquneqarsimanera pillugu allakkiamik peqanngilaq, taamaattoqarneralu suliami akuusut nassuiaataannik taamaallaat tunngaveqarpoq.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunimut 22. juli 2008-mi imatut allappunga:

“Suliaq A-mut tunngasoq maanna suliaaraa, taanna mianersoqqussuteqarfigineqarnini pillugu uannut naammagittaalliormat.

A-p naammagittaalliutaanut ilanngullugu nassiunneqarpoq I-mi sapaatit akunnerinut 33-40-mut 2006-imi piffissat suliffissat pillugit pilersaarutip assilinera, taannalu assilisannngorlugu allakkanut matumunnga ilanngullugu nassiuppara.

Suliamik suliarinninninni atugassatut kommuni qinnuigaara makkununnga nassuiaateqaqqullugu:

- 1) pilersaarut kia suliaaraa,
- 2) pilersaarut kia akueraa, aamma
- 3) I-mi sulisunut sulinissamut pilersaarusiap suliarineqarneranut akuerineqarneranullu periaatsip ataatsimut qanoq innera.

Kommunip nassuiaataa oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu A-mut saqqummiunneqarsinnaavoq.”

Kommunip 25. juli 2008-mi imatut akivaanga:

“Ombudsmandip allagai 22. juli 2008-meersut K Kommunip 24. juli 2008-mi tiguai, taakkunanilu I-mi suliffissat pillugit pilersaarut pillugu Ombudsmandi pingasunik apeqquteqarpoq.

I-mi pisortap A-p apeqqutit taakku akissutissaattut allakkiaat ilanngullugit nassiunneqartut nassissimavai.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkiaq ilanngullugu nassiusaq imaattunik imaqarpoq:

“ALLAKKIAQ

Uunga: ...

Mona Jensen Inatsisartut Ombudsmandianni fuldmægtigi

Pineqartoq: A ...

Pineqartoq: Suliffissat pillugit pilersaarut pillugu nassuiaammik qinnuteqarneq.

I-p pisortaa aamma 1. assistent A pisortaaasatut suliffissat pillugit pilersaarusiornissamut akisussaapput, suliffeqarfik ulloq unnuarlu paaqutarinniffiummat.

Sulisut 26-iusut ulloq unnuarlu ullut nikittaallugit ulluklut, unnuklut unnuakkullu pigaartuusartut akunnerit naanerisa aappassaanni tamani sulinngiffeqartartut kissaataat malillugit suliffissat pillugit pilersaarut akuersissutigineqartarpoq.

Peqqissaasut ulluinnarni suliartoqqunneqarnissaminut piareersimatinneqartarput nikittaallutillu pigaartussamaatitit ilaasarlutik.

Suliffissat pillugit pilersaarut tullerinnerit malillugit pilersaarusiaasarpoq tamannalu sulisut kissaataat malillugit tamani akuersissutigineqartarluni, tamannalu aamma sulisunik attasiinarnissamut ilapittuutaasarpoq. Isumaqatigiissuterput malillugu piffissat suliffiusussat nalinginnaasut atuuttartut aalajangersimasuusarput.

Uppernarsarsinnaavara peqqissaasoq ataaseq 1. septemberimi aallartoq ilinniaqqinniarluni aallarmat piffissallu taamaalinerani A peqatigalugu suliffissat pillugit pilersaarut akuersissutigaarput akunnerup naanerani pigaartunut nikittaalluta ilaasarumalluta, taartaasussaq 1. oktoberimi takkuttussaammat.

Aamma uppernarsarsinnaavara A arlaannaatigulluunniit suliffissat pillugit pilersaarut pillugu naammagittaaliuuteqarsimannngimmat.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

”1. A-p pikkorissarnermut takkutinngitsoornera suliamut atatillugu unioqqutitsineroq?”

A-p 23. aamma 24. september 2006-imi pikkorissarnermut takkutinngitsoornerata sulinerimi unioqqutitsinertut nalilerneqarsinnaassappat mianersoqqussutip A-mut 14. november 2006-imi tunniunneqartup inatsisinik unioqqutitsisuunnginnissaa piumasagaataavoq.

A-p uanga suliamik suliarinninninni suleqatigiinnermik piorsaaneq pillugu pikkorissarnermi peqataanissamik peqqussutip inatsisinik unioqqutitsisuunera atortussaati-

paa, tassami peqqussutip ulluni 26-ni ulloq unnuarlu qasuersaartussaataaneq atornagu sulisariaqarneranik kinguneqarmat.

Suliamit erserpoq kommunip isumassuinermi immikkoortortaarfiani pisortap A 10. august 2006-imi nalunaarfigisimagaa pikkorissarnissamut pineqartumut peqataasussaasoq.

Aammattaaq erserpoq A sulinissamut pilersaarusionermut atatillugu septemberip aallartilaaernerani pikkorissarnissamut peqataasussaanini I-p pisortaanut akerlilissutigisimagaa, tassami pikkorissarneq sapaatit akunnerisa naaneranni pisussaammat, sulinissamullu allattuiiffik malillugu A-p taakku sulinngiffigisussaallugit.

A suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini kommunimut ilisimatitsissutigaa paaqutarinniffiup pisortaata, A pikkorissarnissami peqataasussaanini akerlilissutigimmagu, isumassuinermut immikkoortortaarfiup pisortaanut, A-p pikkorissarnissamut peqataanissaanik peqqussuteqarsimasumut, saaffiginneqqulluni innersuussimagaani.

A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummi nangilluni ilisimatitsissutigaa pikkorissarnermut peqataanissani Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaarfissaq aamma ulloq unnuarlu qasuersaartussaataaneq pillugu nalunaarummi¹⁰ §§ 4-mut aamma 11-mut akerliusussaasoq.

Suliami paasissutissanit ersinngilaq pikkorissarnissaq sioqqullugu A sulinerminik allannqortitsinissaminik qinnuteqarsimanersoq imaluunniit isumassuinermut immikkoortortaarfiup pisortaanik attaviginnissimanersoq.

Tamanna tunngavigalugu oqaatigaara ingerlatsivimmi atorfeqartitaasut – inatsiseqartitsinerup iluani – atorfinitsitsisarnermut oqartussaasup soqutigisai naapertorlugit suliaminnik aallutaqartussaataasut nalinginnaasumik naatsorsuutaasartog, aamma suliasat, periaatsit anguniagassallu, aqutsisuusut suliffeqarfimminnut aalajangersarsimasasa¹¹ pivirusnngortinnissaannut peqataasussaanerat.

Ilumoorfiginnittussaataaneermut tassunga ilaavoq atorfeqartitaasup sulinermi peqqusissutaasunik, inatsisinik erseqqissumik unioqqutitsisuunngitsunik, malinnittussaanera.

Sulinissamik peqqusissut erseqqivissumik unioqqutitsisuunngikkaluarluni inatsisinik unioqqutitsisuuppat – imaluunniit taamaattuusutut erserpat – atorfeqartitaasup siulertut pisussaaffigaa ajornartorsiut pisortarisaminut malugeqqussallugu. Tamatuma kingornatigut peqqusissut aalajangiusimaneqarpat atorfeqartitaasup peqqusissut mallissallugu aallaavittut pisussaaffigaa.

Sakkukinnerusumik oqaatigalugu naatsorsuutigineqarpoq peqqusissutinut, inatsiseqartitsinikkut malittarisassanut atorfeqartitaasup soqutigisaanik illersuisuusunut¹²

10) Suliffeqarfinnik Nakkutillisoqarfiup nalunaarutaa nr. 32, 23. januar 2006-imeersoq.

11) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappassaanik naqitertitaq 2002, qupp. 189.

12) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappassaanik naqitertitaq 2002, qupp. 194

akerliusumik peqqusissutigineqartunik malinninnissamut pisussaaffeqartoqannginnera.

Suliap uannut paasissutissartalersorneqarnera malillugu A-p pikkorissarnermut pineqartumut peqataanissaanik kommunip peqqusissutaata e-mailikkut 19. august 2006-imi tassunga nalunaarutigineqartup inatsisunik unioqqutitsisuusimanissaanik naatsorsuutiginninnissaq tunngavissaqanngilaq, tassami imaareemat piffissami pineqartumi sulinissamut allattuiffik, pikkorissarnerup piffissaq suliffiususaaq pillugu malittarisassanut akerliusumik kinguneqartoq, pigineqanngimmat.

Ajornartorsiut taanna sulinissamut allattuiffiup 2006-imi septemberip aallartilaarnerani suliarineqarneranut atatillugu aatsaat pinngorpoq.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq piffissaq suliffiususaaq pillugu malittarisassanut aporaanneq pilersoq inatsisunik imatut unioqqutitsinermut takussutissaaner-soq A pikkorissarnermut peqataaqquneqarnerminik malinninngitsoorsinnaatilerlugu.

Suliffimmi avatangiisit pillugit malittarisassat A-p suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini innersuussutigisai imaattunik oqaasertaqarput:

"§ 4. Ullut unnuallu arfineq-marluk tamarmik immikkut ingerlanerini sulisuusut sapaatit akunneranoortumik ullormik unnuamillu ataatsimik sulinnigiffissaqartitaassapput ullormut qasuersaarfissaataasumut uiggiunneqarsinnaasumik. Sapaatit akunneranoortumik ulloq unnuarlu sulinnigiffeqarfissaq sapinngisamik pitinniarneqartassaaq sapaatini ajornartinnagulu tamanut ataatsikkut sullivimmi sulisorineqartunut.

Imm. 2. Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaanni malittarisassaaq atuutissanngilaq nunalerinermut, naatitsiveqarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu.

(...)

§ 10. Inunnik, uumasunik naasunillu paarsinermik suliaqarnerni aamma nunalerinermik suliaqarnerni, aallaaniarnerni piniarnernilu aamma naliliutit piinnartinnissaannut pisariaqartinneqartumik suliaqarnerni sapaatit akunneranoortumik ulloq unnuarlu sulinnigiffeqarfissaq kinguartikkallarneqarsinnaavoq kingusinnerusukkullu taamaaqataanik taarserneqarluni suliame nalunaarummut ilanngussami pineqartunut ilaatillugit.

Imm. 2. Taamaattorli ullut unnuallu sulinnigiffeqarfissat marluk akornanni ullut unnuallu 12-init amerlanerussanngillat. Aammattaaq ullut unnuallu sulinnigiffeqarfissat sapinngisamik ataannartunngorlugit inissinniarneqartassapput sulinnigiffeqarfissarlu ataaseq ulluunerani qasuersaarfissamut uiggiunniarneqartassaaq."

Ilanngussaaq taaneqartoq ilaatigut makkuninnga imaqarpoq:

"Ilanngussaq 1

Suleriaatsit § 3-mik imaluunniit § 4-mik saneqqutsiviusinnaasut

Suliaqarnerit, sullissinerit ataavartuunissaata imaluunniit tunisassiornerup ingerlaannar-nissaata qularnaartariaqarneranik ilisarnaasikkat, s. ass. makku pineqartillugit

a) napparsimmavinni assigisaattulluunniit suliffeqarfinni unittussanik tigooraaneq, passus-sineq aamma/imaluunniit paaqqinnineq, ilanngullugit iliuutsit nakorsanit ilinniagaqartu-nit, ulloq unnuarlunni inissiisarfinnit paaqqinnittarfinnillu kiisalu parnaarussivinnit ingerlan-neqartut,

(...)”

Sulinissamut allattuiffinnit A-p uannut naammagittaalliumminut ilanngullugit nas-siussimasaanit erserpoq 9. aamma 10. september 2006-imi sulinnigiffeqarsimasoq ta-matumalu kingornatigut ullut sulinnigiffiusussat tassaassasut 7. aamma 8. oktober 2006.

Tamatumani saniatigut sulinissamut allattuiffimmi paasissutissiissutigineqarpoq A 22. september 2006-imi sulinnigiffeqarlunilu pigaartuusussaangitsoq.

A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut uannut allakkamini 31. maj 2007-imeersuni oqaatigaa ulloq pigaartuuffiusussaangitsoq ulloq unnuarlunni qasuer-saartussaataanerup naatsorsorneqarneranut ilaatinneqarsinnaangitsoq, tassami pi-lersaarutaasumik ullormik sulinnigiffissaq tamatumani pineqanngimmat.

Tusarniaanermut kommuni akissutaanit 26. juni 2007-imeersunit erserpoq ulloq pi-gaartuuffiusussaangitsoq pinngortoq A-p sapaatip akunnerata naanerani qaangiut-tumi pigaartuusimanagera pissutigalugu.

Taamaattumik naatsorsuutigaara ulloq pigaartuuffiusussaangitsoq piffissap suliffiu-sussap pilersaarusiorneqarneranut ilanngunneqarsimassasoq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga sulinissamut allattuiffiup piffissami 2006-imi 11. septemberimit 21. septemberimut 2006 ullunik sulinnigiffeqarfissanik ilaqan-ginnera isornartorsiussallugu pissutissaqarnanga.

Piffissaq tulluilluni ingerlasoq eqqarsaatigalugu oqaatigaara:

A pikkorissarnermi 2006-imi ulluni 23. septemberimi aamma 24. septemberimi peqa-taasimasuugaluarpat 2006-imi 22. septemberip ullullu sulinnigiffiusussat 7. oktoberip aamma 8. oktoberip kingornatigut ullut 14-it ingerlasimassagaluarput ulloq unnuarlunni qasuersaarfiussartaqanngitsut, tamannalu nalunaarummi § 10, imm. 2-mut akerliu-voq, tassaniami allassimammatt ullut unnuallu qasuersaarfiussat tullerit marluk akornanni siviunerpaammik ullut unnuallu 12-it ingerlasimasussaasut.

Taamaalillunga eqikkaallunga inerniliuttariaqarpara 23. september 2006-imit 6. ok-tober 2006 ilanngullugu sulinissap ingerlanissaa pillugu pilersaarusiaq sullivinni avatangiisit pillugit malittarisassanut akerliusimasoq, tassaniami pikkorissarneq sil-limmaanneqarsimangimmat.

Pikkorissarneq A-mut ullut suliffigisassatut sulinissamut allattuiffimmi allassiman-gilaq, ullutulli sulinnigiffiusutut allassimalluni.

A piffissami 2006-imi 23. septemberimit 4. oktoberimut ulloq unnuarlunni qasuersarfis-saminik ikinnerpaamik ataatsimik pisinnaatitaasimagaluarpoq, aamma A-p sulinissa-mut allattuiffiup pikkorissarnermilu peqataanerup ataatsikkut malinnissaannut sulif-

fimmi avatangiisit pillugit malittarisassat killeqartitsinerisa iluanni periarfissaqarsi-mannigilaq.

A-lli pikkorissarnermut peqataasussaanera kisiat isiginiaraanni tamanna ulloq unnuarlu qasuersaartussaataaneq pillugu malittarisassanut akerliunngikkaluarpoq, tassami 22. september 2006-imi sulinngiffeqarsimammat, taamaattumillu A-p takkutinngitsoorsimaneranik sulinermi malittarisassanik unioqqutitsinertut kommunip naliiismanera isornartorsiussallugu pissutissaqarnanga isumaqarpunga.

2. Mianersoqqussutip pineqaatissiinertut toqqarneqarnera

Sulinermi malittarisassanik unioqqutitsineq taanna pillugu kommunip qanoq ililluni qisuariarnissaanik naliliineq pillugu isumaqarpunga pikkorissarnermi peqataanissamik peqqusissut pillugu sulinissamik allattuiffimmi kukkunikkut isummertoqarsimannginera isiginiarneqartariaqartoq, aamma kommuni aammalumi A, pikkorissarnermi ilaasimasuugaluaruni tamatumunngalu peqatigitillugu sulinissamut allattuiffimmik eqqortitsiniarluni, piffissaq qasuersarfissaq aamma ulloq unnuarlu qasuersaartussaataaneq pillugu nalunaarummi § 10, imm. 2-mik unioqqutitsisusaaq. Unioqqutitsineq taamaattoq nalunaarummi § 34, imm. 1, nr. 1 malillugu pinerluttule-rineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pineqaatissiisutaasinnaavoq.

Aammattaaq isumaqarpunga qitiusumik aqutsisut e-mailimut 10. august 2006-imeersumut atatillugu A-p pikkorissarnissamut peqataanissaata pisussaaffiunera pillugu paasissutissinneqarsimanerat isiginiarneqartariaqartoq, aamma A-p pikkorissarneq aallartitsinnagu piffissap ingerlanerani peqataasussaanini qitiusumik aqutsisunut akerliliissutigisimammagu. Tamatumunnga atatillugu qitiusumik aqutsisup A kommunimi isumassuinermit immikkoortortaqrup pisortaanut, pikkorissarnissamik pilersaarusiortumut, attaveqaqqullugu innersuussimavaa.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq A-p naammagittaalliuutaa 23. aamma 24. septemberimi pikkorissarnermut peqataasussaanini pillugu naammagittaalliuutituinnaq kommunip isiginiarsimasariaqanngikkaluaruaa, ullorli unnuarlu qasuersaartussaataaneq pillugu malittarisassanik eqqortitsisumik pikkorissarnissamut pilersaarusiunneqartumut ataneqartillugu piffissap suliffiusussap pilersaarusiorneqarnera naliliiffigeqqissimasariaqaraluarlugu.

Uanga paasinninnera aamma unaavoq A-p sulinissap pilersaarusiorneqarneranut sunniuteqaqataasimagaluarpalluunniit sulinissamut allattuiffiit suliarineqarsimasut suliffimmi avatangiisit pillugit malittarisassanut naapertuuttuunissaat kommunip akissusaaffigisariaqaraa.

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga A-p sulinermut atatillugu unioqqutitsinera A-muinnaq pisuutitsisutigineqarsinnaanngitsoq, pisimasumulli pilersimasumut akissusaaanerup ilaa kommunimiittoq.

A-p takkutinngitsoorneranut kommunip mianersoqqussummik tunniussinera tamatuma kingornatigut pisumut naapertuuttumik pineqaatissiisutaasorinarunnaarsoraara, inassuteqaatigaaralu kommunip suliaq suliareqqissagaa, mianersoqqussut tunniunne-

qarsimasoq tunuartinneqassanersoq, sakkukinnerusumillu, soorlu uparuaanermik, pineqaatissiinissamut tunngavissaqarnersoq naliliinissaq siunertaralugu.

3. Piffissaq mianersoqqussummik tunniussiviusoq

A-p naammagittaalliummi manna atortussaatiippa, tassalu kommunip atorfeqartitsinnermut tunngasuni uparuaanernik aaqqissuusersiaatsimik isuma aallaavigalugu mianersoqqussummik tunniussinissamut piffissaasoq qaangersimagaa, tassami suli-nermut atatillugu unioqqutitsinnermit kommunip naalasseriitsuliorneq pissutigalugu suliarnik aallartitsinissaata tungaanut qaammatingajak ingerlasimammat.

Oqaatigaara sulinnermut atatillugu unioqqutitsineq piaarnerpaamik uparuarneqarnis- saanik nalinginnaasumik piumasqaataat atuuttoq. Tamanna pissutsinik assigiin- ngitsunik arlalinnik pissuteqarpoq. Siullertut pisup uparuarneqannginnerani piffissaq sivisoq ingerlasimappat sulisitsisup qisuariarnissani pisariaqartissimannikka ator- feqartitaasup naatsorsuutigisinnaasariaqarppaa. Aappaattut suliaq pisoqarneranit pif- fissaq sivisunerusup qaangiunnerani aallartinneqanngippat atorfeqartitaasup suliner- mut atatillugu unioqqutitsisimasutut pasillerneqarnini pillugu akinissamut periarfis- saqartinneqarnissaa isiginiarneqartariaqarpoq. Pingajuattut unioqqutitsineq unioq- qutitseqqittoqannginnerani uparuarneqanngippat sulisitsisoq unioqqutitsisoqaaqip- pat pineqaatissiinnaatitaajumanerminut mattunneqarsinnaavoq.

Suliami matumani pineqartoq tassaavoq kommunimi isumassuinnermut immikkoortor- taqarfimmi pisortap pisumik A-mut 26. september 2006-imi uparuaasimanera, kom- munip sulisoqarnermut immikkoortortaqaarfianut allakkatigut 11. oktober 2006-imi nalunaarutiginnittoqarsimanera sulisoqarnermullu immikkoortortaqaarfiup A-mut su- liami illua'tungiusup isumaanik 19. oktober 2006-imi tusarniaasimanera. A suliami il- lua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut 26. oktober 2006-imi akissuteqarsimavoq, kommunilu 14. november 2006-imi aalajangiisimalluni.

Paasissutissanik taakkuninnga ataatsimut naliliineq aallaavigalugu isumaqarpunga piffissaq kommunip suliarnik suliarninnerminut atugaanik isornartorsiuinissannut tunngavissaqarnanga.

4. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut A-p akissutaanik kommunip isummerfiginnissimanninnera pillugu naammagittaalliuut

A-p uannut naammagittaalliummini tikkuarlugu oqaatigaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini 26. oktober 2006-imeersumi manna atortus- saatinniarlugu oqarnini kommunip isummerfigisimannikkaa, tassalu pikkorissarner- mut peqataaqquneqarnermi 10. september 2006-ip aamma 7. oktober 2006-ip akor- nanni ullunik sulinnigiffeqartussaanninninni nassatarissagaa.

Oqaatigaara kommunip aalajangiinneranit 14. november 2006-imeersumit ersertoq su- liami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissut kommunip issuarsimagaa, kommunili akissutit ilaa taanna pillugu oqaaseqaateqarsimannigisoq.

Kommunip uanga tusarniaaninnut akissummini 30. april 2007-imeersumi oqaatigaa A-p suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissummini suliarnik saqqum-

miussinera eqqunngitsoq, tassami A 22. september 2006-imi pigaartuunngiffeqarsimammammat.

Tamatuma kingornatigut tunngaviutippara kommunip suliamik aalajangiiviginninnermini manna tunngaviutissimagaa, tassalu A 22. september 2006-imi pigaartuunngiffeqarsimasooq.

Taamaalilluni A-p kommunillu suliami pissusiviusunik saqqummiussinero imminnut naapertuutinnngillat.

Oqaatigaara suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit § 24-mi aalajangiinernik tunngavilersuisarneq pillugu piumasaqaatinik imaattunik imaqartoq:

"§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuusutiginet qassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputaqqat pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputaqqat paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanermik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuunnaat allat pisortalluunniit soqutigisat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15."

Suliami paasissutissat assortuussutigineqarpata § 24, imm. 2-mi tunngavilersuisusaatitaaneq pillugu aalajangersakkami ilaavoq paasissutissat pigineqartut ilaat sorliit suliap aalajangiivigineqarnerani pingaartillugit isiginiarneqarsimanerat oqartussaasup erseqqinnerusumik nassuiassagaa¹³.

Taamaattumik isumaqarpunga kommuni aalajangiinermi piffissat suliffiusut pillugit malittarisassat pikkorissarnermi peqataanissamut akornutaanerannik A-p atortussaattitsiniarnera kommunip sooq isiginiarsimanngikkaa nassuiaateqannginnermigut ajuusaarnartumik kukkussuteqarsimasooq.

5. Suliffissat allattorsimaffiisa uppersarnerqarnissaannik piumasaqaat

Suliami qitiusooq tassaavoq pikkorissarnermut peqataaqusaaneq A-llu suliffiisa allattorsimaffiat imminnut ataneqartinneqarsinnaasimanersut, taamaaliornikkut kommuni A-lu Suliffeqarfinnik Nakkutilliisoqarfup Kalaallit Nunaanni piffissaq qasuersaarfis-

13) John Vogterip atuakkiaa "Forvaltningsret med kommentarer", 1999, quppernerit 430 tullialu

saq aamma ulloq unnuarlu qasuersaartussaataaneq pillugit nalunaarutaanik unioq-
qutitsitinnagit.

Suliamik misissuininni malugaara suliffissat allattorsimaffii pineqartut ullulernerqar-
simanngitsut atsiorneqarsimanatilluunniit, taamatuttaarlu A-p allattorsimaffinnik ili-
simatinneqarsimanagera allakkatigut uppersaatissaqarani.

Oqaatigaara manna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaasoq, tassalu allagaatip
suliamik suliarinninnermut atugassatut ingerlatsivimmit suliarineqartup suliamut
qanga ilanngunneqarsimanagera qularutigineqarsinnaassanngitsoq, tassami allagaatip
ullulernerqarnera taassuma inatsisitigut qanga sunniuteqalersimanageranik naatsorsui-
nermut aalajangiisuusumik pingaaruteqarsinnaammat. Aamma oqaatigaara allagaa-
tip ullulernerqarsimanngitsup piffissamit ingerlatsiviup atortussaatisiniarfianit allaa-
sumi innuttaasumit ilisimaneqalersimanagera innuttaasup atortussaatinniarpagu inger-
latsivik tassaasoq uppersaasiinnermut akisussaasussaasoq.

Allagaatip qaqugukkut inatsiseqartitsinikkut sunniuteqalertussaanagerata uppersar-
neqarsinnaanagera nalinginnaasumik isiginiarlugu allagaatip qanga innuttaasumut
nassiunneqarsimanagera tunniunneqarsimanageraluunniit allakkatigut uppersaaserne-
qarsimasariaqarpoq.

Ilaatigut allagaatip eqqortuussusia allagaammilu kukkusoqarsimappat kukkunerup
pineqaatissiinikkut akisussaaffigineqarnerata inissinneqarsinnaanagera eqqarsaati-
galugit allagaat taanna aamma atsiorneqarsimasariaqaraluarpoq¹⁴.

Tamanna tunngavigalugu I-mi suliffissat allattorsimaffiisa ullulernerqarsimannginne-
rat pisortaasumilluunniit atsiorneqarsimannginnerat pitsaanngitsutut isigaara, ta-
amatuttaarlu allattorsimaffiit taakku sulisunut qanga nalunaarutigineqarsimanageran-
nik allakkatigut uppersaammik peqannginnera pitsaanngitsutut isigalugu.

Taamaattumik inassuteqaatigaara kommuni periaatsinik uppersaasersuinissamik
piumasaqaatinik qulaani taaneqartunik eqqortitsinissamik qulakkeerisunik atuilis-
sasooq.

6. Naggasiutaasumik oqaaseqaatikka

Kommunip inassuteqaatinmut akissuteqarnissaa matuma kingornatigut utaqqimaarpa-
ra.

A suliamik uanga paasinninninnik allakkatigut allatigut allakka ukua assilinerannik
ilaqartinneqartutigut ilisimatippara."

Kommunip 2. december 2009-mi akivaanga inassuteqaatikka kommunip malissimagai,
suliamillu suliarinninnera kommunimut allakkatigut assilinerat A-mut nassiunneqartuti-
gut imaattutigut inaarlugu 15. december 2009-mi suliaragara:

14) Tak. Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaataa 12. marts 2008-meersoq, Folketingip Ombudsmandia-
ta nittartagaani aamma UfR 2001.252Ø-mi issuarneqarsimasooq.

"Kommunip allakkani 2. december 2009-meersuni nalunaarfigaanga suliffimmi avatangiisit pillugit malittarisassat suliffinnik allattuiffiit suliarineqarneranni malinneqartassasut, allattuiffiit taakku atsiorneqartassasut kiisalu suliffinnik allattuiffiit sulisunut paasissutissiisutigineqarsimanerisa allakkatigut uppernarsaaserneqartarnissaat qulakkeerneqassasoq paaqqinniffiutiminut naalakkiutigisimagini.

Kommunip tamatuma saniatigut A-mut mianersoqqussut 17. november 2006-imeersoq tunuar-tissimavaa, tamatumunngalu atatillugu naliliisimalluni pisumik uparuaaneq A-p immikkoortotaqarfiullu pisortaata ...-p 26. september 2006-imi ataatsimiinneranni pisoq A-p takkutinngitsoorneranut qisuariaatitut naammattoq.

Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Aqutsinermut tunngasut allat

5.5 Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit sulittaasuata aningaasarsiaqartitaaneranut inatsisikkut tunngavigisaq aamma aningaasarsiat naatsorsornissaannut pisinnaatitaaneq

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata siulittaasutut suliner-mut atatillugu ataatsimiinnernut piareersarnermut ullunullu angalaffiusu-nut aningaasarsisinneqannginnini allatulluunniit ajunngitsorsiasarsisinne-qannginnini naammagittaalliutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq ataatsimiinnernut piareersarnermut ullunullu a-ngalaffiusunut aningaasarsiaqartitsineq suliner-mut ullut qassit atorneqarsima-nerannik pisumi naliliineq aallaavigalugu pisassasoq, tamatumalu nammineq ilumi malittarisassanik pisussaaffigalugu naliliinermik mattussisunik annertuu-milluunniit killiliisunik aalajangersaanissaq mattukkaa.

Ombudsmandi tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpoq akiliunneqarluni angalaneq najugaqartitaanerlu aamma ullormusiat pillugit malittarisassani Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat, matumani siulit-taasoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ulluni angalaffiusuni aningaasarsiaqar-sinnaatitaaner-at takuneqarsinnaanngitsoq.

Ombudsmandip tamatumunnga ataneqartillugu inassuteqaatigaa Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata aaqqissuussaanner-mi qitiusu-mik allaffeqarfissuarmi Naalackersuisoqarfimmi aningaasarsiaqartitsineq pil-lugu malittarisassanik Naalackersuisut sinnerlugit aqutsisuusumi ajornartor-siutaasumik inissinneqarsimanagera Naalackersuisut isumaliutersuutigeqqul-lugu.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Ombudsmandi aalajangerpoq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11, Inatsisartut Naalakkersuisullu nalunaarfiginiarlugit Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata qitiusumik allaffeqarfissuarmit massakkut inissinneqarsimanera Siunnersuisoqatigiit allattoqarfeqarnerannik qitiusumik allaffeqarfissuarmit avissaartitsinermik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaata allannngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 28. februar 1994-imeersukkut aalajangersarneqartumik unioqutitsisusooq. (J.nr. 2009-721-0001)

Inatsisartunut Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. december 2003-meersoq 1. januar 2004-mi atortuulerpoq.

Inatsisartut inatsisaat taanna Inatsisartuni ilaasortaangitsut aningaasarsiaqartinneqarnerat pillugu aalajangersakkamik imaattumik imaqarpoq:

"§ 18. Inatsisartuni ilaasortaangitsunut ataatsimiititaliani, nævnini sinniisoqarfinnilu Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit atuuffimmik isumaginnittunut ullormut ataatsimut aningaasarsianik § 1, imm. 1-imi taaneqartut 1/365-erarterutaannik aningaasarsiaqartitsisoqassaaq. Aammattaaq najugarisaaq qimallugu ataatsimiinnermut peqataanermi angalanermut ineqarnermullu akiliussisoqassaaq kiisalu ullormusianik maleruagassat tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit tunniussisoqartassaaq.

Imm. 2. Inatsisartuni ilaasortaangitsunut ataatsimiititaliani, nævnini sinniisoqarfinnilu imm. 1-imi taaneqartuni immikkut annertuumik suliaasaqarfiusumik siulittaasuuffimmik atuuffilinnut tapisianik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tapisiat qaammammoortumik siu-moortumik tunniunneqartassapput, tunniunneqartarunnaassallutillu siulittaasuunerup atuukkunnaarneranit qaammatip naanerani, Naalakkersuisulluunniit atuukkunnaartitsinissamik aalajangiippata."

Inuussutissarsiornermut, Nunalerinnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfik, Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartunut, Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnut, Naligiissitaaneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aamma Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut 15. juli 2004-mi imatut allappoq:

"Inatsisartut 2003-mi ukiakkut ataatsimiinneranni Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nutaarluinnaq akuerineqarpoq. Inatsit taanna 1. januar 2004-mit sunniuteqalersumik atortuulerpoq.

Ilisimatitsissutitut iliuseqarfigeqqitassatullu ilanngullugu nassiunneqarpoq Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. december 2003-meersoq akuerineqartoq nutaaq.

Piareersaalluni suliat makku aamma ilanngullugit nassiunneqarput:

- inatsisissatut siunnersuut
- inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit
- Inatsisartut Siulittaasoqarfiata isumaliutissiissutaa
- inatsisip allannguutissaatut siunnersuut (akuerineqartoq)

Taamaattumik ilitersuut manna immikkoortumik pingasunik imaqartoq aqutsinermi atugassatut nassiunneqarpoq:

I. Aningaasarsiat aningaasartaasa amerlassusiat pillugu ataatsimut.

II: Inuusutissarsionermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataani Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu ilaasortaannik siulittaasuinillu aningaasarsiaqartitsinermi tunaartarisassat.

III. Suliatigut malitseqartitsiviginninneq.

I. Aningaasarsiat aningaasartaasa amerlassusiat pillugu ataatsimut:

Iisimaneqartutut Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu ilaasortaata inatsimmi tassani § 18 tunngavigalugu aningaasarsiaqartinneqarput.

Malittarisassat nutaat aningaasarsiat pillugit inatsimmi § 18-imiipput, imaattunillu oqaasertaqarlutik:

(...)

Inatsisip allanngortinneqarneranut peqatigitillugu aningaasarsiat aningaasartaasa amerlassusiat allanngortinneqarpoq, taakkulu inatsimmi § 1, imm. 1-imik sulii aallaaveqarput; paragraffimili tassani aallaavik tjenestemandit akissarsiaasa akissaatit inissisimaffianni 31-mi skala 44-miittut allanngortinneqarsimapput, tjenestemandit akissarsiaasa akissaatit inissisimaffianni 35-miilersillugit.

Tassalu aningaasarsiat pillugit inatsit 1993-imit manna tikillugu allanngortinneqarsimangimmat aningaasarsiat tamarmik aningaasartaasa ataatsimut amerlineqarnerat pineqarpoq, taamalu Aalajangiisartut Siunnersuisoqatigiillu ilaasortaata aamma eqqarsaatigalugit taamaalisoqarluni.

Taamaattumik Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu kiisalu ingerlatsisoqarfiit aningaasarsianik tunniussisartut tamanna eqqumaffigisariaqarpaat.

Allannguat alla tassaavoq Aalajangiisartuni Siunnersuisoqatigiinnilu immikkut oqimaatsunik suliaqartartuni siulittaasut immikkut aningaasarsiaat aalajangersarneqassappata Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akuersisinneqarnissaata piunasaqaataajunnaarnera.

II. Inuussutissarsiornermut, Nunalerinnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ataani Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu ilaasortaannik siulittaasuinillu aningaasarsiaqartitsinermi tunaartarisassat.

Aningaasarsiat pillugit inatsisip Inatsisartut 2003-mi ukiakkut ataatsimiinneranni akuerineqarneratigut Inatsisartuni ilaasortaangitsunik Siunnersuisoqatigiinni Aalajangiisartuniluunniit siulittaasutut immikkut oqimaatsunik suliaqartuni siulittaasuusunik aningaasarsiaqartitsinissap akuerinissaanut pisinnaatitaaneq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit Naalackersuisunut nuunneqarpoq.

Pingaartumik Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu siulittaasui taakku eqqarsaatigalugit assigiinngitsunik aningaasarsiaqartitsisoqartartoq malugineqarmat Inuussutissarsiornermut, Nunalerinnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisup Inuussutissarsiornermut, Nunalerinnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ataani siunnersuisoqatigiinni aalajangiisartunilu Naalackersuisunit pilersinneqartuni assigiissaarnerusumik paasiuminarnerusumillu siunissami aningaarsiaqartinneqartalernissaat siunertaralugu ataatsimut tunaartarisassat imaattut Naalackersuisunut akuerisassanngorlugit saqqummiussimavai.

1. Inatsisilerinikkut tunuliaqutaa.

Aningaasarsiat pillugit inatsisip nutaap 1. januar 2004-mi atuutilersussatut akuerineqarneratigut ilaatigut Aalajangiisartut, Siunnersuisoqatigiit il.il. assigiinngitsut ilaasortaasa siulittaasuusalu aningaasarsiaqartinnaannut periarfissat allanngortinneqarput. Malittarisassat nutaat taakku aningaasarsiat pillugit inatsimmi § 18, imm. 2-mi takuneqarsinnaapput, imaattunillu oqaasertaqarlutik:

(...)

§ 18 qulaani taaneqartoq pillugu oqaaseqaatinit erserpoq "Aalajangersimasumik toqqammaveqartumik naliliinikkut aalajangerneqassaaq ullut qassit qinigaaffiup isumagineqarneranut atugassatut isigineqarnersut. Taamaalilluni siunnersuisoqatigiinni nævninilu qinigaanermik isumaginninnermi ullut ataatsimiiffiit saniatigut piareersaanerit piffissarlu angalanermut atorneqartoq ilaatinneqassapput."

Pingaartumik § 18, imm. 2-p piviusunngortinneqarnera pillugu oqaaseqaatinit erserpoq aningaasarsiat Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu il.il. ilaasortaannut tunniunneqassasut, aningaasarsiat pillugit inatsimmi atuuttumi pisarnerup pissuseqataanik.

Siulittaasutut immikkut oqimaatsunik suliaqarnermut aningaasarsiat aalajangersarneqarnerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap siusinnerusukkat akuerisartussaasimavaa. Aningaasarsiat taamaattut nalinginnaasumik aningaasaliissutit iluanni aningaasartuutigineqartartussaanerat naatsorsuutigineqarmat aningaasarsiat pillugit inatsimmi nutaami siunnersuutigineqarpoq

aningsarsiat taamaattut Aningsarsaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartarunnaassasut.

2. Pissusiviusut.

Nalunaarutigineqartut Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu assigiinngitsut siulittaasui assigiinngitsunik aningsarsiaqartinneqartut malugineqarsimavoq. Inatsit nutaaq tunngavigalugu immikkut aningsarsiaqartitsineq Naalakkersuisunit akuerineqartartussaammat tunaartarisassat ataatsimoornerusut aalajangersarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu assigiinngitsut siulittaasuisa akornanni "akissarsiaqqortuneqqisaanneq" imaluunniit suliamut attuumassuteqartumik tunngavissaqarani avissaartuunneq pinngitsoortinriarlugu.

Inuiaqatigiit kalaallit ilisarnaataasa ilagaat kikkut tamarmik imminnut ilisarisaneramat, taamaattumillu siulittaasut assigiinngitsut oqaloqatigiitarnemat tupinnangilaq, ilaatigut sulinerminni akissarsiatik pillugit. Naalakkersuisoqarfiup kiisalu Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu akornanni paatsooqatigiittoqaqqunagu aningsarsiaqartitsineq pillugu tunaartarisassanik ataatsimoortunik paasiuminartunillu peqarnissaa pissusissamisoorutut isigineqarpoq.

Malittarisassat aalajangersimasut illua'tungaani naleqquttuunngillat, tassami taakku pisut Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartulluunniit qanoq suliassaqartiginerannik tunngaveqartut ataasiakkarlugit aaqqiiviginissaannut akornutaasinnaammata. Taamaattumik ataatsimut tunaartarisassat aalajangersarneqassasut siunnersuutigineqarpoq.

3. Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu assigiinngitsut.

Aalajangiisartut Siunnersuisoqatigiillu arlalissuit Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani ullumikkut atorneqarput, taakkulu ilarpasui inatsimmik tunngaveqarlutik pilersitaapput. Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu taakku assigiinngitsunik suliassaqarfeqarput, matumani ilaat paasissutissiinarnermi tusarniaavigineqartartuunnaallutik, allallu immikkorluinnaq ittunik suliassaqarlutik pisuni assigiinngitsuni aalajangiisarlutik, sulilu allat taaneqartut siulliit suliassaat akuleriisillugit suliarisarlugit.

Assersuutigalugu Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup suliassaqarfiani Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiornermut Siunnersuisoqatigiit, Naligiissitaaneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit, Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut aamma Suliffeqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit (taakkuli masakkut taamaatikkiartuarneqarput) pigineqarput.

Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu taakkuninga aningsarsiaqartitsineq oqaatigineqartutut assigiinngitsuvoq.

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiornermut Siunnersuisoqatigiit aningsarsiaqanngillat, ullormusiaqaratik angerlarsimaffimmillu avataani angalanermut akiliunneqartaratik, siulittaasuallu immikkut aningsarsiaqartinneqarani. Siunnersuisoqatigiit pilersinneqarneranni aalajangerneqarpoq Siunnersuisoqatigiinni sulineq, tassalu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisumut siunnersortaaneq akissarsiaqaataanngitsoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Naligiissitaaneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat aningaasarsiaqarput, ullormusiaqarlutik angerlarsimaffimmillu avataanni angalanernut akiliunneqartarlutik, siulittaasuallu immikkut aningaasarsiaqartinneqarluni, ukiumut 38.500 kr.-nik.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat aningaasarsiaqarput, ullormusiaqarlutik angerlarsimaffimmillu avataanni angalanernut akiliunneqartarlutik, siulittaasuallu immikkut aningaasarsiaqartinneqarluni, ukiumut 50.000 kr.-nik.

Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat aningaasarsiaqarput, ullormusiaqarlutik angerlarsimaffimmillu avataanni angalanernut akiliunneqartarlutik, siulittaasuallu immikkut aningaasarsiaqartinneqarluni, ukiumut 20.000 kr.-nik.

Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut ilaasortaat aningaasarsiaqarput, ullormusiaqarlutik angerlarsimaffimmillu avataanni angalanernut akiliunneqartarlutik, siulittaasuallu pia-reersarnerup nalaani § 1 tunngavigalugu aningaasarsiaqartinneqarluni.

Taamaalilluni malugineqarsinnaavoq pingaartumik siulittaasutut immikkut oqimaatsunik suliasalinnut assigiinngitsunik aningaasarsiaqartitsinermut atatillugu assigiinngissutit annertoo-rujussuusut.

4. Suliassat.

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiornermut Siunnersuisoqatigiit

(...)

Naligiissitaaneq pillugu Siunnersuisoqatigiit

(...)

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ataatsimiinnerit Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata allattoqarfik peqatigalugu piareersartarpari, ataatsimiinnerit siulersortarlugit, tusagassiuutinut attaveqartarluni ukiumoortumillu nalunaarut allattoqarfik peqatigalugu suliarisarlugi.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit naammagittaalliuutinik pineqartunik saaffigin-nissutinillu suliarinnittarput, tunngaviusumillu saaffiginissutit nammineq suliniuteqarnermik-kut oqaloqatigiissutigisarlugit.

Siulittaasup kommunit atuisartunut pisisartunullu ataatsimiititaliaasa ingerlaavartumik saaffi-ginnissutaat suliarisarpari, apeqqutillu atuisartunut pisisartunullu tunngasut pillugit ataatsimiin-nerne ataatsimeersuarnernilu peqataasarluni. Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit aviiseeraq "Atuisoq" ukiumut pingasoriarlugu saqqummersittarpari, akinik misissuisarlutik, saaffiginissutinillu pineqartut ukiumut 130-t missaat suliarisarlugit.

Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit

(...)

Unammilleqatigiinneq pillugu Siunnersuisoqatigiit

(...)

5. Ataatsimut ilusiliussaq.

Taamaattumik Naalakkersuisunut ilaasortap siunnersuutigaa Siunnersuisoqatigiit ullormusiaqaratillu aningaasarsiaqaanngitsut Naalakkersuisuni ilaasortanut siunnersuisuusussat atatiinarneqassasut.

Tamatumunnga peqatigitillugu siunnersuutigaa Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu ilaasortaannik aningaasarsiaqartitsineq pillugu malittarisassat inatsimmi § 1-imi aningaasarsiaqartitsineq, ullormusiaqartitsineq, angalanermi akiliussisarneq angerlarsimaffiullu avataani najugaqartitsineq pillugu aalajangersakkamik tunngaveqassasut.

§ 18, imm. 2 tunngavigalugu immikkut aningaasarsiaqartitsineq eqqarsaatigalugu taassuma allamik taarserniarneqarnissaa siunnersuutigaa, taamaalillutik siulittaasut ataasiakkaat assigiingitsumik pineqarunnaarsinneqarsinnaaqqullugit.

§ 18, imm. 2 tunngavigalugu aningaasarsiaqartitsisoqarsinnaanerata aalajangiiviginiarneqarnerani siulittaasut sulineq immikkut oqimaassuseqarnersoq, tusagassiuutinut attaveqartarneq, akisussaaffimmik isumagisassanngortitsineq il.il. isiginiarneqartassasut aalajangerneqarpoq.

Ataatsimut ilusiliussap paarlattuanik isumaliutersuutigineqarsinnaavoq siulittaasut sulineq oqimaatsumik suliaqarnermut, aktiaateqarlutik ingerlatseqatigiiffinni Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartuni siulersuisuni ilaasortanut assigiissaartumik Naalakkersuisut aningaasarsiaqartitsivigeriigaannut naligitinneqassasoq.

Ilusiliussaq assigiissaariviunerusoq imatut isikkulerneqarsinnaavoq:

Assersuut	Suussusia	Ilaasortat siulittaasorlu	Angerlarsimaffiup avataani najugaqarneq	Siulittaasut immikkut oqimaatsumik sulineq
Inuussutissarsiorneq pillugu Siunnersuisoqatigiit	Siunnersuine- rinnaq	Aningaasarsiaqaataanngitsaq	Pisuni immikkut ittuni akiliunneqarluni angalaneq + naliliinikkut ullormusiat amerlanerpaaffiissaat	Aningaasarsiaqaataanngitsaq

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Naligiissitaaneq pillugu Siunnersuisoqatigiit Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit Unammilleqatigiinneq pillugu Siunnersuisoqatigiit	Siunnersuineq aalajangiisarnertu	§ 1 tunngavigalugu aningaasarsiaqartitaaneq	Ullormusiat aki-linneqarlunilu angalaneq	Ukiumut 42.000 kr., qaammammut 3.500 kr.-nut naapertuuttut
--	----------------------------------	---	--	--

Taamaatut aaqqiissuteqarnermi pitsaaqutaasut tassaapput paasiuminartuutitsineq Siunnersuisoqatigiillu aamma Aalajangiisartut allermi taaneqartut Aningaasanut Inatsimmi missingersuusiunneqarneranni annertuumik oqilisaaneq.

Suliassat immikkoortumi 4-mi taaneqartut innersuussutigalugit siulittaasutut sulianut immikkut oqimaassusilinnut immikkut aningaasarsiat Inuussutissarsiornermut, Nunalerinerneq Suliffeqarnermullu Naalakkersuisup imminut aningaasaliissutit iluanni aalajangersarpagit tamana naleqqunnerpaasutut isigineqarpoq.

Inuussutissarsiornermut, Nunalerinerneq Suliffeqarnermullu Naalakkersuisup tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaa Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu Inuussutissarsiornermut, Nunalerinerneq Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniittut ilaasortaannik siulittaasuinillu aningaasarsiaqartitsineq pillugu tunaartarisassat saqqummiunneqartut Naalakkersuisut akuerissagaat, Naalakkersuisullu Inuussutissarsiornermut, Nunalerinerneq Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoq piginnaatissagaat Siunnersuisoqatigiit Aalajangiisartullu Inuussutissarsiornermut, Nunalerinerneq Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniittut ilaasortaasa siulittaasuusalu aningaasarsiaqartinneqarnerat tunaartarisassat qulaani taaneqartut tunngavigalugit aalajangersassagai.

Isummernissamat tunngavissiaq Naalakkersuisut oqaluuseraat, Naalakkersuisunilu ilaasortap inassuteqaatai marluk taakku ilalerlugit.

III. Suliatigut malitseqartitsiviginneq.

Unammilleqatigiinneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma Naligiissitaaneq pillugu Siunnersuisoqatigiit tamatuma kingornatigut qinnuigineqarput ingerlatsiveqarfitik aqqutigalugit aningaasarsiaqartitsinerneq makku allannuutigitteqqullugit, 1. januar 2004 aallarnerfigalugu atuutilersumik.

§ 18, imm. 1 tunngavigalugu aningaasarsiat akigitinneqartut nutaat qaffasinnerusut atorlugit tunniunneqartassapput. Taakku pillugit paasissutissat Aqutsinerneq Pisortaqaarfimmi pineqarsinnaapput.

Siulersuisut § 18, imm. 2 tunngavigalugu aningaasarsiaat tunaartarisassatut nalunaarutigineqar-tut tunngavigalugit tunniunneqartassapput.

1. januar 2004-p kingornatigut akigitinneqartutoqqat tunaartarisassatoqqalluunniit tunngavi-galugit tunniunneqarsimasinnaasut aaqqiissuteqarfigneqassapput.

Tamanna ilisimatitsissutitut iliuuseqarfigneqqitassatullu nalunaarutigineqarpoq." (Atorfeqar-fimmi nutsigaavoq)

Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut aamma Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ataatsimut allattoqarfiaata allakkiaq imaattoq Atuisar-tunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaannut 2. december 2004-mi nassiup-paa:

"Ataatsimut Allattoqarfiup Siunnersuisoqatigiit ilaasortaannut tamanut ullormusiat ataatsimiin-nersiutillu kiisalu taakku aaqqiivigineqarnerat pillugu allagaanut 10. nov. 2004-meersunut uigi-ullugu malugineqarpoq ataatsimiinnersiutit eqqarsaatigalugit periaaseq manna tikillugu ma-linneqarsimasoq unaasoq, tassalu ilaasortat Nuummi najugaqartut ullut ataatsimiiffiusut tun-gavigalugit ataatsimiinnersiutisiaqartinneqarlutik (ataatsimiinnerup sivisussusia apeqquta-tinnagu), ilaasortalli sinerissameersut taakkua saniatigut ataatsimiinnernut atatillugu ulluni a-ngalaffiusuni ataatsimiinnersiutinik aamma tunineqartarsimallutik.

Allaffeqarfiup pisortaata (...)p oqaatigaa aningaasarsiat pillugit inatsimmi massakkut atuuttu-mi kap. 7-imi § 18-imi oqaaseqatigiit aappaanni Inatsisartuni ilaasortaannngitsut ataatsimiititali-ani, aalajangiisartuni, sinniisoqarfinni assigisaannilu peqataanerannut tunngasoq imatut paasi-neqassasoq, tassalu ataatsimiinnernut atatillugu ulluni angalaffiusuni ilaasortat taamaallaat ul-lormusiaqarsinnaasut - imaannitsoq ataatsimiinnersiutit ilanngullugit.

Aningaasarsiat pillugit inatsit massakkut atuuttoq tassaavoq Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. december 2003-meersoq. Taanna Siunnersuisoqatigiinni ilaasortanut allakkatigut 11. november 2004-meersutigut nassiunneqarsimavoq, Allattoqarfimmulli saaffiginnittoqarpat nassiteqqinneqar-sinnaalluni.

Inatsit taanna 2004-mi aasakkut akuerineqarpoq, 1. januar 2004 atortuulerfigalugu. Taamaalil-lutik aningaasarsiat kingumoortumik 1. januarimit aaqqiissuteqarfigneqassapput, ullunili a-ngalaffiusuni aningaasarsiat amerlanaarlugit tunniunneqarsimasut taamaallaat julip qeqqata tungaanut kingumoortumik aaqqiissuteqarfigneqassallutik, tassa piffissamit Inuusutissarsior-nermut Pisortaqarfiup inatsisip akuerineqarneranik tamatumalu suliatigut malitseqartitsivigine-qarneranik Ataatsimut Allattoqarfimmuut nalunaaruteqarfignisaanit atuutilersumik. Allatut oqaa-tigalugu imaappoq Siunnersuisoqatigiit 30. september 2004-mi ataatsimiinnerannut atatillugu ulluni angalaffiusuni aningaasarsiat kisimik aaqqiissuteqarfigneqassasut.

Allakkiaq manna kalaallisuumut nutsigassannngortillugu nassiunneqannnginnerani assilineranik tigusisussanut nassiussunneqarpoq - allakkiap imarisaa pillugu oqaaseqaatissaqartoqarpat oqaaseqaatit nassiunneqarnissaat qinnutugalugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortaanullu 26. januar 2006-imi allappoq, "Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit - massakkut siunissamilu"-mik qulequtaqartunik:

"Asasara Nunatsinni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasorta.

Atuisartunut Pisisartunullu Naalackersuisortaatus qilanaaraara Nunatsinni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit suliaat atuisartunut pisisartunullu tunngassuteqartut pillugit suleqatiginissaat. Suliassaqarfik pineqartoq annertuumik soqutigisaqarfigaara, soorluttaaq aamma pisorataqarfisama ataani akisussaaffeqarfisattut allatuulli malinnaaffigilluarumaariga.

Naalackersuinikkut suliniutigiumasakka naalackersuisooqatigiit isumaqatigiissutaannut sanilliullugu piviusunngortitsiviusinnaassappata pingaaruteqarluinnarpoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ullumikkut pissutsinut sanilliullugu suleqatiginnillutillu illua'tungiliussinnaassuseqarsinnaanissaat. Tamattami arlaatigut annerusumik minnerusumilluunniit pigaluarutta atuisartuullutalu pisisartuuvugut, taamaattumillu atuisartut pisisartullu pisinnaatiataaffimminnut atatillugu illersugaasinnaanerulersinnaanissaat pingaaruteqarluinnartuulluni.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Nunatsinni inuiaqatigiisuusunik illersuisussaati-taaniartussaapput.

Tamakkuupputtaaq Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut aamma Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ullumikkut taamatut aqqissuussaanerannut tunngavigitinnerqartut. Ukiut siuliinut sanilliikkaanni allatut aqqissuussisoqarnikuulluni Ataatsimut Allaffeqarfeqartitsinikkut aningaasaliissutillu pineqartut qaffannerisigut.

(...)

Nunatsinni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit - Aningaasarsiat:

Inatsisartut 2003-mi ukiakkut ataatsimiinneranni Inatsisartuni aamma Naalackersuisuni il.il. ilaasortat pillugit Inatsisartut inatsisaat nutaaq akuerineqarpoq. Inatsit 1. januar 2004 aallarnerfigalugu atuutilersinneqarpoq.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ulluinnarni aqutsisuisa aamma atuisartunut tunngasunut Naalackersuisup ataasinngorneq 12. december 2005 ataatsimeeqatigiinneranni aningaasarsiat il.il. pillugit ajornartorsiutit eqqartorneqarput. Taamatuttaaq illoqarfimmit angerlarsimaffigisamit peqannginnerup nalaani aningaasarsiatigut annaasaqataasartut aamma Nunatsinni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni peqataanermut atatillugu ataatsimiinnersiutit eqqartorneqarlutik.

Tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq Namminersornerullutik Oqartussat ataanni ataatsimiitaliani/aalajangiisartuni aamma siunnersuisoqatigiinni ilaasortat tamarmik Inatsisartut akissarsiat pillugit inatsisaat malillugu pineqartussaammata, tamatumani aamma Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat.

Aningaasarsiat pillugit ajornartorsiuteqartoqartarpat Inatsisartut inatsisaattut akuerisap avataatigit pisinnaasunik, tamanna Nunatsinni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnit sukumiinerusumik uannut pisorta qarfinnullu allakkatigit nassuiaate qarfiginissaa noqqaassutigissavara."

Naalackersuisut Siulittaasuat Hans Enoksen, Naalackersuisup allattaa, Inuussutissarsiornermut Pisorta qarfinmi sulisoq, siulittaasoq aamma Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata tullia 14. juni 2007-imi ataatsimeeqatigiipput.

Inuussutissarsiornermut Pisorta qarfiup ataatsimiinneq pillugu imaqarniliaanit makku er-serput:

"(...)

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ataatsimeeqataasarnerminnut atatillugu ajunngitsorsiarisartagaat ullutsinni pissutsinut naleqqiullugit naleqqukkunnaavissimapput.

Siulittaasoq ukiumut 50.000 kr.-nik ajunngitsorsiassa qartitaavoq. Tamanna suliniarnermi atu-gaasunut naleqqiullugu annikippallaarujussuarpoq.

Siulittaasup tullia Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinni sulinerminut atatil-lugu akissarsiassaraluaminik annaasaqartarpoq.

Soorlu Ilulissaniit Nuummum angalagaangami. Tamatumunnga pissutaaqataalluinnartut ilagaat ullup ataatsimiiffiup kisimi aningaasarsiaqaataasarnera (800 kr.-it missaannik) tamatumalu sa-niatigit ullormusiat angalanermut atatillugu.

SIK sinnerlugu sinniisoq ullormut 1200 kr.-nik ajunngitsorsiassa qartinneqartarpoq aamma KNAPK sinnerlugu sinniisoq 400 kr.-nik (sinniisuuffimminiit).

Naalackersuisut Siulittaasuat Hans Enoksen: Allammi Kalaallit Nunaanni Atuisunut Siunnersi-soqatigiinni ilaasortat qanoq ajunngitsorsiassa qartitaappat?

Siunnersuisoqatigiit siulittaasuat:

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat allat qanoq pineqarnersut ersarissunik paasissutissaqanngilaq. Ullormi ataatsimiiffimmi pisat aammalu ullormusiat kisi-mik pineqartarunarput, soorlulusooq siulittaasup tulliatut.

Siunnersuisoqatigiinni sulinermi annaasaqarnersuutisisoqarneq ajorpoq. Taamaalillutik ilaasor-tat annertuumik annaasaqarsinnaapput Siunnersuisoqatigiinni sulinerminnut atatillugu. Tamanna naammaginanningsorujussuuvoq.

(...)

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinni sulineq akilersorneqarpoq Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 22, 18. december 2003-meersoq malillugu. Tamanna aamma allakkatigut atuisunut tunngasunut Naalakkersuisup Siunnersuisoqatigiinnut nalunaarutiginiuuuaa allakkani nassiunneqartu-ni 28. januar 2005.

Allakkat assilinerat:

"Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit.

Aninggaasarsiaqartitsineq

Inatsisartut 2003-mi ukiakkut ataatsimiinneranni Inatsisartuni aamma Naalakkersuisuni il.il. ilaasortat pillugit Inatsisartut inatsisaat nutaaq akuerineqarpoq. Inatsit 1. januar 2004 aallarnerfigalugu atuutilersinneqarpoq.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ulluinnarni aqutsisuisa aamma atuisartunut tunngasunut Naalakkersuisup ataasinngorneq 12. december 2005 ataatsimeeqatigiinneranni aningaasarsiat il.il. pillugit ajornartorsiutit eqqartorneqarput. Taamatuttaaq illoqarfimmit angerlarsimaffigisamit peqannginnerup nalaani aningaasarsiatigut annaasaqaataasartut aamma Nunatsinni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneranni peqataa-nermut atatillugu ataatsimiinnersiutit eqqartorneqarlutik.

Tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq Namminersornerullutik Oqartussat ataanni ataatsimiitaliani/aalajangiisartuni aamma siunnersuisoqatigiinni ilaasortat tamarmik Inatsisartut akissarsiat pillugit inatsisaat malillugu pineqartussaammata, tamatumani aamma Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat.

Aningaasarsiat pillugit ajornartorsiuteqartoqartarpat Inatsisartut inatsisaattut akuerisap avataatigut pisinnaasunik, tamanna Nunatsinni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnit sukumiinerusumik uannut pisorta qarfinnullu allakkatigut nassuiaateqarfiginissaa noqqaassutigissavara."

Inatsisip allassimanerata assilinerata:

“Kapital 7

Inatsisartuni ilaasortaangitsut ataatsimiitaliani, nævnini, sinniisoqarfinni taamaaqataanni-lu peqataaneri

§18. (...)”

Malugisassaq:

Tamatuma kingorna pisorta qarfik tusagaqarsimannigilaq, taamaattumillu naatsorsuutigisimal-lugu suliaq tamatumunnga tunngassutalik naammassineqarsimasoq.

Saqqummiunneqartoq tunngavigalugu Atuisunut Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiat kissaate-qarfigineqassaaq nassuiaasioqullugu ajunngitsorsiassaliisarnermut atatillugu.

[Siulittaasoq]: Kalaallit Nunaanni Atuisunut Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata tullia aamma siulittaasutut aningaasarsiaqartinneqartariaqarpoq. Tamatumani pineqarmat suliassat siulittaasutulli malinnaaffigissagai."

Siulittaasup e-mail imaattoq Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermul-lu Pisorta qarfimmu 22. juni 2007-imi nassiuppaa:

"(...)

Hans Enoksenimik ataatsimeeqateqarninni oqarputit isumaqarlutit suliner-mut annaasaqar-nersiutit aamma Forbrugerrådini ilaasortanut atuutut.

Ilaasortaniit pissangagalugu apersuutigineqarmat tamanna piaartumik paaserusukkaluarpara, taamaappallu maleruagassaq Forbrugerrådimut aamma nassiatequllugu."

Pisorta qarfiup e-maili ulloq taanna imatut akivaa:

"(...)

Siullermik nassiussannut qujanaq.

(...)-mut nassuiaateqaaqusininnut allatatit tunngavigilluinnarpakka.

Tassami marloriarlugu allaffigereernikuugatsigu (...) tassa Inatsisartut akissarsiaannut malitta-risassaq atuuttuusooq aamma ilissinnut.

Tusaqqissaagut."

Siulittaasup Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut aamma Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Ataatsimut Allattoqarfiat piffissami 22. juni 2007-imit 13. november 2007-imut allaffigeqatigisarsimavaa

Siulittaasoq uannut tamatuma kingornatigut naammagittaalliorpoq.

Inatsisartut Allattoqarfiat 18. december 2007-imi allaffigaara, naammagittaalliuutillu su-liarineqarnera Inatsisartut aqutsisoqarfiata ataaniinneranik apeqqut saqqummiullugu.

Inatsisartut Allattoqarfiata 14. januar 2008-mi akivaanga aningaasarsiat pillugit inatsim-mi § 18-imik aqutsineq Naalakkersuisut ataanniittoq.

Siulittaasoq tamatuma kingornatigut allakkani 28. april 2008-meersuni nalunaarfigaara suliamik misissuinerma ulluni angalaffiusuni ataatsimiinnermilu piareersarfiusuni

anigaasarsiaqartitsinermut aamma siulittaasup anigaasarsiaqartitaaneranut killissaler-niarlugu aalajangertunga:

"Suliaq massakkut uterfigaara, tassanilu Inatsisartut Allattoqarfiata allakkani 14. januar 2008-meersuni Ombudsmandimut nalunaarutigaa anigaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18 tunngavigalugu anigaasarsiaqartitsineq pillugu apeqqut aqutsinermi allaffissornikkut suliaasatut isigigini.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiit ilaasortaasa angalanerminni ataatsimiinnerilluunniit avataanni piffissamik atuinnerminnut anigaasarsiaqartinneqannginnerannik paasisutissiissutigisat misissorniarlugu.

Aammattaaq aalajangerpunga Inuusutissarsionermut, Suliffeqarnermut Inuusutissarsiutinilu Ilinniartitsinermut Naalakkersuisoqarfik aperiniarlugu anigaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18, imm. 2, siulittaasutut immikkut annertuunik suliaasaqartitsiviusuni immikkut anigaasarsiaqartitsinermut attuumassuteqartoq tunngavigalugu tapiliussatut anigaasarsiaqartinneqarnissaat isumaliutersuutigisimaneraa isumaliutersuutiginiarnaaluunniit.

Isumaqarpunga Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiinni ilaasortat anigaasarsiaasa angalanermilu ajunngitsorsiaasa saniatigut sulinermi anigaasarsiat annaasat matussutis-aqartitsivigineqarsinnaanerannik apeqqut pillugu misissuineramik aallartitsinissamut pissutis-aqanngitsaq.

Apeqqummik taassuminnga misissuiffiginninginnissannik aalajangernera Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4-mik imaattunik oqaasertaqartumik tunngaveqarpoq:

"Naammagittaalliut misissuinissamut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissavaa."

Anigaasarsiaqartitsineq pillugu inatsit taannalu piareersarlugu suliat kiisalu taanna sioqqullugu Inatsisartunut ilaasortaannigitsunik aalajangiisartoqatigiinni ataatsimiititalianilu sulianik ingerlatsisunut anigaasarsiaqartitsineq pillugu aalajangersakkat tamatumunnga atatillugu misissorpakka.

Misissuinermi tassani paasisakka ukuupput malittarisassami atuuttumi (anigaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18), aalajangersagaq taanna piareersarlugu suliani imaluunniit taanna sioqqullugu inatsisitigut malittarisassani suliaasaqarfimmu tassunga tunngasuni matuma ilima-ginissaanut tunngavissaqartoq, tassalu siunnersuisoqatigiinni, ataatsimiititaliani il.il. ilaasortat anigaasarsiaqartitseriaatsit tassaasut malittarisassat tjenestemandinut atuuttut tunngavigalugit ullormut aalajangersimasumik anigaasarsiat angalanermilu ajunngitsorsiaasat inatsimmi immikkut taaneqartut saniatigut Nunatta Karsianit anigaasarsiaqartinneqarsinnaannginnissaat Inatsisartut siunertarisimagaat.

Inatsisartunut ilaasortaannigitsut siunnersuisoqatigiinni, aalajangiisartoqatigiinni il. il. ilaasortatut toqqarneqartut anigaasarsiaqartitaaneranut pillugu malittarisassat atuuttut pingaarnerusutigut

tassaapput Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut, Inatsisartunut il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 27. februar 1986-imeersumi § 12, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi malittarisassanik imaattunik oqaasertaqartunik ingerlatitseqqinnerit:

"§ 12. Inatsisartunut ilaasortaangitsut ataatsimiititalianut sinniisoqarfinnullu il.il. Inatsisartunit pilersinneqarsimasunut ilaasortatut toqarneqarsimasut piffissap qinigaaffimmik naanissaata tungaanut ilaasortaaffimminni sulinerminnut atatillugu aningaasanik pisartagaqartitaassapput, ataatsimiinnersiaqartitaallutik aningaasarsiaqartitaallutillu maannamut pisartagaqartitaaneratik malillugu. Aammattaq najugarisap avataani ataatsimiinnermut peqataanerut nerisassarsiuteqartitsisoqassaaq malittarisassat maannamut atuuttut malillugit.

Imm. 2. Inatsisartunut ilaasortaangitsut 1. januar 1986-ip kingorna Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit sinniisuutitaalersut ullormut aningaasarsiaqartinneqassapput aningaasarsiat § 1, imm. 1-imi taaneqartut 1/365-erarterutaannik."

Inatsisissatut siunnersuutip Inatsisartunut saaqqummiunneqarnerani ilaatigut oqaaseqaatit imaattut aalajangersakkamut issuarneqartumut Naalakkersuisunit ilanngunneqarsimapput:

"Aalajangersakkap siunertaa tassaavoq Inatsisartunut ilaasortaangitsut ataatsimiititaliani il. il. sinniussatut Inatsisartunit toqqagaasut aningaasarsiaasa aalajangersaavigineqarnissaat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalajangersagaq tamanna tunngavigalugu imatut paasineqartariaqarpoq, tassalu aningaasarsiat suut siunnersuisoqatigiinni, aalajangiisartuni il.il. ilaasortanut Nunatta Karsianit aningaasarsiaritinneqarnissaat sukumiisumik oqaatigineqassasoq Inatsisartut siunertarisimagaat.

Tassani aamma ilaavoq Namminersornerullutik Oqartussat innuttaasunut aningaasanik pisartagaqartitsissappata tamatuma inatsimmik imaluunniit isumaqatigiisummik tunngaveqarnissaa piumasaqaataasoq.

Taamaattumik apeqqutip annertunerusumik misissuiffigineqarnera allatut inerniliinermik nasataqassanngitsoq naatsorsuutigaa.

Allakkanut ukununga peqatigitillugit Naalakkersuisunut ilaasortamut Siverth K. Heilmannimut allakkama assilinerat ilanngullugu nassiuppara."

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalakkersuisumut tamatumunnga peqatigitillugu tusarniaanera imaattunik oqaasertaqarpoq:

"(...)

Ombudsmandip naammagittaalliut misissorsinnaanerlugu isumminnginnermini Inatsisartut Allattoqarfiat naammagittaalliummik suliarinninnissamut pisinnaatitaasutut immiut isiginer-soq tusarniaavigaa.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Inatsisartut Allattoqarfiat akivoq aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18 tunngavigalugu apeqqut aqutsinermi allaffissornermut tunngasutigut suliasatut isigigini.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu aalajangerpoq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalakkersuisoqarfik (...) tusarniaaviginialugu.

Naalakkersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara apeqqutit uku pillugit oqaaseqaateqaqqullugu:

1) Siulittaasup allagaanit 12. december 2007-imeersunit erserpoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisartoqatigiinni ilaasortat ulluni angalaffiusuni imaluunniit ataatsimiinnerit avataanni suliamik ingerlatsinernut allanut piffissamik atuinerusarnerminni aningaasarsianik tunineqarneq ajortut.

Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara tamanna eqqortuunersoq paasissutissiissutigeqqullugu, taamaappallu isummat suut aallaavigalugit taamaattoqarnersoq.

2) Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara siulittaasup aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18, imm. 2 tunngavigalugu tapiliussanik aningaasarsiaqartinneqarnissaa Naalakkersuisoqarfiup isumaliutersuutigisimaneraa imaluunniit isumaliutersuutiginiarneraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Naalakkersuisoqarfiup akissutaa siulittaasumut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaatit saqqummiunneqarsinnaavoq.

Naggasiutit oqaatigaara siulittaasooq allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigit ilisimatikkiga Ombudsmandi isumaqartoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat aningaasarsiat aamma angalanermi ajunngitsorsiassat saniatigut sulinermi aningaasarsianut annaasanut matussutissaqartitsivigineqarnissaannik apeqqut pillugu misissuineramik aallartitsinermut naammattumik tunngavissaqarani.

Ombudsmandip tamatumani manna pingaartillugu isiginarpaa, tassalu aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi taannaluunniit piareersarlugu suliani tunniunneqartartut Inatsisartut inatsisaanni taaneqartut saniatigut aningaasarsiaqartitsinissamut periarfissaqartitsisoqarnissaa Inatsisartut siunertarisigimagaat ilimagissallugu tunngavissaqanngitsoq."

Siulittaasup allagai 5. maj 2008-meersut imaattut tamatuma kingornatigut tiguakka:

"Akissut atuareerlugu maluginiagara tassaalerpoq ataatsimiinnersianut tunngasut annaasaqarnerarsiutaasinnaasullu imminnut aporaattutullusooq pilersut.

Aappasaanik, annaasaqarnerisutit allakkarni akissummi siullermi Siverth K. Heilmannip akissutaa malillugu paasigakku ajornanngitsoq, kisiannili allattoqarfitta tunniunnissaa itigartimmaq Naalakkersuisumut ilaasortamut itigartitsineq ilisimatitsissutigigakku akissuteqaqqippoq annaasaqarnerisutininik pisinnaanngitsugut, taamaammalluuna itigartitsineq Ombudsmandeqarfimmu ingerlatikkiga.

Maannakkut akissutit nalilersoreerlugit imatut paasivara ataatsimiinnersianinngooq pisaratta sulinermi allatulluunniit annaasaqarnersiutit pisinnanngikkivut.

Tamanna paasisinnaavara, kisiannili Nuummi ataatsimiikkutta ullullu sisamat aqutit patsisigalugit taavaniikkutta ataatsimiinnerput ulloq ataasiuppat taamaallaat ulloq taanna pissavarput, taamaasillunilu annaasaqarnersiutit tunniunneqanngimmata ulluni Nuummiiffitsinni eqqugaasut annaasanik matussuserneqanngitsunik annaasaqartarluta aamma nunatsinni pissutsit tungavingalugit ullut annaasaqarfivut amerlaninngorsinnaasut tamatta ilisimavarput.

Aporaaffik ataatsimiinnersiutininik pisaratta annaasaqarnersiutininik annaasaqarneq annaasaqartartunut imatut iluarsineqarsimasuuppat ataatsimiinnersiutit ullormi aallarnermiik tikinnermut tunniunneqartarlutik annaasanut matussutitut pisassagutsigit immaqa saniatigut annaasaqarnersiutininik piumasaqarneq minnerulissagaluarpoq, nerioqaangalu ataatsimiinnersiutit/annaasaqarnersiutit iluarsiissutaannik eqqorneqartut kingumoortumik iluarsiiffigineqassasut siulittaasutummi akuerisinnaanngilluinnarpara ilaasortavut nunarput tamakkerlugu suliamik imaannaanngitsumik ingerlatallit kommunilluunniit ajunngitsuutisiaqarneriit suunnginnerulluinnartunik tunineqartarmata, tamanna nangillugu akueriuminaappoq.

Ataatsimiinnersiat/annaasaqarnersiutit imminnut aporaattutut innerat kissaatiginaraluaqaaq paassisallugu Ombudsmandip qanoq isumaqarfigineraa.

Isumaqarpungalu ullormusiat ineqarnermulluunniit akiliunneqartarneq qulaani sammineqartunut aporfittut nalilersuutigineqassangitsut, isumaga malillugu tamarmik imminnut atanngitsut immata."

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitsinermit Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa imaattoq 13. maj 2008-mi tiguara:

"(...)

1) Siulittaasup allagaani 12. december 2007-imeersuni Ombudsmandimut ersersinneqarpoq Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ilaasortaata angalanerminni imaluunniit ataatsimiittarnerit avataanni sulinerminni piffissanik atuinerminni akissarsiaqartinneqarneq ajortut.

Naalakkersuisoqarfillu piumaffigissavara paasissutisseeqqullugu tamanna eqqortuunersoq, taamaattoqarsimassappallu suut tungavingalugit taama iliortoqartarnersoq.

2) Naalakkersuisoqarfik piumaffigissavara paasissutisseeqqullugu Naalakkersuisoqarfiup eqqarsaatigisimaneraa imaluunniit siunertarineraa siulittaasoq akissarsititsisarneq pillugu inatsimmi § 18, imm. 2 malillugu tapiutitut akissarsitinnianeraa.

Ad 1)

Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ilaasortaata angalanerminnut atatillugu imaluunniit ataatsimiittarnerit avataanni piffissamik atuinnginnerminni akissarsiaqartinneqartarput, takuuk Inatsi-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

sartut inatsisaat nr. 22, 18. december 2003-meersoq akissarsiaqartitsisarneq il.il. Inatsisartunut aamma Naalakkersuisunut ilaasortanut il.il. § 18, imm. 1 malillugu, naggat kingulleq.

Ilaasortallu aalajangersakkat qulaani allassimasut malillugit angalanermi akiliunneqartarput ineqartinneqarlutillu, aammattaaq ullormusiaqartinneqartarput unnuamilu tapeqartinneqarlutik maleruagassat malillugit NAL 4 - 1 -54, atorffimmut atatillugu angalanerini asimiiinneqarnerni-lu Kalaallit Nunaanniitilluni Kalaalillu Nunaanneersuutilluni atuuttartoq. Aningaasallu ullu-mikkut tunniunneqartartut allakkani ilanngussani ulloq 01.04.08-meersuni Aningaasaqarner-mut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoqarfimmeersuni takuneqarsinnaapput.

Ullormusianut akiliutaasartut maannakkut kr. 205,66-iupput ullup affaanut aallartittumik, tassanilu naatsorsorneqartarpoq Atuisartut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat illoqarfinit naju-gaannit aallartillugit pineqartumut Atuisartut Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimeereerneranni imaluunniit allamik attuumassutilimmik sulinermut atatillugu angalasoqarsimatillugu pineqar-toq illoqarfimminut najukkammut utereersimatillugu.

Aningaasallu 400 kr.-iusut aallaqqanermi akileraarutaasussaangillat.

Ullunullu ataatsimiiffiusunut (qanorluunniit ataatsimiinnerit sivistigigaluarpata - tassanilu i-ngerlanneqarnera eqqaassagaanni akunneq ataatsiniit 1/1 ulloq tikillugu akunnerit 8-t qaa-nger nagit) Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ulluinnarnilu aqutsisut ilaasortaat, ataatsimiinne-rit oqarasuaatikkut ingerlanneqarsimatillugilluunniit imaluunniit ataatsimiiffimmi peqataatillu-git, ataatsimiinnersiutisiaqartinneqartarput Inatsisartut inatsisaat 18, imm. 1 naapertorlugu, 1/365 Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 1-imi, akissarsititsisarnermut aalajangersakkani, taan-nalu ullumikkut kr. 1.020,50-inik annertussuseqarpoq (brutto). - Aningaasanillu tunniussiner-mi, Namminersornerullutik Oqartussat akissarsialeriffiat aqutigalugu, akileraarusiisoqartar-poq. (A-skat).

Inatsisartullu inatsisaata § 18-imut atatillugu oqaaseqaatit naapertorlugit aalajangerneqartas-saaq piviusorsiorlumik naliliineq tunngavigalugu, ullut qassit, suliap ingerlanneqarnera sivisu-tigisimanersoq.

Siunnersuisoqatigiinni ataatsimiitilianilu sulinerit ingerlanneqarneri ullut ataatsimiiffiusut sa-niatigut ilaatinneqartarput piareersaanerit aamma angalanerit sivissusii.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalak-kersuisoqarfiup manna tikillugu, aammalu pingaartittuassallugu, allaffissornikkut aalajanger-saanerini ullunut ataatsimiiffiusunut Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinni, takuuk § 18, imm. 1, naggat kingulleq, soorlu tamanna oqaaseqaatsini ersersinneqartoq, aalajangiisoqartassasoq pi-viusorsiorlumik naliliineq tunngavigalugu - eqqarsaatigutitigalugu ataatsimiinnerup sivissu-susaa aamma illoqarfigisami ataatsimiinnissamut piareersaaneq qanoq annertutiginersoq, anga-lanermi imaluunniit ataatsimiiffiusumi suna pisariaqarsimanersoq suliap naapertuuttumik i-ngerlanneqarmissaanut.

Ad 2)

Inuussutissarsiornermut, Nunalerinnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiusimasup ulloq 15. juli 2004-mi allakkamik nassiussaqarsimavoq (ilanngunneqarpoq), taannalu siulittaasunut, immikkut ittumik ilungersornartumik suliaqartartunut malittarisassanik imaqarpoq, takuuk Inatsisartut inatsisaanni § 18. imm. 2. Allakkanilu ersersinneqarpoq Naalakkersuisut akuerisarsimasaanni najoqqutassani akissarsiaqartitsinermit aalajangersaanermi § 18. imm. 2 maliillugu. A-tuisartunut Siunnersuisoqatigiit siulittaasuat akissarsitinneqartarpoq tunaartarisassat taakku naapertorlugit.

Akissarsiallu taakku 2004-mi aalajangersarneqarsimapput kr. 42.000-nut ukiumut, taakkulu qaammatit tamaasa tunniunneqartarput kr. 3.500-t (brutto) - taamatuttaaq Akissarsialeriffik aqqutigalugu. Akissarsiaritinneqartartullu annertussusat 2004-mi aalajangersarneqaramilli sulii allannguuteqartinneqarsimangillat.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermit Naalakkersuisoqarfiup eqqarsaatigissamaarpaa qanoq pisariaqartitsisoqarnerseq aningaasat annertussusaasa aaqqiiviginissaanut siunnersuusiussalluni. Naalakkersuisoqarfiullu naliliinermini immikkut pingaartinniarjaa suliaasat siulittaasuunermi malitsigitinneqartartut malunnaatilimmik allannguuteqarsimanersut 2004-mili aalajangersaanerup kingorna, tassanilu akissarsiat appaaviginissaanut imaluunniit qaffaaviginissaanut tunngavilersuutaasinnaasoq.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermit Naalakkersuisoqarfiup naggataatigut eqqaassavaa, ulloq manna tikillugu sulilu Naalakkersuisoqarfiup paasinninnerigaa Inatsisartut inatsisaanni § 18 maannakkut allassimanerani inatsisitigut male-rugagasaqanngitsoq sulinnermut annaasaqaatini akissarsiaqartitsisarnermut. Naalakkersuisoqarfillu ulloq manna tikillugu A-tuisartunut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat sulinnermut annaasaqaatinut akissarsiaqartinneqarnissaanut itigartittarsimavai. Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermit Naalakkersuisoqarfiup naggataatigut eqqaassavaa Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia Inatsisartut inatsisaanut allafissornikkut nassuiaasuusussaasoq. Naalakkersuisullu Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia allamik paasinnittaaseqarsimassappat sulinnermut annaasaqaatinut inatsisigitinneqartuni, taava Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermit Naalakkersuisoqarfiup suleriaaseq nutaamik nalilersoqqissavaa."

Siulittaasoq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfimmut 20. maj 2008-mi imatut allappoq:

"(...)

Aningaasarsiaqartitsineq il.il. pillugit naammagittaalliutinnut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermit Naalakkersuisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiannut allagaasa assilinerat tiguviuk?

Hans Enoksenimit, Siverthimit Inatsisartullu Ombudsmandiannit aamma akissutisinissara naatsorsuutigaa, taakkulu qanittukkat nassiunneqarnissaat neriorsuutigineqarput.

Qanoq paasinnineq pillugu nassuiaammi 1-imut tunngasoq illit qanoq paasiviuk?" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aqutsisoqarfik ulloq taanna imatut akivoq:

"(...)

Aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18 pillugu

Aalajangersagaq taanna Ombudsmandimut akissutitut allakkat 9. maj 2008-meersut aamma atuareerlugit suli imatut paasivara pingaarnepaatut malittarisassaq tassaasoq ulluni angalaffiusuni ullormusiat kisimik taakku pillugit malittarisassat sukkulluunniit atuuttut tunngavigalugit tunniunneqartussaasut.

§ 18 pillugu oqaaseqaatit qanoq paasinninnissamik nalinginnaasumik nassuiaariaaseq naaper-torlugi "kiserliussaqaat", inatsimmi aalajangersakkamut erseqqissumut sanilliunneqarnermini.

Pisumi immikkorluinnaq ittumi pisorlu, soorlu ataasiaannartumik pingaaruteqarluinnartumillu ataatsimiinneq, pillugu naliliineq aallaavigalugu eqqarsaatigineqarsinnaavoq pingaarnerusutigut naliliineq aallaavigalugu ulluni angalaffiusuni aamma/imaluunniit taamatut ataatsimiinnissamat atatillugu annertuumik piareersarnermut ataatsimiinnersiutinik aamma tunniussisoqartariaqarnera.

Tamatumunnga atatillugu uannut erseqqissorinarpoq nalinginnaasunik ataatsimiinnerni ukiu-mut arlaleriarluni pisartuni immikkut ataatsimiinnersiutisiaqartitsisoqarnissaa pisinnaasussaan-gitsoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik Siunnersuisoqatigiit siulit-taasuannut 27. maj 2008-mi imatut allappoq:

"Ullumi oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerput innersuussutigaaara, tassanilu oqaatigaara (...) feriarnermiit ippassaq utersimasoq, ataatsimiinnersiutinillu illit kingumut 2004-mit[*] pisassarisattut isumaqarfigisannit 8.000 kr.-nik siumoortumik tunniussinissamik e-mailit 15. maji-meersoq atuarsimagaa. E-maili taanna (...)p qallunaattumut ippassaq nutserpaa, uangalu taasuma imaanik tamatuma kingornatigut paasitinneqarlunga. (...)p fili uannut nassiussaa kakkersaallugu ilanngullugu nassiuppara.

Naalackersuisunut ilaasortap Siverth K. Heilmannip kalaallisut qallunaatullu allagai 16. maji-meersut kingusinnerusukktu tigusimavatit, taamatuttaarlu 20. majimi oqarasuaatikkut qinnui-gaarma aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18-ip taannalu pillugu oqaaseqaatit qanoq paasineqarnissaat nassuiaqullugu. Taanna (nassuiaatiga) ulloq taanna e-mailikkut tiguat.

Ullumi oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnitsinni Siverth K. Heilmannip allagaani 16. majimeersu-ni naggasiutaasumik oqaaseqaatit ilinnut malugeqqullugit immikkut oqaatigaara:

"Uanga paasinninnera unaavoq aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsisip aqunneqarnera qanoq paasinninnissamik nassuiaanermut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata tunggaviutitaanut naapertuuppoq." Oqarputit tamanna eqqumaffigalugu, kisiannili inatsisilerituumunak.

Siumoortumik tunniussisoqarnissaa paasissutissat pigineqartut tunggavigalugit aalajangiusermanerit aperigakkitt oqarputit tamanna tunggaviatigut aalajangiusermagit, naammagittaalliummulli Inatsisartut Ombudsmandiannut suliaassanngortissimasannut Inatsisartut Ombudsmandiata akissuteqarnissaa utaqimaarsinnaagit.

[*]Pisussat siumut isiginianggilluinnarlugit oqaatiginiarpara piffissaq ataatsimiinnermut piareersarfiusumi aamma ullumi angalaffiusumi ulluniluunniit angalaffiusuni ataatsimiinnersiutit aamma tunniunneqassanersut pisuni naliliisoqartarnissaa tunggavioq inatsisissatut siunnersuut pillugu siunnersuummi allassimammat taamatut ataatsimiinnersiuteqartitsisoqarnissaata kingumoortumik sunniuteqartumik pisinnaanissaa paasiuminaatsutut ittoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Siulittaasoq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfimmut 18. juni 2008-mi imatut allappoq:

"Isumaqaavippunga siulitaasup piareersartarnera atuagassanik allanillu annertusoq, taamaamat kissaatigaara uannut ullut marluussasut.

Aqagu ataatsimiinnissatsinni ilaasortat peqataasut tamarmik atuagassaqarlutilu, piareersagasaqarmata ullunik marlunnik tunineqarnissaat kissaatigaara."

Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik 18. juni 2008-mi imatut aki-voq:

"E-mailikkut nassiussat [...]p qallunaattumut ippassaq nutserpaa.

Ulluinnarni aqutsisut ippassaq oqarasuaatikkut ataatsimiinnissinnut atatillugu ulluni marlunni ataatsimiinnersiutit ilinnut qaqutigooraluartumik tunniuppavut, taamaalllutit kissaatigineqartutut tassani piareersarnermut immikkut illit aningaasarsitinneqarlutit. Taamatut immikkut aningaasarsitsineq pisumi tassani tunggavilersorneqarpoq uanga aallarsimasimaninnik - taamaattumillu tassani piareersarnerq assut annertusimanersoq uanga ilisimasimanagu.

"Immikkut ittumik" oqarnera illit siulittaasutut piareersarnerpit siulittaasutut qaammammut aningaasarsiakkut matussuserneqartarnissaanik aallaaveqarnermut ataneqarpoq.

Siunnersuisoqatigiit aqagu ataatsimiilerpata piareersaqqittussaanngilatit, ilaasortalli sinneri manna tikillugu periaasiusoq malillugu ualikkut oqarasuaatikkut ataatsimiinnermut taamaallaat ullormi ataatsimi ataatsimiinnersiutinik pisinnaatitaapput - siumoortumik piareersaratik annikitsuinnarmilluunniit piareersarlutik. Ataatsimiinnersiutit ilanngaattissat ilanngaatiginagit 1.000 kr.-t missaanniittut taakku ataatsimiinnerup nal. akunnialunnguaannarni imaluunniit ulloq naallugu ataatsimiinneq apeqquataatinnagu tunniunneqartarput.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

"Manna tikillugu periaaseq" eqqarsaatigalugu ilinnut malugeqqussavara Siverth K. Heilmannip ilinnut allakkamini 16. maj 2008-meersuni oqaatigigaa paasinninnini unaasoq aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsisip aqunneqarnera "paasinninnermik nassuiaanermut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata tunngaviutitaanut" naapertuuttusoq.

Taamaattumik "qulaanit" allatut naalakkiuteqartoqarnissaata tungaanut Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik inatsisip manna tikillugu periaasiusoq allannguuteqartinnagu tunngavigalugu aqunnissaanut pisussaaffeqarpoq." (Atofseqarfimmi nutsigaavoq)

Siulittaasoq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitsinermut Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaata 9. maj 2008-meersup kalaallisuaa 16. juli 2008-mi tigusara pillugu oqaaseqaateqarnissaanut 22. juli 2008-mi periarfissippara.

Siulittaasup akissutaanik tamatumunnga atatillugu tigusaqanngilanga.

Siulittaasoq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup pisortaanut 20. november 2008-mi aningaasarsiaqartitsinermik apeqqut pillugu allappoq, Aqutsisoqarfillu 21. november 2008-mi akissuteqarluni.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik 10. februar 2009-mi qinnuigaara ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu:

"Suliaq Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut 9. maj 2008-mi akissuteqarfigisimasaa matumuuna uterfigaara.

Suliaq misissoqqereerlugu Naalakkersuisoqarfiup ilassutaasumik nassuiaateqaqqunissaa pisariaqartoq isumaqarpunga.

Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini ilaatigut makku oqaatigai:

"Inatsisartut inatsisaata § 18-imut atatillugu oqaaseqaatit naapertorlugit aalajangerneqartassaaq pivisorsiutumik naliliineq tunngavigalugu, ullut qassit, suliap ingerlanneqarnera sivistigisimanersoq. Siunnersuisoqatigiinni ataatsimiititalianilu sulinerit ingerlanneqarneri ullut ataatsimiiffiusut saniatigut ilaatinneqartarput piareersaanerit aamma angalanerit sivirususai."

Siunnersuisoqatigiit siulittaasuatali Ombudsmandimut allakkamini 12. december 2008-meersuni ilaatigut makku oqaatigai:

"(...) Ullut qulit mulugutta anginerpaamik aqqudit patsisigalugit taakkulu iluanni ullut ataaseq marlulluunniit ataatsimiilluta taamaallaat ullut ataatsimiiffivut pissavavut sinneri inuutissarsiortut annaasallit imminnik annaasaqaatigalugu, allatut oqaatigalugu, ilaatigut annikitsuungitsumik imminneq akilerpaat.

Paasinngisarali unaavoq siornatigut ataatsimiinnersiutit aallarnermiit tikinnermut tunniunneqartartut maannakkut ulloq ataatsimiinnerinnarmut tunniunneqartarmata, massa allassimasoq Landstingimut ilaasortaagunik annaasaqarnersiat pissavaat, ilaasortaangikkunilli ataatsimiinnersiat § 18 malillugu pisarpaat. Imatut paasigakku ataatsimiinnersiat illoqarfik qimanneraniit uternermut pissagaluarivut, Landstingimimi ilaasortat annaanersiat tamaasa pisarmatigit."

Naalackersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara makku pillugit nassuiaateqaqqullugu:

- Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ulluni angalaffigisaminni ataatsimiinnermullu piareersarfimminni qanoq annertutigisunik aningaasarsiaqartinneqartarpat?
- Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit naatsorsuinerat tunniusseqqusineralluunniit tunngavigalugu aningaasarsiaqartitsisoqartarpa?
- Ullut aningaasarsiaqarfiusussat naatsorsorneqarnerat Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit Naalackersuisoqarfifullu akornanni qanoq annertutigisumik isumaqatigiinngissutigineqartarpa?
- Naalackersuisoqarfik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ullut aningaasarsiaqarfigitinniigaasa ikinnerunissaannik aalajangiinissaminut pisinnaatitaasutut imminut isigiva?

Taamaappat Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit aningaasarsiassanik tunniusseqqusineranik saneqqutsinera aningaasarsiaqartitsineq pillugu ataatsimut tunngaviusunik tunngavilersorneqarnerasoq paasissutissiissutigeqqullugu, taamaappallu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara tunngaviit taakkua imarisaat pillugit nassuiaateqaqqullugu kiisalu taakku kaajallaasitami imaluunniit sulinermi maleruaqqusami allami allassimanersut nassuiaqqullugu.

Naalackersuisoqarfik aammattaq qinnuigaara Naalackersuisoqarfik ullut aningaasarsiaqarfiusussat qassiussusiannik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit naliliinerannik saneqqutsinissamut pisinnaatitaasutut imminut isiginersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

(...)"

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup 24. februar 2009-mi imatut akivaanga:

"10. februarimit saaffiginnissutersi tunuliaqutsiullugu Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik apeqqutinut saqqummiunneqartunut matumuuna akissuteqarpoq.

1) Qanoq annertutigisunik Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat angalanerminnut ataatsimiinnissanullu piareersarnernut akilersittarpat?

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Ad 1) Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ilaasortaasa angalanernut ataatsimiinnernullu ullormusiat Sulisoqarnermut Aqutsisoqarfiup malittarisassat suliarisimasai malillugit pisarpaat. Tamatum kinguneraa Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat illoqarfigisaminnit aallarnerminniit illoqarfimminnut uternerminnut ullormusianik pisarmata. Taassumalu saniatigut ullunut ataatsimiiffiusunut immikkullu pisoqartillugu piareersarnermut akissarsisarnernut inatsit malillugu ataatsimiinnersiaqarmata.

2) Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinniit pisartakkanut qinnuteqaatinik naatsorsuutilluunniit tunngavialugit qanoq akissarsititsisoqartarpa?

Ad 2) Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinniit pisartakkanut qinnuteqaatinik naatsorsuutinilluunniit Naalackersuisoqarfik/Aqutsisoqarfik tigusaqarsimangilaq, kisiannili arlalinnik siulittaasuanniit tigusaqarsimalluni.

3) Qanoq akulikitsigisumik Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit Naalackersuisoqarfiullu akornanni ullut qanoq amerlatiginersut akissarsiffissatut naatsorsuiffiussasut isumaqatigiinngissutigineqartarpa?

Ad 3) Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinniit pisartakkanik qinnuteqaatinik naatsorsuutinilluunniit tiguisoqarsimangimmat, Siunnersuisoqatigiit Naalackersuisoqarfiup/Aqutsisoqarfiullu akornanni isumaqatigiinnginnissamut tunngavissaqarsimangilaq.

4) Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit piumasaqaataannit ullunut ikinnerusunut akissarsititsissalluni Aqutsisoqarfik tunngavissaqartitsiva?

Ad 4) Aap. Missingersuutinut akisussaaffik Naalackersuisoqarfimmi/Aqutsisoqarfimmiippoq.

Naalackersuisoqarfik/Aqutsisoqarfik Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit qinnuteqaataannik qaangiinnaasarluni isumaqanngilaq. Ataatsimiinnersianik/ullormusianik tunngaviusut nalinginnaasut toqqammavialugit tunniussisoqartarpoq. Ullormusianik tunniussisarnerit akigititat malittarisassallu Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfimmit aalajangersakkat malillugit aqunneqartarput. Ataatsimiinnersianut nassaassaqaanngilaq siulittaasutut atukkanut ulapinnartunut siulittaasunut akissarsititsisarnermut kaajallaasitaq eqqaassanngikkaanni, immikkut ittunut malittarisassat Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinnut allattorsimasut. Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneri tamaasa Atuisartunut Siunnersuisoqatigiillu ulluinnarni aqutsisuisa ataatsimiinnerini ataasiarluni ataatsimiinnermut ataasiarluni ataatsimiinnersititsisarneq ileqqusimavoq.

Naalackersuisoqarfik/Aqutsisoqarfik akissarsititsinissamut qinnuteqaammik Atuisartunut Siunnersuisoqatigiinninngaanniit tigusaqarsimassappat apeqquataassaaq piviusumik nalilersuinnikkut qinnuteqaat akuerineqarsinnaanersoq. Taanna nalilersuineq aallaaveqassaaq Aqutsisoqarfiup tamakkununga tunngasutigut ingerlatsisarnermini suleriaasia allaaviutillugu."

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik 10. maj 2009-mi imatut tusarniaavigeqqippara:

"Tusarniaanera 10. februar 2009-meersoq Naalakkersuisoqarfiup 24. februar 2009-mi akissuteqarfigaa.

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara siulittaasoq Naalakkersuisoqarfiup akissutaa pillugu oqaaseqaamminik saqqummiussinissaanut periarfississimagiga, taamatuttaarlu allakkat ukua assilinerat siulittaasumut nassiukkiga.

Uanga paasinninnera unaavoq tusarniaaninnut akissummik sukumiisuunngitsumik tigusaqarsimasunga, tassami Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaat piffissani angalaffiusuni ataatsimiinnernullu piareersarfiusuni ilumut ullormusiaqartinneqartarnersut aningaasarsiaqartinneqartarnersullu uannut sulii erseqqarlummat, taamatuttaarlu aningaasarsiaqartitseriaatsimut pineqartumut inatsisitigut tunngavigisaq sulii erseqqarluttut issorinarluni.

Taamaattumik Naalakkersuisoqarfik matumuuna qinnuigaara itisilerutaasunik oqaaseqaateqaqqullugu.

Aningaasaqarsiaqartitsinerup annertussusia tamatumunngalu inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

Naalakkersuisoqarfiup akissummini innersuutigaa ullormusianik tunniussisarneq amerlassusiliussat malittarisassallu Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfimmit aalajangersarneqartut siulittaasutullu sulianut sulerulunnartunut aalajangersimasunut siulittaasunik aningaasarsiaqartitsineq pillugu kaajallaasitakkut aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit aqunneqartoq.

Eqqaasitsissutigaara tusarniaaninni aningaasarsiaqartitsinermut tunngaviusut imarisaat taakkulu kaajallaasitakkut sulinerluunniit pillugu maleruaqqusakkut aalajangersarneqarsimanersut nassuiaammik tigusaqarnissara qinnutigigiga.

Taamaattumik Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara malittarisassat Sulisoqarnermik Aqutsisoqarfiup aalajangersarsimasaasa Naalakkersuisoqarfiup akissummini innersuussutigisimasaasa assilineri uannut nassiteqqulugit.

Naalakkersuisoqarfik aammattaq qinnuigaara manna paasissutissiissutigeqqullugu, tassalu siulittaasunik aningaasaqarsiaqartitsineq pillugu kaajallaasitaq Naalakkersuisoqarfiup akissummini innersuussutigisaa tasaanersoq Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermit Suliffeqarnermullu Pisoraqarfiup Unammilleqatigiinnermik Aalajangiiviginnittartunut, Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnut Nunalerinerimullu Siunnersuisoqatigiinnut allagaasa 15. juni 2004-meersut assilinerat Naalakkersuisoqarfiup uannut 9. maj 2008-mi nassiussimasaa.

Naalakkersuisoqarfik aamma qinnuigaara Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata Ombudsmandimut allagaani 12. december 2007-imeersunit issuakkat, tusarniaaninni 10. februar 2009-meersumi innersuussutigisakka isummerfigeqqullugit, tassanimi siulittaasup oqaatigimmagu Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnut ilaasortat taamaallaat ullunat ataatsimiiffiusunat ullormusiaqartinneqartartut, kisiannili ullunat angalaffiusunat ataatsimiinnernullu piareersarfiusunat ullormusiaqartinneqarneq ajortut.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata paasissutissiissutaa eqqorpat Naalackersuisoqarfik qinnuigaara aningaasarsiaqartitseriaaseq taanna aalajangiinermik sumik tunngaveqarnerseq paasissutissiissutigeqqullugu, Naalackersuisoqarfille tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara suliami allagaatit aalajangiinerup taassuma takuneqarsinnaaffiisa assilineri uannut nassiuteqqullugit.

Aningaasarsianik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit naatsorsuutaat imaluunniit tunniusseqqussutaat tunngavigalugit tunniussisoqartarnerseq

Naalackersuisoqarfik akivoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnit tunniusseqqussutinik Naalackersuisoqarfik tigusaqartarsimangitseq, kisiannili siulittaasuata tunniusseqqussuterpassui Naalackersuisoqarfiup tigusarsimagai.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata tunniusseqqussutaasa taakkunungalugu akissutit assilineri uannut nassiuteqqullugit.

Naalackersuisoqarfik aamma qinnuigaara oqartussaasoq sorleq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata aningaasarsianik ullormusianillu tunniusseqqussutaanik tigusisartuunersoq suliarinnittartuunersorlu paasissutissiissutigeqqullugu.

Naalackersuisoqarfik ullunut Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit qinnutigisaannit ikinnerusunut aningaasarsiaqartitsinissamut pisinnaatitaasutut imminut isigiva?

Naalackersuisoqarfiup apequt taanna angerlugu akisimavoq, Naalackersuisoqarfiup missingersuutitut akisussaasuunera innersuussutugalugu.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara akissut imatut paasineqassanersoq itisilerisumik nassuiaqqullugu, tassalu Naalackersuisoqarfik isumaqartoq Aningaasanut Inatsimmi aningaasaliissutit Aningaasanut inatsimmi kontomi 62.30.01-imi Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup ingerlatsineranut tamarmiusumut aningaasaliissutaasutut naatsorsuutigisama Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat, matumani siulittaasoq ilanngulugu eqqarsaatigalugu, aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18, imm. 1 tunngavigalugu aningaasarsiaqarsinnaatitaanerat ullormusiaqarsinnaatitaanerallu killissalersoraat.

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara ilaasortat piffissanik angalaffiusunik piffissanillu ataatsimiinnernut piareersarfiusunik naatsorsuineri saneqqutissallugit piginnaatitaasutut imminut isiginersoq paasissutissiissutigeqqullugu."

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut tamatuma kingornatigut 18. maj 2009-mi imatut allappunga:

"Naalackersuisoqarfimmut allakkannut 10. maj 2009-meersunit uiggiullugu nalunaarutigisinaavara siulittaasup e-mailkkut 14. maj 2009-meersukkut uannut malugeqqullugu oqaatigigaa allakkamini 12. december 2007-imeersuni ullut ataatsimiiffiusut kisimik aningaasarsissutaasarnernannik paasissutissiissummi ataatsimiinnersiutit pineqartut, ullormusialli angalanermut tamarmut tunniunneqartartut.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik qinnuigaara allakkanni 10. maj 2009-meersuni aningaarsiaqartitsinerup annertussusia aamma tamatumunnga inatsiseqartitsinermi tunngavigisaq pillugu apeqqutima akineranni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ulluni ataatsimiiffiusuinnarni ullormusiaqartinneqartarnerannik paasissutissiisutiga isiginiaqqunagu."

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup akissutaa imaattoq 17. juni 2009-mi tiguara:

"Qujanaq saaffiginnissutinnut 10. maj 2009-mi ullulerneqartumut, matumani Inatsisartut Ombudsmandiata Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmik itisileeqqusilluni qinnuiginninneranut. Allakkatigut matumuuna saffiginnissutigineqartut tulleriaarneri malillugit akissuteqarfineqarput.

Ataatsimiinnersiutisiaqartitsineq inatsisitigullu tunngavigisaq

Atuisunut ataatsimiititaliani ilaasortat ataatsimiinnerannut atatillugu ataatsimiinnersiutisiaqartitsinermi pisassanik naatsorsuineri periuseq assersuusiarineqarpoq:

Assersuutigalugu Atuisunut ataatsimiititaliaq Nuummi majip 20-ani 2009-imi ataatsimiinniarpat ilaasortat illoqarfimminniit 19-ani nal. 9.00 aallarpat 21-anilu nal. 14.00 angerlamut apuullutik.

Ilaasortat ataatsimiinnersiutisiaasa naatsorsorneqarneri imatut periuseqarluni suliarineqartarput, tassalu ulloq ataatsimiiffiususaaq 20-at ullormusiaqarfingissavaat immikkullu pisoqartillugu saniatigut aamma ullormusiaqartitsisoqartarpoq, tamatumani ilaasortat ataatsimiinnissamat annertuumik piareersaateqarsimappata. Ataatsimiinnersiutisiat, akileraarutaasusssat maannakkut kr. 1.050,-nik annertussuseqarput. Ataatsimiinnersiutisianik tunniussineq Namminersornerulutik Oqartussat akissarsialeriviatigut pisarpoq.

Tamatuma saniatigut piffissami 19-aniit nalunaaquttap 9.00 aamma 21-ani nal. 14.00. akornani akileraaruteqaataangitsumik ullormusiaqartitsisoqartarpoq, ullormusiassat Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfimmit aalajangersarneqartarput, takuuk ullormusiassat annertussusissaannik allattorsimaffik ilanngusaaq. (Ilanngusaaq 1)

Assersuusiami ullormusiat akileraaruteqaataasussaangitsut ima annertussuseqassapput: Ullup affai tallimat kr. 213,36-nit inatsimmi § 5, imm. 1 naapertorlugu, tassa katillugit kr. 1.066,80-nit nerisaqarneq immaqaa ilanngaatilgalugu, tamanna inatsimmi § 7, imm. 3 aamma 10, mm. 1 naapertorlugit, ilaasortat tamanna periarfissarisimappassuk. Tamatuma saniatigut ineqarneq, angallassineq immaqalu nerisaqarneq ilanngullugu allattoqarfiup akilertarpai.

Periuseq tamanna Unammilleqatigiinneq pillugu Ataatsimiititaliap Allattoqarfianit atorneqarpoq aamma Kalaallit Nunaanni Atuisartut Siunnersuisoqatigiivinit maannakkullu aamma Aqutsisoqarfimmit atorneqarluni, Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiannik isumaginnittuusooq.

Kalaallit Nunaanni Atuisartut Siunnersuisoqatigiivisa ullormusiaqartarnerat pillugu kaajallaasitaqanngilaq.

Naalackersuisoqarfimmili Naalackersuisunullu ilaasortamit ataatsimiititaliami ataatsimiinnersiutisiaqartitsinermit periusaasoq ilisimaneqarpoq, arlaleriarlunilu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuannut ilisimasaq tamanna pillugu tamatumalu allanngortinneqarnissaanut pissutissaqanngitsoq allagaqartoqartareerpoq.

Siulittaasup ataatsimiinnersiutisiaanut tunngatillugu tamatumani kaajallaasitaqarnersoq pillugu apeqqummut Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit allakkanut 15. juli 2004-meersunut akissutigineqartunut assingunersoq, Ombudsmandip allagaani qupperneq 2-mi immikkoortoq 3 malillugu, Naalackersuisoqarfiup uppersarsarlugu oqaatigissavaa kaajallaasitaq taannaammat innersuunneqarnikuusoq.

Naatsorsuusiat malillugit imaluunniit aningaasanik tunniussinissamik piumasaqaatit tunngavigalugit Atuisartut Ataatsimiititaliaannit tunniussisoqartarnersoq?

Kalaallit Nunaanni Atuisartut Siunnersuisoqatigiivinit naatsorsuusianik imaluunniit aningaasanik tunniusseqqusinernik tigusaqartoqarneq ajorpoq. Aamma siulittaasumiit. Taamaattorli siulittaasoq arlaleriarluni ullormusiaqartitsisarneq pillugu periutsip allanngortinneqarnissaa siunertarlugu saaffiginnissuteqartarsimavoq. Saaffiginnittarnerit taakkua akineqartarput periutsimillu allannguinissaq akuersarneqarnani, tamanna Naalackersuisunut ilaasortap/Naalackersuisoqarfiup Siunnersuisoqatigiit siulittaasuannut allagarisai malillugit. (Ilanngussaq 2)

Atuisartut Siunnersuisoqatigiivi qinnuiginnissappata aqutsisuni tamanna suliarineqassaaq siunnersuisoqatigiinni ataatsimiititalianut ataatsimiinnersiutisiaqartitsinermit periusarneoqartoq naapertorlugu.

Atuisartut Siunnersuisoqatigiivinit ullunit qinnutigineqartuniit ikinnerusunik ataatsimiinnersiutisiaqartitsinissarnut Naalackersuisoqarfik pisussaattippa?

Kalaallit Nunaanni Atuisartut Siunnersuisoqatigiivinit ataatsimiinnersiutisiaqartitsineq konto pingaarnermut 62.30.01 aningaasalerneqartarmat, tamanna eqqortuuvoq. Tamatumani aqutsisoqarnermut pisortaq [...], Atuisartut Siunnersuisoqatigiivisa aningaasaqarneranut akisussaa-suuvoq. Ukiut tamaasa konto pingaarnermut 62.30.01 Atuisartut Siunnersuisoqatigiivisa ataatsimiinnessaannut aningaasanik immikkoortitsisoqartarpoq, tassunga ilanngullugit siulittaasup ilaasortallu ullormusiassaata, killiliussarluni tamanna Kalaallit Nunaanni Atuisartut Siunnersuisoqatigiivisa soorunalimi malittussaavaat. Eqqunngitsumik aningaasanik tunniussisoqassagalarpat imaluunniit naatsorsuutitunik tunniussisoqarluni, erseqqissaasikkamik aningaasanik naatsorsuusianilluunniit tunniussinissamik qinnutiginnittoqassagalarpat Kalaallit Nunaanni Atuisartut Siunnersuisoqatigiivisa nalinginnaasumik periusarisaata saniatigut Aqutsisoqarfimmiit qinnutigineqartoq tamanna akuersarneqassanersoq naliliiffigineqartarpoq."

Inatsisilerinermit pisortaq Michael Mikkelsen Aqutsisoqarfiup pisortaanut Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortanut aningaasarsianik ullormusianillu tun-

niussisarnermi periaaseq pillugu oqarasuaatikkut ilassutaasumik 10. juni 2009-mi tusar-
niaavoq.

Aqutsisoqarfiup pisortaa nassuiaalluni oqarpoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersui-
soqatigiit ulluinnarnilu aqutsisut ataatsimiinnerisa kingornatigut tunniusseqqusissutit
Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata Namminersornerullutik
Oqartussat, massakkut Namminersorlutik Oqartussat, akissarsialeriffimmut suliarisarai.

Ullut ataatsimiiffiusut aallartinneri tamaasa ullormut ataatsimut aningaasarsiasat tun-
niunneqarnissaat allattoqarfiup qinnutigisarpaa, tamatumalu saniatigut ataatsimiinnernut
piareersarneriutit tunniunneqarnissaat qinnutigisarlugu, tamanna allattoqarfimmut up-
pernarsaaserneqarsimagaangat.

Ullormusiat allattoqarfimmit toqqaannartumik tunniunneqartarput, ataatsimiinnerup
kingornatigut angalanernut naatsorsuutit tunngavigalugit.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Suliamik uanga killissalersuina

*Siulittaasumut allakkatigut 28. april 2008-meersutigut aalajangerpunga misissuina
Atuisunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata (ilaasortallu allat) ulluni
angalaffiusuni imaluunniit ataatsimiinnerit avataasigut piffissamik atuinerni aningaasarsiaqartinneqartannginnerisa Inatsisartuni Naalakkersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 18. december 2003-meersumi (tulliuttuni aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmik 2003-meersumik taaneqartartussami) § 18, imm. 1-imut naapertuuttuunera pillugu apeq-qummut tunngasut killissalerniarlugu.*

Taamaalilluni tulliuttuni allaaserinninninni aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi 2003-meersumi § 18, imm. 1-imi "ullormut ataatsimut [...] aningaasarsiaqartitsisoqassaaq"-mik allassimasut qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq pineqarpoq.

Inatsisikkut tunngavigisamik uanga allaaserinninna

Aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18, imm. 1 tamarmiulluni imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 18. Inatsisartuni ilaasortaangitsunut ataatsimiitaliani, nævnini sinniisoqarfinnilu Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit atuuffimmik isumaginnittunut ullormut ataatsimut aningaasarsianik § 1, imm. 1-imi taaneqartut 1/365-erarterutaannik aningaasarsiaqartitsisoqassaaq. Aammattaaq najugarisaq qimallugu ataatsimiinnermut peqataanermi angalanermut ineqarnermullu akiliussisoqassaaq kiisalu ullormusianik maleruagassat tjenestemandinut atuuttut naapertorlugit tunniussisoqartassaaq.

Imm. 2. Inatsisartuni ilaasortaangitsunut ataatsimiitaliani, nævnini sinniisoqarfinnilu imm. 1-imi taaneqartuni immikkut annertuumik suliasaqarfiusumik siulittaasuuffimmik atuuffilinnut tapisianik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tapisiat qaammamoor-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

tumik siumoortumik tunniunneqartassapput, tunniunneqartarunnaassallutillu siulittaasuunerup atuukkunnaarneranit qaammatip naanerani, Naalackersuisulluunniit atuukkunnaartitsinissamik aalajangiippata."

Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit imaattut Inatsisartut ilaatippaat:

"Aalajangersakkami pineqarput Inatsisartuni ilaasortaannigisut ataatsimiititaliani, nævnini sinniisuutitaqarfinnilu Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit qinigaaffimmik ingerlataqartut aningaasarsiaat tapisiaallu.

Piaarinaatsoornerunngilaq tamanut atuuttussiamik oqaasertaliineq. Soorlu inatsit naapertorlugu Inatsisartunit Naalackersuisuinilluunniit pilersitamik ataatsimiititaliaqarsinnaavoq, aammali ataatsimiititaliaq pineqartoq allaffeqarfikkoortumik pilersinneqarsimasinnaavoq. Kikkorliit ilaasortamik toqqaasimanerat aalajangiisuunngilaq. Aalajangiisuusoq tassaavoq Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit sinniisuutitaaneq. Tunngavissaatinneqarsinnaavoq/aalajangerneqarsinnaavoq (assersuutigalugu inatsisit naapertorlugit) pineqartut tassaassasut soqutigisat tunngavigalugit nævnini siunnersuisoqatigiinnilu sinniisuutitat. Ilaasortat ataasiakkaat immikkut soqutigisanik isumagisaqarnitik pissutigalugit Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit sinniisuutitaannigisutut isigineqarnissaat tamatuma kingunerissanngilaa, tassami Namminersornerullutik Oqartussat namminneerpiarlutik soqutigisat taamatut oqimaqatigiissaarnissaat kissaatigisimassavaat aammalu suliasat Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit isumannaajarneqartarlutik.

Aalajangersimasumik toqqammaveqartumik naliliinikkut aalajangerneqassaaq ullut qassit qinigaaffiup isumagineqarneranut atugassatut isigineqarnersut. Taamaalluni siunnersuisoqatigiinni nævninilu qinigaanermik isumaginninnermi ullut ataatsimiiffiit saniatigut pia-reersaanerit piffissarlu angalanermut atorneqartoq ilaatinneqassapput.

Aningaasarsiaqartitsinermut inatsit atuuttoq assigalugu nævnini siunnersuisoqatigiinnilu il.il. ilaasortat ullormusiaqartitaasassapput.

Aningaasarsiaqartitsinermut inatsit atuuttoq naapertorlugu immikkut annertuumik suliasaqarfigisanik siulittaasuuffeqartut immikkut aningaasarsiaqartitaasinnaanerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqaaqqaartartussaavoq. Naatsorsuutigineqarmat nalinginnaasumik aningaasaliissutit iluini taamatut aningaasarsiaqartitsisoqartassasoq siunnersuutigineqarpoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap taamatut aningaasarsiaqartitsinissat akuersissutigeqqaartariaarutissagai."

Inatsisartut suliamik suliarinninnerat pillugu imaqarniliamit tamanut saqqummiunneqartumit erserpoq § 18 immikkoortillugu oqaluuserineqarsimanngitsoq.

Ullut qassit suliamut atorneqarsimanersut pisumi naliliiffigineqassatillugu tamatuma malittarisassanik nammineq ilumi atugassanik pisussaaffigalugu naliliisussaatitaa-

nermik mattussisunik annertuumilluunniit killiliisunik aalajangersaasoqarnissaa matuppaa.

Taamaattumik Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup naliliinera siulittaasumut akissummit 20. maj 2008-meersumit ersertoq uanga isumaqatigisinnaanngilara, tassanimi oqaatigineqarmat ullunut angalaffiusunut ataatsimiinnissamullu piareersarnermut qaqutigorujussuaannaq aningaasarsiaqartitsisoqarsinnaasoq.

Tamatuma pissuseqataanik suliap oqimaassusianik ataatsimut naliliineq tunngavigalugu ullut ataatsimiiffiusut saniatigut aningaasarsiaqartitsinissamut aallaavimmik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik ullut qassit suliap isumagineranut atorneqarnerannik aalajangiiniarnermi suliaq isumagissagaanni suut pisariaqartuunerat pingaartillugu isiginiarneqartariaqarpoq.

Ataatsimiinnissamut piareersarnermut atatillugu suliat suliarineqartussat amerlassusiat, suliat annertussusiat pisariussusiallu isiginiarneqartariaqarput.

Ullut angalaffiusut aningaasarsiaqaataasinnaaneranik apeqquummut atatillugu tassani ataatsimiinneq piffissap angalaffissap sapinngisamik sivikinnerpaap atorneqarnissaa siunertaralugu piareersarneqarsimanersoq apeqqutaasariaqarpoq.

Ataqatigiinneqarnermi tassani ataatsimiinnerup pisariaqartuuneranik imaluunniit Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit katersuullutik assersuutigalugu oqarasuaatikkut ataatsimiinnikkut, video aqutigalugu ataatsimiinnikkut imaluunniit allakkatigut taasinikkut aalajangiisinnaasimaneranik naliliineq ilaatinneqartariaqarpoq. Tassani aamma ilaavoq Siunnersuisoqatigiit aalajangiisinnaassuseqassappata ilaasortat tamarmik najuunnissaat piumasaqaataanersoq.

Pissutsini taakkunani Siunnersuisoqatigiit sulinerannut inatsisitigut tunngavigisaaq imaluunniit ulluinnarni aqutsisut sulineranni suleriaasissatut aalajangersakkat apeqqutaapput.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit sulinerat ileqqusutut ataatsimiittoqartarnissaanik Siunnersuisoqatigiillu ilaasortaasa qanoq amerlatigisut peqataanissaannik piumasaqaateqarfiuneranik uanga naliliinissara misissuineranut matumunnga killissarititaasut avataanniippoq.

Aningaasarsiat illua'tungaanilu akiliunneqarluni angalaneq najugaqartitaanerlu aamma ullormusiat

Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup siulittaasumut allakka-mini 20. maj 2008-meersumi tunngavilersuutitut oqaatigaa aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 18, imm. 1 nassuiarlugu imatut paasineqassasoq ullut angalaffiusut taamaallaat ullormusiaqaataasinnaasut.

Taanna pillugu oqaatigaara aningaasarsiaqartitsineq pillugu malittarisassani ullormusiat pillugit malittarisassat saniatigut allanik siunertaqartut.

Aningaasaqarsiaqartitsineq pillugu inatsisip 2003-meersup Inatsisartunut, Naalakkersuisunut il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. kiisalu Landsrådimut, I-

natsisartunut, Naalackersuisunut il.il. ilaasortaasimasut soraarnerussutisiaqartinneqarnerat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 28. oktober 1993-imeersoq taarserpaa, tassannгалu ilaatigut makku erserput:

"§ 12. Inatsisartunut ilaasortaangitsut ataatsimiititalianut sinniisoqarfinnullu il.il. Inatsisartunit pilersinneqarsimasunut ilaasortatut Inatsisartunit toqqarneqarsimasut ullormut aningaasarsiaqartinneqassapput aningaasarsiat § 1, imm. 1-imi taaneqartut 1/365-erarterutaasa amerlaqataannik. Aammattaaq najugarisap avataani ataatsimiinnermut peqataanermut ullormusiaqartitsisoqassaaq malittarisassat tjenestemandinut atuuttut malillugit.

Imm. 2. Inatsisartunut ilaasortaangitsut Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit sinniisuutitaalersut ullormut aningaasarsiaqartinneqassapput aningaasarsiat § 1, imm. 1-imi taaneqartut 1/365-erarterutaannik.

Imm. 3. Inatsisartunut ilaasortaangitsut ataatsimiititalianut sinniisoqarfinnullu Inatsisartunit imaluunniit Naalackersuisunit pilersinneqarsimasunut immikkut annertuumik suliasaqarfiusunut siulittaasutut toqqarneqarsimasut Naalackersuisut aningaasarsiaqartissinnaavaat tamanna aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap akuersissutigippagu. Aningaasarsiat taakku ukiumut ataatsimut aalajangerneqartassapput aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarneranut atasumik, taakkulu tunniunneqartassapput qaammammoortumik siu-moortumik. Aningaasarsiat taakku tunniunneqartarunnaassapput qaammatip siulittaasuujunnaarfiup naanerani imaluunniit Naalackersuisut aalajangiipata atorunnaassasut."

Aningaasarsiaqartitsineq pillugu malittarisassat 1993-imi allanngortinneqarnerat Naalackersuisunut nalunaarusiamik 23. september 1993-imeersumik atorfilittaqatigiinnit Inatsisartut Allattoqarfianni pisortamit aqunneqartunit suliarineqartumik tunngaveqarpoq. Nalunaarusiaq taanna "Inatsisartut Allattoqarfiat"-nit saqqummer-sinneqartutut allassimavoq.

Nalunaarusiami Inatsisartuni ilaasortaangitsut peqataanerat pillugu immikkoortumi 5.3.-mi imaattunik allassimasoqarpoq:

"Suliffiuteqarfinni aqutsisuusuni siunnersuisuusunilu arlalinni aamma inuit Inatsisartuni ilaasortaangitsut peqataasarpur, pisunilu arlalinni aamma siulittaasuullutik. Inuit Inatsisartuni ilaasortaangitsut toqqarneqarsimanerannut tunuliaqutaasoq tassaasinnaavoq pineqartut taakku soqutigisaqatigiiffinnut sinniisuunerat immikkulluunniit ilisimasaqartuunerat.

Siunnersuutigineqarpoq aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi ilaasortaangitsut ataatsimiititaliani sulinermut peqataanerannut assigitaartumik tunngaveqarluni akissaatit inissisimaffianni 31-mi ukiumoortumik akissarsiat 1/365-erarterutaannik aningaasarsiaqartitsineq atatiinnarneqassasoq.

Tamatuma saniatigut allannguuteqartitsisoqarnissaa siunertarinqanngilaq, pisortani atorfeqartitaasut pillugit immikkoortumi 5.4.-mi taaneqartut saniatigut. Ataatsimiinner-siutitit aalajangersarneqartoq pisortanit suliasaqartitaaneq pillugu malittarisassat (ilann-gussaq F.1) eqqarsaatigalugit "akissarsiaqaataangitsumik sulinertut" isigineqartariaqarpoq, siu-

nertaasorlu tassaavoq sulinikkut isertitatigut annaasat matussuserneqarnissaat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi taaguummik "aningaasarsiat"-nik atuineq Kalaallit Nunaata landstingia pillugu landstingip inatsisaani nr. 1-imi, 7. maj 1979-imeersumi § 27-mik aallaaveqarpoq:

"§ 27. Landstingip ataatsimiinnerinut udvalginullu landstingimit pilersinneqarsimasunut peqataanermut landstingip erseqqinnerusumik aalajangiinera malillugu aningaasarsiaqartitsineqarlunilu ullormusiaqartitsineqassaaq.

Imm. 2. Landstingimut ilaasortatut imaluunniit udvalgimut landstingimit pilersinneqarsimasunut ilaasortatut sulineranut atasumik angalanernut landstingip erseqqinnerusumik aalajangiinera malillugu angalanermut najugaqarnermullu il.il. taartisiaqartitsineqassaaq.

Imm. 3. Aammattaaq landstingi kiffartuullugu sulinermi ilaasortat telegrammerneranut aningaasartuutinullu allanut akiliussissutigigallarsimasaat regninngiliorneri malillugit landskassimut utertinneqassapput."

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali VI § 27-p inissisimaffia pillugu oqaaseqaatinit ersepoq aalajangersakkap taassuma malittarisassat periaaserlu Landsrådip ulluinarni aqutsisuinut atuuttoq assigigaa.

Landsrådi pillugu malittarisassat Kunngip Kalaallit Nunaanni Landsrådi pillugu pequssutaani § 6-ikkut atulersinneqarput:

"Landsrådip ataatsimiinnerini ataatsimiititaliallu taassuma ilaasortaasa akornanni pilersinneqarsimasut ataatsimiinnerini peqataanermut ilaasortat tamanik amerlassusii Landsrådimit aalajangersarneqartunik aningaasarsiaqartinneqassasut Landsrådip aalajangersinnaavaa.

Imm. 2. Landsrådimi ilaasortatut sulinerup isumagineranut atatillugu angalanernut angallanneqarnermut ajunngitsorsiaqartitsisoqarnissaa kiisalu najugarisamit peqannginnermut ajunngitsorsiaqartitsisoqarnissaa Landsrådip akuerisinnaavaa.

Imm. 3. Aningaasarsiat, angallanneqarnermut ajunngitsorsiat il.il. Landsrådillu sulineranut attuumassuteqartumik aningaasartuutit allat landskassimit akilerneqassapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Peqqussutip taassuma Kalaallit Nunaanni Landsrådi kommunalbestyrelsillu il.il. pilugit inatsimmi nr. 271-imi, 27. maj 1950-imeersumi § 11-mik tunngaveqartup Grønlands Styrelsi pillugu inatsimmi 18. april 1925-meersumi aqutsineq pillugu malittarisassat pisoqqat taarserpai, § 19-imillu makku erseput:

"Aningaasartuutit Landsrådip ataatsimiinnerinut attuumassuteqartut, matumani ilaasortat Nunamut Namminermut Ministerip erseqqinnerusumik aalajangersaanera tunngavigalugu ataatsimiinnersiutaat angalanermullu aningaasartuutit landskassimit pineqartumut akilerneqassapput, taamaattorli ilaasortat ataatsimiiffissamut angalanerat aqqissuunneqassallu-

ni taaku inuussutissarsiutiminnit sapinngisamik sivikinnerpaamik peqanngissinnaalersillugit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaalilluni Inatsisartuni ilaasortat, taakkulu sioqqullugit Landsrådimi ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarnerat pillugu malittarisassani illua'tungaani aningaasarsiat/ataatsimiinnerstiutit illua'tunganilu angalanernut atatillugu aningaasartuutit matussutissat tamatigut immikkoortisimaneqartarsimapput. Tassani inatsisip 1993-imi allanngortinneqarneranut atatillugu aamma ilaavoq aningaasarsiaqartitsinermik aqqissuussinerup pineqartut sulinikkut isertitanik annaasaasa taarsiivigineqarnissaannik siunertaqarnermik tunngaveqarnerup erseqqissumik oqaatigineqarnera.

Ullormusiat angalanermullu ajunngitsorsiasat allat pillugit malittarisassat eqqarsaatigalugit oqaatigaara ajunngitsorsiasat taaku malittarisassat tjenestemandinut atuuttut tunngavigalugit tunniunneqartarmata tamatumani pineqartut tassaasut tunniunneqartartut, pisortat sinnerlugit akilernerqartartut, tunngavillu manna tunngavigalugu tunniunneqartartut, tassalu suliffigisamit peqannginneq pissutigalugu tjenestemandip aningaasartuutiginerusariaqagaatut naatsorsuutigineqartut sinnernagit amerlassusilerlugit naatsorsorneqartassasut.¹⁵

Taamaalilluni aningaasarsiat imaluunniit sulinikkut isertitatigut annaasanut taarsiisutit pineqanngillat, pineqartulli tassaallutik suliamut atatillugu ingerlatat nassatari-ssaannik aningaasartuutaanerusunut ajunngitsorsiasat.

Tamatuma manna nassataraa, tassalu akiliunneqarluni angalaneq najugaqarnerlu aamma ullormusiat pillugit malittarisassani Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ulluni angalaffiusuni aningaasarsiaqarsinnaatitaanersut takuneqarsinnaanngitsoq.

Aningaasarsiat tamatuma kingornatigut sulinermut aningaasarsiatut taaneqarsinnaapput, angalanermullu najugaqarnermullu, matumani ullormusiat ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aningaasartuutit matussuserneqartarnerat tassaalluni pineqartup suliaminik isumaginninnerminut atatillugu aningaasartuutiginerusaanut taarsiissuteqarneq.

Sulianik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarnerannut tunngasunik suliarinninneq

Inatsisilerinermi pisortama Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup pisortaanik tusarniaaneranit erserpoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat aningaasarsiaat Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerisa kingornatigut Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiannit tunniunneqartartut, Naalakkersuisut akissarsialeriffiat aqqutigalugu, ullormusiallu aamma angalanermut aningaasartuutit allat allattoqarfimmit toqqaannartumik akilernerqartartut.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliamik qulaani allaaserinninninnit erserpoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuata aamma Atuisartunut Pisisartu-

15) Poul Andersen, "Dansk Forvaltningsret", pingajussaamik naqitertitaq, 1956, qupperneq 182.

nullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata aningaasarsiat naatsorsorneqarnerat pisuni arlalinni isumaqatigiinnigissutigisarsimagaat.

Taamaattumik aningaasarsiat suut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortanut tunniunneqar-nissaat aalajangiinermi Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqar-fiata massakkut periaasia immikkut naliliiffigaara.

Aningaasaqarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi 2003-meersumi § 18 Naalakkersuisunit aqunneqarpoq. Taamaattorli aalajangersakkamik aqutsineq qitiusumik allaffeqarfis-suarimiinnersoq imaluunniit oqartussaasuni aalajangersakkami pineqartuniinnersoq aalajangersakkami isummerfigineqarsimanngilaq.

Aalajangersagaq taanna imarisani malillugu "ataatsimiititalianut, naevninut sinniiso-qarfinnullu" tunngasuvoq, taamaattumillu ataatsimoorluni aalajangiiviusartunut im-mikkut sammititaasariaqarluni, tamannalumi imm. 2-mi siulittaasup sulinera pillugu aalajangersakkamut aamma erseqqissarneqarpoq.

Siunnersuisoqatigiit taamaattut aqutsinermi qullersariaarnermi ilaanngillat, taa-maattumillu oqartussaasunit taakkunanga taakkunungalugu aqutsinermut piginnaati-taanernik nalinginnaasunik inatsisikkut aalajangersagaanngitsunik peqanngilaq.¹⁶

Taamaattumik § 18, imm. 1-imi aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaa aallaavik taanna aallaavigalugu nassuiarneqartariaqarpoq.

Taamaattumik uanga paasinninnera malillugu matuma ilimaginissaa qaninnerpaaju-voq, tassalu aalajangersakkap taassuma qanoq paasineqarnissaanik pingaarnerusuti-gut nassuiaaneq Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfissuata ataaniittoq, piffissamil-li atugassiissutinillu allanik atuinerup pisariaqartinneqarneranik naliliineq Siunner-suisoqatigiit pineqartut, ilaasortaat aalajangersagaq tunngavigalugu sulinerminnut aningaasarsiaqartinneqartussat, ataaniittoq.

Tamatuma matuma piumasagaataanera nassataraa, tassalu apeqqutit aningaasar-siaqartitsinermut tunngaviusumut attuumassuteqartut aalajangiivigineqarnerisa su-liamik isumaginninnermi piffissamik atuinerup naatsorsorneqarneranit immikkoorti-simaneqarnissaat pisariaqartoq.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersui-sarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiitita-liaq pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10-mi, 13. november 1986-imeersumi § 2-mit ersepoq Atuisartunut Pisisartunullu allattoqarfeqarnera Niuernermut Angallanner-mullu Pisortaqarfimmit imaluunniit Naalakkersuisut tamatumunnga piginnaatitaanit isumagineqartoq.

Aalajangersagaq taanna Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaa-sarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma Atuisartunut pisisartunullu Maalaarute-qartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguutaa pillugu I-

16) Hans Gammeltoft-Hansen, "Forvaltningsret", aappassaanik naqitertitaq, 2002, qupperneq 143.

natsisartut inatsisaanni nr. 1-imi, 28. februar 1994-imeersumi imatut oqaasertalerneqarpoq:

"Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfeqarnikkut suliassaat Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiannit isumagineqassapput."

Aalajangersagaq taanna piareersarlugu sulianit erserpoq inatsisip allangortinneqarnera Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfeqarfiata Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfissuat eqqarsaatigalugu tassunga attuumassuteqanngitsumik inissinneqarnissaanik siunertaqartoq, Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit aaqqissuussaannikkut inissisimanerannik Inatsisartut 1993-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni oqaluuserinninnerat tunngavigalugu.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaatigut nr. 4-kkut, 21. maj 2002-meersukkut § 27-mi imm. 9 nutaaq imaattunik oqaasertalik ilanngunneqarpoq:

"Atuisartunut pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliap allattoqarfeqarnera Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinnit isumagineqassaaq."

Inatsisip allannguutaa taanna piareersarlugu sulianit erserpoq taanna tassaasoq Kalaallit Nunaanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit aamma Unammilleqatigiinnermi Aalajangiisartut ataatsimut allaffeqarfiannik 1. januar 2002-mi pilersitsinikkut nukittorsarneqarnerata kingunerigaa.

Taamaalilluni Unammilleqatigiinnermi Aalajangiisartut aamma Kalaallit Nunanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ataatsimut allattoqarfiata Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit siulittaasuannik aningaasarsiaqartitsineq pillugu oqaloqatiginninnermik 2007-ip naanerata tungaanut ingerlataqarsimasup pilersinneqarnera Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfeqarnerata qitiusumik allaffeqarfissuarmut utertinneqarneranut takussutissaanngilaq.

Naalakkersuisut qitiusumik allaffeqarfissuanni aaqqissuussinermik 1. januar 2008-mi allangortitsinermut atatillugu Inussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalakkersuisoqarfimmi nutaami immikkoortortaqarfimmik Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfimmik taaneqartoq pilersinneqarpoq.

Paasissutissanit apeqqutinut arlalinnut aaqqissuussinermik allangortiterineq pillugu apeqqutigisimasannut atatillugit Naalakkersuisunit tigusannit erserpoq ataatsimoor-

tumik allattoqarfik taanna Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup ataanut 1. januar 2008-mi inissinneqartoq.

Tamatuma Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarnerannik ingerlatsinermi pisinnaatitaanermik inissiineq eqqarsaatigalugu ajornartorsiut immikkut ittoq pilersippaa.

Taamaalilluni manna erseqqarluttut isikkoqarpoq, tassalu sulianik suliarinninneq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup pisortaata Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat aningaasarsiaqartinneqarnerannut atatillugu immikkoortotaqarfimmi tassani pisartut nassuiaгаа Naalackersuisut imaluunniit Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit sinnerlugit pisarnersoq.

Suliap ingerlasimaneramik allaaserisanni Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit sulianik aaqqissuussineq pillugu apeqquq aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsisip qanoq paasineqarnissaanik nassuiaaneq pillugu apeqquummit immikkoortisimaneqarsorinangilaq, taamatullu immikkoortisimatitsiniarneq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup ataanut inissinneqarneratigut suli ajornarnerulersinneqarpoq.

Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata suliatigut Naalackersuisut aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmik aqutsinermi Naalackersuisut suliassaannit immikkoortisimaneqannginnera naammaginangitsutut isigaara. Suliasat piffimmut ataatsimut inissinneqarsimanerat pitsaanngitsumik ingerlaannaq imatut kinguneqarpoq, tassalu Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit ingerlataasa Naalackersuisut naalakkiuteqarfigisinnaanngisaannut ilaasut Naalackersuisunilu ilaasortanik akisussaatitsisarnermi pineqartunut ilaatinneqanngitsut Naalackersuisut naalackersuisoqarfimminni aningaasarsiaqartitsineq pillugu apeqquqtip aqunneqarnerani suliassaat eqqarsaatigalugit killissarititaasa erseqqarlussisinneqarnerat.

Tamatumunnga peqatigitillugu uanga paasinninnera unaavoq Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Naalackersuisoqarfimmi Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfimmut inissinneqarnera Siunnersuisoqatigiit allattoqarfeqarnerata qitiusumik allaffeqarfissuarmit avissaartinneqarnissaanik Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaarsuisarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 28. februar 1994-imeersukkut aalajangersaasi-manermut naapertuuttuunngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu manna eqqaasitsissutigaara, tassalu Naalackersuisut qitiusumik allaffeqarfissuup aaqqissuussaananeramik allanngortiterinerannik ataatsimut missiuninnut atatillugu Naalackersuisut Siulittaasuata tusarniaanermut akissummini 7. maj 2008-meersumi makku ilaatigut oqaatigigai:

"Pingaarnertut inatsisartoqarneq naalackersuisoqarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni, § 3 imm. 1 aaqqissuusseqinnermi tunngavigineqarsimavoq, taanna naapertorlugi Inatsisartut Naalackersuisunik qinersisarmata, namminersornerusuni suliassaqarfinnik isumaginnittussanik. Tassungalugu atatillugu nalilerneqarsimavoq immikkut inatsisinik pisariaqar-

titsisoqassasooq pisortaqaarfinnik Naalakkersuisut ulluinnarni suliani akisussaaffingngisaannik pilersitsisoqassappat.

Kiisalu tunngavigisassanngortinneqarsimavoq aaqqissuusseqinnee Inatsisartut naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 3, taamaasillunilu Naalakkersuisut sulittaasuaata aalajangertarlugu suliassaqaarfiiit ataasiakkaat Naalakkersuisunut agguanneqarnissaat.

Aammalu tunngavissatut aalajangiunneqarsimavoq aaqqissuusseqinnee ingerlanneqartariaqartoq inatsisinik allannqortitsinissamik pisariaqartitsilersitsinngikkaluarluni, imaluunniit allatigut innuttaasut pisortanut sammisumik inatsisitigut inissisimanerat allannqungikkaluarlugu."

Suliaq manna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup pilersinneqarneranut atatillugu inatsisitigut tunngavigisaq pisariaqarneratut annertutigisumik misissuuffigineqarsimannngitsoq.

Inassuteqaatikka Inatsisartullu Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutigisakka

Aningaasarsiaqartitsineq pillugu inatsimmi 2003-meersumi § 18-imik misissuinnera tunngavigalugu inassuteqaatigaara Naalakkersuisut malittarisassaq imatut aqussagaat, tassalu Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ataatsimiinnermi piareersarnermut aningaasarsiaqartinneqassanersut pisumi ataatsimiinnermut piareersarnermut piffissamik atuineq pillugu paasissutissat tunngavigalugit aalajangiiffigineqartalersillugu.

Aamma inassuteqaatigaara Atuisunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ulluni angalaffiusuni aningaasarsiaqartinneqassanersut ataatsimiinnissap pisariaqassusianik, matumani ataatsimiinnernut atatillugu angalanerit piareersarneqarnerat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pisumi naliliineq aallaavigalugu aalajangiivigineqartassasooq.

Tulliullugu inassuteqaatigaara Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata qitiusumik allaffeqarfissuarmi naalakkersuisoqarfimmi aaqqissuussaanikkut inissisimanerata ajornartorsiutaanera pillugu oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut Naalakkersuisut isumaliutersuutigissagaat.

Inatsisartut tamatumunnga peqatigitillugu oqaaseqaatip matuma assilinerata Inatsisinik Atortitsinermut Ataatsimiititaliamut Naalakkersuisunullu allakkatigut allatigut nassiullugu nalunaarfigaakka Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit allattoqarfiata Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataani massakkut inissinneqarsimanera Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit, tuniniaasarneq, nalunaaqutsersuisarneq, akit aamma Atuisartunut Pisisartunullu Maa-laaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq pillugit Inatsisartut inatsisaata allannqortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaannik nr. 1-imik, 28. februar 1994-imeersumik unioqutitsisuusooq."

Nakkutillineq

5.6 Aatsitassat pillugit inatsimmik malinneqqusilluni peqqusissuteqarnek pillugu naammagittaalliuut

A Ombudsmandimut 28. august 2007-imi saaffiginnippoq, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup aatsitassat pillugit inatsit¹⁷ maleqqullugu peqqusissummik nalunaaruteqarsimanera naammagittaalliuutiginiarlugu.

Ombudsmandi naliliivoq peqqusissummik A-mut nalunaarut ilaatigut A aatsitassanik piiaanermigut aatsitassat pillugit inatsimmik unioqqutitsisimanersoq apeqqummik ilaatigullu taamaappat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup inatsimmik malinneqqusilluni peqqusissummik A-mut nalunaaruteqarfiginnissinnaanerani apeqqummik saqqummersitsisoq.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnermi manna naliliiffiginngilaa, tassalu A rubininik ujaqqanillu rubininik akulinnik katersinermigut peqqusissuteqarnermut pissutaasukkut aatsitassat pillugit inatsimmik unioqqutitsisimanersoq. Taamaalliluni misissuineq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik, katersineq inatsisunik unioqqutitsinerusimappat, A unioqqutitsinerup nassatarisaanik peqqusissummik nalunaaruteqarfigissallugu inatsisikkut tunngavissaqarsimansoq misissuinerumt annertunerusumik killissalernerqarsimavoq.

Ombudsmandi aatsitassat pillugit inatsit tunngavigalugu peqqusissummik nalunaaruteqarnissamut inatsiseqartitsinikkut tunngaviusumik misissuini tunngavigalugu inernilivoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik A-mut peqqusissummik nalunaaruteqarnissaminut inatsisikkut pisariaqarneratut tunngavissaqarsimanngitsoq, naak pisorta qarfik naliliigaluartoq A aatsitassat pillugit inatsimmik unioqqutitsisimasoq.

Ombudsmandi aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik A-mut peqqusissummik nalunaaruteqarnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq isumaqaraluartoq pissutsit allat peqqusissummik nalunaaruteqarnerup ilanngullugit eqqaanissaannut pissutissaqalersitai oqaaseqaammi naatsumik eqqaaneqarput.

---

17) Peqqusissuteqarnerup nalaani Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut il.il. pillugit inatsit nr. 335, 6. juni 1991-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq atuuppoq, tak. Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsimmik nalunaarut nr. 368, 18. juni 1998-imeersoq

Taamaalilluni Ombudsmandip oqaatigaa peqqusissutitut nalunaarutigineqartup qanoq sunniuteqartigissusia nalornilersitsisinnaasoq, taamaattumillu peqqusissutip oqaasertalersorneqarnera pitsaanngitsorujussuartut isigigini.

Kiisalu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu apeqqut aamma innuttaasup paasissutissanik eqqartuussivikkut sularinninnermi imminut ajoqusiinnaasunik tunniussisussaatinneqarneranik A-mut peqqusissummi piimasaqaataasoq pillugu ajornartorsiut saqqummertoq malugeqqullugit Ombudsmandip oqaatigai (j.nr. 2008-842-0001).

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup peqqusissutaa 14. august 2007-imeersoq, A-p naammagittaalliuutigisaa, imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Aatsitassat pillugu inatsisip malinneqarnissaanik peqqusissut

Aalajangiineq

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2 tunngavigalugu matumuuna peqquneqarputit aatsitassat pillugit inatsimmi § 2 maleqqullugu, tak. § 32 (Kalaallit Nunaanni atorussiasat aatsitassanit pisut pillugit inatsimmik nalunaarut nr. 368, 18. juni 1998-imeersoq). Aammattaq peqquneqarputit atorussiasanik aatsitassanit pisunik qanorluunniit iliorlutit atueqqunak, matumani rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik pinnersaasiasanillu aningaasarsiutigalugu katersineq aamma/imaluunniit piianeq tuniniaanerlu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suliame ilinnut tunngasumi aalajangiinissaata tamannalu pillugu nalunaarummik tigusaqarnissavit tungaanut.

Tunuliaqutaa

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni atorussiasanik aatsitassanit pisunik misissueqqaarneq, ujarlerneq iluaqutiginninnerlu taamaallaat pisinnaasut inatsimmi tassani malittarisassat malillugit akuerineqarneq tunngavigalugu. Aalajangersakkamut tassunga tunuliaqutaasoq ilaatigut tassaavoq Kalaallit Nunaanni atorussiasat aatsitassanit pisut qanoq iliorluni katersorneqarnerannik aningaasarsiutiginiissaallu siunertaralugu atorneqarnerannik Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut nakkutilliinissaminut periarfissaqartinneqarnissaat.

Aatsitassalli pillugit inatsimmi § 32, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni najugaqavissut inatsit taanna tunngavigalugu akuerineqqaanngikkaluarlutik atorussiasanik aatsitassanit pisunik katersisinnaallutillu piiasinnaatitaassat. Tamannali taamaallaat manna tikillugu pisarnertulli annertutigisumik pisinnaavoq. Aalajangersakkamut tassunga tunuliaqutaasoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni najugaqavissut atorussiasanik aatsitassanit pisunik naminiinnaq atugassanik assigisaannillu katersinissaminut periarfissaqartinneqarnissaat.

Atorussiasat aatsitassanit pisut atorussiasanik aatsitassanit pisunik aningaasarsiutigalugu atuinertut annertutigilersillugu iluseqalersillugulu katersorneqarlutillu tuniniarneqarpat ta-manna aatsitassat pillugit inatsimmi § 32, imm. 1 tunngavigalugu pisinnaanngilaq. Malittarisas-

sakkut tassuuna malittarisassarlu taanna piareersarlugu suliani allaaserisani oqaatigineqarpoq malittarisassaq taanna atortussiassanik aatsitassanit pisunik, matumani ujaqqat erlinnartut pinnersaasiassalu ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aningaasarsiutigalugu atuinissamut pisinnaatitsinngitsoq.

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 32, imm. 2-kkut aalajangersarneqarportaaq Kalaallit Nunaanni najugaqavissut § 32, imm. 1-mi pisinnaatitaanertik apeqqutaatinnagu atortussiassanik aatsitassanit pisunik nunaminertani atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinissamut akuersissuteqarfiusuni atueqqusaanngitsut, matumani katersineq piiaanerlu ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Taamaalillutik Kalaallit Nunaanni najugaqavissut rubininik atortussiassanillu allanik aatsitassanit pisunik avammut nioqquteqarnissaq siunertaralugu katerseqqusaanngillat, atortussiassat pineqartut nunaminertami allat atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinissaminnut akuersissutaateqarfīgisaanneersuuppata.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik paasissutissanik rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik, ujaqqanik erlinnartunik aamma/imaluunniit pinnersaasiassanik allanik illit aningaasarsiutigalugu katersininnik taamalu aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, imm. 1-imik § 32-mut ataneqartinneqartumik unioqutitsillutit atortussiassanik aatsitassanit pisunik aningaasarsiutigalugu atuininnik ilimanarsisitsisunik tigusaqarsimavoq.

Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup atortussiassanut aatsitassanik pisunut tunngasunik ingerlatatit misissuiffiginiarpai, aatsitassallu pillugit inatsimmi malittarisassat unioqutillugit atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuneq pineqarnersoq aalajangiinarluni. Aammattaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup manna qulakkeertariaqarpaa, tassalu piffissami Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aalajangiinissaata tungaanut ingerlasumi atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinermik aatsitassat pillugit inatsimmi malittarisassanik unioqutitsisusinnaasunik ingerlataqaqqinngikkallassasutit.

Taamattumik peqqullutit nalunaarfīgineqarputit Aatsitassanik Ikummatissanillu Pisortaqarfiup atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinertit aatsitassat pillugit inatsimmi malittarisassanik unioqutitsisuunersoq aalajangiinissaata tungaanut aatsitassanik qanorluunniit iliorlutit atuisanngitsutit, matumani rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik pinnersaasiassanillu aningaasarsiutigalugu atuneq aamma/imaluunniit piaaneq tuniniaanerlu il.il. eqqarsaatigalugit. Peqqusissut aatsaat atorunnaarsinneqarsinnaavoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aalajangiinnermini isumaqarpat atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinertit aatsitassat pillugit inatsimmi malittarisassanut naapertuuttoq.

Aammattaaq peqqullutit nalunaarfīgineqarputit qanorluunniit pisoqaralarpat atortussiassanik aatsitassanit pisunik aningaasarsiutigalugu atuisanngitsutit, matumani rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik pinnersaasiassanillu allanik aningaasarsiutigalugu katersineq aamma/imaluunniit piiaaneq tuniniaanerlu il.il. eqqarsaatigalugit.

Peqqusissummik unioqutitsineq Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu pineqaatissinneqarnermik kinguneqarsinnaavoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup malugeqqullugu oqaatigaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2 tunngavigalugu pisinnaatitaasoq atortussiassat aatsitassanit pisut katersorsimasavit, atorsimasavit allatulluunniit iliorlutit pissarsiarisimasavit tikillugit/tigullugit misissornissaannut naliliiffiginissaannullu.

Aalajangiineq isumaqatiginngikkukku Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut akeraliissuteqarmissannut tikilluaqqusaavutit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut 31. august 2007-imi A-p naammagittaalliutaa tunngavigalugu imatut allappunga:

"Pineqartoq: A-p pisortaqarfiup aalajangiinera 14. august 2007-imeersoq pillugu naammagittaalliutaa, pisortaqarfiup allagaataa 78.68-0001, 69.34.05-0001-imik normoqartoq

A, (...), Ombudsmandimut ornigulluni 28. august 2007-imi saaffiginnippoq, aalajangiineq qulaani taaneqartoq naammagittaalliutiginarlugu.

Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara suliaq taaneqartoq misissugassanngorlugi Ombudsmandimut nassiuteqqullugu.

Pisortaqarfik aammattaaq qinnuigaara apeqqutit uku pillugit oqaaseqaateqaqqullugu:

- A-p aatsitassanik sutigulluunniit atuinissaa pisortaqarfiup suna inatsisitigut tunngavigalugu inerteqqutigisimavaa, matumani aatsitassanik aningaasannannuteqarluni atuneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu?
- Inerteqqutini Kalaallit Nunaata nunatatut oqartussaaffigisaani tamarmi aatsitassanik atuneq sunaluunniit pineqarpa?
- Inerteqqutit ataatsimut imatut paasineqassappat A aatsitassanik sunilluunniit katersueqquneqanngitsoq piiaaqqunekarani, ingerlataq pineqartoq aatsitassat pillugit inatsimmi § 32, imm. 1-imut naapertuunnersoq imaluunniit kisermaassilluni piginnittussaaitaanermut assortuuttuunnersoq pisortaqarfiup erseqqissumik naliliiffiginngikkaluaraa, tak. § 32, imm.2?
- Paasissutissat pisortaqarfiup aalajangiineranut tunngavippiaasut pisortaqarfiup A-mut suliami illua'tungiusumut tusarniaatigisimavai?

(...)"

Saaffiginnissutigaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allakkatigut 6. september 2007-imeersutigut imatut akivaa:

"A-p atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinissamik, matumani rubininik katersineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, qinnuteqaammut pisortaqarfiup akissuteqannginnera pillugu naammagittaalliutaa.

Inatsisartut Ombudsmandiata Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik allakkatigut 31. august 2007-imeersuni qinnuigaa A-p avammut nioqquteqarnissamut akuersissummik qinnuteqaataa aamma rubininik il.il. aatsitassat pillugit inatsit unioqqutillugu katersineq aamma/imaluunniit paaaneq pillugu suliami pisorta qarfiup aalajangiinera 14. august 2007-imeersuq pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Tunuliaqutaa

Aalajangiineq 14. august 2007-imeersuq inatsisit unioqqutillugit rubininik katersineq aamma/imaluunniit paaaneq kiisalu avammut nioqquteqarneq pillugu suliamut ingerlasumut ataneqartillugu isigineqassaaq. A rubininik/safirininik (Corundum), ujaqqanik/aatsitassanik Corundumimik akulinnik (ilaatigut Tsermakitinik rubinitalinnik) ujaqqanillu pinnersaasiassanik allanik avammut nioqquteqarnissamut akuersissummik e-mailikkut 26. marts 2007-imeersukkut qinnuteqarpoq. Qinnuteqaammi oqaatigineqarpoq ujaqqanik erlinnartunik ilisimasalik Amerikameersuq A-p aatsitassanik qinnuteqaammi taaneqartunik, matumani rubinit ujaqqallu rubininik akoqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, katersineranut/piaaneranut, nioqquteqarneranut avammullu nioqquteqarneranut suleqatitit inissisimaniartoq. Immikkut ilisimasalik taanna X-ip ...-p eqqaani ilaatigut rubininik ujaqqanillu rubininik akulinnik ujarlernissamut akuersissummik piginnittuusooq sinnerlugu ingerlatsisup rubininik ujarlernerani pisortatut sulisimavoq. A allallu X-imi ujarleqataasutut sulisuusimapput, immikkut ilisimasalik pineqartoq pisortalugu.

Ujaqqanik erlinnartunik immikkut ilisimasalik politiit rubininik naleqarluartunik Kalaallit Nunaannit annisseriaralu arnermut atatillugu massakut misissuiffigaat, tak. ataani erseqqinnerusumik allaaserineqartut. Immikkut ilisimasallip aqqa politiit tamanut suli nalunaarutigisimanngilaat. Taamaattumik politiit misissuinerminnik naammassinnereertinnagit imaluunniit pineqartup aqqanik tamanut nalunaaruteqareertinnagit taassuma aqqa allakkallu uku tamanut nalunaarutigineqartariaqanngillat.

Avammut nioqquteqarnissamut akuersissummik qinnuteqaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup 23. maj 2007-imi itigartippaa. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup avammut nioqquteqarnissamut akuersissummik qinnuteqaat nutaaq A-p eqqartuussissuserisuaanit 5. juni 2007-imi tiguaa. Aatsitassanik Ikummatissanillu Pisorta qarfiup eqqartuussissuserisooq 10. august 2007-imi qinnuigaa suliap suliareqqinneqarnerani atugassatut amerlanerusunik paasissutisseeqqullugu. Paasissutissat qulaani taaneqartut avammut nioqquteqarnissamut akuersissummik tunniussisoqassanersoq isummerfiginninnissamut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup naliliinera malillugu pisariaqartut pisorta qarfiup suli tigungilai. Taamaalluni avammut nioqquteqarnissamut akuersissut pillugu suliap aalajangiivigineqarnissaa ni A-p amerlanerusunik paasissutissiinissaa utaqqimaarneqarpoq.

Ujaqqanik erlinnartunik immikkut ilisimasalik qulaani taaneqartoq ujarlernermik ingerlatamit ingerlaannartumik atuutilersumik 2007-imi upernaakkut soraarsinneqarpoq. Aatsitassanullu Ikummatissanullu Pisorta qarfiup 2007-imi junimi pasitsaappaa immikkut ilisimasallip taassuma - immaqa ilaatigut A suleqatigalugu - rubinerpassuit sumiiffimmi suliffeqarfiup ilaatigut rubininik ujaqqanillu rubininik akulinnik ujarlernissamut akuersissuteqaateqarfigisaani katersorsimagai toqqorsimallugillu.

Politiit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik 2. august 2007-imi nalunaarfigaat immikut ilisimasalik Kalaallit Nunaannit timmisartumik aallalersoq politiit tigusarisimagaat nassatamini rubininik 150 grammit missaannik toqqortalik. Kingusinnerusukku paasinarsivoq taaku 183,5 grammusut.

Aalajangiineq 14. august 2007-imeersoq ...-mi nalunaarutigineqarpoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup A tassani naapimmagu. Paasissutissat qulaani taaneqartut A-llu sumiiffimmi pineqartumi atuinermik ingerlatassatut pilersaarutai (aallartinneqareersullu) tunngavigalugit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik naliliivoq aatsitassat pillugit inatsimmi § 2-p, tak. § 32, malinneqarnissaata peqqusissutigineqarnissaa pisariaqartuusimasoq.

A-p eqqartuussissuserisua peqqusissut qulaani taaneqartoq pillugu telefaxikkut 17. august 2007-imeersukku akerliliissuteqarpoq. Saaffiginissut taanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allakkatigut 20. august 2007-imeersutigut akivaa. Aammattaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup A avammut annissuinissamik qinnuteqaatip suliarineqarnerata ingerlaqqinnera aalajangiivigineqarneralu pillugit ilisimatippaa, matumani A-p suliamik aalajangiiviginninniarnermut atugassanik amerlanerusunik paasissutissiinissaata Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit utaqqimaarneqarnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Inatsisikkut tunngavigisaq

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq atortussiassanik aatsitassanit pisunik misissueqqaarneq, ujarlerneq atuinerlu taamaallaat akuersissut aatsitassat pillugit inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit tunniunneqarsimasoq tunngavigalugu pisinnaasoq, taamaattorli tak. § 32.

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 32-kkut aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni najugaqavissut atortussiassanik aatsitassanit pisunik maannamutulli katersisinnaatitaallutillu piiaasinnaatitaassasut, taamaaliornissamut aatsitassat pillugit inatsit tunngavigalugu akuersissummik peqanngikkaluarlutik. Pisinnaatitaaffilli taanna sumiiffinni akuersissutaateqarluni kisermaasiffiusuni atorneqarsinnaanngilaq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aatsitassat pillugit inatsimmi § 32-p qanoq paasineqarnissaa tulluuttuni nassuiassavaa.

(...)

§ 25, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut inatsimmi tassani pineqartunut ilaatinneqartut ingerlatsinerat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nakkutigissagaa. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nakkutilliinerani Kalaallit Nunaanni najugaqavissut § 32 tunngavigalugu ingerlataat pineqartunut aamma ilaatinneqarput. Aammattaaq § 25, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik inatsisip malinneqarnissaa pillugu peqqusummik nalunaaruteqarsinnaasoq.

Atortussiassanik aatsitassanit pisunik inatsimmik unioqqutitsilluni atuneq

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup A-p eqqartuussissuserisuanut allakkatigut 20. august 2007-imeersukkut ingerlatat atortussiassallu aatsitassanit pisut suut peqqusissummi 14. august 2007-imeersumi pineqartunut ilaatinneqarnersut erseqqissarpaa. Allakkani ilaatigut maku oqaatigineqarput:

"Peqqusissut aatsitassat pillugit inatsit tunngavigalugu nalunaarutigineqarpoq, aatsitassalli inatsimmi pineqartunut ilaatinneqartut pineqarlutik, tassa imaappoq atortussiassat aatsitassanit pisut. Peqqusissummit toqqaannartumik ersepoq tassani pingaartumik rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik ujaqqanillu pinnersaasiassanik aningaasarsiutigalugu katersineq aamma/imaluunniit paaaneq tuniniaanerlu il.il. pineqartut. Allakkani oqaatigineqartut aatsitassat pillugit inatsimmi § 32-kkut aalajangersarneqarpoq taannalu piareersarlugu suliani takuneqarsinnaalluni sullitat pingaartumik rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik ujaqqanillu pinnersaasiassanik aningaasarsiutigalugu katersisinnaatitaananilu atuisinnaatitaanngitsoq. Illua'tungaatigullu aatsitassat pillugit inatsit piareersarlugu suliani takuneqarsinnaavoq sullitat aamarsuarnik, ujaraaqanik assigisaanillu sanaartornermi atortussanik ikummatissanilluunniit suli katersisinnaasoq paaasinnaallunilu. Taamatuttaaq pisareersaalluni suliani takuneqarsinnaavoq sullitat ujaqqanik nalituunik pinnersaasiassanik sanalunnermi atugassanik katersisinnaallunilu paaasinnaasoq, tassa imaappoq kalaallit ileqquattut sanalunnikkut killilimmik tunisassiorsinnaasoq. Taamaalilluni tuniniaaqqinnissaq siunertarlugu atortussiassanik aatsitassanit pisunik nalituunik pimoorullugu katersisoqaqqusaanngilaq, aammattaaq tulliuttut takukkit."

Aatsitassanullu Ikummatissanullu Pisortaqarfik naliliivoq qulaani taaneqartut peqqusissummi takuneqarsinnaasut. Peqqusissummi erseqqilluinnartumik oqaatigineqarpoq aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, tak. § 32 malinneqassasoq. Aammattaaq oqaatigineqarpoq peqqusissummi tassani pingaartumik rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik ujaqqanillu pinnersaasiassanik aningaasarsiutigalugu katersineq aamma/imaluunniit paaaneq il.il. pineqartut. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nassuerutigaa oqaasertaliineq una: "... peqquneqarputit atortussiassanik aatsitassanit pisunik qanorluunniit iliorlutit atueqqunak, matumani rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik aningaasarsiutigalugu katersineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu..." paatsoorneqarsinnaasoq, peqqusiffigineqartorlu isumaqalersissinnaallugu inatsit unioqquutillugu ingerlataannaanngitsut peqqusissummik unioqquitsinermi eqqarsaatigineqartut. Taamaattorli Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasinninnera unaavoq peqqusissutip imaa A-p eqqartuussissuserisuanut kingusinnerusukkut allakkani erseqqissarneqartoq, taamaalilluni taanna paatsoorneqarsinnaajunnaarsillugu.

Pisumi naliliineq

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup pingajuulluni illua'tungiusumit paasissutissat tunngavigalugit ilimatsaassimavaa A inuillu allat sumiiffimmi X-ip ujarlernissamut akuersissut tunngavigalugu pisinnaatitaaffigalugu ujarlernermik ingerlatsivigisaaniissimasut, A-lu aatsitassat pillugit inatsimmi § 32 unioqquutillugu atuinermik ingerlatsigunartoq. Taamaattumik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik naliliivoq ...-p eqqaanut nakkutilliartornissaq pisariaqartuusoq. Tassalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik pisumi naliliivoq A-p peqqusissummik nalunaaruteqarfiginissaanut tunngavissaqartoq. Peqqusissuteqartoqarnissaanik aalajangiineq paasissutissat qulaani taaneqartut, pingaartumik A-p taassumalu eqqartuussissu-

serisuata paasissutissiissutaat kiisalu nakkutilliarterni A-p sumiiffimmi tassani atuinermik ingerlatassatut pilersaarussia (aallartissimasaalu) pillugit paasisat tunngavigalugit pivoq.

Oqaatigineqassaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasinninnera unaasoq pineqartoq taamaallaat tassaasoq A-p inatsisunik unioqquitsilluni ingerlatsineranik pasitsaassineq tunngavigalugu peqquneqarnera aningaarsutitigalugu ilaatigut aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, tak. § 32, rubininik ujaqqanillu rubininik akulinnik piiaanissamik ataatsimut inerteqqut maleqqullugu. Inerteqqut taanna kimulluunniit atortussiassanik aatsitassanit pisunik pineqartunik atuinissamut akuersissummik peqanngitsumut atuuppoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik akuersissummik taamaattumik A-mut tunniussaqaarsimannilaq, taannalu akuersissummik taamaattumik aamma qinnuteqaarsimanani.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

Aalajangiinermut 14. august 2007-imeersumut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqaarsimannilaq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik naliliivoq pisumi pineqartumi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq pisariaqanngitsoq. Aalajangiineq A-p taassumalu eqqartuussissuserisuata paasissutissiissutaat qulaani taaneqartut siullertut pingaarnertullu tunngavigalugit pivoq. Aammattaaq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqaarsimannilaq A-p - tusarniaanermik ingerlatsinerup nalaani - atortussiassanik aatsitassanit pisunik aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, tak. § 32, unioqquutilugu katerseqqinnginnissaa aamma/imaluunniit piiaaq-qinnginnissaa qulakkeerniarlugu.

Taamaalilluni tamanna pisortat namminersortullu soqutigisaannik isumaginninnermi isiginiagassaa voq pingaaruteqartoq. Ilaatigut manna qulakkeerniartariaqarpoq, tassalu A-p ujaqqanik erlinnartunik nalitoqisunik inuiaqatigiit kalaallit aamma atortussiassanik aatsitassanit pisunik ujarlernermisamat akuersissummik pigisaqartoq pilliutigalugit katersinnginnissaa aamma/imaluunniit piiaannginnissaa. Aammattaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasinninnera unaavoq A-p allallu ... eqqaani atuinermik ingerlatsinerat ingerlatiinnarneqarpat tamanna Kalaallit Nunaanni oqartussaasut aatsitassallu pillugit inatsisip uppernassuseqarnerannik oqartussaassuseqarnerannillu annikillisaaqataassasoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq rubinit immikkut ilisimasalimmit qulaani taaneqartumit 2. august 2007-imi arsaarinnissutigineqartut - silisinerup kingornatigut qanoq pitsaassuseqalersinneqarnerat apeqquataatillugu - koruuninik millioninik arlalinnik naleqaarsinnaasut. Tamannalu tunngavigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik naliliivoq suliami illua'tungiusup isumaanik pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19, imm. 2, nr. 3 tunngavigalugu tusarniaaneq ingerlanneqanngitsoorsinnaasoq. Tamatumalu kingornatigut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aamma A-p eqqartuussissuserisua oqaloqatigiit-tarsimapput, aalajangiinerullu imarisaa tassani erseqqissarneqaarsimalluni.

Aammattaaq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup paasinninnera unaavoq suliaq aatsitassat pillugit inatsimmi § 2-p, tak. § 32, malinneqarnissaanik peqqusissummik nalunaaruteqarnissamat naammattumik paasissutissartalersorneqaarsimasoq, A-lu suliami paasissutissanik suliaq allatut inernilerneqarneranik nassataqaarsinnaasunik tunniussisinnaasimannitsoq. Oqaatigineqassaaq aalajangiineq katersissamaarnerup aamma/imaluunniit piiaaassamaarnerup anner-

tussusia suleqatiginiagarlu A-p avammut nioqquteqarnissamik qinnuteqaammini paasissutissiissutigisaa pillugit paasissutissanik ilaatigut tunngaveqartoq. Taamaalilluni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup naliliinera pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 2, nr. 1 suliami matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqannginneranut aamma tunngavilersuutaasinnaasoq.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allakkani 21. januar 2008-meersuni oqaatigaa piffissami 6. september 2007-ip kingornali Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, A taassumalu eqqartuussissuserisua ... oqaloqatigiittarsimasut. Peqqusissut 14. august 2007-imeersoq atorunnaarsinneqassasoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tamanna tunngavigalugu aalajangersimavaa.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allagai 6. september 2007-imeersut A-mut 16. november 2007-imi tusarniaatigaakka.

A tamatumunnga atatillugu oqarpoq oqaaseqaamminik saqqummiussiniarluni. A tamatum kingornatigut, tassalu 12. februar 2009-mi, ataatsimeeqatigaara. A-p ataatsimiinermi ilaatigut ilisimatitsissutigaa unnerluussissut 10. november 2008-meersoq tigusi-magini, tassanilu aatsitassat pillugit inatsimmik, tak. atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsimmik nalunaarummi nr. 368-imi, 18. juni 1998-imeersumi § 33, imm. 1, nr. 1-imi, tak. § 2, imm. 1, atortussiassanik aatsitassanit pisunik akuersissuteqarani atuiner-mik unioqquittisisimasutut unnerluutigineqarluni:

"2. august 2007 sioqqullugu, akuersissuteqarani Kalaallit Nunaanni aatsitassat mineralillit atornerlukkamigit, rubinit aamma atugassat rubinitallit katillugit 183,5 gramminik oqimaassusillit, 3000 USD-nik nalillit, ...-mi katersoramigit, kingornalu B, C aamma D peqatigalugit nalilerneqarnissaat tuniniaqqinnissaallu siunertaralugu 2. august 2007 Kalaallit Nunaannit anniseriaraluarlugit."

A-p pillaammik akiligassiissut 5.000 kr.-nik aningaasartaqartoq unnerluussummut ilanngullugu tigusimavaa akilersimanaguli, isumaqaramimi inatsit unioqquittissimanagu, taamaattumillu suliap eqqartuussivikkut suliarineqarnissaa kissaatigalugu. Taamaalilluni apeqqut taanna pillugu pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu suliaq A-p utaqqimaarpaa.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Misissuininnik killissalersuineq

1.1. A-p aatsitassat pillugit inatsimmik malinneqqullugu 14. august 2007-imi peqqussiteqarfigineqarnera apeqqutinik pingaarnernik marlunnik saqqummersitsivoq, tassalu: 1) A-p rubininik ujaqqanillu rubininik akulinnik katersinermigut aatsitassat pillugit inatsit unioqquittinneraa aamma 2) Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqar-

fik, katersineq inatsimmik unioqquitsineruppat, A-p unioqquitsineq pissutigalugu peqqusissummik nalunaaruteqarfiginissaanut inatsisikkut tunngavissaqarsimanersoq.

1.2. *A aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, imm. 1-imi aalajangersarneqartut atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinissamut akuersisissummik pissarsisimangimmat rubininik katersinerata inatsisinik unioqquitsisuunnginneranik apeqquummi aalajangiisuusoq tassaavoq inatsimmi § 32-p killissaliussaasa iluanni iliuuseqarsimanersoq.*

§ 2, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 2. Kalaallit Nunaanni atortussiassanik aatsitassanit pisunit misissueqqaarneq, ujarlerneq iluaqutiginninnerlu taamaallaat pisinnaapput inatsimmi matumani maleruagassat malillugit akuerineqarneq naapertorlugu, taamaattoq tak. § 32.

(...)"

§ 32 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 32. Kalaallit Nunaanni najugaveqartut atortussiassanik aatsitassanit pisunik maannamutulli katersisinnaatitaallutillu pīaasinnaatitaapput taamaasiornissamut inatsit manna malillugu akuerineqqaqqaanngikkaluarlutik.

Imm. 2. Taamaattorli atortussiassanik aatsitassanit pisunik katersuisinnaatitaaneq pīaasinnaatitaanerlu imm. 1-ikkut ingerlatiinnarneqartussaataitaq taamaallaat pisinnaasassaaq atortussiassanik iluaqutiginninnissamut kisermaassisinnaasitsissutit inatsit manna malillugu allanut tunniunneqarsinnaasut ataqqillugit.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsi kommuneqarfiup iluani atortussiassanik aatsitassanit pisunik imm. 1 malillugu katersisinnaatitaanermut pīaasinnaatitaanermullu erseqqinnerusunik maleruagassiorsinnaavoq."

Suliap qulaani allaaserineqarneranit ersertutut A-p rubininik katersinera pillugu suliaq pinerluttulerinermut tunngasoq ingerlavoq.

Suliaq pinerluttulerinermut tunngasoq taanna A-p iliuusaasa inatsisinik unioqquitsisuunerannik unioqquitsisuunnginnerannilluunniit apeqquummik suliarinninnissamut uanga pisinnaatitaaninnut sunniuteqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4-kkut aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu ataanni ingerlatsiviit tamaasa pillugit naammagittaalliuitit uanga suliarisinnaagikka.

Eqqartuussiviilli pillugit naammagittaalliuitit uanga suliarisinnaanngilakka, taamaattumillu suliat apeqquutilluunniit eqqartuussivinni suliarineqartut eqqartuussivinnulluunniit suliaassanngortinneqarnissaat naatsorsuutigineqartut suliarisinnaanagit,

tassami taamaattunik suliarinninneq eqqartuussiviit sulianik suliarinninnerinik naliinermik nassataqartussaammat.

Taamaattumik isumaqarpunga A-p aatsitassat pillugit inatsimmi § 32-p killissarititaa-sa iluanni iliuseqarsimaneranik apeqquq suliarinngitsoortariaqarlugu.

Pinerluttulerinermik suliaq A-mut tunngasoq piffissamut 2. august 2007 sioqqullugu rubininik ujaqqanillu rubininik akulinnik katersisimaneranut tunngasuussagaluarpor-mi, kisianni aatsaat 14. august 2007-imi matumani pineqartumik peqqusissummik nalunaaruteqarfigineqarsimalluni. Taamaattorli pissutsit suliami pinerluttuleriner-mut tunngasumi pineqartut pissutsillu peqqusissummik nalunaaruteqarnissamut pissu-tissaqalersitsisut akornanni annertuumik ataqatigiinneqartussaavoq. Taamaallilluni A-p rubininik katersinerata inatsisinik unioqqutitsisuunnginneranik unioqqutitsisu-neranilluunniit apeqqummik eqqartuussiviup uangalu suliarinninnitsinni apeqqutit taakkuusut annertuutigut pineqartussaapput.

A tamanna tunngavigalugu qinnuigaara eqqartuussiviup suliamik suliarinninnera utaqqimaaqqullugu, pisariaqartikkuniullu tamatuma kingornatigut uannut nutaamik saaffiginneqqullugu, suliami pissutsinik eqqartuussiviup isummerfigisimanngisaanik uannut naammagittaalliuutigerusutaminik piusoqartoq isumaqaruni.

1.3. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aatsitassat pillugit inatsisip ma-linnegarnissaanik A-p peqqusissummik nalunaaruteqarfiginissaanut inatsisikkut tun-ngavissaqarneranik apeqquq eqqarsaatigalugu manna isumaliutersuutigaara, tassalu peqqusissutit kingusinnerusukkut utertinneqarnera taassuminnga erseqqinnerusumik ilumut misissueqqittariaqarnerunga nassatarisariaqarneraa.

Malugaarali Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik Inatsisartut Suleriaasianni § 36, imm. 1 tunngavigalugu apeqqummut nr. 2007-126-mut akissuteqarnermini innut-taasunut akuersissummik pissarseqqaaratik atortussiassanik aatsitassanit pisunik a-tuisunut peqqusissuteqarnissamut inatsisikkut tunngavik pillugu ataatsimut oqaase-qaateqarsimasoq. Akissut imaappoq:

"(...)

3. Inuup Kalaallit Nunaanni najugaqartup aatsitassat manngertut katersorsimasai imaluun-niit piiarsimasai aatsitassanut inatsisip § 32-anni periarfissiissutit malillugit pisimanngippa-ta, atuinissamut sammisaq aatsitassanut inatsisip § 2-at unioqqutillugu ingerlanneqarsimas-saaq. Aalajangersagaq kingullertut taasaq malillugu aatsitassanik manngertunik Kalaallit Nunaanni atorluaaneq pillugu aalajangersagaq malillugu akuersissuteqarneq inatsisip ma-leruagassiarititai malillugit akuersissummik taamaallaat tunniussisoqarsinnaavoq. Taa-maammat Aatsitassanut Pisortaqarfik (Naalakkersuisut) oqartussaalluni nakkutilliisutut aat-sitassanut inatsimmi maleruagassat malillugit akiliussimavoq.

Tamatuma saniatigut aatsitassanut inatsisip § 25, imm. 2-at naapertorlugu Aatsitassanut Pi-sortaqarfik inatsisinik kiisalu inatsit imaalillugu maleruqaqusanik eqquutsisinnissaq siuner-taralugu peqqusissuteqarsinnaavoq.

Taamaallilluni innuttaasooq aatsitassanut inatsisip § 2-annik kiisalu § 32-annik unioqqutitsip-pat Aatsitassanut Pisortaqarfiup peqqusussaavaa taama unioqqutitsineq unitseqqullugu. Taamaalereernikkut tamanna unitsinneqasimangippat pinerluuteqarsimasunut inatsit Kalaallit Nunaannut atuuttoq naapertorlugu pineqaatissiisoqarsinnaavoq, takuuk aatsitassanut inatsisip § 33-at.

Taamaattumik Aatsitassanut Pisortaqarfiup aatsitassanut inatsisip §§ 2-anni aamma 32-anni malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu pineqaatissiilluni aalajangernermi annertus-sutsikkut tunngaviit aqunneqarneranni inatsisitigut maleruagassat nalinginnaasut eqqarsaa-tigissavai. Annertussutsikkut tunngavinni eqqarsaatigineqarpoq aqutsinermi oqartussaasooq inernertut kissaatigisat anguniarlugit akuliuffissat assigiinngitsut arlallit akornanni toq-qaassagaanni, angusassatut kissaatigisaq anguniarlugu akuliuffissat minnerpaat naammat-tut tulluunnerusullu toqqassallugit pisussaataitaavoq.

Aatsitassanut Pisortaqarfiup aallaqqaammut innuttaasooq aatsitassanut inatsisip § 2-annik aamma 32-annik unioqqutitsisoq saaffigisinnaavaa, persuarsuunngitsumik eqqartuussisuler-suutaanngitsumillu inassuteqarfigalugu, tassani aatsitassanut inatsisip §§ 2-at aamma 32-at malillugit inatsisitigut inissisimaneq pillugu paasissutissiinnikkut, aalajangersaanikkullu eqquutsitsinissaannik kaammattuilluni. Periarfissaq tassaavoq Aatsitassanut Pisortaqarfik innuttaasooq pineqartoq allakkatigut nahunaarfialugu erseqqissaassuteqarfigissallugu inat-simmik unioqqutitsineranik unitsitseqqullugu (paasinnissimaneq tunngavialugu peqqusi-neq). Tamatumunnga uiggiullugu Aatsitassanut Pisortaqarfiup innuttaasooq aatsitassanik manngertunik atuinissani il.il. pillugu aatsitassanut inatsit malillugu akuersissummik qin-nuteqaqqullugu kaammattorsinnaavaa.

Aatsitassanut inatsisip § 25, imm. 3-p malitsigisaanik akuersissuteqartut paasissutissat ta-maasa nassiuttussavaat, inatsisip iluani sammisatik pillugit oqartussaasut suliarinninnis-saannut pisariaqartinneqartut pillugit, kiisalu Aatsitassanut Pisortaqarfiup oqartussatut su-liarinninnermini akuersissuteqartut paasissutissat pisariaqartinneqartut nassiutissagaat peqqusinnaallugit. Malittarisassat tamakku imaluunniit tunngaviit taama assinganik atorne-qarsinnaapput § 32 malillugu inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut sammisaat pillugit.

Inuk aatsitassanut inatsisip § 32-at malillugu aatsitassanik katersisinnaasutut imaluunniit paaasinnaasutut piginnaatitaanerinik taakkartuisooq Aatsitassanut Pisortaqarfiup qinnui-gisimavaa paasissutissanik saniatigut saqqummiusseqqullugu, malittarisassani §§ 2 aamma 32 eqqorlugit iliortoqarnerooq Aatsitassanut Pisortaqarfiup naliliiniarnerani atugassaanik.

Assersuutigalugu tassaasinnaapput aatsitassanik qanoq, qanga sumilu katersisimaneq imaluunniit paaasimaneq pillugu paasissutissat, kiisalu aatsitassat qanoq atorneqarsima-nersut imaluunniit atorneqassamaarnersut, aatsitassallu suut qanorlu annertutigisut kater-sorneqarsimanersut piiarneqarsimanersulluunniit kiisalu tuniniarneqarsimanersut imaluun-niit tuniniarnissaat pilersaarutigineqarnerooq.

Innuttaasut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut § 32 malillugu katersisinnaatitaanerat paaasinnaatitaanerallu atorunnaassaaq sumiiffimmi pineqartumi aatsitassanik pineqartunik atuinissamut kisermaassisutut akuersissummik tunniussisoqarsimapat, takuuk aatsitassanut inatsisip § 32, imm. 2-at.

Taamaammat pisariaqarsinnaavoq innuttaasoq aatsitassanut inatsit § 32 malillugu aatsitassanik katersisimasooq paaasimasorluunniit piumaffigissallugu aatsitassanik sumi qangalu katersisimanera paaasimaneraluunniit pillugit paasissutissanik tunniusseqqullugu. Taamataaq innuttaasoq pineqartoq Aatsitassanut Pisortaqarfiup immikkut nalunaaruteqarfigisariaqarppaa sumiiffiup pineqartup iluani aatsitassanik atuinissamut kisermaassisutut akuersisutunik tunniussisoqarpat. Ilaatigut qulakkeerneqarniassammat innuttaasoq pineqartoq sumiiffiup iluani aatsitassanik katersinerminik paaanerinillu unitsitsiniassammat.

(...)"

Taamaalilluni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik ataatsimut isumaqarpoq aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2 pisuni atorussiassanik aatsitassanit pisunik Kalaallit Nunaanni najugaqavissup aatsitassat pillugit inatsimmi § 2-kkut aalajangersarneqartutut tamatumunnga akuersissummik peqarani inatsimmi § 32-kkut aalajangersarneqartumi pisinnaatitsinermi annertunerusumik katersuiffigisaani paaaffigisaaniluunniit atorneqassasoq. Taamaattumik aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2-p atuuffiata misissuiffigineqarnissaanut pissutissaqartoq suli isumaqarpunga.

1.4. Tamanna tunngavigalugu aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2-p taamaallaat aatsitassat pillugit inatsimmi § 2 tunngavigalugu akuersissutaateqarluni ingerlatanut atatillugu atorneqartassanerani, imaluunniit aalajangersakkap taassuma akuersissummik peqarani atorussiassanik aatsitassanit pisunik atuinermut aamma atorneqartassanerani apeqquut immikkoortumi 2-mi allaaseriniarpara.

Tamatuma saniatigut suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqarsimaneranik aamma peqqusissutip qanoq annertutigisumik sunniuteqarnerani apeqquutit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut tusarniaaninni apeqquutigineqartut immikkoortumi 3-mi allaaseraakka. Aammattaaq A-p paasissutissanik imminut ajoqusii-sinnaasunik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut paasissutisseeqquneqarnerani ajornartorsiut saqqummertoq malugeqquara.

2. Aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2 tunngavigalugu peqqusissuteqarneq

2.1. Aatsitassat pillugit inatsimmi § 25 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 25. Ingerlassineq §§ 6 aamma 7 malillugit akuersissutinit pineqartoq, ilanngullugit piffimmi akuersissummit pineqartumi taassumalu avataani illuliortiterneq, piliorfinnik aalangiikkatullu ikkussukkanik sanaartorneq kiisalu iluaqutiginnikkut ingerlatsinermik unitsitsigallanermut atatillugu iliuuseriniakkat patsisissaatitaat akuersissummi aalajangersarneqartut naapertorlugit Naalakkersuisunit akuersissutigineqassapput suliassat aallarnerneqalersinnagit. Aamma taamaassaaq § 18, imm. 1-imi taaneqartutut pisussaaffinnik naammassininniarluni iliuuseqarnissani.

Imm. 2. Naalakkersuisut piginnaatitsissummik pigisallit inatsimmit matumanga pineqartut ingerlassinerannik nakkutiginnittuussapput. Naalakkersuisut inatsimmik peqqu[si]ssuti-nillu inatsit naapertorlugu suliassanik malinninnissamik peqqu[si]ssuteqarsinnaapput. Nakkutiginnittuutitani suleqataasut sukkulluunniit eqqartuussisut aalajangiingikkaluit immi-nut suliassarititaasunit isumaginninnissamisut annertutigisumik kiunermt uppernarsaam-mik eqqortumik takutitsinikkut ingerlassap immikkoortortaanut tamanut takuniaasinnaati-taapput.

Imm. 3. Piginnaatitsissummik pigisallit paasisutissanik tamanik inatsimmi matumani pine-qartutut ingerlassanik pisortatigoortumik suliarineqarnissaat pisariaqartinneqartunik nalu-naarutiginnittassapput. Naalakkersuisut pisortatigoortumik aalajangiiniarnissamat pigin-naatitsissutaatilik peqqusinnaavaat paasisutissanik pisariaqartinneqartunik nassitseqqul-lugu.

Imm. 4. Piginnaatitsissutaatillit akuttunngitsumik nassitsisassapput ingerlassineq naammas-sisimasaq tamatumani angusat pillugit nalunaarusiamik. Nalunaarusiortarnissaq tamatu-munnga atatillugu isertuussisussaaneq pillugu patsisissaatit akuersissutini aalajangersar-neqassapput.

Imm. 5. Inatsit manna malillugu akuersissutini piginnaatitsissummik pigisallip paragraf manna aammalu §§ 10, 19 aamma 20 malillugit pisortatigoortumik suliarinninnermt atatil-lugu patsisissaatitaliortoqarsinnaavoq. Naalakkersuisut tamanna pillugu maluruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput."

Aatsitassat pillugit inatsimmi § 25 Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanik pisut il.il. pillugit inatsimmi nr. 335-mit, 6. juni 1991-imeersumeersuavoq. Inatsisip akuerineqarnerata kingornali, § 25 eqqarsaatigalugu, aalajangersagaq tunngavi-galugu akisussaasutut oqartussaasup suuneranik oqaatiginninneq kisimi allannngortin-neqarsimavoq, taamaallit oqartussaasut tassaalerlutik Naalakkersuisut, imaan-ngitsoq energiministeri.

Inatsimmi 1991-imeersuni § 25, imm. 2 pillugu immikkut oqaaseqaatini oqaatigine-qarpoq aalajangersakkap taassuma pisinnaatitaaffiutillip sulineranik nakkutilliineq pillugu manna tikillugu piumasaqaatit atorineqartut pissuseqatigigai. Immikkut oqaaseqaatini piumasaqaatit manna tikillugu atorineqartut innersuussutigineqarneri-sa manna ilimanarsisippaat, tassalu aalajangersagaq taanna pissutsinut akuersissuti-tut nalunaarutitigut pineqartutitigut siusinnerusukkut aalajangersaavigineqartarsima-sunut tunngasuusoq.

2.2. Aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2-p atuuffiata qanoq paasineqarnissaa-nik nassuiaanermt tunngavissat amerlanerusut inatsimmi aalajangersakkap inissi-simaffiani ataqatigiinneqarnermiipput.

§ 25 aatsitassat pillugit inatsimmi kapitali 10-mi oqartussaasut suliarinnittarnerannut (pisortatigoortumik suliarinninnermt) tunngasuniippoq. Taamaattumik aatsitassat

pillugit inatsimmi kapitali 10-mik atuinnermik oqartarnermi oqartussaasup sorliup innersuussutigineqarnera qulaajarneqartariaqarpoq.

§ 25 pillugu immikkut oqaaseqaatinit tamarmiusunit erserpoq taanna oqartussaasut suliarinnittarneranni manna tikillugu periaaseq eqqarsaatigalugu tunngaviusumik allannguutinik imaqaangitsoq. Aammattaaq oqaaseqatini nalinginnaasuni immikkoortoq 3 innersuussutigineqarpoq, matumani oqartussaasut suliarinnittarnerannik isumagisaqarnerup allaaserineqarnera pingaartumik eqqarsaatigalugu.

Immikkoortumit 3-mit tigulaakkat:

"3 (...)

Aatsitassanut tunngasunik ingerlatsiviup qinnuteqartut pisinnaatitaaffinnillu pigisaqartut eqqarsaatigalugit suliasai ilaatigut tassaapput oqartussaasumut akuersissummik tunniussisumut sinniisuuneq kiisalu aatsitassatigut ingerlatseriaatsit periaatsillu pillugit isummernissamat tunngavissiornerup isumaginissaa, akuersissuteqarnermi piumasaqataasut pillugit oliasiortitseqatigiinnut aatsitassarsiortitseqatigiinnullu isumaqatiginninniarnert kiisalu suliani akuersissutinut tunngasuni inassuteqaatinik pisuni ataasiakkaani ilusilersuineq.

Tassani aamma ilaapput pissutsit avatangiisinut, isumannaallisaanermut, teknikkimut atugassiissutinullu tunngasut eqqarsaatigalugit atortussiassanut aatsitassanit pisunut atatillugu ingerlataqarnermi oqartussaasup suliarinninnerinik suliasat, isertitanik Namminersorerullutik Oqartussat naalagaaffiullu akornanni agguataarinnermik suliasat kiisalu innuttaasunut aamma oliasiornikkut aatsitassarsiornikkullu suliffissuaqarfimmut paasissutissiisarnermik suliaqarneq.

Oqartussaasut suliarinnittarneranni aatsitassanut tunngasunik ingerlatsiviup ataani ingerlanneqartuni ilaapput akuersissuteqarnermi periaatsit, nakkutilliineq, nalunaarusiortarneq kiisalu pisuni arlalinni tunuliaqutaasunik misissuinerit. (...)

Oqartussaasut suliarinnittarneranni aatsitassanut tunngasunik ingerlatsiviup ataani ingerlanneqartuni ilaatigut ilaapput atuinisaaq il.il. pillugit pilersaarusiarni ataatsimoortumik tunngaviusumik pingaarnerusutigullu akuersissuteqarnerit, ilaatigullu ingerlatat ataasiakkaat suliarineqarnerisa immikkualuttulersugaasunik akuersissuteqarfigineqartarneri.

Aatsitassanut tunngasunik ingerlatsivimmi oqartussaasut suliarinninnerat oqartussaasut ataatsimut akuleriissitsinikkut suliarinninnikkut ingerlanneqassaaq, tassanilu avatangiisitigut, teknikkikkut, isumannaallisaanikkut atugassiissutitigullu isiginiagassat ataqatigiinneqarnermi tamarmiusumi ilaallutik. Oqartussaasut suliarinninneranni ingerlatanik nakkutilliineq ilaavoq, ilaatigut sumiiffinnut ornigulluni nakkutilliartortarnertigut, ilaatigullugu ingerlaavartunik nalunaarusianik tigooraanikkut.

Oqartussaasut suliarinninnerannut atatillugu pisut ilaanni aatsitassanut tunngasunik ingerlatsivimmi tunuliaqutaasunik misissuinerit misissuinerilluunniit allatut ilusiligaasut ingerlanneqartarput, oqartussaasut suliarinninnerannut tunngavissat pissarsiarineqarnissaat siunertaralugu.

*Aammataaq pissutsinik avatangiisinut tunngasunik aatsitassarsiornermi ingerlatat ingerlan-
neqarnerannut taakkuluunniit matuneqarnerinut pingaaruteqartunik aatsitassanut tunnga-
sunut ingerlatsivimmi ingerlaavartumik nakkutilliisoqartarpoq. Taamatut nakkutilliineq aat-
sitassanut tunngasunik ingerlatsivimmit aalajangersarneqartarpoq, atortussiassanut aatsi-
tassanit pisunut tunngasunik ingerlatat akuerineqartut suussusiat annertussusiallu isiginiar-
lugu. Taamatut nakkutilliinermut aningaasartuutit pisinnaatitaaffimmik pigisaqartumit uter-
tillugit akilerneqartarput.*

(...)

*Aatsitassanut tunngasunik ingerlatsiviup suliassaani aamma ilaapput pisinnaatitaaffinnik
pigisaqartut sulinerannut atatillugu naatsorsuutitigut aningaasaqarnikkullu apeqqutit, ilaa-
tigut isertitanik naalagaaffiup Namminersornerullutillu Oqartussat akornanni agguataari-
nermut atatillugu. Suliame tassani ilaassapput apeqqutit akileraartarnermut tunngasut pillu-
git Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani Akileraartarnermi Pisortaqar-
fiup aamma pisariaqarpat Danmarkimi akileraartarnermut oqartussaasut akornanni oqa-
loqatigiinnerit, ilaatigut inatsisissatut siunnersuummi § 19-imi atuinermik ingerlatanik ma-
tusinissamik pilersaarutit qulakkeerneqarnissaannut illuartitanut aamma atuinermik inger-
lataqarnerup akileraarusersuinermut atatillugu suliassat kiisalu sulianik inatsisissatut siun-
nersuummi § 32-p killissarititaasa iluanni ingerlanneqarsinnaasunik, tassami imaappoq i-
natsit taanna tunngavigalugu akuersissuteqarani ingerlanneqarsinnaasunik killissalersui-
neq." (Atorfearfimmik nutsigaavoq)*

*Ataatsimut oqaaseqaatini immikkoortumit 3-mit tigulaakkani issuarneqartuni suliassat
ingerlatsiviup suliarisai allaaserineqarput, oqartussaasullu suliarinnittarnerat su-
liassat arlallit akornanni suliassatut ataatsit matumani saqqummerpoq.*

*Oqartussaasut suliarinnittarnerannik allaaserisaq aallaavigalugu uanga paasinnin-
nera unaavoq taanna akuersissutinik inatsit tunngavigalugu suliarinninnermut ata-
suusoq. Aatsitassalli pillugit inatsimmi § 32-p Kalaallit Nunaanni najugaqavissut
atortussiassanik aatsitassanit pisunik katersisarnerannut tunngasup atuuffiata killis-
salersorneqarneranik suliaq ingerlatsiviup suliassaasa ilaattut allaaserineqarsima-
voq.*

*Inatsisissatut siunnersuut 1991-imeersoq aatsitassat pillugit inatsimmi kapitali 10-p
siunertaa pillugu pingarnerusutigut oqaaseqaatinik arlalinnik aammataaq imaqa-
rpoq.*

Taamaallilluni oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortumit 10-mit makku erserput:

*"10. Inatsimmi allannguutitut pisariaqartitanut taakkununga ilanngunneqassaaq isiginia-
gassani allani arlalinni inatsimmi atuuttumi akuersissuteqariaatsip oqaatigineqartutut
1965-imi annertuutit ilusilersorneqarsimasup ingerlatseriaatsinut periaatsikkut nutaakkut
anguniarneqartunut naleqqussarneqarnissaannik pisariaqartitsineq.*

*Inatsisikkut tunngaviusup nutarterneqarnissaanik naleqqussarneqarnissaanillu siunners-
uummi ilaatigut ilaapput - kapitalini 2-mi 3-milu ataatsimut aalajangersakkat saniatigut -
tulleriinneri malillugit kulbrintit (olia/gassi, kap. 4), atortussiassat kulbrintuunngitsut aatsi-
tassanit pisut (aatsitassat manngertut, kap. 5) kiisalu erngup nukinga atorlugu nukissiornis-*

samut isumalluutit (kap.6) pillugit akuersissuteqartarnermi immikkut killissanik aalajangersaasoqarnissaa. Allannguutissatut siunnersuutini taakkunani taaneqarsinnaavoq pissutsit aalajangersaavigineqarnerat pillugu immikkut kapitali 7 - minnerunngitsumik avatangiisinut isumannaallisaanermullu tunngasuni - ujarlernermit atuinermillu unitsitsinermi kiisalu immikkut kapitali 10 pisinnaatitaaffinnik pigisaqartut ingerlataqarnerannik aatsitassanut tunngasunut ingerlatsivimmi oqartussaasut suliarinninnerannut tunngasoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamauma saniatigut inatsimmi § 23 pillugu immikkut oqaaseqaatinit makku erserput:

"Kapitalimi 10-mi siunnersuutigineqarpoq ataatsimut aalajangersakkanik aalajangersaasoqassasoq, ingerlatap suliarineqarnera, sulinerup maleruaqqusatigut erseqqinnerusumik aalajangersaaviginissaanut energiministerip piginnaatitaanera, tassa imaappoq akuersissuteqariaatsit, sulinermit nakkutilliineq, nalunaarusiortarneq il.il. eqqarsaatigalugit, kiisalu oqartussaasut allatigut suliarinnittarnerat pillugit ataatsimut malittarisassanik imaqartunik. Aalajangersakkat taamaattut aatsitassat pillugit inatsimmi atuuttumi ilaatigut §§-ni 4-mi, 6-mi, 8-mi, 10-mi, 13-mi, 14-mi aamma 22-mi aaqqissuusaainginnerusumik nassaassaapput.

Kapitali 10-mi aalajangersakkatut siunnersuutigineqartut aatsitassat pillugit inatsimmi atuuttumi aalajangersakkanik taaneqartunit aalajangersakkatut killissaliussatut iluseqarnerupput, aalajangersakkatullu piginnaatitsissutinik oqartussaasut suliarineqarnerata isumagineqarneranik energiministerip ataani inissiissutut. Taamaalilluni tunngavigineqarpoq sulinerup erseqqinnerusumik aalajangersaavigineqarnera akuersissutinik immikkuualuttulersugaanerusumik pisassasoq, malittarisassani § 24 tunngavigalugu aalajangersarneqarsinnaasuni §§-t 6 aamma 7 tunngavigalugit, kiisalu piumasagaatit akuersissutinut § 25, imm. 1 tunngavigalugu atasut tunngavigalugit.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaalilluni aatsitassat pillugit inatsimmi kapitali 10 akuersissutit aatsitassat pillugit inatsimmi § 2 tunngavigalugu nalunaarutigineqarnerannut atatillugu oqartussaasut suliarinninnerannik aalajangersaaviginninnissamik siunertaqarsimasutut isikkoqarpoq.

2.3. Uanga paasinninnera unaavoq oqartussaasut suliarinninnerannik oqartarnerup qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanermut ilassutissat amerlanerusut oqartussaasut suliarinnittarnerat pillugit malittarisassat aatsitassat pillugit inatsit siusinnerusukkut atuuttumiittut misissorneqarnerisigut nassaarineqarsinnaasut.

Taamaalilluni aatsitassat pillugit inatsimmi § 25 pillugu immikkut oqaaseqaatinit issuarneqartunit ersertutut aalajangersakkakut tassuuna manna tikillugu periaasiusoq eqqarsaatigalugu tunngaviusumik allannngortitsisoqarnissaa siunertarineqarsimanngilaq. Aammattaaq aatsitassat pillugit inatsimmi § 23 pillugu immikkut oqaaseqaatinit issuarneqartunit erserpoq ilaatigut akuersissuteqariaaseq, ilaatigut suliaqarnermit nakkutilliineq, nalunaarusiortarneq il.il. eqqarsaatigalugit oqartussaasut suliarinnittarnerat pillugu aalajangersakkat aatsitassat pillugit inatsimmi siusinnerusukkut

atuuttumi ilaatigut §§-ini 4-mi, 6-mi, 8-mi, 10-mi 13-imi, 14-imi aamma 22-mi aaqqis-suussaannginnerusumik nassaassaasimasut.

2.3.1. Aatsitassat pillugit inatsisit 1991-imeersup Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsit nr. 585, 29. november 1978-imeersaq kingusinnerusukkt allannguuteqartinneqartarsimasoq taarserpaa ¹⁸.

Inatsimmi 1978-imeersumi §§ 4-mi, 6-mi, 8-mi, 10-mi, 13-imi, 14-imi aamma 22-mi aalajangersakkat tamarmik imarisatik malillugit pisunut akuersissutinik nalunaaruteqarfiusunut tunngasuupput. Aatsitassat pillugit inatsimmi atuuttumi § 25, imm. 2-mut atatillugu isumaqarpunga siusinnerusukkt inatsimmi §§-it 6 aamma 14 immikkut pingaaruteqartut.

§ 6 inatsimmi kapitali 1-imi aalajangersakkani nalinginnaasuniippoq, imaattunillu oqaasertaqarluni:

"§ 6. Siumut misissuinissamat akuersissutit taamatullu ujarlernissamat iluaqutiginninniar-nissamullu kisermaassisinnaatitsissutit nunamik sanaanillu allannguusaaliuinnermut innimisussuseqarluni taamaatullu atuisinnaatitaanermut pioreersumut il.il. innimisussuseqarluni Kalaallit Nunaanni sumiluunniit pisussatut akuersissutigineqarsinnaapput.

Imm. 2. Atortussialerinnermut qullersaqarfup qinnuteqartut piumaffigisinnaavai qinnutaasa suliarineqarnissaannut nasssuiaatinik pisariaqartunik, tamatumani aammattaaq suliap ingerlanneqarnissaanut pilersaarutinik."

§ 14 inatsimmi kapitali 3-mi ujarlernermet tunngasumiippoq, inatsimmili kapitali 4, taamatuttaaqq atortussiassanik aatsitassanit pisunit atuinermut atatillugu § 21 tunngavigalugu atorineqartarluni. Inatsimmi kapitali 3-mi aamma 4-mi atuinermut tunngasuni suliffeqarfup/suliffiup pineqartup kisermaassilluni ingerlatsisinnaatitaaneq pillugit akuersissutinik nalunaaruteqartarneq pineqarpoq. § 14 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 14. Atortussiassalerinnermut qullersaqarfik ujarlernermet nakkutillisuussaaq nakkutilliususanillu allanik toqqaasinnaalluni. Nakkutilliususaatitat sutigut tamatigut suliamik male-ruaasinnaatitaallutillu tamanna pillugu paasissutissanik pisariaqartunik tamanik piumasaqarsinnaatitaapput."

Taamaalilluni inatsimmi 1978-imeersuni § 14 taamaallaat pisunut kisermaassilluni ingerlatsisinnaatitaaneq pillugit akuersissutinik nalunaaruteqarfiusimasunut tunngasuvoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara inatsit 1978-imeersaq aalajangersakkamik aatsitassat pillugit inatsimmi atuuttumi innuttaasut najugaqavissut atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuisarnerat pillugu § 32-mi aalajangersakkap pissuseqa-taanik aamma imaqartoq. § 32 massakkt atuuttoq immikkut oqaaseqaatini oqaatigineqartutut inatsimmi 1978-imeersumi § 30-p assigaa. § 14-imi nakkutillineq pillugu

18) Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut il.il. pillugit inatsimmik nalunaarut nr. 88, 8. februar 1989-imeersaq

aalajangersagaq innuttaasut najugaqavissut atortussiassanik aatsitassanit pisunik katersisarnerat il.il. pineqanngillat.

§§-it 6 aamma 14 inatsimmi 1978-imeersumeersuupput. Oqaatigaara taakku inatsisip kingusinnerusukkut allanngortinneqarneranut attuumassuteqanngitsut. Aalajangersakkat taakku pillugit immikkut oqaaseqaatinin makku erserput:

"§ 6 pillugu

Imm. 1-imi aalajangersakkap inatsimmi atuuttumi § 3-mi aalajangersagaq assigaa.

Imm. 2-mi aalajangersakkap tunngavimmigut inatsimmi atuuttumi § 2, imm. 2 assigaa.

Atortussiassanik aatsitassanit pisunik ingerlatsinermi iliuutsinik aqutsineq eqqarsaatigalugu siunnersuummi §§-it 2 aamma 4 pillugit oqaaseqaatini oqaatigineqartutut aalajangiinerit ataatsimoorluni aalajangiinissamat pisinnaatitaaneq kiisalu inatsimmi matumani aalajangersakkat tunngavigalugit pisut malillugit ingerlanneqassaaq. Oqartussaasut suliarinninneranni aamma aqutsinermi aqutsinikkut malittarisassanik aalajangersaaneq aamma pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup sulinera pillugit pisuni aalajangiinerit nakkutilliinerlu ilaatinneqarput, taamaalillutik aqutsinikkut suliat ataasiakkaat aatsitassanik pingaarnertigut ingerlatsinerup ingerlanneqarnerata isumagineqarneranut kiisalu atugassarititaasunik piumasaqaatinillu akuersissutinik nalunaarutini aalajangersarneqarsimasut malinneqarnerisigut pissallutik.

(...)

§ 14 pillugu

§ 6 pillugu oqaaseqaatit innersuusutigineqarput. Aalajangersagaq taanna inatsimmi atuuttumi § 11-p aamma assigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

2.3.2. Atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsit 1. maj 1965-imeersoq kingusinnerusukkut allannguteqartinneqarsimasoq¹⁹ inatsisikkut 1978-imeersuklut atorunnaarsinneqarpoq.

Inatsimmi 1965-imeersumi § 11 kapitali 3-mi ujarlernerumut tunngasumiippoq, atortussiassanillu aatsitassanit pisunik atuinerumut atatillugu atorineqartarluni, tak. § 18. Inatsimmi 1965-imeersumi kapitali 3-mi ujarlernerumut tunngasumi aamma kapitali 4-mi atuinerumut tunngasumi suliffeqarfiup pineqartup kisermaassinissamat akuersisummik nalunaaruteqarneq pineqarpoq. § 11 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 11. Kalaallit Nunaannut ministeriusoq ujarlernerumut nakkutilliisussanik toqqaasinnaavoq. Nakkutilliisussaatatit sutigut tamatigut suliamik maleruaasinnaatitaallutillu tamanna pillugu paasissutissanik pisariaqartunik tamanik piumasaqarsinnaatitaapput."

19) Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut pillugit inatsimmik nalunaarut nr. 397, 16. juli 1969-imeersoq inatsisikkut nr. 182-ikkut, 26. maj 1972-imeersuklut allanngortinneqartoq

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatini inatsimmik kingusinnerusukkut allannguutininut tunngassuteqanngitsuni makku oqaatigineqarput:

"§ 11 pillugu

Aalajangersagaq taanna ministerip ujarlernerimik suliaqarnermik suliap illersorneqarsinnaasumik ingerlanneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut paasisutissanik pisariaqartunik nalunaarfigineqarumalluni piumasaqaateqarsinnaasumik nakkutiginnittussanik toqqaanisanut inatsisikkut tunngavissamik imaqarpoq. Tamanna pillugu malittarisassat erseqqinnerusut, matumani nakkutilliinermut akiliuteqartarnek ilanngullugu eqqarsaatigalugu, akuersissummi aalajangersarneqassapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaalilluni inatsimmi 1965-imeersumi nakkutilliineq pillugu aalajangersagaq taamatuttaaq taamaallaat pisunut kisermaassinissamik akuersissuteqarnermik nalunaaruteqarfiusimasunut tunngasuvoq.

Inatsit 1965-imeersoq Kalaallit Nunaanni najugaqavissut atortussiassanik aatsitassanit pisunik katersisinnaanerit il.il. pillugu aalajangersakkamik aamma imaqarpoq. Inatsimmi § 1, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq innuttaasut manna tikillugu pisarnermissut aamarsuarnik, issumik, ukkusissamik, ujaraaqqanik assigisaannillu katersisinnaasut/piaasinnaasut. Oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq pineqartoq tassaasoq pisinnaatitaaffik pioreersoq, allannguuteqartinneqanngitsaq. Inatsimmi 1978-imeersumi § 30-mi siunertarineqartoq oqaaseqaatini tassaatinneqarpoq inatsimmi 1965-imeersumi atortussiassanik aatsitassanit pisunik aalajangersimasunik akuersissummi peqanngikkaluarluni katersisinnaanerimik piaasinnaanermillu § 1, imm. 2-mi periaasiusimasup attatiinnarneqarnissaa.

2.3.3. Taamaalillutik aatsitassat pillugit siusinnerusukkut inatsisaasimasuni nakkutilliineq pillugu aalajangersakkat pisunut akuersissutit nalunaarutigineqarsimaffigisaannut tunngasuupput.

2.4. Aatsitassat pillugit inatsimmi atuuttumi kapitali 10-mi oqartussaasut suliarinninnerat (pisortatigoortumik suliarinninnerit) pillugit aalajangersakkat allat pisunut akuersissutinik nalunaaruteqarfiusunut aamma tunngasuupput. Taamaalillutik §§-ini 23-mi 24-milu ingerlatat akuersissut tunngavigalugu ingerlanneqartut erseqqissumik innersuussutigineqarput.

§ 26 kapitali 10-mi aalajangersakkatut kingulliusaq imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 26. Pisortatigoortumik suliarinninneq, ilanngullugit akuersissuteqartarnerit, piginnaatississummik pigisallip inatsit manna naapertorlugu akuersissuteqarfineqarnissamik imaluunniit akuerineqarnissamik inatsisit allat malillugit pisariaqartitaminiq pisussaajunnaarsitsinnilaq."

Aalajangersagaq taanna Kalaallit Nunaanni atortussiassat aatsitassanit pisut il.il. pillugit inatsimmi nr. 335-mi, 6. juni 1991-imeersumeersuvoq.

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

"§ 26 pillugu

Pisinnaatitaaffimmik piginnittup suliaanik inatsimmit manna tunngavigalugu aalajangersaaviginninneq assersuutigalugu sulinerup pilersinneqarnerata, ingerlanneqarnerata unitsinneqarneratalu energiministerim²⁰ akuerineqarnerani ilusiliunneqartoq aqputigalugu annertuumik pisarpoq, taamaattumik tak. §§-it 10, 19, 20 aamma 25.

Aalajangersakkakkut tassuuna erseqqissarneqarpoq akuersissutit taamaattut aatsitassanut tunngasunik ingerlatsivimmi oqartussaasup ataatsimut akuleriissitsisumik suliarinninnermik oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortumi 3-mi taaneqartumik tunngaveqartut inatsisit allat sulineranut pineqartunut atuuttut tunngavigalugit akuersissutinik taarsiisuunngitsut.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaalilluni § 26 imarisani malillugu taamatuttaaq pisunut akuersissummik nalunaaruteqarfiusunut tunngasuuvoq.

Aammattaaq oqaatigaara aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 1, imm. 4 aamma imm. 5 akuersissutinut inatsit tunngavigalugu nalunaarutinut erseqqilluinnartumik tunngasuusoq. Taamaalilluni aatsitassat pillugit inatsimmi kapitali 10-mi § 25, imm. 2 aamma imm. 3 tassatuaapput akuersissutinut nalunaarutigineqartunut erseqqissumik innersuussisuunngitsut.

2.5. Qulaani taaneqartut tunngavigalugit uanga naliliinera unaavoq aatsitassat pillugit inatsimmi kapitali 10-mi oqartussaasut suliarinninnerat pineqartoq pisunut akuersissutinik nalunaaruteqarfiusunut nalunaaruteqarfiusimasunulluunniit tunngasuusoq.
Aalajangersakkap taassuma inatsimmi kapitali 10-mi aalajangersakkanit allanit anertunerusumik atuuffeqarnerata § 25, imm. 2 imaluunniit oqaaseqaatit qulaani is-suarneqartut aallaavigalugit ilimaginissaanut tunngavissaqanngilaq.

Taamaalillunga § 25, imm. 2-p ataqatigiinneqarnermi aatsitassat pillugit inatsimmi aalajangersakkallu aatsitassat pillugit siusinnerusukkut inatsisaasuni ilaanera aallaavigalugu uanga paasinninnera unaavoq aalajangersagaq taanna aatsitassanik atui-nermut inatsimmi § 2, imm. 1 tunngavigalugu akuersissummik nalunaaruteqarfiusi-mannngitsumut atatillugu atorneqassanngitsoq.

Taamaattumik isumaqarpunga Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik A-mut pineqartutut peqqusissummik nalunaaruteqarnissaminut inatsisikkut pisariaqartumik tunngavissaqarsimannngitsoq, naak pisortaqarfik naliliigaluartoq A aatsitassat pillugit inatsimmik unioqputitsisimasoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara peqqusissummi erseqqissumik oqaatigineqar-toq taanna aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2 tunngavigalugu nalunaarutigi-neqartoq. Taamaattumik peqqusissut taanna A-mut persuarsiuutaanngitsumik saaffi-ginnissutitut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aatsitassat pillugu inat-

20) Aatsitassat pillugit inatsisip 1991-imeersup akuerineqarnerata kingornatigut inatsit tunngavigalugu akis-sussaasutut oqartussaasup kinaanera allanngortinneqarsimavoq, taamaalilluni taakku ullumikkut tassaallutik Naalakkersuisut, imaanngitsoq energiministeri.

simmi §§-inik 2-p 32-llu qanoq paasineqarnissaannik inatsimmillu unioqutitsisutut pisortaqarfiup naliliineranik paasissutissiissutigisaatut iluseqaannangilaq. Taamatut persuarsuutaanngitsumik innuttaasumut ilitsersuisoqassappat inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissaq piumasagaataanngilaq. Taamaattumik uanga paasininnera unaavoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup A taamatut iliorluni ilitsersorsimasinnaagaluaraa.

Kiisalu matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu inummut taamaaliornissaminut akuersissummik peqarani aatsitassat pillugit inatsimmi § 32-mi pisinnaatitaanerinut annertunerusumik atortussiassanik aatsitassanik pisunik katersisumut piiaasumulluunniit persuarsuutaanngitsumik peqqusissuteqarnissaq pi-sariaqanngitsoq, inatsimmi § 2, imm. 1-imi akuersissummik peqarnissamik piumasagaat atuutsinniarlugu.

Taamaalilluni aatsitassat pillugit inatsimmi pineqaatissiisarneq pillugu § 33-mi aalajangersakkamit makku erserput:

"§ 33. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit malillugu pineqaatissineqassaaq,

1) inatsit manna naapertorlugu akuerineqaqqaarani § 2, imm. 1-imi taaneqartutut ingerlasisoq,

2) § 25-mik. imm. 1, 3 imaluunniit 4, unioqutitsisoq, imaluunniit

3) mingutsitsissutaasinnaasutigut isumannaallisaanikkulluunniit sianigisassanik isumaginnissamat patsisissaatitanik imaluunniit inatsit naapertorlugu inassutigisanik imaluunniit peqqu[si]ssutinik inatsit tunngavigalugu aalajangersagaasunik sumiginnaasoq.

Imm. 2. Peqqu[si]ssutini inatsit naapertorlugu aalajangersarneqartuni peqqu[si]ssutit aalajangersagartaannik unioqutitsinermut Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsit malillugu pineqaatissiisoqarsinnaavoq.

(...)"

Katersuineq piiaanerlu § 32, imm. 1-imi killissarititaasut iluanni pippat akuersissummik peqarnissamik piumasagaat atorneqassanngilaq, tak. aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, imm. 1.

Ingerlatat § 32-p killissarititaanik qaangiisimappata § 2, imm. 1-ip unioqutinneqarnera pineqassaaq. Unioqutitsineq taamaattoq pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu toqqaannartumik pineqaatissiissutigineqassaaq, tak. aatsitassat pillugit inatsimmi § 33, imm. 1, nr. 1.

3. Naggasiutaasumik oqaaseqaatit

3.1. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmu allakkatigut 31. august 2007-imeersutigut tusaarniaaninni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup inger-

lanneqarsimaneraniq peqqusissutillu qanoq sunniuteqartigineraniq apeqqutit saq-qummiuppakka.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik A-mut peqqusissuteqarnissaminut aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2-mi tunngavissaqarsimanninneraniq isumaqarnera tunngavigalugu apeqqutit taakku tulluuttuni naatsuinnarmik naggasiiffigis-savakka.

Tamatuma saniatigut A-p paasissutissanik imminut ajoqusiisinnaasunik tunniusseq-qullugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup piumasaaqateqarneratigut ajornartorsiut pilersoq malugeqquara.

3.2. Suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu apeqqut eqqarsaatigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup tusarniaaninnut akissummini 6. september 2007-imeersumi oqaatigaa pisortaqarfik isumaqartoq suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq pisariaqanngitsoq.

Taamaalilluni pisortaqarfik naliliivoq pisortat soqutigisaasa isumagineqarneranni isiginiagassat pingaaruteqartut peqqusissummik nalunaaruteqarneq suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup kingornanut kinguartinneqannginnissaa pisariaqalersikkaat. Taamaattumik suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi²¹ § 19, imm. 2, nr. 3 tunngavigalugu pinngitsoorsinnaavoq. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup aammattaaq oqaatigaa suliame aatsitassat pillugit inatsimmi § 2, tak. § 32, maleqqullugu peqqusissummik nalunaaruteqarsinnaanermut naammattumik paasissutissartalersorneqarsimasoq. Pisortaqarfiup tamatumunnga atatillugu manna innersussutigaa, tassalu peqqusissut taanna paasissutissat A-p avammut nioqquteqarnissamik qinnuteqaammut atatillugu nassiussimasai tunngavigalugit nalunaarutigineqarsimasoq, A-lu paasissutissanik allanik suliame allatut inernilerneqarneraniq kinguneqarsinnaasunik tunniussisinnaasimannitsoq. Taamaalilluni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup naliliinera unaavoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 2, nr. 1 suliame matumani suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoaqannginnissaanut aamma tunngavilersuutaasinnaasimasoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersakkat taaneqartut imaatunilik oqaasertaqarput:

"§ 19. Suliassami (illuatungiulluni) peqataasooq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinangippat aalajangiisooqassanngilaaq peqataasooq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinnegartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaasannippata suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoaqannginnissaanut annertuumik pingaaruteqarpat. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq atortuussanngilaaq

21) Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersooq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 21-kkut, 30. oktober 1998-imeersukkut aamma Inatsisartut inatsisaatigut nr. 5-ikkut, 31. maj 2001-imeersukkut allannguuteqartinneqarsimasooq.

1) paasissutissat pissuserisaat suliassallu suussusia naapertorlugit tigummiariikkat tunngavigalugit suliame aalajangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginangippat,

(...)

3) peqataasup taassuma suliassap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpap.

(...)"

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 2, nr. 1 imaluunniit nr. 3 tunngavigalugu suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanngitsoortoqarsinnaaneramik naliliineq suliame pineqartumi pissutsit tunngavigalugit aamma aalajangiineq pineqartoq sunik siunertaqarnersoq isiginiarlugu pisariaqarpoq.

Aatsitassanulli Ikummatissanulli Pisortaqarfik A-mut peqqusissummik nalunaaruteqarnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq isumaqarama suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu apeqqutip erseqqinnerusumik suliarineqarnera taamaallaat tigussaanngitsumik eqqoriaanermillu tunngaveqarluni pisinnaasussavaoq. Tamanna peqqusissummik nalunaaruteqarnerup kinguartinneqarsinnaannginneramik pisortat soqutigisaasa isiginiarneqarnissaannik oqarnermik apeqqut eqqarsaatigalugu pingaartumik atuuppoq.

Taamaattumik suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu apeqqut sukumiinerusumik misissuiffigingilara.

Taamaattorli peqqusissutip paasissutissanik A-p avammut nioqquteqarnissamik qinuteqaammut atatillugu nassiussimasaanik annertuutigut tunngaveqarluni nalunaarutigineqarsimaneramik Aatsitassanut Ikummatissanulli Pisortaqarfiup innersuussuteqarnerata ataasiinnarmik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq suliame illua'tungiusoq suliame pissusiviusut pillugit paasissutissat aalajangersimasut oqartussaasumit pigineqarnerannik ilisimasaqarsorinangippat suliame illua'tungiusoq isumaanik tusarniaavigineqassasoq. Tamatumunnga atatillugu manna aalajangiisuusumik sunniuteqarpoq, tassalu paasissutissat pineqartut aalajangiinnermi tunngaviusunut ilaatinneqartut suliame illua'tungiusup ilisimagai ilimagineqarsinnaanersoq, taamalu suliamik aallartitsisoqarsimasoq suliame illua'tungiusup ilisimaneeraa. Taamaalilluni A-p ataqatiginneqarnermi allami paasissutissanik Aatsitassanut Ikummatissanulli Pisortaqarfimmu nassiussisimanerata pineqartoq pillugu suliame allami pineqartumut tunngasumi pisortaqarfiup aallartitaani suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaanngitsoornermut tunngavilersuutaasinnaanngilaq.²²

3.3. Peqqusissutip qanoq sunniuteqartiginera eqqarsaatigalugu maluginiarpara peqqusissummik A nalunaaruteqarfigineqarsimasoq a) aatsitassat pillugit inatsimmi § 2,

22) Ass. tak. Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappassaanik naqitertitaq, 2002, quppernerit 515-imit 516-imut

tak. § 32, maleqqullugu, aamma b) Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup suliami imminut tunngasumi aalajangeereernissaata tamannalu pillugu nalunaarummik tigusaqareernissami tungaanut atortussiassanik aatsitassanit pisunik sutigulluunniit atueqqunagu, matumani rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik aningaasarsiutigalugu katersineq aamma/imaluunniit piiaaneq tuniniaanerlu ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Taamaalilluni aatsitassat pillugit inatsisip malinneqarnissaata peqqusissutigineqarsimanerata saniatigut imatut isikkoqarpoq soorlulusooq pisortaqarfiup A atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinissaanik inerteqquteqarfigigallarsimagaa, atunerup inatsisinik unioqqutitsisuunnginnera apeqqutaatinnagu. Aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 2 Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup atunerup inatsimmut naapertuuttuuneranik misissuisinnaanera siunertaralugu atortussiassanik aatsitassanit pisunik piffissami aalajangersimasumi atuinissamik taamatut inerteqquteqarnissaanut tunngavissaliinngilaq.

Malugaara A-p eqqartuussissuserisuanut allakkamini 20. august 2007-imeersuni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup ingerlatat atortussiassallu aatsitassanit pisut suut peqqusissummi 14. august 2007-imeersumi pineqarnersut erseqqissarlugu oqaatigigaa, naak pisortaqarfik isumaqaraluartoq tamanna peqqusissummi takuneqarsinnaasoq.

Aatsitassanulli Ikummatissanullu Pisortaqarfiup allakkamini 6. september 2007-imeersuni iluoornerarpaa "... peqquneqarputit aatsitassanik qanorluunniit iliorlutit atueqqunak, matumani rubininik, ujaqqanik rubininik akulinnik kiisalu ujaqqanik erlinnartunik aningaasarsiutigalugu katersineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu ..." -mik oqaasertaliineq paatsoorneqarsinnaasoq, taamatullu peqqusissuteqarfigineqartoq isumaqalersinnaasoq ingerlatanik inatsimmik unioqqutitsisuinnaanngitsunik ingerlatarneq peqqusissummik unioqqutitsinerussasoq. Paatsoorneqarsinnaasoq taanna A-p eqqartuussissuserisuanut kingusinnerusukkut allakkamigut aaqqissimallugu pisortaqarfik isumaqarpoq.

Taamaalilluni A-p atortussiassanik aatsitassanit pisunik atuinissamik inerteqquteqarfigigallarneqarnissaa siunertaasimanngilaq. Tamannali peqqusissummi erseqqissumik takuneqarsinnaangilaq, naak peqqusissutip imarisaa Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kingusinnerusukkut erseqqissarsimagaluaraa, taamaattumillu matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu peqqusissutip imarisaa nalornissutigineqarsinnaasussaannngitsoq. Taamaattumik peqqusissutip imarisaata oqaasertalersorneqarnera pitsaannngitsorujussuartut isigaara.

3.4. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup peqqusissummini A qinnuigaa paasissutissanik uppernarsaatinillu arlalinnik pisortaqarfimmu nassiusseqqullugu. Peqqusissummit aamma erserpoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik paasissutissat uppernarsaatillu tunngavigalugit pisumi pisorlu taannarpiaq pillugu nali-

liiniartog, A atortussiassanik aatsitassanit pisunik aatsitassat pillugit inatsimmi malit-tarisassat naapertorlugit atuisimansoq aalajangiisoqarnissaa siunertaralugu.

Atortussiassanik aatsitassanit pisunik A-p atuinera inatsimmik unioqqutitsinerusog Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik naliliippat tamanna A-mut sumik kingu-negassanersoq peqqusissummit erseqqinnerusumik takuneqarsinnaanngilaq. Tassa imaappog naliliineq taamaallaat atortussiassanik aatsitassanit pisunik avammut nioq-quteqarnissamut akuersissummik qinnuteqaatip suliarineqarneranut sunniuteqassa-nersoq, ilisimavaralu A taamaattumik qinnuteqarsimasoq, imaluunniit naliliineq su-liap pinerluttulerineq pillugu inatsit tunngavigalugu unnerluussisoqarnissaa siunerta-ralugu politiinut tunniunneqarnissaanik isumaliutersuuteqarnermut sunniuteqassa-nersoq.

A paasisutissanik uppernarsaatinillu aatsitassat pillugit inatsimmi § 25, imm. 3 tun-ngavigalugu tunniussinissaminut pisussaaffeqartog Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik isumaqarnerisog peqqusissummi aamma takuneqarsinnaanngilaq. Pi-sussaaffeqartogarsimappat pisussaaffik taanna pinerluttulerineq pillugu inatsiseqar-titsineq tunngavigalugu pineqaatissiisinaatitaanermut sunniuteqartussaavoq, tak. i-natsimmi § 33, imm. 1, nr. 2. Taamaattorli apequtip nr. 2007-126-p akineqarnerani qulaani issuarneqartumi takuneqarsinnaavoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisor-taqarfik ataatsimut isiginnilluni isumaqartog § 25, imm. 3 taassumaluunniit tunngavii inuit Kalaallit Nunaanni najugaqavissut aatsitassat pillugit inatsimmi § 32 tunngavi-galugu ingerlataannut atorneqassasut. Taamaalilluni pisortaqarfiup inuk aatsitassat pillugit inatsimmi § 32 tunngavigalugu atortussiassanik aatsitassanit pisunik kater-sisinnaatitaasutut paaasinaatitaasutulluunniit imminut isigisoq amerlanerusunik paasissutisseeqqullugu qinnuigisinnaavaa, §§-imi 2-mi aamma 32-mi aalajangersak-kat malinneqarsimanersut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup naliliiniar-nerani atugassanik.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup qanog paasinninnermik ataatsimut isi-ginnilluni nassuiaanera taamaaliornissamut akuersissummik peqarani atortussiassa-nik aatsitassanit pisunik aatsitassat pillugit inatsimmi § 32-p pisinnaatitsineranit an-nerturnerusumik katersinerup il.il. pineqaatissiisutaasussaananeramik, tak. inatsimmi § 33, imm. 1, nr. 1, ilaqartillugu aamma A-p inatsimmik unioqqutitsisutut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit pasineqarnera pissutigalugit paasissutissanik im-minut ajoqutaasinnaasunik tunniusseqqusinissamut inerteqquneqarneq malugeqqune-qartariaqarpoq.

Paasissutissanik imminut ajoqutaasinnaasunik tunniusseqqusinissamut inerteqqut pil-laasarneq pillugu inatsiseqartitsinerimi pilersimavoq, mannaluu nassataralugu, tassalu inuk pissutsit pillarneqaataasinnaasut pillugit unnerluutigineqartog pinerluutigine-qarsimaneragaasut pillugit oqaaseqaateqannginnissaminut pisinnaatitaasog aamma pissutsit pillarneqaataasinnaaneragaasut paasiniarlugit qulaajarneqarneranni peqa-taanissaminut pinngitsaalineqarsinnaatitaanngitsoq.

Innuttaasut pisinnaatitaaffii taakku Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqa-tigiissummi eqqartuussinerimi naapertuilluartumik ingerlatsinissaq pillugu artikel 6-

ikkut illersugaapput. Taamaalilluni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Eqqartuussiviup oqaatigisimavaa imminut ajoqutaasinnaasunik paasisutissiinnnginnisamat oqaaseqaateqannginnissamullu pisinnaatitaaffik artikel 6-imi erseqqivissumik taaneqanngikkaluartooq pisinnaatitaaffiit taakku nunat tamat akornanni ataatsimut akuerisaasut, tassaasullu eqqartuussinermi naapertuilluartumik ingerlatsivigineqarnissamik pisinnaatitaaffeqarnermi qitiusutut ilaasut.²³

Imminut ajoqutaasunik paasisutissiinnissamat inerteqquteqarneq politiit unnerluussisussaataitaasutullu oqartussaasup suliamik pinerluttulerinermut tunngasumik suliarinninnerannut atatilluguinnaq soqutiginaateqanngilaq. Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Eqqartuussiviup periaasia malillugu taamatut inerteqquteqarneq aqutsinermi oqartussaasut paasisutissiisussaataitaanermik atuinerannik aamma killissalissuuvoq.

Periaaseq taanna "Den Europæiske Menneskerettighedskonvention - for praktikere"-mi²⁴ erseqqinnerusumik issuarneqarsimavoq. Atuakkiortup periaaseq taaneqartoq taanna tunngavigalugu eqikkaalluni inerniliinera quppernermi 435-miitooq imaappooq: "Pisortani oqartussaasup inummik pillarneqaatigisinnaasaminik iliuuseqarsimasutut pasisaminik pillaanikkut pillaanissamilluunniit sioorasaaruteqarnikkut paasisutissanik uppernarsaatinilluunniit pasitsaassinermut tunngavilersuutaasussanik taamalu pillaaniarluni tulliuuttumik suliami tunngaviit ilaattut atorneqarsinnaasunik tunniusseqqullugu pisussaaffiliinera paasisutissanik imminut ajoqutaasinnaasunik tunniussinissamat inerteqquteqarnermik unioqqutitsinerussaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Taamaattumik paasisutissanik imminut ajoqutaasinnaasunik tunniussinissamat inerteqquteqarneq pisuni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup aatsitassat pillugit § 25, imm. 3-mi paasisutissiinnissamat pisussaaffik unioqqutinneqaruni pineqaatissiisutigineqarsinnaasoq innersuussutigalugu paasisutissiisuteqaqqusiffiini isiginiarneqartariaqarpoq.

A misissuinerma inernilerneqarneranik allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigut ilisimatippara. A-p naammagittaalliuutaanut atatillugu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

---

23) Ilaatigut tak. Saundersip Storbritanniamik eqqartuussivikkut suliarinnititsinera, eqqartuussut 17. december 1996-imeersoq, tunngavilersuut 68.

24) Jon Fridrik Kjølbro, "Den Europæiske Menneskerettighedskonvention - for praktikere", aappasaanik naqertitaq, 2007, quppernerit 428-mit 435-mut

Suliat nammineerluni misissuiffiginninnermik ingerlatsivigineqartut

Inatsisiliorneq

5.7 Ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannut inatsisikkut tunngavigisami amigaatit

Inatsisartut 2008-mi ukiakkut ataatsimiinnerminni inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allannguutaaku akueraat, tassanilu attartortut ineqarnermut akiliutinut nammineq pissuussutiginaq akiitsoqalersimasut attartorminnik atorunnaarsitsivigineqanngikkaluarlutik akiitsunik piffissami sivilisunerusumi naafferartumik akilersuinissaannut periarfissamik pilersitsinisaq siunertarineqarpoq.

Ombudsmandi naliliivoq malittarisassat nuutaat taakku immikkoortuni arlalinni malittarisassat qanoq aqunneqarnissaannik annertuumik nalornissutissaqalersitsisut, taamaattumillu apeqqutit taakku Ombudsmandip nammineerluni suliniuteqarnermigut misissorpai.

Ombudsmandip misissuinerata apeqqutit annertuumik nalornissutigineqartut qulaajanngilai, Ombudsmandillu peqqussutip allannguutaani amigaatit makku Inatsisartunut Naalakkersuisunullu tamatuma kingornatigut nalunaarutigai:

Malittarisassat Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 9-kkut, 5. december 2008-meersukkut atulersinneqartut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanit pineqartunut ilaatinneqarnersut erseqqarluttoq. Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 1, nr. 5 inatsimmi aalajangersakkatut attartortut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasaqaateqarsinnaanerannik aalajangersaasuulluni tamanna peqatigalugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasaqaateqarsinnaanerup isumaqatigiissuteqarnikkut aalajangersarneqassanerani aalajangersaasuvoq, tamannalu immi isumaqanngitsoq, nalorninartut inatsiseqartitsinikkullu innarlitsaalineqarnissamut tunngatillugu eqqarsarnartut annertuut ukununnga attuumassuteqartut ilaasut: 1) ineqarnermut tunngasunik aqutsisutut oqartussaasut innuttaasup pisortanit ikorsiissutisisinnaatitaannginnerani eqqortumik naliliinissamut periarfissaat, aamma 2) inatsisisatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini allaaserineqarsimasoq § 74, imm. 6, nr. 3-p akuersaartumik oqaasertaasa saniatigut qinnuteqartup naafferartumik akilersuinnaatitaanerata aalajangiivigineqarnerani isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi piumasaqaatit ilanngunneqarsinnaasut.

Ombudsmandip aamma oqaatigaa § 74, imm. 6, nr. 4-p tunngaviit suut tunngavigalugit aqunneqarnissaa aamma attartortoq akiitsut pilersimanerat pillugu avoqqaarineqarsinnaanersoq naliliiniarnermi inissiamik attartortitsisup qanoq

iliorluni sukumiisumik tunngavissaliisinnaanera erseqqarluttut (j.nr. 2008-904-0003).

Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allannguuteqartinneqar-nissaa pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 5. december 2008-meersoq, 1. januar 2009-mi atortuulersoq imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 74. (...)

Imm. 5. Attartortoq ineqarnermut, imermut kiassarermulluunniit akilinngitsuukkaminik akiit-soqartoq akilersuinissamut nammineq piumassutsiminik pisortanut attartortitsisunut isumaqa-tigiissuteqarsinnaatitaavoq, taannalu qaammatit sisamat sinnerlugit sivilissuseqartinneqarsin-naannilaq. Akilersuinissamut isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaatit makkua naammas-sineqarsimassapput:

1) Attartortup pisortat attartortitsisut akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarnissamik qinnui-gissavai, allakkatigut akileeqqusissutip attartortumut apuutereernerata kingorna kingusinner-paamik ulluinnaat arfinillit qaangiutsinnagit.

2) Attartortoq akilersuinissap isumaqatigiissutigineqarneranut akitsuummik 250 koruuninik akiliuteqassaaq aammalu qaammatit akilersuiffiusut ingerlaneranni qaammatit tamaasa 50 ko-ruunimik akiliuteqartassalluni.

3) Akilinngitsuukkat attartortup qaammatini 1-imiit 4-nut akilersussavai.

Imm. 6. Attartortut uku akilersuinissamut pisinnaatitaaffeqassanngillat:

1) Ukiut pingasut kingullit iluanni attartorfigisimasaminni ineqarnermut aningaasartuutitut akilersukkanullu ingerlaavartunut akiliinngitsoortarnermikkut sumiginnaasimasut.

2) Akilersukkanik ingerlatsereersut.

3) Pisortanit ikiorserneqarnissamut pisinnaatitaaffeqartut, tassunga pisortanit ikiorsiissutit pil-lugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq tunngavigineqartunut ilaal-luni.

4) Aningaasaqarnikkut akisussaassuseqanngitsumik iliuuseqarnerup kingunerisaanik imaluun-niit allatut nammineq pisuussutigisamik akilerneqanngitsunik akiitsoqalersimasut.

(...)"

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut 15. december 2008-mi tusarniaaninni imatut allappunga:

"Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaataa (inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussutip) allannguutissaatut siunnersuut Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinnermini naammasseqqammersumi akueraat.

Naminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortut ineqarnermut akiliutinut akiitsunik il.il. aalajangersimasumik annertussusilimmik naafferartumik akilersuinissaminnik peqqussut tunngavigalugu piumasaqaateqarsinnaalernerat allannguutip nassataraa.

Siullertut malugaara attartortup naafferartumik akilersuisinnaatitaamissamut piumasaqaatinik eqqortitsisuuneranik aalajangiineq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup pisinnaatitaaneranut ilaatinneqanngitsoq, pisinnaatitaanermi taanna inissianik attartortitsisarneq pillugu § 84-ik-ut sukumiisumik aalajangersaavigineqarsimammat.

Taamaattumik inissianik attartortitsinermi oqartussaasut sulianik naafferartumik akilersuiner-
mut tunngasunik suliarinninnerisa Inatsisartut Ombudsmandiannut suliassanngortinneqangaat-
siartarnissaat naatsorsuutigaara.

Tamanna tunngavigalugu peqqussutip allannguutaa akuerineqartoq erseqqinnerusumik misis-
sorpara, isumaqarpungalu allannguut takuinnarlugu immikkoortunik erseqqarluttunik assigiin-
ngitsunik imaqartoq, taamaattumillu amigaatit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Inatsisartut
Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutigisariaqak-
kakka pineqarnersut nammineerlunga erseqqinnerusumik misissorniarlugu aalajangerpunga,
tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Erseqqarluttutut malugisakka Inatsisartut peqqussutaanni amigaatitut isigineqarsinnaanersut
isumminnginninni Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara apequtit uku pillugit nassuiaateqaqqul-
lugu:

Sulianik suliarinninneq pingaarnerusutigut isigalugu

Inatsisartut Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaata isumaliutissiissutaani 15. no-
vember 2008-meersumi peqqussutissatut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai pil-
lugit imm. 3-mit ersepoq naafferartumik akilersuiner-
muk aqqissuussinerit pillugit suliat A/S
Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliarisassagai.

Tamatumunnga atatillugu manna malugeqquara, tassalu ineqarnermik aqutsinermi suliassat
suut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isumaqatigiissutit tunngavigalugit, niuerner-
mi atugassari-
titaasut tunngavigalugit imaluunniit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittari-
sassat tunngavigalugit oqartussaasutut suliassat suut suliarissanerai ataatsimut paasiuminaat-
suusooq, tamatumani tak. Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pil-
lugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutiginninnera 18. september 2007-
imeersooq, 2007-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernemi 351-imi tullii-
nilu aamma qallunaatuani quppernemi 307-imi tullii-
nilu issueqartoq.

Apequtit taassuma qulaajarneqarnera sulianik naafferartumik akilersuiner-
muk aqqissuussi-
ner-
nut tunngasunik suliarinninneq eqqarsaatigalugu pingaaruteqarsorinarpoq, tassami innutta-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

sut pisinnaatitaaffiat pisortat inissiaataanni attartortittakkani attartortunut immikkut atuuttoq pineqarmat, pisinnaatitaaffiullu taassuma isumaginninnermut tunngasut aallaavigalugit imaluunniit attartortup nammineq aningaasaqarnermini pissusilersornerata assuarliutigineqarsinnaanera aallaavigalugu aalajangersimasumik annertussusilimmik killissalersorneqarnissaa tunngavigineqarmat.

Pingaartumilli attartortitsisup sulianik paasisutissartalersuiner a eqqarsaatigalugu suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi nipangiussisusaatitaaneq pillugu malittarisassat aamma paasisutissanik oqartussaasunit allanit pissarsiniartarneq pillugu malittarisassat atuupput, taakkulu § 74, imm. 6, nr. 4 pillugu ataani allaaserineqartuni erseqqinnerusumik iserfigaakka.

Suliat naafferartumik akilersuinnermut tunngasut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi, matumani suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu, malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarnermut Inatsisartut peqqussutaata allannguutaani akuerineqartumi isummerfigineqanngimmat Naalackersuisoqarfik qinnuigaara tamanna pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 5

Allannguummit akuerineqartumit erserpoq:

"Imm. 5. Attartortoq ineqarnermut, imermut kiassarnermulluunniit akilinngitsuukkaminik akiitsoqartoq akilersuinissamut nammineq piumassutsiminik pisortanut attartortitsisunut isumaqatigiissuteqarsinnaatitaavoq, (...)"

Issuarneqartut imaaliallaannaq isumaqanngillat, tassami "nammineq piumassutsimik isumaqatigiissuteqarneq" tassaammat isumaqatigiissut, attartortulli naafferartumik akilersuinissamut periarfissaa pisinnaatitaaffittut oqaasertalerneqarsimalluni.

Taamaalilluni naafferartumik akilersuinerup attartortumut pisinnaatitaaffiusinnaallunilu tamatumunnga peqatigitillugu attartortup attartortitsisullu akornanni isumaqatigiissutaasinnaaneranut periarfissaqanngilaq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara apeqqut taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Tassani aamma ilaavoq akiitsut immikkut isumaqatigiissuteqarnikkut akilersorneqarnissaannik apeqqutip matuminnga imaaliallaannaq nalornilersitsisuunera, tassalu attartortitsisoq taamaaliornermigut isumaqatigiissutip unioqqutinneqarnerani attartorneq pillugu isumaqatigiissummik imaaliallaannaq atorunnaarsitsinnaanerminut mattunneqarnerneq, tassami akilersuinissamik immikkut isumaqatigiissut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni pineqartunut ilaatinneqarunangimmat, taamaallaalli isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarluni.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmi Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik apeqqut taanna pillugu immikkut tusarniaaviginiarlugu aalajangerpunga, tak. allakkat assilinerat ilanngullugu nassinneqartoq, taamatuttaarlu allakkat ukua assilinerat oqartussaasumut kingullermut taaneqartumut tusarniaaninnut ilanngullugu nassiullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 1

Aalajangersakkamit erserpoq innuttaasut ukiut kingulliit pingasut iluanni ineqarnermut aningaasartuutunik ingerlaavartunik akiliisanninnermikkut attartornerminnik sumiginnaasimasut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaatitaanngitsut.

Siunnersuummili aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit erserpoq sumiginnaaneq imatut paasineqassasoq sumiginnaaneq siusinnerusukkut attartornerup atorunnaarsinneqarneranik nassataqarsimassasoq, tamatumalu pissuseqataa atuulluni attartortut massakkut attartornerminnik sumiginnaasimappata.

Oqaaseqaatini massakkut attartornerup sumiginnarneqarneranut innersuussineq imaaliillaanaq isumaqanngilaq, tassami attartornermut atorunnaarsinneqarsimasumut akiitsunik naafferartumik akilersuinissamik apeqqut inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussutip aalajangersaavigisaasa iluanniissorinannngimmat, tassanimit pineqarmata attartornermik pilersitsineq, attartortup attartortitsisullu akornanni inatsiseqartitsinerup tunngasut aamma attartornermik atorunnaarsitsineq.

Taamatuttaaq oqaaseqaatit aalajangersakkap oqaasertaanut ataneqartinneqarsinnaasorinannngilat, aalajangersakkammi oqaasertaani siusinnerusukkut attartukkamut akiliutunik sumiginnaaneq immikkut taaneqarmat.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara ajornartorsiut taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 3

Aalajangersagaq peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinut ataneqartillugu imatut paasivara pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaaneq naafferartumik akilersuisinnaanermik mattusinerup tunngavilersuutaasinnaasoq tassaasoq akiitsut pineqartut matussutissaannik suliami pineqartumi qinnuteqarnikkut ikiorsiisinnaaneq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara aalajangersakkap atuuffianik uanga paasinninnera pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Tulliullugu oqaatigaara attartortup pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaanerata qaqugukkut paasineqartarnera erseqqarlussorinarloq.

Aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatinit erserpoq piumasaqaatit aalajangiisuusoq tassaasoq attartortup kommunimit itigartinneqarsimaneq.

Tamanna aalajangersakkap oqaasertaanut imaaliillaanaq naapertuuttuunngilaq, oqaasertanimit taakkunani taamaallaat oqaatigineqarmat attartortoq pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaasuussanngitsoq.

Taamaalilluni aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq apeqqut pillugu aqutsinikkut inaarutaasumik aalajangiisoqarsimassasoq, tamatumani piumasaqaataavoq suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmit aalajangiivigineqarsimassasoq imaluun-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

niit Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliornissamut piffissaliussaqq kommuni-
aalajangiinerata naammagittaalliutigineqannginnerani naasimassasoq.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara ajornartorsiut taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 4

Aalajangersakkami pineqarpoq attartortoq attartortumut namminermet assuarliutigineqarsin-
naasut pissutigalugit akiitsoqalersimasoq akiitsuminik naafferartumik akilersuisinnaatitaan-
ngitsoq.

Aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatit aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaanik nassuiaa-
nermet siullertut attuumassuteqarsorinangillat, tassami oqaaseqaatini isumaginninnikkut pisut
attartortup pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaaneranut sunniuteqarsinnaasut innersuusutigine-
qarmata, tak. § 74, imm. 6, nr. 3.

Piumasaqaatip taassuma attartortup pisut attartortumut assuarliutigineqarsinnaasut pissutigalu-
git akiitsoqalersimaaneraniq naliliinerup pingaaruteqarneranut qanoq ililluni sunniuteqalersin-
naanera takujuminaatsippara, tassami isumaginninnermi ikiorserneqarsinnaatitaallissagaanni
ikiorsiissutisisup illersorneqarsinnaanngitsumik iliuseqarsimanera malittarisassatut pingaar-
nertut apequtaanngimmat.

Tulliullugu uanga paasinneqqaarnera unaavoq naafferartumik akilersuinissamut § 74, imm. 6,
nr. 4 tunngavigalugu itigartitsinissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimanersut aallaavittut
paasinaruminaatsuussasoq, tassami attartortitsisup paasissutissanik pisariaqartunik pissarsi-
niarsinnaatitaanera nipangiussisussaataaneq aamma paasissutissanik oqartussaasunit allanut
pissarsiniartarneq pillugit malittarisassatigit killissalersorneqarsimammat, tak. suliaassat sulia-
rineqartarnerat pillugu inatsimmi § 2, imm. 3.

Naafferartumik akilersuinissamik aaqjissuussinernik qinnuteqaatit ingerlatsineq pillugu inatsi-
seqartitsinermi suliaassat suliarineqartarnerat pillugu malittarisassani pineqartunut ilaatinne-
qarpata taamatuttaaq uanga paasinninnera unaavoq attartortup akiitsoqarnerata assuarineqar-
sinnaaneraniq aalajangiineq, pisut apeqqutaatillugit, suliami annertoorujussuarmik paasissutis-
sartalersuisoqarnissaanik piumasaqaateqarfiusinnaasoq, tassanilu attartortup aningaasaqarnera
tamarmiusoq qaammammi akiitsut pilerfianni immikkualuttulersugaasumik misissorneqassal-
luni.

Malittarisassap ataatsimoortumik oqaasertalersugaanera pissutigalugu isumaqarpunga pisortat
inissianik attartortitsisartuisa uppersaasersuinikkut qularnaatsunik tunngavissaqartinnatik
taassuma atorineqarnissaa tunuarsimaarfisariaqaraat.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik aamma qinnuigaara qulaani naliliinerit pillugit oqaaseqaa-
teqaqqullugu."

Tamatununga peqatigitillugu Aningaasaqarnermet Nunanullu Allanut Tunngasunut
Naalackersuisoqarfimmut imatut allappunga:

"(...)

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik (...) attartortut ineqarnermut akiliutinut akiitsunik naafferartumik akilersuinissaannut piumasaqaataasut pillugit tusarniaavigaara, Naalackersuisoqarfimmullu tassunga allakkat assilinerat ilanngullugu nassiuppara.

Apeqqutit Inatsisartut peqqussutaata oqaasertalersorneqarnerata nassatarisaasa saniatigut isumaqarpunga Inatsisartut peqqussutaat taanna arlalinnik attartortitsisup ineqarnermut akiliutinik kingusinaartumik akiliisoqarnerani piginnaatitaaffiinut atasunik apeqqutissaqalersitsisoq, matumani akiitsunik pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarsinnaatitaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Allaqqaasiutitut manna innersuussutigaara, tassalu suliami suliarisanni 11.73.88.73/053-05-imik j. normoqartumi K Kommunimut oqaaseqaatinni 18. juli 2008-meersumi (assilinerani Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmut aamma nassiuneqartumi) kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuininnut atatillugu ilaatigut imaattunik oqaaseqaateqartunga:

"Tamatumani saniatigut oqaatigaara akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannik imaluunniit akiliinissap kinguartinneqarnissaanik kommunip innuttaasunut (atuussinnaassuseqartumik) isumaqatigiissutai innuttaasumuinnaq pisussaaffiliisuunngimmata, aammali kommunimut akiliisitsiniarnermilu oqartussaasumut pisussaaffiliisuullutik.

Taamaattumik akiliisitsiniarnermi oqartussaasoq akiliinissamik kinguartitsinissamilluunniit isumaqatigiissutaasimasoq unioqqutillugu eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu imaluunniit pinngitsaaliissummik ilanngaassinikkut pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissamut mattunneqarsimavoq."

Taamaallilluni siullertut apeqqutaalerpoq ineqarnermut akiliutinut akiitsunik akiliinissamik kinguartitsinerup, kinguartitsinerup aalajangiinikkut aalajangersarneqarnera attartortulluunniit isumaqatigiissuteqarfigineqarneratigut pinera apeqqutaatinnagu, ineqarnermut akiliutinut akiitsunik Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarnissamut periarfissaq mattunneraa.

Inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussut akuerineqartoq apeqqut taanna pillugu aalajangersagartaqanngimmat uanga paasinninnera unaavoq aalajangiinerup isumaqatigiissuteqarnerulluunniit pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarsinnaanermut periarfissaq eqqarsaatigalugu mattussimik sunniuteqarnera pillugu apeqqut taamaallaat aalajangiinerup isumaqatigiissuteqarnerulluunniit qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanikkut aalajangiivigineqarsinnaasoq.

Apeqqut tassunga assingusoq tassaavoq naafferartumik akilersuinissamik aaqqissuussineq isumaqatigiissutikkut aalajangersarneqassappat isumaqatigiissutit illua'tungeriinnut qilersuisuunerisa attartortitsisup akiitsut pineqartut innersuussutigalugit tamatumani kingornatigut attartornermik atorunnaarsitsisinnaaneranik mattussineq nassatarineraat.

Uanga paasinninnera unaavoq manna aallaavisoq, tassalu naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissut tamatigut atorunnaarsinneqartussaasoq, attartortup ineqarnermut akiliutinik

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

kingusinaartumik akiliineratigut attartortitsisumut piginnaatitsissutit akiitsut isumatigiissummi pineqartunut ilaatinneqartut eqqarsaatigalugit atorneqarsinnaassappata, inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussut tunngavigalugu piginnaatitsissutit imaluunniit akiitsunik akiligassii-nermut akiliisitsiniarnermullu atatillugu piginnaatitsissutit pineqarnerat apeqqutaatinnagu.

Ingerlaavartumik isumaqatigiissutitigut akiitsunik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniarneq taamaal-
laat pisinnaavoq eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 4 pisassarisanik Dan-
markimi pinngitsaaliinikkut naammassinninniarfigineqarsinnaasut pillugit aalajangersagaq
tunngavigalugu.

Akileqqitassat attartortitsisup akisussaaffigisai pinngorpata attartortitsisoq attartortup akiliinis-
saata kinguartinneqarnissaanik akuersinissaminut mattunneqarsimassasoq inissianik attartortit-
sisarneq pillugu peqqussutip allannguutaani akuerineqartumi takuneqarsinnaanngimmat aam-
mattaq uanga paasinninnera unaavoq akiliinissamik kinguartinisissaq pillugu isumaqatigiis-
suterpiaasut, matumani pisassarisat taamaattut naafferartumik akilersorneqarnissaat ilanngul-
lugu eqqarsaatigalugu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi ineqarnermut akiliutinit pisassari-
sat pillugit malittarisassat tunngavigalugit pinngitsaaliilluni akilersinniarneqarsinnaanngitsut.

Ungali paasinninnera unaavoq pisassarisat isumaqatigiissutini taamaattuni pineqartunut ilaa-
tinneqartut taamaallaat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 4 tunngavi-
galugu pinngitsaaliilluni akilersinniarneqarsinnaasut. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaa-
sertaqqarpoq: "Landsdommerip akuerisinnaavaa piumasat allat Danmarkimi pinngitsaaliinikkut
naammassiniagassanngortinneqarsinnaasut naammassitinniarneqarsinnaassasut."

Naalakkersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara ineqarnermut akiliutinit akiitsunik
akiliisitsiniartarneq pillugu qulaani oqaaseqaatit oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqalersit-
nersut uannut nalunaarutigeqqullugu."

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup 16. januar 2009-mi imatut aki-
vaanga:

"Naalakkersuisoqarfiup matuma kinguliani Ombudsmandip apeqqutai ataasiakkaarlugit akis-
uteqarfigissavai:

1) "Suliassanik suliaqartarnerup pingaarnersaat":

Naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu INI inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu I-
natsisartut peqqussutaanni nr. 12-imi, 28. oktober 1993-imeersumi piginnaatinneqarnini tun-
ngavigalugu Namminersornerullutik Oqartussat kommuniluunniit ataaseq sinnerlugu aalaja-
ngiisinnaatitaanini naapertorlugu ingerlatsinermik suliaqarpoq.

2) "Inatsisartut peqqussutaanni § 74. imm. 5":

Inatsimmik allannguinikkut attartortup § 74-imi piumasaqaatit naammassisimappagit, attartor-
titsisoq attartortup tungaaniit kaammattorneqarnini tunngavigalugu attartortoq akilersuinissaa-

nik neqeroorfigisinnaavaa, tamannali pisussaaffiunnigilaq. Taamatuttaaq attartortoq tamanna pillugu piumasaqaatinik sukumiisunik naammassinnissimaguni akilersuisinnaatitaavoq.

Naalackersuisoqarfik maannarpiaq Ombudsmandip apeqqutaanut kingullermut oqaaseqaatisaqanngilaq, kisiannili Ombudsmandip Akileraarnermut Aqutsisoqarfimmut saaffiginnissutaanut tunngatillugu akissuteqaatip assilinerata Ombudsmandimit nassiunneqarnissaa utaqqineqarpoq.

Tamatuma kingorna Naalackersuisoqarfip Ombudsmandip akissutaa nutaamik isummerfigiimaarpaa.

3) "Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 1":

Ombudsmandip sumiginnaanermut tunngatillugu oqaaseqaataa tusaatissatut tiguneqarpoq, aamma periarfissaq siulleq atorlugu imatut iluarsisooqassalluni:

"Attartortut ukiut kingulliit pingasut ingerlanerini attartukkami allami akiliinngitsooernmik-kut sumiginnaasimasut, imaluunniit siusinnerusukkat akilersukkanik akiliinngitsoortarsimasut nutaamik akilersuinissamik neqeroorfigineqarsinnaanngillat".

4) "Inatsisartut peqqussutaanni 74, imm. 6, nr. 3":

Tassalu Naalackersuisoqarfimmi Ombudsmandip apeqqutaa imatut paasineqarpoq, pisortanit aningaasaqarnikkut ikiorsiiffigineqarnerup saniatigut pisortani attartortitsisumut akilersuinissamik isumaqatigiissusiornissaq ajornannginnersoq.

Aalajangersakkalli atuutilerneratigut attartortoq pisortanit aningaasaqarnikkut ikiorsiiffigineqarnermi saniatigut, akiitsut akilinngitsuuqqat akilersorneqarnissaanumut pisortani attartortitsisumut isumaqatigiissusiorsinnaanngilaq, tak. Inatsisartut peqqussutaat § 74, mm. 6, nr. 3.

Ombudsmandip apeqqutaanut kingullermut tunngatillugu Naalackersuisoqarfik isumaqarpoq inaarutaasumik aalajangiinissaq kommunit ataasiakkaat akisussaaffigigaat, kommunini ingerlatsinerumut nalinginnaasumut ilaatillugu attartortut ataasiakkaat pisortanit ikiorserneqassaner-sut ikiorserneqassannginnernulluunniit aalajangiisartussaagamik.

5) "Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 4":

Attartortut akiliisinnaalluarnerminnik takutitsisimasut, naggataagut akilersuinissamat piumasaqaatinik naammassinninnissamat piumassuseqannginnermikkut najugaqarfiiit ataasiakkaat ataatsimut aningaasaqarnikkut annaasaqarnerannik kinguneqartitsisussaannngitsunut killilersi-maarneqarnissaat, taamatut oqaasertaliinerumut tunngavigineqarpoq."

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut 7. maj 2009-mi imatut al-lappunga:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

"Naalackersuisoqarfiup tusarniaaninnut 15. december 2008-meersumut akissutaa 16. januar 2009-mi tiguara.

Aningaasaqarnermulli Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup akissutaa suli tigunggilara.

Suliamik suliarinninnerma ingerlaqqinnginnerani Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup akissutaata utaqqimaarneqarnissaa pissusissamisoornerpaatut isigaara.

Taamaattumik tusarniaanermut akissut taanna tigoreerukku Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup akissutaa isummerfigiumaarpara."

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfik akissuteqaqqullugu tamatumunnga peqatigitillugu nukingisaarpara.

Akissummik tigusaqanngiinnarama Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfik 24. juli 2009-mi imatut allaffigaara, assilineri Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmud nassiullugu:

"(...)

Ullumimiit sapaatit akunneri 8 qaangiutsinnagit Naalackersuisoqarfimmit allamik tusagaqanngikkuma naatsorsuutigissavara ineqarnermut akiliutinut akiitsunik akiliisitsiniarsinnaatitaneq pillugu isiginneriaasiugallartut pillugit allakkanni 15. december 2008-meersuni makku pillugit nassuiaatigisannut Naalackersuisoqarfik oqaaseqaatissaqanngitsoq:

- Ineqarnermut akiliutinut akiitsunik pinngitsaaliisummik akiliisitsinissamut, aalajangiinnermut isumaqatigiissutilluunniit imarisaannut akerliusumik naafferartumik akilersuisitsinissaq pillugu aalajangiinnermi isumaqatigiissummiluunniit ilaatinneqartunut inatsisitigut tunngavis-saqanngitsoq.
- Ineqarnermut akiliutinik akiliisimanninnerup kingunerisaanik attartortitsisoq attartortitsiner-mi isumaqatigiissummik atorunnaarsitsinnaanngitsoq, akiitsunik naafferartumik akilersui-nissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimappat, isumaqatigiissullu pineqartoq atortussaa-junnaarsinneqarsimanngippat atorunnaarsinneqarsimanngippalluunniit.
- Ineqarnermut akiliutinut akiitsut akilernissaat pillugu isumaqatigiissutit pinngitsaaliilluni aki-lersinniarneqarsinnaanngitsut, ineqarnermut akiliutinut akiitsunik pinngitsaaliilluni akilii-sitsiniartarneq pillugu inatsisunik atortitsinermi inatsimmi maleruaqqusat malillugit, akerlia-nilli akiitsut akilersinnissaat Qallunaat Nunaanni pinngitsaaliilluni akilersinneqarsinnaasut pillugit inatsisunik atortitsinermi inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 4 malillugu."

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup akissutaanik tamatuma kingornatigut tigu-saqanngilanga kiisalu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersui-soqarfiup oqaaseqaataanik tamatumunnga atatillugu aamma tigusaqarnanga.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Misissuina pillugu pingaarnerusutigut

Misissuina matuminnga qulaajaanissaq siunertarisimavaa, tassalu peqqussummik allanngortitsinerup ineqarnermut akiliutinut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaaneq pillugu malittarisassat eqqortumik aqunneqarnissaannut periarfissaq taamalu innuttaasut malittarisassanik aqutsinermik iluarinninngitsut naammagittaalliuutaanik uanga suliarinninnissannut periarfissaqarnera qulakkeereraa.

Misissuinnut tunuliaqutaasoq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 74, imm. 5-imi aamma imm. 6-imi malittarisassat nutaat inatsiseqartitsinermi malittarisassat allat eqqarsaatigalugit qanoq paasinninermik nassuiaanerme nalornissutis-saqalersitsinerat.

Suliamik suliarinninninnut atatillugu peqqussutissatut siunnersuummik Inatsisartut isumaqatiginninnuteqarnerat pillugu naqeqqaakkat misissorpakka, tamatumalu kingornatigut uanga paasinninnera unaavoq ajornartorsiutit uanga misissuinni pineqartunut ilaatinneqartut Inatsisartut oqaluuserisimangikkaat, taamaattumillu ajornartorsiutit misissorneqartut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutiginnittussaataininnut ilaasutut pissuseqarnerut isummersinnaasunga.

Inatsisip allannguutaa pillugu tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

1. Naafferartumik akilersuinissamik qinnuteqaatit pillugit sulianik suliarinnittarneq pingaarnerusutigut

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 5-imi oqaaseqaatigiinnit siullernit erserpoq:

"Attartortoq ineqarnermut, imermut kiassarnermulluunniit akilinningsuukkaminik akiitsoqartoq akilersuinissamat nammineq piumassutsiminik pisortanut attartortitsisunut isumaqatigiissuteqarsinnaatitaavoq, taannalu qaammatit sisamat sinnerlugit sivissuseqartinneqarsinnaanngilaq."

Akiitsunilli naafferartumik akilersuinissamik qinnuteqaatit kia suliarissanerai peqqussummi imaluunniit peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini takuneqarsinnaanngilaq.

Ineqarnermulli Attaveqarnermullu Ataatsimiititaliap peqqussutissatut siunnersuummi imm. 3.1 pillugu isumaliutissiissutaanit erserpoq qinnuteqaatit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliarisassagai.

Taamaaliortoqassappat attartukkamat pineqartumut ineqarnermut akiliutinik akiliitsiniarneq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aqutarissagaa tunngaviusariaqarpoq, tassami Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni tunngavigineqarmat inissiaatileqatigiiffimmut suliaassiissuteqarneq Inatsisartut peqqussutaanni tassani pisinnaatitsissut imaluunniit oqartussaasumut inissianik piginnittuusumut isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu pissasoq.

Nuup Kommuniata, ullumikkut Kommuneqarfik Sermersuup nammineq inissiaatileqatigiiffiutini pilersissimammagu Inatsisartut peqqussutaat imatut paasineqarsinnaan-

ngilaq kommunip taassuma naafferartumik akilersuineramik aaqqissuussinernik aqutsineq aqutsisutut ingerlatseqatigiiffimmut tunniussinnaaneraa.

Suliassap aqutsisutut ingerlatseqatigiiffimmit (A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit imaluunniit Iserit A/S-imit) imaluunniit oqartussaasumit attartortitsisuusumit namminermit aqunneqarnera apeqqutaatinnagu malittarisassat manna imaaliallaannaq nalorninarsisippaat, tassalu naafferartumik akilersuineramik aaqqissuussinernit suliarineqarnerat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat tunngavigalugit pisassanersoq.

Malugaara Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissummini manna oqaatigigaa:

"Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu INI inissiaatileqatigiiffimik pilersitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 12-imi, 28. oktober 1993-imeersumi piginnaatinneqarnini tunngavigalugu Namminersornerullutik Oqartussat kommuniluunniit ataaseq sinnerlugu aalajangiisinnaatitaanini naapertorlugu ingerlatsinermik suliaqarpoq."

Paasinninneq taanna isumaqatiginngilara, tassami Inatsisartut peqqussutaata Naalackersuisoqarfiup akissummini innersuussutigisaata (A/S Inissiaatileqatigiiffik INI suliassaasa Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2-kkut, 15. april 2003-meersukkut allanngortinneqarsimasut allaaserineqarnerannut aamma tunngasup) ineqarnermik aqutsinermi suliassat sorliit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliassaanerat isummerfiginngimmagu, taamaallaalli A/S Inissiaatileqatigiiffik INI suliassanik taamaattunik aalajangersimasumik suliarinninnissaanut inatsisikkut tunngaviliisuunersut isummerfigalugu.

Pisortani oqartussaasut inissianik attartortitsinerat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu pinersoq pillugu apeqqut suliassanik pineqartunik taakkununnгалu inatsiseqartitsinikkut tunngaviusumik isummerfiginninneq aallaavigalugu aalajangiivigineqartariaqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara suliami allami Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoq apeqqut taanna pillugu kingullermik 30. september 2009-mi allaffigigiga. Allakkat taakkua Naalackersuisup suli akisimangisaasa assilinerat ilanngullugu nassiuppara.

Uanga pingaarnerusutigut paasinninnera unaavoq inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata inissianik aqutsinermi suliassat suut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassani pineqartunut ilaanersut annertuumik nalorninarsisikkaa.

Peqqussummi allannguut Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 9-kkut, 5. december 2008-meersukkut allannguutigitinneqartoq nalornissuteqarnermik taassuminnga allanngortitsinngilaq, tassami ilaatigut tassani tunngavigineqarmat naafferartumik akilersuineq qinnuteqarnikkut akuerineqartassasoq, naafferartumik akilersuisinnaatitaaneq isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik ilaatigut tunngaveqartoq, tak. oqaaseqaatip immikkoortuani 4-mi tamanna pillugu erseqqinnerusumik oqaatigineqartut, aamma naafferartumik akilersuisinnaatitaanermi apeqqutaasoq attartortoq

akiitsut pilersimanerannut avoqqaarineqarsinnaanersoq, tak. oqaaseqaatip immik-koortuani 5-imi tamanna pillugu erseqqinnerusumik oqaatigineqartut.

Taamaattumik malittarisassat Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 9-kkut, 5. december 2008-meersukkut atulersinneqartut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassani pineqartunut ilaatinneqarnerisut erseqqarluttoq Inatsisartunut Naalakkersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 11 tunngavigalugu nahunaarutiginiissaanut tunngavissaqarlunga isumaqarpunga.

2. Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 5.

2.1. Inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasaqaataasinnaasoq isumaqatigiissulluunniit?

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq attartortoq ineqarnermut akiliutinut akiitsunik erseqqinnerusumik allaaserineqartutut annertutigisumik naafferartumik akilersuisinnaatitaasoq, naafferartumillu akilersuineq tamatumunnga peqatigitillugu attartortitsisumut isumaqatigiissutitut ilusilerlugu pilersinneqassasoq.

Peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit tamatumunnga peqatigitillugu ilaatigut makku erserput:

"Attartortoq iliuuseqartussaavoq, taamaattumik pisortat attartortitsisut akilersuinissamik isumaqatigiissusiornissamik neqerooruteqarnissamik pisussaaffeqanngillat. Taamaattorli pisortat attartortitsisut akilersuinissamik aaqqissuussineq pillugu attartortumut ilitersuisussaatitaapput.

(...)

Aammattaq aalajangersakkap atuutilerneratigut attartortitsisoq taarsigassarsinermut uppernarsaatit suliarinerinut akitsuummik, kiisalu qaammammoortumik akilersugassat akilersinniarneqarnerinut akitsuummik qaammammoortumik akileeqqusisinnaalissaaq. Isumaqatigiissutip pilersinneqarnerani attartortup pilersitsinermut akitsuut aammalu qaammatit sisamat tikillugit akilersuinissamut akitsuutit aningaasanngorlugit akilissavai."

Taamaalillutik aalajangersakkap oqaasertai attartortup piumasaqaatit erseqqinnerusumik taaneqartut atuunneranni naafferartumik akilersuinissamik inatsiseqartitsineq tunngavigalugu piumasaqaateqarsinnaanerani oqaatiginnittut aalajangersagaq pia-reersarlugu sulianut taarsigassarsinissamik isumaqatigiissutitut ilusilerlugu isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinikkut aalajangersaavigininnermik oqaatiginnittunut assortuuttuupput.

Malugaara Naalakkersuisoqarfip tusarniaanermut akissummini aalajangersakkap taassuma qanoq paasineqarnissaa peqqussut pillugu oqaaseqaatit naapertorlugit nas-suiaraa.

Tamanna pillugu oqaatigaara - soorlu tusarniaaninni tamanna pillugu aamma nas-suaateqartunga - attartortup attartortitsisoq eqqarsaatigalugu peqqussutikkut pisin-naatitaaffilerlugu tamatumunnga peqatigitillugu pisinnaatitaaffiup attartortumit

attartortitsisumillu isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaanik ilusiliineq isumaqanngitsoq.

Taamaattumik § 74, imm. 1, nr. 5-ip peqqussummi aalajangersakkatut attartortunut inatsit tunngavigalugu piumasaaqateqarsinnaalersitsisup imaluunniit isumaqatigiissuteqarnikkut aaqqiissuteqarnissamut periarfissiisup isumaqannginnerata Inatsisartunut Naalackersuisunullu nalunaarutiginnissaanut tunngavissaqarlunga aamma isumaqarpunga.

2.2. Naafferartumik akilersuineramik aaqqissuussinerup unioqqutinneqarnera

Attartortut ineqarnermut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaatitaanerak pillugu apeqqutip saniatigut aalajangersakkap taassuma manna aamma nalorninarsisippaa, tassalu attartortoq naaffertartumik akilersuinerami akiliutissaminik aalajangersarneqartut/isumaqatigiissutigineqartut naapertorlugit akiliinngippat attartortitsisoq sutigut piginnaatitaanersoq.

Siullertut Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 1-imit erserpoq akiliinngitsoortoqarsimatillugu akileeqqusisarneq aamma attartornermik atorunnaarsitsisarneq pillugu malittarisassat naafferartumik akilersuinerami § 74, imm. 5 tunngavigalugu aalajangersarneqartumi/isumaqatigiissutigineqartumi aamma atorneqassasut.

Peqqussutissatulli siunnersuummi § 74, imm. 5 pillugu oqaaseqaatinik qulaani issuakkannit erserpoq naafferartumik akilersuineramik aaqqissuussineramik aalajangersaaneermut atatillugu "taarsigassarsinerumit uppernarsaatit" suliarineqartassasut.

Oqaatigaara attartortitsisoq ineqarnermut akiliutinut akiitsut taarsigassarsiatigut iluanaarutinit akilerneqarnerannik sunniuteqartumik immikkut taarsigassarsisitsippat uanga paasinneqqaarnera unaasoq § 74, imm. 1 naafferartumik akilersuinerami akiliutigineqartussanik akiliisoqannginneratigut inatsisitigut sunniutigitinneqartut eqqarsaatigalugit ineqarnermut akiliutinik ingerlaavartumik akilersuinerumit inissiisoq atorneqarsinnaanngitsoq.

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmut tusarniaaninni nassuiarsimasattut apeqqut una aamma pilerpoq, tassalu attartorneq naafferartumik akilersuutissatut isumaqatigiissutigineqartut akilerneqanngippata atorunnaarsinneqarsinnaanersoq aamma naafferartumik akilersuutissatut isumaqatigiissutigineqarsimasunut akiitsut taamaattut eqqartuussisoqariinngikkaluartoq pinngitsaaliilluni akilersinniarneqarsinnaanersut.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmut allakkannit 24. juli 2009-meersunit, assilinerat Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmut aamma nassiussannit, sulili akissutaanik tigusaqarfiginngisannit ersertutut uanga paasinneqqaarnera unaavoq:

- Ineqarnermut akiliutinut akiitsunik pinngitsaaliissummik akiliisitsinissamut, aalajangiinerumut isumaqatigiissutilluunniit imarisaannut akerliusumik naafferartumik akilersuisitsinissaq pillugu aalajangiinerami isumaqatigiissummiluunniit ilaatinneqartunut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.
- Ineqarnermut akiliutinik akiliisimanninnerup kingunerisaanik attartortitsisoq attartortitsinerami isumaqatigiissummik atorunnaarsitsisinnaanngitsoq, akiitsunik naaffe-

rartumik akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimappat, isumaqatigiissullu pineqartoq atortussaajunnaarsinneqarsimangippat atorunnaarsinneqarsimangippalluunnit.

- Ineqarnermut akiliutinut akiitsut akilernissaat pillugu isumaqatigiissutit pinngitsaaliilluni akilersinniarneqarsinaanngitsut, ineqarnermut akiliutinut akiitsunik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarneq pillugu inatsisinik atortitsinermi inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit, akiitsulli akilersinnissaat Danmarkimi pinngitsaaliilluni akilersinneqarsinnaasut pillugit inatsisinik atortitsinermi inatsimmi kapitali 7, § 1, imm. 4 tunngavigalugu.

Pingaartumik attartortoq naafferartumik akiliutigineqartussatut isumaqatigiissutaasunik akiliinngitsoorsimatillugu attartornerup atorunnaarsinneqarsinnaaneranup periarfissanut atatillugu oqaatigaara uanga paasinninnera matuminnga tunngaveqartoq, tassalu Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 1 naafferartumik akilersuinissamik aqqqissuussineq sumiginnarneqartillugu tamanna attartornerup atorunnaarsinneqarnissaanut tunngavissaliisuusooq.

Akiitsunik naafferartumik akilersuineq immikkut isumaqatigiissutikkut aalajangersaavigineqarpat uanga paasinninnera unaavoq attartorneq pillugu isumaqatigiissummik namminermik atorunnaarsitsinissamut periarfissamik § 74, imm. 1-imiittumik atuisoqassappat naafferartumik akilersuinissamik immikkut isumaqatigiissutip atorunnaarsimanissaa tunngaviusariaqartoq, tassami naatsorsuutigigakku manna Inatsisartut siunertarisimangikkaat, tassalu attartortup kingusinaartumik akiliinera naafferartumik akilersuinissamik isumaqatigiissutip atuutsinnarneranut peqatigitillugu attartorneq pillugu isumaqatigiissummik namminermik atorunnaarsitsinissamut tunngavittut attartortitsisup atorsinnaassagaa.

Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni amigaat pineqanngikkaluarpoq, taassumali qanoq paasineqarnissaata isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut aamma eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat naapertorlugit nassuiarneqarnera pineqarluni, taakkulu saneqqunneqarnissaat inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut siunertarineqarsimangilaq.

Taamaattumik taarsigassarsinissamik isumaqatigiissutaasinnaasut naafferartumillu akiliutinik akiliinngitsoortoqartillugu sumiginnaaneq pissutigalugu piginnaatitsissutit pillugit oqaaseqaatima Inatsisartunut Naalackersuisunullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu immikkut pissutissaqalersinngilaannga, taamaallaalli apeqqutit taakku pillugit sulianik uanga suliarinninninni inatsiseqartitsineq pillugu paasinninnermik sumik tunngaviutitsisarniarninnik Inatsisartunut Naalackersuisunullu saqqummiussiniarnermik siunertaqarlutik.

3 Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 1

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaa imatut paasivara Naalackersuisoqarfiup matumani isumaqatigigaanga, tassalu akiitsunik naafferartumik akilersuisoqassappat attartortup massakkut attartornerminik ineqarnermut akiliutinik akiliinngitsoornermigut assigisaasigullu sumiginnaasiman-

nginnissaanik piumasaqaatitaqartinneqarnera isumasaqanngitsoq, tassami attartukkanut atorunnaarsinneqarsimasunut ineqarnermut akiliutinut akiitsunik naaffeqartumik akilersuineq pillugu apeqqut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut aalajangersaavigineqanngimmat.

Taamaattumik apeqqut taanna pillugu annertunerusumik iliuuseqaaqqissanngilanga.

4. Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 3

4.1. Pisortanit ikiorsiissutinik ikiorserneqarnissamut pisinnaatitaaffiit suut naaffertumik akilersuineramik aaqqissuussinissamut mattussisuuppat?

Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Attartortut uku akilersuinissamut pisinnaatitaaffeqanngillat:

(...)

3) Pisortanit ikiorserneqarnissamut pisinnaatitaaffeqartut, tassunga pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq tunngavigineqartunut ilaalluni.

(...)"

Aalajangersagaq taanna Inatsisartut pingajussaaneerinninnerisa kingornatigut ikkunneqarpoq, Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaat pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit makku erseput:

"Peqqussutissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani, Inatsisartut Attaveqaaqatigiinermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaata inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaanut Inatsisartut peqqussutissatut siunnersuummut isumaliutissiissummini oqaaseqaatai innersuussutaalu tunngavigineqarput.

Siunnersuut siullermeerneqartussanngorlugu saqqummiunneqartoq attartortut amerlangaatsiartut akilersuisinnaanerannut aalajangersakkanik imaqarpoq.

[Issuaaneq aallartippoq] " Aallarniutigalugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, aalajangersakkat oqariartaatsimik "anigaasatigut inissisimanerup allanngornera"-nik ataqaatigiisitsisumik killiliisumillu allataqarsimaguannginnerup nassatarisinnaagaa, attartortut arlaqaqisut pisortani attartortitsisuni akilersuinissamut aaqqissuussinermut ilanngussinnaasutut isigineqalersinnaasut, "anigaasatigut inissisimanerup allanngornera" siumut naatsorsuutigineqarsimanngitsoq tassanngaannarlu pilersoq innersuussutigalugu. Peqqussutissatut siunnersuummi § 1, imm. 6, akilersuinissamut aaqqissuussinermik atuilersinnaanerumut tunngasutigut marlunnik killiliisuusunik imaqarpoq:

Akilersuinissamik isumaqatigiissusiorsinnaatitaaneq attartortunut, ukiut pingasut kingulliit ingerlanerini attartugarisimasaminni ineqarnermut anigaasartuutinut ingerlaavartunut akilersugassanullunniit akiliinngitsoortarnermikkut sumiginnaasimasunut atuutissanngi-

laq. Taamatuttaaq akilersuinissamik isumaqatigiissusiorsinnaatitaaneq attartortunut akilersukkanik ingerlatsereersunut atuutissanngilaq.

Taamaalilluni inatsisissap oqaasertalernerani attartortut, inuttut atukkat nammineq pisuusutiginngisat patsisigalugit ajornartoortut aammalu attartortut akisussaassuseqanngitsumik aningaasaqarnermik ingerlatsineramik nassatarisaanik akiligassaqalersut akornanni assi-giinngisitsisuusumik killiliinermik allaqqasoqanngilaq. Taamaattumik aalajangersagaq ataatsimiititaliamit ima paasineqarsinnaavoq, aallaavittut isigalugu attartortut taakku assi-giinngitsut marluusut akilersuinissamik isumaqatigiissusiornissamut pisinnaatitaassasut, aalajangersakkani § 1, imm. 6 naammassineqarsimappat. Aalajangersakkap oqaasertalernerqarnera taanna maanna periusaasumut, februar 2002-miit atuutilersumut sanilliulluni as-sut sakkortuujuqoq ataatsimiititaliamit isigineqartariaqarpoq." [issuaaneq naavoq]

Ataatsimiititaliap aamma ilaatigut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi § 7 aamma § 8 erseqqissaatigaa, taakkunanilu isumaginninnikkut pisimasut nassuiaatigineqarput. Taamatuttaaq inatsimmi pisunut, qin-nuteqartup piumasagaatit sukumiisumik aalajangersarneqartut naammassisimappagit in-nuttaasup ikiorserneqarnissaanut pisinnaatitaaffiliisunut killissarititaasunik aalajangersaa-soqarpoq. Tassalu Inatsisartut peqqussutaanni aamma ineqarnermut akiliutinut naamma-ginartunik annertussulinnut ikiorsiinissamut periarfissiisoqarpoq.

Aamma kommunini ullumikkut Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu innuttaasut isuma-ginninnikkut pisunik nalaataqartut, taamaalillutillu aningaasartuutissaminnut nalinginnaa-sunut akiliisinnaajunnaartut siunnerfigalugit isumaginninnikkut upalungaarsimasoqartoq Ataatsimiititaliamit maluginarneqarpoq. Ataatsimiititaliaq allappoq: [Issuaaneq aallartip-poq] "Taamaalillutik innuttaasut akiligassatigut pisussaaffimminnik naammassinnissin-naanngikkaangata kommunit aningaasartuutinik annaasaqaataasinnaasunillu ullumikkut akiliisarput. Inatsisissatut siunnersuut akuersissutigineqassappat ineqarfinnut immikkoo-rortaq aningaasaqarnikkut ingerlasinnaajunnaaraluarpat akilersuinikkut aaqqissuussiner-mi allaffissornermut aningaasartuutit aningaasaqarnikkullu annaasaqaratarsinnaaneq Nammi-nersornerullutik Oqartussat inissiaatileqatigiiffiata INI A/S-ip tunngaviatigut isumagilissa-vai." [issuaaneq naavoq]

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutip ataatsimiititaliamit misissorneqarnera tunngavigalugu peqqussutissatut siunnersuutip naleqqussarneqarnissaa pisariaqartippaa, taamaalilluni attartortut akilersuisinnaatitaasussat killileqqinneqarsinnaassallutik.

Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai Naalakkersuisunit tamakkiisumik taperserneqarsinnaapput, tamatumunngalu atatillugu inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allannqortinneqarnissaa pillugu siunnersuut manna saqqummiuppaat."

Allannguutissatut siunnersummi § 74, imm. 6, nr. 3 oqaaseqaatinik imaattunik ilaqar-tinneqarpoq:

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

"Attartortut akilersuinissaminnik qinnuteqaannginnerminni kommunimut ikiorserneqarnissamik qinnuteqarnerminni itigartitaasimasussaapput. Qinnuteqaatigineqartoq tassaasinnaavoq pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-i meersoq immikkulluunniit inatsit alla naapertorlugu ikiorserneqarnissaq.

Pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-i meersumi § 6-imut nassuiaatini ilaatigut imatut allassimasoqarpoq; "Pisortanit ikiorserneqarnissamut piunasaqaataavoq qinnuteqartup inooqatigiinnermi pisimasumik nalaataqarsimanissaa. Taamaalilluni naammakkunnaarpoq nikerartumik isertitaqarsimanerup aqussin-naasimannginnera.

Qinnuteqartup atugaanik naliliinermi pingaaruteqarpoq inooqatigiinnermi pisimasumik nalaataqarsimaneq, qinnuteqartup inuuniarnermi atugarisaatigut allannngortoqarsimaneq al-lannguutaasorlu tunngavigalugu imminut ilaqtutaminillu pilersuisinnaajunnaarsimaneq.

Aalajangersakkami assersuusiarpoq allannguutit nalinginnaasut suusinnaaneriniq, i-maattunik napparsimalersimaneq, ernereermermi sulinnngiffeqarneq, suliffissaaleqineq i-nooqatigiinnerullu taamaatinneqarnera. Pisariaqavissumik pilertortumik ikiorsiissutit anni-kinnerpaaffissaminniittuummata, annertusaaniarnissaaq naammannngilaq. Imaappoq arlalip-passuartigut ataasiakkaat pissutsinik atugaannik naliliisoqartariaqarpoq. Assersuutigalugu pisut najoqqutaralugit pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarffimmut inissinneqartup ila-qutai pisortanit ikiorsiissutininik tunineqarsinnaapput. Aamma sulineri ajoqusertoqarnerani pisortanit ikiorsiissutininik tunisisoqarsinnaavoq, sulineri ajoquserneq napparsimanermik kinguneqartarmat, taannalu § 6-imi ilanngunneqarsimalluni.

Kommunalbestyrelsimit naliligassaavoq qinnuteqartut ataasiakkaat pissutsit nalaataat, taa-malu naliligassaalluni qinnuteqartup inuttut inuunerani allannguutit ikiorsiinissamut tunngaviliinersut. Aalajangiisuussaaq qinnuteqartut inooqatigiinnermi nalaatanit patsiseqartu-mik pilersuinermut tunngasut kalluarneqarsimaneq, tamatuma kingunerisaanik qinnute-qartoq imminut ilaqtutaminillu pisariaqartitaminnik pilersorsinnaajunnaarlutik.

Aammattaq piunasaqaataavoq qinnuteqartup imminut ilaqtutaminillu allatigut pisariaqar-tinneqartumik pilersuisinnaanera akiligassanillu aalajangersimasunik akilersuisinnaanera pisinnaanngitsaq. Ikiorsiissutit tassaapput allanit namminersortunit pisortanillu pilersorne-qarsinnaanermut taartaasut.

Pisarialittut akiligassatullu aalajangersimasut pineqarput inigisamut, nerisaqarnermut, kiassarnermut, innaallagissamut, atisanut allanullu tunngavissumik pisariaqartitanut aningaasartuutit. Allannguutit siumut takuneqareersinnaanngitsut allannguutaasussatullu naatsorsuutigisariallit pisortanit ikiorsiissutisinnissamut tunngaviliisnaapput.

Tassalu attartortoq pisortanit ikiorserneqarnissamut qinnuteqaateqarnermini itigartitaasi-mappat aatsaat akilersuinissamut isumaqatigiissuteqartoqarsinnaasoq piunasaqaataavoq. Akilersuinissamut suliap sularineqarneranut atatillugu attartortup pisortanit ikiorserne-qarnissamut itigartitaasimanerminik, soorlu kommunip allakkatigut itigartitsissutaanik up-fernarsaasiinissaa attartortitsisup piunasaqaatigisinnavaa."

*Peqqussummi akuerisaasumi oqaasertani innersuussutigineqarpoq attartortut "pisortanit ikiorserneqarnissamut pisinnaatitaaffeqartut, tassunga pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq tunngavigineqartunut **ilaalluni**" (uanga erseqqissaanera) naafferartumik akilersuinissamik aaqqissuussinnermut mattussaasut.*

Tamanna isiginninnermut Inatsisartut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Ataatsimiititaliaata isumaliutissiissutaanit ersertunut ataneqartinneqarluni makkuninnga nassataqarpoq, tassalu isumaginninnermi tunniunneqartartut innuttaasup aningaasartuutaanut matussutissatut naatsorsuussaasut tamarmik isumaginninnermi oqartussaasunit akilerneqassasut, attartortoq tunniuttakkanik taamaattunik pisinnaatitaappat ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersornissaasa inissiamik pisortani attartortitsisuusup itigartitsissutigisariaqarneranik nassataqartumik.

Oqaatigaara pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaata saniatigut Inatsisartut peqqussutaanni allani arlalinni innuttaasut ineqarnermut akiliutaasa isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu akiliussissutigineqarsinnaanerannut tunngavissaliisoqartoq. Pingaartumik malittarisassat makku pineqarput:

*Utoqqalineri pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 14, aningaasanut tigorianaannarnut tunngasoq aamma § 15 inummut tapi-
nut tunngasoq, siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4-
mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15 inummut tapinut tunngasoq aamma inissiani attartor-
tittakkani ineqarnermut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat.*

Tamatuma kingornatigut uanga paasinninnera unaavoq inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 3-p qanoq paasineqarnissaa imatut nassuiarneqartariaqartoq, tassalu taanna aaqqissuussinerusoq ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarsinnaanngiffiat, qinnuteqartup ineqarnermut aningaasartuutimi pisortanit matussusertinnissaannut isumaginninneq pillugu aalajangersagaq aalajangersakkalluunniit arlallit tunngavigalugit piumasaqaatinik eqqortitsisimappat.

Innuttaasulli nammineq pissuussutigiginagu aningaasaqarnikkut ajornartorsiulersimasup ineqarnermut akiliutinik naafferartumik akilersuinissaminut periarfissaata qulakkeerneqarnissaanik aaqqissuussinerup siunertaa isiginiarlugu isumaqarpunga aalajangersagaq taanna imatut paasineqartussatut nassuiarneqarsinnaasussaannngitsoq, tassalu attartortup isumaginninnermi tunniuttakkanik pisartagaqartuunera attartortup akiitsunik naafferartumik akilersuinissaanik mattussisuusooq.

Taamaattumik piumasaqaataasariaqarpoq isumaginninnermi tunniuttakkat attartortup pineqartup pisartagaasa pisartagarinissaannulluunniit pisinnaatitaaffeqarfiisa attartortup pineqartup ineqarnermut akiitsuunik matusissutaanissaat tunngaviussasoq.

Ilumut taamaattoqarneranik apeqqut isumaginninnermi oqartussaasut sutigut aalajangiismanerannik nassuiaaneramik tunngaveqartariaqarpoq, attartortorlu tunniuttakkanik taamaattunik pisinnaatitaanngippat isumaginninnermi oqartussaasup pineqartup aalajangiismanissaa tunngaviusariaqarpoq, § 74, imm. 6, nr. 3 attartortup

ineqarnermut akiliutinut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaatitaanerani matussisuusooq tunngavigalugu aalajangiisooqannginnerani.

Taamaattumik attartortitsisup ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaat qinnuteqartup pisortanit ikiorsiissutisartuunera innersuussutigii-narlugu itigartitsissutigisinnaanngilaa, ikiorsiissutit suussusiat erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimatinnagu imaluunniit qinnuteqartoq pisortanit ikiorsiissutinik isumaginninnermiluunniit tunniuttakkanik allanik qinnuteqarsimangippat.

Tassani aamma ilaavoq innuttaasup isumaginninnermi tunniuttakkanik pisartagaqar-sinnaanerata qanga paasineqarsimanera pillugu apeqqut.

Aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatinit qulaani issuarneqartunit erserpoq attartor-toq kommunimit allakkatigut itigartitsissummik saqqummiussissasooq attartortitsisup suliamik suliarinninnerminut ilaatillugu piumasaqaatigisinnaagaa.

Malugaara Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfup tusarniaanermut akissummini manna oqaatigigaa:

"Ombudsmandip apeqqutaanut kingullermut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfik isumaqar-poq inaarutaasumik aalajangiinissaq kommunit ataasiakkaat akisussaaffigigaat, kommunini ingerlatsinermut nalinginnaasumut ilaatillugu attartortut ataasiakkaat pisortanit ikiorserne-qassanersut ikiorserneqassannginnernulluunniit aalajangiisartussaagamik."

Oqaatigaara peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatit aamma tusarniaanermut akissut suliani isumaginninnermut tunngasuni aqutsinermi oqartussaasumut qulliuernerusumut naammagittaalliuuteqartarnej pillugu malittari-sassanut nalinginnassunut naapertuuttuunngitsut.

Taamaalilluni isumaginnittoqarfup aqunneqarnera aaqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi § 8, imm. 1-imit makku erserput:

"§ 8. Isumaginninnermi malittarisassat naapertorlugit kommunalbestyrelsi aalajangiisima-tillugu suliamut attuumassuteqartup aalajangiineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuute-qartarfimmuut naammagittaalliuutigisinnaavaa. Aalajangiinerup tigungeranit sapaatip akun-neri sisamat qaangiutsinnagit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuut naam-magittaalliuuteqartoqassaaq."

Naammagittaallionnissamut periarfissaq taanna isumaginninneq pillugu malittarisas-sani ineqarnermut aningaasartuutit pisortanit matuneqarnissaannut tunngaviliisunit qulaani oqaatigineqartutut utoqqalinermi pensionisiat, siusinaartumik pensionsiat aamma pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaannittunit annikillisin-neqarsimangilaq.

Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 3-p qanoq paasineqarnissaa peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatit naapertor-

lugit nassuiarneqassappat inatsiseqartitsinikkut atuuttoq unaassaaq, tassalu innuttaasooq isumaginninnermi tunniunneqartartunik itigartinneqartoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut oqartussaasutut qulliunerusumut naammagittaalliunngitsoormigut ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersornissaannut immaga akuerineqarsinnaassasooq, naak innuttaasooq isumaqaraluartoq isumaginninnermi tunniuttakkanik itigartitsinermik aalajangiineq kukkusuusooq imaluunniit inatsisinik unioqutitsisuusooq.

Inatsiseqartitsinikkut atuuttoq taamaattoq inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinerup tungaanit isigalugu eqqarsarnartortalerujussuusorinarpoq, Inatsisartullu kommunit isumaginninnermik ingerlatsiviinik nakkutilliineq pillugu malittarisassanik qitiusumik aalajangiisartutut oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqartarneq pillugu malittarisassanik akuerinnissimanerannut namminermut assortuuttuusussaalluni, tassami uanga manna aallaavigigakku, tassalu innuttaasut inatsisikkut aalajangersagaasumik piumasaqaateqarsinnaatitaalernerat innuttaasup naammagittaalliornissamut periarfissaminik atuinnginnissaanik piumasaqaatitaqassasooq Inatsisartut siunertarisimangikkaat.

Illua'tungaanut saatsikkaanni pineqartoq tassaassaaq attartortitsisup attartortoq kommunip itigartitsinera kisiat tunngavigalugu pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaanersoq isummerfigisinnaasussaangikkaa, itigartitsineq innuttaasup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigisimappagu. Pisumi tassani innuttaasup ineqarnermut aningaasartuutiminut pisortanit ikiorsiissutisisinnaatitaanerinnaangisaa aammali ineqarnermut akiliutinut akiitsunik naafferartumik akilersuilersinnaanermi periarfissaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfip aalajangiinissaata tungaanut mattunneqartussaapput.

4.2. Inissianik attartortitsisup suliamik suliarinninnermini isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi piumasaqaatinik ilanngussinera

Anguniagaq aalajangersakkamut tunngaviusutut Inatsisartut Ineqarnermut Attaveqarnermullu Ataatsimiititaliaata oqaatigisaa § 74, imm. 6, nr. 3-p qanoq ililluni eqqortinneraa tulluullugu erseqqarluttutut isigaara.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaliutissiisummi 15. november 2008-meersumi ilaatigut imatut oqarsimanerat tamatumunnga atatillugu innersuusutigaara:

"Matumani inuit "inuunerminni nalaataqarlutik" piffissap ilaani aningaasaqarnikkut pissaaffinnik naammassinnissinnaangitsut taamaallaat INI A/S-imi akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarnissamut pinngitsooratik pisinnaatitaanerannit aallaaveqartumik siunner-suutip pingajussaaneerineqarnissaanut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiussinissaat ataatsimiititaliamit qinnutigineqassaaq. Inunnik isumaginnittoqarfinni atorineqartup oqariartaatsip qanoq paasineqartarnera iluaqutaasumik aallaaviusinnaasooq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamatuttaaq kommunimit oqaaseqaatit pigineqartarnissaat aammalu attartortup pineqartup "inuunermini nalaataqartutut" isigineqarsinnaasup, pisumi qanoq inissisimaneranik uppersaateqartarnissap qulakkeerneqartarnissaanut aalajangersakkat oqaasertaliorneqartariaqarput."

Ataatsimiititaliap isiginninneri Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni ilalersimavaat.

Taamaalilluni aalajangersakkamut siunertaasimasorinarpoq innuttaasup ineqarnermut akiliutinut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaatitaalersinnaanersoq apeqqutip aalajangiivigineqarnerani innuttaasooq inuunermi nalaataqarsimanersoq apeqqummik naliliineq ilanngunneqassasoq.

Oqaatigaara pisuni taamaattuni innuttaasup pisortanit ikiorsiissutisisinnaanissaanut periarfissaqarajuttartussaasoq, tamatumani tak. pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 6 aalajangersagarlu taanna pillugu oqaaseqaatit.

Tamatumunnga peqatigitillugu inuunermi nalaataqarsimanissamik piunasaqaat innuttaasup ineqarnermut tapiissutisisinnaatitaanerani apeqqut eqqarsaatigalugu soqutiginaateqanngilaq, tassami apeqqut taanna tunngaviit kinaassusersiunngitsut tunngavigalugit aalajangiivigineqartussaammat, taamatuttaarlu tamanna pisortanit pensionisianut tapiissutisisinnaassagaanni piunasaqaataajuaannarani.

Uanga paasinninnera unaavoq tamatuma saniatigut aqqissuussinnermut pisortat inis-saataannik attartortisup piunasaqaatit isumaginninnermi oqartussaasup isumaginninnermi tunniuttakkanik pisinnaatitaanersoq aalajangiiniarnermini atugassaasa pissuseqatai tunngavigalugit ineqarnermut akiitsunik naafferartumik akilersuisoqar-nissaanik apeqqummik aalajangersaasumut tunngaviumik eqqarsarnartut atatinneqarsinnaasut.

Pissutsinik attartortup isumaginninnermi atugaanik attartortup ineqarnermut akiliu-tinut akiitsunik naafferartumik akilersuisinnaatitaanera pillugu apeqqummik aalaja-ngiiviginninniarnermi attartortitsisoq qanoq iliorluni ilanngussisinnaanersoq peqqus-sutip oqaasertaani takuneqarsinnaanngilaq, apeqqulli taanna taamaallaat peqqussut pillugu oqaaseqaatini allaaserineqarsimalluni.

Isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu naliliineq attartortitsisup ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaannik qinnuteqaatip suliarineqarneranut atatillugu suliarinninnermi ilanngutissappagu innuttaasup isumaginninnikkut atugaanik inissiamik attartortitsisup naliliinera isumaginninnermi oqartussaasup taamaaliornissamut pisinnaatitaasup naliliineranit allarujussuusinaavoq apeqqutip ataasiinnaarmik paasineqarsinnaasumik aqutsinermi qulaajarneqarnissaanut periarfissaqanngitsumik, tassami inissiamik attartortitsisup naliliinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliasanngortinneqarsinnaanngimmat.

Taamaattumik peqqussummi aalajangersakkap oqaasertai naapertorlugit matuma ki-simi pingaartillugu aalajangiivigineqarnissaa qanippoq, tassalu qinnuteqartoq pisor-tanit ikiorsiissutinik isumaginninnermiluunniit tunniuttakkanik allanik ineqarnermut aningaasartuutiminut matussutissanik pisinnaatitaanersoq, aamma isumaginninneq

pillugu inatsiseqartitsinermi piumasaqaatit/tunngaviit allat suliamik suliarinninnermi ilanngunneqarsinnaanngitsut.

Uanga eqikkaallunga paasinninnera unaavoq ukununnga ataneqartumik annertuunik nalorninartoqarlunilu inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliinnermi annertuunik eqqarsarnartoqartoq:

- ineqarnermut tunngasunik aqutsisutut oqartussaasut innuttaasup pisortanit ikiorsiisutisisinnaatitaannginneranik eqqortumik naliliinissamut periarfissaat, aamma*
- inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini allaaserineqarsimasoq § 74, imm. 6, nr. 3-p akuersaartumik oqaasertaasa saniatigut qinnuteqartup naafferartumik akilersuisinnaatitaanerata aalajangiivigineqarnerani isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi piumasaqaatit ilanngunneqarsinnaasut.*

Taamaattumik Inatsisartut Naalakkersuisullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu tamatuminna nalunaarfigaakka.

5. Inatsisartut peqqussutaanni § 74, imm. 6, nr. 4

§ 74, imm. 6, nr. 4 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Attartortut uku akilersuinissamut pisinnaatitaaffeqassanngillat:

(...)

4) Aningaasaqarnikkut akisussaassuseqanngitsumik iliuuseqarnerup kingunerisaanik imaluunniit allatut nammineq pisuussutigisamik akilerneqanngitsunik akiitsoqalersimasut."

Allannguutissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit imaattut ilanngunneqarsimapput:

"Attartortut patajaatsumik isertitaqartartut, kisiannili aningaasaatiminnik aningaasartuutinit aalajangersimasunut akiliisarnissamik tunulliussillutik siunertanut allanut atuisuusut akilersuisinnaatitaanngillat. Attartortoq aningaasaqarnikkut akisussaassuseqanngitsumik pissusilersorsimanersoq imaluunniit nammineq pisuussutigisaminik akilinngitsuukkaminik akiitsoqalersimanersoq pillugu naliliinnermi, attartortuulluartut allat tamarmik taamatut iliorsimassagaluarnersut iliorsimassanngikkaluarnersulluunniit tunngavigineqassaaq.

Imm. 3-mut nassuiaatini isumaginninnikkut pisartunut tunngavilersuutit arlallit saqqummiunneqarput. Tassani ilaatigut qinnuteqartup napparsimalernini, qitornartaarnini, suliffissaaleqinini, inooqateqarunnaarnini assigisaalluunniit pissutigalugit isumaginninnikkut pisunik eqqorneqarsimasinnaanera taaneqarpoq.

Tassanili apeqqutaasoq pingaarnerpaaq tassaavoq, attartortoq nammineq ilaquuttamilu inuuniarnikkut pisariaqartitaminnut aningaasartuutinullu aalajangersimasunut pissaqarsinnaanissaa.

Tassalu attartortoq inuuniarnikkut pisunik nalaataqarsinnaavoq, tamanna pissutigalugu aningaasartuutiminut aalajangersimasunut akiliisinnaajunnaarfiginngisaminik, taakkunungalugu ineqarnermut akiliut ilaavoq. Assersuutigalugu attartortup inooqateqarunnaarsi-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

masinnaavog, attartortup aningaasaqarneranut artukkiingikkaluartumik. Tassanilu attartortup aningaasaqarnera ajornartorsiorfigineqalersimasinnaavog, tamatuma peqatigisaanik isumaginninnikkut ikiorserneqartariaqalerfiusumik pisoqanngikkaluartoq.

Attartortoq aningaasaqarnikkut akisussaaffeqanngitsumik pissusilersorsimaguni imaluunniit allatut nammineq pisuussutigisaminik akilinnngitsuukkaminik akiitsoqalersimaguni akilersuisinnaatitaanissamik angusaqarsinnaanngilaq."

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut tusarniaaninni oqaatigineqartutut aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatit matuminnga nalornissutiginnilersitsipput, tassalu § 74, imm. 6, nr. 4 akiitsunik naafferartumik akilersuinissamut akornutaanersoq naliliinermi tunngaviit aalajangersakkami nr. 3 pillugu oqaaseqaatinit ersertut pingaartillugit isiginiarneqarnissaat siunertaasimanersoq, allatut oqaatigalugu aalajangersagaq nr. 3-p saniatigut namminerisaminik imaqarnersoq.

Oqaaseqaatit taakku tamatuma saniatigut matuminnga nalornissutiginnilersitsipput, tassalu § 76, imm. 6, nr. 4-mik aqutsinermi isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermit tunngaviit ilanngunneqassanersut.

Apeqqutit taakku Naalakkersuisoqarfiup akisimanngilai, taamaattumillu isumaqarpunga nalornissutigineqartoq taanna tamanna pissutigalugu qulaajarneqarsimanngitsoq.

Tamatuma saniatigut tusarniaaninni oqaatigisattut paasissutissat aalajangersagaq tunngavigalugu pisariaqartut pissarsiariniarneqassanersut aamma nalorninartuuvoq. Apeqqut taanna tusarniaanermut akissutikkut aamma qulaajarneqanngilaq.

Suliamik paasissutissartalersuinermit atatillugu isumaqarpunga matuma immikkut oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga, tassalu innuttaasooq paasissutissanik innuttaasup pissusilersorneranik avoqqaarinninnermut tunngaviusinnaasunik tunniusseqqullugu peqquneqarsinnaassappat tamanna inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusariaqartoq. Suliamik paasissutissartalersuineq innuttaasup peqataaffigissagaa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq allaluunniit tunngavigalugu piumasaqaataappat aallaavisoq tassaasariaqarpoq pibusaaaffik taamaattoq paasissutissanut kinaassusersillugit suussusersineqarsinnaasunut tunngasuussasooq, assersuutigalugu isertitanut pigisanullu tunngasunut.

Tunngaviit tusarniaaninnit ersertut aallaavigalugit isumaqarpunga Inatsisartut Naalakkersuisullu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu matuma aamma nalunaarutiginnissaanut pissutissaqarlunga, tassalu § 74, imm. 6, nr. 4 tunngaviit suut tunngavigalugit aqunneqassanersoq erseqqarluttoq, aamma inissiamik attartortitsisoq attartortup akiitsut pilersimanerannut avoqqaarineqarsinnaaneramik naliliiniarnermi sukumiisunik qanoq iliorluni tunngavissarsiniarsinnaanersoq."

Naalakkersuisut akissutaannik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

Suliat ataasiakkaanut tunngasut - Naalakkersuisut

5.8.1 Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnerminut nalinginnaasumik atortagaa

Ombudsmandip naammagittaalliuummot 2007-imi suliarisannut atatillugu paa-sivaa piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaa qaammatit 24-t tikillugit sivilissuseqartartoq, sulialli pinngitsaaliinikkut meeqqanik inissiinernut tunngasut qaammatit pingasut iluanni suliarineqarnissaat anguniarneqartartoq. Taamaattumik Ombudsmandi piffissamut Naammagittaalliuuteqartarfimmi sulianik suliarinninnermut atorneqartartumut sivilissuumut ataatsimut pissutaasut misissorniarlugit aalajangerpoq.

Ombudsmandip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut oqaaseqaammini oqaatigaa piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq qaammatit 24-t tikillugit sivilissuseqartoq akuerineqarsinnaanngitsumik sivilisuallaartoq.

Ombudsmandip ilaatigut oqaatigaa piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartussaq innuttaasup aalajangiisoqarnissaanik pisariaqartitsinera isiginiarlugu piareersarneqartassasoq, isiginiagassarlu taanna ingerlatsinermi oqartussaasut innuttaasut aalajangiinerit iluarinngisatik pillugit naammagittaalliuutaannik pingaarnertut suliaqartartut eqqarsaatigalugit immikkut pingaaruteqartoq.

Ombudsmandi tamatuma saniatigut apeqqutit arlallit Naammagittaalliuuteqartarfiup tikkuarsimasai pillugit oqaaseqaateqarpoq: 1) Naammagittaalliuuteqartarfiup qassinik sulisoqarnissaanik aalajangersaaneq, 2) Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik naammagittaalliuutinut tunngasunik paasissutissartalersuisarnera, 3) naammagittaalliornissaq pillugu malittarisassat erseqqarluttut, 4) innarluutilinnut tunngasuni kiffartuussinerup qanoq qaffasissuseqarnissaata naalakkersuinikkut isummerfigineqannginneranik Naammagittaalliuuteqartarfiup tunngavilersuutaa aamma 5) Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinneriaasia (j.nr. 2008-905-0006).

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 16. juli 2007-imeersutigut nalunaarfigaara piffissamik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinnittarnerminut atortaagaata sivilissusianik piffissap taamaalinerani qaammatit 24-t tikillugit sivilissuseqartartumik nammineerluni misissuiffigininneq aallartinniarlugu aalajangertunga:

"Piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaa pillugu naammagittaalliuutit marluk ukiut kingulliit marluk iluanni suliarisimavakka. Pineqartut tassaapput

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

suliaq 11.05.07.-04/111-03-mik normoqartoq 28. juni 2005-imi oqaaseqaateqarfigisara aamma suliaq 11.05.08.04/001-05 4. oktober 2005-imi oqaaseqaateqarfigisara.

Suliami 28. juni 2005-imi oqaaseqaateqarfigisanni Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaaninnut akissummini 7. juni 2004-meersumi oqaatigaa piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaa qaammatit 15-it 18-illu akornanni sivisussuseqartoq.

Suliami 4. oktober 2005-imi oqaaseqaateqarfigisanni Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaaninnut akissummini 21. april 2005-imeersumi oqaatigaa piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaa qaammatit 18-it tikillugit sivisussuseqartoq.

Oqaaseqaatinni 4. oktober 2005-imeersumi manna tusaatissatut tiguara, tassalu Naalakkersuisut Siulittaasuata tusarniaaninnut 20. april 2005-imeersumut akissummini oqaatigigaa piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sivisussusiata 2005-ip naannginnerani sivisunerpaamik qaammatinut 4-6-inut sivikillisinneqarnissaa anguniagaasoq, ilaatigut isumaginninnermi siunnersortimik marluinnik oqaasilimmik aningaasaliisutitik qaffaanikkut aningaasalersorneqartussamik atorfinitsitsinikkut.

Sulianik ineqarnermut akiitsunut matussutissanik pisortanit ikiorsiisuteqartarnermut tunngasunik nammineerluni misissuiffiginninneq 8. december 2005-imi aallartippara, suliamilu 14. december 2006-imi oqaaseqaateqarlunga.

Suliami kingullertut taaneqartumi Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaaninnut akissummini 15. december 2005-imeersumi oqaatigaa piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaa qaammatinik 12-init 18-inut sivisussuseqartoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninneq pilertornerulersinniarlugu allakkatigut taasisarnermik manna tikillugu atuinermi annertunerusumik atuinissaa oqaaseqaatinni 14. december 2006-imeersumi inassuteqaatigaara, tamatumunngalu atatillugu manna innersuussutigalugu, tassalu periarfissaq taanna isumaginnittoqarfiup aquneqarnera aaqqissuusaaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni ilanngunneqarsimasoq, sulianik suliarinnitarneq pilertornerulersinniarlugu Naammagittaalliuuteqartarfiullu allattoqarfiata sulinera oqinnerulersinniarlugu.

Aammataaq innersuussutigaa Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata Inatsisartut 2006-imi Aningaasanut Inatsisissaattut siunnersuut pillugu isumaliutissiisummini 22. marts 2006-imeersumi inassuteqaatigigaa piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sapinngisamik pilertornerpaamik annertuumillu sivikillisinneqarnissaa qulakkeerniarlugu suliniutit pisariaqartut Naalakkersuisut suliniutigissagaat.

Naammagittaalliummut (A-p naammagittaalliuutaanut) piffissamut Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaanut tunngasumut massakut suliarisannut atatilugu Naammagittaalliuuteqartarfiup uannut malugeqqullugu oqaatigaa sulianik pilertortumik suliarinnissinnaaneq Naammagittaalliuuteqartarfiup massakut suliaasaqarnerujussuup ajornakusuulersikkaa, piffissarlu Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut massakut atortagaa qaammatit 24-t tikillugit sivisussuseqartartoq, suliali meeqqanik angerlarsi-

maffiup avataanut inissiinernut tunngasut qaammatit pingasut iluanni suliarineqarnissaat anguniarneqartartoq.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5, piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup uanga paasineqqaarnera malillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnermi tunngaviusunik eqqortitsisuunngitsup massakkut taamatut sivissuseqarneranut ataatsimut pissutaasut nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsiviginiarlugit, taamatuttaarlu uanga paasineqqaarnera unaalluni piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup taama sivisutiginerata naammagittaalliortut ataasiakkaat inatsiseqartitsinikkut innarliivigineqarnerat pissutsit qanoq innerat apeqquataatillugu nassatarisinnaagaa.

Naammagittaalliuteqartarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara piffissap sulianik suliarinninnermut massakkut atorneqartartup qaammatit 24-t tikillugit sivissuseqarneranut pissutaasut pingaarnersiorlugit nassuiaateqaqqullugu.

Naammagittaalliuteqartarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara Naalackersuisut qulaani taaneqartutut anguniagaqaraluartut suliniuteqaraluartullu kiisalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq uangalu nammineq Naammagittaalliuteqartarfimmuut inassuteqaateqartaraluartunga piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sivikillisinneqarsimanginnera pillugu nassuiaateqaqqullugu."

Naammagittaalliuteqartarfiup 20. august 2007-imi imatut akivaanga:

"(...)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup oqaatigisinnaavaa pissutsit assigiinngitsorpassuit piffissamut sulianik suliarinninnermut massakkut atorneqartartumut sunniuteqartartut.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik taakku pingaarnersaat pillugit matumani nassuiaateqassaaq.

Naammagittaalliutit amerliartortut:

1) Aningaasaqarnikkut kommunit Ilaqutariinnermullu Pisortaqarfiup akornanni nalimmassaaneq pillugu naammagittaalliuterpassuit

- Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik innarluutilinnut tunngasuni aningaasartuutunik nalimmassaaneq pillugu sulianik 42-t missaannik tiggummiarpoq

- Suliat piffissartornartuupput, paasissutissartalersoruminaatsuullutik akinillu aalajangersaarnermut, sulisut qassiussusissaannik aalajangersaarnermut il.il. tunngasuullutik.

2) Innarluutilinnut tunngasuni nal. akunneri tapersersortitut ikiortiliisarnermut atorneqartut pillugit naammagittaalliuterpassuit

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

- 2005-imi suliat 61, 2006-imi 28-t 2007-imilu 1. augustip tungaanut 13-it tiguneqarput; naammagittaalliutini tamani inuit 2-nit 10-nut tamarmik immikkut naliliiffigineqartussat ilaasarput

- Suliat ikiorsiissutininik pisariaqartitsinerup annertussusia, sulisut qassiussusissaannik aalajangersaanermut il.il. tunngasuupput.

3) Naammagittaalliuitit tiguneqartut ataatsimut amerleriaataat

361 350 346 227

2004 2005 2006 1/8 2007

4) Naammagittaalliornissamut periarfissanik nutaanik atulersitsineq

- Tapersorsortitut ikiortit ataqatagiissaarisuinik Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmit kommuninillu peqatigiilluni atorfinitsinneqartut pillugit suliat; akissarsiatigut nammatassat agguataarneqarnerat pillugu naammagittaalliuitit

- Naapittarfiit sulliviillu qanoq nassuiarneqarnissaat pillugit suliat, tassa imaappoq taakku tunissiornermik ingerlataqartuunersut imaluunniit "naapisimaartarfiunersut"

- Suliffeqanngikkallarnermi aalajangersakkat tunngavigalugit ikiorsiissutit pillugit naammagittaalliuitit (imaanngitsoq isumaginninnermut tunngasut pillugit peqqussut, kisianni suliffeqanngikkallarneq pillugu peqqussut tunngavigalugu Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliornissamut periarfissamik ilitsersuineq)

- Ulluunerani paaqqinniffiit pillugit aalajangersakkat tunngavigalugit aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuitit. Qulaaniittut.

Kommunit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik pillugu aningaasaqarnermut naammagittaalliuita at takuneqarsinnaasut amerlapput, tassami suliat oqimaatsuugajuttaramik suliamilu ataatsimi inuit 19-it tikillugit pineqarajuttarlutik. 1. august 2007-imi suliat 134-t missaat Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmi suliassaapput - suliat tamanik kommunit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik pillugu naammagittaalliuitaannut tunngasuupput.

Allattoqarfimmut atugassiissutit amigartut:

Ajornartorsiutit ilaat tassaavoq inatsisilerituut marluk naammagittaalliutinik Naammagittaalliuteqartarfimmut suliassanngortinneqartussanik ingerlaavartumik paasissutissartalersuissappata piareersaassappatalu naammagittaalliuitit takkuttut amerlavallaarnerat.

Naammagittaalliuteqartarfiup siusinnerusukkut siulittaasuata Naalakkersuisut Allattoqarfiani pisortasut 30. marts 2007-imi ataatsimeeqatigai, Naammagittaalliuteqartarfiullu allattoqarfiani ulluinnarni sulineq ingerlanneqarsinnaassappat inatsisilerituut ikinnerpaamik pingasut pisariaqartinneqarnerat malugeqqullugu oqaatigalugu. Siulittaasup aammattaq oqaatigaa suliat uninngasuutit massakkorpiaq 481-iusut ikilisarneqarsinnaassappata piffissami aalajangersimasumi amerlanerusunik atugassiissuteqartoqarnissaa pisariaqartoq.

Ataatsimiinneq taanna piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartumik sivikillisarniarlugu suliniutinik tigussaasunik manna tikillugu suliniutigineqarfigineqarsimanngilaq.

Aammattaaq suliat amerleriaataat naammagittaalliuutillu pillugit suliat killiffiinik nalunaarsuiffik qaammatit tamaasa suliarineqartarpoq.

Suliat killiffiinik nalunaarsuiffik taanna Naalakkersuisut Allattoqarfianni pisortanut agguaneqartarpoq, taakkulu taamaalillutik Naammagittaalliuuteqartarfimmi pissutsinik tamakkiisumik ilisimatinneqartarlutik.

Naammagittaalliuutit pillugit sulianik paasissutissartalersuinerup ajornakusoornera:

Naammagittaalliuutit suliallu paasissutissartaasa amerlanersaat kalaallisut nassiunneqartarput. Namminersornerullutik Oqartussat nutserisoqarfiat saaffiginnissutinik taakkuninnga nutserinnermut Naammagittaalliuuteqartarfiup atortariaqartarpaa, tamannalu naammagittaalliuutip tiguneqarneranit naammagittaalliuut tunuartinneqarsinnaanersoq isummernissap tungaanut piffissap svisoorujussuup amerlanertigut ingerlasarneranik nassataqartarpoq.

Aammattaaq Naammagittaalliuuteqartarfiup nutserisoqarfeqannginnera pissutigalugu kommuninut attaveqarfiginninniirneq ajornakusoorajuttarpoq paatsooqatigiiffiusartorujussuullunilu, taamalu suliani paasissutissat pissarsiarineqannginneranni arlaleriarluni saaffiginnittoqartariaqartarluni.

Suliarpassuit naammagittaalliuutinut tunngasut aalajangiisumi siullermi paasissutissartalersorneqarnerat assut ajortarpoq, kommunillu allakkatigut paasissutissanik amigartorujussuamik nassiussisarput sulianik pitsaanngitsumik suliarinninnermik, ingerlaavartitsinnginnermik kommuninilu atugassiissutit amigarnerannik pissuteqarunartumik.

Aaammattaaq immikkoortumi oqartussaasup aamma Nakkutilliisoqarfiup pisut ilarpassuini kommunit arlaleriarlutik saaffigineqartaraluarlutik akissuteqanngitsoortarfiini Naammagittaalliuuteqartarfimmit atorneqarsinnaasanninnerat ajornartorsiutaavoq.

Naammagittaalliuuteqartarfik nakkutilliinermi oqartussaasunut ajornartorsiutit pineqartut pillugit saaffiginnittarsimagaluarput, tamatigulli itigartinneqartarsimallutik.

Pingaartumik innarluutilinnut tunngasuni aalajangersakkat paasiuminaatsuullutillu ataqatigiinneqannginnerat:

Naammagittaalliuutit pisariaqanngitsut amerlavallaat Naammagittaalliuuteqartarfiup tigusarpai.

Aalajangersakkat arlalippassuartigut erseqqarluttuupput, kiisalu innuttaasut kommunillu naammagittaalliornissaannut annertuallaamik periarfissaqartitsillutik.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Naalackersuisut qaqugukkut naammagittaalliortoqarsinnaanera pillugu pitsaanerusunik ilitser-suusiortariaqarput, taamatuttaarlu inatsisiliornermi naammagittaalliornissamut periarfissat in-nersuussutigineqartarnerannik Naalackersuisut eqqumaffiginninnerunissaat kissaatiginarsin-naalluni.

Naammagittaalliuuteqartarfiup aammattaaq Naalackersuisut inatsisiliornermi pisariaqan-gitsut pillugit aalajangersakkanik atulersitseqqullugit kaammattorsinnaavai.

Piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaa taannaavoq, pin-ngitsaaliinikkut meeqqamik inissiinerup imaluunniit tapersersortitut ikiortimik sapaatit akun-nerannut minutsini 20-ni atorfinitsisinissamik itigartitsineq pineqarnerseq apeqqutaatinnagu.

Isumaginninnermi tunniunneqartartut, pingaartumik innarluutilinnut tunngasuni, a-merlassusiinik naalackersuinikkut isummerfiginninnginnerup inatsiseqartitsinikkut pi-sinnaatitaaffiugaluartunik aningaasassaqaqqanneq tunngavilersuutigalugu tunniussi-nissamik itigartitsisoqartarnerata manna nassataraa:

Innarluutillit pillugit peqqussut piffissami ullumikkornit allaasumi tunngaviillu ullumikkut piu-sunit allaasut tunngavigalugit suliarineqarsimavoq.

Tassa imaappoq innuttaaqataasut innarluutillit qanoq qaffasissusilimmik Kalaallit Nunaanni ikiorneqarnissaannik kissaateqarnerup naalackersuinikkut isummerfigineqaqqanneq Naamma-gittaalliuuteqartarfimmu ajornartorsiutaalersoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup ajornartorsiutit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmu arlaleriar-luni ilisimatitsissutigisarsimavai, taamatuttaarlu Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiiner-mini arlalinni innarluutillit pillugit nalunaarutini aalajangersakkat ilaat inatsisinik unioqquiti-sisuusut toqqaannartumik oqaatigisarsimallugu.

Tamanna inatsiseqartitsinikkut malittarisassat inatsisinik unioqquitisisuusut aqqinniarlugit Naalackersuisut suliniuteqarnerannik nassataqartarsimangilaq, malittarisassalli taakku aala-jangiinerni nutaani susoqarsimangitsutut atoqqinnarneqartarlutik.

Aammattaaq Naammagittaalliuuteqartarfik tunngaviusumik aalajangiisimatillugu aalajangiine-rit naliliiffigeqqinneqarnissaannut Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmi piumassuseqartoqaqqi-laq, taamatuttaarlu aalajangiinerit nutaat Naammagittaalliuuteqartarfiup tunngaviusumik aala-jangiinerinut Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup naleqqussaajumasanninerna Naammagittaal-liuuteqartarfiup misigisarlugu.

Tamatuma manna soorunalimi nassataraa, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfiup tunngaviusu-mik aalajangiineri unioqquutillugit aalajangiinerit nutaat kommuninit naammagittaalliuutigine-qartarnerat, taamalu Naammagittaalliuuteqartarfik pisariaqaqqangitsumik suliasaqaqarnerulersit-tarlugu.

Naak Naalackersuisut siusinnerusukkut anguniagaqarsimagaluartut suliniuteqarsimagaluartulu kiisalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq Inatsisartullu Ombudsmandiat Naammagittaalliuteqartarfimmut inassuteqaateqarsimagaluartut piffissap sulianik suliarinninnermut ator-neqartartup sooq sivikillisinneqarsimanginnera pillugu nassuiaasoqarnissaa Inatsisartut Om-budsmandiata aammattaaq kissaatigaa.

Naammagittaalliuteqartarfik sulisunik piukkunnartunik pissarsiniarnermini annertoorujus-suarnik ajornartorsiuteqarpoq. Naammagittaalliuteqartarfiup inatsisilerituutut atorfik kingul-lermik inuttassarsiorsimagaluarpaa, qinnuteqaatinilli tigusaqarsimanani.

Naammagittaalliuteqartarfiup paasinninnera unaavoq sulisut piukkunnaateqartut qinnuteqar-tinniassagaanni immikkut siunnersortimik atorfinitsitsinissaq Naammagittaalliuteqartarfim-milu atorfinni tamani akissaatit qaffanneqarnissaat pisariaqartoq.

Naammagittaalliuteqartarfik isuma taanna pillugu Naalackersuisut Allattoqarfianni ajoraluar-tumik paasineqartarsimangilaq.

Naammagittaalliuteqartarfik piffissap sivoorujussuup ingerlanerani ataatsimut isigalugu ikippallaartunik sulisoqarsimavoq. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq 2007-imi aningaa-sanut inatsit pillugu imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

"Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaa Naalak-kersuisut AIS07-ip allannguutissaatut siunnersuummik saqqummiussissasut, taamaalilluni Naammagittaalliuteqartarfik nutserinermut allattoqarnermilu ikiortinut pisariaqarneratut a-tugassinneqarsinnaaqullugu. Naalackersuisut inassuteqaat taanna malinnianguippassuk A-taatsimiititaliap tamanna imatut paasisariaqarpaa, tassalu innuttaasut pisinnaatitaaffigisamit-ut ingerlatsivimmit naammaginarfumik pilertussuseqartumik oqaatsillu innuttaasup nammi-neq atorumasai atorlugit kiffartuunneqarnerat atorunnaarsinniarlugu Naalackersuisut matu-ma kingornatigut suliniuteqarniartut."

Naalackersuisut 2007-imi aningaasanut inatsisip aappassaaneerneqarnerani imatut akipput:

"Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmi naammagittaalliutitut suliat amerliar-torput. Taamaattumik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap inassuteqaatigaa Isumaginnin-nermi Naammagittaalliuteqartarfimmi sulianik suliarinninnermut nutserinermullu aningaa-sat amerlanerusut immikkoortinneqassasut. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap inassute-qaataa Naalackersuisut tusaatissatut tiguaat, aningaasanullu inatsisissatut siunnersuutip pingajussaaneerneqarnissaanut allannguutissatut siunnersuutininik saqqummiussiniarlutik."

Naalackersuisut tamatuma kingornatigut 2007-imi aningaasaliissutit 420.000 kr.-nik ukiunilu missingersuusiorfiusuni 0,4 mio. kr.-nik qaffanneqassasut siunnersuummik saqqummiussippit, 2007-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuutit aappassaaneerneqarnerani Aningaasaqar-nermut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa tunngavigalugu.

Naalackersuisut siunnersuutaat Naammagittaalliuteqartarfiup nutserisarneq pillugu allakkiaa-nik tunngaveqarpoq, Naammagittaalliuteqartarfillu tassani imatut allappoq:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

"Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq 2007-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuutit aappassaaneerneqarnissaa sioqullugu isumaliutissiissummini Naalackersuisut allannguutisatut siunnersuummik saqqummiussissasut inassuteqaateqarpoq, taamaalilluni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiinerit kalaallisut qallunaatullu nassiunneqartarsinnaalersillugit pisariaqartunik atugassiissuteqarfigineqarsinnaaqullugu.

Naalackersuisut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuummi oqaatigaat 2007-imi aalajangiinerit 350-it suliarineqarniartut.

Taamaalilluni Naammagittaalliuuteqartarfiup quppernernik 700-nik avataanit nutserititsinisaa 2007-imi piariaqartussaavoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup avataanit nutserisitsinermini quppernermut 400 kr.-t nalinginnaasumik akilertarpei. Nutsigassanut nukinginnartunut atatillugu akigitinneqartoq marloriaatinngortarpoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup naliliinera unaavoq nutsigassat ilarpaalui nukinginnartutut nutsertinneqartariaqartut.

Nutserisitsinerit affaat nukinginnartutut suliaritinneqassappata Naammagittaalliuuteqartarfik 2007-imi katillugit 420.000 kr.-nik (350 x kr. 400 + 350 x kr. 800) aningaasaliiffigeqqin-qarnissamik pisariaqartitsisussaavoq."

Taamaalilluni Naammagittaalliuuteqartarfik taamaallaat nutserinnermut aningaasaliiffigeqqinneqarsimavoq, tassalu allattoqarfiup suliarinninnera pinnagu, naak Aningaasanut Ataatsimiititaliaq tamanna inassuteqaatigigaluaraa.

Naammagittaalliuuteqartarfiup aammattaaq 2008-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut Ombudsmandimut malugeqqussavaa, tassanimit Naammagittaalliuuteqartarfiup aningaasartuutaanut allanut aningaasaliissutit 300.000 kr.-ngajannik ikilisinneqarsimammata.

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuut massakut ilutsini atorlugu akuerineqassappat tamanna Naammagittaalliuuteqartarfiup 2008-mi massakut ataatsimiittarnernik ingerlatsinerup attatiinnarnissaanut tamatumunngalu peqatigitillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerinik avataaneersunik nutserisitsinerimut naammattunik aningaasassaqarnaviannigilaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisut Allattoqarfiat aamma Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik 18. oktober 2007-imi tusarniaavigaakka.

Naalackersuisut Allattoqarfiannut imatut allappunga:

"Ombudsmandip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut allakkani 16. juli 2007-imeersuni nalunaarutigaa piffissap Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaata sivilissusianut pissutaasoq nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsiviginarlugu Ombudsmandi aalajangertoq.

Tusarniaanermut akissut, assilinera ilanngullugu nassiunneqartoq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Ombudsmandimut 20. august 2007-imi nassiuppaa.

Naalakkersuisut Allattoqarfiat tamatumunnga atatillugu qinnuigaara pissutsit makku Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissummini saqqummiussimasai pillugit oqaaseqaateqaqqullugu:

"Naammagittaalliuuteqartarfimmuttaaq ajornartorsiutaasartoq tassa naammagittaalliuuteqartarfiup aqutsisoqarfiit nakkutilliisoqarfiannik aamma imaluunniit kommunit Nakkutilliisoqarfiannik atuisinnaannginnera kommunit arlalippassuariarluni saaffigisaraluarlugit akinaveersaaraangata.

Naammgittaalliuuteqartarfik arlaleriarluni nakkutilliisoqarfiit ajornartorsiutit ersarissut pillugit saaffigisarsimagaluarpai tamatigulli itigartitaasarluni.",

"Naalakkersuisut qaqugu naammagittaalliortoqarnissaa pillugu kommuninut ilitsersuusiamik pitsaanerusemik suliaqartariaqarput,"

aamma

"Naammagittaalliuuteqartarfiup sulisussanik piukkunnartunik pissarsinissani assut ajornartorsiutigaa. Kingullermik naammagittaalliuuteqartarfik inatsisilerituutut ilinniarsimasumut fuldmægtigitut atorfik inuttassarsiorpaa, qinnuteqaammilli tigusaqarsimanani. Naammagittaalliuuteqartarfik isumaqarpoq pisariaqartoq naammagittaalliuuteqartarfimmi atorfiit tamarmik qaffasinnerusemik taaguuserneqarnissaat, tassa immikkut sungiusarsimasutut ilinniarsimasutullu siunnersuisartutut taaguserlugit (specialkonsulent), taamaaliornikkut sulisussat piginnaanngorsarluarsimasut pilerisaarumallugit.

Ajoraluartumilli Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaa Naalakkersuisut Allattoqarfiannit ilalrneqanngilaq."

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmut imatut allappunga:

"Ombudsmandip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut allakkani 16. juli 2007-imeersuni nalunaartugaa piffissap Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik sularinninnerminut atortagaata sivisussusianut pissutaasoq nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsiviginiarlugu Ombudsmandi aalajangertoq.

Tusarniaanermut akissut, assilinera ilanngullugu nassiunneqartoq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Ombudsmandimut 20. august 2007-imi nassiuppaa.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara pissutsit makku Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissummini saqqummiussimasai pillugit oqaaseqaateqaqqullugu:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

"Naammagittaalliuuteqartarfiup arlaleriarluni Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik ajornartorsiutit pillugit ilisimatittarsimavaa, soorluttaaq aamma naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinernut arlalinnut atatillugu toqqartumik innarluutillit pillugit nalunaarutini aalajangersakkat inatsisinut naapertuutinnngitsutut nalilertarsimagai. Taamaaliornerulli Naalakkersuisut inatsisini malittarisassat eqqunngitsut iluarsiiviginiarlugit iliuuseqarnissaat kingunerisarsimanngilaa, taamaakkaluortoq aalajangersakkat eqqunngitsut aalajangiinerni nutaani atuinnartarlugit.

Taamatuttaaqq Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik aalajangiinernik aammaarluni naliliisarnissamut piumassuseqanngilaq, naak naammagittaalliuuteqartarfik tunngavissatut aalajangiigaluortoq, kiisalu naammagittaalliuuteqartarfik misigisaqartarsimavoq Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik aalajangiinerit nutaat naammagittaalliuuteqartarfiup tunngavissatut aalajangiigaanut iluarsissallugit piumassuseqartanngitsoq."

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup 5. november 2007-imi imatut akivaanga:

"[...]

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup tamanna pillugu makku paasisutissiisutigisinnaavai.

* Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik nakkutigineqarluni sullivinnik atuisut aalajangersimasumik akiliutaannik akiliinissap itigartinneqarnera pillugu tunngaviusumik 28. april 2006-imi aalajangiivoq. Inatsisikkut erseqqissumik tunngavissaq pilersinniarlugu tamatum kingornatigut peqqussut allannngortinniarlugu ingerlaannaq suliniuteqartoqarpoq, allannguullu taanna Inatsisartut 2006-imi ukiakkut ataatsimiinneranni akuerineqarpoq. Pineqartoq tassaavoq annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaata allannngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 13, 20. november 2006-imeersoq, tassuunalu aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut nakkutigineqarluni sulliviit annertuumik innarluutillit namminerisaminnik ineqartut suliffigisartagaasa ingerlanneqarnerinut tapiissuteqarsinnaasut. Akissarsianut aningaasartuutitut kiisalu suliassaqartitsinnermi atorussanut aningaasartuutitut ingerlatsinnermi tapiissuteqartoqarsinnaavoq.

* Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tunngaviusumik aalajangiinerni 3. juni 2005-imeersumi malugeqqullugu oqaatigaa Namminersornerullutik Oqartussat annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarutaanni nr. 28-mi, 22. december 2000-imeersumi § 11, imm. 4 inatsisunik unioqutitsisuusoq, tassami annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat pillugu oqaaseqaatini ulloq unnuarlu paaqqinniffinni tapersersortitut ikiortinik atuinnermut nalunaaquttap akunnerinik atugassanik akuersissuteqartoqarsinnaanera innersuussutigineqarsimammat. Annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarut nutaaq tusarniaatigalugu massakkut nassiunneqarsimavoq; tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussap naanerata kingornatigut tusarniaanermut akissutit ilanngunneqassapput, taamalu § 11, imm. 4 atorunnaassalluni.

Innarluutilinnik paaqqinniffiit missingersuusiunneqarneranni sulisunut, matumani najugaqartunut tapersersuineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, aningaasat naammattut immikkortinneqarnissaat sillimmaanneqassaq. Tamanna paaqqinniffiit pitsaassuseqartitsinerannut iluaqutaassaaq, tapersersortitut ikiortinik paarlagaattuartunik atorfinitsitsisarnermut taarsiul-

lugu. Taamaalilluni ulloq unnuarlu paaqqinniffinni pisuni immikkut illuinnartuni tapersortitut ikiorteqarnermut nalunaaquttap akunnerinik atugassanik tunniussisarnissaaq kisimi pisa-riaqartinneqalissaaq.

* Isumaginninnermi tunniunneqartartut 1. november 2007-imi atuuttut pillugit kaajallaasitami nr. 255-imi allannqortitsisoqarpoq, taamaalilluni sulinnermi isertitatut annaasanut ukiumut sapaatit akunnerini 45-ni taarsiissuteqartarneq atorunnaarlugu sapaatit akunnerini 52-imi taarsiissuteqartoqartalerluni. Kukkuneq taanna malugineqarpoq allannguuteqartitsiniarlunilu suliniuteqarneq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup maluginneqqusinera sioq-qulluguli Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup inatsisilerituunit aallartinneqarsimalluni.

Aammattaaq oqaatigineqarsinnaavoq peqqussutit, nalunaarutit ilitsersuutillu ataqatigiinneqartussaanerat Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup ingerlaavartumik eqqumaffigigaa, taamaalillutik oqaasertat assigiinngitsut paatsoorneqarsinnaaqqunagit imaluunniit malittarisassat allannqortitat nassiunneqannginneranni erseqqissarneqarsinnaasaqullugit.

Taamatutaaq Ombudsmandip allagaanit erserpoq "... Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik aalajangiinernik aammaarluni naliliisarnissamut piumassuseqanngilaq, naak naammagittaalliuuteqartarfik tunngavissatut aalajangiigaluartoq, kiisalu naammagittaalliuuteqartarfik misigisaqartarsimavoq Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik aalajangiinerit nutaat naammagittaalliuuteqartarfiup tunngavissatut aalajangigaanut iluarsissallugit piumassuseqartanngitsoq."

Tamanna pissusiviusunut naapertuutinngilaq. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmi aalajangiinerit naliliiffigeqqinneqartarnissaat annertuumik piumassuseqarfigineqarpoq, tamannalu suliani ukunani pisimasoq uppersarsinnaavarput:

1. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup nammineq suliniuteqarnermigut suliamut 5. juli 2005-imeersumut Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup aalajangiineranik Naammagittaalliuuteqartarfiup allannqortitsivigisaanut atatillugu tapersortitut ikiorteqartitsinnermut nalunaaquttap akunneri atugassatut tunniunneqartartut pillugit suliat tamaasa naliliiffigeqqissimavai.
2. Suliami [...-meersumi] 13/3 2007-imeersumi suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit suliarineqannginnerani Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup naliliiffigeqqippaa.
3. Suliani [...]meersumi, [...]meersumi] [...-meersumilu] 2006-ip naaneraneersuni suliat Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup naliliiffigeqqippai, itigartitsinnermillu aalajangeeqqaarni allannqortillugit angajoqqaat 18-it [...]mi] 2007-imi januarimi ataatsimeersuarnermi peqataanissaannut ilaannakortumik akuersissuteqartoqarnissaa aalajangerlugu.
4. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qamutit motorillit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmit sillimmaserneqartassasut pillugu tunngaviusumik 26. januar 2007-imi aalajangiivoq, tak. nalunaarummi nr. 28-mi, 22. december 2000-imeersumi § 24. Suliat taamaattut tamaasa Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup tamatuma kingornatigut naliliiffigeqqippai, qamutinullu taakkununga sillimmasiisarnermut aningaasartuutit tamatuma kingorna akilertalerlugit.

5. Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup nassuerutigisariaqarpaa piffissami aalajangersimasumi Ilaqutariinnermut Pisorta qarfimmi suliat amerlassusiat atorfiillu inuttaqanngitsut pissutigalugit sulianik suliarinninnermi ulapaarnerup kingunerisaanik suliat tamarmik naammagittaalliutiginearlutik aalajangiivigineqarnerinut sanilliullugit naliliinissaq siunertaralugu sukumiisumik misissornissaannut periarfissaqarsimanani. Taamaattorli siusinnerusukkut suliaasimasut naliliiffigeqqinneqartarnissaat kiisalu suliat nutaat takkuttut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup siusinnerusukkut aalajangiinerinut sanilliullugit naliliiffigeqqinneqartarnissaat anguniarlugu annertuumik suliniuteqartoqarpoq.

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup tamatumunnga peqatigitillugu paasissutissiissutigisinnaavaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup piffissaliussai eqqortinniarlugit pisorta qarfik tamatigut ilungersuuteqartartoq, taamaalilluni sulianik suliarinninnermut piffissap pisariaqanngitsumik sivisuallaap atorneqarnissaa pinngitsoorneqarsinnaasaqullugu. Piffissaliussat 2006-imi upernaakkut/aasakkut piffissap ingerlanerani innarluutilinnut immikkoortorta qarfimmi atorfiit inuttaqanngitsut pissutigalugit eqqortinnissaat ajornartarsimavoq, tamannalu Naammagittaalliuteqartarfiimmut allakkani 24. maj 2006-imeersuni aamma 2. august 2006-imeersuni nalunaarutigineqarpoq, suliat sorliit suliarineqarnissaminnik utaqqisut nalunaarlugit.

Ilaqutariinnermulli Pisorta qarfiup aamma oqaatigisariaqarpaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiimmi piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartarup sivisunera Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup suleriaasiinut sunniuteqartarmat, tassami suliami taamaattumi suliap naammagittaalliutiginearqarup aalajangiiffigineqarnissaata tungaanut suliamik suliarinninneq manna tikillugu pisarneq malillugu ingerlanneqartarmat.

Aammattaq Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup pisuni arlalinni malugisimavaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup aalajangiinerata kingornatigut aalajangiinerup nassiunneqarnissaata tungaanut piffissaq sivisungaatsiartorsuaq ingerlasinnaasartoq, tamannalu piffissami akunniliuttumi kommunimut aamma Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiimmut aamma suliasaqarnerulersitsisinnaasarluni." (Atorfeqarfiimmi nutsigaavoq)

Naalakkersuisut Allattoqarfiata 7. november 2007-imi imatut akivaanga:

"(...)

Naammagittaalliuteqartarfiup "Aammattaq immikkoortumi oqartussaasup aamma Nakkutilliisoqarfiup pisut ilarpasuini kommunit arlaleriarlutik saaffigineqartaraluarlutik akissuteqanngitsoortarfiini Naammagittaalliuteqartarfiimmit atorneqarsinnaasanninnera ajornartorsiu-taavoq. Naammagittaalliuteqartarfik nakkutilliinnermi oqartussaasunut ajornartorsiu-tit pineqartut pillugit saaffiginnittarsimagualarput, tamatigullu itigartinneqartarsimallutik."-mik oqar-nera eqqarsaatigalugu makku paasissutissiissutigineqarsinnaapput:

Nakkutilliisoqarfiup Allattoqarfiata oqaatigaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup ajornartorsiu-tit pineqartut pillugit sukkulluunniit saaffiginnissuteqartarsimaneragoq Nakkutilliisoqarfiup Allattoqarfiata ilisimasaqarfiginngikkaa. Nakkutilliisoqarfiup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik itigartittarsimanngilaa. Naammagittaalliuteqartarfiup immikkoortumi oqartussaasumut (Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiimmut) saaffiginnissutai Naalakkersuisut Allattoqarfiata ilisimasaqarfiginngilai.

"Naalakkersuisut qaqugukkut naammagittaalliorqarsinnaanera pillugit pitsaanerusunik ilit-sersuusiortariaqarput"-mik oqarneq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq:

Naalakkersuisut Allattoqarfiata paasissutissiissutigisinnaavaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmumut isumaginninnermut tunngasuni suliasaqarfimmumut akisussaasut isumaginninnermut tunngasut iluanni naammagittaallior-nissamut periarfissaq pillugu isumaginninnermi malittarisassani isumagisaqartumut saaffiginnissinnaasoq, naammagittaallior-nissamut periarfissat pillugit ilitseruummik pitsaanerusumik suliaqart-qarnissaa siunertaralugu.

"Naammagittaalliuuteqartarfik sulisunik piukkunnartunik pissarsiniarnermini annertoorujus-suarnik ajornartorsiuteqarpoq. Naammagittaalliuuteqartarfiup inatsisilerituutut atorfik kingul-lermik inuttassarsiorsimagaluarpa, qinnuteqaatinilli tigusaqarsimanani. Naammagittaalliuute-qartarfiup paasinninnera unaavoq sulisut piukkunnaateqartut qinnuteqartinniassagaanni im-mikkut siunnersortimik atorfinitsitsinissaq Naammagittaalliuuteqartarfimmilu atorfinni tamani akissaatit qaffanneqarmissaat pisariaqartoq. Naammagittaalliuuteqartarfik isuma taanna pillugu Naalakkersuisut Allattoqarfianni ajoraluartunik paasineqartarsimanngilaq."-mik oqarneq pil-lugu manna oqaatigineqarsinnaavoq:

Naalakkersuisut Allattoqarfiata 2007-ip aallartinnerani Namminersornerullutik Oqartussani Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmumut inassuteqaatigisimavaa Naammagittaalliuuteqartarfimmi inatsisilerituut immikkut siunnersortinngortillugit qaffatsinneqassasut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 27. juni 2008-meersutigut qinnuigaara Naam-magittaalliuuteqartarfik Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup aamma Naalakkersuisut Allat-toqarfiata akissutaat pillugit oqaaseqaatissaqarner-soq uannut nalunaarutigeqqullugu.

Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup 20. august 2008-mi imatut akivaanga:

"Ombudsmandip allagaanut 27.06.2008-meersunut akissuteqarnermi aallaqqaasiutitut oqaati-gineqassaaq Naammagittaalliuuteqartarfik suliasaqarfiit 2008-mi februarimi allangortiterne-qarneranni Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiuutinillu Ilinniartitsiner-mut Naalakkersuisoqarfimmumut nuunne-qarsimammat, taassumalu Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfia Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfimmumut (SAA-mut) nuussimavaa.

Taamani Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiani Nunamut Namminermut Tunngasunut Allaffimmi 2007-imi atorfeqartitaasut atorfitik qimassimavaat, sulianillu suliarinnittutuaq nooqataasoq Danmarkimi Ankestyrelsimeersuavoq inatsisileritooq qaammatini sisamani suli-sussatut atukkiussa. Cand. merc. jur.-itut ilinniakkaminik naammassinnerlaaq 1.3.2008-mi Naammagittaalliuuteqartarfimmi maani sulianik suliarinnittutut aalajangersimasumik atorfini-tinneqarpoq. Inatsisileritooq atukkiussa Ankestyrelsimeersoq alla qaammatini arfinilinni Naammagittaalliuuteqartarfimmi maani sulisimavoq. Pineqartoq qaammatip matuma naanerani soraartussaavoq, inatsisilerituumillu allamit 2008-p sinneranut Danmarkimit atukkiunneqartu-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

mit taarserneqartussaalluni. Inatsisileritooq misilittagartooq Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiani maani aalajangersimasumik sulisussatut 1. 7. sulilerpoq, ukiullu naanerani inatsisileritooq atuagarsornikkut pikkorissorujussuaq sulilissaaq, atorfinni pingasuussatut manna tikillugu aalajangersarneqarsimasuni kingulleq. - Kiisalu Aqutsisoqarfiup Danmarkimi Arbejdsskade styrelsi suleqatigalugu ...-p Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aamma Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiisarfiup allattoqarfiani allaffeqarfimmi pisoratatut 1.4.2008 aallernerfigalugu atorfinitsinneqarnissaanut aningaasat nassaarisimavaat.

Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut ilanngullugu nassiuuneqarpoq piffissap Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiimmi sulianik suliarinninnermut atortagaata sivikillisinneqarnissaanut iliuusissanut pilersaarusiap assilineri, taannalu maanngaanniit Naalackersuisut Siulittaasuannut, Inatsisartut Ilaqutariinnut Ataatsimiititaliaannut aamma Ataatsimiititaliap siulittaasuannut 20. april 2008-mi nassiuuneqarsimavoq. Iliuusissanut pilersaarusiap tassani titarnermi allerpaami oqaatigineqarpoq paasisitsiniarnermik suliaqarnermut aamma nunap immikkoortukkuutaartumik kommunini isumaginninnermik ingerlatsivinni sulianik suliarinnittut atuartinneqarnissaannut atugassanik ilassutitut tapiissutinik qinnuteqartoqarsimasooq. - Eqqarsaatigineqarpoq atuartitsineq taanna cand. jur. Naja Joelsenimit taamatuttaaq Ataatsimiititaliamut siulittaasuusumit ingerlanneqassasoq. Atortussat ilassutitut aningaasaliissutissanik qinnuteqaatip suliarineqarneranut atugassatut tunngaviusinnaasut Naalackersuisut Siulittaasuata allattoqarfianut 29.02.2008-mi tunniunneqarput, taamanilu aningaasaqarnermut pisortaasumut nassiuuneqaratik - aamma Inuussutissarsiortermit il.il. Naalackersuisoqarfimmut ingerlateqqinneqaratik, tassami Naalackersuisoqarfimmi suliassaqarfimmi allannqortitsineq kingusinnerusukku it ingerlanneqarmat, kisianni 1.2.2008-mit kingumoortumik atuutilersumik. Atortussat aprilip naanerani Inuussutissarsiortermit il.il. Naalackersuisoqarfimmut nassiuuteqqinneqarput, taassumalu ilassutissatut aningaasaliissutinik qinnuteqaat suliaralugulu nassiuusimavaa, qinnuteqaallu massakku Aqutsisoqarfiup ilisimatinneqarnera malillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamiippoq, aasaaneranili sulinnigffeqaanginnermi isummerfigineqarsimanani.

Pissutsit aningaasaliissutinut tunngasut pillugit paasisutissiissutigineqassaaq Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfiup 2009-mi aningaasanut inatsisikkut aningaasaliissutit annertuumik qaffanneqarnissaannik qinnuteqaat Naammagittaalliuuteqartarfiup atorfinitsitsinissamut periarfissaanik nukittorsaasussaaq allattoqarfiullu ingerlataanut allatigut pitsanngorsaataasussaaq tunniussimagaa, taamaalilluni ilaatigut piffissaaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq annertuumik piviusorsiorumillu sivikillisinneqarsinnaaqqullugu. 2009-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq 2008 eqqarsaatigalugu aningaasaliissutit 5,04 %-iinnarnik aningaasat nalikilliarfornerannuinaaq naapertuuttumik qaffanneqarsimasut. Taamaalilluni oqaatigineqarsinnaavoq piffissaaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq sivikillisinniarlugu sulisoqarnerup annertusaarneqarnissaa naalackersuinikkut piunnaassuqartoqanngitsoq.

Naammagittaalliuuteqartarfik ukioq manna tikillugu marloriarluni ataatsimiissimavoq, taakkunanilu suliat 50-it missaat aalajangiiffineqarsimallutik. Suliat 800-t missaat Naammagittaalliuuteqartarfiimmi massakku ingerlapput. Taamaalilluni suliat amerleriarsimapput, piffissarlu sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq agguaqatigiissitsinnermi qaammatinik 24-nik sivisususeqarpoq.

Tusarniaanermut akissutit pillugit

Atortussani Aqutsisoqarfiup Naalakkersuisut Siulittaasuata siusinnerusukku pisortaqarfigisimasaanit Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata nuunneranut atatillugu tigusimasaani Naammagittaalliuuteqartarfik Nakkutilliisoqarfimmut Nunamut Namminermut Tunngasunut Allaffimmiittumut allakkatigut saaffiginnittoqartarsimangitsoq takuneqarsinnaavoq, tak. allaffeqarfiup pisortaata ...-p Inatsisartut Ombudsmandiannut allagai 7.1.2007-imeersut.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 3.1..2007-imi ullulerneqarsimasooq eqqarsaatigalugu taanna piffissamut suliaasaqarfiit allannqortinneqarnerat sioqullugu atuuttumut tunngasuvoq, taamattaarlun ajornartorsiutinut pissutsit atuuttut tunngavigalugit Aqutsisoqarfiup akinissaanut atugassiissutinik atuinissaminik kissaatigisaqarfiginngisaanut tunngasuusut takuneqarsinnaalluni.

Naggasiutitut oqaatigineqassaaq massakku paasissutissiissutigineqartut malillugit Qitiusumik Allaffeqarfissuarmi taassumalu ataani aqutsisoqarfinni inatsisilerituunik amigaateqarnerujussuaq (50-init 25-it amigaataanerit), aningaasaliissutit piusut, ilaatigullu piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sivikillisinneqarnissaanut Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata nukittorsarneqarnissaanut naalakkersuinikkut aningaasaqarnikkullu suli piunassuseqannginneq isiginiarlugit ukiup affaani kingullermi allattoqarfiup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmik siunissami sulinissaanut pitsaanngoriaatit ataani atsiortumut iluarisimaarnartorujussuurtut toqqissisimanartorujussuurtullu isikkoqarput."

Piffissap Isumaginninnermik Naammagittaalliuuteqartarfimmi sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sivikillisinneqarnissaanut iliuusissanut pilersaarussiaq

Piffissamik sulianik suliarinninnermut atorneqartartumik sivikillisisineq arlalinnik qaffassisuteqartuni ingerlaavartumik sulinerussaaq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi allaffeqarfiup pisortaa ataaseq atorfinitsinneqarsimavoq, allaffeqarfiullu pisortaata suliasaasa ilaat ilaatigut tassaassaaq piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sivikillisinneqarnissaa.

Piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup siviisoorujussuuneranut pissutaasut arlaaliupput. Pissutsit ilaat piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup siviisoorujussuuneranut pissutaasut tassaapput:

- * Allagaatinik passusseriaatsit assigiinngitsorpassuupput, nalunaarsueriaatsillu pisoqalisimalutillu piffissaajarnartuullutik.
- * Sulianik suliarinninnermi ingerlaartitsisarnerit qitiutillugit isiginiarneqarsimangillat.
- * Naammagittaalliuuteqartarfimmi piffissami siviisuumi sulisut piukkunnartut amigaataajuarsimapput, tamatumalu Danmarkimi Ankestyrelsimi sulisunik atortariaqarsimaneq kinguneraa, tamatumalu nassatarisimallugu ilisimasat sorlaninngitsoortarnerat aqqissuusaaanerullu a-taavartuunnginnera.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

* Tamatuma saniatigut kommuninik suleqateqarneq inatsiseqartitsinikkullu innarlitsaaliineq eqqarsaatigalugu akunnattuunganissamut pissutissaqartitsisimavoq. Ilaatigut kommunit ingerlatsivii inatsisilerinikkut amigaateqartorujussuupput, ilaatigullu suliami allagaatit Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermini atugassai kingusinaartorujussuarmik tunniunneqartarlutik.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi siunissami makku qitiutilugit isiginiarneqarniarput:

1. Allagaatinik qarasaasiakkoortitsineq
2. Ingerlaartitsinerup pitsaanerpaaffissaminiitineqarnera
3. Sulisussarsiniarneq sulisunillu tigungminniinnarniarneq
4. Oqartussaasunik allanik suleqateqarneq

Taakkununga peqatigitillugu ingerlaartitsisoqassaaq, tassanilu allagaatinik qarasaasiakkoortitsisarneq (Captia 3.0) atorneqalissalluni. Sulianik suliarinninnermi ingerlaartitsisarnerit LEAN-imik periaaseqarnermi tunngaviit malillugit ingerlanneqassapput.

Kommunini sulisunut paasisitsiniaanermut atuartitsinermullu immikkut aningaasaliissutit qinnuteqaatigineqarsimapput. Sulisussarsiniarneq sulisunillu tigungminniinnarniarneq eqqarsaatigalugit pilersaarutaavoq siunissaq qaninnerusooq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit sakkortunerusunik iliuseqartoqassasoq. Sulisussarsiniarnermut pilersaarusiaq sulii suliarineqarsimanngilaq, aasaanerani sulinnigiffeqalinnginnermi piareersimanissaa naatsorsuutigineqarluni." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Inatsisilerinermi pisortap Michael Mikkelsenip Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfik iliussissanut pilersaarusiaq qulaani issuarneqartoq aamma Naammagittaalliuuteqartarfiup Inatsisartut 2009-mi aningaasanut inatsisaata akuerineqarnerata kingornatigut atugassiissutitigut inissisimanera pillugit oqarasuaatikkut 16. januar 2009-mi tusarniaavigai.

Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfimmi sulisut pineqartut oqaatigaat Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni Naammagittaalliuuteqartarfimmut atorfiit pingasut inuttalernerneqarsimasut amerlassusiliunneqarsimasut. Tassani aamma ilaavoq allaffeqarfiup pisortaatus atorfik, taassumalu massakkut suliaasaani suliat sulisilluni ajoqusernermut tunngasut aamma Naammagittaalliuuteqartarfiup allattuatus suliasat ilaatinneqartut.

Ukiumi matumani Naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasiata pitsanngorsarneqarnissaa immikkut eqqumaffigineqarniarpoq, matumani suliaasanik Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasuanut isumagisassanngortitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Inatsisilerinermi pisortap apeqqutaanut akissutitut oqaatigineqarpoq allakkatigut taasisarnerup annertunerusumik atorneqalernissaanik Ombudsmandip siusinnerusukkut inasuteqaataa taamaallaat killilimmik malinneqassagunartoq, tassami Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaasa aningaasalersueriaaseq pissutigalugu suleriaatsip taassuma killilersorneqarnissaa kissaatigimmassuk, taakkumi taamaallaat ataatsimiinnerni peqataanerminnut aningaasarsiaqartinneqarmata, sulianik piareersaanermut aningaasarsiaqartinneqaratik.

Piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaa suliqaammatit 24-t tikillugit sivilissuseqarpoq, ukiulli ingerlanerani sivikillisinneqarnissaa naatsorsuutigineqarluni.

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Piffissaq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi nalinginnaasumik uuttueriaaseq malillugu sulianik suliarinninnermut atorneqartussaq

Suliani marlunni oqaaseqaatinni, tassalu oqaaseqaatinni 28. juni 2005-imeersumi aamma 4. oktober 2005-imeersumi, Naammagittaalliuuteqartarfimmu tusarniaaninni 16. juli 2007-imeersumi innersuussutigisanni, piffissaq oqartussaasut sulianik suliarinninnermut atortagaat eqqarsaatigalugu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi ataatsimut piumasaqaataasut pillugit oqaaseqaateqarpunga.

Suliani taakkunani marlunni ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup allaaserineqarnera Naalackersuisut Inatsisileriffiata suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuusaaani december 1994-imeersumi imm. 199-imiittoq aamma imm. 204-miittoq innersuussutigaaakka, taakkulu issuaqqinnissaannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga:

“199. Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviiniit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnissaannik piumasaqaat pingaartumik atuuppoq suliasanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminer-sorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfuit, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfisaanni.

[...]

204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq sivilissuseqartarnissaat pillugu nalinginnaasumik aalajangersagartaqanngilaq. Tamatumunnga ilaati-gut suliassat pisortat ingerlatsiviiniit suliarineqartartut assigiinneqimmata assigiinneqisu-nillu annertussuseqartarlutik, taamaattumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq sivilis-tigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasumik maleruagassiornissaat ajornarluin-nartussaalluni, tassa eqqartuussivinni ajornarpallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasu-nik.

Kisiannili Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalingin-naasumik ingerlatsinnermut ileqqut kusanartut malinniarneqarnissaanni suliassat qanoq si-visutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu tunngaviigineqarsinnaasumik suliassat suliarineqartarnissaasa aaqqissugaasarnissaat pillugu maleruagassaqartitsisoqarpoq, matuma

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq sivisutigisumik suliarineqassangatinneqarneranik ilisimatinneqartarnissaa pillugu.

Ombudsmandip aammattaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsimavaa suliat sivisuumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattunik atorsinnaalluurtunik suliat uterfigineqagittarnissaannut allattuiffiliortarnissaat."

Malugaara suliat ilaat eqqarsaatigalugit piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaa qaammatit 24-t tikillugit sivisussuseqarsinnaasartog, sulianili pinngitsaaliinikkut meeqqanik inissiinnermut tunngasuni piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartog sivikinnerungaatsiarluni, ilisimavaralu Naalakkersuisut Siulittaasuata Inatsisartuni ilaasortap Lene Knüppelip § 36 tunngavigalugu apeqqutaanut akissummini 10. september 2007-imeersumi oqaatigigaa suliani taaneqartuni kingullerni piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartog qaammatinik marlunnik-pingasunik sivisussuseqartartog.

Naalakkersuisut Siulittaasuata akissummi tassani oqaatigaa suliap suussusia apeqqutaatillugu piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartog qaammatit 1-6-it akornanni sivisussuseqartog innuttaasunit akuerineqarsinnaasutut isigineqartariaqartog.

Ataatsimut tunngaviup ilitsersuummi imm. 199-mi issuarneqartup oqaatigaa piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartog innuttaasut aalajangiisoqarnissaanik pisariaqartitsinerat qitiutillugu piareersarneqartassasoq.

Isiginiagassaq taanna pillugu uanga paasinninnera imaappoq ingerlatsiveqarfinni innuttaasut naammagittaalliuutaannik aalajangiinernillu innuttaasut naammagittaalliutigisaannik pingaarnertut suliaqartartuni immikkut pingaaruteqartuusariaqartog.

Taamaattumik uanga pingaarnerusutigut paasinninnera unaavoq suliani isumaginninnermut tunngasut pillugit naammagittaalliuutini piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartog qaammatit 24-t tikillugit sivisussusilik akuerineqarsinnaanngitsoq, taamaalillungalu Naalakkersuisut Siulittaasuata Inatsisartuni ilaasortamut Lene Knüppelimut akissummini apeqqummik taassuminnga naliliinera ilalersinnaavara.

Tamanna aallaavigalugu piffissamut sulianik suliarinninnermut atorneqartartumut taama siviutigisumik pissutaasunik Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaaninnut akissummini nassuiarsimasaanik piffissarlu sulianik suliarinninnermut atorneqartartog sivikillisinniarlugu suliniutinik aallartinneqarsimasunik naliliivunga, tamatumungalu peqatigitillugu inassuteqaatigalugu pissutaasunik naliliinikka suliat isumaginninnermut tunngasut pillugit naammagittaalliuutini piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartog suli sivikinnerusunngortinniarlugu amerlanerusunik suliniu-

teqarnissamut pissutissaqalersitsinersut Naammagittaalliuuteqartarfiup Naalakkersuisullu nalilissagaat.

Piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup sivilissusianut pissutaasut

Malugaara piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartartup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit sivikillisinneqarsinnaannginneranut Naammagittaalliuuteqartarfiup paasissutissiissutai malillugit pissutaanerpaasut makkuusut:

- Naammagittaalliuutit amerliartornerat, Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiani sulisut tamatumunnga naapertuuttumik amerlineqanngitsut,
- sulianik naammagittaalliuutinut tunngasunik paasissutissartalersuinerup ajornaku-soornera
- naammagittaalliortarneq pillugu malittarisassat erseqqarlunnerat,
- isumaginninnermi, pingaartumik innarluutilinnut tunngasuni, tunniunneqartartut annertussusiisa naalakkersuinikkut isummerfigineqannginnerat,
- Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinneriaasia.

Oqaatigaara Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissutaa 20. august 2008-meersoq imatut paasigiga Kalaallit Nunaanni Kommuninik Nakkutilliisoqarfimmit aamma Isumaginninnermut Pisortaqarfimmit tapersorsorneqannginnikkut ajornartorsiutit atuukkunnaarsimasut.

Pissutsit taaneqartut pillugit oqaaseqaatika Naammagittaalliuuteqartarfimmuinaanngitsoq sammititaapput, aammali Naalakkersuisunut isumaginninnermut tunngasuni pisinnaatitaaneq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut isumagisassanngortinneqarsimanngippat qitiusumik aqutsinnermi oqartussaasunut sammititaallutik. Tamatumunnga peqatigitillugu Naalakkersuisut Naammagittaalliuuteqartarfimmut, allatseqarfeqartinneqarneranut suleriaasianullu aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutissatut siunnersuutinik saqqummiussinissaq akisussaaffigaat, taamaattumillu Naalakkersuisut Siulittaasuat apeqqutinik taakkuninnga uanga paasininninnik allakkatigut allatigut allakkat ukua assilinerannik ilaqartinneqartutigit ili-simatippara.

Pissutaasut ataasiakkat pillugit tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

1. Sulisut qassiususaanerannik aalajangersakkap suliata amerlassusiannut naleqqus-sarneqarnera

Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissummini 20. august 2007-imeersumi manna innersuussutigaa, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasuata Naalakkersuisut Allattoqarfianni pisortanik 30. marts 2007-imi ataatsimeeqateqarnermini malugeqqullugu oqaatigisimagaa inatsisilerituunik ikinnerpaamik pingasunik sulisoqarnissaq pisariaqartoq, piffissamilu aalajangersimasumi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata sulisumik suli ataatsimik sulisoqartariaqarnissaa aamma

pisariaqartoq. Naammagittaalliuuteqartarfiup aamma oqaatigaa ataatsimiiqqeq taanna tigussaasutigut suliniutinik malitseqartinneqarsimanngitsoq.

Inatsisartut 2008-mi 2009-milu aningaasanut inatsisaanni takuneqarsinnaavoq Naammagitaalliuuteqartarfiup allattoqarfia pingasunik sulisoqartussatut aalajangersarneqarsimasoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissutaani kingullermi 20. august 2008-meersumi aamma Inatsisartut 2009-mi aningaasanut inatsisaanni oqaatigineqarpoq inatsisilerituutut atorfiit pingasut tamarmik 1. januar 2009-mi inuttaqartut, taakkualu saniatigut allattoqarfimmi allaffeqarfiup pisortaa sulisorineqarpoq, taamaattorli allaffeqarfiup pisortaa Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimmasiisarfiimmut aamma pisortaalluni.

Tamakku tunngavigalugit isumaqarpunga Naammagittaalliuuteqartarfiup sulisunik massakkut atuineranik isornartorsiuillunga oqaaseqaateqarsinnaananga.

Siusinnerusukkulli pisut ingerlasimanerisa Naammagittaalliuuteqartarfiimmi sulisut qassiussusissaannik aamma aningaasaliissutinik tulleriiarineq pillugu apeqqutit pillugit arlalinnik tunngaviusutigut oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqalersippaannga.

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 30. oktober 1998-imeersumi § 8, imm. 4-kkut aalajangersarneqarpoq Naalackersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiimmut allattoqarfeqarnikkut ikiuutissasut. Aalajangersagaq taanna isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi § 9, imm. 4-kkut allannguuteqartinnagu ingerlateqqinneqarpoq.

Malittarisassaq taamani atuuttoq massakkullu atuuttoq piareersarlugu suliani takuneqarsinnaanngilaq Naalackersuisut tunaartarisassat suut malillugit pisussaaffimmik taassuminnga eqortitsissanersut.

Tamatumunnga peqatigitillugu pineqartoq tassaavoq 2008-mi 2009-milu Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni Naammagittaalliuuteqartarfiimmut ataatsimoortumik aningaasaliissuteqartoqarsimanera, aningaasaliissutillu taakku akissarsianut ataatsiminnernullu aningaasartuutitut matussutaasussaanelat, sulisullu amerlanerpaaffissaattut inatsisilerituutut atorfiit Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfianut atati-taanelat.

Aningaasaliissuteqariaaseq taanna takuinnarlugu Naalackersuisut Isumaginninnermilu Naammagittaalliuuteqartarfiup akornanni suliassanik agguataarinermut isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni tunngavigineqartumut naapertuuppallaarsorinannngilaq.

Inatsisartut peqqussutaatigut taaneqartukku kingullikkut allattoqarfeqartitsineq Naalackersuisoqarfiimmut inissinneqarsimavoq, Naalackersuisulli Naammagittaalliuute-

qartarfiup sulianik suliarinninnerani Naammagittaalliuuteqartarfimmuq peqqusissuteqarsinnaatitaassanngitsut naatsorsuutigineqarluni.

Allatut oqaatigalugu oqartoqarsinnaavoq Naalakkersuisut aningaasaliissutit ilaannut Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfianut tunngasunut akisussaasuusut, Naammagittaalliuuteqartarfilli aningaasaliissutit sinnerinut nammineq akisussaasuulluni, Naalakkersuisut Naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasianik aalajangersaasartuunerat eqqaassanngikkaanni.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 29. oktober 1999-imeersumi § 8-kkut aalajangersarneqarpoq aningaasanut inatsisissatut siunnersuut Naalakkersuisut saqqummiutissagaat.

Naammagittaalliuuteqartarfiup atugassiissutaasunik atuinera taamaallutik Naalakkersuisut taamaallaat 1) aningaasanut inatsimmi Naammagittaalliuuteqartarfimmuq aningaasaliissutissatut siunnersuutip saqqummiuneqarnerani, 2) Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfianut aningaasaliissutinik atuinermi aamma 3) Naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasissaanik aalajangersaanermi isummerfigisinnaavaat, Naammagittaalliuuteqartarfiulli aningaasanik atuinera Naammagittaalliuuteqartarfiup nammineq ataaniilluni.

Tamanna tunngavigalugu manna ajornartorsiutissaqarnarsorinarpoq, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfimmuq aningaasaliissutinik ataatsimoortunik oqartussaasunit pingaarnerusutigut aqunneqanngitsunik atorneqartussanik aalajangersaasoqartarnera.

Massakkut aningaasaliissutit amerlassusiat eqqarsaatigalugu malugaara Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissummini 20. august 2008-meersumi oqaatigigaa aningaasaliissutit 2008-mit 2009-mut amerlisutaat taamaallaat aningaasat nalikilliarthonerannut matussutaasinnaasut, sulisunillu amerlilerinissamut inissaqartitsinatik.

Aningaasaliissutit katitigaanerat qulaani allaaserisara isiginiarlugu Naammagittaalliuuteqartarfik nammineerluni atorfinitsitsinnaanersoq erseqqarlussorinarpoq.

Tamatumunnga ataneqartillugu isumaqarpunga matuma tikkuarnissaanut pissutisaqarlunga, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata tusarniaanermut akissummini 20. august 2007-imeersumi oqaatigigaa Naammagittaalliuuteqartarfik Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik nutserisoqarfiannik atuinissaminut inner-suussaasoq, tamannalu immi sulianik suliarinninnermi kinguaattoornernik nasataqartartoq.

Uanga paasinneqqaarnera unaavoq Naammagittaalliuuteqartarfiup Namminersornerullutik Oqartussat qitiusumik nutserisoqarfiup avataatigut nutserisunik ikiortissarsiorsinnaanera mattunneqarsimasoq inatsisiliornikkut erseqqissumik tunngavissaqanngitsaq. Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamigut Naalakkersuisunut attuumas-

suteqartuunnginnera isiginiarlugu uanga paasinninnera unaavoq taamatut killilii-soqassappat inatsisitigut tunngavissaqarnissaq piumasqaataasoq.

Naammagittaalliuuteqartarfilli nutserisunik taamatut avataanit ikiortissarsiussappat tamatumunnga aningaasartuutit aningaasaliissutitigut matussutissaqartinneqarnissaat piumasqaataavoq.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga matuma isumaliutersuutiginnissaanut tunngavissaqarsinnaasoq, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfiup aningaasanut inatsimmi aningaasaliiffigineqarnissamik pisariaqartitsinera erseqqinnerusumik naatsorsorneqarsinnaanersoq, Naalakkersuisut Naammagittaalliuuteqartarfiup sulineranut aningaasartuutaasa aningaasartuutinit Naammagittaalliuuteqartarfiup nammineq atuqaanit erseqqinnerusumik immikkoortinneqarnissaat siunertaralugu.

Aammattaaq allattoqarfegarnermut atugassiissutit suut Naammagittaalliuuteqartarfimmut atugassanngortinneqarsimanerannik apeqqummut atatillugu immikkut ittumik ajornartorsiuteqarpoq²⁵.

Tamatumunnga atatillugu Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissummini 20. august 2008-meersumi allaffeqarfiup pisortaanik Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfianut aamma Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Sillimasiisarfirmmut akisussaasuusumik atorfinitsitsisoqarsimaneramik innersuussuteqarnera innersuussutigaa.

Taamatut ilusiliineq ajornartorsiutinik aamma nassataqarsinnaavoq, tassami allaffeqarfiup pisortaata suliassanik pineqartunik tulleriinnilersuisuunissaa Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfiup suliassarinnimgimagu, allattoqarfiulli pisortaa marlunnik imminnut attuumassuteqanngitsunik qullersaqarluni, tamarmik allattoqarfiup pisortaanik taassuminnga peqqusisinnaasunik sullisseqqullugu.

Isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliuutinik suliarinninnerup Naammagittaalliuuteqartarfimmut suliassanngortinneqarsimanera isiginiarlugu uanga paasinninnera unaavoq sulisut qanoq amerlassusiligaasut Naammagittaalliuuteqartarfimmit sulisorineqarsinnaanerisa qularutigineqarsinnaajunnaarsinneqarnissaat isumagissallugu Naalakkersuisut pisussaaffeqartut.

2. Sulianik naammagittaalliuutinut tunngasunik paasissutissartalersuinerup ajornakusoornera

Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata tusarniaanermut akissummini 20. august 2007-meersumi oqaatigaa suliat kommuninit tiguneqaraangamik amerlasuutit pitsaanngitsumik paasissutissartalersugaasartut.

Oqaatigaara inatsisini allanik aalajangersaasoqarsimanngimmat Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik misiliinera tassaasoq suliami pissusiviusunik, inatsiseqar-

25) Qitiusumik allaffeqarfissuup aqqissuussaanerata allannortiterneqarneranik misissuinnut, Naalakkersuisut Siuiltaasuata tusarniaaninnut 24. oktober 2008-mi akissuteqarfigisaanut, atatillugu pisinnaatitaanermik Naammagittaalliuuteqartarfiup aamma Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfiup akornanni agguataarineq naliliffiginiarpara.

titsinikkut atuuttunik suliamilu pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut naliliinernik sukumiisumik misiliineq.

Tamatuma manna nassataraa, tassalu oqartussaasup alliunerusup sulianik paasissutissartalersuina Naammagittaalliuuteqartarfiup taamaallaat qaqutiginnaq tunngaviutissinnaagaa.

Taamaaliortoqassappat pissusiviusut assortuussutigineqannginnerat, suliami naammagittaalliummut tunngasumi pissutsinik nutaanik ilanngussisoqarsimannginnera, inatsiseqartitsinikkullu tunngavik Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamut tunngasuteqartutut isigisaa eqqarsaatigalugu oqartussaasup alliunerusup suliami naammattumik paasissutissartalersuisimanissaa tunngaviusariaqarpoq. Naammagittaalliuuteqartarfik qanorluunniit pisoqaraluarpat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi misissuisussaannermit qilersugaavoq²⁶.

Naammagittaalliuuteqartarfik paasissutissanik sukumiisuunngitsunik oqartussaasumit alliunerusumit tigusaqaruni paasissutissat pisariaqartut pissarsiariniarlugit pisariaqartunik iliuuseqartariaqarpoq.

Kommunit Namminersornerullutillu Oqartussat paasissutissanik Naammagittaalliuuteqartarfimmut nalunaaruteqarnissaminut pisussaaffeqarnerat isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaatigut aalajangersarneqarsimanngilaq, tassaallunili suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 32-p nassatarisaa, Naammagittaalliuuteqartarfiup suliani isumaginninnermut tunngasuni kommunini Namminersornerullutillu Oqartussani oqartussaasut suliani oqartussaasutut siullertut aalajangiisimasut eqqarsaatigalugit oqartussaasutut qulliunerusutut inissisimasup pineqarneranik ilaqlarluni²⁷.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 32 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"§ 32. Ingerlatsinermut oqartussaasut paasissutissamik ingerlatitseqqinnissamut pisinnaati-taappata oqartussaasut ingerlatsinermut oqartussaasut allat qinnuteqarneratigut paasissutissaq ingerlateqqissavaat oqartussaasut taakkua sulinerannut imaluunniit aalajangigassaannut annertuumik pingaaruteqarpat.

Imm. 2. Imm. 1-imili aalajangersagaq atorneqassanngilaq ingerlatitseqqinnissap oqartussaasut suliaqarnerulersissappagit oqartussaasut allat taakkua paasissutissanik piumallutik soqutigisaanniit naleqarnerujussuarmik."

Oqartussaasup alliunerusup pisussaaffeqarnerata taassuma manna siullertut nassataraa, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfiup oqartussaasoq alliunerusoq akissuteqaqqullugu nukingisaartariaqaraa, tamannalu angusaqarfiunngippat paasissutissat

26) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappassaaniq naqitertitaq, 2002, qupperneq 1000 Danmarkimi Ombudsmandeqarnermik periaatsimut innersuussisoq.

27) John Vogter, "Forvaltningsloven med kommentarer", 1999, qupperneq 579, ingerlatsineq pillugu § 31 suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 32-p assinga pillugu

pinngitsaaliinikkut pineqaatissiissutitigulluunniit pissarsiarineqarsinnaanersut Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaliutersuutigisariaqarjaa.

Pinngitsaaliiniarluni akiliisitsissutit kommunit eqqarsaatigalugit paasissutissartaler-suinermi periaatsinut taaneqartunut kingullernut imaaliallaannaq ilaapput, tak. kom-munit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 14-imi, 5. december 2008-meersumi § 69.

Tassani aamma ilaavoq sulianik isumaginninnermut tunngasunik suliarinninnermi su-miginnaaneq pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 30-mi²⁸ suliamut atatillugu sumi-ginnaaneq pillugu aalajangersakkamik imaqartumi pineqartunut ilaatinneqarpoq, tak. isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peq-qussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi § 14, imaattunik oqaasertaqar-toq:

"§ 14. Kinaluunniit isumaginninnermi suliat aqunneqarnerini peqataasoq pisortanik sullissi-tilluni suliffeqartillunilluunniit pinerluttulerinnermi inatsimmi pinerluutit pillugit malittarisas-sat malillugit akisussaaffeqarpoq suliffik qinigaanikkut pigaluarpalluunniit."

Kommunimi Namminersornerullutilluunniit Oqartussani oqartussaasup paasissutis-sanik pisariaqartunik Naammagittaalliuuteqartarfimmuut nalunaaruteqannginnerata tamanna tunngavigalugu Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik unitsitsigallarnera Naammagittaalliuuteqartarfiulluunniit suliamik paasissutissat amigartut tunngavi-galugit suliarinninnera naapertuilluartunngortissinnaanngilaa.

3. Naammagittaalliortarneq pillugu malittarisassat kommunillu naammagittaallior-nissamut periarfissaat erseqqarluttut

Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata tusarniaanermut akissummini 20. august 2007-imeersumi oqaatigaa Naammagittaalliuuteqartarfik ilaatigut naamma-gittaalliortarneq pillugu malittarisassanit erseqqarluttunit ilaatigullu malittarisassa-nit nammagassanik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu akornanni aggua-tarineq pillugu naammagittaalliorsinnaanerannik qulakkeerisunit nanertugaasoq.

Naammagittaalliortarneq pillugu malittarisassat erseqqarluttut pillugit apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaa Inatsisartut inatsisissaatut aamma Inatsisartut peq-qussutissaatut Naalakkersuisut siunnersuutaat soorunalimi imatut suliarineqassasut ingerlatsiviup aalajangiinerisa naammagittaalliuutigineqarsinnaanerata nalornissuti-gineqarsinnaajunnaarsillugu.

Isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi ingerlatsinermut tunngasut iluanni isu-maginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqus-sutaanni nr. 11-mi, 12 november 2001-imeersumi § 8, imm. 1-ikkut aalajangersarne-qarpoq isumaginninneq pillugu malittarisassat tunngavigalugit aalajangiinerit Isuma-

28) Ilaatigut suliamut atatillugu inatsisinik unioqqutitsinani peqqusissummik malinninnginneq pineqartunut i-laatinneqarpoq

ginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmum naammagittaalliuutigin eqarsinnaasut.

Tamatuma Naammagittaalliuuteqartarfimmum oqartussaasutut qulliunerusumum naammagittaalliornissamut periarfissaqarnera imaaliillaannaq nassataraa, inatsisigitigut malittarisassat kingusinnerusukkut takkuttut oqartussaasumum qulliunerusumum naammagittaalliornissamut periarfissaq taanna mattutinngippassuk.

Uanga paasinninnera unaavoq Naammagittaalliuuteqartarfik naammagittaalliornissamut periarfissami erseqqarluttoqarnera malugiguniuk ingerlatsinnermi akisussaaffimminut ilagitillugu Naalakkersuisunut saaffiginnittariaqartoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup erseqqarluttup qulaajarneqarnissaata tungaanut erseqqarluttoq pineqartoq qanoq paasinninnissamik nassuiaanermi tunngaviit nalinginnaasut atorlugit qulaajarniartariaqarppaa, taamatuttaarlu isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi § 10, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaasigut aalajangersarneqarluni tunngaviummik aalajangiinerit Naammagittaalliuuteqartarfiup tamanut nalunaarutigisassagai.

Kommunit naammagittaalliornissamut periarfissaqarnerat eqqarsaatigalugu oqaatigaara naammagittaalliornissamut periarfissaq taanna kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. juni 1995-imeersumi § 19, imm. 1-imik tunngaveqarpoq:

"§ 19. Apeqqutit kommunit akunnerminni akiliiffigeqatigiittarnissaannut tunngasut Isumaginninnermut Naalakkersuisumut allaffikkoortumik inaarutaasumik aalajangiiffigisassanngorlugit saqqummiunneqarsinnaapput Kommunit kiisalu Isumaginninnermut Pisortaqarfik suliaasat akunnerminni akiliiffigeqatigiinnissamut pisussaaffiit pillugit aalajangikkanik Isumaginninnermut tunngasunut Naammagittaalliuuteqartarfimmum suliaasannortitsisinnaapput."

Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

"Imm. 1-imi oqaaseqaatigiit aappaat aalajangersakkatut nutaajupput, taakkulu akiliinissamut kommunip ataatsip arlallilluunniit aamma Isumaginninnermut Pisortaqarfiup akornanni pisussaaffiit isumaqatigiinnigissutigineqartillugit suliami peqataasinnaassuseqannginnerup pilertannginnissaa qulakkeerniarlugu ikkunneqarsimapput. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik oqartussaasutut illua'tungeriit taakkua akornanni akiliiffigeqatigiinnissamut pisussaaffinnik aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutinik suliarinninnissamut naleqqunnerpaasutut nalilerneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanna isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaat siulleg, Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 10. oktober 1979-imeersoq, piareersarlugu suliani isumaginninnermi naammagittaalliuuteqartarfimmik pilersitsinerup peqqussutinut aqutsinikkut oqartussaanagerup nakkutilliinermilu

oqartussaanerup avissaartisimaneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannik siunertaqarnerata takuneqarsinnaaneranut ataneqartinneqartariaqarpoq²⁹.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq kommunit naammagittaalliornissamut periarfissaata atulersinneqartup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmik pilersitsinermi siunersuummi isiginiagassanik taakkuusunik tunngaveqannginnera.

Taamaattumik kommunit suliani isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliorsinnaatitaassasut Inatsisartut siunertarisimagaat ilimagineqarsinnaanngilaq.

Kommunit naammagittaalliornissamut periarfissaat atulersinneqartoq naleqquttuunersoq apeqqutaavoq naalakkersuinnermut tunngasoq, taassumalu isummerfiginnissaa uanga suliassama avataanniippoq, taamaattorli uanga paasinninnera unaavoq Naammagittaalliuuteqartarfik qitiusumik allaffeqarfissuarmi naammagittaalliuuteqartarfittut pissutsinik Naalakkersuisunut maluginneqqusinnissaminut pisussaaffeqartoq, isumaqaruni naammagittaalliornissamut periarfissaq taanna naleqquttuunngitsog. Tamanna Naammagittaalliuuteqartarfik inatsisissatut siunnersuut pillugu tusarniaavigneqarsimanersoq apeqqutaatinnagu atuuppoq.

4. Isumaginninnermi, pingaartumik innarluutilinnut tunngasuni, tunniunneqartartut annertussusiisa naalakkersuinikkut isummerfigineqannginnerat

Aallaaviusoq unaavoq isumaginninnermi tunniuttakkat annertussusiannik isummerfiginnineq inatsisiliornikkut pisariaqartoq, inatsisikkut toqqaannartumik imaluunniit Naalakkersuisut kiffartuussinerup qaffasissusissaanik aalajangersaasinnaasunngorlugit inatsimmi piginnaatinneqarnerisigut.

Uanga paasinninnera unaavoq Inatsisartut Naammagittaalliuuteqartarfik inatsisiliornerup avataatigut peqqusinnaanngikkaat piginnaatitaanerinik inatsiseqartitsinerup atuuttup iluani qanoq iliorluni atortitsissanersoq.

Tamanna pingaartumik matuminnga pissuteqarpoq, tassalu Inatsisartut aalajangiinerrisa isummaminnillu saqqummiussinerisa Naalakkersuisunut isumaginninnermut tunngasuni ministeritut akisussaaffimmik tiggumminnittunut sammitinneqarnerinik. Inatsisartut Naalakkersuisunik nakkutilliinerat pisunut Naalakkersuisut Naalakkersuisumullu ilaasortat aqutsinnermut piginnaatitaanngiffiinut sunniuteqarsinnaanngilaq³⁰.

Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissutaa 20. august 2007-imeersoq tamanna aallaavigalugu imatut paasivara ajornartorsiut pingaartumik matumunnga tunngatinneqarsinnaasoq, tassalu Naalakkersuisut inatsisitigut tunngavissaqaratik nalunaarummi malittarisassanik kiffartuussinerup qaffasissusianik aalajangersaaviginittunik aalajangersaasimanerannut, malittarisassallu taakku allanngortinneqarsimanngitsut atorunnaarsinneqarsimanngitsulluunniit, naak Naammagittaalliuute-

29) Landstingip oqaloqatigiissutai, ukiakkut 1979, bilag

30) Bent Christensen, "Forvaltningens ret, Opgaver/Hjemmel/Organisation", "aappassaanik naqitertitaq, 1997, qupperneq 335

qartarfik periaatsimini naliliisimagaluartoq malittarisassat taakku inatsisitigut pisariaqartumik tunngavissaqanngitsut (tunngavissaarussimasut).

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini oqaatigaa inatsisitigut tunngavigisat amigaataasut Naammagittaalliuuteqartarfiup tikkuarsimasai malitseqartitsivigineqanngitsut oqarninni isumaqatiginanga.

Allaffissornermi aqutsinikkut malittarisassat inatsisitigut tunngavimmik amigaateqarnerannik Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerinik Naalakkersuisut isummerfigisimannigisaannik ilumut peqarneranik erseqqinnerusumik uanga misissuinissara misissuinnermut matumunnga killissarititaasut avataanniippoq.

Taamaallat matuma ataatsimut oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfimmut pisariaqanngitsumik naammagittaalliuutit pinngitsoortinneqarnissaat eqqarsaatigalugu inatsisitigut tunngavittut amigaataasut Naammagittaalliuuteqartarfimmit malugineqartut Naalakkersuisunit ingerlaavartumik isummerfigineqartarnissaat pingaaruteqartuusooq.

Tamatumunnga ataneqartillugu aammattaaq oqaatigaara suliani naammagittaalliuut oqartussaasup alliunerusup inatsiseqartitsinermik atuineranut taamaallat tunngasuni (taamalu suliami pissusiviusut nalornissutigineqarfigisimannigisaanni), Naammagittaalliuuteqartarfiullu suliasaqarfimmi tassani inatsiseqartitsinikkut atuuttunik isummerfiginniffigereersimasaani suliat taamaattut suliat paasissutissartalersorneqarnissaannik pisariaqartitsinerup annikinnera pissutigalugu pilertukannersumik aalajangiivigineqarsinnaasariaqartut.

5. Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinneriaasia

Naammagittaalliuuteqarfiup tusarniaanermut akissutaani 20. august 2007-meersumi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata sulianik Naammagittaalliuuteqartarfiup ataatsimiinnissaanut piareersaasarnera nukinnik atuinissamik piumasaqaateqarfiusutut erseqqissarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut iliussissanut pilersaarusiamit 20. april 2008-meersumit Aalajangiisartunik Siunnersuisoqatigiinnillu Aqutsisoqarfiup tusarniaanermut akissummut 20. august 2008-meersumut ilanngullugu nassiussaaniit ersepoq "sulianik suliarinnermi periaatsit" naammattumik aallunneqartarsimannigitsut.

Tamanna Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata inatsisilerinnermi pisortamut Michael Mikkelsenimut oqarasuaatikkut 16. januar 2009-mi oqaaseqaammini itisilerlugu oqarpoq Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasuanut isumagisassannigortitsisinnaanermut periarfissaq isiginiarneqarniarloq, Naammagittaalliuuteqarfiulli allakkatigut taasisarneq akerleralugu oqarluni, Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaanut aningaasarsisiteriaaseq atuuttoq eqqarsaatigalugu.

Uanga paasinninnera unaavoq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinneriaasia immikkoortillugu naliliiffigineqarsinnaanngitsoq.

Uanga paasinninnera malillugu manna aamma pisariaqarpoq, tassalu sulianik suliarinneriaatsip Naammagittaalliuuteqartarfimmik ilusilersuinnermut, isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarsimasumut ataneqartillugu naliliiffigineqarnissaa pisariaqartoq, tassa-

mi sulianik suliarinneriaaseq aaqqissuussaanerullu ilusaa imminnut ataqatigiinneqarluinnarmata. Ataqatigiinneqarneq taanna pillugu tulliuuttuni erseqqinnerusumik nassuiaateqarpunga.

Ajornartorsiut sulianik piareersaanermut tunngasoq eqqarsaatigalugu isumaqarpunga manna nalorninartuusooq, tassalu piffissap Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaata ilaa Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfia aaqqissuussaannermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ataani inissinneqanngippat imaluunniit sulianik piareersaasarneq Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasuata tigungnippagu sivikillisinneqarsinnaanersoq.

Tamanna matumunnga ataneqarpoq, tassalu Naammagittaalliuuteqartarfik tassaasoq suliaq aalajangiiffiqineqassappat paasissutissat suut pisariaqarnerannik aalajangiisartooq. Naammagittaalliuuteqartarfiulli allattoqarfia ingerlatsiviup Naalakkersuisut aaqqissuussaannermit pissaaneqarfia atuuiffia ilagaa. Kingunerisaa tassaasinnaavoq aporaanneq. Naammagittaalliuuteqartarfik - annertussuseqartitsinikkut pitsaassuseqartitsinikkullu - Naalakkersuisut akueriumanngisaannik allattoqartitsinikkut piumasaqaateqassasoq eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Aporaannerup - sakkortunerpaaffimmini - Naammagittaalliuuteqartarfiup piareersaaneq isummani malillugu naammattumik pitsaassuseqalinngippat aalajangiiumanngissinnaavoq, Naammagittaalliuuteqartarfiulli Naalakkersuisut allattoqarfimmu aaqqissuussaannikkut pissaanermik tigungminnittut pinngitsaalisinnaanngilai³¹. Aporaanneq taamaattoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq aallaavigalugu aaqqinneqarsinnaanngilaq, naalakkersuinikkulli aaqqinneqartariaqarluni.

Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasuanut isumagisassanngortitsisinnaannermit periarfissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasiani Naalakkersuisut aalajangersagaanni takuneqarsinnaasariaqarpoq³².

Periarfissarli taanna inatsiseqartitsinikkut killissaqartinneqarpoq.

Siullertut imaappoq aalajangiinerit periaatsimik pilersitsisuusut imaluunniit Naammagittaalliuuteqartarfiup manna tikillugu periaasianit allaasut allannngortitsisulluunniit Naammagittaalliuuteqarfimmi ilaasortanit tamarmiusunit isummerfigineqartariaqartut.

Aappaattut imaappoq isumagisassanngortitsineq ima annertutigissanngitsoq Naammagittaalliuuteqartarfik tamarmiusooq suliat pineqartut suliarineqarnerat eqqarsaatigalugu atorfissaarutsillugu³³. Annertuallaamik isumagisassanngortitsineq siulittaasup aalajangiinerisa Naammagittaalliuuteqartarfimmi kingusinnerusukku akuerineqarnerisigut aaqqinneqarsinnaanngilaq³⁴.

Allakkatigut taasisarnerup atorineqarneranik apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortai isumaqatiginngikkikka oqarmata ataatsi-

31) Bent Christensen, "Forvaltningsret, Opgaver/Hjemmel/Organisation", aappassaanik naqitertitaq, 1997, qupperneq 287

32) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappassaanik naqitertitaq, 2002, qupperneq 149

33) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", aappassaanik naqitertitaq, 2002, qupperneq 149

34) UfR 1948.654Ø

miinnernut piareersarnermut aningaasarsiaqartitsinissamut ullumikkut inatsisitigut toqqaannartumik tunngavissaqanngitsaq.

Inatsisartuni Naalackersuisunilu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 22-mi, 18. december 2003-meersuni § 18-imit erserpoq aningaasarsiaqartitsinermi ataatsimiinnernut peqataaneq aningaasarsiaqaataasasaoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 18 pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

"Aalajangersimasumik toqqammaveqartumik naliliinikkut aalajangerneqassaaq ullut qassit qinigaaffiup isumagineqarneranut atugassatut isigineqarnerisut. Taamaalluni siunnersuisoqatigiinni nævninilu qinigaanermik isumaginninnermi ullut ataatsimiiffiit saniatigut piareersaanerit piffissarlu angalanermut atorneqartoq ilaatinneqassapput."

Naammagittaalliuuteqartarfimmi ilaasortat ataatsimiinnernut piareersarneq naammanngitsunik aningaasarsiaqartitsiviusoq isumaqarsimappata tamanna uanga paasinninnera malillugu allakkatigut taasisarnerup atulinnginnissaannut tunngavilersuutigissallugu naleqquttuunanilu suliamut attuumassuteqartut tunngavilersuutaasinnaanngilaq, allakkatigut taasisarneq piffissamik Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerminut atortagaanik akuerineqarsinnaanngitsumik sivilissuseqartumik sivikillisaanissamut pisariaqarpat.

Isumaginninnermi aalajangiinerit oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliutigineqartut aalajangiivigineqarnissaannik inatsisiliortut Naammagittaalliuuteqartarfimmut isumagisassanngortitsisimanerat imaattumik imaaliallaannaq kinguneqarpoq, tassalu suliat ataatsimiinnerni aallaavittut suliarineqartassasut, Naammagittaalliuteqartarfiullu isumagisassanngortitsisinnaaneranut killiliissutit taaneqartut taamaalillutik suliat ataatsimiinnerni suliarineqarnissaannut taarsiullugu allatut suliarineqartarnissaannut periarfissat aamma killilerpaat.

Oqaatigaara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 10. oktober 1979-imeersumi § 8-kkut pilersinneqarpoq:

"§ 8. Isumaginninnermut tunngasunik naammagittaalliuuteqartarfik tallimanik ilaasortaqqarpoq. Pingasut Kalaallit Nunaata Landstingianit toqqarneqartut, taakkua ilaat marluk tamatumma saniatigut inatsisartunut ilaasortaassapput. Taamaattoq inunnik isumaginninnermut tunngasutigut naalackersuisut akisussaasut udvalgillu § 2 tunngavigalugu pilersinneqartup ilaasortai maalaaruteqartarfimmut ilaasortaasinnaanngillat, ilaasortallu marluk kalaallit kommuniisa nuna tamakkerlugu kattuffiannit toqqarneqassapput. Ilaasortat tamarmik sinniisussaannik toqqaasoqassaaq. Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortai piffissamut landstingip qinigaaffianut toqqarneqassapput.

Stk. 2. Suliassat isumaginninnermut tunngasut pillugit naammagittaalliuuteqartarfik allaganngukkanik aalajangiinermullu tunngavigineqarsimasunik ersersitsisumik aalajangiisassaaq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Stk. 3. Naammagittaalliuuteqartarfimmi ilaasortat nammineerlutik siulittaasussaminnik siulittaasullu tullissaanik qinersissapput nammineerlutillu sulinerminni periaasissaminnik aalajangiissallutik.

Stk. 4. Naanmagittaalliuuteqartarfik siulittaasup aalajangiinerisut akulikitsigisumik ataatsimiittassaaq.

Stk. 5. Taamaaliornissamut immikkut ittumik pissutissaqarpat siulittaasup aalajangersinnaavaa ataatsimiittoqanngikkaluartoq naammagittaalliuut pillugu aalajangiisoqassasooq, aatsaalli taamaaliortoqartassaaq naammagittaalliuuteqartarfimmut ilaasortat tamarmik tunngavigisatik ilanngullugit taallugit allakkatigut isummaminnik ersersitsippata.

Stk. 6. Rigsombudi naammagittaalliuuteqartarfimmut allattaavoq."

Naammagittaalliuuteqartarfiup pilersinneqarneranut tunuliaqutaasooq Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini allaaserineqarpoq³⁵:

"Qitiusumik sulisunit anguniarneqarsimavoq pingasooqiusanngorlugit suliat sammivii, siunissami inunnik isumaginnittoqarfiup suliarisassagai. Ulluinnarni siulersuineq aqutsinerlu siunnersuutigineqarput inunnik isumaginninnermut pisortaqarfimmi isumagineqartassasut landsstyrimut ilaasortamit inunnik isumaginninnermut qullersaasumit, siunnersuutigineqarluni ataannartussanik socialudvalgeqalernissaq, ilaatigut siunnersuisartuujuutigisussaq landsstyremut ilaasortamut, ilaatigut "ministeritut akisussaannermik" tiggummissalluni tamakkununga tunngasutigut. Kiisalu siunnersuutigineqarpoq nutaatut pilersitassatut nævnit naammagittaalliuutiniq suliaqartartussat (socialt nævn), naammagittaalliuutiniq suliaqartartussat suliaassani, kommunit aalajangersarsimasaanni sukkulluunniit maleruagassat atortuusut najoqqutaralugit, tamatumalu saniatigut suliani pisortaqarfinni allani kommuniumngitsuni aalajangigaasimasunik landstingip tamakku pillugit erseqqinnerusumik aalajangersagai malillugit sulialinnut. Tassunga tunngatillugu eqqarsaatigineqarpoq ilaatigut, aamma ataatsimiinnissami siunnersuut saqqummiunneqarumaartoq, inunntu annertuumik timimikkut aamma tarnikkut ajoquteqartunut isumaginninnermi suliat nuussasut nuna tamakkerlugu aaqqissuussinnermut, tamannalu pillugu aalajangiinerit kommunimit aalajangiiffigisassanngikkaat, pisortaqarfiulli allap, soorlu assersuutigalugu Inunnik Isumaginninnermi Qullersaqarfiup malillugit najoqqutassiat, suliarineqartut inunnik isumaginninnermi landsstyrimi ilaasortamit tamakkuninnga isumagisaqartumit.

Erseqqissarneqassaaq, maanna aaqqissuussinissamik siunnersuutip peersimmagu siornagut Inunnik Isumaginninnermi Qullersaqarfusooq. Tamanna soorunami pivoq, sulisoqarniarnerup inunnillu isumaginnittoqarfiup avissaartinnerisa kingunerisaanik, kisianni soorunami taarsiullugu eqqarsaatigineqarsinnaavoq inunnik isumaginninnermut qullersaqarfik, suleriaaseqartoq siornagut qullersaqarfittut. Tamanna siunertamut naleqqussorineqanngilaaq; Sulisoqarniarnermut Isumaginninnermullu Qullersaqarfik tunngavittut najoqqutaasutut najoqqutassanik tunngaviusussanik Kalaallit Nunaanni inunnik isumaginninnermut suliatigut sanasartussaaq peqatigalugulu naammagittaalliorfiusartussaaluni, tunngaviatigullu isigalugu iluarpallaarsorinangilaaq, pisortaqarfik ataatsikkut maluaruagassanik aalajangiif-

35) Landstingip oqaloqatigiissutai, ukiakkut 1979, bilag 27.2.

sartuullunilu nammineq suliaminut naammagittaalliorfiuutigissappat. Taamatut ingajattoq siornagut Danmarkimi atortuusimavoq, tassami socialministeri "immersuisuulluni" inunnik isumaginninnermut inatsisinik peqqussutitalinnik kaajallaasitanillu il.il. inaarutaasunillu aalajangiisussatut naammagittaalliortarfilluni, kisianni Danmarkimi tamatuma tunngaviatigut iluarpallaannginnerata kingunera najoqqutarineqarsimavoq naammagittaalliortarfillu avissaartitaasimalluni, ilaatigut amtskommunale ankenævniinut siullermik naammagittaalliuutiniq suleqataasartussatut, ilaatigullu sociale ankestyrelsimut naammagittaalliortarfissatut kingullertut."

Aammattaaq peqqussutissatut siunnersuummi § 8 pillugu oqaaseqaatinik makku erserput:

"Stk. 6-imi siunnersuutigineqarpoq, Rigsombudi ankenævniinut allatseqarfiussasoq. Tamanna pisarissersornerukuluppoq, kisianni isumannaallisaataalluni allatsi akuliunnaveersartussaasoq. Illua'tungiliussinnaavoq Inunnut Isumaginninnermut Qullersaqarfik allatseqarfiussasoq, tamannalu naleqqulluarpoq, pissutigalugu inunnut isumaginniffeqarfik hjemmestyrip ataaniimmat. Nangaaneq taamaallaat pissuteqarpoq, allaffitsigut ingerlatsinerimi aalajangiinerit ilaat Socialdirektoratimit suliatut toqqammaveqalernissaat. Danmarkimi ajornartorsiut taanna iluarsineqarsimavoq, pissutigalugu tassani agguataartiternerpassuaqarmat inunnik isumaginninnerup iluani, aamma immikkut social ankestyrelseqarmat namminerisaminik allatseqarfeqartumik. Sulisussaqarniarneq aningaasaqarniarnerlu pissutigalugit taamatut agguataarinissaq Kalaallit Nunaanni ajornarpoq, kisianni siuningaanit ilimagineqarsinnaammat, direktorati qullersaminut akuersaartuujumaartoq assortuiniarani suliap saqqummiunnerani, soorunami pisariinnerpaassaaq direktorati allatseqarfigissalugu, immaqa aallaqqaammut isumaqatigiissutigineqarsinnaavoq direktoratip ankenævniinut allatseqarfiunissaa, kingornalu tamanna allanngartillugu, direktoratip ilumoorinnaanera tamatuma tungaatigut qularutigineqalissagaluarpat."

Inatsisartulli peqqussutaat piareersarlugu sulianik Naammagittaalliuuteqartarfiup taamatut katitigaanissaanik toqqaanermut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaasunik tamanut saqqummiunneqarsimasunik peqanngilaq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup katitigaanera isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanageralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 30. oktober 1998-imeersumi, § 8-kkut allanngartinneqarpoq:

"§ 8. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik siulittaasoqassaaq allanillu sisamanik ilaasortaqaassalluni. Naalakkersuisut siulittaasumik, taassuma sinniisusaanik, ilaasortanik sisamanik taakkulu sinniisusaanik ukiunut marlunnoortumik toqqaassapput. Siulittaasoq inatsisilerituutut soraarummeersimassaaq aamma/imaluunniit allatigut Kalaallit Nunaanni inatsisinik isumaginninnermut tunngasunik sukumiisumik paasisimasaqassalluni. Ilaasortat marluk isumaginninnermi inatsisinik ilisimasaqassapput, ilaasortallu marluk isumaginninnermi ingerlatsinerimik ilisimasaqassallutik. Naalakkersuisut inunnik isumaginninnermi suliat suliarineqarnerini aalajangiivigineqarneriniluunniit peqataasartunik toqqaasinnaanngillat. Naalakkersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortait ukiunut marlunnoortumik toqqartassavaat.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Imm. 2. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik pisuni aalajangersimasuni inunnik suliamik sammineqartumik immikkut ilisimasaqartunik aggersaasinnaavoq. Inuit taakku Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi taaseqataasinnaatitaanngillat.

Imm. 3. Naalackersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasissaa aalajangersassavaat.

Imm. 4. Naalackersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut allattoqarfeqarnikkut ikiutissapput."

Naammagittaalliuuteqartarfiup katitigaanerani allannguutit Naalackersuisut peqqusutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini imatut allaaseraat:

"Peqqussutissatut siunnersuut manna isumaginninnermi sulianik ingerlatitseqqittarnermik pisariillisitsivoq, kiisalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaasa katitigaanerinik allannguulluni. Tamanna 1995-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni "Inatsisartut ataatsimiititaliaqarnerat pillugu suleqatigiissitap atorfilinnik inuttallip isumaliutissiissutaanik" (imm. 5) [aamma Isumaginninnermik Iluarsaaqqinnissamut Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaanik malitseqartitsineruvoq]. Tamatumunnga atatillugu Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaannik nr. 8, 10. oktober 1979-imeersumik kingusinnerusukkut allannguutitalimmi aalajangersakkat sinnerinik atuuttunik allanngortisipput. Taamaammat Naalackersuisut inatsisip taassuma siunnersuummi matumani ilanngunneqarnissaa qinerpaat paasinarsaaniarlutik.

Suleqatigiissitap atorfilittanik inuttaqartup kaammattuutigaa:

* Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik atorfilittanik inuttaqassaaq immikkut ilisimasalinnik naammagittaalliuuteqartarfittut.

Isumaginninnermik Iluarsaaqqinnissamut Ataatsimiititaliarsuup ilaatigut kaammattuutigaa:

1. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaginninnikkut kommunit aalajangi-gaannik allaffissornikkut ingerlatitseqqittarfituaassaaq.

2. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik pillugu aalajangersakkat allanngortineqassasut suliaq pillugu ingerlatitseqqittarfiliortoqarluni aalajangiinerup unioqquutisuisuunnginneranik naliliiffiunissaanik aallaaveqartussamik. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup atorfilittanik naalackersuinermillu suliaqartunik ilaasortaqarnissaa siunnersuutigineqarpoq taamalu suliat inatsisinut suliamullu, aamma naalackersuinnermut tunngasortai isiginiarneqarniassammata.

3. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik ulluinnarni aqutsisuliorsinnaavoq sulianik pisariitsunik missingiiviusariaqanngitsunik suliaqarsinnaasumik.

(...)

3. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik [-fiup katitigaanera].

Malittarisassat atuuttut.

Naammagittaalliuuteqartarfik tallimanik ilaasorta qarpoq, taakkunanga pingasut Inatsisartunut toqqagaallutik marlullu Inatsisartuni ilaasortaasussaallutik, marlullu KANUKOKA-mit toqqagaassallutik.

Isumaginninnermik Iluarsaaqqinnissamut Ataatsimiititaliarsuup oqaatigaa Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaasa isumaginninnermi inatsisitigut ajornartorsiutaasunik Naammagittaalliuuteqartarfimmu tunniunneqartunik inatsisit tungaasigut ilisimasaqannginneri ajornartorsiutaasorigini. Tamanna Ataatsimiititaliarsuaq malillugu suliat ataasiakkaat isumaginninnermik ingerlatsinermi isigalugit aalajangiiffigineqartarnerannik kinguneqarsinnaavoq, malittariassat oqaasertaat malinnagit.

[Ataatsimiititaliarsuaq isumaqarportaaq Naammagittaalliuuteqartarfimmi ukiuni kinguller-ni ilaasortaasartut amerlanersaasa kommunalbestyrelsimut ilaasortaanerat ajornartorsiutaasooq, taamaattumillu sulianik namminneq kommuniminneersunik suliarinninnermi anner-tuutigut peqataasinnaassuseqartaratik.]

Kommunalbestyrelsimut ilaasortat amerlanerusuteqarnerat Ataatsimiititaliarsuup iluan-gissoraa, tassa Naammagittaalliuuteqartarfik suliniutip kommunimit Namminersornerullu-tilluunniit Oqartussanit akilerneqassanersoq pillugu kisimiilluni aalajangiisussaatiillugu, aamma innuttaasut inatsiseqartitsinikkut inissisimanerannut tunngatillugu, ilaasortammi kommunip tungaanit isiginneqqajaasinnaammata innuttaasup isaanit isigininnatik.

Malittarisassat siunnersuutigineqartut.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaasa katitigaanerisa allanngor-tinneqarnissaannik siunnersuutikkut matumuuna suliamut attuumassuteqarneq pissuti-galugu peqataasinnaassuseqartannginneq siullertut pinngitsoortinneqassaaq. Tamanna pis-saaq Naalakkersuisut inunnik isumaginninnermi suliat suliarineqarnerini aalajangiivigine-qarneriniluunniit peqataasartunik toqqaasinnaannginnerisigut. Aappassaatut, inatsisitigut, isumaginninnermi suliatigut kiisalu isumaginninnermi ingerlatsinikkut ilisimasallit aggua-taarnissaat isumagineqassaaq, suliamilli immikkut ilisimasallit pingaarnerutinneqassallutik.

(...)

§ 8.

§ 8, imm. 1 Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi. Isumaginninnermik Iluarsaaqqinnissamut Ataatsimiititaliarsuup inassuteqarneratigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartar-fiup ilaasortaasa katitigaanerata suleriaasialu annertuumik allanngortinneqarput. Isumagin-ninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaasa katitigaanerata allanngortinneqar-nissaanik siunnersuut manna siullertut suliassamut attuumassuteqartilluni peqataasinnaa-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

sanninnermik pinngitsoortitsisussaavoq ilaasortap isumaginninnermi suliani peqataasanninneratigut aalajangeeqataasanninneratigulluunniit. Aappassaattut, inatsisitigut, isumaginninnermi suliatigut kiisalu isumaginninnermik ingerlatsinikkut ilisimasallit agguataarnissaat isumagineqassaaq, suliamilli immikkut ilisimasallit pingaarnerutinneqassallutik.

Imm. 1.

Aalajangersagaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortassaanik toqqaasarnermi malittariassanik imaqarpoq. Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortassaanik toqqaasassasut. Inatsisartut ataatsimiititaliaqarnerat pillugu atorfilittat isumaliutissiissutaata 1995-imi ataatsimiinnermi imm. 5-itut tusaatissatut tigusaata tamanna malitsigaa. Isumaliussiisummi atorfilittat inassutigaaq ataatsimiititalianut, aningaasaateqarfinnut il.il. toqqaasarneq Naalakkersuisunut nuunneqassasoq Inatsisartut inatsisiliornivimmik aallutaqarsinnaaqqullugit. Tamatuma malitsigisaanik Inatsisartunut ilaasortat ataatsimiititalianut siunnersuisoqatigiinnullu Inatsisartut suliaannut toqqaannartumik attuumassuteqanngitsunut peqataasarnissaat sapinngisamik pinngitsoorniarneqassaaq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasua inatsilerituutut soraarummeersimasuusussaavoq. Siulittaasup atorfimmigut sumut attuumassuteqarnissaanik piumasagaateqartoqanngilaq, inuulli illuinnaasiortuunngitsutut pituttorsimannngitsutullu isigineqarnissaa pingaarsorineqarpoq.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut ilaasortat sinnerinik sisamanik toqqaassapput, taakkunangga marluk isumaginninnermi inatsisinik ilisimasaqassapput, marlullu isumaginninnermi ingerlatsinermik ilisimasaqassallutik. Naalakkersuisut inunnik isumaginninnermi suliat suliarineqarnerini aalajangiivigineqarneriniluunniit peqataasartunik ilaasortassanik toqqaasinnaanngillat. Ilaasortat assersuutigalugu tassaasinnaapput kommunini naalakkersuinnermik suliaqarsimasut, inuit isumaginninnermi ingerlatsinermik annertuumik suliaqartut, isumaginninnermi inatsisit pillugit ilinniartitsisut, inuit kommunit pisortaqaqfiillu avataanni isumaginninnermi inatsisinik suliaqartut, inuilluunniit isumaginninnermi suliat suliarineqarnerini aalajangiivigineqarneriniluunniit peqataasarsimasut.

Taamaaliornikkut suliamik ilisimasaqartut naalakkersuinnermik sulialinnut sanilliullugit amerlanerussuteqalissapput, soorlu Isumaginninnermi Ataatsimiititaliarsuarmit siunnersuutigineqartoq.

Naalakkersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortaasa tallimaasut tamarmik sinniisussaannik toqqaassapput.

Siunnersuutigineqarpoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortassai ukiunut marlunnet atuuttumik toqqaarneqartassasut. Naammagittaalliuuteqartarfiup qinigaaffiata Inatsisartut qinigaaffiannik malinnitsinnissaat pisariaaruppoq, ilaasortammi Naalakkersuisunit toqqaarneqartarnissaat siunnersuutigineqarmat. Inuiaqatigiit nooqattaartorujussuusarput. Taamaammat qinigaaffik sivikinnerusooq naleqqunneruvoq.

Ilaasortat arlaleriarlutik toqqarneqartarnissaannut aporfissaqanngilaq. Suliap ingerlaavar-tuunissaanit isigalugu tamanna naleqquttuusinnaavoq.

Ukiuni marlunni qinigaasarnissaat toqqarneqaqqinnissamullu periarfissaq Isumaginninner-mi Naammagittaalliuuteqartarfiup katitigaaneranik siuarsaassaaq, tassa Naammagittaal-liuuteqartarfik ilaasortaqaartassaaq sivikitsumik ilaasortaasimasunik aamma ilaasortanik misilittagaqarluartunik."

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peq-quussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi § 9-mi Naammagittaalliuute-qartarfiup katitigaanera pillugu imaattunik aalajangersagaqarpoq:

"§ 9. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik siulittaasoqassaaq allanillu sisama-nik ilaasortaqaassalluni. Naalakkersuisut siulittaasumik, taassuma sinniisussaanik, ilaasorta-nik sisamanik taakkulu sinniisussaanik ukiumut marlunngoortumik toqqaassapput. Siulit-taasoq inatsisilerituutut soraarummeersimassaaq imaluunniit allatigut Kalaallit Nunaanni inatsisinik isumaginninnermut tunngasunik sukumiisumik paasisimasaqassalluni. Ilaasortat marluk isumaginninnermi inatsisinik ilisimasaqassapput, ilaasortallu marluk isumaginnin-nerup iluani inuiaqatigiit ingerlaasiannik ilisimasaqassallutik. Naalakkersuisut inunnik isu-maginninnermi suliat suliarineqarnerini aalajangiivigineqarneriniluunniit peqataasartunik toqqaasinnaanngillat.

Imm. 2. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik pisuni aalajangersimasuni inunnik suliamik sammineqartumik immikkut ilisimasaqartunik aggersaasinnaavoq. Inuit taakku Isu-maginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi taaseqataasinnaatitaanngillat.

Imm. 3. Naalakkersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasissaa aalajangersassavaat.

Imm. 4. Naalakkersuisut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut allattoqarfe-qarnikkut ikiuutissapput."

Peqqussutissatut siunnersuummi § 9 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq inatsiseqartitsi-nermi atuuttut eqqarsaatigalugit allannguuteqartitsisoqarnissaa eqqarsaatigineqarsi-manngitsoq.

Malittarisassatigut tunngavigisanik 1979-imeersumik qulaani allaaserinninnermit er-serpoq Naammagittaalliuuteqartarfiup ilusaanik taassuminnga toqqaaneq oqartus-saasup peqqussutitik aalajangersaasartuusup nakkulliinnermi oqartussaasumit avis-saartinneqarnissaa qulakkeerniarlugu peqqaarsimasoq, taamatuttaarlu Naammagit-taalliuuteqartarfiup namminerisaminik allattoqarfianik pilersitsinerup atugassiisuti-nik atuiiffuallaarnissaa pingaartillugu isiginiarneqarsimasoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup ilusaanik kingusinnerusukkut allannortitsisarnerni Naammagittaalliuuteqartarfiup immikkut ilisimasalinnik, tassalu inatsisilerituunik isumaginninnikkullu ingerlatsinermik ilisimasaqartunik, inuttaqarnissaa anguniarne-

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

qarsimasoq, taamattorli inatsiseqartitsinermik ilisimasalittut ilaasortat amerlanerunissaat pingaartinneqarsimalluni.

Allanngortitsinermi suliat suliarineqarneranni peqataasinnaassuseqannginnermik ajornartorsiutit pinaveersaartinneqarnissaat aamma isiginiarneqarsimavoq.

Tamanna matuma kingornatigut imatut paasivara Naammagittaalliuuteqartarfiup qanoq iluseqartinneqarnera Inatsisartunut aalajangiisuusumik pingaaruteqartutut isiginiarneqarsimanngitsoq, taamani ullumiluunniit, ilusiliunneqartorli toqqarneqarsimasoq ilaatigut pisariitsuutitsinissamik aaqqissuussaaniikkullu isumaliutersuutit aallaavigalugit, ilaatigullu aalajangiinerit inatsiseqartitsinikkut pitsaassuseqartuunissaasa qulakkeerneqarnissaat isiginiarlugu. Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata Naalackersuisunit Naammaagittaalliuuteqartarfiup suleriaasissaani aamma aalajangersaasartuusunit toqqarneqartarnera Naammagittaalliuuteqartarfiup ilusiligaa-nerani arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnermi isiginiagassat aamma aalajangiiniarnermut sunniuteqaqataaneq pingaarnepaatut isigineqarnissaannut asortuisutut aamma isigineqartariaqartoq.

Uanga nalileeqaarnera unaavoq isiginiagassat naammagittaalliuuteqartarfiup piler-sinneqarneranut aalajangiisimasut aaqqissuuseriaatsini allani annertuumik isiginiarneqarsinnaasut. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani isumaginnikkut oqartussaasunit naammagittaalliuutit suliarineqarnerini peqataasinnaassuseqannginnermik ajornartorsiutit peqqussut piareersarlugu erseqqissarneqarsimasut eqqarsaatigalugit uanga paasinninnera unaavoq sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginneq pissutigalugu soqutigisatigut aporaatikulaarnerit inatsisiliorneq aqutugalugu pinaveersaartinneqartariaqartut.

Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninneranik pitsaanerulersitsiniarnermi inatsiseqartitsinikkut killiliissutit piffissap Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnerani atorineqartartup sivikillisinneqarsinnaaneranut akornutaappata isumaqarpunga oqartussaasup qulliunerusutut naammagittaalliuuteqartarfiusup aaqqissuussaaniikkut tunngaviunerusumik allanngortiterneqarnera pillugu isumaliutersuuteqaqqinnermi ilanngullugit isumaliutersuutigineqartariaqartut.

Soorlu qulaani oqaatigigiga Naammagittaalliuuteqartarfiup iluani isumagisassanngortitsisarneq Naammagittaalliuuteqartarfimmik namminermik pisariaarutsisisutut isigineqarsinnaasumik annertussusilerlugu ingerlanneqarsinnaanngilaq.

Aammattaaq suliat ataatsimiinnerni aalajangiivigineqartarnissaat Naammagittaalliuuteqartarfimmik ilusilersuinerup nammineq nassataraa. Naammagittaalliuuteqartarfittut aalajangiisartunut allanut, tassalu Akileraartarnermi Siunnersuisoqatigiinnut, atatillugu siusinnerusukkut oqaatigaara suliat ataatsimiinnerni aalajangiivineqartarnissaasa ataatsimiinnerit pisariaqartinneqartutut amerlatigisut ingerlanneqartariaqarnerat nassatarigaa, tassami sulianik ataatsimoorussilluni suliarinneriaat-

sip nassatarisaanik suliat suliarineqartussat amerliartuinnalernerat pinngitsoortin-niarneqartussaammat³⁶.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatikka

Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut uannut nalunaarutigeqqullugu.

Allakkat ukua assilinerata Naalakkersuisunut nassiunneratigut Naalakkersuisut aam-mattaaq qinnuigaakka oqaaseqaatikka Naalakkersuisut qanoq iliuuseqarnissaannut pissutissaqalersitsinersut ilisimateqqullunga.”

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisup 27. august 2009-mi imatut akivaanga:

"Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik isumaginninnermut tunngasunik suliarinninnermut piffissaq atugaa pillugu 2. marts 2009-mi oqaaseqaatigisannut malitsigisatut maannakkut makkuninnga oqaaseqaateqarallarpunga.

Oqaaseqaatigisat tunngavigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit tamar-mit annertunerusumik misissueqqissaarneq aallartisarsimavara, tassani apeqqutigisimasatit aal-laavigineqarlutik.

Tamatuma saniatigut misissueqqissaarnermi aamma siunertaavoq aaqqiissutissatut ilusissanik nassaarniarnissaq, taamaalilluni Naammagittaalliuuteqartarfiup sivisuallaartumik suliamik isu-maginninnermut tunngasumik suliarinninnermut piffissap atugaata annikillisinnissaanik Naa-lakkersuisut anguniagaat piviusunngortissinnaassammat.

2010-p aallartinnerani misissueqqissaarnermik suliaq sukumiisoq annertoorlu aatsaat naam-massissasoq naatsorsuutigaa, taamaattumillu ukiup nutaap aallartinnerani apeqqutitit pingaa-rutillit akinissaannut aatsaat periarfissaqalissalluni.

Tamatumunnga atasutut oqaatigissallugu pingaaruteqarpoq misissueqqissaarluni suliap inatsi-saareersut allannngortittariaqarnerannik takutitsippat tamanna 2010-mi Inatsisartut ukiakkut a-taatsimiinneranni saqqummiunneqassammat.

Inatsisartunut tunngatillugu paasissutissiissutigisinnaavara Inatsisartut 2009-mi ukiakkut ata-at-simiinneranni nassuiaammik saqqummiussinissarput, tassani siviisuumik sulianik isumaginnit-tarnermut piffissap annikillisinnissaanut iliuuserisinnaasat allassimaffiannik saqqummiussis-salluta. Taamaalillutik siviisuumik sulianik isumaginninnermik piffissap atugaanerata ajornar-torsiutaaneranut qanoq aaqqiisoqarsinnaanerannik Inatsisartuni ilaasortat isummaminnik saq-qummiussisinnaassapput.

---

36) Inatsisartut Ombudsmandiata 1998-imi ukiumoortumik nalunaarutaata kalaallisuuani quppernerit 153 tul-liilu aamma qallunaatuuani quppernerit 122 tulluiliu

Annertunerusunik apeqqutissaqaruut uannut saaffiginninnissannut tikilluaquakkat."

Inuussutissarsiornermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup kissaateqarneratigut Naalakkersuisoqarfiup sinniisaa inatsisilerinermi pisortama 30. november 2009-mi ataatsimeeqatigaa, Naalakkersuisoqarfiup qulaajaaneranut ilaatillugu.

Inatsisilerinermi pisortap ataatsimiinneq taanna pillugu imaqarniliaanit makku erseput:

"(...), Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Naalakkersuisoqarfiup kissaatigisaatut allaffinni 30. november 2009-mi ataatsimeeqatigaara, Ombudsmandip inassuteqataa Naalakkersuisoqarfiup qanoq iliorluni malissinnaagaa oqaloqatigalugu.

Naammagittaalliuuteqartarfimmik ilusiliinermi periarfissat allat suunerat suliniutillu suut naammagittaalliuuteqartarfimmik ilusiliinerup atuinnaannaanut tunngassuteqarsinnaasut qulaajarneqarnissaat Naalakkersuisoqarfiup pingaartumik kissaatigaa.

Ilusiliinermi periarfissat allat pillugit apeqqut pillugu oqaatigaara isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerit pillugit siullertut naammagittaalliuuteqartarfik attatiinneqassanersoq Naalakkersuisut isummerfigisariaqaraat, tassami tamanna kissaatigineqarpat naammagittaallioqartarfimmik nutaamik Naalakkersuisunut attuumassuteqannginnissaa inatsisiliorneq aqputigalugu qulakkeerunneqartariaqartumik pisariaqartitsisoqarpoq, naammagittaalliuuteqartarfik taanna - massakkut naammagittaallioqartarfik pioreersoq assigalugu - kommunit aalajangiinerinnaannik suliaqarani aammali Namminersorlutik Oqartussat isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinerinik suliaqarsinnaassappat.

Apeqqutit aappaat, naammagittaalliuuteqartarfimmi pioreersumi sulianik suliarinninnerup pitsaanerulersinneqarnissaannik apeqqut eqqarsaatigalugu oqaatigaara aqqissuussaanagerusup ilusaa, aningaasaliisarnep ilusilersorneqarnera aamma naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasia isiginiarneqartariaqartut.

Aqqissuussinermi iluseq naammagittaalliuuteqartarfiup siunnersuisoqatigiit naammagittaalliuuteqartarfiillu/aalajangiisartullu allat assigalugit ataatsimut allattoqarfimmit sullinneqarfiusoq tulleriaarinikkut ajornartorsiutissaqalersitsivoq.

Aningaasaliisarnermik ilusilersuineq naammagittaalliuuteqartarfiup Naalakkersuisullu aningaasaliissutinik taakkuusunik ataatsinik atuisinnaatitaaffiat aporaaffiusinnaasunik pilersitsisarpoq.

Sulianik suliarinneriaaseq, matumani allakkatigut taasisarnermik aamma/imaluunniit video atorlugu ataatsimiinnernik annertunerusunik atuneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, naammagittaalliuuteqartarfiup suleriaasiatigut aalajangersaavigneqartariaqarpoq.

Taamaattorli matuma isiginiarnissaa pingaartuuvoq, tassalu naammagittaalliuuteqartarfiup ilusiligaanera attatiinneqassappat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut aallaavik tassasoq suliat ataatsimiinnerni aalajangiivigneqartassasut. Tamatuma pisumi matumani manna

nassataraa, tassalu sulianut malinnaasinnaajumalluni ataatsimiinnerit amerlanerusariaqartut, tamatumunnga aningaasartuutit apequtaatinngagit.

(...)-p aamma oqaatigaa avataanit siunnersortip ataatsip arlallilluunniit Danmarkimit aallaaveqartut Naammagittaalliuteqartarfiup allattoqarfianut ilanngunneqarnissaat Naalakkersuisoqarfiup isumaliutersuutigigaa."

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit tamatuma kingornatigut ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqaqqinngilanga.

5.8.2 Kommunit isumaginninnermut tunngasunik aqutsinerannik Naalakkersuisut nakkutilliinerisa annertussusiat

Suliat ataasiakkaanut tunngasut arlallit Ilaqutariinnermut Pisortaqaqarfiup kommunit isumaginninnermut tunngasunik aqutsinerannik Naalakkersuisut nakkutilliinerat pillugu oqaaseqaateqarfigisimasai tunngavigalugit Ombudsmandi aalajangerpoq nakkutilliisussaataaneq nammineerluni misissuiffigilerniarlugu.

Ombudsmandip misissuineranut inerniliusseq unaavoq suliasat sorliit Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni isumaginnittoqarfimmik siulersuineranni nakkutilliinerannilu ilaanerat erseqqarluttoq Ombudsmandi ataatsimut isumaqartoq. Ombudsmandi naliliivoq nakkutilliinermik suliasseq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi immikkoortunik nakkutilliisarneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq aallaavigalugu nasuiarneqartariaqartoq.

Ombudsmandip Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu qinnuigai inatsiseqartitsinermi atuuttumi erseqqarluttut piusut qanoq iliorluni qulaajarneqarsinnaanersut isumaliutersuutigeqqullugu.

Ombudsmandip tulliullugu oqaatigaa Naalakkersuisut nakkutilliineranni sulianik ataasiakkaanik/inunnut ataasiakkaanut tunngasunik misissuinissamut pissuesaaffeqarneq ilaasoq, aamma Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfiup kommuninik nakkutilliinermut atatillugu angalanerisa avataasigut, pisussaaffillu taanna misissuinerup qanoq inernilerneqarsinnaanerani naatsorsuutiginninnermit imaluunniit naammagittaalliuttip Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliteqarsinnaanermut piffissaliussap naanerata kingornatigut tunniunneqarsimaneranit killilersorneqarsinnaanngitsoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnernik nakkutilliineq eqqarsaatigalugu matuma inassuteqaatiginissaanut pissutissaqarluni Ombudsmandi isumaqarpoq, tassalu meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiinernik nalunaarutiginninnerit tiguneqartut Naalackersuisut nakkutilliinermik suliagarnerminni ilannguttariaqaraat.

Isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu nalunaarut nr. 6, 16. februar 2006-imeersoq eqqarsaatigalugu Ombudsmandip oqaatigaa Naalackersuisut nakkutilliisussaatitaanerisa annertussusiat nalunaarutip taassuma killisalersunnigikkaa (j.nr. 2008-905-0007).

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmut 13. december 2006-imi imatut allappunga:

"Saaffiginnissutit ataasiakkaat kiisalu kommunimut tikeraarnermut atatillugu sulianik misissuineq tunngavigalugit malugaara angerlarsimaffiup avataanut inissiinerni iliuusissanut pilersaarusiortoqartarnissaanik meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni pumasqaataasoq eqqortinneqartuaannartanngitsoq.

Aammattaaq tusagassiuutitigut eqqaaneqarpoq kommunit angerlarsimaffiup avataanut inissiinernik Naalackersuisunut nalunaarutiginnittussaatitaanertik eqqortitarunannigikkaat.

AG-p normuani 17. oktober 2006-imi saqqummertumi qupperneq 5-imi Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmi pisortatut sulisoq pisortaqarfiup nakkutilliisussaatitaaneramik apeqqut pillugu imatut akissuteqartoq issuarneqarpoq: "Kommunit immikkoortuupput namminersortut, pineqaatissiinissamat periarfissaqanngilagut". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat tassunga atasumik nalunaarutaanni nr. 6-imi, 16. februar 2006-imeersumi aalajangersarneqarpoq kommunit isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik malinninnerat Ilaqutariinnermut Naalackersuisoqarfiup nakkutigissagaa.

Tamatuma kingornatigut aalajangerpunga Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassanik kommunit aqutsinerannik nakkutilliinera nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsiviginiarlugu, pingaartumik iliuusissanut pilersaarusiat suliarineqartarneri angerlarsimaffiullu avataanut inissiinernik nalunaarutiginnittarnerit eqqarsaatigalugit, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik qinnuigaara kommunit meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannik malinninnerat qulakkeerniarlugu suliniutinik sunik pisortaqarfiup suliniuteqarnera pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik aammattaaq qinnuigaara sumiginnaasoqarnera pisortaqarfiup erseqqissumik paasisaangagu pisortaqarfik qanoq iliuseqartarnerisooq paasisutissiissutigeqqullugu.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik naggasiutitut qinnuigara pisortaqarfik 2006-imi nakkutilliinnermut atatillugu qasseriarluni angalasersimanersoq paasisutissiissutigeqqullugu, tak. Namminersorerullutik Oqartussat isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu nalunaaru-
taat nr. 6, 16. februar 2006-imeersoq."

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 8. februar 2007-imi tiguara:

"Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup 18. december 2006-imi inunnik isumagninnerup nakkutigineqarnera pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata apeqquteqaataa tigusimavaa. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik tamatumunnga imatut oqaaseqaateqassaaq:

Apeqqu 1: "Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik qinnugissavara Inatsisartut meeqaat inuusuttullu pillugit peqqussutip kommuninit malinneqarnera qulakkeerumallugu Pisortaqarfik sunik suliniuteqarnersoq."

Kommunit inunnik isumaginninnermut inatsisunik eqqortitsinissaasa qulakkeernissaat pillugu Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik tamanut tunngasunik suliniuteqarpoq.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik kommuninut qinersiviup iluani kommunalbestyrelsinut ataasiakkaanut tamanut nakkutilliilluni angalasarpoq kommunit ataasiakkaat inunnik isumaginninnermi malittarisassat malillugit ingerlatsinersut qulakkeerumallugu. Nakkutilliineq ingerlanneqartarpoq inunnik isumaginninnerup aqunneqarnera aqqissugaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersoq kiisalu Namminersorerullutik Oqartussat inunnik isumaginninnermut tunngasut nakkutigineqarnerat pillugu nalunaarutaa nr. 6 16. februar 2006-imeersoq tunngavigalugit. Nakkutiginninneq ingerlanneqartarportaaq kommunit nakkutigineqarnerat pillugu peqqussut aallaavigalugu. Nakkutilliinissamut peqqussutip kinguneraa inatsiseqarfiit ataasiakkaat iluanni suliat minnerpaamik qulit misissuataarneqarnissaat suussusersioqqaarani suliat tallimat suliallu tallimat kommunip toqqarsinnaallugit.

Tamanna kissaatigineqartillugu nakkutilliilluni tikeraarnermut atatillugu nakkutilliartortut sulianik sullissisunut inatsisit atuuttut pillugit ilinniartitsinissaapput.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik paasisaqaruni tunngavissalimmik pasinartoqartoq kommunip ataatsip isumaginninnermut malittarisassat naammaginatsumik aqunngikkai pisortaqarfik kommunimut pineqartumut saaffiginnissinnaavoq kommunip iliuusai nassuiaatigeqqullugit qinnutigalugu. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik isumaqarpoq kommunit amerlanerit taamatut saaffigineqareeraangamik naammaginatsumik nassuiaateqartartut taamalu suliaq naammassilluni. Kommuni naammaginatsumik nassuiaateqanngippat Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik allaffiginittarluni misissueqqissinnaavoq imaluunniit kommunimut nakkutilliartornikkut suliaq sulialugu.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup suliarisarpaattaaq kommunalbestyrelsimut qinersereernerit tamaasa kingusinnerpaamik ukiup ataatsip qaangiunnerani kommunalbestyrelsimut ilaasortat inunnik isumaginninnermik suliaqartut pikkorissartinneqartassasut. Pisortaqarfiup aamma kommunimi socialchefit pikkorissarnermut aggersartarpai taamaalilluni ilisimalikkat pitsaernerpaamik kommunimiinnissaat qulakkeerumallugu. Aamma inatsisit nutaat atulersinneranni Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup kommunit suliarinnittartui pikkorissartittarpai.

Tamatuma saniatigut siunnersuinissaq malittarisassalluunniit atuuttut nassuiarnissaat pisariaqartillugu Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup sulisui ullut tamaasa piareersimasarput e-mailkkut telefonikkulluunniit kommuninit atorneqarnissaminut.

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq matuma siuliini taaneqartut sapinngisamik pitsaanerpaamik ikiuutaasartut qulakkeerniarlugu kommunit inunnik isumaginnikkut inatsisunik atuuttunik malinninnissaat - tamatumani ilanngullugu meeqqat inuusuttullu ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat.

Inunnik isumaginnikkut inatsisit malinneqarnissaat qulakkeerumallugu suliniutit allat nangissutaattut taaneqarsinnaavoq kommuninik nakkutilliineq pitsaanerulersikkumallugu Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik ilungersuuteqarsimammat. Nakkutilliineq siusinnerusukkut Pisorta qarfiup nunap immikkoortuini immikkoortortaannit isumagineqartarsimagaluartoq nakkutilliineq maannakkut pisorta qarfimmit qitiusumit isumagineqartarpoq. Taamaaliornikkut ingerlatsuarneq pitsaassuserlu sapinngisamik annertunerpaaq qulakkeerneqartarpoq. Tamakkua saniatigut kommunit nakkutigineqarnerat pillugu suliffeqarfimmi namminermit matittarisassiaq ullutsinnut naleqqussarlugu Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup suliaralugu ingerlappaa, aammalu pilersaarutaavoq isumaginninnerup tungaatigut nakkutilliineq pillugu nalunaarut atuuttoq nr. 6 16. februar 2006-imeersoq nutarterneqassasoq.

Apeqqut 2: "Aamma Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik qinnuigaara ilisimatitsissutigequllugu Pisorta qarfik qanoq iliortarnersoq sumiginnaanerpiaat ilisimaleraangamigit."

Sumiginnaanerpiaat nakkutilliilluni tikeraarnermi paasineqartut kommunimut pineqartumut ilisimatitsissutigineqassapput Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup nakkutilliilluni tikeraarnera naggaserlugu ilisimatitseqatigiinnermi.

Tamatuma saniatigut sumiginnaanerpiaat kukkussutillu tamanut tunnganerusut Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup nakkutilliinnermut nalunaarusiaani isumaginninnermut tunngasut nakkutiginnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 6-imi 16. februar 2006-imeersumi § 5, imm. malillugu nakkutilliinerit ataasiakkaat tamaasa pillugit suliarineqartussami takuneqarsinnaassapput. Nakkutilliinnermut nalunaarusiaq kommunimut pineqartumut, Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut Inatsisartullu Ilaqutariinnermut ataatsimiititaannut nassiuneqartarpoq, tamatumalu kingornatigut taaneqartut kommunimi pissutsit pillugit ilisimatinneqarsimasutut isigineqartarput.

§ 5, imm. 2 malillugu pisariaqartutut isigineqarpat Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup kommunimut nassuiaatigeqqusinnaavaa inatsisit kukkuseqarsimanerit suliarinninnernilu kukkussutit nakkutilliisimanermit nalunaarusiami uparuarneqarsimasut iluarsinarlugit qanoq iliuseqartoqarsimanersoq.

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik Nakkutilliilluni angalanerit avataatigut sumiginnaanerpianik paasisaqarpat kommuni saaffigineqassaaq pissutsip pineqartup qulaajarnissaa siunertarlugu. Pissutsip qanoq ittuunera apeqqutaalluni taamatut saaffiginninnerup akissutillu kingunerisinnavaat suliap unitsiinnaganera, kommunip nassuiaaqqusaanera imaluunniit sumiginnaanerit ingasappallaarsimappata Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup nakkutilliartorluni aggernera.

Sumiginnaanerpiaat Ilaqutariinnermut Pisortaqarflup kommunimut uparuaatigisinnaavai, Pisortaqarfilli tunngavissaqanngilaq kommuni pinngitsaalissallugu saaffiginnissummut akeqqullugu aalajangersimasumilluunniit iliuuseqaqqullugu. Kommuni iliutsiminut nassuiaajumanngippat inatsisillu naapertorlugit naleqqussarumangippat Ilaqutariinnermullu Pisortaqarfiup innersuusstutai malikkumangippagit Pisortaqarfik Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut saaffiginnissinnaavoq. Tamatuma kingornatigut Nakkutilliisoqarfik ataatsimik arlalinnilluunniit inatsisit atuuttut naapertorlugit isumaginnermut malittarisassat malillugit aqutsinissamut kommuni pinngitsaaliniarlugu.

Apeqqu 3: "Naggasiullugu Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik qinnuigaara ilisimatitsissutigeqqullugu isumaginninnermut tunngasut nakkutigineqarnerat pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 6 16. februar 2006-imeersoq malillugu 2006-imi Pisortaqarfik qasseriarluni nakkutilliiniarluni angalasimanersoq"

Ukiumi 2006-imi Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik kommunini sisamani nakkutilliartorsimavoq. Nuuk, Uummannaq, Nanortalik Narsaq kommunilu taamatut tulleriinnilerlugit 2006-ip ingerlanerani Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmi inatsisilerituunit nakkutilliisunit tikeraarneqarsimapput."

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmut 14. februar 2007-imi imatut allappunga:

"Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup uannut allagai 7. februar 2007-imeersut tunngavigalugit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik matumuuna qinnuigaara ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik matumani qinnuigaara:

- * nakkutilliinnermut atatillugu angalanerni sisamani 2006-imi ingerlanneqarsimasuni suliat meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarnermut tunngasut misissuinermi ilaatinneqarsimansut,
- * kommunini sulianik pisortaqarfiup misissuina tunngavigalugu kommunit suliani inissiinnermut tunngasuni iliuusissanut pilersaarusanik qanoq annertutigisumik suliaqartarnerannik pisortaqarfiup naliliinera pillugu nassuiaateqaqqullugu,
- * angerlarsimaffiup avataanut inissiinernik nalunaarutiginninnissamik kommunit sumiginnaasarnerisa annertussusiannik pisortaqarfiup naliliinera pillugu nassuiaateqaqqullugu,
- * suliat misissuinnermut atatillugu angalanerni misissorneqartut kommuninit tigulaarneqartarnerannut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaateqaqqullugu, aamma
- * nakkutilliinnermut atatillugu angalanerit amerlassusiat suliallu nakkutilliinnermut atatillugu angalanerni misissorneqartartut amerlassusiat naammattutut pisortaqarfiup isiginerai nalunaarfigeqqullunga.

Pisortaqarfik isumaqarpat meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnernik nalunaarutiginnittarneq pillugu malittarisassat kommuninit malinneqarnerat naammangitsoq, taava pisortaqarfik aammattaq qinnuigaara pisortaqarfik tamatumunnga atatillugu suliniutinik aalajangersimasunik ingerlataqanissamik pilersaaruteqarnersoq paasissutissiissutigeqqullugu."

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik 16. marts 2007-imi imatut akivoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiat allakkami 14. februar 2007-imeersumi qinnuiginnippoq Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiup allagaanut 7. februar 2007-imeersumut paasisutissanik allanik nas-siusseqqullugu.

Tamatuma kingornatigut Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik qinnuigissavara:

“- Nalunaarutigeqqullugu 2006-imi sisamariarluni nakkutilliiartorluni angalanerni sutigit meeqqat inuusuttullu pillugit suliat misissorneqartarsimansut."

Pisorta qarfiup akissutaa: Pisorta qarfiup 2006-imi kommuninut nakkutilliiartorluni angalanerani meeqqat inuusuttullu pillugit suliat ilanngullugit misissorneqartarsimapput.

"- Kommuni sulianut piviusunut pisorta qarfiup misissuinerani nassiuatigeqqullugu, inissii-ner-nut suliani iliuusissatut pilersaarutininik kommunit qanoq suliaqartartiginersut pisorta qar-fik nalileeqqullugu."

Pisorta qarfiup akissutaa: Nakkutilliiartornermi suliat misissorneqartut tunngavigalugit pisorta qarfik isumaqarpoq inissii-ner-nut suliani iliuusissatut pilersaarutininik kommunit sapinngisartik malillugu suliaqartartut. Taamaattorli suliaqarpoq pissaqarpoq inatsisigit piuma-saqaatit tamatigut kommunit malissinnaaneq ajorpaat. Taamaalluni ilaatigooariarluni piffissaq eqqorlugu iliuusissatut pilersaarutininik suliaqartoqarneq ajorpoq imaluunniit iliuusissatut pilersaarusiortoqartarani.

"- Angerlarsimaffiup avataanut inissii-ner-nit kommunit qanoq annertutigisumik nalunaaruti-ginngitsoortarneraat naliliiffigalugu pisorta qarfiup nassuiassagaa."

Pisorta qarfiup akissutaa: Pisorta qarfiup nalilerpaa kommunit pingaartumik sionatigut an-gerlarsimaffiup avataanut inissii-ner-nit nalunaarutigissallugit ajornartorsiutigisarsimagaat. Taamaattorli pisorta qarfiup ajornartorsiut isiginiarsimavaa allakkatigullu kommunit paasititarsimallugit, meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissineqartut tamaasa nalunaaruti-gissallugit inatsisigit pissaqarpoq. Tamassuma saniatigut tamanna pisorta qarfiup isiginiarsimavaa nakkutilliiartortarnermigut. Suliniutigineqartut malunnartumik sunniuteqarsimapput, kingornatigullu nalunaarutininik siornarnit amerlanerusunik pisorta qarfik tigusaqartalersimalluni. Taamaammatt pisorta qarfik ullumikkut isumaqarpoq meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissineqartunut kommunit nalunaaruteqartalersimasut.

"- Suna tunngavigalugu suliat piviusut affarisaat nakkutilliiartorluni angalaner-ni misissorneqartussat kommunip toqqartarai."

Pisorta qarfiup akissutaa: Nakkutilliiartortoqarnerani pisorta qarfiup qangaaniilli politikkerisimavaa kommuni nammineerluni periarfissaqassasoq sulianik misissorneqartussanik toqqaanissamat. Pisorta qarfiup misilittagaqarfigaa kommunit nammineerlutik sulianik toqqaarusut-tarnerannut pissaqarpoq, suliat taakku immikkut ajornartorsiuteqarfigamikkut. Taamaammatt pisorta qarfiup nalilerpaa arlaannik misiligutitut aammalu sulianik immikkut toqqaasarneq

pitsaanerpaamik aaqqiinerusooq, taamaaliornikkut qulakkeerneqassamat suliat kommunip ajornartorsiuteqarfigisimangisai misissorneqassanngimmata.

"- Nalunaarfigineqassasunga nakkutilliiartorluni angalanerit suliallu amerlassusaat angalanerit misissorneqartartut naammannersut, tassungalu pisortaarfik qanoq isumaqarnerisooq."

Pisortaarfip akissutaa: Pisortaarfik isumaqarpoq suliassaqarfinni ataasiakkaani suliat qulit misissorneqartarnerat takussutissaasinnaasooq kommunit qanoq isillutik inunnik isumaginninnermi maleruagassat sularisarnernannut. Suliat quliusut taakku misissomeranni pisortaarfik isumaqalissappat sulianik allanik misissuinissaq pisariaqartinneqartoq erseqqissaasoqartariaqartorlu, taava suliat pisariaqartinneqartut pisortaarfip soorunami misissussavai.

Pisortaarfik isumaqarpoq nakkutilliiartorluni angalanerit taamak akulikitsiginerat naleqqut-tuusooq. Pisortaarfip akerrilerumangilaa akulikitsumik tikeraartarnikkut suliani piviusuni kukkussutinik amerlanerit nassaartarnissaq, kisiannili akulikinnerusumik tikeraartarnerup malitsiginaviannigilaa aammalu pisortaarfip erseqqinnerusumik takusinnaalernaviannigilaa kommunit ataasiakkaat qanoq isillutik inunnik isumaginninnermi maleruagassanut sularinnet-tarnersut. Aammattaaq pisortaarfik isumaqarpoq kommunit amerlanerisumik nakkutilliiartorluni angalasoqarsinnaasooq, tamanna pisariaqartutut nalilerneqarpat.

"- Meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartut nalunaarutigineqartarnerat pillugit maleruagassat iliuusissatullu pilersaarutit sularineqartarnerannut kommunit naammangitsumik malitsisimangitsutut pisortaarfik isumaqarsimassappat, ilanngullugu pisortaarfik nalunaaruteqaaqussavara tassunga atatillugu suliniutinik allanik piviusunik pisortaarfik pilersaaruteqarnerisooq."

Pisortaarfip akissutaa: Kommunit pitsaanerisumik iliuusissatut pilersaarutinik sulariartarnissaannut aamma nalunaaruteqartarnissaannut suliniutinik piviusunik iluaqutaasussanik ullumikkorpiaq pisortaarfik pilersaaruteqanngilaq. Inunnik isumaginninnermut ataatsimiititaliami ilaasortat 2006-ip qiteqqunnerani pikkorissartinneqarneranni suliassaqarfiit pisortaarfip eqqartortittarsimavai, aammalu pisortaarfip nakkulliiartortarnermigut allakkat ilisimatitsinerillu aqutugalugit kommunit ilisimatittarsimallugit inatsisit naapertorlugit pisussaaffiit pillugit. Taamaalluni pisortaarfik isumaqarpoq pitsaap tungaanut ineriartorneqalersimasooq, tamassumalu malitsigiumaaraa siunissami iliuusissatut pilersaarutinik amerlanerujussuarnik sulariartoqartalerumaartoq nalunaaruteqartoqartalerlunilu. Suliassaqarfiit iluanni ineriartorne-rit pisortaarfip malinnaaffigiuarpai pisariaqassappallu akuliuffigiumaarlugit, soorlu inatsit atuuttoq naapertorlugit kommunit pisussaaffigisaannut allanut ilisimatittarlugit."

Ilaqutariinnermut Pisortaarfimmu 26. september 2007-imi imatut allaqqippunga:

"Ilaqutariinnermut Pisortaarfik siusinnerusukkut allakkani 13. december 2006-imeersuni kiisalu allakkani 14. februar 2007-imeersuni qinnuigaara pisortaarfip isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliinera pillugu ataatsimut oqaaseqaateqaaqqullugu.

Pisortaarfik allakkani 7. februar 2007-imeersuni kiisalu allakkani 15. marts 2007-imeersuni tamatumunnga akissuteqarpoq.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Pisortaqarfiup tamatuma saniatigut naammagittaalliutitut suliame ingerlasumi A-p panimmi inissinneqarneranut atatillugu iliuusissanut pilersaarusiortoqarsimannginneranik naammagittaalliutaani pisortaqarfiup qanoq iliuuseqalersaarneranik apeqquteaqtiga allakkani 18. april 2007-imeersuni ilaatigut imatut akivaa:

"Ilaqutariinnermulli Pisortaqarfik kommunip isumaginninnermi malittarisassat tunngavigalugit aalajangiineri pillugu naammagittaalliorfarfiunngilaq. Kukkussuteqartoqarsimappat, matumani suliame ataasiakkaani meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu aalajangiinnerut atatillugu ilusiliinnermi aamma kukkussutigineqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuusaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 8, imm. 1 tunngavigalugu naammagittaalliorfissaq eqqortoq tassavoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik.

Pissutsit nalinginnaasut atuutsillugit suliamek ataasiakkaanik suliarinninnermi kukkunerit Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup kommunimut pineqartumut misissuiartorluni angalanera nassatarineq ajorpaa. Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaata tiguneqarnera sioqqullugu Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup K Kommunimut misissuiartorluni 27. april 2007-imit 3. maj 2007-imut angalanissani pilersaarusiortulugulu nalunaarutigisimavaa. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup suliame pineqartoq ilanngunniarpaa, taannalu K Kommunimut oqaloqatiginnissutiginiarlugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfimmi fuldmægtig ...-p inatsisilerinnermi pisortamik Michael Mikelsenimik kingusinnerusukkut oqarasuaatikkut oqaloqateqarnermini oqaatigaa pisortaqarfiup nakkutilliinnermik suliameqarnerminut ilaatillugu suliame suliarisarai, suliame ataasiakkaat sulialluunniit ataatsimoortunut tunngasut pineqarnerat apeqquataatinnagu, kommunip malittarisassanik malinnissimannginnera pineqarsorinaraangat, suliame pineqartoq pisortaqarfiup suliarinniler-nissaanut pissutissaqalersitsinersoq pisortaqarfiup isummerfigisaraa, suliame Ombudsmandimit suliameqarsinnaanera apeqquataatinnagu.

Suliame ataasiakkaani suliamek suliarinninnermi kukkussuteqartoqarsimanera innuttaasumit pisortaqarfimmut malugeqquneqarpat pisortaqarfiup suliamek ataasiakkaanik ilumut suliarinniler-tarnera nalornissutigaa. Taamaattumik pisortaqarfik qinnuigaara suliame ataasiakkaani kukkussuteqartoqarsimanera pisortaqarfiup malugigaangamiuk nakkutilliinnermi oqartussaasutut periaaserisartakkani pillugu nassuiaateqaqqullugu."

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup akissutaa imaattoq 17. oktober 2007-imi tiguara:

"Inatsisartut Ombudsmandiata 26. sept. 2007-imi Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik allakkani piumasaqarfigisimavaa - nakkutilliisutut oqartussaasutut - nassuiaateqaqqullugu pisortaqarfiup suliameaasaanut Ilaqutariinnermi Pisortaqarfiup suliame aalajangersimasuni suliameqarnermi kukkussuqarsimaneranik malugisaqaraangami qanoq pisarnerseq.

Inatsisartut ileqqoreqqusaanni [peqqussutaanni] § 1-imi nr.11-mi 12. november 2001-imeersumi inunnik isumaginninnerup aqunneqarnera aaqqissuusaaneranut imatut aalajangersaasoqar-nikuuvoq: "Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni inunnik isumaginninneq kommunillu inunnik isumaginninnermi malittarisassanik ingerlatsinerat aqussavaat ingerlanneqarnissaalu aaqqissuullugu". ["Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni isumaginnittoqarfiup allaffissornikkut aqun-

neqarnera siulersorlugulu aaqqissuutissavaat, isumaginninnermilu malittarisassanik kommunit ingerlatsinerat nakkutigisaralugu."]

Namminersorerullutik Oqartussat nalunaaruttaanni nr. 6, 16. november 2006 [, § 1, imm. 1-imi aamma 2-mi] inunnik isumaginninnerup nakkutigineqarnera pillugu aalajangersarneqarnikuuvoq: "Ilaqutariinnermi Naalakkersuisoqarfiup inunnik isumaginninnermi inatsisit maleqquneqartut kommuninit malinneqarnerisut nakkutigissavai aamma ingerlatsinermi malitassatut malittarisassat malinneraat" kiisalu "nakkutilliinnermi ingerlatsiviit paaqqinniffiillu ilaapput." [Isumaginninnermut inatsisini maleruagassat kommuunit eqquutsinneraat aammalu inatsisini ingerlatsinermut tunngassuteqartuni maleruagassat naapertorlugit ingerlanneraat Ilaqutariinnermut naalakkersuisoqarfiup nakkutigisaraa." aamma "Nakkutilliinnermut pineqarput allaffisornikkut aqutsineq paaqqinniffiillu."]

Nalunaarutip taassuma § 4-ani aalajangersarneqarpoq "Suliassani aalajangersimasuni suliassatut toqqakkani nakkutilliisutut pulaarnerup nalaani misissuisoqassasoq. Isiginiarneqassaaq aalajangernerit inunnik isumaginninnermi inatsimmut naapertuuttuunersut." ["Nakkutilliisutut takusaanermi ilaatigut suliassaqarfinni aalajangersimasuni suliat ataasiakkaat misissuiffigineqassapput. Misissorneqassaaq isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit aalajangiisoqartarsimanersaq."]

Inatsisartut Ombudsmandiat aamma Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik Inatsisartut Ombudsmandiata allanneratut siusinerusukkut nakkutilliinnerup annertussusaa pillugu allaqatigiinnikuupput. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik 18. april 2007 suliame aalajangersimasumi allakkiaani suliap suliarinissaanut itigartitsisimavoq iliuusissatut pilersaarutit amigaataanerit pissutigalugu, tassami naammagittaalliorfissaq eqqortoq tassammaat Inunnik Isumaginninnermi Naammagittaalliorfik suliani aalajangersimasuni.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup tamatuma kingorna telefonikkut oqaloqatigiinnikkut oqaatigaa, Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup nakkutilliisutut suliaqarnermini suliassat qaqqittarlugit suliat aalajangersimasuuppata imaluunniit suliassat nalinginnaasuuppata.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfik isumaqanngilaq nassuiaatit taakku marluk imminnut naapertuuttuusut, tassami Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup nakkutilliisutut pulaarnermi suliassat misissoqqaartuaannarmagit suliassat aalajangersimasuuppata imaluunniit suliassat nalinginnaasuuppata.

Suliassat suliarineqarnerisa ingerlanneqarnerat suliassanillu suliarinninnermi malittarisassat malinneqarsimasut takuneqarsinnaavoq.

Ilanngullugu inunnik isumaginninnermi aalajangersimasuni suliaqarnermi aalajangersimasumik amerlassusilinniittuni misissugassat misissuiffigineqarput tassanilu suliamik suliaqarnermi malittarisassat malinneqarsimanerat assersuutigalugu illuatungeriinnik tusarniaaneq, iliuusissatut pilersaarutit sananeq, naammagittaalliornermi ilitsersuineq nalinginnaasumik malinneqarsimasut takuvaa. Tassunga ilutigitillugu pineqartunut tunngatillugu inatsisit malinneqarnerisut takuneqarpoq. Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup misissuinnermigut aalajangernerit inatsimmut naapertuutinningsut takugaangamigit, inatsimmik nutserineq imaluunniit tunniussat aalajangersimasut annertussusilerat pineqarsimappat tamanna tamatigut uparuarneqartarpoq,

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

taamaalilluni kommunip sulisua suliami aalajangersimasumi aamma suliamut assingusumi suliarineqartuni piunasaqaatitai taakku assigalugit aalajangerneqarsimasuni aaqqeeqquneqartarpoq.

Nakkutilliisut taamaalilluni aamma suliassanik innuttaasunut tunngatillugu suliaqarneq ajorput, kisianni suliassani aalajangersimasuni kukkusoqartillugu uparuaasarpog.

Nakkutilliisutut pulaareernerup kingorna nakkutilliinerup naammassinerani nalunaarusiamik sanasoqartarpoq, kommunimut pineqartumut nassiunneqartarpoq, Kukkunersiuisunut, Kommuninillu Nakkutilliisoqarfimmu qaammat ataaseq qaangiutsinnagu nakkutilliisutut pulaareernermi.

Ilaqutariinnermut Pisorta qarfik neriuppoq nassuiaat qulaani pineqartoq naammassasoq. Taamaangippat Folketingep Ombudsmandianik ataatsimeeqateqarnissamut kajumippugut apequtinik arlaanik nalorninartunik qulaajaanissamut."

Naalackersuisoqarfimmu tamatuma kingornatigut 25. juli 2008-mi imatut allappunga:

"Pisorta qarfik suliani ataasiakkaani suliarinninnermi kukkunernik malugisaqaraangami pisorta qarfiup periaasia pillugu Ilaqutariinnermut Pisorta qarfiusimasup allagai 15. oktober 2007-imeersut 17. oktober 2007-imi tiguakka.

Allakkani oqaatigineqartut tusaatissatut tiguakka.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara pisorta qarfiup periaasia Naalackersuisoqarfiiup periaasiata assigneraa nassuiaqqullugu, aamma suliani ataasiakkaani suliarinninnermi kukkusoqarsimanageranik, misissuilluni tikeraarnermut atatillugu pisimanngitsuni, Naalackersuisoqarfik innuttaasumit allanilluunniit maluginneqquneqaruni Naalackersuisoqarfik sulianik suliarinnittarnersoq nassuiaqqullugu, tamannami pisorta qarfiup allagaani 15. oktober 2007-imeersuni akissutigineqangimmat."

Naalackersuisoqarfiiup akissutaa una 18. december 2008-mi tiguara:

"Ulloq 25. juni 2008 allakkatigut Inatsisartut Ombudsmandiat, isumaginninnermi immikkoortorta qarfiimi nakkutilliineq pillugu Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimmu saaffiginnissimavoq.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimiit nalunaarutigineqassaaq Namminersornerullutik Oqartussani allaffissornermi aaqqissusseqqinnermi nakkutilliinermik allanngortitsisoqangimmat.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfimiit ilanngullugu ilisimatitsissutigineqassaaq nakkutilliinermu pisussaaffiit ilagimmassuk, Inatsisartut isumaginnineq pillugu nakkutilliineq pillugu peqqussutaat nr. 6, 16. februar 2006. § 1 tunngavigalugit kommunit isumaginninnermi suliassaminnik pissusissamittut ingerlanersut nakkutigissallugit. Taamaalilluni

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmiit naliliinerup kinguneranik suliamik kukkusoqarsimasorinarpat suliaq qaqissinnaallugu."

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"1. Naalakkersuisut isumaginninnikkut nakkutilliinerat pillugu ataatsimut

Naalakkersuisut nakkutilliinikkut suliassaat pillugit malittarisassaq isumaginnittoqarfup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11-mi, 12. november 2001-imeersumi § 1-imiippoq, imaattunillu oqaasertaqarluni:

"§ 1. Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni isumaginnittoqarfup allaffissornikkut aqunneqarnera siulersorlugulu aaqqissuutissavaat, isumaginninnermilu malittarisassanik kommunit ingerlatsinerat nakkutigisaralugu.

Imm. 2. Nakkutilliinerup annertussusia ingerlanneqarneralu pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput."

Aalajangersagaq taanna peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini imatut nassuiarneqarpoq:

"§ 1, imm. 1-imi aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 1-imut assinguvoq.

Aalajangersagaq Naalakkersuisut isumaginnittoqarfimmik aqutsinissaannik aaqqissuussinissaannillu oqartussaaffiliivoq, kiisalu kommunit isumaginninnermi malittarisassanik malinninnerannik nakkutilliisinnaatitaanerannillu imaqarpoq. Isumaginninnermi malittarisassat paasineqassapput ilaatigut tassaasutut inatsisitigut najoqqutassat assigiinngitsut. Taamaallinnilu tassa periusaasartut, inatsiseqarnermi ileqquusartut pisullu qanoq issusaa isumaginninnermi malittarisassanut ilaapput. Isumaginninnermut naalakkersuisoq nakkutilliinnermut akisussaasuvoq.

Nakkutilliinerup malitsigaa Naalakkersuisut isumaginninnermut tunngasunik kommunit sulianik suliarinnittarnerisa pitaassusaanik naliliisinnaammata. Assersuutigalugu kommunit nipangiussisussaataaerminnik, naammagittaalliornissamut ilitsersuisussaataaerminnik il.il. malinninnerannik naliliinerit pineqarput, imaluunniit kommunit missingiinnermini inatsisitigut eqqarsaatigisariaqartut tamaasa ilanngussimaneraat.

Assersuutigalugu Naalakkersuisut isumaqarpata kommuni soorlu isumaginninnermut tunngasunik isumaginninnermini sulianik suliarinnittarnek pillugu inatsisinik unioqutitsisimasoq, pisut uparuaneqarsinnaapput kingornalu Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut tunniunneqarsinnaallutik. Uparuaneq taamaallaat inneruussutinik imaqarsinnaavoq, peqqusutaanngitsunik pineqaatissiisutaanngitsunillu. Nakkutilliineq aamma kommuninut killilimik ilitsersuisussaataaerminik malitseqarpoq. Taamaaliornikkut sulianik suliarinnittarnerup pitaassusaa qaffatsinneqassaaq.

Imm. 2-imi piginnaatitsissummik aalajangersagaq nutaajuvoq pingaartumillu nakkutilliisut ulluunerani unnuaanerani paaqqinnittarfinnik nakkutilliisissaanni aalajangersaanissamut atorneqarnissaa naatsorsutigineqarpoq. Naatsorsutigineqarpoq nakkutilliisussat tassaasasat kommunip, ineqartut qanigisaasa peqqinnissaqarfyllu aallartitaat."

Inatsisartut peqqussutaata massakkut atuuttup taarsigaata isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutissaattut nr. 9-tut, 30. oktober 1998-imeersutut siunnersuummi aalajangersakkap taassuma pissuteqataa oqaaseqaatinik Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 1, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit annertunerusutigut assigisaannik ilaqartinneqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaata 1998-imeersup Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 10. oktober 1979-imeersaq § 1-imi imaattumik aalajangersagartaqartoq taarserpaa:

"Taamaallaat Kalaallit Nunaata Landstingiata tungaanut akisussaassuseqarluni, taamaattorli takkukkit § 5 aamma § 6, isumaginninnermut naalakkersuisut akisussaasuata Kalaallit Nunaanni inunnik isumaginninneq siulersorlugulu aaqqiisuutassaraa, aammalu kommunit isumaginninnermut tunngasunik peqqussutinik atortitsinerat nakkutigissallugu."

Aalajangersagassatut kingullertut siunnersuut issuarneqartoq pillugu oqaaseqaatit imaattut ilanngunneqarput:

"Aalajangersakkap ikkussorpaa akisussaaneq landsstyremandip nammagaa inunnik isumaginninnermut tunngasunut tassalu imaappoq "ministerip akisussaanelanarut paragraf". Aalajangersakkamiippoq landsstyremandi taamaallaat akisussaataasooq Landstingimut, aammalu landstingip peqqussutaata landstingillu inatsisaasa iluanni, inunnik isumaginninnermut tunngasuni aalajangersagaasussani, akisussaasooq siulersuinnermut aamma inunnik isumaginnittoqarfiup aaqqissuussaanelanarut. Tamatumaa ilaatigut imaraa, landsstyremandip kaajallaasitatigut imaluunniit allatut iluseqartumik aalajangersartassagai aalajangersakkat, landstingip imminut aalajangeqqusai, ilaatigut tunngavittut najoqqutassaasut aalajangiiffigisassallugit, toqqaannartumik taasimannikkaluit landstingip peqqussutaani imaluunniit inatsisaani, kisianni pisariaqavissut ulluinnarni allaffitsigut ingerlatsinissamik naammassininnissamut, ilaatigut nakkutilliisuugami inunnik isumaginnittoqarfiup sulineranik. Aalajangersakkap imaraa, landsstyremandi allaffikkut atortoqartoq ingerlatsinnermut, naatsorsuutigineqartumik taaguuteqartussamik Socialdirektoratimik nammineq atugassaminik, kisianni aalajangersakkap marinnigilaa landstyremandi ingerlatsivimmu pisortaassasooq (forvaltningschef), akerlianilli naatsorsuutigineqarpoq landsstyremandi killissat iluanni, nammineq pisinnaatitaaffigisamini, aalajangersartassagai maleruagassat, kisianni naammassiniarneri pissaasut aqutugalugit kommunit aamma landsstyremandip nammineq allaffeqarfiata sulusii."

Siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit aamma erserpoq taanna Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummik Inatsisartut 1979-imi upernaakkut ataatsiminneranni saqqummiunneqartumik tunngaveqartoq.

Siunnersuut taanna "inunnik isumaginninnermi qullersaatitat" pillugit malittarisassanik ataatsimoortunik imaattunik imaqarpoq:

"§ 4. Inunnik isumaginninnermi Qullersaatitat oqaaseqassapput apeqqutit ikiuisarnermut sulisoqarnermut inuussutissarsiutinillu ilitsersuinnermut tunngasut tamaasa pillugit, landstingip isummerfigisassai imaluunniit aningaasanik akuersissutissat pillugit danskit oqartusaatitaannit aalajangiiffigisassat pillugit.

Stk. 2. Qullersaatitat kommunimi sulinermik nakkutilliissapput sulisartoqarnermi suliassaqaqarfiup, inuussutissarsiutinik ilitersuineri suliassaqaqarfiup Kalaallit Nunaanni ikiuisarnermi suliassaqaqarfiup iluini aammalu kalaallit Danmarkimiittut suliassaqaqarfiit taakku iluanni Danmarkimi malittarisassanut ilaatitaanngitsut pillugit, siunnersuutinilu Qullersaatitait iluaqutaassasutut isumaqarfigisaannik saqqummiussissallutik

§ 5. Qullersaatitat kommunimi sulinermik nakkutilliissapput sulisartoqarnermi suliassaqaqarfiup, inuussutissarsiutinik ilitersuineri suliassaqaqarfiup ikiuisarnermilu suliassaqaqarfiup iluini.

Stk. 2. Qullersaatitait ikiuussinnaapput kommunini arbejdsmarkedsudvalginut aamma ikiuisarnermi udvalginut aammalu kommunini siulersuineri tunngasutigut oqartussaaitanut.

§ 6. Qullersaatitait ataatsimut iluarsartuutissavaat sulisartoqarnermut ikiuisarnermullu tunngasutigut naammassiniagassat kommunimut ataasiinnaanngitsumut tunngasut.

§ 7. Qullersaatitait aningaasat akuersissutit killilikkat iluanni ataatsimut iluarsartuutissavaat Kalaallit Nunaanni pisortaqaqarfiit il.il. landskassemit tapiiffigineqartartut pilersinneqarnissaat.

§ 8. Qullersaatitait ilinniartitaanissaq il.il. iluarsartuutissavaat arbejdsmarkedsudvalgini ilaasortanut aammalu ikiuisarnermi udvalginut ilaasortanut aammalu sulisoqarnermut sulisartoqarnermi suliassaqaqarfiup ikiuisarnermillu suliassaqaqarfiup iluini naammassiniagassanik siulersuineri tunngasutigut isumaginnittunut. Kommunimi udvalginut ilaasortat sulisorisallu kommunimi atorfeqartut ilinniartitaanerisa iluarsartuunneqarnera pisassaaq Kalaallit Nunaanni kommuneqaqarfiit kattuffiat isumaqatigiinniuteqaqarfigeerlugu.

§ 9. Inunnik Isumaginninnermi Qullersaatitait pisinnaatitaapput Kalaallit Nunaanni pisortatigut oqartussaaitanit nassuiaatit suulluunniit pisariaqarsorisat pissarsiarinissaannut."

§§-ini 5-imi, 6-imi 7-imilu suliassat imarisaat erseqqinnerusut suunerat peqqussutisatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nassuiarneqanngilaq, oqaaseqaatinilli nalinginnaasunit erserpoq peqqussutisatut siunnersuut taanna tassaasoq Kalaallit Nunaanni Ikiuineri Suliffissaqartitsiniarnermullu Qullersaqaqarfik pillugu landsrådip ileqqoreqqusaanik 19. oktober 1973-imeersumik ingerlatitseqqinneq.

Landsrådip ileqqoreqqusaani 1973-imeersumi suliassat makku allaaserineqarsimapput:

"§ 1. Kalaallit Nunaanni landsrådi kommunalbestyrelsillu il.il. pillugit inatsimmi nr. 441-mi, 22. december 1966-imeersumi § 16, stk. 2 naptertorlugu landsrådi ikiuineri suliffissaqartitsiniarnermullu qullersaqaqarfiimik pilersitsissaaq, Kalaallit Nunaanni ikiuinerup, inuussutissarsiornermik ilitersuinerup suliffissaqartitsiniarnerullu ingerlanneqarneranik isumagisaqartussamik.

(...)

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

§ 3. Ikiuinnermut suliffissaqartitsiniarnermullu qullersaqarfik apeqqutinut tamanut ikiuinnermut, inuutissarsiutinut ilitersuisarnermut tunngasuni aammalu suliassarsiuussinissamut tunngasunut landsrådip aamma/imaluunniit ministereqarfiup oqaaseqarfigisariaqagaasut isumaqarfigisariaqartunut tunngasunut.

Stk. 2. Qullersaqarfik pisinnaatitaavoq apeqqutit suulluunniit Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiniarnermut ikiuinnermullu tunngasuteqartut tamaasa oqaluuserissallugit.

Stk. 3. Qullersaqarfik pisussaatitaavoq Kalaallit Nunaanni ikiuinerup, inuussutissarsiornermut ilitersuussinermut suliffissaqartitsiniarnermullu tunngasumik ingerlaaseq malittarisallugu aammalu qanoq iliuusissatut qullersaqarfimmi naleqqussorinartunik siunnersuuteqartarnissamut.

§ 4. Kalaallit Nunaanni ikiuinnermut tunngasumik suliffeqarfiit il.il. naalagaaffimmit aamma/imaluunniit landskassemmit tapiussuteqarfigineqartut aningaasanik akuersissutaasimasut naapertorlugit pilersinneqartarnissaat qullersaqarfimmit atsikkutigiissaarneqassaaq.

§ 5. Ikiuinerup, inuussutissarsiutinut ilitersuisarnerup suliffissaqartitsiniarnerullu tungaatigut kommuneqarfinni pisortaausut ingerlatsinerannut qullersaqarfik ilitersuuteqartuartaasavoq suliffeqarfillu § 4-mi taaneqartut (aningsaatigut) ingerlatsinerat atsikkutigiisaarfigissallugu.

§ 6. Aningsaat akuersissutaasut naapertorlugit inuit suleqataasut ikiuinnermi, inuussutissarsiutinik ilitersuussisarnermi suliffissaqartitsiniarnermilu suliassanik ingerlatitsinissaminut ilinniarteqqinneqartarnissaat qullersaqarfiup aqqissuuttartussaavaa.

§ 7. Pisortatigut aalajangiiffigineqartussat qullersaqarfiup aalajangertartussaavai aammalu inatsisit ileqqoreqqusaliallu atortuusut naapertorlugit maalaaruteqarfigineqartartussaalluni."

Ikiuinnermut Suliffissaqartitsiniarnermullu Qullersaqarfiup suliassai ataasiakkaat ileqqoreqqusassatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini allannguutip suliffissaqartitsiniarnermut immikkut siunnersuisoqatigiit atorunnaarsinneqarnerisa kingornatigut malittarisassanut naleqqussaaneramik pingaarnertut siunertaqartutut ileqqoreqqusallu Kalaallit Nunaanni ikiuinnermut suliffissaqartitsiniarnermullu qullersaqarfimik pilersitsineq pillugu landsrådip ileqqoreqqusaanik 21. december 1967-imeersumik ingerlatseqqittutut oqaatiginittuni erseqqinnerusumik allaaserineqarsimangilat.

Landsrådip ileqqoreqqusaa 1967-imeersoq aalajangersakkanik imaattunik imaqqarpoq:

"§ 1. Kalaallit Nunaanni sulisoqarniarnermut inunnillu ikiuiniarnermut tunngasutigut qullersatut pisortassatut Kalaallit Nunaannut ministerip pilersissavaa sulineq inunnillu ikiuiniarnek pillugu direktøreqarfik.

(...)

§ 3. Sulinermut ikiuiniarnermullu direktioni apeqquutit sulisussaqaarniarnermut tunngasut ministeriamit oqaaseqarfigineqartussaasut tamaasa pillugit oqaaseqartassaaq.

Imm. 2. Direktøreqarfik pisinnaatitaavoq apeqquutit Kalaallillu Nunaanni sulisussaqaarniarnermut inunnillu ikiuiniarnermut tunngasut tamaasa suliarissallugit tamakkualu pillugit Kalaallit Nunaannut ministereqarfimmut landshøvdingilu aqutugalugit Kalaallit Nunaata landsråðianut kajumissaaruteqartassalluni.

Imm. 3. Direktøreqarfik pisussaavoq Kalaallit Nunaanni sulisussaqaarniarnermut inunnillu ikiuiniarnermut tunngasut tamaasa maleruarlugillu qanoq iliussissat naleqqussorisani pillugit siunnersuuteqarnissamut.

§ 4. Ikiuiniarnermi suliffeqarfiit naalagaaffimmit aamma/imaluunniit landskassemmit tapiisuteqarfigineqartut il.il. pilersiorturnerat direktøreqarfimmit atsikkutigiissarneqassaaq.

§ 5. Pissutsit sulisoqaarniarnermut ikiuiniarnermullu tunngasut kommunini pisortaaunit ingerlassaaneranni direktøreqarfik ilitersuussisusaaq, suliffeqarfiillu § 4-mi taaneqartut ingerlanneqarannik atsikkutigiissaarissalluni.

§ 6. Suliassat ikiuiniarnermut, ikiuiniarnerup perorsaataanissaanut sulisussaqaarniarnermullu tunngasut ingerlanniarneranni sulisussaqaarnermut ilinniartitaanissaat direktøreqarfimmit aaqqissuunneqassaaq.

§ 7. Direktøreqarfik suliarinneqqiffissat sulisussaavoq inatsisit maleruaqqusallu atuuttut naapertorlugit."

Qullersaqarfiup suliassai "Suliffissaqaarniarnermi Ikiuiniarnermilu Direktørimit nalunaarut"-mik taaneqartumi, 1967-imi augustimi ullulerneqarsimasumi, landsråðillu 1967-imi oqaluserisaannut ilanngussani ilanngussatut 77-itut naqinneqarsimasumi imatut allaaserineqarsimapput:

"Suliassaqartitsiniarnermi ikiuisarnermilu direktioni direktoratip ministereqarfimmut, landshøvdingimut landsråðimullu attaveqarfissaatut allaffeqarfiussaaq direktoratip suliassanut piareersarfittut ileqqoreqqusassanullu siunnersuusiortorluni aammalu ileqqoreqqusat ataasiakkaat atortinneqarnissaannut najoqqutarisassanik kiisalu suliffiup aningaasanik atu-gassanik siumut missingiusiortorluni siunnersuusiortornermini suliffigisartagassaa.

(...)

Suliassat pingaarnerusut:

1. Nakkutilliineq kommuninillu ilitersuineq (ilitersuinermi sulineq)

Malunnarpoq massakkut kommuninut (kommunalbestyrelsinut, udvalginut kænnerillu allaffi-nut) ilitersuinissaq ajoqersuinissarlu pisariaqareeqisut.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Kommunit ikiuisarnermut isumaginninnissamik sapinngisaq tamakkerlugu namminersorlutik tiggumisaqalernissaannik kissaatigisaq tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni tamarmi ikiuisarnerup eqiterfittut ingerlanneqarfiani pisortaausut angalallutik allakkatigullu annertoorujussuarmik ilitersuinissaat taamaattunillu allanik sulinissaat pisariaqarpoq. Suliaasat nutaat pilersinneqassamaartut kommunini sulisussanit aammalu allaffeqarfissamit nutaamik angisuumillu piumasaqartussaapput, tamatumanimi qullersaqarfimmi ingerlatsisunut sapinngisamik ajunnginnerpaamik ikiuunniartussaapput.

Ilitersuinissami pingaartumik ikiuiffissat assigiinngitsut aaqqissuussivigisaanni, aningaasatigut ikiuisarnerup ingerlanneqarnissaanik ilitersuinikkut aammalu perorsaavittut inissitsivissat ingerlanneqarnissaasigut ikiorsiinissat pineqarput. Kommunini soorlu utoqqarnik isumaginninnermut, meeqqanut inuusuttunullu isumaginninnermut, nutsertut pillugit apeq-qutinut, ikiuisarnermi sulisunut (socialmedhjælper), husmoderafløserinut suliffissarsiortarfissamullu tunngasut oqaloqatigiissutiginisaat pisarialerujussuusoq misiginarpoq.

(...)"

Aammattaaq nassuiaammit tassanga erserpoq taanna Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut aqutsisoqarfiup piorsarneqarnissaanik siunnersuummik landsrådip 1966-imi nalinginnaasumik ataatsimiinnerani oqaluuserineqarsimasumik tunngaveqartoq.

Landsrådip 1966-imi oqaluuserisaani imm. 36-mit, Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut aqutsisoqarfimmik nutaamik pilersitsinissaq pillugu siunnersuummit, erserpoq Kalaallit Nunaannut Ministereqarfiup, landsrådimi oqaaseqaat tunngavigalugu, Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut aaqqissuussinerup ataatsimut allanngortiterneqarnissaa pillugu suleqatigiissitaliaq 1964-imi pilersissimagaa.

Suleqatigiissitaliap siunnersuutaanit, landsrådip 1966-imi oqaluuserisaanut ilanngus-satut 56-itut naqinneqarsimasumit ilaatigut makku erserput:

"I. Aallaqqaasiut.

Ikiuisarnerup ingerlanneqarnera manna tikillugu kalaallit kommuniinut isumagisassaatinneqarsimavoq taakkualu pisortaqarfiit tungaanninngaanniit annikitsuinnarmik taperserneqarsimapput maleruagassiat allaganngorlugit suliat ingerlaannartumillu siunnersuisoqar-neq eqqarsaatigigaanni.

(...)

Uparuarneqarsinnaalereerpormi maannakkut ajornartorsiuteqarfiulereersimasoq, soorlumi tamanna takuneqarsinnaasoq imigassap atornerlunneqarnerulereratigut, inuusuttut eqqasuutissaqartitsinerisigut, sulisussat suliassaminnik nakkutilliilluannginnerisigut meeqqallu paarineqarnissaasa eqqarsaatissarujussuannngorsimaneratigut.

Ilimanarluinnarpoq eqqasuutissat tamakkua ukiuni aggersuni inuiaqatigiit ineriartornerat peqatigalugu suli annerulerumaartut, pingaartumimmi aamma inuit eqitertitaanerisa kingunerisaanik. Tassa aamma ilimagisariaqassaaq ikiuisarnerup tungaatigut piaarnerpaamik

aaqqissuunneqanngippat kingunipilui inuussutissarsiornermut, ilinniartitaanermut peqqin-nissarlu siunertaralugu sunniuteqartussaajaartut.

Danskit aaqqissuussinerat qimerlooraanni pingaartumik kalaallini aaqqissuussinermut qa-noq assilisassaqqitsiginersoq takuniarlugu erseqqilluinnarpoq Danmarkimi inuit ataasiak-kaat ajornartorsiuutissaallu - napparsimaneq, suliffissaarunneq, iloqiaaneq, utoqqalineq il.il. - eqqarsaatigineqarnerusarsimasut taamaattumillu danskini aaqqissuussineq aningaasar-siornikkut allatigut ineriartornermut naleqquttutut isigineqarsinnaanngitsoq.

(...)

IV. Pisortaqarnerup aaqqissuussaanaera.

A. Eqiterfiusumik pisortaqarfik pillugu eqqarsaatit.

Arbejdsgruppip pingaartitaasa ilaattut taaneqareerpoq sulisussat ilinniartitaanerisa ilutigi-saanik Kalaallit Nunaanni eqiterfiusumik pisortaqarfiliortoqarnissaa. Suliassaasa pingaar-nersaat tassaassaaq ikiuisarnerup ukiuni aggersuni piorsarniaagaanerani siulersuisuussal-luni. Aamma ikiuisarnerup socialministeriamut isumagisassanngortitaanissaa isumaqati-giissutigineqassagaluarpat eqiterfiusumik pisortaqarfeqareerana iluatinnaatilerujussuu-sussaavoq.

(...)

Ikiuisarnerup Kalaallit Nunaanni eqiterfiusumik pisortaqarfeqarnissaa pillugu erseqqin-ne-rusumik eqqarsaatigisamini arbejdsgruppip kissaatigaa suliassat annertunerusut tassunga atatinneqarnissaat:

1. Siunnersuisarnerit (kommunit tungaasigut).
2. Atassuteqartitsinerit (nunaqarfiit suliffeqarfiillu akornanni).
3. Suliassanngortitseqqinnerit.
4. Naatsorsuisiornerit - aningaasartuutigiumaakkanillu eqqoriaanerit.
5. Ilinniartitsinernik pilersaarusionerq.
6. Suliffeqarfinnik pilersaarusionerq.
7. Inuiaqatigiinnik piorsaaniarnermi pilersaarutitut allanut naleqquttunngorsaaneq.

(...)"

Qulaani allaaserineqartunit erserpoq Kalaallit Nunaanni isumaginnittoqarfik eqqar-saatigalugu Naalakkersuisut suliassaat malittarisassanik pisoqaanerusunik Nammi-

nersornerullutik Oqartussat sioqqullugit atuuttunik tunngaveqartut, suliassanillu taakkuninnga ingerlatsinermi qitiusumik ilaasut tassaasut naalackersuisoqarfiit suliassaasut, tassaasut inatsisit qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaneq malittarisassanillu piareersaanermik suliaqarneq aamma inatsiseqartitsinikkut suliatiqullu nakkutilliinermik ingerlataqarneq.

Landsrådip ileqqoreqqusaani 1973-imeersumi aamma 1967-imeersumi nakkutilliineq pillugu aalajangersagaqqaartut matumunnga atatillugu isigineqartariaqarput, tassalu oqartussaasumi qallunaat qitiusumik aqutsisoqarfiata avataaniittumi oqartussaasup Kalaallit Nunaannut Ministereqarfik landsrådilu sinnerlugit nakkutilliisutut suliassaasa pineqarnerat, tamatumani inatsisitigut immikkut tunngavissaqarnissaq piumasagaataasariaqarpoq.

Taamaattumik landsrådip ileqqoreqqusaata 1973-imeersup ingerlateqqinneqarnera pineqartoq landsrådip ileqqoreqqusaani 1979-imeersumi oqaatigineqarmat tamanna taakku qanoq paasineqarnissaannik nassuiaaniarnermi ajornartorsiutissaqalersitsivoq.

Taamaalilluni nakkutilliinermik suliaqarneq Inatsisartut peqqussutaatigut 1979-imeersukkut avataani oqartussaasumit Namminersornerullutik Oqartussani qitiusumik aqutsisoqarfimmut nuunneqarpoq, taannalu akisussaaffigalugit suliassaqarfimmi iluini inatsisikkut aalajangersagaangitsumik tunngaveqarluni nakkutilliinissamut pisisaaffeqarpoq.

Qitiusumik aqutsisoqarfiup inatsisikkut aalajangersagaangitsumik tunngaveqarluni nakkutilliinera, immikkoortortaqarfinnik nakkutilliinertut taaneqartoq, pillugu oqaatigaara:

Naalackersuisunut ilaasortap akisussaasuunera, matumani Inatsisartunut akisussasuunera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tunngavigalugu naatsorsuutigineqarpoq naalackersuisoqarfiit qitiusumillu aqutsisoqarfimmi aqutsisoqarfiit inatsiseqartitsinikkut atuuttut pillugit ataatsimut, pisunilu pineqartuni akisussaaffigalugit suliassaqarfimmi iluini, qilersuisuunngitsumillu oqaaseqaateqarsinnaasut. Oqaaseqaatini taamaattuni oqartussaasoq suliame (nutaamik) aalajangiissasoq inassuteqaammik ilaqartinneqarsinnaapput. Pisinnaatitaaneq taanna inatsisilerineq pillugu atuakkiani oqartussaasutut qulliunerusutut nakkutilliinermik imaluunniit immikkoortortaqarfinnik nakkutilliinermik taaneqartarpoq.

Nakkutilliisussaataaneq taanna killissalersorneqassappat tamatumani inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqarnissaq piumasagaataavog, tamanna pillugu qupperneq 308 takuuk.

Nakkutilliinermik inatsisitigut aalajangersaaviginninneq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 1, imm. 2-mi matuminnga siunertaqarpoq, tassalu Naalackersuisut nakkutilliinerup annertussusia ingerlanneqarneralu pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaassasut.

Aalajangersagaq taanna piareersarlugu suliame oqaatsip "annertussusia" imatut paasineqassanersoq takuneqarsinnaanngilaq, tassalu suut misissorneqassasut Naalacker-

suisut namminneq aalajangissaneraat, imaluunniit Naalakkersuisut nakkutilliinerup ingerlanneqarnera pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaat pineqarnersoq.

Oqaatigineqartutut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisup inatsisitigut aalajangersa-gaannngitsumik tunngaveqarluni nakkutilliisussaataitanerata "ministeritut" akisus-saaffigisaanut ilaatinneqarnera isiginiarlugu matuma kingorna naatsorsuutigisaria-qarpara Naalakkersuisut pissutsinik nakkutilliinermut atatillugu angalanerni pineqar-tunut ilaatinneqartut annertussusiat kisiat pillugu aalajangersaanissaat Inatsisartut inatsiminni § 1, imm. 2-kkut siunertarisimagaat.

Naalakkersuisut isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu nalunaarutik-kut nr. 6-ikkut, 16. februar 2006-imeersukkut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoqarfi-up kommunit isumaginninnermut tunngasunik aqutsinerannik nakkutilliinissaa pillugu ataatsimut malittarisassaq aamma nakkutilliinermut atatillugu angalanerit pillugit immikkut malittarisassat aalajangersarsimavaat. Nalunaarummi § 1, imm. 1-imi a-taatsimut malittarisassap nakkutilliinerup nakkutilliinermut atatillugu angalanerni i-ngerlanneqartup annertussusia aalajangersanngilaa.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaasariaqarpoq pissutsit suut nakkutilliinermi pineqartunut ilaatinneqarnerisa killissalersorneqarnissaat nalunaarutip qanoq paasi-neqarnissaanik nassuiaanermi ilanngunneqarsinnaanngitsaq.

Aammattaaq manna tunngaviutittariaqarpara, tassalu Danmarkimi malittarisassat -naak taakku isumaginninnermi sullissinissamik neqeroorutit piareersarneqarneranni aalajangiisuusimanngikkaluartut - isumaginnittoqarfiup aaqqissuussaanageranik pia-reersaanermi isumassarsiorfusimasut.

Tamatumani oqaatigaara socialministereqarfik isumaginninnermik iluarsaaqqinneq pillugu ataatsimiititaliarsuarmik 11. september 1964-imi pilersitsisimasooq, taannalu Danmarkimi isumaginnittoqarfik pillugu ataatsimut iluarsaassinissaq pillugu isuma-liutissiisummik (nr. 543-mik) 1969-imi oktoberip qaammataani saqqummiussisima-soq, matumani kommunit isumaginninnermik ingerlatsivinnik oqartussaasumit qulli-u-nerusumit nakkutigineqarnerat socialministerimit imaluunniit isumaginnittoqarfim-mik immikkut aqutsisoqarfimmit ingerlanneqartussa q ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Naalagaaffiup Danmarkimi kommunit isumaginninnermik ingerlatsiviinik immikkoor-toqartarfittut nakkutilliinera paasinninnerup qanoq nassuiarneqarnissaanik nalor-nisoortitsisimavoq, tak. Folketingip Ombudsmandiata 1980-imi ukiumoortumik nalu-naarutaani quppernerit 677 tulliilu, pingaartumillu quppernerit 684 tulliilu, Folke-tingillu Ombudsmandiata Socialministereqarfimmut oqaaseqaataa issuarneqarpoq:

"1) Isumaginninnermik aqutsineq pillugu inatsimmi §§-it 20 aamma 22 aalajangersakkanik imaqarput, taakkunanilu tulleriinneri malillugit aalajangersarneqarluni "socialstyrelsip .... socialministerip aalajangersaasimanera naapertorlugu, isumaginninnermut tunngasunik qi-tiusumik aqutsineq isumagisaraa" (§ 20) aamma "kommunit isumaginnittoqarfii socialmini-sterip oqartussaasutut qulliunerusutut nakkutigisarai ..." aamma "amtskommunillu isuma-ginnittoqarfii nakkutigisaralugit" (§ 22).

Inatsisip oqaasertaani imaluunniit inatsit piareersarlugu suliani "qitiusumik aqutsineq", "oqartussaasutut qulluinnerusutut nakkutigisarai" aamma "nakkutigisarai" qanorpiaq isumaqartillugit atorneqarnerisut erseqqinnersumik takuneqarsinnaanngilaq.

Uanga isumaqarpunga aalajangersakkat oqartussaasup nakkutilliinissaanut tunngavissaliesut/nakkutilliinissaanik peqqusissutaasut naammaginangitsuusut, nakkutilliinerup ingerlanneqarnera, misissuinerimi iliuutsit eqqarsaatigalugit piginnaatitsissutit aamma misissuisimanagerit tunngavigalugit aalajangiinerit eqqarsaatigalugit piginnaatitsissutit pillugit aalajangersakkatigut itisilerneqanngikkunik.

2) Bistandslovemi (ikiorsiisarneq pillugu inatsimmi) § 13-ikkut aalajangersarneqarpoq "(socialstyrelsen) isumaginninnikkut ikiorsiissutit pillugit qitiusumik suliassat isumagissavai, tamanna inatsimmi matumani aalajangersarneqarsimappat, imaluunniit socialministerip piginnaatitsineratigut". § 14, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq socialministeri "tassaavoq isumaginninnikkut ikiorsiissutit eqqarsaatigalugit aqutsinerimi oqartussaasutut qullerpaaq, sulianillu inatsit manna aamma sulisunik ilinniartitsisarneq pillugu inatsit tunngavigalugit suliarinnittarneq pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik aalajangersaasussaq" (tassanilu pissaanermik (nukinnik) atuineq pillugu aalajangersagaq inatsisikkut nr. 258-ikkut, 8. juni 1978-imeersukkut aamma ilanngunneqarsimavoq). Inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini aalajangersagaq taanna pillugu oqaatigineqarpoq (tak. Folketingstidende 173/74, 2. samling, tillæg A, sp. 689) "najukkani ataasiakkaani oqartussaasut sulianik suliarinninnerinik - imaangitsoq aalajangiinerinik - suliap erseqqinnerusumik misissuiffigineqarnerani ilanngussinissaq matumuuna ... socialministerimut ajornarunnaarsinneqarpoq. Aammattaaq socialministerip inatsisip atortinneqarneranut atatillugu aqutsinikkut male-ruaqqusanik aalajangersaasarnissaa aalajangersakkakkut tassuna tunngavissalierneqarpoq".

§ 14, imm. 1-imi "aqutsinerimi oqartussaasutut qullerpaaq"-mik oqarnermi sunarpiaq pineqarnerisut inatsisip oqaasertaani inatsisissatulluunniit siunnersuut pillugu oqaaseqaatini erseqqinnerusumik takuneqarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu socialministerip "sulianik suliarinnittarneq pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik" aalajangersaasussaanermut piginnaatinneqarnerani sunarpiaq pineqartoq ersarivinnigilaq, naak matuma ilimaginissaa qaninnerpaagaluartoq, tassalu ingerlatsinerimi sulianik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat matumani eqqarsaatigineqartut. Uangali tamatumunnga atatillugu manna malugeqquara, tassalu § 14-imi (imm. 1-imi) aalajangersagaq pissaanermik (nukinnik) atuineq pillugu tigussaasutigit malittarisassanik aalajangersaanermut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisatut atorneqartarsimasoq (allanngortitsineq sioqqullugu § 14, imm. 2). § 14, imm. 1-ip - sulianik suliarinnittarneq pillugu malittarisassat saniatigut - aamma "isumaginninnerup ingerlanneqarnera" pillugu malittarisassanik qilersuisuusunik aalajangersaanissamut inatsisitigit tunngavissaliisuunera ilaatigut apeqqutaagunarpoq qulaajarneqarsimanngitsoq. Misissuinermik suliaqarneq inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini taaneqartoq sunik nasataqarnerisut erseqqinnerusumik oqaatigineqarsimanngilaq.

§ 14-imi aalajangersakkap saniatigut naluneqanngitsutut ikiuisarneq pillugu inatsimmi (bistandsloven) malittarisassanik ataasiakkaarpasuarunik aalajangersakkanik il.il aalajangersaanissamik socialministerimut piginnaatitsissutaasunik peqarpoq. Immikkut piginnaatitsisuterpassuit taakku assigiinngitsunik allanngorartunillu imaqarput, "malittarisassanik"

aalajangersaanissamit "tunaartarisassanik" aalajangersaanissamik piginnaatitsissutinut, kiisalu "tunaartarisassatut malittarisassanik" aalajangersaanissamut piginnaatitsissutinut. "Tunaartarisassatut malittarisassat"-nik oqarnermi (malittarisassat qilersuisuusut paarlatuannik) tunaartarisassaliornerinnavik pineqarnerseq imaluunniit pingaarnertut malittarisassat qilersuisuusut (aatsaallu pineqartoq pillugu tunngavilersuinikkut saneqqunneqarsinnaasut) pineqarnerseq erseqqarlussinnaavoq. Isumaqarpungalu akuttunngitsumik manna erseqqarluttartoq, tassalu "tunaartarisassat" pineqarnerseq ("tunaartarisassatut malittarisassat" pineqarnerseq imaluunniit malittarisassat qilersuisuusut ataatsimuunerusoq tunngasunik imallit pineqarnerseq).

Socialministerip § 14, imm. 1-imi aalajangersagaq - immaqalu inatsisitigut erseqqilluinnartumik allatigut tunngavissaqanngikkaluarluni - tunngavigalugu assersuutigalugu kaajallaaasiatut ilusiliilluni inatsisip (ilaatigut ikiuisarneq pillugu inatsimmi (bistandsloven) tigussaa-sut pillugit malittarisassat) qanoq paasineqarnissaannik isumaginninnermi oqartussanut allanut (qilersuisuunngitsumik) inatsisip aalajangersimasaasa iluanni missiliuussinikkut naliliinnermi suut naleqquttut isigineqarsinnaasut pillugit ilitersuinissamut siunnersuinissamullu piginnaatitaanera erseqqarissorinaraluartoq uanga isumaqarpunga makku erseqqisumik isummerfigineqarnissaat amigaataasoq:

a) socialministeri apeqqutit ingerlatsinermi suliat ingerlanneqarnerannut tunngasuunngitsuni malittarisassanik aalajangersaanissaminut inatsisitigut qanoq annertutigisumik tunngavissaqarnerseq,

b) socialministeri sulianik ataasiakkaanik imaluunniit pissutsinik ataatsimut tunngasunik missuinnermik (ingerlatsinermi sulianik ingerlataqarnermut tigussaasunulluunniit tunngasu-sinnaasunik) aallartitsisinnaanersaq/aallartitsissanersaq, tamatumunngalu atatillugu paasissutissanik pissarsiniaqqusisinnaanersaq/saqqummiusseqqusisinnaanersaq, socialministeri-rilu misissuinerit taamaattut tunngavigalugit qanoq annertutigisumik aalajangiisnaanersaq/aalajangiissanersaq oqartussaasumut pineqartumut qilersuisuusumik, tamatumani isumaginninnermik aqutsineq pillugu inatsimmi § 22 pillugu qulaani oqaaseqaatinut sanillius-silluni.

(...)

Isummama qulaani taaneqartut annertuginarsinnaasutut isigineqarsinnaanerat eqqumaffigaara. Uangali paasinninnera unaavoq isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinikkut tunngavigisani annertunerusumik erseqqarissuseqarlersitsineq tunngaviusutigit annertuumik naleqartoq. Uangalu paasinninnera unaavoq tunngaviusutigit nalilik taanna pitsaaqutinik annertuumik ilaqartoq: Sammivimmi qulaani eqqartukkanni allannguutit innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerisa pitsanngoriaataannut tunngavissamik nassataqarput. Eqqortuursorinarpoq naalagaaffimmi kommuninilu oqartussaasut suleqatigiinnermut tunngavigisaanni erseqqarissuutitsisoqarnissaa, qitiusumillu oqartussaasunut, matumani pingaartumik socialministeri ilanngullugu eqqarsaatigalugu, piginnaatitsissutit, pisisaaffiit akisussaaffiillu annertussusiisa qularutigineqanngilluinnarnissaat." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Uanga paasinninnera unaavoq isummat taakku pissuseqataat Naalackersuisut isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu suliassaasa allaaserineqarneranni atortussaatinniarneqarsinnaasoq.

Folketingip Ombudsmandiata Danmarkimi socialministereqarfik eqqarsaatigalugu Danmarkimi isumaginninnermik aqutsineq pillugu inatsit pillugu pissutitut qulaani oqaatigisimasaasa, tak. Folketingip Ombudsmandiata 1980-imi ukiumoortumik nalunaarutaanit qulaani issuarneqartoq, assingi pissutigalugit manna iluarinangitsutut isigisariaqarpara, tassalu isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 1-imi Naalackersuisut isumaginninnermut tunngasuni siulersuinikkut nakkutilliinikkullu suliassaasa erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimanninnerat.

Taamaattumik Naalackersuisut qinnuigaakka inatsiseqartitsinnermi atuuttumi erseqqarluttut Folketingip Ombudsmandiata 1980-imi ukiumoortumik nalunaarutaani isummat issuarneqartut ilanngullugit isiginiarlugit qanoq iliorluni qulaajarneqarsinnaanersut isumaliutersuutigeqqullugu.

Oqaaseqaatinni tulliuuttuni, allatut isummanik qularnaatsunik peqannginnera pissutigalugu, manna aallaaviginiarpara, tassalu inatsisitigut tunngaveqarluni nakkutilliineq immikkoortorta qarfinnik nakkutilliinerup Naalackersuisut inatsisitigut aalajangersagaangitsunik tunngaveqartumik pisussaaffigisaasa assinginik imaqartoq pineqartoq, tamatumalu saniatigut Naalackersuisut suliatigut nakkutilliinissaminnut anertunerusumik pisussaaffeqartut.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq nakkutilliisussaatitaaneq taanna inatsiseqartitsinikkut atuuttut pillugit oqaaseqaateqarnerinnarmit annertunerusoq, tamannalu ajornartorsiutip matuma allaaserineqarneratigut ersersinniarneqarsinnaavoq:

Kommunini tikeraarninni kommunit isumaginninneq pillugu malittarisassanik sulissusaaleqineq imaluunniit amigartunik aningaasaliissuteqartoqarsimanagera pissutigalugu eqqortitsisinnaanngitsut ilaanneeriarlunga tunngavilersuiffiqineqartarpunga.

Uanga paasinninnera unaavoq ajornartorsiutinik taamaattunik kommunit namminneq aaqqissinnaanngisamittut isigisaannik isummerfiginninneq Naalackersuisut nakkutilliisussaatitaaneranni pineqartumut ilaatinneqartoq.

Ataatsimut ajornartorsiutinik taamaattunik saqqummiussiffiqineqaruma tamatuma Naalackersuisunut ilisimatitsissutigisarnissaa isumaliutersuutiginiarpara.

Immikkoortorta qarfinnik nakkutilliineq annertunerusutigut annikillisaavigineqassapat oqaatigineqartutut inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqarnissaq piumasaa-taammat isumaqarpunga isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu nalunaarummi matuma ilimaginissaanut tunngavissamik peqan-

ngitsoq, tassalu Naalackersuisut nakkutilliinerat immikkoortorta qarfinnik inatsisitigut aalajangersagaanngitsunik tunngaveqarluni nakkutilliinermi annikinnerussasoq.

Eqikkaallunga isumaqarpunga Naalackersuisut isumaginninnermut tunngasunik aqutsinerat tassaasimasoq, sulilu tassaasoq immikkoortorta qarfimmik ataatsimut nakkutilliineq, taamaallaat inatsiseqartitsinikkut killissaliussat malittarisassanik aqutsinermik kommunimut annertuutigut isumagisassanngortitsisimanerup naammagittaalliorsinnaanerullu naammagittaalliuteqartarfimmu immikkut ittumut, tassalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu inissinneqarsimanerata, kingunerisaa-sa ataanniittoq.

2. Naalackersuisut immikkoortorta qarfimmik nakkutilliinermu ilaatillugu sulianik ataasiakkaanik/inunnut ataasiakkaanut tunngasunik misissuinissaminnut pisussaaffiat

Naalackersuisoqarfiup uannut akissutaanit 16. september 2008-meersumit qulaani is-suarneqartumit erserpoq Naalackersuisoqarfiup suliat ataasiakkaat/inunnut ataasiak-kaanut tunngasut nakkutilliinermu atatillugu misissuinnartanngikkai, Naalackersui-soqarfilli saaffiginnissutinut ataasiakkaanut/inunnit ataasiakkaanit saaffiginnissutinut atatillugu suliat pineqartut misissortarai.

Naalackersuisoqarfik isumaqatigaara oqarmat Naalackersuisut ataatsimut nakkuti-liineranni sulianik innuttaasumit oqartussaasumilluunniit suliami pineqartumi kuk-kussuteqarfiusimasinnaasunik misissuineq pineqartunut aamma ilaatinneqartoq.

Immikkoortortamik misissuinerup annertussusia pillugu immikkoortumi 1-imi eqik-kaallunga oqaaseqaatikka innersuussutigaaqka, matumani immikkoortorta qarfimmik inatsisitigut aalajangersagaanngitsunik tunngaveqarluni nakkutilliineq killissalersor-neqassappat tamatumani inatsisitigut immikkut tunngavissaqarnissap piumasaaqaa-tanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Taamaalilluni Naalackersuisoqarfiup taamaallaat nakkutilliinermu atatillugu suliat ataasiakkaat/inunnut ataasiakkaanut tunngasut misissortassagai Naalackersuisoqar-fik ataatsimut aalajangersakkamik atulersitsippat tamanna Naalackersuisoqarfiup nakkutilliisussaataitaanerani inatsisitigut aalajangersagaanngitsunik inatsisitigut tunngavissaqarani killissalersuinerussaaq.

Sulianik ataasiakkaanik/inunnut ataasiakkaanut tunngasunik misissuinerup annertus-susia eqqarsaatigalugu oqaatigaara paasisutissat suut Naalackersuisoqarfiup pigi-nerai tassani apeqqutaasoq.

Nakkutilliisussaataitaanerup Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuinaq killeqarnerani apeqqut immikkut pingaaruteqarpoq, tak. isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 8.

Suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmi suliarineqartoq pineqar-pat Naalackersuisoqarfiup innuttaasoq oqartussaasorluunniit saaffiginnittoq Naam-magittaalliuteqartarfip aalajangiinissaa utaqqimaaginaqqullugu innersuussin-naasussaavaa, tassami Naammagittaalliuteqartarfip misiliinera inatsiseqartitsinik-kut malittarisassanik, suliami pissusiviusunik kiisalu suliami pissusiviusunik inatsise-qartitsinikkut naliliinermi sukumiisumik misiliinerummat, Naammagittaalliute-qartarfip suliani qilersuisuusumik aalajangiinerinut ataneqartillugu. Taamaalilluni

nakkutilliinnermi oqartussaasup suliamik suliarineqarnera Naammagittaalliuuteqarfimmi suli ingerlanneqartumik misissuinissaa aallaavittut pisariaqartinneqartussaangilaq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorinissamut periarfissaq atorneqarsimangippat suliap Naammagittaalliuuteqartarfimmut ingerlateqqillugu nassiunneqarnissaa Naalackersuisoqarfiup isumaliutersuutigisariaqarpar, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2, naammagittaalliorinissamut piffissaliussaq naammassimanersoq apeqqutaatinnagu, tassami naammagittaalliuuteqarnissamut piffissaliussamik naatsorsuineq naammagittaalliuuteqarnissamullu piffissaliussaq atortinneqassangippat tamatuminnga isummerfiginninneq Naammagittaalliuuteqartarfimmi namminermiimmat.

Naalackersuisoqarfimmut saaffiginnissut naammagittaalliuuterpiatut ilusilernerqarsimappat ingerlatitseqqilluni nassiussinissaq siullusariaqarsorinarpoq.

Uanga paasinninnera unaavoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup piffissaliussamik qaangiisimaneq innersuussutigalugu suliap suliarineqarnissaanik itigartitsissutiginnissimanagerata Naalackersuisoqarfiup suliamik suliarinninnissata itigartitsissutigineqarnera ingerlannaartumik aamma nassatarisinnaanngikkaa.

Naalackersuisoqarfiup kommunini isumaginninnermik ingerlatsiviit inatsisinik tungaveqarlutik sulinerannik nakkutilliinera naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmik suliarineqarannut taarsiunneqarsinnaanngilaq, tassami kommunit aalajangiineri Naalackersuisoqarfiup allanngortissinnaanngimmagit, atortussanngortissinnaanagit kommuninulluunniit suliareqqitassanngortillugit utertissinnaanngimmagit, Naalackersuisoqarfiulli suliaq kommunip suliareqqissagaa inassuteqaatigisinnaavaa. Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangiinnermi annertuumik kukkussuteqarsimaneq kommunip malugiguniuk suliap suliareqqinnissaa nalinginnaasumik pisussaaffigaa, kukkunerup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit aaqinneqarsimasinnaagaluarnera apeqqutaatinnagu.

Naalackersuisoqarfiup immikkoortortaqarfimmik nakkutilliinera kommunillu ingerlatsinnermi akisussaaffeqarnerisa matuma qulakkeerneqarnissaa siunertaraat, tassalu suliani tigussaasutigut eqqortumik aalajangiisoqassasoq suliamillu suliarinninneq inatsiseqartitsineq atuuttoq tunngavigalugu pissasoq.

Uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqarfiup kommunit eqqarsaatigalugit aalajangiinissaminut pisinnaatitaannginnerata immi manna nassatarisinnaanngikkaa, tassalu Naalackersuisoqarfiup sulianik ataasiakkaanik/inunnut ataasiakkaanut tunngasunik misissuinini killissalersussagaa.

Kommuni paasissutissanik Naalackersuisut nakkutilliisussaataitanermikkut eqqortitsinissaannut pisariaqartunik Naalackersuisoqarfimmut tunniussinngippat Naalak-

kersuisoqarfiup Kommunit Nakkutilliisoqarfimmik akuliutsitsinera aammattaaq pineqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut pisuni allani kommunip malittarisassanik atuuttunik kommunip (immaqa) unioqquitisimaneranik Naalackersuisoqarfiup malugisaqarfigisaani kommunik nakkutilliineq nalinginnaasoq ilanngutissallugu naleqquttuusinnaavoq.

Allatut oqaatigalugu misissuinerup qanoq inernilerneqarsinnaanera Naalackersuisoqarfiup suliamik misissuisussaatitaaneranut aallaavittut aqutsisuusinnaanngilaq.

Naalackersuisoqarfik suliami illua'tungiusup eqqartuussivikkut suliaassanngortitsinisamat periarfissamik aammattaaq ilitersuisinnaasariaqarpoq.

Tamatuma kingornatigut uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqarfiup sulianik ataasiakkaanik/inunnut ataasiakkaanut tunngasunik misssuisussaatitaanera taamaallaat matumunnga killissaligaasoq, tassalu suliaq oqartussaasumi allami suliarineqarnerisooq, imaluunniit suliaq oqartussaasumut allamut ingerlateqqillugu nassiutariaqarnerisooq.

3. Kommunit meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannik aqutsinerat

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15. april 2003-meersoq malittarisassanik Naalackersuisut ataatsimut nakkutilliisussaatitaanerisa immikkoortuni 1-imi 2-milu qulaani allaaserisama saniatigut Naalackersuisut meeqqanik inuusuttunullu nakkutilliinissaannik pisussaaffiliisunik imaqqanngilaq.

Inatsisartut peqqussutaat taanna Naalackersuisut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik aqutsinerat nakkutilliinerallu pillugit immikkut malittarisassanik imaqarpoq, aalajangersakkallu taakku misissuineranut matumunnga killissaliussat avataanniippoq.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup aamma Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiup meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni Naalackersuisut kommuninik nakkutilliinnermut ilaatillugu Naalackersuisut sunik suliniuteqarsimanerat pillugu tusarniaaninnut akissutaasa tamatuma kingornatigut immikkut oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersinngilaannga.

Nakkutilliinerulli ilaata meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut tunngasup annertussusia periaasiusorlu pillugit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga.

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 13-imit erserpoq meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissamik aalajangiineq Naalackersuisunut ullut arfineq pingasut qaangiutsinnagit nalunaarutigineqassasoq.

Taamatuttaaq Inatsisartut peqqussutaani tassani § 30-kkut aalajangersarneqarpoq angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup kipitinneqarnissaanik aalajangiineq Naalackersuisunut ullut arfineq pingasut iluanni nalunaarutigineqassasoq.

Aalajangersagaq taanna piareersarlugu sulianit erserpoq malittarisassanik pisoqqanik ingerlatitseqqinneq pineqartoq. Taamaalillutik Suliffissaqartitsiniarnermi Ikiuisarnermilu Direktionimut nalunaarutiginnittussaatitaaneq pillugu malittarisassat Ka-

laallit Nunaanni meeqqanik inuusuttunillu ikiuisarnej pillugu Landsrådip ileqqoreq-qusaani 16. februar 1975-imeersumi §§-itigut 16-ikkut 29-kkullu ikkunneqarsimapput. Aalajangersakkat taakku (ileqqoreqqusassatut siunnersuummi §§-it 17 aamma 30) piareersarlugit sulianit erserpoq aalajangersakkat taakku pillugit oqaaseqaatinik ilanngussisoqarsimanngitsoq.

Aalajangersakkat qanoq paasineqarnissaat tamanna tunngavigalugu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut aallaavigalugit nassuiarneqartariaqarpoq.

Ataqatigiinneqarnermi tassani suliamik paasisutissartalersuisarnej pillugu malittarisassat immikkut pingaaruteqartillugit isiginiarneqartariaqarput.

Ingerlatsinermi oqartussaasup akisussaasuusup suliat oqartussaasup suliarisassaasa pisariaqarneratut annertutigisumik paasisutissartalersorneqarsimanissaat isumagissallugu suliasaraa.

Ilaqutariinnermut Pisortaqarfiup Naalackersuisoqarfiullu tusarniaanermut akissutai qulaani issuarneqartut imatut paasivakka Naalackersuisoqarfiup kommunit angerlarsimaffiup avataanut inissiinernik nalunaarutiginninnerinik nakkutilliinera nalunaaruteqartussaataitaanermut namminermut sammititaasoq, nakkutilliinerlu tamatuma saniatigut kommuninut nakkutilliilluni angalanernut killissaliussat iluanni saaffiginnisutinillu ataasiakkaanik malitseqartitsiviginninnikkut ingerlanneqartartoq.

Naalackersuisut meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissiinerit pillugit suliani nalunaarutiginninnerinik tigusisussaataitaammata uanga paasinninnera unaavoq nalunaarutiginninnerit taakku Naalackersuisut nakkutilliinermik suliaqarnerminni pisariaqarnerattut annertutigisumik ilaatittariaqaraat.

Nalunaarutiginnittussaataitaanermik nalunaarutiginninnerit teknikkikkut nalunaarsorneqarnissaasa saniatigut allanik siunertaqanngitsumik Naalackersuisut peqqusissuteqarsimanissaat ilimaginngilara. Manna tamatumunnga atatillugu pingaaruteqartut isiginiarpara, tassalu nalunaarutiginnittussaataitaanerup taamaattup suliamik suliarinninnikkut allamik nassataqanngitsup suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 33-p unioqqutinneqarneranik nassataqartussaana, tassuunami aalajangersarneqarmat ingerlatsivik paasisutissanik isertuussassanik ingerlatsiviup sulineranut pingaaruteqanngitsunik pissarsiniassanngitsoq.

Taamaattumik nalunaarutiginninnerit Naalackersuisut nakkutilliinermik suliaqarnerminni ilaatitalissagaat inassuteqaatigaara.

4. Sulianik misissugassanik kommuninut tikeraarnermi tigooraasarneq

Isumaginninnermut tunngasunik nakkutilliineq pillugu nalunaarummi nr. 6-imi, 16. februar 2006-imeersumi sulianik nakkutilliinermut atatillugu angalanermi tigooraasarneq pillugu imaattunik allasimasoqarpoq:

"§ 1. Isumaginninnermut inatsisini maleruagassat kommuunit eqquutsinneraat aammalu inatsisini ingerlatsinermut tunngassuteqartuni maleruagassat naapertorlugit ingerlannaat Ilaqutariinnermut naalackersuisoqarfiup nakkutigisaraa.

Imm. 2. Nakkutilliinermut pineqarput allaffissornikkut aqutsineq paaqqinniffiillu.

(...)

§ 4. Nakkutilliisutut takusaanermi ilaatigut suliassaqarfinni aalajangersimasuni suliat ataasiakkaat misissuiffigineqassapput. Misissorneqassaaq isumaginninnermut inatsisit naapertorlugit aalajangiisoqartarsimanersoq."

Nalunaarummi § 1, imm. 1 § 4-mut sanilliunneqarluni matuminnga ingerlaannaq nalornissutiginnilersitsivoq, tassalu sulianik ataasiakkaanik misissuineq isumaginninnermi aalajangersakkat malinneqarnerannuunnaq tunngasuunersoq, imaluunniit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik, ingerlatsinermik suliaqarnermik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi ataatsimut malittarisassanik allanik ingerlatsinermillu suliaqarnerup tigussaasutigut imarisai pillugit malittarisassanik malinninnermik misissuinnermut aamma tunngasuunersoq.

Naalackersuisut nakkutilliinerata ataatsimut nakkutilliinerunerata ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi immikkoortortaqaqfimmik nakkutilliineq pillugu malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit isigineqartariaqarnera isiginiarlugu, tak. immikkoortumi 1-imi qulaani oqaaseqaatika, uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqarfiup kommuninik nakkutilliilluni angalanerminut inatsiseqartitsinikkut apeqqutit sulianik ataasiakkaanik/inunmut ataasiakkaanut tunngasunik misissuinnermut atatillugu saqqummertut tamaasa malitseqartitsivigisariaqarai.

Taamaattumik nalunaarutip oqaasertalersugaanera apeqqutit sorliit nakkutilliilluni angalanermit atatillugu malitseqartitsivigineqarnissaanni aalajangiisuusumik sunniuteqanngilaq, taamatuttaarlu sulianik ataasiakkaanik/ataasiakkaanut tunngasunik nakkutilliineq nakkutilliilluni angalanerit nalaanni pisussanngorlugu killissaliisuunani.

Ilaqutariinnermut Pisortaqaqarfiup aamma Naalackersuisoqarfiup nakkutilliilluni angalanerit sulianik misissugassanik tigooraasarneq pillugu uannut paasissutissiisutaat isornartorsiuinissannut pissutissaqalersitsinngillat, tassami uanga manna tungaviutikkakku, tassalu sulianit qulinit misissugassatut aallaavittut tiguneqartartunit amerlanerusunik misissuisoqassanersoq pisunik naliliinermik tunngaveqartoq, tak. Ilaqutariinnermut Pisortaqaqarfiup akissutaa 7. februar 2007-imeersoq."

Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfiup 15. maj 2009-mi imatut akivaanga:

"Naalackersuisut kommunit isumaginninnermut maleruagassat il.il ataatsimut katersukkanik ingerlatsinerannik nakkutilliinerata annertussusia pillugu isumaginninnermut Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandip misissuinnera 25. maj 2009-meersoq tigusimavaa.

Ombudsmandillu ilaatigut tassunga atatillugu Naalackersuisunut isumaliutigeqquaa, "Qanoq ililluni inatsiseqartitsinermi pissutsit ersernerluttut erseqqinnerusumik saqqummersinneqassat Folketingip Ombudsmandiata 1980-imi nalunaarusiaanit isumat assileqqissaarlugit ilanngunnerisigut" (qupp 31).

Naalackersuisoqarfiup misissuinermit inernerit siunnersuutillu tusaatissatut tiguva isumaliuuti-geqqissaarlugulu qanoq ililluni inatsiseqartitsinermit pissutit erseqqinnerusumik saqqummer-sinneqassasut, tamatumalu kingorna Naalackersuisoqarfiup uterfigissagai."

Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik 25. september 2009-mi qinnuigaara isumaliu-tersuutimi killiffiat pillugu paasissutissiissutigeqqullugu.

Naalackersuisoqarfimmit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusagaqanngi-
langu.

A/S Inissiatileqatigiiffik INI, ingerlatseqatigiiffiit allat aamma Siun- nersuisoqatigiit Aalajangiisartullu il.il.

5.9 Nutsernerup kingornatigut misissuinermit nalunaarusiap attartortu- mit atsiorneqarnerata kingornatigut allangortinnissaanut tunngavis- saqanngilaq

*Nutsernermit misissuineq pillugu nalunaarusiaq attartortumit atsiorneqareer-
soq A/S Inissiatileqatigiiffik INI-mi inissianik nakkutilliisup allangortissi-
mammagu innuttaasup Ombudsmandip kommunimut tikeraarneranut atatillugu
naammagittaalliuutigaa.*

*Kukkuneq Inissiatileqatigiiffiup nammineq suliniuteqarnermigut aqqissima-
vaa, kukkunerlu inissiatinik nakkutilliisumut uparuarsimallugu. Ombudsmandi
tamatumalu kingornatigut isumaqarpoq Inissiatileqatigiiffiup suliamik suliarin-
ninnerata isornartorsiornissaanut pissutissaqarani.*

*Ombudsmandilli matuma ataatsimut oqaatiginissaanut pissutissaqarluni isu-
maqarpoq, tassalu uppernarsaatitut allagaatip innuttaasumit atsiorneqareerne-
rata kingornatigut allagaammik allangortitsineq pisut qanoq issusiat apeq-
qutaatillugu pinerluttulerineq pillugu inatsimmi allagaatinik uppernarsaatinik
atornerluineq pillugu pineqaatissiisarnermi malittarisassat ataanni pineqartu-
nut ilaatinneqarsinnaasoq.*

*Ombudsmandip aamma oqaatigaa pisortani oqartussaasut sulisorisaminnik po-
litiinut qaqugukkut nalunaarutiginnittarnissaannik apeqqu suliani ataasiak-
kaani pineqartumik naliliineq aallaavigalugu pisariaqartuq, tamatumunngalu
atatillugu inuit ataasiakkaat oqartussaasumut tatiginnissuteqarnerat pingaar-
tillugu isiginiarneqassasoq (j.nr. 2008-906-0001).*

K Kommunimi tikeraarninni innuttaasumik 1. november 2007-imi oqaloqateqarpunga, innuttaasullu inigisaminit nutsernera pillugu suliamik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliarinninnera innuttaasup taassuma naammagittaalliutiginiaipaa.

Innuttaasup oqaatigaa nutsernermik misissuineq pillugu nalunaarusiaq innuttaasup atsioreeraa Inissiaatileqatigiiffiup allanngortissimagaa, taamaalilluni nalunaarusiaq tamatuma kingornatigut imatut isikkoqalerluni soorlulusooq iluarsaassinermi suliat pineqartunit annertunerusut akilernissaat attartortup akuerisimagaa.

Innuttaasup oqaloqatigineqarnermini paasitippaanga tamatuma kingornatigut Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut naammagittaalliorsimalluni tassanilu ilalerneqarsimalluni. Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup tamatumunnga peqatigitillugu Inissiaatileqatigiiffiup suleriaasia isornartorsiorsimavaa.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinera 22. oktober 2007-imeersoq ilaatigut imaattunik imaqarpoq:

"Misissuinermi nalunaarusiaq eqqarsaatigalugu taanna attartortumit atsiorneqareersoq attartortitsisup allanngortissimavaa.

Taamaattumik misissuinermi nalunaarusiaq nalinginnaasumik iluarsaassinermit akiliutigeqquneqartut akilersinniarneqarnerannut uppernarsaatitut attartortumut nassiunneqartoq atuussinnaassuseqanngilaq.

Maalaaruteqartarfiup ilassutitut oqaatigissavaa attartortitsisup allagaammik attartortumit attartortitsisullu sinniisaanit atsiorneqarsimasumik allanngortitsisimanera Maalaaruteqartarfiup isorisarialerujussuuartut isigigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamanna tunngavigalugu nalunaarutigaa Inissiaatileqatigiiffik pillugu naammagittaalliutip suliarinnissaanut naammattunik tunngavissaqarnanga isumaqartunga.

Isumaqarpungali suliap pissusia imaattoq Inissiaatileqatigiiffiup nalunaarusianik Inissiaatileqatigiiffiup nutsernermik misissuinermit atatillugu suliarisartagaanik nammineerlunga misissuisariaqarlunga.

Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangerpunga Inissiaatileqatigiiffiup suliamik pineqartumik malitseqartitsiviginninnera misissorniarlugu.

Inissiaatileqatigiiffimmut 6. november 2007-imi imatut allappunga:

"(...)

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Isumaqarpungali suliaq nalunaarusianik Inissiaatileqatigiiffiup nutsertoqarneranut atatillugu suliarisartagaanik misissuinerup aallartinneqartariaqarneranik pisariaqalersitsisutut pissuseqar-toq.

Taamaalillunga kukkunerit taaneqartutut ittut pisannginnissaat qulakkeerniarlugu nakkutilliinermi periaatsinik sunik Inissiaatileqatigiiffiup peqarnera misissorniarlugu aalajangerpunga.

Taamaattumik Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara nuunnermut atatillugu nalunaarusianik nakkutilliinermi Inissiaatileqatigiiffiup periaaserisartagai pillugit nassuiaateqaqqullugu.

Inissiaatileqatigiiffik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara suliaq pineqartoq (attartukkamit [...] nuunneq aamma Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfiup aalajangiinera 22. oktober 2007-imeersoq) Inissiaatileqatigiiffiup periaatsiminik allannguinissaanut imaluunniit sulisup nuunneq pillugu nalunaarusiami allanneqarsimasunik allanngortitsisup malitseqartitsivigineqarnissaanut pissutissaqalersitsisimanersoq nassuiaqqullugu."

Inissiaatileqatigiiffiup allakkatigut 9. november 2007-imeersutigut akeqqullugu allakkatigut 29. juni 2008-meersutigut nukingisaareerinni 8. juli 2008-mi imatut akivaanga:

"Ombudsmandip allagaanut 6. november 2007-imeersunut akissutitut oqaatigisinnaavara nuunnermi misissuineq pillugu nalunaarusiat nakkutilliisumik illuutiniluunniit sulisumit immersorneqartarmata. Nalunaarusiat tamatuma kingornatigut suliamik suliarinnittumut tunniunneqartarput, attartornermut tunngasut inaarlugit akilerneqarnissaat siunertaralugu. Nuunnermi misissuinerit pillugit nalunaarusiat suliamik suliarinnittup misissortussaavai.

Suliap [...]imut] tunngasup manna nassataraa, tassalu kukkunerup taamaattup kukkussutigineqaqqinninnissaanik INI-p nakkutilliisumut pineqartunut pineqartullu suleqataanut erseqqis-saateqarsimaneranik. Kukkuneq pineqartoq pinngitsoortinniarlugu nakkutilliinermi periaatsinik immikkut ittunik atuilernissaq pisariaqarsorinngilarput, tassami kukkuneq taanna nalinginnaasuunngimmat, siusinnerusukkullu pisimanani.

Kukkuneq INI-p nammineq aaqqippaa, nalinginnaasumillu iluarsaassinermut aningaasartuutaqqittut attartortumut akilerlugit, Ineqarneq pillugu Maalaruteqartarfiup aalajangiinera takkutinninnerani.

Nuunnermi misissuineq pillugu nalunaarusiani kukkunerit INI-p paasinninnera malillugu aamma pinngitsoorneqarsinnaapput sulisutsinnik suliassaqarfimmi sapinngisamik pitsaanerpaamik sulisinnaalersitsiniarluni ilinniartitsinikkut. Taamaattumik INI-p nakkutilliisunik illuutinilu sulisunik ilinniartitseqqittarneq ukiuni kingullerni arfinilinni atulersimavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tamakku tunngavigalugit imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

“Inissiaatileqatigiiffiup nakkutilliinermi periaasii pillugit:

Inissiaatileqatigiiffiup oqaatigaa nutsernermi nalunaarusiat Inissiaatileqatigiiffiup attartornermut tunngasut inaarutaasumik akilersinneqarnerannut atatillugu misissortarai.

Taamatut misissuineq attartortup nutsernermi nalunaarusiaq pillugu oqaaseqaataasa tamatumunnga atatillugu takuneqarsinnaanerit Inissiaatileqatigiiffiup isumagisaraa naatsorsuutigaara.

Kukkuneq peqqissanngitsoq Inissiaatileqatigiiffiup sulisunut akisussaasunut aamma erseqqissarsimavaa.

Taamatut nakkutilliilluni misissuisarneq isornartorsiussallugu tunngavissaqarnanga isumaqarpunga, Inissiaatileqatigiiffillu isumaqatigaara oqarmat kukkuneq pisimasoq imatut pissuseqartoq kukkunerit taamaattut annertunerusumik nakkutilliinissamik pisariaqartitsisoqartoq Inissiaatileqatigiiffiup naatsorsuutigisinnaanngikkaa.

Suliami pineqartumi Inissiaatileqatigiiffiup qisuariarnera pillugu

Malittarisassat atuuttut malinneqarnissaannik nakkutilliisumut pineqartumut erseqqissaanerup naammanneranik Inissiaatileqatigiiffiup isumaqarnera tusaatissatut tiguaru.

Annertunerusumik iliuuseqarnissaq pisariaqarsimasoq ilimagissallugu naammattunik tunngavissaqarnanga isumaqarpunga, tassami sulisup pineqartup periaasianik Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup isornartorsiuisimanera pingaartillugu isiginia-rakku.

Inissiaatileqatigiiffiup kukkunernik sulisunut akisussaasunut malitseqartitsivigininnissaminut pisussaaffeqarnera pillugu

Oqaatigaara inissiat attartortittakkat aamma boligstøtisi aqutigalugu inissiat A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p pisortani oqartussaasut sinnerlugit aqutarigai, ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat suliassaqarfiit taakkua iluanni Inissiaatileqatigiiffimmut atortussanngortinneqarsimasut, tak. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi suliassat sularineqartarnerat paasitinneqarsinnaatitaanerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 37, 19. december 1996-imeersoq.

Uanga paasinninnera unaavoq tamatuma manna nassatarigaa, tassalu Inissiaatileqatigiiffik ingerlatseqatigiiffimmi sulisunut kukkussuteqartunut qanoq qisuariassanerluni naliliisariaqartoq pisortani oqartussaasunut suup atuunneranut aallaavittut naapertuuttumik.

Suliami allami 2007-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernermi 332-mi qallunaatuuanilu quppernermi 289-imi eqqartorneqartumi pisortanit ikiorsiisutunik utertitsilluni akiliiumanermik uppernarsaammi ikiorsiissutisisup atsiorsimsaani kommunip kingusinnerusukkut naqqiissuteqarfigisimsaani pinerluttulerineq

pillugu inatsimmi uppernarsaatissaasutigut pinerluttuliornerit pillugit § 35-mi aalajangersagaq innersuusutigaa.

Pisortani oqartussaasup sulisumik politiinut nalunaarutiginninnissaminut qaqugukkut pisussaaffeqalertarnera pillugu ataatsimoortumik oqaaseqaateqartoqarsinnaanngilaq, uangali paasinninnera unaavoq sulinermi kukkuneq pinerluttulerineq pillugu inatsimmik unioqqutitsinermik nassataqarsinnaasoq malugiguniuk Inissiaatileqatigiiffik pisoq imaannersoq pisortanut tatiginninnerup isiginiarneqarnissaata pisumik politiinut nalunaarutiginninneq pisariaqartilerneraa pisumi naliliisariaqartoq.

Naliliinermi tassani oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuinerminut ilaatillugu politiinut nalunaarutiginninnerup eqqartuusummik inernilernerqarnissaata naatsorsuutigineqarsinnaaneranik imaluunniit suliap, naak qanoq inernilernerqarnissaa nalorninaraluartoq³⁷, nukingiunneqarnissaanut qaqutigooraluartumik aamma pissutissaqarsinnaaneranik apeqqut ilannguttariarparaa, ilaatigullu atorfilittat pillugit suliani taamaattoqarsinnaasarpoq.

Naatsorsuutigaara qulaani taaneqartut Inissiaatileqatigiiffiup sulisumi ilaasa annerutuunik kukkussuteqarneri pillugit siunissami suliaajumaartuni malissagai, misissuinninnullu atatillugu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.”

Suliat ataasiakkaat - kommunit

5.10 Kommuneqarfik Sermersuumi pensionisialinnut tapit aaqqiissuteqarfigineqarnerat

Kommunit 1. januar 2009 aallarnerfigalugu kattunnerannut atatillugu pensionisialinnut inummot tapinik aamma aningaasanik tigorianaannarnik naatsorsuisarnermi periaatsip allanngortinneqarnissaanik Nuup Kommuniata aamma Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsariarnermi ataatsimiititaliap ataatsimut aalajangiineri pillugit suliaq Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigaa.

Ombudsmandi naatsorsuinermi periaatsip, tassalu tapinik aalajangersimasumik procentinngorlugit tunniussisarnerup, manna tikillugu atorneqartup inatsisinik unioqqutitsisutut kommunimit isigineqarnera pillugu oqaaseqaatisaqanngilaq.

Ombudsmandili isumaqarpoq allannguut taanna Nuup Kommunianit pinnani Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsariarnermi ataatsimiititaliamit nalunaarutigineqarsimasariaqaraluartoq.

37)Tamatumani tak. Folketingip Suleriaasia pillugu Ataatsimiititaliamut Justitsministereqarfiup akissutaa 20. december 1985-imeersoq, Jens Peter Christensenip atuakkiaani "Ministeransvar"-imi, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1997, quppernemi 408-mi tullianilu eqqartorneqartoq.

Ombudsmandip aamma oqaatigaa naatsorsueriaatsip allanngortinneqarneranut inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq tassaangitsoq kommunini suliassaqarfiiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19 imaluunniit naligiimmik pinnittarnermik isiginninnerit nalinginnaasut, allanngortitsinissamilli pisariaqartitsinermut pissutaasoq tassaasoq utoqqalinermi pensionisiat aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaasa allanngortinneqarnerisa nassatarisaat.

Ombudsmandi aamma isumaqarpoq Nuup Kommuniata pensionisiaqartunut ilitsersuutaa eqqoqqissaartuunngippallaartoq.

Kiisalu Ombudsmandip oqaatigaa utoqqalinermi pensionisialinnut aningaasat tigoriaannaat peqqussutikkut nalunaarutikkullu aalajangersagaasut aamma siusinaartumik pensionisialinnut inummut tapitigut aningaasanut tigoriaannarнут pisumi naliliinikkut tunniunneqartartunut najoqqutassat amerlassusili-gaasut immikkoortisimaneqarsimasariaqaraluartut. Ikaarsaariarnermi ataatsi-miititaliap amerlassusiliussanik aalajangersaanermut atatillugu ataatsimut manna eqqumaffigisariaqarsimagaluarpa, tassalu innutaasunut nanertuutaasumik aalajangiinernik pioreersunik allanngortitsisinnaatitaanermi killissalersuisoqarsimasoq. (J.nr. 2008-907-0005)

Nuup Kommunia aamma Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliaq allakkatigut 5. december 2008-meersutigut nalunaarfigaakka tusagassiuutitigut eqqartuineq tunngavigalugu aalajangertunga pensionisiaqartunut Nuup Kommuniani ukiuni 2008-mi aamma 2009-mi aningaasat tigoriaannaat inummullu tapit aaqqiivigineqarnissaannik kommunit taakkua marluk aalajangiinerinut tunngaviusoq misissuiffiginarlugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Ingerlatsiviup inassuteqaataa imaattoq Nuup Kommuniani isumaginninnermi ataatsimiititaliap 18. november 2008-mi ataatsimiinnermini akueraa:

"Nuup Kommuniani manna tikillugu pensionisialinnut tunngatillugu aqutseriaatsip allanngortinneqarnera.

Tunuliaqut

Isumaginninnermik ingerlatsivik 2009-mut missingersuutinut akit allattorsimaffianik suliqarnermini Nuup Kommuniani pensionisiallit ineqarnermut aningaasartuutaannut inummut tapinik aamma tapinik atugassarititaasunik sullisseriaaseq aqutseriaaserlu pillugit misissueqqis-saarsimavoq.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Tassunga tunngatillugu sammisaqarfiusumi immikkuullarissumi tassani 2009-mi januarip ulluisa aallaqqataanni inatsisitigut aalajangersakkanik kiffartuussinermi assigiissaarinissap piviusunnigortinneqarnissaanut ajornartorsiutit arlallit saqqummerput. Tamakku isumaginninnermi ataatsimiititaliamit aamma kommunalbestyrelsimit 2008-mi suliarineqarusupput naammassineqarusullutillu, 2009-mi januarip ulluisa aallaqqataanni kommunit kattussuunneqarnissaat sioqqullugu.

Allaaserinnineq

Nuup Kommuniata kommunalbestyrelsia missingersuutininut tunngatillugu ukiut tamaasa siusinaartumik pensionisialinnut aamma utoqqalinersialinnut najoqqutassatut aningaasanik atugassarititaasunik aalajangersaasarpoq.

2008-mi najoqqutassatut aningaasatut atugassarititaasut tullinnguuttut makku atuupput:

Siusi. pensionisiallit Utoqqalinersiallit

Kisermaat	kr. 5.000	kr. 6.000
Aappariit	kr. 8.000	kr. 9.000

Tamatumunnga peqatigitillugu 1994-imi novemberimi kommunalbestyrelsip aalajangiinera naapertorlugu siusinaartumik pensionisialinnut utoqqalinersialinnuunniit tamakkunungaannaq pilersuinissamat tunngavillit procentit aalajangersimasut malillugit ineqarnermut ingerlaavartumik tapiiffigineqartarput. Taamaalilluni piviusumik najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut atorunnaarsinneqarput.

Pensionisiallit ineqarnermut aningaasartuutaannut tapit, 1994-imi novemberimi kommunalbestyrelsip aalajangiinera:

Inissiaq:

Ineqarnermut akiliut* (ineqarnermut

tapit kingorna) 75%

Innaallagissamik atuineq 75%

*Inissimasoqarnermi 50%.

Illu attartugaq:

Ineqarnermut akiliut* (ineqarnermut

tapit kingorna) 75%

Innaallagissamik atuineq 75%

Uulia ikummatissaq	100%
Imerk atuneq	100%
Paaviaaneq	100%
Eqqaavilerineq/anartarfilerineq	100%
*Inisimasoqarnermi	50%.

Namminerisamik illu:

Ineqarnermut akiliut	0%
Innaallagissamik atuneq	75%
Uulia ikummatissaq	100%
Imerk atuneq	100%
Paaviaaneq	100%
Eqqaavilerineq/anartarfilerineq	100%

Aqutseriaatsip kingunerisaanik najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut pingaarnertut "naqisimaneqarput", tassa ineqarnermut aningaasartuutitut inummut tapit aningaasanullu atugassarititaasunut tapit automatiskimik pensionisiaqartut ineqarnermut aningaasartutaannut procentitut aalajaangersimasutut tunniunneqartarmata, aammalu najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut eqqarsaatigalugit inunnut ataasiakkaanut naatsorsuinerit tunngaviginagit tunniunneqassanatik.

Taamaalilluni aamma inisimasoqarsimagaanni inisimasup ineqarnermut aningaasartuutitut nammineq akiliutaanut ilanngaataasinnaasut ilanngunneqarnej ajorput.

Pisuni pensionisiallip siusinaartumik pensionisiami imaluunniit utoqqalinersiami saniatigut isertittagai taakkunanga amerlaneruppata inuit ataasiakkaarlugit naatsorsuiffiqineqartarput, tamatum kingorna kommunalbestyrelsip aningaasanik atugassarititaasut ikinnerpaaffissaattut aalajangersagai malillugit inummut tapit aamma aningaasanut atugassarititaasunut tapit aalajangersarneqartarput.

Isumaginninnermik ingerlatsivik isumaginninnermik ataatsimiititaliap noqqaassuteqarneratigut siusinneruskkut kiffartuussinerup inissisimaffia aqutseriaaserlu pillugit nassuiaateqartarpoq, taamaattorli najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut aamma procentinik aalajangersimasunik ineqarnermut tapit akornanni ajornartorsiutaasoq ilanngunnagu.

Sukkut tamaana tiguisarluni misileraanerit

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Ajornartorsiut paasiuminarsarniarlugu Nuummi isumaginninnermik ingerlatsivik suliassat pensionisialinnut tunngasut 44-t tigusimavai (kisermaat 19-it aappariillu 13-it), taakkulu manna tikillugu aqutseriaatsimut (2008) aamma 2009-mut aningaasaliissutissatut siunnersuutigineqartumut assersuussimallugit/sanilliussimallugit.

2008-mi pensionisiallit 44-t taakku ineqarnermut aningaasartuutitut agguaqatigiissillugu kr. 14.182-mik inummut tapisisarpit/aningaasanut atugassarititaasunut tapisisarpit, ataatsimut katillugit kr. 624.008.

2009-mi pensionisisartut 44-t taakku, 2009-mut akit allattorsimaffissaattut siunnersuut akuerineqassappat, najoqutassatut aningaasat atugassarititaasussatut siunnersuutigineqartoq tunngavigalugu inuit ataasiakkaat naatsorsuiffigineqarnerat aallaavigalugu agguaqatigiissillugu kr. 5.198-mik tapiiffigineqartussaataassapput, ataatsimut katillugit kr. 228.712.

Siusinaartumik pensionisiallit misissuiffigineqartut 55 %-iinnaat 2009-mi tapiiffigineqarsinnaataassapput, massa utoqqalinersiallit misissuiffigineqartut 36 %-ii tapiiffigineqartussaasasut.

Pisuni 44-ni taakkunani pensionisiallimmut ataatsimut assigiinningsitsit tassaapput kr. 8.983-it, ataatsimut katillugit kr. 395.296-it - taakku ineqarnerminnut akiliutimik ilanngaaffigineqarnerisa kingorna aningaasat atugassarititaasut pissaasa aamma Kommuneqarfik Sermersuup najoqutassatut aningaasanut atugassarititaasa (2009-mi akit allattorsimaffissaattut siunnersuut) assigiinningsutaat amerlaqatigaat. Kommunip aningaasartuutai amerlassusiliinermi inisimasup ineqarnermut aningaasartuutitut akiliutai naatsorsuineri ilanngunneqartalerpata ikilissapput.

Qulaani takussutissiissutigineqartut ingerlatsivimmit eqqortuusorineqarpit.

Soorlu aamma takuneqarsinnaasoq pensionisiallit inissiamiittut, illumi attartukkamiittut aamma namminerisaminnik illuminniittut aningaasatigut tapiiffigineqartarnermikkut assigiimmik pineqarneq ajorput.

Kommunip tunngaviumik assigiissitsinissaata kingunerisaanik innuttaasut assigiimmik pineqartussaapput. Ineqarnermut aningaasartuutitut procentinik aalajangersimasunik tapiissuteqartarnissami takorluugaq tassaavoq pensionisiallit tamarmik assigiimmik pineqassasut, piviusunili assigiinningsumik pineqarpit.

Tamatuma saniatigut kiffartuussinerup inissisimaffiata kingunerisaanik pensionisiallit, inatsisini takorluukkat akimorlugit, innuttaasut akornanni inunnut aalajangersimasunut sanilliullugit ajunngitsorsiasaqqartinneqarnerusut, tassunga ilanngullugit SIK malillugu akissarsiaqarlu tik sulisartut.

Aqutseriaaseq pioreersut sulisunik pisariaqartitseqaaq aammalu qaammatit tamaasa allatut naatsorsuinerpassuarnik kinguneqartarluni, tassami pensionisiallit ineqarnermut aningaasartuutaasa ingerlaavartumik allannorarneri pissutaallutik aningaasaliissutinik nalimmasaanerik kinguneqartarmat.

Inatsisitigut tunngavissaq

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 7. maj 2007-imeersumi § 15:

Inummut tapit pisariaqartitanik pisut ataasiakkaarlugit naliliineq tunngavigalugu akuersissutigin eqartassapput, ingerlaavartumik pisartakkatut sivisunerpaamik ukiumut ataatsimut atuuttus-satut aalajangersarneqartumik imaluunniit immikkut pisariaqartitanut matussutissatut ataasiaan-nartumik ikiorsiissutitut.

Najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut aningaasatut ineqarnermut aningaasartuutinin ilanngaait akuerineqarsimasut tamarmik ilanngaatigin eqareerpata siusinaartumik pensionisial-lit atugassaattut nassuiarneqartarput. Ineqarnermut aningaasartuutinin akuerineqarsimasunut ineqarnermut akiliutit (inissiami attartukkami), atugassanut aningaasartuutit kiisalu eqqaavile-rineq anartarfilerinerlu aamma paaviaaneq ilaatinneqarput.

Utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 7. maj 2007-imeersumi § 14:

Utoqqalinermi pensionisiatut aningaasat atugassiissutit kommunemit aalajangersarneqarsima-sut minnerpaaffii tunngavigalugit akiligassat aalajangersimasut akilerneqareeraangata kommu-nalbestyrelsip tapit aningaasanut atugassiissutinin tunngasut tunniussinnaavai.

Kommunini suliassaarfii aqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 19. november 2007-imeersumi § 19:

Kommunip nutaap akileraarutinin amerlassusiliineq aamma akit 2009-mi januarip aallaqqaa-taaniit assigiissassavai.

Aningaasaqarneq

Pensionisialinnut inummut tapinut aningaasanullu atugassarititaasunut agguaqatigiissillugu aningaasartuutit:

Maannakkut aqutseriaaseq:

• Siusinaartumik pensionisiallit 571-it

Taakkunannga 68 %-it missaat (inuit 388-it), ineqarnermut aningaasartuutinin inummut tapit agguaqatigiissillugit kr. 14.102-iupput (ataatsimut katillugit kr. 5.471.000-it missaat).

2008-mut missingersuutit: kr. 5.580.000

• Utoqqalinersiallit 674-it

Taakkunannga 65%-it missaat (inuit 426-it), ineqarnermut aningaasartuutinin aningaasanut atugassarititaasunut agguatigiissillugu kr. 16. 562-iupput, (ataatsimut katillugit kr. 7.055.000-it missaat).

2008-mut missingersuutit: kr. 6.374.000

2008-mi SP + Utoqqalinersiallit katillugit kr. 12.526.000-it missaat.

2008-mi aqutsersiaaseq malillugu, 2009-mut akit allattorsimaffissaattut siunnersuut takuuk (missingiineq):

• **Siusinaartumik pensionisiallit 571-it**

Taakkunannga 55 %-it missaat (inuit 314-it) ineqarnermut aningaasartuutininut inummut tapinik agguaqatigiissillugu kr. 5.575-mik pisussaatitaapput (ataatsimut katillugit kr. 1.750.000-it missaat).

• **Utoqqalinersiallit 674-it**

Taakkunannga 36 %-it missaat (inuit 243-it) ineqarnermut aningaasartuutininut aningaasanut atugassarititaasunut agguaqatigiissillugu kr. 5.896-mik pisussaatitaapput (ataatsimut katillugit kr. 1.430.000-it missaat).

2008-mi aningaasartuutit missingerlugit katillugit kr. 3.180.000-it - suliassalli amerlassusaa killilerujussuit tunngavigalugit kingunerisassanik naatsorsuineq eqqarsaatigineqassaaq. Peqqa-jaasulli ersaripput.

Naliliineq

Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaata kissaateqarneratigut isumaginninnermi ingerlatsivik inatsisitigut naliliinermik KANUKOKA-mit pissarsiniarsimavoq (ilanngunneqarpoq), naliliinermilu nalinginnaasumik assigiissitsinissamik tunngaviit saniatigut inatsisitigut piumasaqaataasumik 2009-mi januarip aallaqqaataaniit kiffartuussinnermi assigiissaarinissamik piumasaqaat aamma uppenarsarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut isumaginninnermik ingerlatsivik aningaasaqarnermik ingerlatsivik isumaqatigiissuteqarfigalugu kukkunersuineramik ingerlatsivik Deloitte oqaloqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfigaa, oqaloqatigiinnermi manna tikillugu aqutseriaatsimik aamma ineqarnermut aningaasartuutininut najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut aamma najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut akornani paaseqatigiinnginneq pillugu misissueqqissarnissaq isumaqatigiissutigineqarpoq, ilaatigullu sammisaqarfiusumi siunissami aqutseriaatsimik aqqis-suisarnissaq.

Suliassanik suliarinnittariaaseq periutsillu allanngortinneqarnissaat pisariaqartinneqartoq siunertaralugu suliassami tassani ajornartorsiutit tamarmik qulaajarneqarnissaat isumaginninnermik ingerlatsivimmit pingaarsorineqarput, taamaalilluni 2009-mi januarip ulluisa aallaqqaataaniit Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsaariarnermi pensionisialinnut tunngatillugu aqutsineq tamakkiisumik qulaajarneqarniassamat.

Aqutseriaatsip allanngortinneqarnissaa isumaginninnermik ingerlatsivimmiit siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni ineqarnermut aningaasartuutininut tapiissutit automatiskimik procentinik

aalajangersimasunik tapiissutaajunnaarniassammata, akerlianilli najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut aallaavigalugit naatsorsuinerit aamma naatsorsuiniivit aallaavigalugit tunniunneqartassasut. Aqutsinissaq paasiuminartoq eqqarsaatigalugu ineqarnermut aningaasartuutitut aningaasanut atugassarititaasunut tapiissutit paasiuminartut anguniarlugit ineqarnermut aningaasartuutitut aningaasanut atugassanut tapit qaammatinut aqqaneq marlunnut qaammatikkuutaarlugit tunniunneqartariaqarput. Pensionisiallip atugaanik allannguinermi aningaasanik atugassarititaasunik aalajangersakkanik pisariaqartinneqartut uppersaasiinikkut nalimmasarneqassapput.

Pensionisialinnut ataasiakkaanut kingunerisassat:

Inuit ataasiakkaat pillugit naatsorsuinerit kingunerisaannik pensionisialippassuit atugarisaat ajorseriassapput, massa allat atugassarissaarnerulerumaartut.

Pisunut marluusunut tunngatillugu pensionisiallit ataasiakkaat inuuniarnerminni atugaat pillugit assigiissarisooqartariaqarpoq, pensionisialli tamarmik ikinnerpaanik aningaasanik atugassaartitaanerit pissutigalugu, meeqqanut tapit il.il. ilanngullugit, tunngaviumik assigiissaarinissaq naammassineqarpoq.

Pensionisiaqartut ataasiakkaat inuunerminni atugaat pillugit ikaarsaariarnermi siunnersorneqartarnissaat ilitersuunneqarnissaallu pingaaruteqarpoq, minnerunngitsumik inisimasut ineqarnermut aningaasartuutitut akileeqataasarnissaat eqqarsaatigalugu.

Pensionisiallit attorneqartut tusarniarneqassapput, soorluttaaq suliniutissanut annertuumik akerliusoqarnissaa naatsorsuutigineqartariaqartoq, suliniutimmi manna tikillugu pensionisiaqartut ilaasa inuuniarnerminni atugarisaat ajorsiallattussaavoq, naak taamaaliornikkut inuiaqatigiinni assersuunneqarsinnaasuni assigiissarisooqassagaluartoq.

Inassuteqaat

Isumaginninnermik ingerlatsiviup isumaginninnermi ataatsimiititaliamut aamma Nuummi kommunalbestyrelsimut inassuteqaatigai:

1. Ingerlatsiviup nassuiaatai tusaatissatut tiguneqassasut.
2. Aqutseriaaseq allanngortinneqassasoq, taamaalilluni ineqarnermut aningaasartuutitut procentinik aalajangersimasunik automatiskimik tunniunneqartarunnaarlutik, akerlianilli najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut aallaavigalugit pisariaqartitsineq naapertorlugu naatsorsuinerit aallaavigalugit tunniunneqartassasut.
3. Aqutsineq paasimiunartoq tunngavigalugu siusinaartumik pensionisialinnut aamma utoqqalinersialinnut inummut tapit aamma aningaasanut atugassarititaasunut tapit aqunneqarnerat paasiuminarsarneqarlutik ukiumi qaammatisiuteqarfiusumi aqqaneq marloriarlutik tunniunneqartassasut.
4. Pensionisiallit atugaanni allannguutit uppersarneqarsinnaasut pingaarutillillu pisariaqartitsineq malillugu nalimmasarneqassasut.

5. Utoqqaat peqatigiiffii oqartussa qarfiillu allat tassunga attuumassuteqartut tusarniarneqasasut imaluunniit paasissutissat pillugit ataatsimiinnermut aggersarneqarsassut.

6. Pensionisiallit attorneqartut tusarniarneqassasut."

Isumaginninnermi ataatsimiititaliap inassuteqaataa kommunalbestyrelsip 24. november 2008-mi akueraa.

Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaata inassuteqaataa imaattoq Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap 28. november 2008-mi akueraa:

"Kommuneqarfik Sermersuumi isumaginninnermi 2009-mut akigititassat pillugit siunnersuut Isumaginnittoqarfik 7. november 2008:

Toqqammavissat:

Siunnersuut KANUKOKA-p isumagininnikkut nalimmassaanissamut ilitsersuutaanik aallaveqarpoq kiisalu Nuummiit, Paamiuniit, Tasiilamiit kiisalu Ittoqqortoormiuniit paasissutissanik katersorneqarsimasunik toqqammaveqarluni.

Siunnersuummi inatsisikkut aalajangersagaanngitsunut immikkoortortanut nalimmassaanissamik suliassa qarfiit makku iluini pineqarput:

Inatsisikkut aalajangersagaanngitsut:

a. Kommunit meeqqanut angerlarsimaffiutaanni ineqartitaanerit

b. Utoqqaat illuini ineqartitaanerit

c. Kommunit qimarnguviini ineqartitaanerit

Sammisaqarfimmi tassani kommunalbestyrelse sullissinermik tunniussisinnaavoq imaluunniit akinik aalajangersaasinnaavoq, sullissinerullu qanoq ittuussusaa, akia kiisalu naammassineqar-nissaaa nammineq aalajangertarlugu.

Inatsisikkut aalajangersagaasut naliliinertallit:

a. Siusinaartumik soraarnerussutisialinnut kiisalu soraarnerussutisialinnut aningaasat atugassarititaasut

b. Pisortatigoortumik ikiorsiissutinut aningaasat tunniunneqartartut

c. Angerlarsimaffimmi ikiorteqartarnermi kiisalu utoqqarnik sullissinermi tunniunneqartartut

d. Utoqqaat illuini qasuersaartitsilluni uninngatitsinerit

e. Innarluutillit najugaqatigiiffiini ineqarnermut ineqartut akiliutaat

Sammisaqarfimmi tassani kommunalbestyrelsi sullissinermik tunisissaaq imaluunniit akinik aalajangersaassaaq, sullissinerullu qanoq ittuussusaa, akia kiisalu naammassineqarnissaa nammineq aalajangersassallugu.

Akit inatsisitigut piumasaqaatit piumasaqaataanngitsullu assigiissaarneqassapput.

Isumaginnikkut assigiissaarineq allaffissornerup iluani ingerlatseriaatsinik, aningaasanik tapiisarmi malittarisassanik kiisalu sullisseriaatsinik allaffissornikkut assigiissaarinissamik naatsorsuutiginninnermik aallaaveqarpoq, qulakkeerumallugu allaffissornerup assigiiaakanersumik ingerlanneqarnissaa, inatsisitigut sumiiffinni illoqarfinnilu/inoqarfinnilu ataasiakkaani assigiissaarinissamillu toqqammavigisat pillugit il.il.

2008-p ingerlanerani immikkoortotaqarfiit tamarmik susassaarfinni assigiinngitsuni eqimat takkuutaanit suleqatigiissitalianit kommuninit tamanit sinniisuuffigineqartunit misissoqqissaarneqarput.

Taamaattumik 2009-mut akigititassat pillugit siunnersuut suleqatigiissitanit taakkunanngaanit nalilersuutinik innersuussutinillu toqqammaveqarpoq.

Assigiissaarinissamut siunnersuutip suliarineqarnerani pitsaanerpaamik akigititaasut kommunini sisamani kattuteqatigiittussani inuttaasunit atorineqarnerpaat atorineqarput. Neqeroorutit ilaat kommunini tamani pineqarsinnaanngillat. Soorlu assersuutigalugu meeqqat angerlarsimaffiut, errorsinerimi sullissinerit, ulluunerani ornittakkat, innarluutillit kiisalu utoqqaat bussii, qasuersaartitaalluni uninnganerit, utoqqaat najugaqatigiiffiini kiisalu arnat qimaarnguviini.

Sullissinerit taakku imarisaat assigiinngissinnaasarput, taamaattumillu sullissinernut akiliutit assigiinngissuteqarnerata attatiinnaqarnissaa eqqarsaasersuutigineqarsinnavoq (assersuutigalugu Nuummi Paamiunilu arnanut qimarnguiit). Akigititat ilaannut aammattaaq akitigut aningaasartuutitigullu assigiissaasoqarsimavoq. Immikkut maluginiarneqassaaq, meeqqat angerlarsimaffiini ulloq unnuarlu 2008-mut akigititaaq 2/3-imik qaffassimamat. Maannakkut akigititaasoq 2006-imiilli allanngortinneqarnani aalajangiusimaneqarsimavoq, tamatumalu kingorna aningaasartuutit annertungaatsiartumik qaffassimapput.

Akigititassanut siunnersuut ilusimisut isikkulik Kommuneqarfik Sermersuumi isumaginnikkut aningaasaqarnikkut annertuumik kinguneqartitsissanngitsoq isumaginninnermik ingerlatsiviup nalilerpaa. Assersuutigalugu utoqqarnut immikkoortotami assigiissaarineq Nuummi sipaaruteqarfiussaaq, tamatuma kingunerisaanik illoqarfinni allani aningaasartuuteqarneruler-toqassalluni.

Oqaatigineqassaaq isumaginninnermik ingerlatsiviup akinik assigiissaarinermik siunnersuutornerani maluginiarsimagaa Nuup Kommuniani pensionisiallit arlallit suliassartaani aningaasanik atugassaritaasunik aamma ineqarnermut aningaasartuutitut inummut tapit tunniunneqartarsimasut. Inatsisitigullu piumasaqaat tassaavoq, pensionisiaqartunut tunngatillugu suliani ataasiakkaani aningaasat atugassaritaasut aalajangersimasut ineqarnermullu tapit inummut tunngasut ataatsimut naliliinermiit aallaaveqarmata. Tassa imaappoq ullumikkut pensionisiallit

arlallit aningaasanik atugassarititaasunik peqarput najoqqutaralugu innersuunneqartunit amerlanerusunik.

Tamanna tunngavigalugu siusinaartumik pensionisiallit aamma utoqqalinersiallit pillugit suliat tamaasa ingerlatsivik misissuineramik aallartitsisimavoq, tassani ataatsimut naliliinissaq siunertarinelarluni. Nuup Kommuniani isumaginninnermut ataatsimiititaliap tulliani ileqquusumik ataatsimiinnissaanut suliaq tamanna pillugu ilisimatinneqassaaq.

Aningaasaqarnermut allatseqarfiup maluginiarpaa, pissutsit atugaasut aallaavigalugit, 2009-mut akigititassanut siunnersuut 2009-mut toqqammavittut missingersuutinut allannguutilinnut akuerineqarsimasumut, 17. oktober 2008 siullermeerluni suliarinninnermut sanilliullugu aningaasartuuteqarfiussagunangitsoq.

Ilanngussami ilanngunneqartumi immikkualuttortanut, itisiliinerusumik oqaaseqaatinut kiisalu inassuteqaatinut innersuussisoqarpoq, ”2009-imut akigititat isumaginninnermi sullisineramik nalimmassaaneq - sullissinerit/akigititat eqqoriakkat inatsisitigut pituttugaanngitsut kiisalu inatsisisitigut pituttukkanut”.

(...)

Isumaginninnermik ingerlatsivik, 14. november 2008

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera tunngavigalugu suliaq KANUKOKA-mi pisortap tullianik Lars Olsenimik eqqartueqatigiissutigineqarpoq, tamatumalu kingorna taanna 14. november 2008-mik ullulernerqarsimasumik inatsisitigut nalilersuivoq, nalilersuineq ilanngunneqarpoq. Naliliinerimi kommunini kattussuunneqartussani tallimaasuni assigiinngisitsinerup ingerlateqqinneqarnissaanut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq ersarippoq. Akinik oqartussallu aalajangiisarnernannik assigiissaarisooqartariaqarpoq, tassami oqartussaasut aalajangiineri tamarmik tunngaviusut assigiit malillugit tunniussuunneqartariaqarmata. Aammattaaq oqartussaasut aalajangiisarnerat inunnik ataasiakkaanik naliliineramik tunngaveqartariaqarput.

Immikkut akuersissuteqarnissamut imaluunniit ikaarsaariarnermi aaqiissuteqarnissamut inatsisitigut tunngavissaqanngilaq.

Kommuneqarfik Sermersuumi nutaami akit allattorsimaffissaannut nutaamut aamma oqartussat aalajangiisarnissaannut siunnersuusiernermi Nuup Kommuniani inummut tapinik aamma aningaasanut atugassarititaasunut tapinik tunniussisarnerni suliani amerlanerpaani inuit ataasiakkaarlugit naliliisoqarneq ajortoq isumaginninnermik ingerlatsiviup malugilersimavaa. Tamanna tunngavigalugu piaarnerpaamik periutsimik nutaamik aalajangersaanissaq aamma suliat tamatuminnga kalluarneqartut ikilisinneqarnissaat siunertaralugu isumaginninnermi ingerlatsivimmiut kommunip illup avataani kukkunersuiisunik eqqartueqatiginnipput. Aammattaaq isumaginninnermut ataatsimiititaliap siulittaasua qinnuigineqarpoq isumaginninnermut ataatsimiititaliami ilaasortat immikkut itumik ataatsimiigiaqqussagai, taamaallilluni pissutsit pillugit ataatsimiititaliami ilaasortat ilisimatinneqarniassammata.

(...)

Ilanngussat

(...)

2009-mi akigititat Kommuneqarfik Sermersooq

(...)

Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaa 31. oktober 2008-mi temadageqarnermut atatillugu makkunani 2009-mi aningaasartuutit qaffasissusissaasa takussu-tissiorneqarnissaat kissaatigaa

1. Kommuneqarfik Sermersuumi sullissinerup qaffasissusia, 2008-mi Nuup Kommuniani sullissinerup qaffasissusianut naapertuuttoq
2. Kommuneqarfik Sermersuumi sullissinerup qaffasissusia, kaammattuutigineqartumut naapertuuttoq (2009-mi akigititat)

Piffissaliunneqartup qaangiutinnginnerani Isumaginninnermut Ingerlatsiviup ajoraluartumik kommuninit kattussuunneqartunit paasissutissat pisariaqartinneqartut pissarsiarinnaasimanngilai. Taamaattumik Nuummi pissutsit ilisimaneqartut, kiisalu kommunerujussuassami sullissinermik assigiissaarinermik sulinnermut atatillugu ukiumi matumani siusinnerusukkut paasissutissanik katersineq tunuliaqutaralugit naatsorsuisoqarpoq.

Nassuiaat ataani allassimasoq, ilaatigullu 2009-mi akigititassanut ilanngussaq innersuussutigineqarput: Isumaginninnermut tunngasuni sullissinermik assigiissarineq – tunniuttakkat/akigititat eqqoriaaffiusut inatsisitigit pisussaaffiginngisat inatsisitigullu pisussaaffigisat.

2008-mi sullissinerup agguaqatigiissillugu qaffasissusia (2008-mi upernaakkut paasissutissanik katersineq naapertorlugu):

Siusin.pensionisiat Utoqqalinermi pensionisiat

Nuuk	kr. 11.046	kr. 9.753
Paamiut	kr. 1.684	kr. 1.657
Tasiilaq	kr. 2.659	kr. 1.829
Ittoqqortoormiit	kr. 2.777	kr. 1.153

Pensionisiallit amerlassusaat

Nuuk nov. 2008:

• Siusinaartumik pensionisiallit 571-it.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Taakkunannga 68 %-it missaanniittut (inuit 388-it) ineqarnermut akiliutinut inummut tapiutinik agguaqatigiissillugu ukiumut 14.102 kr.-inik pisarput (katillugit 471.576 kr.-it).

• **Utoqqalinermi pensionisiallit 674-it.**

Taakkunannga 65 %-it missaanniittut (inuit 426-it) ineqarnermut akiliutinut aningaasat nammineq atorsinnaasat aallaavigalugit aalajangikkanik tapiutinik agguaqatigiissillugu ukiumut 16.562 kr.-inik pisarput (katillugit 7.055.432 kr.-it).

[(Aningaasartuutit qaffasissusianni qulaani taaneqartumi tapinik ukiumi siusinnersumi ulloq tunniussivimmuut kingoortumik aaqqiissuteqartoqarsimasinnaanera sillimmaanneqarsimangi-laq, taamaattumillu tapinut "ingerlaavartunut" aningaasartuuterpiaasut ikinnerusinnaallutik.)]

Kommuneqarfik Sermersooq 2009:

• Siusinaartumik pensionisiallit 1.000 (missiliorlugit)

• Utoqqalinermi pensionisiallit 1.000 (missiliorlugit)

2009-mut tunngaviusumik missingersuutit/tapiutit aningaasat nammineq atorsinnaasat aallaavigalugit aalajangersakkat/inummut tapit:

Missing. killiliussat miss.: Siusin.pens.kr. 6.500.000

Utoqq.pens.kr. 7.004.000

Katillugitkr. 13.504.000

2009-mi atugassatut missingiutit

Nummit kisitsisit aallaavigalugit, kiisalu kommunini kattussuussani pissutsit atuuttut pillugit paasissutissanik amigaateqarsinnaaneq sillimaffigalugu, makkunani Kommuneqarfik Sermersuumi aningaasartuutit qaffasissusaasa kingunerisassaannik naatsorsuisoqarpoq:

1. Sullissinerup qaffasissusia ”Nuuk 2008”:

Siusinaartumik pensionisiat: 680 miss. pensionisiallit (68 %) á kr. 14.102, katillugit kr. 9.589.360

Utoqqalinermi pensionisiat: 650 miss. pensionisiallit (65 %) á kr. 16.562 katillugit kr. 10.765.300

Katillugit kr. 20.354.000

2. 2009-mi akigititassatut kaammattuutigineqartut naapertorlugit sullissinerup qaffasissusia:

Siusinaartumik pensionisiat: 550 miss. pensionisiallit (55 %) á kr. 5.575 katillugit kr. 3.066.250

Utoqqalinermi pensionisiat: 360 miss. pensionisiallit (36 %) á kr. 5.896 katillugit kr. 2.123.000

Katillugit kr. 5.189.250

Kommunini sisamani taakkunani 2008-mi sullissinerup qaffasissusia sullisseriaaserlu:

Kommunini kattussuussani inummut tapiutit tapillu aningaasat nammineq atorsinnaasat aallaa-vigalugit aalajangersakkat pillugit ilassutitut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq:

Nuuk:

Nuup Kommuneani kommunalbestyrelsusimasup aalajangiinera naapertorlugu pensionisiallit siusinaartumik utoqqalinermiluunniit pensionisiaannallit pilersuinermi tunngavittut makkuninnga ineqarnermut tapiiffigineqartarput

1. Inissiaq:

Ineqarnermut akiliut* (ineqarnermut tapiissutit

kingorna) 75%

Innaallagiamut artukkat 75%

*Inisimasoqarnermi 50%.

2. Illu attartugaq:

Ineqarnermut akiliut* (ineqarnermut tapiissutit

kingorna) 75%

Innaallagiamut atukkat 75%

Kiassarnermut uulia 100%

Imerk atuneq 100%

Paaviaaneq 100%

Anartarfilerineq/eqqaaneq 100%

(...)

*Inisimasoqarnermi 50%

3. Nammineq illu:

Ineqarnermut akiliut	0%
Innaallagiamut atukkat	75%
Kiassarnermut uulia	100%
Imermik atuineq	100%
Paaviaaneq	100%
Anartarfilerineq/eqqaaneq	100%

(...)

Tamatuma kingunerisaanik allaffissornikkut periaaserineqarpoq aningaasat nammineq atugasatut ilitsersuutigineqartut pingaarnertut ”tatineqartarnerat”, ineqarnermut aningaasartuutitut inummut tapiutit/aningaasat nammineq atugassat aallaavigalugit aalajangersakkat pensionisiallip ineqarnermut akiliutaasa aalajangersimasumik procentiattut ingerlaannartumik tunniunneqartarmata, aningaasat nammineq atugassatut ilitsersuutigineqartut eqqarsaatigalugit aalajangersimasumik immikkut naatsorsuineq tunuliaqutarinagu.

Taamaalilluni aamma inisimasuusinnaasut ineqarnermut aningaasartuutitut ataatsimoorussanut akiligassaanik ilanngaanissaq eqqarsaatigineqarneq ajorpoq.

Aatsaat pensionisialik siusinaartumik utoqqalinermiluunniit pensionisiami saniatigut isertitaqaraangat immikkut naatsorsuisoqartarpoq, tamatumani aningaasat nammineq atugassat aallaavigalugit aalajangersakkanik tapiutaasinnaasut/inummut tapiutit kommunalbestyrelsip minnerpaaffiliussassatut aalajangersagaanut tunngatillugu aalajangersarneqartarlutik.

Tigulaaraluni misissuinerit:

Ajornartorsiut paasinarsarniarlugu Nuummi isumaginninnermut ingerlatsiviup suliat pensionisialinnut tunngasut 44-t (kisimiittut 19-it aappariillu 13-it) tigulaariffigai maannamullu allaffisoriaaseq (2008) 2009-mi aningaasaliissutit qaffasissusissaattut kaammattuutigineqartumut sannilliullugu:

Pensionisiallit 44-t taakku 2008-mi ineqarnermut aningaasartuutiminnut tapinik aningaasat nammineq atugassat aallaavigalugit aalajangersakkanik/inummut tapiutinik agguaqatigiissillugu katillugit 14.182 kr.-nik pisimapput, katillugit 624.008 kr.-t.

2009-mi akigitassatut kaammattuutigineqartut akuerineqassappata pensionisiallit 44-t taakorpiaat aningaasat nammineq atugassatut ilitsersuutaasussatut siunnersuutigineqartut tunngavigalugit aalajangersimasumik immikkut naatsorsuineq aallaavigalugu 2009-mi agguaqatigiissillugu 5.198 kr.-nik pisinnaatitaassapput, katillugit 228.712 kr.-t.

Siusinaartumik pensionisialinnit misissuiffigineqartunit 55 %-ii kisimik 2009-mi tapisiaqarsinnaatitaassapput, utoqqalinermi pensionisiallit misissuiffigineqartut 36 %-iinnaat tapisiaqarsinnaatitaassallutik.

Pisuni 44-ni aalajangersimasuni taakkunani pensionisialimmut ataatsimut assigiingissutit 8.983 kr.-iupput katillugit 395.296 kr.-iusut – ineqarnermut aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit aningaasat namminneq atugassaasa, kiisalu Kommuneqarfik Sermersuup aningaasat nammineq atugassatut ilitsersuutaata (2009-mi akigititassatut siunnersuut) akornanni assigiingissutaasumut naapertuuttut. Inisimasorisat ineqarnermut aningaasartuutinut akiliutaat uuttortaanermit naatsorsuinermi tunngavigisani ilaatinneqarpata kommunip aningaasartuutai suli appariaqqinnerussapput.

Ingerlatsivik naliliivoq qulaani allassimasut eqqortumik takutitsisut.

Soorlu taamatutaaq allassimasoq pensionisiallit inissiami najugallit, illumi attartukkami najugallit namminerlu illullit aningaasaqarnikkut tapiisarnermi assigiimmik atugassaqartinneqanngillat. Tamatuma saniatigut Nuummi sullissinerup qaffasissusia pissutigalugu pensionisiallit inatsimmi siunertaasup akerlianik innuttaasunut assersuunneqarsinnaasunut, taakkununga ilanngullugit SIK naapertorlugu akissarsialinnut sanilliullugit salliutinneqarput.

Paamiut:

Isumaginninnermut pisortaq naapertorlugu siusinaartumik pensionisiallit 150-it missaanniipput utoqqalinermilu pensionisiallit 150-it missaanniillutik. Ineqarnermut aningaasartuutinut aningaasat nammineq atugassat aallaavigalugit aalajangersakkanik tapeqartitsisoqaranilu inummut tapiuteqartitsisoqanngilaq.

Suliani tamani immikkut nalileereernikkut tapiissuteqartoqartarpoq, aallaavittulli ataasiartumik ikiorsiisoqartarpoq, soorlu isarussanut, pequtinut ineqarnermullu akiitsunut. Pensionisiallit tamarmik ineqarnermut akiliutiminnut ineqarnermut tapiissutit aqutigalugit 90 %-it missaannut matussusertittarput. Isumaginninnermut pisortaq naapertorlugu kommunip malittarisassat atuuttut malinngilai.

Tasiilaq:

Pensionisiallit qassiunersut massakkut ilisimatitsissutigineqanngilaq. Aningaasaqarnermut pisortaq naapertorlugu ikioqulluni qinnuteqartoqartillugu pensionisiallit aalajangersimasumik naatsorsuineq aallaavigalugu aningaasanut nammineq atugassanut tapiiffigineqartarput. Sukuiniinerusumik paasissutissarsisoqarsinnaasimannilaq.

Ittoqqortoormiit:

Paasissutissanik pissarsisoqarsinnaasimannilaq.

Pensionisialimmut pineqartumut kingunerisassat:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Nuummi 2008-mi sullissinerup qaffasissusia atuuttoq atorlugu naliliisoqarpoq kommunini kattussuussat sinnerini pensionisiallit ullumiminngarnit pitsaanerujussuarmik atugassaqartinneqassasut. Minnerunngitsumik inuiaqatigiit avatangiiserisat innuttaasullu assersuunneqarsinnaasut ataqatigiissikkaanni, tamannalu inatsimmi siunertarineqartunut tunngatillugu ajornartorsiu-taassaaq.

2009-mi akigititassatut kaammattuutigisat atorlugit sullissinerup qaffasissuseqartinnetarigut maanna Nuup Kommunerisaani pensionisiallippasuit ajornerusumik atugassaqartinneqalissapput allat pitsaanerusumik atugassaqartinneqalissallutik. Assigiimmik pinninnissamik tunngavik naammassineqassaaq pensionisialimmulli pineqartumut pisuni tamani inuuniarnerup qaffasissusia naleqqussarneqartussaassalluni. Kommuneqarfik Sermersuumili pensionisiallit tamarmik aningaasat nammineq atugassat minnerpaaffissaannik qulakkeeriffigineqassapput pensioninut meeqqanut tapiissutit, meeqqanut tapit il.il. saniatigut. Pensionisiallit pineqartut susassaqartut tusarniaaffigineqassapput taamatullu aamma suliniutinut pensionisiallit maannamut inuuniarnermi atugaasa qaffasissusiannik ajorseriaataasinnaasunut akерliusoqangaatsiarnissaa naatsorsuutigisariaqarluni, naak taama iliornikkut innuttaasut assersuunneqarsinnaasut inuuniarnermi atugaasa qaffasissusaannut sanilliullugit nalimmassaasoqartussaagaluartoq."

KANUKOKA-p inatsisilerinikkut naliliinera 14. november 2008-meersoq innersuussutigineqartoq imaattunik imaqarpoq:

"Pingasunngormat ataatsimiinnerput innersuussutigalugu aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap kommunini tallimani kattutsinneqarsimasuni periaatsimik allannguinani 2009-mi ingerlaannarnissamut periarfissaqarnerata inatsisilerinikkut naliliiffigineqarnissaa kissaatigisimavaa.

Eqikkaaneq siulliullugu aallarniutigissagaanni tassani akissut tassa naagga.

Inatsisitigut tunngavigisaq:

Kommunini suliasaqarfii aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 19. november 2007-imeersoq.

§ 19. Kommunip nutaap isertitanit akileraarusiisarneq akigititallu 1. januar 2009-miit nalimmassavai.

Siunnersuut pillugu oqaaseqaatit:

"Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap ingerlatsiviit tamaasa misissueqqissaarfigissavai, misissueqqissaarnerlu taanna tunngavigalugu kommunip nutaap sulinerata qaffasissusissaa pillugu siunissami qulliunerusumik politikikkisat suliarissallugit.

Misissueqqissaarneq aallaavigalugu Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap aningaasatigut misingersuusiormermut atatillugu procenti akileraarusiissutissap angissusissaa kommunimillu nutaamik sullissinissanut akit angissusissaat aalajangersassavai."

Immikkut akuersissuteqarnissamut imaluunniit aaqqiissuteqarallarnissamut inatsiseqarnikkut tunngavissaqanngilaq.

Kommunini kattuttuni sullissinermik assigiissaarineq

Kommunit sullissinerannut tamanut tunngaviusoq, tassalu kommunimi nutaami innuttaasut 1. januar 2009 aallarnerfigalugu assigiimmik sullinneqarnissaat piumasaavoq, tamanna qanoq isumaqarpiarpa?

Kommunit sullissinerannut tamanut tunngaviusumi pineqarpoq kommunimi nutaami innuttaasut tunngaviatigut 1. januar 2009 aallarnerfigalugu assigiimmik sullinneqarnissaq piumasarinnaaleraat. Taamaattoq kommunit sullissinerannut tunngaviusoq qanoq annertussusilerneqarsinnaava, sumut killeqarpa? Aamma tassunga tunngatillugu sullissinermi 1. januar 2009 aallarnerfigalugu assigiissaarineq annertutigissava?

INATISILERINIKKUT ISIGINIAGASSAT

Kommunit sullissinerannut tamanut tunngaviusup pineqarnerani taaneqareersutut imaappoq, innuttaasut assigiimmik sullinneqartalermissartik piumasarinnaaleraat. Taamatut piumasaqarsinnaaneq qanoq annertutigisumik atuuffeqassava?

Apeqquut taamaattoq akissagaanni pisariaqarpoq oqartussaasut ersarissutigut, tassalu akitigut sullissinermullu atatillugu immikkut akiliuteqartitsisarnertigut aalajangigaasa illua'tungaanilu sullissinerit nalinginnaasumik qaffasissusissaasigut aalajangiinerisa immikkoortinnissaat.

Pisortat tigussaasutigut aalajangiinerinut atatillugu sullissinermi uppersarsaat inunnt ataasiakkaanut tunngasoq inummut iluaqutissiisoq aamma imaluunniit iluaqutissiingitsoq suliarineqartarpoq, allagartakkullu tassuuna aalajangerneqartarpoq innuttaasoq akuersissuteqarfigineqarnersoq/pequneqarnersoq/inerteqqummik tunineqarnersoq (soorlu assersuutigalugu illuliorfissamik akuerineqarnersoq) imaluunniit aningaasatigut ikiorsiissuteqarfigineqarnersoq (soorlu napparsimanermi ullormusiassaqartinneqarnersoq) imaluunniit sullinneqarnissamut akuerineqarnersoq (soorlu angerlarsimaffimmi ikiorteqalissanersoq).

Pisortat aalajangiisarneri taamaattut ataatsimut isigalugit tassaapput inunnt ataasiakkaanut tunngasunik aalajangiinerit, taamaattunilu kommunip sullissinermini tamani tunngavigisani malillugu innuttaasut assigiimmik sullittussaavai. Taamaattumik kommunerujussuannortusami tamarmi 1. januar 2009 aallarnerfigalugu pisortat aalajangiisarnerisa assigiissineqarnissaat tunngaviillu assigiit tunngavigalugit innuttaasunut nalunaarutigineqartarnissaat nalorni-nartueruppoq.

Akit sullissinermilu akiliutigitinneqartartut, immikkullu akuersisarnermut tunngatillugu malittarisassat (soorlu ulluunerani paaqqinnittarfinni/meeraaqqerivinni, meeqqerivinni atuareerner-milu ornittakkani inunnik isumaginniffik aqqtugalugu akilunneqarlutik atuisussat pillugit malittarisassat) kommunini kattuttussani taamaaqataanik assigiissarneqassapput.

Naliliineq tunngavigalugu aalajangiinerit pineqarnerini ingerlatsivimmi periaatsit ineriartortinneqassapput. Suliffiup iluani malittarisassat tamanut ersarinnerulersitsissapput taamalu oqar-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

tussaaffiup sulianik ingerlatsinera ajornannginnerulissaaq sullitanillu assigiinngisitsisinnaaneq pinaveersimatinneqarluni.

Inatsisitigut aalajangersakkat oqartussaaffiup nalilersuinermit suliaqarnissaanut periarfissiisut tunngavissaliipput suliat ataasiakkaat aalajangiiviginissaanut. Taamaattorli kommunimut ajornartoqanngilaq ilitersuusiornissaaq (suliffiup iluinnaani atugassani), tassanili sianigineqasalluni suliat ataasiakkaat immikkut tamarmik naliliivigineqartarnissaat.

Suliffiup iluinnaani atugassanik inassutit (ilitersuutit) kommunimi nutaami tamarmi atornegassapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Innuttaasup apeqqut aningaasanut tigoriaannarnut inummulluunniit tapinut attuumasuteqanngitsoq pillugu uannut saaffiginninneranut atatillugu malugaara Nuup Kommuniata kommunimi pensionisiaqartunut assigiissaartumik nalunaarut imaattoq 26. november 2008-mi nalunaarutigisimagaa:

"Aningaasat nammineq atugassat naapertorlugit tapit inummullu tapit allanngorneri pil-lugit.

Kommunik kattussuussinermut piareersarnermut atatillugu Nuup Kommuniani isumaginninnermut ingerlatsiviup paasisimavaa pensionisialinnut inummut tapinik aningaasallu nammineq atugassat naapertorlugit tapinik tunniussisarneq kukkusumik tunngaveqarluni pisartoq. Suliani tamarluinnarni immikkut naliliisoqartussaavoq tamannalu pisimanngilaq. Tamanna tunuliaqutaralugu Nuup Kommuniani kommunalbestyrelse 24. november 2008-mi ataatsimiinnermi aalajangerpoq pensionisiallit ineqarnermut aningaasartuutaannut inummut tapinik aningaasallu nammineq atugassat naapertorlugit tapinik tunniussisarneq pillugu maannamut periususima-soq allanngortinniarlugu.

Tamanna pensionisiallit ullumikkut aningaasat nammineq atugassatut ilitersuutaasutut aalajangersakkat sinnerlugit nammineq atugassanik aningaasaateqartartut pingaarnertut inummut tapisiakinnerulernissamik aningaasalluunniit nammineq atugassat naapertorlugit tapisiakinne-rulernissamik naatsorsuuteqarnissaannik kinguneqassaaq.

Tamanna pensionisialinnut ullumikkut aningaasat nammineq atugassatut ilitersuutaasutut aalajangersakkanit ikinnerusunik pissarsisartunut killormoorpoq. Pensionisiallit taakku pingaar-nertut aningaasat nammineq atugassatut naatsorsukkat qaffannissaat naatsorsuutigisinnaassa-vaat, tamannalu tapit qaffanneqarnerisigut pissaaq.

Utoqqalinermit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 7. maj 2007-imeersumi § 14, kiisalu siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15 naapertorlugit allannguisoqarpoq.

Ingerlatsiviup suliat allannguinermit tassannga eqqugaasut tamaasa misissuleruttorpai. Tun-niuttakkat ingerlaavartumik misissuisarneq peqatigitillugu allanngortinneqartassapput suliallu tamarmik 2008-p naannginnerani misissomeqarsimanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Allan-guineq pineqartoq pillugu pensionisiallit pineqartut nalunaarfingineqarumarput.

Tamanna tunuliaqutaralugu pensionisiallit ineqarnermut aningaasartuutiminnut uppernarsaatinik Nuup Kommuniiani isumassuiffimmut kingusinnerpaamik 10. december 2008-mi tunniusseqquneqarput."

Sermitsiaq.gl allaaserisamik imaattumik 3. december 2008-mi ilanngussaqqarpoq:

"Nuup Kommuniiani isumaginninnermik immikkoortoqqarfiup qanittukkut paasisimavaa Nuummi pensionisialippassuit 1984-imiilli inummut tapinik kukkusumik tunngavilimmik tunineqartarsimasut.

Kukkuneq paasineqarpoq kommunit kattunnissaannut piareersarnermut atatillugu.

- 1984-imi, kommunip aningaasaqarnikkut inissisimalluarnera tunuliaqutaralugu, kommunalbestyrelsi aalajangerpoq utoqqalinersialinnut inuttut tapit qaffanniarlugit, Namminersornerulutik Oqartussat atugassarisatut najoqqutassiaanik annertunerusumik. Taamaasilluni ukiuni 24-ni kukkusumik inummut tapinik tunniussaqqartarsimavugut, politikerit, atorfillit kukkunersuisulluunniit paasisimanngisaaannik, borgmester Nikolaj Heinrich Nuup Kommuniata nittartagaanut, nuuk.gl-imut, oqarpoq.

2009-mi januarip aallaqqaataanit aningaasat allanngortinneqassapput, taamaasilluni Namminersornerullutik Oqartussat akiliutai malinneqalissallutik, taamaasilluni pensionisiallit, ullumikkut anginerusumik atugassaqqartinneqartut, annikinnerusumik tunineqartalissallutik. Akerlianik utoqqalinersiallit, najoqqutassiamit annikinnerusumik atugassaqqartinneqarsimasut, naatsorsuutigisinnaavaat atugassarisamik amerlinissaat.

Borgmester Nikolaj Heinrich, Kommuneqarfik Sermersuumi borgmesterinngortussaq Asii Chemnitz Narup utoqqaallu peqatigiiffiannit Qeersaamit aallartitat pingasut allannguutissat pilugit marlungormat ataatsimeeqatigiipput.

- Illua´tungeriit tamarmik allannguutissat nuannarinngilaat, paasisaalluartumillu utoqqaat peqatigiiffiannut naalaaserlunnarpoq piviusunik saqqummiussivigineqarneq. Taamaakkaluartorli utoqqaat peqatigiiffiata paasisinnaavaa inatsisartut peqqussutaat tamatta malittariaqaripput, borgmester Nikolaj Heinrich ataatsimiinnerup kingorna oqarpoq."

Ulloq taanna Nuuk Ugeavis nr. 49/2008-mi makku atuarneqarsinnaapput:

"Nuummi utoqqalinersisartut ilaat kommunit januarip aallaqqaataani kattunnerisa kingorna aningaasatigut misilleqqaarallartussaapput.

Ullumikkut Nuummi siusinaartumik utoqqalinersisartut utoqqalinersiutillillu utaqqiisaasunik pisartagaqarput:

Siusinaartumik utoqqalinersisartut kisimiittut 5.000 kroninik aappariillu 8.000 kroninik. Utoqqalinersisartut kisimiittut 6.000 kroninik aappariillu 9.000 kroninik.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Nuulli Kommuniata utoqqalinersisarnermut malittarisassat tapisiallu aalajangersimasut inatsisit oqaasertaannut naapertuutinnigitsumik [1994-imili] aaqqiivigisarsimavai.

Utoqqalinersisartut utoqqalinersiaannarnik isertitaqartartut ukiuni 14-ini kingullerni ineqarnermut tapisisarsimapput, procentit aalajangersimasut atorlugit ineqarnermut, inaallagissamik, imermik kissanillu atuinnermut aammalu atserinnermut paaviaanermullu matussutissaasunik.

Utoqqalinersisartut tapiissutit tamakkua isumamineersumik pisarsimavaat, ineqarnerminnut akiliutimik procentiisut aalajangersimasutut isikkoqartillugit.

Tamannalu kukkuneruvoq. Utoqqalinersisartut tapisiaasaat pisariaqartitsisut ataasiakkaat pisariaqartitsineri naapertorlugit naatsorsorneqartartussaapput. Ineqarnermulli aningaasartuutit isumamineersumik taperneqartarnerisigut utoqqalinersisartut ilaat ullumikkut pisartagaqalersimapput tunngaviusumik pisartagassaminniit qaffasinnerusunik.

Kommuneqarfik Sermersuumi utoqqalersiallit tamarnik januarip aallaqqaataaniit assigiimmik sullinneqalissapput.

Imaappoq Nuummi utoqqalinersisartut ilaat appasinnerusunik pisartagaqalissapput, allallu qaffasinnerusunik pisartagaqalissallutik.

Tigusillattaaraluni misissuinikkut paasineqarsimavoq utoqqalinersiallit 44-it 2008-mi ineqarnermini aningasartuutiminnut agguaqatigiissillugu 14.182 kroninik tapiiffiqineqartarsimasut.

2009-mi tapisiaasaat agguaqatigiissillugu 5.198 kroninut appartinneqassapput.

Utoqqalinersiutilinni misissuiffiqineqarsimasuni siusinaartumik utoqqalinersisartut 55 procentiinnaat utoqqalinersiallillu 36 procentii kisimik 2009-mi tamakkuninnga tapisisassapput.

Borgmester Nikolaj Heinrichikkut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaliap siulittaasuata Ane Egede Mathæussenip ippasaq, marlungornermi, illoqarfimmi utoqqalinersisartut sinniisaat tamatuma kingunerisassaanik paasissutissinniarlugit ataatsimeeqatigaat.

Amerlavallaartut - ikippallaartut

Nuup Kommuniani Isumaginninnermut Ataatsimiititaliap kommunit kattunnissaannut piareersarnermi utoqqalinersisartut tapisiarisartagaasa eqqunngitsunik tunngaveqartumik tunniunneqartarsimanerat paasilersimavaa.

Siusinaartumik utoqqalinersisartut 388-it ukiormanna ineqarnermut aningaasartuutitut agguaqatigiissillugu 14.102 kroninik immikkut tapisisarput - katillugit 5,4 millioner kronit.

Utoqqalinersiallit 426-it ukiormanna ineqarnermi aningaasartuutitut agguaqatigiissillugu 16.562 kroninik immikkut tapisisarput - katillugit 7,0 millioner kronit.

Nuummi kommunalbestyrelsi novemberip 24-anni ataatsimiinnermini aalajangiuppaa, utoqqalinersisartut ineqarnermut tapisiarisartagaannik aqqissuussisarneq ukiuni 14-ini atuussimasoq allangortinneqassasoq.

Isumaginninnermut ataatsimiititaliap siulittaasua Ane Egede Mathæussen isumaginninnermilu pisortaq Vibeke Møller Jensen siusinaartumik utoqqalinersisartunut utoqqalinersiutilinnullu tamanut allagaqarlutik suliaq pillugu nassuiaateqarput.

Isumaginnittoqarfiup utoqqalinersisartut allannguinnikkut eqqugaasussat tamarmik suliassaataat misissoqqissaalerpai.

Taamaattumik isumaginnittoqarfiup utoqqalinersiallit qinnuigai uppersaatait ineqarnermut aningaasartuutiminnut tunngasut tamaasa decemberip qulingat nallertinnagu tunniuteqqullugit."

5. december 2008-mi aalajangerpunga Nuup Kommunian aamma Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliaq allannguutit tusagassiutini taaneqartut pillugit tusaarniaaviginarlugit.

Nuup Kommunianut allakkakka imaattunik oqaasertaqarput:

"Malugaara Nuuk Ugeavis nr. 49, 3. december 2008-mi saqqummersoq aamma Sermitsiaq.gl 3. december 2008-mi atuarneqarsinnaasoq Nuup Kommunian pensionisialinnut aningaasat tigoriaannaat inummullu tapit naatsorsorneqartarneranni periaatsit 2009-mit atuutilersumik allangortinneqarneri pillugit allaaserisanik imaqartut.

Aviisini taakkunani marlunni paasissutissat imatut paasivakka tapit taakkua naatsorsorneqartarnerannut tunngaviusup allangortinneqarnissaanik ataatsimut aalajangiisoqarsimasoq, aalajangiinerlu taanna ilaatigut kommunip naatsorsuinermi tunngavimmik kukkusumik ukiuni arlallinni atuisimanerani ilaatigullu Kommuneqarfik Sermersuumi pensionisiaqartunut tamanut naatsorsueriaatsip assigiisaartup atorneqarnissaata kissaatigineqarneranik tunngavilersugaasimasoq.

Paasissutissat taakku aallaavigalugit isumaqarpunga aningaasat tigoriaannaat inummullu tapit ukiuni siusinnerusuni aalajangersarneqarneranni suna tunngavigalugu kukkussuteqartoqarsimanersoq erseqqarluttoq, taamatuttaarlu Kommuneqarfik Sermersuup naatsorsueriaaseq suna atussaneraa erseqqarluttoq.

Aammattaaq isumaqarpunga ataatsimut aalajangiineq kommunip pisinnaatitaasup aalajangiinerineraa nalornissutigineqarsinnaasoq, tassami pingaartumik Nuuk Ugeavisimi atuarneqarsinnaamat Nuup Kommunian kommunalbestyrelsi 24. november 2008-mi ataatsimiinnerani taamatut aalajangiisimasoq.

Tamanna tunngavigalugu aalajangerpunga kommunalbestyrelsi pisinnaatitaasoq naatsorsueriaatsimik allannguisoqarnissaanik ataatsimut aalajangiisimanersoq aamma taamatut aalaja-

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

ngiineq suna tunngavigalugu pisimanersoq nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsiviginiarlugu, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, nr. 5.

Taamaattumik Nuup Kommunia qinnuigaara aalajangiineq taanna Nuup Kommuniata aalajangiinerineraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Aalajangiineq taanna Nuup Kommuniata aalajangiinerippagu kommuni qinnuigaara kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerani ullormut oqaluuserisassaq pineqartoq pillugu imaqarniliap naqitanngortinneqarnera aamma taamaattoq pigineqarpat isummernissamut tunngavissiap aqutsisoqarfimmit suliarineqarsimasup assilina uannut nassiuteqqullugit.

Nuup Kommunia aamma qinnuigaara kommuni taanna 2009-mut atuuttumik aalajangiisimanersoq sunalu inatsisitigit tunngavigalugu aalajangiisimanersoq nassuiaqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliami allami aningaasanik tigorianaannarnik inummullu tapinik naatsorsuinerlutik attuumassuteqanngitsumi allakkat kommunip kommunimi utoqqalinersialinnut siusinaartumillu pensionisialinnut 26. november 2008-mi nassiussimasaasa assilinerat tiguaru.

Kommuni qinnuigaara allakkat taakku inummut tapinik aningaasanillu tigorianaannarnik 2009-mit atuutilersumik naatsorsuinerlutik tunngasuunersut paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommunip tapit 2008-mi piffissamit aalajangersimasumit aallartittumik aaqqiissuteqarfigilersaarpagit kommuni makku pillugit nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara:

- Aningaasat tigorianaannaat inummullu tapit manna tikillugu kukkusumik naatsorsorneqartarsimasut kommuni isumaliutersuutit inatsiseqartitsinermilu malittarisassat suut aallaavigalugit isumaqarneraq,
- Kommuni isumaqarneraq tapiissutinik tunaartarisassat amerlassusiliussat kisiisa tunngavigalugit aaqqiissuteqarnissamut pisinnaatitaalluni, taamaappallu isumaliutersuutit inatsiseqartitsinermilu malittarisassat suut tunngavigalugit, aamma
- Tunaartarisassat amerlassusiliussat kommunip naatsorsuinermini atugai kommunimit imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit aalajangersarneqarsimanersut.

Kommuneqarfik Sermersooq allakkatigit allatigit qinnuigaara Kommuneqarfik Sermersooq aalajangiinermik aviisini issuarneqartutut ukioq 2009 pillugu aalajangiisimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu, kommunilu taaneqartoq kingulleq naggasiutitut aamma qinnuigaara taamaattoqarpat aalajangiinermut tunngaviusoq pillugu nassuiaateqaqqullugu."

Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliamut tusarniaanera Nuup Kommunianut tusarniaarnerma assinganik imaqartoq imaappoq:

"(...)

(...) Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara aalajangiineq taanna Kommuneqarfik Sermer-suup aalajangiinerineraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Aalajangiineq taanna Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinerippagu Ikaarsaariarnermut Ataatsimiititaliaq qinnuigaara Ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani ullormut oqaluuserisassaq pineqartoq pillugu imaqarniliap naqitanngortinneqarnera aamma taamaattoq pigineqarpat isummernissamut tunngavissiap aqutsisoqarffimmit suliarineqarsimasup assilineru uannut nas-siuteqqullugit.

Kommuneqarfik Sermersuup tapit 2008-mi piffissamit aalajangersimasumit aallartittumik aaqqiissuteqarfigilersaarpagit kommuni makku pillugit nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara:

- Aningaasat tigorianaanaat inummullu tapit manna tikillugu kukkusumik naatsorsorneqartarsi-masut Ataatsimiititaliaq isumaliutersuutit inatsiseqartitsinermilu malittarisassat suut aallaavi-galugit isumaqarnerseq,
- Ataatsimiititaliaq isumaqarnerseq tapiissutinik tunaartarisassatut amerlassusiliussat kisiisa tunngavigalugit aaqqiissuteqarnissamut pisinnaatitaalluni, taamaappallu isumaliutersuutit i-natsiseqartitsinermilu malittarisassat suut tunngavigalugit, aamma
- Tunaartarisassatut amerlassusiliussat Ataatsimiititaliap naatsorsuinermini atugai Sermersuup Kommunianit, Nuup Kommunianit imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit aala-jangersarneqarsimanersut.

Nuup Kommunia allakkatigut allatigut qinnuigaara Nuup Kommunia aalajangiinermik aviisini issuarneqartutut ukioq 2009 pillugu aalajangiisimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu, kom-munilu taaneqartoq kingulleq naggasiutitut aamma qinnuigaara taamaattoqarpat aalajangiiner-mut tunngavioq pillugu nassuiaateqaqqullugu."

Allakkat 5. februar 2009-meersut Nuup Kommuniata allaffissiai atorlugit allanneqarsi-masut imaattut 16. februar 2009-mi tiguakka:

"Nuup Kommuniani Isumaginninnermik Ingerlatsiviup suliami qulaani taaneqartumi Inatsisar-tut Ombudsmandiannit allakkat (ilissi allakkat normorsi 2307; j.normu 2008-907-0005) tiguai, taakkunatigut ilissi Nuup Kommunianut qinnutigalugu apeqqutit makku akeqqullugit.

Ombudsmandi imatut allappoq:

(...)

(...) Nuup Kommunia qinnuigaara aalajangiineq taanna Nuup Kommuniata aalajangiinerineraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommunip akissutaa:

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Aalajangiineq Nuup Kommunianni Kommunalbestyrelsimit aamma Kommuneqarfik Sermersuumi, Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliamit aalajangiineruvoq.

Ombudsmandi imatut allappoq:

Aalajangiineq taanna Nuup Kommuniata aalajangiinerippagu kommuni qinnuigaara kommunalbestyrelsimi ataatsimiinnerani ullormut oqaluuserisassaq pineqartoq pillugu imaqarniliap naqitanngortinneqarnera aamma taamaattoq pigineqarpat isummernissamut tunngavissiap aqutsisoqarfimmit suliarineqarsimasup assilineru uannut nassiuteqqullugit.

Kommunip akissutaa:

Qinnutigineqartut kommunalbestyrelsimi 24. november 2008-mi qulissaanik ileqqusumik ataatsimiinneranit immikkoortoq 12-ip suliami naqitanngortitap assilineru ilanngussartalilik ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Ombudsmandi imatut allappoq:

Nuup Kommunia aamma qinnuigaara kommuni taanna 2009-mut atuuttumik aalajangiisimamersooq sunalu inatsisitigut tunngavigalugu aalajangiisimamersooq nassuiaqqullugu.

Kommunip akissutaa:

Kommuneqarfik Sermersuumi, Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap 2009-mut atuuttussatut akiqititap pillugit aalajangiinissaa sioqqullugu periaasiusimasooq pillugu suliamik suliarinninnissaq suliamillu inaarlugu suliarinninnissaq pillugu Nuup Kommunia aalajangiisimavoq.

Ombudsmandi imatut allappoq:

Tamatumunnga peqatigitillugu suliami allami aningaasanik tigorianaannarnik inummullu tapinik naatsorsuinermit attuumassuteqanngitsumi allakkat kommunip kommunimi utoqqalinerisalinut siusinaartumillu pensionisialisinnut 26. november 2008-mi nassiussimasaasa assilinerat tiguaru. Kommuni qinnuigaara allakkat taakku inummut tapinik aningaasanillu tigorianaannarnik 2009-mit atuutilersumik naatsorsuinermit tunngasuunersut paasisutissiissutigeqqullugu.

Kommunip akissutaa:

Allakkat Nuup Kommuniata allaffissornikkut aqutseriaaserisimasaminik kommunit kattunnissaat sioqqullugu allannqortitsiniarneranik nalunaarutiginnittuupput, taamaalilluni tamanna inatsisitigut aqqiussuusaanikkut tunngavinnut, soorlu inerteqquteqarnerup malittarisassanik pingaarnertinneqannginnissaanut, naliqissitaanissamut tunngavimmu aamma inatsisit malilugit ingerlatsinermit, inatsisini atuuttuni tunngaveqarnermit, naapertuuttunngoqqullugit.

Ombudsmandi imatut allappoq:

Kommunip tapit 2008-mi piffissamit aalajangersimasumit aallartittumik aqqiissuteqarfigilersaarpagit kommuni makku pillugit nassuiaateqarqullugu qinnuigaara:

- Aningaasat tigoriaannaat inummullu tapit manna tikillugu kukkusumik naatsorsorneqartarsimasut kommuni isumaliutersuutit inatsiseqartitsinermilu malittarisassat suut aallaavigalugit isumaqarnerseq,
- Kommuni isumaqarnerseq tapiissutinik tunaartarisassatut amerlassusiliussat kisiisa tunngavigalugit aaqiissuteqarmissamut pisinnaatitaalluni, taamaappallu isumaliutersuutit inatsiseqartitsinermilu malittarisassat suut tunngavigalugit, aamma
- Tunaartarisassatut amerlassusiliussat kommunip naatsorsuinermini atugai kommunimit imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit aalajangersarneqarsimanersut.

Kommunip akissutaa:

Pensionisiallit, pilersuinerminni siusinaartumik - imaluunniit utoqqalinermi pensionisiaannarnik tunngaveqarsimasut ineqarnermi akiliutinut tapiusinnaasut ilanngaatigereerlugit, procentiliussat aalajangersimasut aallaavigalugit, 1994-imiilli ineqarnermut ingerlaavartumik tapeqartinneqarput. Taamaaliornikkut aningaasat tigoriaannaat piviusoq tunngavigalugu atorunnaarsinneqarput. Allaffissornikkut aqutseriaaseq taanna pisuni taamaattuni aningaasat tigoriaannaat malittarisassatut pingaarnertut qaangiinnarneqarnerannik kinguneqartitsivoq, ineqarnermut aningaasartuutitut inummut tapit/aningaasat tigoriaannaat pensionisiallip ineqarnermut aningaasartuutaanit aalajangersimasumik procenteqartillugit pissusissamisooortumik tunniunneqartarnerat pissutigalugu aningaasalli tigoriaannaat pillugit aalajangersimasumik, inunnet ataasiakkaanut naatsorsuineq tunulequtarinagu. Taamaallunilu aalajangersimasumik inuillu ataasiakkaat pillugit naatsorsuinermi ineqartitarisimasinnaasat ineqarnermut ataatsimoortumik aningaasartuutitut akiliutigisinnaasaasa ilanngaatigineqarnerat eqqarsaatigineqanngilaq.

Pensionisiallip, taassumalu katissimalluni aapparissinnaasaata inooqataataluunniit, siusinaartumik - imaluunniit utoqqalinermi pensionisiamik saniatigut allanik isertitaqartartut eqqarsaatigalugit inunnet ataasiakkaartumik taamaallaat naatsorsuisoqartarsimavoq, tamatumalu kingornatigut aningaasat tigoriaannaat/inummut tapit naatsorsorneqartarlutik aningaasat tigoriaannaat minnerpaaffigisassaattut kommunalbestyrelsip aalajangersagaanut naleqqiullugit.

Pensionisiallit inissiani, illuni attartukkani aamma nammineq illorisami najugallit tapisiaqartineqarnerup kingornatigut aningaasatigut tapiissutit aamma aningaasat tigoriaannaat eqqarsaatigalugit naligiissinneqanngillat. Kommunip naligiissitaanissamut inatsisitigut tunngaveqartitsinerata nassataaraa innuttaasut naligiissitaanissamik pisinnaatitaanerat. Ineqarnermut aningaasartuutitut procentikkaartumik aalajangersimasumik tapiissuteqartarnermut siunertaasimavoq pensionisiallit tamarmik naligiissitaanissaat, kisianni tamatuma kingunerisimallugu piviusoq tunngavigalugu naligiinngitsumik pineqarsimanerat.

Pensionisiallit ineqarnermut aningaasartuutaannut tapit 1994-imit procentikkaartumik aalajangersimasumik annertussusilikkat uku malillugit tunniunneqartarput:

(...)³⁸

38) Taakku Nuup Kommuniiani isumaginninnermi ataatsimiititaliap 18. november 2008-mi ataatsimiinneranit qulaani issuakkat assigaat.

5. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Aammattaaq sullissinerup qaffasissusiata sunniutigisimavaa pensionisiallit, inatsiseqartitsinerup siunertarisaanut akerliusumik, innuttaasut ilaannut, matumani SIK-p isumaqatigiissutaa malillugu akissarsiallit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, naleqqiunneqarsinnaaneq eqqarsaatigalugu ataatsimut salliutinneqarsimanerat.

Nukissamik imermillu ingerlaavartumik atuinermut tapiissutit annertuut avatangiisinik sianisuseqarnerulernermik kajumissuseqartitsilersimangillat.

Inatsisitigut tunngavigisanit atuuttunit ilaatigut makkua erserput:

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4. 7. maj 2007-imeersoq.

§ 15. Inummut tapit pisariaqartitanik pisut ataasiakkaarlugit naliliineq tunngavigalugu akuersissutigineqartassapput, ingerlaavartumik pisartakkatut sivisunerpaamik ukiumut ataatsimut atuuttussatut aalajangersarneqartunik imaluunniit immikkut pisariaqartitanut matussutissatut ataasiaannartumik ikiorsiissutit.

Aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut una erserpoq:

Inummut tapinik tunniussisarnermi kommunit periaasiannik misissuinerup takutippaa tulleriin-neri malillugit kisermaat aamma katissimallutik aappariit/inooqatigiit aalajangersimasumik aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit pensionisiaqartut qanoq amerlatigisunik aningaasaate-qarnissaanni aningaasat ikinnerpaaffissaat kommunit aalajangersartaraat. Aningaasat taakku amerlassusii kommunimit kommunimut assigiinngisitaartorujussuupput. Kommunit inummut tapinik tunniussisartuupput taamaattumillu pissusissamisoortuuvoq kommunit ataavartumik inummut tapinik tunniussisarnerminni malittarisassat aalajangersartagaat assigiinngissinnaam-mata. Oqaatigineqassaaq inummut tapinik tunniussisarneq pillugu tunaartarisassat kisiisa kom-munit aalajangersarsinnaagaat, pisullu ataasiakkaarlugit pensionsiaqartup pisariaqartitaanik na-liliisoqartassasoq.

Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3. 7. maj 2007-imeersoq

§ 14. Utoqqalinermi pensionisiatut aningaasat atugassiissutit kommunemit aalajangersarneqar-simasat minnerpaaffii tunngavigalugit akiligassat aalajangersimasat akilerneqareeraangata kommunalbestyrelsip tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut tunniussinnaavai.

...

Imm. 3. Tapit aningaasanut atugassiissutit pillugit malittarisassanik Naalackersuisut aalaja-ngersaasinnaapput, tassunga ilanngullugit aningaasanik atugassiissutit naatsorsorneqartarnerat.

Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutissaattut nr. xx, xx 2007-imeersumut Siunnersuummut Allannguutissatut siunnersuummi immikkoortoq 1 (§ 01) pillugu oqaaseqaatinit ilaatigut makkua erserput:

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq qulakkeerniarlugu kommunalbestyrelsip periarfissinneqar-nissaa utoqqalinermi pensionisiatut aningaasat atugassiissutit kommunemit aalajangersarne-qarsimasut minnerpaaffii tunngavigalugit akiligassat aalajangersimasut akilerneqareeraangata kommunimit tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut tunniunneqarsinnaalernissaat.

Kommuni periarfissinneqarpoq aningaasanik atugassiissutissanik aalajangersaanissamut, utoqqalinermi pensionisialinnut tamanut akiligassat aalajangersimasut akilerneqareeraangata tunniunneqartartussamik, taamalu tapinik pineqartunik peqanngitsunut tunniussisinnaalersillu-git. Naalakkersuisut naatsorsueriaatsimi aningaasartuutit sorliit pineqarnerisut pillugit malittari-sassanik aalajangersaassapput.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut pillu-git Naalakkersuisut sukumiinerusunik malittarisassiussasut. Malittarisassat utoqqalinermi pen-sionisiat pillugit nalunaarummi takuneqarsinnaassapput. Pissusissamisoortuusaaq aningaasat atugassiissutit qanoq naatsorsorneqartarnissaat pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqar-nissaa, imaappoq aningaasartuutit sorliit naatsorsuusiordermi ilanngunneqassanersut.

§ 15. Utoqqalinermi pensionisialinnut aningaasaqarnermikkut immikkut ittumik ajornartooq-qasunut imaluunniit utoqqalinermi pensionisialik aningaasaqarnermi tungaatigut ajornartorsiu-teqalernissaa annertuumik ilimanaateqarpat inummut tapiutit tunniunneqarsinnaapput. Inum-mut tapiutit aningaasartuutinut assigiinngitsunut makkununga tunngatillugit tunniunneqarsin-naapput:

- 1) Peqqinnissutsikkut pisariaqatitat malitsigisaanik annertuumik aningaasartuuteqarnermi.
- 2) Isarussanik allatullu ikiorsiissutinik pissarsiniarnermi.
- 3) Inuuneq annaanniarlugu ikiorsiinermi.

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinut ilaatigut makku erserput:

Inummut tapinut tunngatillugu aalajangersakkat peqqussummi atuuttumi aalajangersakkat al-lannguuteqartinneqarput. Inuit ataasiakkaat pisariaqartitsinerannik nalilersuinerit tunngavi-galugit malittarisassat atuuttut malillugit inummut tapit tunniunneqartassapput. Inummut tapit kommunini ataasiakkaani aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu kommunimi innuttaasut allat atu-gaat aallaavigalugit aningaasat nammineq atugassatut tunniunneqartassapput.

Tamanna imatut paasisariaqarpoq, kommuneqarfiit tapinik tunniussisarnerat aamma aningaa-sartuutinut suut atorneqartarnerisut assigiinngitsorujussuunerat.

Inummut tapit allanngartinneqarnerisigut assigiiaarnerulernissaat siunertarineqarpoq. Tamatu-ma saniatigut siunertaavortaaq, inummut tapit siunissami maannakkumiit allaanerusumik sun-niuteqarnissaat anguniagaavoq. Utoqqalinersiutinik qinnuteqarnermut atatillugu kommunit na-lilersortassavaat, qinnuteqartup inummut tapit ilumut pisariaqartinnerai.

Utoqqalinersianik akuersissummik tunineqareernerup kingornatigut inummut tapinik pisari-aqartitsisoqarpat, utoqqalinersiutilik kommunimut inummut tapit pillugit qinnuteqassaaq.

Inummut tapinik pisinnaassagaanni piumasaqaataavoq, utoqqalinersiallip aningaasaqarniarnik-kut inissisimanagera immikkut ittumik ajornartorsiorfiussasoq. "Immikkut ittumik ajornartorsiorfiussasoq" tassani siunertarineqarpoq, akiligassat akilerneqareernerisa kingorna qaammatip sinneranut aningaasat ikittuaraannaat utoqqalinersialimmit sinnerineqartarnerat, matumani aningaasartuutit suli annerusumik utoqqalinersialimmut piumasarineqarnissaat piviusorsior-tuunani. Aalajangersagaq malillugu, utoqqalinersiallip aningaasaqarnera illersorneqarsinnaasu-mik inissisimanagera paasissallugu piumasarineqarsinnaavoq, imatut paasillugu aningaasartuu-tinik suli amerlanerusunik annerusunillu, inummut naammaginangitsumik akisussaaffiler-soqqinneqannginnissaa, utoqqalinersiutaannarnik isertitalimmut naapertuuttumik, aamma as-sersuutigalugu inissiamut akisuallaanngitsumut nuutsinneqarsinnaanera, tassani imaassimappat utoqqalinersialik pisariaqartitani sipporlugu inissiamik ineqartitaasimappat, tassani kom-muni utoqqalinersialimmut inissiamik angissutsimigut naleqquttumik tunisinnaassappagu. Ta-manna eqqortinneqarsinnaassanersoq suliani ataasiakkaani nalilersuinerit tunngavigineqarta-riaqassapput, tassani utoqqalinersiallip inuttut atugarisai apeqqutaassallutik, assersuutigalugu ilaqutaqqortussuseq, nalilersuinerit ilaasariaqarput.

Utoqqalinermi pensionisiat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 27. juni 2007-imeersoq

“§ 3. Tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut kommunalbestyrelsimit aalajangersarne-qartassapput, najukkami inuuniarnermi atugassarititaasut tunngavigalugit kiisalu eqqarsaati-gineqassalluni utoqqalinermi pensionisiallip najukkami innuttaaqataasunit allanit pitsaaneru-sumik atugassaartitaalinnginnissaa.

Imm. 2. Tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut tassaapput utoqqalinermi pensioni-siallip akileraarutit ilanngaatigereerlugit isertitai, aningaasartuutit makkua ilanngaatigereer-nerisigut sinneruttut:

1) Inigisamut akiliut, ineqarnermut tapi ilanngaatigereerlugu.

2) Imermut innaallagissamullu aningaasartuutit.

Imm. 3. Tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut tunniunneqarnissaannut tunngavissat allannguuteqarpat, utoqqalinermi pensionisiallip tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut pisartagai iluarsiivigineqassapput, allannguuteqartitsinissamut tunngavissat pissutis-saqartippassuk utoqqalinermi pensionisiallip tapinik aningaasanut atugassiissutinut tunnga-sunut pisartagai allannguuteqartariaqartut.

§ 4. Kommunalbestyrelsip utoqqalinermi pensionisialik inummut tapinik pisartagaqalersis-innaavaa aningaasaqarniarnikkut pissutsit atuuttut aallaavigalugit utoqqalinermi pensioni-siallip tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut kommunimit aalajangersarneqareersi-masut inuussutigisinnaanngippagit, aningaasartuutit nalinginnaasuunngitsut aningaasartuuti-ginissaat pissutigalugu imaluunniit utoqqalinermi pensionisiallip aningaasartuutissai allat aningaasartuutissaannut nalinginnaasunut naleqqiullugit pingaarutilimmik amerlaneruppa-ta.”

Allannguut 2008-p naalernerani atuutilersinneqarsimammat Nuup Kommuniani sulianut ukiup sinnerani annertuumik sunniuteqarnissaq angusinnaasimangilaa.

Kommunalbestyrelsimut 2008-mi decemberip naalernerani malitseqartitsilluni paasissutissii-nermit ilaatigut makkua erserput:

Inummut tapiutinik naatsorsuineranut periaasiusimasoq ataatsimut imatut sunniuteqartitsi-
mavoq, tassalu pensionisiallit amerlanersaat assersuutitut taasaninngarnit aningaasanik tigo-
riaannarnik qaffasinnerusunik tigusaqarsinnaasimanerat. Kisiannili pensionisiallit ilai asser-
suutitut taasaninngarnit aningaasanik tigorianaannarnik ikinnerusunik tigusaqarsinnaasimanerat
saneqqunneqarsinnaangilaaq. Pensionisiallit taakku pillugit suliat allaffissornikkut aqutsinik-
kut annertussusissaatigut periarfissaqartillugu suliareqqinneqarnissaat neqeroortigineqartaria-
qarpoq.

Suliamut attuumassuteqarlunartumik piumasagaatit siumut aalajangeriikkat, ukiumoortumik
suliarpassuit pineqartup iluani ingerlaavartumik tunniussaartitsiviusartut akornanni sulianik
attuumassuteqartunik sunaassusiinnaasut, aallaavigalugit suliat taakku ujarfissarsineqarsin-
naangillat. Taamaattumik ingerlatsivik pensionisiallit 2008-mi ukiulluunniit siulini pensioni-
siaminut tapiissutitigut annikippallaamik tunineqarsimanerminnik uppernarsaasersuisinnaaso-
risut naatsorsuiffiqeqinneqarnissaq pillugu isumassuineramik immikkoortortaqaqfimmuut saaf-
figinnissinnaanerit pillugu Siammaavimmi aamma Nuuk Ugeavisimi allagarsiiniarpoq. Inuit
allagarsiissummumut qisuariaateqartut pillugit uppernarsaasiussassatut pissarsiarineqarsinnaasut
aallaavigalugit piffissaq sapinngisamik siusinnerpaaq angullugu misissuiffiqeqassapput, taa-
maattorli siusinnerpaamik 1994/95 tikillugit, tassa ineqarnermut aningaasartuutitunut tapiissuti-
nik tunniussisarnermi procentikkaartumik akigititat aalajangersimasut atuutsilerfianni. Tapinik
ikinaarlugit tunniussisoqarsimanersoq pillugit naatsorsueqqittoqassaaq. Assersuutitut aninga-
sanut tigorianaannarnut naleqqiullugu ikinaarlugit tigusaqarsimasunut annaasanut taartisiaqar-
titsisoqassaaq.

Misissuilluaqqissaarilluni suliassanut taakkununga sulisussanik amigaateqarneq pissutigalugu
erseqqinnerusumik piffissaliisoqanngikkaluartoq 2009-p ukiuata affaata siulliup naalernerani
inaarlugit suliareqarsimanissaat ilimagineqarpoq.

Nuup Kommuniani Kommunalbestyrelsi missingersuusianut atatillugu siusinaartumik pensio-
niallit aamma utoqqalinerimi pensionisiallit pillugit aningaasanik nammineq atugassatut tigo-
riaannarnik assersuusiornikkut ukiut tamaasa aalajangersaasarsimavoq.

Assersuutitut aningaasat nammineq atugassatut tigorianaanaat uku 2008-mi atuupput:

Siusinaartumik pensionit	Utoqqalinerimi pensionit
Kisermaat kr. 5.000	kr. 6.000
Aappariit kr. 8.000	kr. 9000" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuneqarfik Sermersuup 10. februar 2009-mi imatut akivaanga:

"(...)

(...) Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigaara aalajangiineq taanna Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinerineraa paasissutissiissutigeqqullugu.

Kommunip akissutaa:

Aningaasat tigorianaanaat aningaasartassaannut najoqqutassiat 2009-mi atuutilersut Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap 28. november 2008-mi ataatsimiinnerani aalajangiunneqarput. Aalajangiinermut tunngavimmi Nuup Kommuniani naatsorsueriaaseq maannamut atuuttoq, immikkut ittoq kiisalu kommunini assigiinngitsuni sullissinerup qaffasissusia maannamut atuuttoq kattussuunnermi ilanngunneqartoq kommunalbestyrelsip 24. november 2008-mi ataatsimiinnerani allanngortinneqassasut Nuup Kommuniani kommunalbestyrelsip aalajangiussaa nassuiaammi ilanngunneqarput.

Ombudsmandi allappoq:

Aalajangiineq taanna Kommuneqarfik Sermersuup aalajangiinerippagu Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap qinnuigaara Ataatsimiititaliap ataatsimiinnerani ullormut oqaluuserisassaq pineqartoq pillugu imaqaarniliap naqitanngortinneqarnera aamma taamaattoq pigineqarpat isummernissamut tunngavissiap aqutsisoqarfimmit suliarineqarsimasup assilineru uannut nassiuteq-qullugit.

Kommunip akissutaa:

Qinnutigineqartut ilanngullugit nassiunneqarput Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap 28. november 2008-mi ataatsimiinnerani suliami immikkoortup 12.3-p naqitanngortinnera ilanngus-sartai tassunga attuumassutillit ilanngullugit.

Ombudsmandi allappoq:

Kommuneqarfik Sermersuup tapit 2009-mi piffissamit aalajangersimasumit aallartittumik aaqqiissuteqarfignersaarpagit kommuni makku pillugit nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara:

- Aningaasat tigorianaanaat inummullu tapit manna tikillugu kukkusumik naatsorsorneqartarsimasut Ataatsimiititaliap isumaliutersuutit inatsiseqartitsinermilu malittarisassat suut aallaavigalugit isumaqaarnerisat
- Ataatsimiititaliap isumaqaarnerisat tapiissutinik tunaartarisassat amerlassusiliussat kisiisa tunngavigalugit aaqqiissuteqarnissamut pinsinnaatitaalluni, taamaappallu isumaliutersuutit inatsiseqartitsinermilu malittarisassat suut tunngavigalugit, aamma
- Tunaartarisassat amerlassusiliussat Ataatsimiititaliap naatsorsuinermini atugai Sermersuup Kommunianit, Nuup Kommunianit imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit aalajangersarneqarsimanersut.

Kommunip akissutaa:

Nuup Kommuniata Inatsisartut Ombudsmandiannut akissutaani, ingerlatsinermi inatsisit tungavigineqartut pensionisiallillu pillugit inatsisit atuuttut aallaavigalugit sooq Nuup Kommunia allannqortitsinersoq nassuiaatigineqarpoq.

Kommunit kattussuunneranni sullissinerup assigiiaarsarneqarneranut atatillugu inatsimmi anguniarneqartut naapertorlugit pensionisianut tapit 1. januar 2009 aallarnerfigalugu Kommuneqarfik Sermersuumi atuuttut naatsorsorneranni aningaasat tigoriaannaat Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap 28. november 2008-mi ataatsimiinnerani aalajangersarneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut tungavigalugit Kommuneqarfik Sermersuumut 6. maj 2009-mi imatut allappunga:

"Nuup Kommuniata aamma Kommuneqarfik Sermersuup 2009-mi tapinik assigiinngitsunik aalajangersaaneq pilugu akissutaat tiguneqartut massakut misissoreerpakka.

Kommuni tamatumunnga atatillugu qinnuigaara apeqqutit marluk pillugit ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu.

Siullertut kommuni qinnuigaara 2008-mi ukiunilu siusinnerusuni inummut tapit aningaasallu tigoriaannaat ingerlaavartumillu tunniuttakkat pensionisiaqartut ataasiakkaarlugit aalajangiinertigut ukiumut ataatsimut atuuttussatut pensionisialinnit ataasiakkaanit takuneqarsinnaangorlugit aalajangersarneqartarsimansut nassuiaqqullugu.

Aappaattut kommuni qinnuigaara pensionisiallit ataasiakkaat 2009-mi tapinik aalajangersaaneq pillugu qanoq ilillutik nalunaarfigineqarsimansut nassuiaqqullugu, kommunilu qinnuigaara immersugassat assigiissaartunik kalaallisut qallunaatullu oqaasertalersugaasut kommunip atorsimasaatut naatsorsuutigisakka uannut nassiateqqullugit. Taakku pigineqanngippata taakkununga taarsiullugit allakkat ataasiakkaat kommunip nassiussorsimasaasa 1) inummut tapit aningaasallu tigoriaannaat ikilineqarnerannik aamma 2) inummut tapit aningaasallu tigoriaannaat amerlineqarnerannik nalunaarutaasut assilinerisa pissarsiarinissaat kissaatigaara."

Kommunip 30. juli 2009-mi imatut akivaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata suliame qulaani taaneqartumi allagai 2008-907-0005-imik j. normoqartut 4614-imillu normoqartut Kommuneqarfik Sermersuumi Atugarissaarnermik Ingerlatsiviup 14. maj 2009-mi tiguai, Ombudsmandillu apeqqutit marluk pillugit nassuiaasoqarnissaa taakkunani qinnutigaa.

(...)

Kommunip akissutaa:

Naak 2008-mi ukiunilu siusinnerusuni inummut tapit aamma aningaasat tigoriaannaat pillugit aalajangiinermi procentiliussatut aalajangersimasut tungavigalugit naatsorsuisoqartarsimaga-luortoq pensionisiaqartut ataasiakkaarlutik inummut tapii ukiut tamaasa naliliiffigeqqinne-

qartarput, pensionisiaqartullu ataasiakkaat pillugit aalajangiinerni takuneqarsinnaasarsimalluni taamatut akuersissuteqarneq ukiumut ataatsimut atuuttuusoq.

(...)

Kommunip akissutaa:

Pensionisiaqartut ataasiakkaarlutik 2008-mi akissarsiat allagartaannut ilagitillugu allagarsipput, qinnuigineqarlutillu isertitat aningaasartuutillu suliamut attuumassuteqartut uppersaataannik saqqummiusseqqullugit, taamaalilluni 2009-mi inummut tapinik aningaasanillu tigorianaannik naatsorsuisoqarsinnaaqqullugu. Tamatuma kingornatigut 2009-mi pensionisiaqartut ataasiakkaarlugit eqqarsaatigalugit inummut tapit aningaasallu tigorianaanaat pillugit aalajangiisoqarpoq. Kalaallisut qallunaatullu allakkat assigiissaartunik oqaasertalersugaasut kommunip atorsimasaasa assilineri ilanngullugit nassiunneqarput.

Ilanngussaq 2 pillugu oqaatigineqarpoq inatsisikkut tunngavigisamut innersuussut kukkususoq, tassami siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15 kukkunikkut innersuussutigineqarsimammat, naak eqqortoq tassaasusaagualartoq utoqqalineri pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 14. Taakku allakkani assigiissaartunik oqaasertalersugaasuni naqqinneqarput.

Ombudsmandip suliamik suliarinninnissaanut atugassatut makkua assilineri ilanngullugit nassiunneqarput:

- Ilanngussaq 1: Utoqqalineri pensionisiaqartunut namminerisatut illuminni najugaqartunut allakkat assigiissaartunik oqaasertaqartut
- Ilanngussaq 2: Utoqqalineri pensionisiaqartunut inissiani attartortitakkani najugaqartunut allakkat assigiissaartunik oqaasertaqartut
- Ilanngussaq 3: Siusinaartumik pensionisiaqartunut inissiani attartortitakkani najugaqartunut allakkat assigiissaartunik oqaasertaqartut" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkat assigiissaartunik oqaasertalersugaasut kommunip akissutaanut ilanngussatut 1-itut ilanngullugit nassiunneqartut 24. september 2008-mi³⁹ ullulerneqarsimasut imaattunik oqaasertaqarput:

"Kommunalbestyrelsi utoqqalineri pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 14 tunngavigalugu aningaasanut nammineq atugassatut tigorianaannartut tapiliisinnaavoq, utoqqalineri pensionisiaqartut aalajangersimasumik aningaasartuutissat akilereerlugit aningaasat nammineq atugassatut tigorianaanaataasa ikinnerpaaffii kommunimit aalajangersarneqartut tunngavigalugit.

39) Kommunefarfik Sermersuup 21. august 2009-mi aperiganni oqaatigaa tassani kukkusumik ullulineq pineqartoq, tassami allakkat taakku 24. november 2008-mi nassiussuunneqarsimammata.

Aningaasat nammineq atugassatut tigorianaanaat 1. januar 2009-mit kisermaanut qaammammumt aningaasartuutit illup ingerlanneqarneranut atuomassuteqartut ilanngaatigereerlugit 6.000,00 kr.-iupput.

Tapinik pisinnaatitaanersutit Tungiuiviup naatsorsorsimavaa, tassanilu innaallagialu qaammammullu oliamut ikummatissamut x,00 kr.-t ilanngullugit naatsorsorneqarsimapput, taamaattumillu aningaasanut nammineq atugassatut tigorianaannanut qaammammumt x,00 kr.-nik taperneqarsinnaatitaavutit.

Malugeqquneqassaaq oliamik ikummatissamik ingerlaannartumik pilersuineq Tungiuivimmit 31. december 2008-mit unitsinneqarsimammumt, taamaattumillu orsiisartoq illit nammineq oqarasuaat 31 26 00 sianerfigalugu pilersorneqaannarnissat pillugu isumaqatigiissuteqarfigissavat.

Pissutsini illit nammineq aningaasaqarnikkullu atukkanni ataavartumik allannguuteqartoqarpat inigisamulluunniit allamut nuukkuit Tungiuivik tamatuminnga ilisimatissallugu pisussaaffeqarputit.

./ Ilanngullugu nassiunneqarpoq naatsorsuinermi immersugaq, naatsorsuinerlu isumaqatiginngikkukku qinnuigineqarputit Tungiuivik attaveqarfigeqqullugu.

Aalajangiineq allakkat ukua tiganerannit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit uunga naammagittaalliutigisinnaavat: Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik, Isumagininnermi Naammagittaalliuteqartarfik Postboks 689, Imaneq 27-1, 3900 Nuuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussaq 2, 16. marts 2009-mi ullulerneqarsimasoq, imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Inummut tapiliineq.

2009-mi inummut tapinik qinnuteqaat Nuummi pensionisianut tunngasunut immikkoortotaqarfiup tiguua.

Qinnuteqaat taanna utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15, imm. 1 imaattoq tunngavigalugu suliarineqarpoq: Inummut tapit pisariaqartitanik pisut ataasiakkaarlugit naliliineq tunngavigalugu akuersissutigineqartassapput, ingerlaavartumik pisartakkatut sivilunerpaamik ukiumut ataatsimut atuuttussatut aalajangerarneqartunik imaluunniit immikkut pisariaqartitanut matussutissatut ataasiannartumik ikiorssiisutit.

1. januar 2009 aallarnerfigalugu qaammammumt tapit 2302 kr.-t akuersissutigineqarput, piffissamut 01-01-2009-mit 31-13-2009-mut atuuttumik.

Pissutsini illit nammineq aningaasaqarnikkullu atukkanni ataavartumik allannguuteqartoqarpat inigisamulluunniit allamut nuukkuit pensionisianut tunngasunut immikkoortotaqarfik tamatuminnga ilisimatissallugu pisussaaffeqarputit, tak. peqqussummi § 15, imm. 2: Inummut tapiutit utertillugit akileqquneqarsinnaapput: 2) utoqqalinermi pensionisialik inummut tapiutinik pisar-

tagaqqartoq kingusinnerusukkut aningaasanik, piffissamut pineqartumut inummullu tapiutit assingannik siunertaqartumik pissarsisimappat.

Aalajangiineq allakkat ukua tigunerannit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit uunga naammagittaalliutigtisinnaavat: Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik Postboks 689, Imaneq 27-1, 3900 Nuuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ilanngussaq 3, 12. marts 2009-mi ullulerneqarsimasoq, imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Inummut tapiliineq

2009-mi inummut tapinik qinnuteqaat Nuummi pensionisianut tunngasunut immikkoortortaqrpuu tiguaa.

Qinnuteqaat taanna siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqissutaanni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15, imm. 1 imaattoq tunngavigalugu suliarineqarpoq: Inummut tapit pisariaqartitanik pisut ataasiakkaarlugit naliliineq tunngavigalugu akuersissutigineqartassapput, ingerlaavartumik pisartakkatut sivisunerpaamik ukiumut ataatsimut atuuttussatut aalajangersarneqartunik imaluunniit immikkut pisariaqartitanut matussutissatut ataasiaannartumik ikiorsiissutitut.

1. januar 2009 aallarnerfigalugu qaammammut tapit 447,00 kr.-t akuersissutigineqarput, piffissamut 01-01-2009-mit 31-12-2009-mut atuuttumik.

Pissutsini illit nammineq aningaasaqarnikkullu atukkanni ataavartumik allannguuteqartoqarpat inigisamulluunniit allamut nuukkuit pensionisianut tunngasunut immikkoortortaqrarfik tamatuminna ilisimatissallugu pisussaaffeqarputit, tak. peqqussummi § 15, imm. 2: Inummut tapiutit utertillugit akileqquneqarsinnaapput: 2) siusinaartumik pensionisialik inummut tapiutinik pisartaqartoq kingusinnerusukkut aningaasanik, piffissamut pineqartumut inummullu tapiutit assingannik siunertaqartumik pissarsisimappat.

Aalajangiineq allakkat ukua tigunerannit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit uunga naammagittaalliutigtisinnaavat: Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik, Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik Postboks 689, Imaneq 27-1, 3900 Nuuk." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuneqarfik Sermersuumi suliassaqrarfimmi pisortaq ... aamma inatsisileritooq ... oqarasuaatikkut 21. august 2009-mi ilassutaasumik tusarniaavigaakka, taakkualu oqaatigaat pensionisijaqartut arlaannaataaluunniit 2008-mi aningaasassaar nammineq atugassatut tigorianaat inummullu tapit Nuup Kommuniata naatsorsuisarnermi periaatsip allanngortinneqarnissaanik aalajangiinerata kingunerisaanik ikilisinneqarsimanngitsut.

Kommunip oqarasuaatikkut tusarniaaninni aammattaq oqaatigaa kommunip oliamik ikummatissamik pilersuina pillugu ilanngussami paasissutissat matumunnga inner-suussisuusut, tassalu kommunip pisuni arlalinni aqutsisoqarfup aalajangiinera tunngavi-

galugu imaluunniit pensionisiaqartut pineqartut isumaqatigiissuteqarfialugit oliamik ikummatissamik pilersuisuusimaneranut, akiligassiisutigin eqartullu pensionisianik tunniussinermit tulliuuttumi ilanngaatigineqartarsimaneranut.

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

"Ataatsimut

Misissuininni pensionisiaqartut arlallit kommuninik tallimanik Kommuneqarfik Sermersuumut kattutsitsinermit atatillugu aningaasanik tigorianaannarnik inummullu tapinik manna tikillugu pisartakkaminnik ikilisaavigineqarsimanerisa inatsisinik eqqortit-sisuunerat ilaatinneqarpoq.

Allannguutit misissuininni utoqqalinermit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 7. maj 2007-imeersoq aamma siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 7. maj 2007-imeersoq marluullutik 1. juli 2007-imi atortuuler-sut tunngavigalugit naliliiffigaakka, taamatuttaarlu kommunini suliaasaqarfii aqqis-suuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaata sunniuteqarnera isummerfigaara. Misissuininnili Inatsisartut peqqussutaat 1. juli 2007 sioqqullugu atuuttuusut eqqarsaatigalugit inatsisinik eqqortitsisuuneq pillugu apeqqu ilaatinneqanngilaq.

Misissuininni tamatuma saniatigut allannguutit kommunalestyrelsimit taamaaliornis-samut pisinnaatitaasumik aalajangersarneqarsimanerannik aamma allannguutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit malittarisassat nalinginnaasut naapertorlu-git ingerlanneqarsimanerannik apeqqu ilaatippakka.

1. Nuup Kommuniata kommunit kattunnerisa tungaanut periaasiata inatsisinik eqqortitsisuuneranik apeqqu

Tusarniaanermut akissutinik tigusannit erserpoq Nuup Kommuniata kommunit, utoqqalinermit pensionisialinnut aningaasat siusinaartumillu pensionisialinnut tapit ineqarnermit akiliutinut, imermut innaallagissamullu, kiassarnermit ikummatissamut, paaviaanermut eqqagassanillu eqqaanermut aningaasartuutissat, 1. januar 2009-mi kattunnerisa tungaanut aningaasartuuterpiaasut procentiisut aalajangersimasut aalajangersartarsimagai.

Kommunit kattunnerannut atatillugu periaatsimik allanngiineq pillugu paasissutis-siisutigin eqartut imatut paasivakka tassani pensionisiaqartunut tapit allat ilaatinne-qanngitsut.

1.1. Utoqqalinermit pensionisiat

Utoqqalinermit pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 7. maj 2007-imeersoq utoqqalinermit pensionisialinnut aningaasat tigorianaanaat pillugit aalajangersakkamik imaattumik imaqarpoq:

"§ 14. Utoqqalinermit pensionisiatut aningaasat atugassiisutit kommunemit aalajangersarneqarsimasut minnerpaaffii tunngavigalugit akiligassat aalajangersimasut akilernerqareeraangata kommunalbestyrelsep tapit aningaasanut atugassiisutinut tunngasut tunniussinnaavai.

Imm. 2. Tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut utoqqalinermi pensionisialinnut Kalaallit Nunaata avataani aalajangersimasumik najugalinnut tunniunneqarsinnaanngillat.

Imm. 3. Tapit aningaasanut atugassiissutit pillugit malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugit aningaasanik atugassiissutit naatsorsorneqartarnerat."

Aalajangersagaq taanna inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerreqarnerani Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuuteqarnerisigut ilanngunneqarpoq, Inatsisar-tunullu saqqummiunneqarnermini oqaaseqaatinik imaattunik ilaqartinneqarluni:

"Imm. 1.-imut tunngatillugu

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq qulakkeerniarlugu kommunalbestyrelsip periarfissinneqarnissaa utoqqalinermi pensionisiatut aningaasat atugassiissutit kommunemit aalajangersarneqarsimasut minnerpaaffii tunngavigalugit akiligassat aalajangersimasut akilerneqareeraangata kommunemit tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut tunniunneqarsinnaalernissaat.

Kommune periarfissinneqarpoq aningaasanik atugassiissutissanik aalajangersaanissamut, utoqqalinermi pensionisialinnut tamanut akiligassat aalajangersimasut akilerneqareeraangata tunniunneqartartussamik, taamalu tapinik pineqartunik peqanngitsunut tunniussisinaalersillugit. Naalackersuisut naatsorsueriaatsimi aningaasartuutit sorliit pineqarnerisut pillugit malittarisassanik aalajangersaassapput.

Imm. 2-mut tunngatillugu

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut utoqqalinermi pensionisialinnut Kalaallit Nunaata avataani aalajangersimasumik najugalinnut tunniunneqartassanngitsut.

Imm. 3-mut tunngatillugu

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut pillugit Naalackersuisut sukumiinerusunik malittarisassiussasut.

Malittarisassat utoqqalinermi pensionisiat pillugit nalunaarummi takuneqarsinnaassapput.

Pissusissamisoortuussaaq aningaasat atugassiissutit qanoq naatsorsorneqartarnissaat pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarnissaa, imaappoq aningaasartuutit sorliit naatsorsuusiordermi ilanngunneqassanersut."

Aningaasat tigoriaannaat pillugit malittarisassat erseqqinnerusut imaattut Naalackersuisut nalunaarutikkut nr. 14-ikkut, 27. juni 2007-imeersukkut aalajangersarpaat:

"§ 3. Tapit aningaasanut atugassiissutinut tunngasut kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqartassapput, najukkami inuuniarnermi atugassarititaasut tunngavigalugit kiisalu eqqar-

saatigineqassalluni utoqqalinermi pensionisiallip najukkami innuttaaqataasunit allanit pitsaanerusement atugassaqtartitaalinnginnissaa.

Imm. 2. Tapit aningaasanut atugassiissutininut tunngasut tassaapput utoqqalinermi pensionisiallip akileraarutit ilanngaatigereerlugit isertitai, aningaasartuutit makkua ilanngaatigereernerisigut sinneruttut:

1) Inigisamut akiliut, ineqarnermut tapi ilanngaatigereerlugu.

2) Imermut innaallagissamullu aningaasartuutit.

Imm. 3. Tapit aningaasanut atugassiissutininut tunngasut tunniunneqarnissaannut tunngavissat allannguuteqarpata, utoqqalinermi pensionisiallip tapit aningaasanut atugassiissutininut tunngasut pisartagai iluarsivigineqassapput, allannguuteqartitsinissamut tunngavissat pisutissaqartippassuk utoqqalinermi pensionisiallip tapinik aningaasanut atugassiissutininut tunngasunut pisartagai allannguuteqartariaqartut."

Taamaalilluni Inatsisartut peqqussutaanni § 14-ikkut, tak. nalunaarummi § 3, aalajangersarneqarpoq pensionisiaqartup aningaasanik tigoriaannarnik pisinnaatitaanera aningaasanik pensionisiaqartup ineqarnermut akiliutininut, innaallagissamut imermullu aningaasartuutit ilanngaatigineqarnerisa kingornatigut killissaliussap kommunalbestyrelsimit akuerineqarsimasup ataaniinnerannik naliliineq tunngavigalugu aalajangiiffigineqartassasoq.

Nuup Kommuniata periaasiani aningaasat tigoriaannaat killissaliussaq taanna apeqqutaatinnagu tunniunneqartarsimapput, tamatumalu paasissutissat pigineqartut mallilugit manna kingunerisimavaa, tassalu ilaasa aningaasanut tigoriaannarnut tapinik amerlavallaanik, allallu ikippallaanik tunineqartarsimanerat.

Tamatuma kingornatigut apeqqutaalerpoq Inatsisartut peqqussutaanni aamma nalunaarummi aningaasanut tigoriaannarnut tapit naatsorsorneqartarneranni periaaseq aalajangersarneqarsimasoq kommunip inatsisinik unioqqutitsinani saneqqussinnaasimaneraa.

Apeqqut taanna pillugu oqaatigaara malittarisassap innuttaasunut iluaqusiisumik mallinneqannginnissaanik malittarisassatigut tunngavigisami imaluunniit malittarisassani qaffasinnerusuni erseqqivissumik tunngavissaqarnani immikkut akuersissuteqartoqassappat tamanna oqartussaasumi malittarisassanik aalajangersaasumiimmat⁴⁰.

Matumani Naalackersuisut utoqqalinermi pensionisiat pillugit nalunaarutip nr. 14-ip, 27. juni 2007-imeersup Nuup Kommuniata periaasianut iluaqusiisumik atortinneqannginnissaanut immikkut akuersissuteqarnissaminut piginnaatitaasimanersut isummerfiginngilara.

Mannali qularutigineqarsinnaanngitsutut isigisariaqarpoq, tassalu malittarisassat saneqqunneqarnissaat kommunip nammineq toqqarsinnaasimannigikkaa, taamaattumil-

40) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret", 2002-mi aappassaanik naqitertitaq, quppererit 313 tullialu.

lu periaatsip kommunit kattunnerisa tungaanut atuuttup inatsisinik unioqqutitsisuusi-manerani Nuup Kommuniata Kommuneqarfik Sermersuullu naliliinerisa oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersinngilaannga.

1.2. Siusinaartumik pensionisiat

Siusinaartumik pensionisiat pillugut Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 7. maj 2007-i-meersoq inummut tapiit pillugit aalajangersakkamik imaattumik imaqarpoq:

"§ 15. Inummut tapiit pisariaqartitanik pisut ataasiakkaarlugit naliliineq tunngavigalugu akuersissutigineqartassapput, ingerlaavartumik pisartakkatut sivisunerpaamik ukiumut a-taatsimut atuuttussatut aalajangersarneqartunik imaluunniit immikkut pisariaqartitanut ma-tussutissatut ataasiaannartumik ikiorsiissutitut.

Imm. 2. Inummut tapiutit utertillugit akileqquneqarsinnaapput:

1) illersorneqarsinnaanngitsumik aningaasanik aqutsinerlunneq pissutigalugu inummut ta-piutit tunniunneqarpara, imaluunniit

2) siusinaartumik pensionisialik inummut tapiutinik pisartagaqartoq kingusinnerusuklut aningaasanik, piffissamut pineqartumut inumnullu tapiutit assingannik siunertaqartumik pissarsisimappat.

Imm. 3. Utertillugit akileqqusineq aatsaat piumasarineqarsinnaavoq, siusinaartumik pen-sionisialimmu tapinik tunniussinnermut atatillugu utertisisussaataitaneraniq ilisimatinne-qarsimappat.

Imm. 4. Siusinaartumik pensionisialinnut Kalaallit Nunaata avataani aalajangersimasumik najugalinnut inummut tapiutit tunniunneqarneq ajorput."

Naalakkersuisut peqqussutissatut siunnersuutip Inatsisartunut saqqummiunneqarne-ranun atatillugu § 15, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit imaattut ilannguppaat:

"Siunnersuut malillugu inummut tapinik aqutsineq ingerlaannassaaq maleruagassat malillu-git, maannamut malittarissat atuuttut malillugit. Siusinaartumik pensionisiaqalernissamut qinnuteqaatip suliarineranun atatillugu kommunip isummerfigissavaa qinnuteqartoq inum-mut tapinik pisariaqartitsinersoq. Siusinaartumik pensionisialik siusinaartumik pensionisia-nik pisartagaqalersinneqareernermi kingorna inummut tapinik pisariaqartitsilissagaluarpat, ataasiaannartumik aningaasartuutininun tunngasunik imaluunniit pissutsit nammineq atugari-saasa allannguuteqarnerisigut tamanna pillugu kommunimut qinnuteqartoqassaaq.

Inummut tapinik tunniussisarnermi kommunit periaasiannik misissuinerup takutippaa tulle-riinneri malillugit kisermaat aamma katissimallutik aappariit/inooqatigiit aalajangersima-sumik aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit pensionisiaqartut qanoq amerlatigisunik aningaasaateqarnissaanni aningaasat ikinnerpaaffissaat kommunit aalajangersartaraat. Aningaasat taakku amerlassusii kommunimit kommunimut assigiinngisitaartorujussuupput. Kommunit inummut tapinik tunniussisarnermi malittarisassat aalajanger-sartagaat assigiinngissinnaammata. Oqaatigineqassaaq inummut tapinik tunniussisarneq

pillugu tunaartarisassat kisiisa kommunit aalajangersarsinnaagaat, pisullu ataasiakkaarlugit pensionsiaqartup pisariaqartitaanik naliliisoqartassasoq.

Ataasiaannartumik aningaasartuutitut nalinginnaasutut assersuutitut taaneqarsinnaapput attuumassuteqarsinnaammat inummut tapinik tunniussinermi taaneqarsinnaammata isarusanut, atisanut, pequtinut, ikiorsiissutinut immikkut itunut, angalanermut aningaasartuutitut naapertuuttunut assigisaannullu aningaasartuutit. Pissusissamisoortuusinnaavoq inummut tapini namminerisamik inigisamik iluarsartuussinermut tunniussisoqannginnissaa, tamatumani siusinaartumik pensionisiallip nammineq pigisamisut inigisaata nalinganik qaf-faanerussammat pisortanit akilerneqartumik.

Siusinaartumik pensionisiallip inummut tapinik pisariaqartitsinera ataavartumik naliliiffi-giuartussaavaa ukiumut ataasiarluni pisartussamik. Aningaasaliissuteqarneq eqqarsaatigineqaaq qissaaq kommunimit ilisimaneqalerpat siusinaartumik pensionisiallip inuttut aningaasqarnikkullu pissutsit atugarisai allannguuteqarsimasut."

Taamaalilluni malittarisassakkut tassuuna aalajangersarneqarpoq inummut tapit pisut ataasiakkaarlugit naliliinikkut tunniunneqartassasut, ataasiaannartumik ikiorsiissutinut inummut tapiliunneqarnerat imaluunniit ingerlaavartumik aningaasartuutitut inummut tapiliunneqarnerat apeqqutaatinnagu.

Suliamit erserpoq Nuup Kommuniata siusinaartumik pensionisiallit ineqarnermut aki-liutinut, innaallagissamut, inermut, kiassarnermi ikummatissamut, paaviaanermut aamma eqqagassanik eqqaanermut ingerlaavartumik aningaasartuutaannut inummut tapii kommunit kattunnerisa tungaanut utoqqalinermi pensionisianut periaaseqarnermi tunngaviit assingi tunngavigalugit tunniuttarsimagai.

Siusinaartumik pensionisialinnut inummut tapinik tunniussinermi tunngaviit siusinaartumik pensionisiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni toqqaannartumik aalajangersagaammata, saneqqutsinissamullu immikkut akuersissuteqarsinnaaneq atuutsitsinnginnissarluunniit pillugu malittarisassaqaanngimmat malittarisassat atortinneqannginnissaannik immikkut itumik akuersissuteqartoqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik kommunit kattunnerisa tungaanut periaatsip inatsisinik unioqqutitsisutut Nuup Kommunianit aamma Kommuneqarfik Sermersuumit isigineqarsimanera pillugu oqaaseqaatissaqaanngilanga.

Illassutitut oqaatigaara inatsisikkut aalajangersagaasumik naliliisussaataitanermik sumiginnaanerup inatsisitigut tunngavissaqaannginnerup saniatigut, suliani pineqartu-ni tamatumunnga peqatigitillugu manna nassatarigaa, tassalu suliaq suliap amigartu-mik paasissutissartalersorneqarnera tunngavigalugu aalajangiiffigineqarsimasoq.

2. Oqartussaasoq eqqortoq pillugu apeqqut

Tusarniaanermut akissutit kommunalbestyrelsillu ataatsimiinneri pillugit imaqarniliat tiguneqartut aallaavigalugit manna tunngaviutippara, tassalu periaatsip 2008-p naaneranut atuuttup inatsisinik unioqqutitsisuunera pillugu apeqqut kisiat Nuup Kommuni-ani kommunalbestyrelsip isummerfigisimagaa, pensionsiaqartullu 2009-mi ineqar-

nerminnut aningaasartuutaannut tapit amerlassusissaat Kommuneqarfik Sermersuumut ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap aalajangersarsimallugit.

Kommunini suliaasaqarfiit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 14-imi, 19. november 2007-imeersumi § 18, imm. 2-kkut aalajangersarneqarpoq isertitanit akileraarusiinissaq, akigititassat aamma kommunimi nutaami kiffartuussinerup qaffasissutissaa ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap aalajangersassagai.

Taamaattumik isumaqarpunga Nuup Kommuniani aamma kommuneqarfik Sermersuumi pensionisialinnut amerlassusiliunneqartartut pillugit aalajangiinerit oqartussasunit aalajangiinissamut pisinnaatitaasunit aalajangiinerusimasut.

Taamaattorli matuma oqaatiginissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu Kommuneqarfik Sermersuup tusarniaanermut akissutaanut ilanngussaq 1 Nuup Kommuniata kommunimi utoqqalinermi pensionisialinnut allakkatut assigiissaartunik oqaasertalersugaasutut 24. november 2008-mi nassiussimagaa, tassanilu ilaatigut nalunaarutigineqarluni utoqqalinermi pensionisialinnut aningaasat tigorianaanaat 2009-mi qanoq aalajangersarneqarsimanersut.

Aningaasat taakku Nuup Kommunianit aalajangersarneqaratik kommuneqarfik Sermersuumit aalajangersarneqarsimammata uanga paasinninnera unaavoq aningaasat tigorianaanaat taakku pillugit nalunaarut taanna ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliamit imaluunniit Kommuneqarfik Sermersuumit aamma nassiunneqarsimasariaqaraluartoq.

3. Kommunalbestyrelsip 24. november 2008-mi ataatsimiinnerani Nuup Kommuniata aalajangiinera

Kommunalbestyrelsip ataatsimiinnera pillugu imaqarniliamit erserpoq, inassuteqaatit imaattut kommunalbestyrelsip akuerisimagai, inassuteqaatillu taakku isumaginninnermik ingerlatsiviup inassuteqaatai allaaserigakkit aamma issuarpakka:

"1. Ingerlatsiviup nassuiaatai tusaatissatut tiguneqassasut.

2. Aqutseriaaseq allanngortinneqassasoq, taamaalilluni ineqarnermut aningaasartuutitut procentinik aalajangersimasunik automatiskimik tunniunneqartarunnaarlutik, akerlianilli najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut aallaavigalugit pisariaqartitsineq naapertorlugu naatsorsuinerit aallaavigalugit tunniunneqartassasut.

3. Aqutsineq paasimiunartoq tunngavigalugu siusinaartumik pensionisialinnut aamma utoqqalinersialinnut inummumut tapit aamma aningaasanut atugassarititaasunumut tapit aqunneqarnerat paasiuminarsarneqarlutik ukiumi qaammatisiuteqarfiusumi aqqaneq marloriarlutik tunniunneqartassasut.

4. Pensionisiallit atugaanni allannguutit uppernarsarneqarsinnaasut pingaarutilillu pisariaqartitsineq malillugu nalimmassarneqassasut.

5. Utoqqaat peqatigiiffii oqartussaqaqfiillu allat tassunga attuumassuteqartut tusarniarneqassasut imaluunniit paasissutissat pillugit ataatsimiinnermut aggersarneqassasut.

6. *Personisiallit attorneqartut tusarniarneqassasut.*"

Aalajangiineq taanna imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersitsivoq:

Tusarniaanermut akissutinit tigusannit erserpoq Nuup Kommuniata aningaasanut tigoriaannarnut tapit imaluunniit inummut tapit 2008-mi pensionisiaqartunut nanertuutaannngitsumik allanngortissimagai.

Taamaattumik aqutsinermi periaatsip allanngortinneqarnissaanik aalajangiineq kisiat pillugu ataatsimut oqaaseqaatinik saqqummiussinissannut pissutissaqarlunga isumaqarpunga.

Siullertut malugaara kommunalbestyrelsip aalajangiineranut tunngaviusumit ersertoq "taamaalilluni ineqarnermut aningaasartuutitut procentinik aalajangersimasunik automatiskimik tunniunneqartarunnaarlutik, akerlianilli najoqqutassatut aningaasat atugassarititaasut aallaavigalugit pisariaqartitsineq naapertorlugu naatsorsuinerit aallaavigalugit tunniunneqartassasut".

Taamaalilluni kaammattuummi tassani utoqqalinermi pensionisiaqartunut tunngasumi aningaasanut tigoriaannarnut amerlassusiliunneqartut najoqqutassaanerat aallaavigineqarpoq.

Paasinninneq taanna uanga isumaqatiginngilara, tassami utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 14-ikkut aalajangersarneqarmat aningaasat tigoriaannaat taamaallaat tunniunneqarsinnaasut pensionisiaqartup aningaasaataasa tigoriaannaat ineqarnermut akiliutit isertitanit akileraaruteqaataasussanit ilanngaatigineqarnerisa kingornatigut aningaasanut killissaliunneqartup kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqartup ataanniinnerannik paasisaqarnek aallaavigalugu.

Tamanna peqqussutissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinut ikorfartorneqarpoq, tassanimi aningaasat tigoriaannaat allaaserineqarmata tassaasut tapit, inummut tapinit, naliliineq tunngavigalugu tunniunneqartunit, allaasut.

Uanga paasinninnera unaavoq utoqqalinermi pensionisiaqartunut aningaasatut tigoriaannartut tapit aamma siusinaartumik pensionisiaqartunut inummut tapit aqutsinik-kut naliliineq tunngavigalugu tunniunneqartut assigiinngissutaat kommunip eqqumaf-figisimasariaqaraluaraa.

Aammattaaq Nuup Kommuniani kommunalbestyrelsimut inassuteqaammi kommunini suliassaqarfut aaqgissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 14-imi, 19. november 2007-imeersuni § 19-imi isertitanit akileraarutininik akigititanillu 1. januar 2009-mit nalimmassaaneq pillugu aalajangersagaq innersuussutigineqarsimavoq.

Aalajangersagaq taanna kommunit kommuninik kattutsitsinermi ilaasut akornanni assigiinngissutinik nalimmassaanermut tunngasuuvuq, taamaattumillu kommuninik kattutsitsineq sioqqullugu kommunip periaasianik allanngortitsinermi inatsiseqartitsinik-kut tunngavittut immikkoortutut tunngaviusinnaanani. Taamaattumik kommunit kattutsinneqarnerannik piareersaaneq siunertaralugu periaatsimik allanngortitsineq

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

tassaavoq kommunimi politikkikkut isiginiagassamik, imaanngitsoq inatsiseqartitsinikkut isiginiagassamik, isumaginninnermut takussutissaasoq.

Kommunini naligiimmik pinninnissamik tunngaveqarneq kommunalbestyrelsip aalajangernissaani tunngavimmuut aamma ilaatinneqarpoq.

Oqaatigaara tunngavik taanna ineqarnermut il.il. aningaasartuutitut procentinik aalajangersimasunik tapiissuteqartalernermik eqquassinissamut nassuiaatitut kommunalbestyrelsimut inassuteqaammi innersuussutigineqartoq, tunngavilli taanna KANU-KOKA-p inatsisilerinikkut nassuiaataani kommunit kattunnerisa kingornatigut kiffartuussinermik assigiissaarinermut ikorfartuutitut atorneqarluni.

Kommunit procentimik aalajangersimasunik tapiissuteqartarnermik innuttasunik inatsisit unioqqutillugit assigiinngisitsinertut isiginninnerat pillugu oqaatigaara naligiimmik pinnittarnermik isiginneriaatsit nalinginnaasut imminni suliaasaqarfimmi tassani inatsisitigut malittarisassat eqqarsaatigalugit immikkut pingaartillugit isiginiarneqarsinnaanngitsut⁴¹.

Taamaalilluni kommuni utoqqalinermi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 3-p, 7. maj 2007-imeersup atortuulernerata kingornatigut peqqussummi tassani § 14 aalajangersagarlu taanna tunngavigalugu nalunaarummi malittarisassat tunngavigalugit aningaasanut tigoriaannarnut tapiliinissaminut pisussaaffeqarsimavoq.

Kommunip siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15 aammattaq malittussaasimavaa.

Tamakkua saniatigut malugaara pensionisiaqartut eqqugaasut suliami illua 'tungiusutut isumaannik tusarniaavineqassasut kommunalbestyrelsi aalajangiisimasoq.

Malugaara pensionisiallit suliami illua 'tungiusutut isummaminnik suna pillugu tusarniaavineqassanersut kommunip nassuiarsimannikkaa.

Oqaatigaara suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi oqartussaasup suliniteqarneratigut suliami illua 'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassaq imaattunik oqaasertaqartoq:

”§ 19. Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliaassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinangippat aalajangiisogassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinnegartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq atortuussanngilaq

1) paasissutissat pissuserisaat suliaassallu suussusia naapertorlugit tigummiariikkat tunngavigalugit suliami aalajangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginanngippat,

41) Aallaavittut tak. Karsten Revsbech, "Kommunernes opgaver, kommunalfuldmagten mv.", 2005, qupperneq 74.

2) kinguartitsineq kinguneqassappat suliassap aalajangiiffiginissaanut inatsisitigut killilius-sap qaangerneqarneranik,

3) peqataasup taassuma suliassap aalajangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat.

4) kapitali 4-mi maleruagassiat malillugit peqataasooq taanna paasissutissanik suliassamut tunngasunik tamakkuninnga ilisimatinneqarnissamut pissaanngippat,

5) Paasissutissanik peqataasumut saqqummiussineq annertuunik ajornartorsiutissartaqas-saaq, matumani aalajangernerminni inuppasuit peqataasutut inissisimasut ilaatinneqartussaa-nerat pissutigalugu, imaluunniit

6) inatsisitigut immikkut ittunik aalajangersagaqarpat peqataasup aalajangiineq pitinnagu aalajangiinissamut eqqarsaatigineqartumut tunngaviusunik ilisimatinneqarnissaanut pissa-saalersitsisunik.

Imm. 3. Naalakkersuisut maleruagassaliorsinnaapput suliassaqaarfii erseqqinnerusumik taaneqartut, imm. 2, nr. 2-mi imaluunniit 5-imi aalajangersakkat nalinginnaasumik atortuuffigisassaasat, imm. 1-imi aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqartussaannnginnerannik."

Taamaalilluni aalajangersagaq taanna suliami pissusiviusut pillugit paasissutissanut tunngasuvoq, suliamili apeqqutit inatsiseqartitsinermut tunngasut aalajangersakkap taassuma avataaniillutik. Tamatuma saniatigut inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik ilimagineqarpoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuutsip aalajangersimasup iliuuserineqarneranni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pissaaffik annertunerusoq atuuttoq, pingaartumik akuliunnerni assut nanertuutaasuni, oqartussaasup aalajangiinnerminut tunngavigisaa tamarmiusoq pillugu aalajangiisoqannginnerani oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqarnissamik immikkut pisariaqartitsiviusinnaasuni.

Suliami matumani pineqartoq tassaavoq kommunip periaatsimik allanngortitsinera, tamannalu pillugu aalajangiinerup pereersimanera.

Uanga paasinninnera unaavoq pisumi aalajangiinerup sulianik aalajangersimasunik tunngaveqanngiffiini suliamilu inuttut ataasiakkaatut illua'tungiusut peqataatinneqarnissaannik pisariaqartitsiviusinnaasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq naleqquttuunavianngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu oqartussaasut saaffiginnissutinik suliap suliarineqarneranut pisariaqanngitsunik oqartussaasup innuttaasunut pisarissersuinnginnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaasoq, pissutsillu tusarniaanermut inerniliussanit allanngortinneqarsinnaanngitsut innuttaasu-

nut tusarniaatigineqarnerat ingerlatsinermi ileqqorissaarnermik unioqqutitsisuusin-
naasoq.

Nuup Kommunია aalajangiinermut 24. november 2008-meersumut atatillugu suliami
illua 'tungiusut isumaannik tusarniaasimanersoq ilisimanginnakku apeqqt taanna
pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

4. Nuup Kommuniata utoqqalinermi pensionisialinnut aamma siusinaartumik pensio-
nisialinnut allagai 26. november 2008-meersut

Aallaqqaasiutitut oqaatigaara allakkat taakku pensionisiallit ataasiakkaat eqqarsaati-
galugit aalajangiinertut isikkoqanngitsut, kommunalbestyrelsilli aalajangiinera pil-
lugu ataatsimoortumik ilisimatitsissutitut isikkoqartut.

Tulliullugu oqaatigaara ilitersuut ataatsimut isigalugu tassaasoq aningaasat tigo-
riaannaat sunniutaat pillugit nassuiaasoq, taakkulu "najoqqutassatut" allaaseralugit,
pensionisiallillu tamaasa ataasiakkaarlugit naliliisoqartassasoq.

Uanga paasinninnera unaavoq ilitersuut taanna eqqoqqissaartuunngippallaartoq,
tak. utoqqalinermi pensionisiaqartunut aningaasanut tigorianaannarnut tapiliinermut
aamma siusinaartumik pensionisiaqartunut inummut tapiliinermut inatsisitigut tun-
ngaviit assigiinngissutaat pillugit qulaani oqaaseqaatikka.

Taamaattumik Nuup Kommuniata pensionisiaqartunut ilitersuutaa malittarisassati-
gut tunngaviusoq pillugu paatsoortitsisinnaavoq, tamannalu pitsaanngitsorujussuar-
tut isigaara.

Allakkat tamatuma saniatigut ineqarnermut aningaasartuutit uppernarsaataannik
kommunimut kingusinnerpaamik 10. december 2008 tunniusseqqussisummik imaqar-
poq.

Oqaatigaara kommuni procentit aalajangersimasut tunngavigalugit tapinik tunniussi-
nermut atatillugu pensionisiaqartut ineqarnermut aningaasartuutaat pillugit paasis-
sutissanik nutartigaasunik peqarsimappat pensionisiaqartut paasissutissanik taakku-
ninnga nassiusseqqeqquneqarnissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunip manna erseqqissarsimasariaqarluaraa,
tassalu tapit pensionisiaqartunut tunniunneqarsimasut eqqarsaatigalugit aningaasar-
tuutit aatsaat allannguuteqarsimappata nassiusseqqittoqartariaqartoq.

5. 2009-mi amerlassusiliussanik Kommunegarfik Sermersuumut ikaarsaariarnermi
ataatsimiititaliap 28. november 2008-mi aalajangiinera

Aningaasanut tigorianaannarnut tapit aamma inummut tapit assigiinngissutaat pillugu
qulaani oqaaseqaatikka aallaqqaasiutitut innersuussutigaakka.

Ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliap aalajangiineranit erserpoq 2009-mi amerlassu-
siliussat amerlassusiliussanik assigiissaarinermut atatillugu aalajangersarneqarsi-
masut, taamalu utoqqalinermi pensionisialinnut aningaasanut tigorianaannarnut amer-
lassusiliussat aamma siusinaartumik pensionisialinnut aningaasanut tigorianaannarnut
amerlassusiliussat najoqqutassatut taaneqartut.

Aalajangiinermut aamma erserpoq taanna kommunini suliaaqqarfiiit aaqqissuuteqqin-
neqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 14-imi, 19. november 2007-imeersumi

§ 19-imik tunngaveqartoq, tamatumani tak. KANUKOKA-p inatsisilerinikkut naliliinera, suliamik allaaserinninnermi qulaani issuarneqartoq.

§ 19 imaattunik oqaasertaqarpoq:

” § 19. Kommuniq nutaap isertitanit akileraarusiisarneq akigititallu 1. januar 2009-miit nalimmassassavai.”

Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatit imaattut atatinneqarput:

”Ingerlatsiveqarfuit tamaasa Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap misissuiffigeqqissaassavai, misissueqqissaarnerlu taanna aallaavigalugu kommunimi nutaami siunissami ingerlatsinerup qanoq qaffasissuseqarnissaani siunniussat pingaarnerusut suliarissallugit.

Aningaasanut missingersuusiornermut atatillugu misissueqqissaarneq aallaavigalugu kommunimi nutaami kiffartuussinerup qaffasissusissaa pillugu isertitanit akileraarusiinissaq akigititassallu Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap aalajangersaavigissavai.

Aammattaq Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap anguniartariaqarppaa kommunimi nutaami tamarmi kiffartuussinerup qaffasissusiata assigiilernissaa.”

Aalajangersakkap imarisaa qanorlu sunniuteqartiginera inatsit piareersarlugu suliani tamatuma saniatigut eqqaaneqarsimanngilag.

Tamanna tunngavigalugu manna aallaavigisariaqarpara, tassalu aalajangersagaq taanna naligiissitsinissamik kommunit ataasiakkaat iluanni ”akileraarusiussat akigititallu” kommunit kattunnerat sioqqullugu assigiinnngissutinik piusunik tunngavilersugaasunik assigiinnngiisuteqannginnissaannik qulakkeerisussatut inatsisikkut aalajangersagaasumik piunasaqaatit iluseqartoq.

Uanga nalileeqaarnera unaavoq KANUKOKA-p inatsisilerinikkut naliliinera oqartussaasut kommunit kattunnerisa kingornatigut aalajangiinerisa assigiissaarneqarnissaannik inernilisoq kommunini suliasaqarfuit aaqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19-imik tunngavilersorneqarsinnaanngitsoq, tassami inatsisikkut aalajangersakkami tassani ”akileraarutitik akigititanillu aalajangersaaneq” immikkut pineqarmat. Allatigut assigiisaarinissaq naalakkersuinikkut naliliinerit ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut aallaavigalugit pisariaqarpoq, tak. naligiimmik pinnittarneq pillugu nalinginnaasumik tunngaviusoq pillugu tulliuttuni ataani oqaatigineqartut.

”Akigititanik” oqarnermi suna pineqarnersoq Inatsisartut inatsisaanni inatsillu taanna piareersarlugu suliani erseqqinnerusumik nassuiarneqanngilaq, kiffartuussinermi tunniunneqartuni amerlassusiliussat pineqarnerisa oqaatigineqarnerat eqqaassanngikkaanni.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga assigiisaarinissaq pillugu aalajangersakkap oqaasertaani siusinaartumik pensionisialinnut aningaasat tigorianaanaat ilaatinneqanngitsut, tak. siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr.

4-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 15, tassuunami aalajangersarneqarmat tapit taamaat-tut pisut ataasiakkaarlugit naliliineq tunngavigalugu tunniunneqartassasut.

Utoqqalinermi pensionisialinnut aningaasanut tigoriaannarnut tapit, tak. utoqqaliner-mi pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 7. maj 2007-imeersumi § 14, "akigittat"-nik oqarnermi pineqartunut ilaatinneqarnerisut erseqqarlussorinar-poq.

Naatsorsuutigaarali kommunini kattutsinneqartuni kiffartuussinerit assigiinngissutaa-sa kommunit kattunnerisa kingornatigut atortiinnarneqarnissaat Inatsisartut siunerta-risimanngikkaat.

Taamaattumik naligiimmik pinninnissamik tunngaviup nalinginnaasup atorneqarnera pillugu apequt siusinaartumik pensionisialinnut inummut tapinik aamma utoqqali-nermi pensionisialinnut aningaasanut tigoriaannarnut tapinik aqutsinermi saqqum-meqqissinnaavoq.

Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummi § 15-imi tapinik amerlassusiliinermi tunngaviit pillugit aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatit tamatumunnga atatillugu innersuusutigaakka, taakkulu qulaani imm. 1.2-p ataanni aamma issuarpakka.

Taamaalilluni kommunip tapinik amerlassusiliinermi aallaavittut najoqqutassat kommunip nammineq iluinnaani atugassatut suliarisat atorsinnaavai, najoqqutassallu taakku kommunimut tamarmut assigiimmik atorneqassallutik, tamatumani aamma tak. KANUKOKA-p inatsisilerinikkut naliliinerani tamanna pillugu oqaaseqaatit.

Uanga paasinninnera unaavoq kommunit kattunnerisa kingornatigut siusinaartumik pensionisialinnut tapinik aqutsineq pillugu manna ataatsimoornerusoq oqaatigineqar-sinnaasoq, tassalu tapit taakku ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittari-sassat nalinginnaasut tunngavigalugit tunniunneqassasut, tamatumalu ilaatigut nas-sataralugu kommunit kattunnerat sioqqullugu kommuninik siusinnerusukkut ilusiliisi-maneq tunngavigalugu assigiinngissutit aatsaat inatsimmik tunngaveqarunik inat-sisunik unioqqutitsinani atorneqarsinnaasut.

Ataatsimut isigalunga isumaqarpunga ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap aningaa-sanik tigoriaannarnik aalajangersaanermini utoqqalinermi pensionisialinnut ani-ngaasanut tigoriaannarnut amerlassusiliussat peqqussutikkut nalunaarutikkullu aala-jangersagaasut aamma siusinaartumik pensionisialinnut tapitigut aningaasanut tigo-riaannarnut najoqqutassatut amerlassusiliussat immikkoortisimatissimasariaqarlua-rai, tassami aningaasanut amerlassusiliussat pineqartut assigiissaarneqartussaananik kommunip sulianik suliarinninnerani tunngaviit assigiissaarneqartussaammata.

6. Pensionisialinnut ataasiakkaanut tapit aningaasartaasa amerlassusiinik allanngor-titsinissamut periarfissaq

Qulaani allaaserineqartutut Kommuneqarfik Sermersuumi pensionisialinnut tapinik tunniussinermi kommunip periaasiani allannguutit ilaatigut kommunit kattutsinneqar-nerannik ilaatigullu aningaasanut tigoriaannarnut tapit aamma inummut tapit kom-

munit kattutsinneqarnerat sioqqullugu inatsisitigut tunngavigisamik piusumik unioq-
qutitsilluni Nuup Kommuniiani aqunneqarsimanerannik tunngaveqarput.

Taamaattumik allannguutit suliamut attuumassuteqartumik qularnaatsumik aallaave-
qarsimapput.

Matumali malugeqqunissaanut pissutissaqarlunga isumaqarpunga, tassalu kiffartuus-
sinermi tunniunneqartartunik innuttaasut allannguinerup tungaanut ingerlaavartumik
tigosartagaannik ajorseriartitsineq – suliamut attuumassuteqartumik aallaaveqarnis-
sami saniatigut – ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi ingerlatsinikkut aalaja-
ngiinernik iluaqusiisunik atorunnaarsitsisarneq pillugu malittarisassanik nalingin-
naasunik unioqutitsisuussanngitsaq.

Taamaalilluni tapit pensionisiaqartunut piffissami killiligaanngitsumi tunniunne-
qartarsimappata ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi innuttaasunut ajoqusiisu-
mik atorunnaarsitsisarneq pillugu malittarisassat atorveqartussaassapput.

Aningaasanut tigorianaannarnut tapit imaluunniit inummut tapit allanngortinneqarneri
pillugit malittarisassat qanoq paasineqarnissaannik kukkulluni nassuiaanermik Nuup
Kommuniata aalajangeeqqaarnermi eqqumaffigisimasariaqaraluagaanik tunngave-
qarpat oqartussaasup suliamik paasissutissartalersuinissaminut pisussaaffeqarnerata
manna nassataraa, tassalu atorunnaarsitsinermut pissutaaqqaartup aalajangeeq-
qaarnermi ilaanngitsoorsimasinnaanera kommunip akisussaaffigisariaqaraa, matu-
mani Kommuneqarfik Sermersooq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kommunini suliasaqarfik aqqissuuteqqinneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaan-
ni § 22, imm. 2 ilassutitut innersuussutigaa:

”Pisussaaffiit pisinnaatitaaffillu, kiisalu kommuniusimasut pigisaat nalillit akiligassaallu
tamaasa 1. januar 2009-mi kommunip nutaap tigussavai.”

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit erser-
poq taanna ”kommunini kattunneqartuni aamma kommunit kattunneqartut avataanni
oqartussaasunik inuinnarnillu kommunalbestyrelsusimasut suleqateqarnerinik kom-
munalbestyrelsip nutaap ingerlatitseqqinnissaa”.

Taamaalilluni Kommuneqarfik Sermersooq Nuup Kommuniata piffissamik killiliinani
aalajangiinerisa allanngortinnissaannut Nuup Kommuniata nammineq allanngortit-
sisinnaanerani annertunerusumik allanngortitsinissaminut inatsisitigut tunngavis-
saqarsimassanngilaq, Inatsisartut inatsisaanni § 19-imi amerlassusiliussanik akile-
raarutinillu assigiissarinissamik piumasaaqatip nassatarisai eqqaassanngikkaanni.

Malugaara Kommuneqarfik Sermersuup tusarniaanermut akissummini 30. juli 2009-
meersumi oqaatigaa Nuup Kommunia pensionisialinnut kommunit kattunnerat sioq-
qullugu ukioq ataasikkaartumik ingerlaavartunik tapiliisarsimasoq.

Taamaattumik isumaqarpunga periaatsimik allannguinerup atorunnaarsitsisarneq
pillugu malittarisassanut atatinneqarsinnaanerani apeqqu eqqarsaatigalugu anner-
tunerusumik iliuuseqarnissannut pissutissaqarnanga.

Isumaqarpungali apeqqu ima pingaaruteqartigisoq taanna ikaarsaariarnermi ata-
simititaliap aalajangiinermut tunngavigisaani immikkut ilaasimasariaqaraluortoq.”

6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naammagittaalliuit pillugit suliat

2007-imi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 98 tulliilu kiisalu 2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 6, quppernerit 505 tulliilu

Feria pillugu inatsit unioqqutillugu tjenestemandinut feriartarneq pillugu isumaqatigiissut (j.nr. 2008-311-0001)

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaarutigaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup 11. december 2008-mi imatut akivaa:

"1. Feria pillugu isumaqatigiissut § 3, imm. 1

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa aalajangersakkamit ersertoq tjenestemandit utoqqalinnertik pissutigalugu soraarsinnaatitaasut feriarfissatut katersorsimasatik soraarsinneqarnissartik sioqqullugu feriarfigissagaat. Inatsisartut Ombudsmandiata aamma oqaatigaa feria pillugu inatsimmi tamanna tunngavissinneqarsimasorinangitsoq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat suliaq App naammagittaalliutaanut tunngasoq Inatsisartut Ombudsmandianni 11.01.20.01/015-07-itut aamma nalunaarsorneqarsimasoq pillugu 9. juli 2008-mi imatut akivaa: "Ataatsimut inatsiseqartitsineri malittarisassat qanoq paasineqarnissaat inatsit atuuttoq tunngavigalugu paasineqassapput, ataatsimut inatsiseqartitsineri malittarisassat salliutinneqarnissaat inatsimmi tunngavissinneqarsimangippat. Feria pillugu inatsit 2001-imeersoq aalajangersakkamik taamaatumik imaqanngilaq, taamaattumillu feria pillugu inatsisip oqaasertaligaanera imaaliiallaannaq atuuttuvoq, tamanna feria pillugu isumaqatigiissutip atuussinnaassuseqannginneranik kinguneqanngikkaluartoq. Isumaqatigiissummi § 3, imm. 1, nr. 1 atorneqarunnaaginnarpoq.

Ombudsmandimut oqaatigineqarsinnaavoq sulisoqarnermut tunngasut pillugit malittarisassani piusuni naleqqutinngitsut misissorneqarnissaat suliniutigineqartoq, tamatuma pisariillisaavigineqarnissaa aalajangersakkallu imminnut naapertuuttuunerisa qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu."

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup qulaani taaneqartut suli tunngaviginiarpai.

2. Feria pillugu isumaqatigiissut § 3, imm. 3 aamma § 3, imm. 4

Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginissummini oqaatigaa feria pillugu inatsit aalajangersakkamut qulaani taaneqartumut tamakkiisumik tunngavissiorinangitsoq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqatigaa, ataatsimullu inatsiseqartitsinermi malittarisassat eqqarsatigalugit inatsisip qanoq paasineqarnissaanik nassuiaanerme tunngaviit aamma innersuussutigalugit.

3. Oqaasertai piareersaallunilu suliat - feria pillugu inatsimmi 2001-imeersumi § 7, imm. 3

Inatsisartut Ombudsmandiata allakkamini malugeqqullugu aamma oqaatigaa feria pillugu inatsimmi 2001-imeersumi § 7, imm. 3-p oqaasertaasa taannalu piareersarlugu suliat imminnut naapertuuttuosorinanngitsut, tassami inatsimmi aalajangersakkakut feriarfissanngorsimasut pineqarmata, piareersaallunili suliani feriarfissatut katersorneqarsimasut pineqarlutik.

Inatsisip oqaasertai qanoq paasinninnissamik nassuiaanerme taakku piareersaalluni sulianit erseqqissumik salliusussaanerat isiginiarlugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq inatsisip imaluunniit piareersaalluni suliat allanngortinneqarnissaat Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaa tunngavigalugu suliniutiginnissaanut tunngavissaqarani. Tamatumunnga atatillugu suliassat pissutsit aaqqinniarlugit ingerlanneqartussa eqqarsaatigalugu apeqqutip sunniutaanik oqimaqatigiissitsilluni oqimaalutaasoqarsimavoq.

Taamaattorli feria pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaa kingusinnerusukkat kissaatigineqarpat ajornartorsiut taanna Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup eqqumaffiginiarpaa.

Inatsisartut Ombudsmandiat sukumiisumik matumuuna akisimallugu Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup neriutigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfik 22. april 2009-mi imatut akivara:

"Imm. 1 pillugu - feria pillugu isumaqatigiissummi § 3, imm. 1

Naalackersuisoqarfiup akissutaa imatut paasivara isumaqatigiissummi aalajangersagaq pineqartoq Naalackersuisoqarfiup atuussinnaassuseqanngitsutut isiginngikkaa, taannali atorneraqarneq ajuinnartoq, tassami isumaqatigiissutip qanoq paasineqarnissaa feria pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu nassuarneqartarmat.

Taamatut isumaqarneq uanga isumaqatiginngilara.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi § 47-mit makku erseput:

"§ 47. Akissarsiat atorfinitsitsinermilu atugassarititaasut allat Naalackersuisut kattuffissuillu § 51-imi taaneqartut isumaqatigiissuteqarnerisigut aalajangersarneqartassapput.

Imm. 2. Taamaattorli pissutsit inatsisikkut imaluunniit inatsit tunngavigalugu aalajangersarneqartut, imaluunniit ingerlatsiviup suliassaanut, aaqqissuussaananeranut sulisunilluunniit pi-sariaqartitsinermtut tunngasut imm. 1 malillugu isumaqatigiissutigineqarsinnaanngillat.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Imm. 3. Kommunini tjenestemandit akissarsiatigut, atugassaritaasutigut soraarnerussutisiaqartitaanikkullu atugassarisaat ataatsimut isigalugit aalajangersakkat, aalajangersakkat taamaattut inatsisikkut matumuuna inatsisikkulluunniit allakkut aalajangersarneqarsimanngitsut, Naalackersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiata isumaqatigiisuteqarnerisut imaluunniit isumaqatigiissutaat malillugit aalajangersarneqartassapput."

Aalajangersakkap taassuma assinga Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 49-miippoq.

Aalajangersakkanit taakkunanga erserpoq isumaqatigiissutit inatsisiliorneq unioqqutillugu isumaqatigiissutigineqarsinnaanngitsut.

Tamatuma imaaliiallaannaq kingunerisaa tassaavoq isumaqatigiissutit taamaattut atuussinnaasuseqanngilluinnarnerat, taamaattumillu qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanissaq pisariaqarani.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqarfik pisussaaffeqartoq kukkusutigineqartoq aqqissallugu, isumaqatigiissummi illua'tungiusoq aamma isumaqatigiissutip inatsisunik unioqqutitsisuusup tamanut saqqumiunneqarsinnaanera eqqarsaatigalugu.

Tamatumunnga atatillugu eqqaasitsissutigaa Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup oqaaseqaatinnut atatillugu allakkani 17. marts 2008-meersuni oqaatigigaa isumaqatigiinniarnernut immikkoortortaqarfik pisorta qarfiup attaveqarfigisimagaa, immikkoortortaqarfiullu taassuma ... attaveqarfiginiaraa, isumaqatigiissutip naqqinneqarnissaa siunertaralugu. Isumaqatigiinniarnernut immikkoortortaqarfiup tamatuma saniatigut isumaqatigiissummut saqqummiunneqarsimasumut naqqiut suliariniarpaa.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara suliniutit taakku naammassineqarsimanersut paasissutissiisutigeqqullugu.

Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup tusarniaanermut akissummi 2. juli 2007-imeersuni uannut oqaatigaa inatsiseqartitsinikkut inatsisunik unioqqutitsineq taanna isumaqatigiissummi aalajangersakkami pineqartumi allaaserineqartoq tassaasoq suliassaqarfimmi tassani ileqqusumut takussutissaq, kukkunerlu pisorta qarfiup malugimmagu taanna allanngortinneqarsimasoq, tamannalu Naalackersuisoqarfiup allakkani 4. september 2008-meersuni qalleqqillugu oqaatigaa.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik matumunnga peqatigitillugu qinnuigaara isumaqatigiisuteqartarnermut tunngasuni isumaqatigiissutinik inatsisunik unioqqutitsilluni periaaseqarnermik taamatut aqqutissiuisuusunik peqarnersoq paasissutissiisutigeqqullugu.

Matumani tjenestemandinut tunngasut avataatigut innersuussutigaa isumaqatigiissutit taamaattut Danmarkimi inatsit (Danske Lov) 5-1-2, imaattunik oqaasertaqartoq, tunngavigalugu atuussinnaasuseqartussaanngimmata:

"Isumaqatigiissutit tamarmik, tassaasinnaasut pisineq, tunisineq, tunissutit, avinneq, sallunaveeqqusiineq, taarsigassarsineq, attartorneq, pisussaaffiit, neriorsutit allallu aqqisigut taaneqarsinnaasut pillugit nammineq piumassuseq tunngavigalugu nammineersinnaassuseqartunit ukiukinnerusuujunnaarsimasunillu isumaqatigiissutaasut inatsimmik ataqqinassuseqarnermilluunniit unioqquטיםsuunngitsut ilusilerneqarnerminni oqaasertarisatik immikkoortutillu tunngavigalugit malinneqassapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Isumaqatigiissummi aalajangersakkanik feria pillugu inatsimmi malittarisassanik saneqqunneqarsinnaanngitsunik unioqquטיםisunik peqarpat inassuteqaatigaara taakku feria pillugu tjene-stemandinut isumaqatigiissutip naqqinneqarnerata pissuseqataani naqqinneqarmissaat Naalakkersuisoqarfiup isumagissagaa.

Imm. 2 - feria pillugu isumaqatigiissummi § 3, imm. 3 aamma 4

Qulaani oqaaseqaatikka innersuussutigaa.

Imm. 3 pillugu - feria pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 3

Aalajangersakkap qanoq paasineqarmissaanik Naalakkersuisoqarfiup nassuiaanera isumaqatigaara, ajornartorsiullu inatsisip allanngortinneqarnerani Naalakkersuisoqarfiup eqqumaffigini- armagu apeqqummut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Naalakkersuisoqarfiup 11. maj 2009-mi imatut akivaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa, immikkoortoq pillugu - feriarneq pillugu isumaqatigiissut § 3, imm. 1, naalakkersuisoqarfiup akissutaa imatut paasisariaqassasoq, isumaqatigiissummi aalajangersagaaq pineqartoq atortussaannngitsut Naalakkersuisoqarfiup isiginnikkaa, kisiannili atorsimanagu, pissutigalugu feriarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu isumaqatigiissut nassuiarneqarmat. Isiginninnermi tassani Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqataannngilaq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup isiginninneq taanna tusaatissatut tigu- vaa.

Kisiannili Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup oqaatigisinnaavaa suliame aalajangersimasumi A-p feriarnera pillugu, suliaq kattuffik ilaasortaaffigisaa isumasioqatiga- lugu peqataasut tamarmik naammagisaannik naammassineqarmat.

Aammattaaq Aqutsisoqarfik isumaqarpoq inatsisit unioqquטillugit suliniarnissamut sammive- qartunik isumaqatigiissutinut tunngasunik peqanngitsoq.

Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup matumuuna neriutigaa Inatsisartut Ombudsmandiata allagai ulloq 21. april 2009-meersut naammaginartumik akisimassallugit."

Suliaq Naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut 15. maj 2009-meersutigut imaattutigut i- naarlugu suliaara:

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

"Naalackersuisoqarfiup akissutaa 11. maj 2009-mi tiguara, malugaaralu feria pillugu isumaqatigiissummi § 3, imm. 1-ip atorsinnaassuseqannginneranik isumaga Naalackersuisoqarfiup tusaatissatut tigugaa.

Tamanna isumaqatigiissummi § 3, imm. 3 imm. 4-lu pillugit oqaaseqaatinnut aamma atuuttoq naatsorsuutigaara.

Malugaarattaaq Naalackersuisoqarfik isumaqartoq isumaqatigiissutinut tunngasuni isumaqatigiissutinik inatsisinik unioqquitsisumik periaaseqarfiusunik peqanngitsoq.

Suliamik Inatsisartunut Naalackersuisunullu nalunaarutiginninnnut atatillugu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 160 tulluilu

Suliap soraarsitsinermut tunngasup amigartumik suliarineqarnera (j.nr. 2008-323-0012)

Naalackersuisoqarfiup A-llu suliamik soraarsitsinermut tunngasumik inaarsaaviumik isumaqatigiissuteqarsimanerat isumaqatiginagu A-p nalunaarfiginngimmanga Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmi Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfik 7. maj 2009-mi allaffigaara, assilinera A-mut nassiullugu, suliami A-p naammagittaalliutaanut tunngasumi annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortoq 5, quppernerit 213 tulluilu

Nakorsap uppernarsaasiussaata kingusinaartumik tiguneqarnera pissutigalugu peersitsineq - inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqquut, suliap amigartumik suliarineqarsimanera, pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarneq (j.nr. 2008-324-0001)

A allakkani 16. marts 2009-meersuni nalunaarfigaara peersitsinerup atuussinnaassuseqarnerata eqqartuussivikkoortumik misilinneqarnissaanut imminut aningaasartuutaanngitsumik suliassanngortitsisinnaanerata kaammattuutiginnissaanut piareersimasunga, makkulu erseqqinnerusumik oqaatigalugit:

"Tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut, imminut aningaasartuutaanngitsumik Kalaallit Nunaanni eqqartuussivikkut suliassanngortitsiumalluni qinnuteqaatinik siullertut aalajangiiviginnittartumut, matuma kaammattuutiginnissaa piareersimaffigaara, tassa-lu peersitsinerup ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkoortumik misilitsinnissaa-

nut akuerineqassasutit, ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortit-sissagaanni piomasqaataasunik eqqortitsisimanerit apeqqutaatinngagu.

Taamatulli uanga naliliinera illit Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalak-kersuisoqarfimmik eqqartuussivikkoortumik suliassanngortitsissaguit tamatumunnga qulequ-taasumut killissaliussanullu tunngavinnik arlalinnik tunngaveqarpoq.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq napparsimanannik illit sulisitsisorisannut paasissu-tissiinnissannik pisussaaffiit eqqortissimanerit, tassa imaappoq nakorsap uppersarsaasiussaani-k annertusisamik tunniussinnissannut pisussaaffiit eqqortissimanerit pillugu apeqquq, ilinnut ani-ngaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissamik uanga tunginnit kaam-mattuuteqarnermut tunngaviusinnaasoq.

Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq inatsiseqartitsinikkut tunngaviusumik apeqquq, eqqartuus-sivinnit aalajangiivigineqarnissaminut naleqquttoq, tamatumunngalu peqatigitillugu manna pingaartillugu isiginiarpara, tassalu Sulisoqarnermut Pisorta qarfiup illit suliartunngitsoorninnik inatsisunik unioqqutsinertut isiginninnissaminut naammattumik tunngavissaqarsimannginne-ra, illit suliartunngitsoornerit napparsimanermik pissuteqartoq uppersarsassallugu pisussaaffiit eqqortissimagit erseqqissarneqarpat.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut akissuteqarnissamut piffissaliussaq sivikit-soq illillu soraarsinneqarnissannik aalajangiinerup amigartumik tunngavilersorneqarnera suliap qanoq inernilerneqarneranut sunniuteqassanersut apeqqummi amigaat taanna aalajangiiner-mut sunniuteqarsimanngitsoq Namminersornerullutik Oqartussat uppersarsarsinnaaneraat aalaja-ngiisuussaaq, matumani tak. suliaq pillugu oqaaseqaammi 22. februar 2008-meersumi immik-koortut 3.2 aamma 3.3, kukkunerillu taakkua qanoq sunniuteqarsimassusiat annertunerusumik misissorsimannginnakku isumaqarpunga apeqquq taakku misilinneqarnissaannut ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinerup kaammattuutiginnissaa-nut pissutissaqarnanga.

Aalajangiinerup pisunut naapertuuttuunnginneranik uanga naliliinera eqqarsaatigalugu uanga paasinninnera unaavoq illit sulisitsisunnt paasissutissiisussaatitaanerit eqqortissimagit erseq-qissarneqarpat, inatsisinillu unioqqutitsilluni sulinngitsoorsimaneq uppersarsarneqanngippat apeqquq taanna immikkut nammineerluni isumaqanngitsoq.

Taamaattumik aalajangiinerup pisunut naapertuunnerata ilinnut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut immikkut misilitsinnissaanik kaammattuutiginninnissannut tunngavissa-qarnanga isumaqarpunga."

A-p 27. marts 2009-mi nalunaarfigaanga sulinnginnermi napparsimanermik pissuteqar-neranik uppersarsaasiisussaatitaanermi eqqortinneqarsimaneranik apeqquqtip eqqartuus-sivitsigut misilinneqarnissaa kissaatigigini.

Tamatuma kingornatigut A-p imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliassanngortitsinissaa Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut allakkatigut 12. maj 2009-meersutigut kaammattuutigaara.

6. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-

A-p 9. september 2009-mi ilisimatippaanga qinnutigisamisut imminut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliaassanngortitsiniarnini akuerineqarsimasoq. Suliamik suliarinnera tamatuma kingornatigut unitsippara.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortoq 5, quppernerit 284 tullilu

Suliani innuttaasut peqqinnissaqarfimmi kukkusumik katsorsarneqarneq pissutigalugu taarsiivigeqqullutik piumasaqaateqarfigisaanni misissuisussaataaneq (j.nr. 2008-151-0004)

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup suliami amigartumik tunngaveqarluni aalajangiinermigut amigartumillu tunngavilersuisimanermigut kukkunermik naqqiinissaanik inassuteqaatinnut akissut imaattoq 25. september 2009-mi tiguara.

Naalackersuisoqarfiup imatut akivaanga:

"(...)

Inatsisartut Ombudsmandiata piumasaqaataa tunngavigalugu Peqqinnissamut Naalackersuisoqarfiup A-p taarsiiffigitinneqarnissaminik piumasaqaataa suliareqqippaa, suliamilu nutaamik aalajangiilluni.

(...)

Naalackersuisoqarfiup aalajangiummi nutaami aalajangiinermut tunngavilersuutit nassuiaatigai, taassuma ilagalugu inatsisitigut tunngavilersuut Naalackersuisoqarfiullu aalajangiinermut ilassutaa annertusisaq.

Oqaatigineqassaaq aalajangiut nutaaq ima suliarineqarsimammat, siunissami taarsiiffigitinnissanut aalajangiinerni ilisserutitut atortussanngorlugu. A-mut aalajangiutip imaasa assinginik siunissami aalajangiutissat taamaalillutik imaqartalissapput.

Naalackersuisoqarfik neriuppoq taamaalilluni kukkussutit innersuutigineqartut aaqqiiffigisimassallugit."

Aalajangiineq Naalackersuisoqarfiup uannut akissumminut ilanngullugu nassiusaaq ilaatigut imaattunik imaqarpoq:

"AALAJANGIINEQ

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup taarsiiffigineqarnissat aalajangiiffigissallugu tunngavissaqartinnigilaa.

Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa peqqinnissaqarfimmi sulisut suliarinneqataasut taarsiiffigin-ninnissamik pissutissaqalersitsisumik iliuseqarsimannngitsut, ilimananngilluinnartorlu ilinnik suliarinninnermut atatillugu akisussaasutut pisuutitsisinnaasumik ingerlatsisoqarsimasoq.

Aalajangiinnermut tunngaviusoq

Peqqissutsumut Naalackersuisoqarfiup qanoq tunngavissaqartiginersoq ilinnik suliarinnissima-neq tunngaviliullugu taarsiiffigineqassanersutit aalajangiiffigissavaa.

Taarsiivigineqarnissamut piumasaaqatit nalilerneqartarput ilinnik suliarinninnermut atatillugu suliarinninnermi kukkusoqarsimanersoq mianersuaalliorqarsimanersorluunniit tunngaviga-lugit.

Naliliinnermi pingaartinneqartarpoq suliarinninneq ilinnut atorneqarsimasoq piumasaaqatit tulluuttuunersoq, napparsimasunik nalinginnaasumik suliaritittussanut ilittut inissisimasunut atorneqartarpoq, taamaattumillu nalinginnaasumik suliamut pitsaassuseq tamakkununga tunngasutigut suliarinninnermut tulluuttuunersoq.

Ilinniakkat suliaasaqarfiullu immikkoortillugit nalinginnaasumik suliarinninnermi sulianut pit-saassuseq aalajangerneqartarpoq.

Taamaattumik ilinnik suliarinninnermut peqataasimasunit suliamut tunngasut assinginik paasi-manninnitunit oqaaseqaatinik pissarsisoqarsinnaavoq.

Taakkualu oqaaseqaatit napparsimasumik suliarinninnermut nalinginnaasumik pitsaassuseq malillugu ingerlanneqarsimanersoq nalilersuinnermut tunngaviussapput.

Taarsiinissamut akisussaaffiusumut ilaavortaaq kukkussutitut akisussaassuseq, kina kikkul-luunniit sulisut kukkussuteqarsimanersut paasinissaanut periarfissaqanngippat, pisullu qanorlu iliorderit arlaliit - tamarmik immikkoortitaarlugit kukkunerunngitsut - ataatsimoorlutili inger-latsinnermut pissutaasut nalinginnaasumik suliarinninnermi pitsaassusermik tulluuttuunnginnera-nut eqqortitsinngitsut.

Paarlattuanilli ajutoorneq suliaritinnermut pitsaanngitsumut pisuutitassaqaqarfunngitsumut aki-sussaasoqanngilaq, ilimaginngisamik nappaatip allatut pissuseqalerneranik assigisaanillu pis-suteqartoq. Mianersuaalliorqarsimanngilaq kingusinnerusukkat paasineqarluni ajoquserqarsimasoq pisariaqanngikkaluamilluunniit suliarinnittoqarsimappat.

Peqqinnissaqarfimmi suliaritissimaneq tunngavigalugu taarsiiffigitinnissaq pillugu suliani saq-qummiunneqartuni suliap ingerlanera pillugu paasissutissat pigineqartut aallaavigalugit - taar-siiffigitinnissamik qinnuteqartumit aamma peqqinnissaqarfimmi oqartussaasunit aamma inun-nit pineqartunit pisut pillugit - paasissutissinissaq, Peqqissutsumut Naalackersuisoqarflup aki-sussaaffigaa.

Inunnik piviusumik peqqinnissakkut suliamut tunngasutigut ilisimasalinnik maalaarutiginnit-toqarpat taava siullermik suliamut Napparsimasut Maalaartarfiat paasissutissiisussaataivoq. Napparsimasut Maalaartarfiat Nunatsinnilu Nakorsaaneqarfik peqqinnissaqarfimmi oqaasis-

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

saqartunit inuinnarnillu paasisutissanik pissarsiniartussaapput. Nakorsap suliaanut naliliinis-samut atugassanik immikkut ilisimasalinnit oqaaseqaatinik piniartoqarsinnaavoq.

Naalackersuisoqarfik atortussanik Napparsimasut Maalaartarfiata katersorsimasaanik atuisin-naatitaavoq, atortussallu taarsiiffigineqaquussutitut naliliinermini atortarpai. Atortussat ilaati-gut makkuupput, suliaritittarnerit allattorsimaffinut takussutissiat, peqqinnissaqarfimmi su-lisut suliarinneqataasimasut Nunatsinnilu Nakorsaaneqarfiup oqaaseqaataat kiisalu immikkut ilisimasallit oqaaseqaataat.

TUNNGAVILERSUUT

Napparsimasut Maalaartarfiata aalajangiinera ulloq 22. juni 2007-imeersaq Naalackersuisoqar-fiup nalilersuinermini annertuumik pingaartissimavaa. Ilnnik suliarinninnermi suliarinneqa-taasimasut suliarisartakkamik iluanni nalinginnaasumik suliamut pitsaassuseq malillugu sulia-rinnissimasut Napparsimasut Maalaartarfiata nalilerpaa.

Pingaartumik tarrarsuinikkut misissuinermut tunngatillugu nimiinani tarrarsuinikkut assiliiso-qarsimasoq, taamattumillu qerattaqqut ikkunneqarsimasoq peerneqarsimassasoq, qerattaqqutil-lu peerneqarnera annernarsimassalluni, tassami inussat sisamaat tallimaallu napisimmata, oqaaseqarpoq Napparsimasut Maalaartarfiat.

Napparsimasut Maalaartarfiata ulloq 25. oktober 2004-mi tarrarsuinikkut misissuinerup naliler-nissaanut atugassaminik nakorsaamermit nakorsamillu nappaammik suussusersiortaatsimut tar-rarsuinikkut misissuineq atorlugu immikkut ilisimasalimmit ...-t oqaaseqaatinik paasisutissa-nik ullulikkat 24. juli 2005 pissarsisimavoq.

Nakorsaanerup ...-p oqaaseqaataasa kinguneri, tassa tarrarsuinermut misissuineq allaaserine-qarlunilu nalinginnaasumik suliamut pitsaassuseq malillugu suliarineqarsimasoq. Eqqartorne-qartoq tassaavoq inussat sisamaata tallimaatalu tunngaviata napinerata qerattaqqutaa peertaria-qarsimavoq tarrarsorlugu assiliinissaq pitsaanerpaaq anguniarlugu taamaasilluni napinerit pitsaanerpaamik suussuserniarneri isumannaarniarlugit.

Ajuusaarnarpoq tarrarsortinnikkut misissortinneq sakkortuuliorfiusutut misigisimagakku.

Naalackersuisoqarfiup immikkoortumik pingaartissimavaa angusassat pitsaanerpaat suliarinni-nerlu pitsaanerpaaq anguniarlugu pisariaqarsimammatt qerattaqqutip peerneqarnissaa. Qerat-taqqummik peersitsineq annernarsimassasoq ilimanarpoq, taamaattumillu sakkortuuliornerut misigineqarsinnaalluni, taamaasillunilu suliarinninneq nalinginnaasumik suliamut pitsaassut-sip ataaniissimanani.

Tamannalu piviusumik tunngavilerneqarpoq, tassa uani eqqartorneqarmat napineq ajornaku-soortoq, ullut pingasut qaangiunnerini pilattaanikkut naammaginartumik iluarsineqannginner-mini nakorsanit arlalinnit kingusinnerusukkullu nakorsamit immikkut paasisimasalimmit iluar-seriaraluarneqarluni. Taassumalu saniatigut Nakorsaaneqarfik ulloq 30. juni 2005 Napparsima-sut Maalaartarfiannut saqqummiussinermini oqaaseqaateqarpoq napinerusimasoq iluarsaak-kuminaatsoq, nalunaarsuiffimmit paasisutissat malillugit suliariuminaassimasoq, taamaattu-millu ilinnut annernarsimassasoq paarlaassinarsimassallunilu.

Napparsimasut Maalaartarfiup aalajangiinerminnut tunngavigisimavaat, radiografip ...-p ulloq 25. oktober 2004 tarrarsuinikkut assilisai. A-p allaaserisatit ilisarisinnaanngilai, kisiannili eqqaamavaa napparsimasoq ataaseq tarrarsortittarfimmu assammunik tarrarsortikkiartorluni arlaleriarluni aggertoq. Peqatigitillugulu paasititsissutigaa napparsimasunut sorraatsuliortutut pisuutitaanikuunngissaannarluni nalinginnaasumillu napparsimasunik pitsaasumik attaveqartartuulluni.

Naalackersuisoqarfik soorlulusooq Napparsimasut Maalaartarfia taama isumaqartoq, tassa ilimanarluinnartoq, ...-mi suliaritinnerit naammagittaalliutigisimagit. Qerattaqutilli peerneqarneranut tunngatillugu erseqqarinnerusumik nassuiaasoqarsinnaasimannigilaq. Ilisimasallip Napparsimasullu Maalaartarfia oqaaseqaataat malillugit tarrarsuinikkut misissuineq nalinginnaasumik suliamut pitsaassuseq malillugu ingerlanneqarsimasutut isigineqarmat nalilersimavarpud tamatumunnga tunngasoq suliamut aalajangiinissamut imannarsuaq sunniuteqartorsuus-sannigitsoq.

Ingammik ulluni 26. aamma 28. oktober 2004-mi tarrarsortinnikkut misissortinnerup kingorna nakorsamit suliaritinnerit pillugu, nakorsat suliarinneqataasut nalinginnaasumik suliasamut pitsaassutsip akuerisaasup iluani suliarinnissimasut, Napparsimasut Maalaartarfia oqaaseqarpoq.

Napparsimasut Maalaartarfia nakorsanit suliaritinnermut naliliinissaminut nakorsaanermit saanernik aaqiinnermut pilattaanermi immikkut nakorsamit ...-t ilisimasalititut oqaaseqaatinik ullukkat 26. maj 2006 pissarsisimappud.

Nakorsaanerup ...-p - oqaaseqaataasa kinguner, tassa ulluni 26. aamma 28. oktober 2004-mi suliarinninnermut tunngasutigut nalinginnaasumik suliamut pitsaassuseq malillugu ingerlanneqarsimasoq. Naliliinerummat illit anniaatit pingaarnerusutut pisariaqavissumik gipsimik qerattaqqummut attuumassuteqarmata, inussavit tallimaata napinera ungerutissiamik aalajangerlugu pilattarnissaa aalajangiunneqarpoq. Pilattaanerup nalaani tarrarsuinerit takutippaat napinerup annikitsumik najungalaarnera annikillisinneqarsimasoq, iluatsittumillu inissinneqarsimalluni. Tamannalu ullormi 25. november 2004-mi misissuinnermi kiluisa peerneqarneranni paasineqarpoq.

Naalackersuisoqarfip immikkut ittumik pingaartissimavaa napinerit iluamik inissinniarlugit pilattaaneq pisariaqarsimasoq, pilattaanerlu ingerlanneqarsimasoq nalinginnaasumik suliasamut pitsaassuseq akuerisaasooq malillugu.

Tamanna tunuliaqtsiullugu Naalackersuisoqarfip ataatsimoortumik nalilerpaa ilinnik suliarinninnermi peqataasut peqqinnissaqarfimmi sulisut suliarinneqataasut taarsiiffiginnissamut pissutissaqalersitsisumik iliuseqarsimannigisut, ilimananngilluinnartorlu ilinnik suliarinninnermut atatillugu akisussaasutut pisuutitsisinnaasumik ingerlatsisoqarsimanissaa.

Naammagittaalliornissamut ilitsersuut

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfip aalajangigaa aqutsinnermut oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngilaq. Kissaatigigukku taarsiiffigineqarnissamut apeqqut annertunerusumik suliarineqassasoq, taava eqqartuussivikkoorlugu suliasannngortittariaqassavat.

6. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Naamma-*

Suliamut tunngasutigut paasissutissanik nutaanik saqqummertoqarpat suliap aalajangernissaanut allannguutaasinnaasunik, taava suliaq suliarisassannqorteqqinneqarsinnaavoq."

Suliaq A-mut allakkatigut 28. september 2009-meersutigut imaattutigut inaarlugu suliaara, assilinera Naalackersuisoqarfimmut ingerlatillugu:

"Malugaara Naalackersuisoqarfik aalajangiinnermini nutaami tassani suliaq akisussaatitsisarneq pillugu malittarisassat peqqinnissaqarfimmut atuuttut tunngavigalugit naliliisimasoq, inatsiseqartitsinikkullu tunngavik taanna Naalackersuisoqarfiup aalajangiinnermut tunngavilersuummini allaaserisimagaa.

Paasissutissat Peqqissutsimut Pisortaqarfimmut naammagittaalliutinni 3. januar 2005-imeersumi saqqummiussatit Naalackersuisoqarfiup tamatuma saniatigut isummerfigisimavai.

Taarsiivigeqqunerpit eqqartuussivitsigoortumik misilinneqarnissaanut periarfissamik Naalackersuisoqarfiup aammattaaq ilitersorsimavaatit.

Tamatuma kingornatigut isumaqarpunga Peqqissutsimut Pisortaqarfiup suliamik 2007-imi suliarinninnermini kukkussutigisimasai Naalackersuisoqarfiup naqqissimagai.

Naammagittaalliutinnut atatillugu suliami tamanna tunngavigalugu annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 316 tulliiilu

Mianersoqqusummik tunniussisoqarnissaanik aalajangiinnermut atatillugu suliamik suliarinninnermi kukkunerit arlalissuit (j. nr. 2008-321-0001)

K Kommuni 4. marts 2009-mi imatut allaffigaara:

"Oqaaseqaatinnut 28. juli 2008-meersumut isornartorsiuinertalimmut inassuteqaatitalimmullu atatillugu kommunip akissutitut allagaani 5. november 2008-meersumi immikkoortut ataasiakkaat misissorpakka, suliarlu inaarlugu suliaralugu.

Kommunip allagaasa imarisaat ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfigingilakka, allakkalli taakku suliaq pillugu imaattunik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga:

Malugaara kommuni isumaqartoq tusarniaanermut piffissaliussaq eqqarsaatigalugu kukkuneq suliamik mianersoqqusummut tunngasumik suliarinneqqilernissamut tunngavilersuutaasinnaangitsoq.

Tulliullugu malugaara A-p saaffiginnissutaa 30. august 2006-imeersoq ilumut qisuariarfigineqarsimasoq kommunip erseqqinnerusumik misissuineratigut paasineqarsimasoq, tassami borgmester ...-p A suliaq pillugu ataatsimeeqatigisimammagu.

Kommunip maanga siusinnerusukkut akissummini saaffiginnissutip akineqarsimannginnera naluneqanngitsutut ajuusaarutigisimavaa.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq pisup taassuma uanga isornartorsiuinera nr. 9) aaqqiissuteqarfigigaa, kommunillu periaatsinik saaffiginnissutit suliarineqaratik piffissami pisariaqanngitsumik siviisuumi uninngatinneqartannginnissaannik kiisalu saaffiginnissutit qanga qanorlu iluseqartumik qisuariarfigineqarsimanerannut uppersaasatit sulianut ilanngunneqartarnissaannik qulakkeerisunik atuilernissaannik pisariaqartitsinera erseqqissarlugu.

Aammattaq pisup taassuma takutippaa uanga isornartorsiuinikka nr. 5), 6) aamma 8) tunngavilersorluagaasut, inassuteqaatigineqartunilu takuneqarsinnaasutut kommunip oqartussaassutiminik innuttaasunut sulisorisanullu atuutsitsinera illersorneqarsinnaasoq ingerlalluarterlu qulakkeerniarlugu periaatsinik pisariaqartunik taakkuninnga kommunip atuilernissaa pisariaqartinneqartoq.

Suliami matuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga."

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat nammineerluni misisugassanngortitat

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 1, quppernerit 14 tulluulu

Qitiusumik allaffeqarfissuarmik allannngortiterineq (j.nr. 2008-923-0001)

Naalakkersuisut Siulittaasuat 30. marts 2009-mi imatut allaffigaara:

"Qitiusumik allaffeqarfissuarmi oqartussaassutsimik ilusilersuineq pillugu apeqqut Naalakkersuisut Siulittaasuannut siusinnerusukkut saaffiginnissutigaa. Naalakkersuisut Siulittaasuata tamatumunnga atatillugu allakkatigut 24. oktober 2008-meersutigut kingullermik akivaanga.

...-p ingerlatsiveqarfiata iluani tutunuk pisaqarsinnaanermik akuersissut Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiup tunniussimasaa pillugu naammagittaalliummik inuttaasumit massakkut tigusaqarpunga.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3-kkut aalajangersarneqarpoq aalajangiinerit aqutsinermi oqartussaasumit qulliinerusumit allannngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit Ombudsmandip suliarisinnaanngikkai, oqartussaasoq qulliinerusooq taanna suliami aalajangeereertinnagu.

Naalakkersuisut Siulittaasuannut allakkanni 2. oktober 2008-meersuni oqaatigisattut ilaatigut Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfiup aalajangiineri Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermillu Naalakkersuisoqarfimmut suliasanngortinneqarsinnaanersut nalornissutigaa.

Siusinnerusukkut allaaserisattut manna aalajangiisuusumik tungaviuvoq, tassalu oqartussasup allinerusup aalajangiineri oqartussaasumit qulliinerusumit naammagittaalliuutigineqarsinnaasut, naammagittaallionissamat periarfissaq taanna inatsisikkut mattunneqarsimanngippat. Taamaattumik naammagittaalliummik tiguneqartumik suliarinnissinnaanerlunga naliliinnut manna aalajangiisuusumik pingaaruteqarpoq, tassalu Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfik nammineq oqartussaasutut isigineqartariaqarnersoq, imaluunniit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermillu Naalakkersuisoqarfiup ilagineraa.

Taamaattumik Naalakkersuisut Siulittaasuat qinnuigaara manna paasissutissiissutigeqqullugu, tassalu Naalakkersuisut Siulittaasuata paasinninnera unaanersoq Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermillu Naalakkersuisoqarfiup ataani nammineq oqartussaasusooq, taamalu Aqutsisoqarfiup aalajangiineri Naalakkersuisoqarfimmut suliasanngortinneqarsinnaanersut. Naalakkersuisut Siulittaasuat tamatumunnga atatillugu qinnuigaara Naalakkersuisut Siulittaasuata naliliineranut suna tunuliaqutaanersoq paasissutissiissutigeqqullugu."

Naalakkersuisut Siulittaasuat 17. juni 2009-mi imatut aamma allaffigaara:

"Taamani Naalackersuisut Siulittaasut 30. marts 2009-imi imatut allaffigaara:

"(...)"

Saaffiginnissutinnut akisummik tigusaqannginnama matumuunga illit saaffigaakkit.

Pinnut malugeqqullugu oqaatigaara siusinnerusukkut Naalackersuisut Siulittaasuata allakkani 24. oktober 2008-meersuni ataatsimut oqaatigigaa Namminersorerullutik Oqartussani aqutsisoqarfiit immikkoortotaqarfiillu assigiimmik taaguutaasut, taaguutip "aqutsisoqarfik"-up qi-tiusumik allaffeqarfissuarmi immikkut oqartussaasup tassani pineqarnera apeqquatainnagu.

Aalisarnermik, Piniarnermik Nunalerinermillu Aqutsisoqarfik suliassanik naalackersuisoqarfittut oqartussaasumi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmi siusinnerusukkut suliassat suliarinerisa aqutsisoqarfittulli taaneqartup aningaasanut inatsimmi namminersaminik kontoqarnerata suli nalornilerulersippaanga, taamaattoqarneranimi aqutsisoqarfiup immikkut oqartussaasutut isigineqarnera pineqarmat."

Naalackersuisut Siulittaasuata 6. juli 2009-mi imatut akivaanga:

"Ombudsmandip allagai 30. marts aamma 17. juni 2009-meersut innersuussutigalugit, - Namminersorlutik Oqartussat allaffissuanni aaqqissuussaaneq pillugu, - matumuuna suli nalornissutigisatit ersarissaaviginiassavakka, aalajangiinerit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqarsimasut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut maalaarutigineqarsinnaanersut.

Maanngaaniit allakkatigut ulloq 24. oktober 2008 ilisimatitsissutigineqarpoq, allaffissuarmi nutaamik aaqqissuusseqqinnermut atatillugu aqutsisoqarfimmut tamanut atuummat, taakkua allaffissorerup tamarmiusup ilagimmatigut, Naalackersuisoqarfiit ilaattut. Pissutsit taamaannerat aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfimmut atuuppoq, taanna (Aqutsisoqarfik) Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup ilagimmagu.

Naalackersuisoqarfiit aamma Aqutsisoqarfiit akornanni piumasaqaatitaqanngitsumik "allequtaasoqarpoq", tamanna imatut paasillugu Aqutsisoqarfiup oqartussaasuseqarnera illup iluani akisussaaffimmik ingerlatitseqqinnermik tunngaveqartoq, aammalu Aqutsisoqarfik toqqaanartumik Naalackersuisoqarfimmut (Naalackersuisumut) nalunaartartussaatailluni, Aqutsisoqarfiup sulianut ingerlataanut atatillugu.

Taamaasilluni Naalackersuisoqarfik aamma Aqutsisoqarfik ingerlatsinermik aaqqissuusaa-nermi ingerlatsiviuvoq ataasiusoq, allaffissormikkullu uteriarnertut, aalajangiinerit Aqutsisoqarfimmit ingerlanneqarsimasut Naalackersuisoqarfimmut maalaarutigineqarsinnaanngillat.

Aqutsisoqarfimmit aalajangikkat maalaarutigineqarsinnaapput Aqutsisoqarfimmut namminermut saaffiginnissuteqarnikkut, suliap nutaamik nalilersorneqarnissaanik kissaateqarnermik imaqartumik. Taamaattoqarsimatillugulu Aqutsisoqarfiup Naalackersuisoqarfik ilisimatittus-saavaa suliap nutaamik naliliiffigineqarnera pillugu.

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat

Taamatut qullersaqarfeqartumik aaqqissuussineq, Aqutsisoqarfik Naalackersuisoqarfiup ilaattut inissimasumik isumaqarpoq, Naalackersuisoqarfiup (Naalackersuisup) Aqutsisoqarfimmut sulisuinullu pituttuisumik ingerlatsinermi naalakkiisinaassuseqarneranik, periutsit aalajangersimasut eqqarsaatigalugit, atugassarititaasunullu tigussaasunut atatillugu, naalakkiisinaassuseqarnerlu taanna ataatsimut silittumik tunngaveqarsinnaallunilu apeqqutinut sulianullu ataasiakkaanut tunngasuusinnaavoq.

Suliat suliareqqittariaqalernerani Naalackersuisoqarfik akuliunnissamut pissutissaqarsoriguni, taava Naalackersuisoqarfiup sukkulluunniit suliat suliarineqarnera tigusinnaavaa, Naalackersuisoqarfiullu nalinginnaasumik suliat utertinneqarsinnaanerannut maleruaqqusat iluanni Aqutsisoqarfiup siusinnerusukkut aalajangigaa allanngortissinnaallugu.

Suliat suliareqqinneqarnissaanik piumasaqaateqarluni Naalackersuisoqarfimmut saaffiginnissuteqarnermi piumasarineqarsinnaanngilaq suliat suliareqqinneqassaguni pinngitsoorani Naalackersuisoqarfimmit suliarineqarnissaa, Aqutsisoqarfimmit suliami siullermi aalajangiisuusimasumit suliarineqarani. Saaffiginnissut taamaattoq Aqutsisoqarfimmut innersuunneqassaaq, nalinginnaasumik suliarineqarnissaa siunertaralugu, Naalackersuisoqarfik akuliunnissaminut pissutissaqarsorinngippat.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfik peqatigalugu ingerlatsivittut ataatsimoortutulli suliat siusinnerusukkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaarfimmit suliarineqartarsimasut isumagisarivaat. Taamaattumiilu pissutissamisoorluinnarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfiup siusinnerusukkut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaarfimmit isumagineqartuusimasut suliarimmatigit.

Taamaasillunilu uppernarsarneqarsinnaavoq aqutsisoqarfiit Naalackersuisoqarfinnilu immikkoortartaqarfiit ingerlatsinermut inatsisinut tunngatillugu taaguutaammata assigiimmik isummorsorneqartussat, allaffissornikkut ingerlatsinermut atatillugu. Aaqqissuusaanermik nutaamik Naalackersuisuni pilersitsisoqarnerani siunertaasimangilaq Naalackersuisoqarfinnik aqutsisoqarfinnillu imarisamikkut assigiittunik pilersitsiortornissaaq, soorlu danskit ingerlatsineranni aaqqissuussinertut, taakkunanani aqutsisoqarfik (styrelse) pisortat ingerlatsineranni namminerisaminnik oqartussaaffeqartutut aaqqissuusaammata.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfik aningaasanut inatsimmut atatillugu namminerisaminik kontoqarmat, tamanna aaqqissuussineruinnarpoq Aqutsisoqarfiup suliani ingerlatamini aningaasartuutissaminut missingersuutaasut naapertorlugit ingerlatsissuusaneranut. Taamatut aningaasartuutissanik immikkut kontoliilluni aaqqissuussisimaneq paatsuinermik kinguneqassappat, Naalackersuisut aningaasanut inatsimmi pineqartut allaaserineqarnerannut ilassuteqarnissaaq, tassuunakkut ersarissarniarlugu Aqutsisoqarfik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup ilagigaa.

Oqaatigineqassaaq Naalackersuisut qitiusumik allaffissornikkut ingerlatsinerata aaqqissuusaanera ingerlaavartumik ineriartortinneqarmat. Ineriartortitsinermi siunertarineqanngilaq Naalackersuisoqarfiit ataasiakkaat iluini ingerlatsivinnik nammineertunik pilersitsiortornissaaq.

Inatsisissatut siunnersuutaasarumaartuni siunissami Naalackersuisut maannamutut nalilersortarniarpaat maalaaruteqartarfinnik naapertuuttunik periarfissaqartitsinissaq, pisortat inatsisit tunngavigalugit aalajangersartagaannut atatillugu. Maanna oqaatigineqarsinnaavoq Naalackersuisut isumaliutigimmassuk Naalackersuisunut atanngitsumik aalisagartassanik agguaaassisarfirmik pilersitsinissartik. Ingerlatsiviup taassuma aalajangigai Naaackersuisunut maalaarutigineqarsinnaassasut isumaliutaavoq."

Misissuina ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilara.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 63 tulluili

Kommunip paasissutissanik pissarsiniarsinnaanerani innuttaasup akuersinermik uppersaataasa eqqoqqissaartuunissaannik piumasaqaat (j.nr. 2008-901-0017)

Kommunip 22. december 2008-mi imatut akivaanga:

"K Kommunip nassuiaataa 14. september 2008-meersoq, Ombudsmandip 4. februarimit 8. februarimut 2008 tikeraarnermini sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuina pillugu akissummik imaqartoq innersuussutigalugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq innuttaasunit akuersinernik pissarsiniartarneq pillugu immersugassat assigiissaartunik oqaasertalersugaariikat nalinginnaasumik atorneqartarsimasut aamma meeqqanut akilersuutit pillugit siumoortumik akiliussissutaasimasut akilersinniartarneqartarneq pillugu immersugassat assigiissaartunik oqaasertalersukkat kommunip allanngortissimmagat.

Oqaatigineqassaaq Ombudsmandip akissutitut allakkamini 13. november 2008-mi ullulerneqarsimasuni kommunip akissutai tusaatissatut tigusimmagat." (Atorfeqarfimmi nutsigaa-voq)

Suliaq kommunimut allakkatigut 22. maj 2009-meersutigut inaarlugi suliaara:

"Kommunip innuttaasunit paasissutissanik pissarsiniarnissamut akuersissuteqarnermi immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq aamma meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniunneqarsimasunik akiliisitsiniarnermi immersugassaq assigiissaartunik oqaasertalersugaasoq pillugit oqaatigaa immersugassat taakku oqaaseqaatikka naapertorlugit allanngortinneqarniartut."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 70 tulluili

Sulianik pilersitsisarneq kiisalu iliuusissanut pilersaarusanik suliarinnittarneq (j.nr. 2008-901-0007)

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat

Kommunip akissuteqarnissaa 7. april 2009-mi, 20. august 2009-mi aamma 22. oktober 2009-mi eqqaasitsissutigaa.

Kommunip 10. november 2009-mi akivaanga sulianik pilersitsisarneq pillugu oqaaseqaatikka tusaatissatut tigugini.

Iliuusissanut pilersaarusiak eqqarsaatigalugit inassuteqaatinnut akissuteqartoqarnissaa kommunimut 1. december 2009-mi eqqaasitsissutigaa.

Kommunip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 73 tulluilu

Kommunip sulianik siusinaartumik pensionisianut tunngasunik suliarinninnera (j.nr. 2008-901-0019)

Allakkannut 2. juli 2008-meersunut akissummik suli tigusaqanngitsunga kommuninik iluarsaaqqinnerup kingornatigut kommunimut nutaamut allakkani 14. april 2009-meersuni malugeqqullugu oqaatigaara.

Allakkama tiguneqarsimanerat K Kommunip allakkatigut 27. april 2009-meersutigut uppersarparaa, nalunaarutigalugulu 1. juni 2009 nallertinnagu akisinnaassallunga naatsorsuutigigini.

Akissummilli tigusaqannginnama K Kommunip akissuteqarnissaa allakkatigut 3. august 2009-meersutigut aamma 29. september 2009-meersutigut eqqaasitsissutigaa.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

Ukiumoortumik nalunaarut 2008, imm. 3, qupp. 77 tullialu

Kommunip suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi allakkatigoortitsisarneq tunngavilersuisarnerlu pillugit malittarisassanik malinninnginnera (j.nr. 2008-901-0005)

Kommunip allakkatigut 9. december 2008-meersutigut aatsaat 2. januar 2009-mi tigusakkut akivaanga "Isumaginninnermik ingerlatsivik ilitserorneqarpoq, peqquneqarlunilu qinnuteqaatit allakkatigut tunngavilersugaasunillu akisaqqullugit kiisalu naammagit-

taalliortoqassappat naammagittaalliornissamik ilitsersuisaqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Allakkani 6. januar 2009-meersuni nalunaarutigaara kommunip immikkoortoq taanna pillugu akissutaa tusaatissatut tigugiga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, qupperneq 77

Qinikkatut sulineq pillugu allagaatit suliami sulisumut tunngasumi allagaatinit immikkoortinneqarnerat (j.nr. 2008-901-0003)

Kommunip akissuteqarnissaa allakkatigut 3. marts 2009-meersutigut aamma 8. juli 2009-meersutigut eqqaasitsissutigaara.

Kommunip 17. juli 2009-mi akivaanga akissarsialeriffini peqqusimallugu kommunimi sulisut qinikkatut sulinerat pillugu allagaatit sulisut pineqartut pillugit suliani allagaatinit immikkoortinneqarnissaat isumageqqullugu.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 78 tulluilu aamma immikkoortoq 4, qupperneq 118

Kommunip suliani mianersoqqussutitut tunngasuni periaasia (j.nr. 2008-901-0011)

Oqaaseqaatinni 27. september 2008-meersumi inassuteqaatigaara kommunip allakkiat naalasseriitsuliornernut mianersoqqussutitut oqaasiinnartigut nalunaarutigineqartunut atatillugu suliarineqartut atorfeqartitaasunut pineqartunut tunniuttassagai.

Kommunip 12. juni 2009-mi akivaanga inassuteqaatiga aqutsinikkut siunissami periaatsimini tunngaviutinniarini.

Kommuni 29. september 2009-mi nalunaarfigaara suliami annertunerusumik iliuuseqqaqissanngitsunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 84 tullialu

Suliami allagaatit misissugassatut tiguneqartut pillugit oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0008)

Kommuni akissuteqarnissaanik allakkatigut 7. april 2009-meersutigut aamma 20. august 2009-meersutigut eqqaasippara.

Akissummik tigusaqanngiinnarama kommuni akissuteqarnissaanik allakkatigut 22. oktober 2009-meersutigut suli ataasiarlunga eqqaaseqqippara, tamatumunngalu peqatigitillugu nalunaarfigalugu kommuni akissuteqanngiinnarpat kommuni eqqarsaatigalugu sulianik ingerlatsisinnaannginnerma Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginnissaa isumaliutersuutiginiariga.

Kommuni allakkatigut 22. september 2009-meersutigut 10. november 2009-mi tigusakut suliami allagaatit misissugassatut tiguneqartut pillugit ataatsimut oqaaseqaatit eqqarsaatigalugit nalunaarpoq inassuteqaatiga tusaatissatut tiguneqartoq, taamaalillutik allagaatit ataasiakkaat sulianit sulisunut tunngasunit peerneqartarunnaassallutik.

Kommuni allakkatigut 9. december 2009-meersutigut nalunaarfigaara kommunip akissutaa aallaavigalugu naatsorsuutigigiga kommunip suliani allagaatit peerneqarsimasut sulianut attuumassuteqarfigisaannut ilissagai. Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigaara suliami tamatuma kingornatigut annertunerusumik iliuseqaqqissanngitsunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 85 tulluilu

Kommunip atorfinitsitsinermi allakkanik kiisalu soraarneq pillugu aalajangiiner-nik suliarinnittarnera (2008-901-0004)

K Kommunip akissutaa 8. december 2008-meersoq imaattoq 2. januar 2009-mi tiguara:

"...

Atorfinitsitsinermi allakkat:

Kommuninik allanngortiterinermut atatillugu atorfinitsitsinermi allakkanik suliaqartarneq aamma toqqortarinnittarnerlu pillugit tunaartarisassat suliarineqarniarput.

Soraartarneq:

Siunissami soraarsitsinerit/soraarniuteqarluni qinnuteqaatit akineqartassapput, aamma sulisumik soraarnissaq pillugu oqaloqatiginnittoqartarnissaa anguniarneqassaaq.

..."

K Kommuni2-mut tamatuma kingornatigut, 6. januar 2009-imi, imatut allappunga:

"...

K Kommunip kommuninik iluarsaaqqinnerup kingornatigut 1. januar 2009 aallarnerfigalugu K Kommuni2-mut ilanngussimanera isiginiarlugu kommunip akissutaanut malitseqartitsinerna K Kommuni2-mut ingerlatinnissaa toqqarpara. Oqaaseqaatima 27. juni 2008-meersup kiisalu K Kommunip akissutaata 8. december 2008-meersup assilineri eqqortussaq anguniarlugu ilanngullugit nassiuppakka.

Kommunip akissutaa oqaaseqaatinik imaattunik saqqummiussinissannut pissutissaqalersitivoq:

Ataatsimut oqaaseqaatit pillugit:

Atorfinititsinermi allakkat:

Kommuninik iluarsaaqqinnermut atatillugu atorfinititsinermi allakkanik suliarinnittarneq toqqortarinnittarnerlu pillugit tunaartarisassanik suliarinnittoqarniarneranik kommunip akissutaa tusaatissatut tiguara. K Kommuni2 qinnuigaara atorfinititsinermi allakkanik suliarinnittarneq toqqortarinnittarnerlu pillugit tunaartarisassat nutaat suliarineqarnerat naammassippat tunaartarisassat assilinerannik nassillunga ilisimateqqullunga.

Soraarneq:

Kommuni akivoq siunissami soraarsitsinerit/soraarniuteqarnerit toqqortarineqartalissasut, sulisullu soraarnerani oqaloqatiginnittoqartalernissaa anguniarneqassasooq.

Kommunip akissuta imatut paasivara soraarniutit tiguneqartut kommunip siunissami isummerfigisaleriarai aalajangiiffigisaleriarlugillu. Isumaqarpunga tamanna pisortani atorfeqartitaasup atorfeqartitaanerminik inatsisitigut atuussinnaassuseqartumik nammineq unitsitsisinnaanginnera pillugu oqaaseqaatinnut naapertuuttusoq, tassami atorfeqartitaaneq taamaallaat ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangiinikkut unitsinneqarsinnaammat, aalajangiinerlu taanna atorfinititsinermi oqartussaasumi imaluunniit atorfeqartitaasup oqartussaasullu soraarneq pillugu isumaqatigiissutaatigut pisussaammat.

Immikkoortoq taanna pillugu annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga."

K Kommuni2 atorfinititsinermi allakkanik suliarinnittarnermi/toqqortarinnittarnermi, sulianik sulisunut tunngasunik suliarinnittarnermi kiisalu nalunaarsuisarnermi toqqortarinnittarnermilu tunaartarisassat kommunip suliarissallugit pilersaarutigisaasa assilinerinik nassillunga ilisimatitsissuteqarnissaanik allakkatigut 28. oktober 2009-meersutigut eqqaasippara.

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani kommunip atorfinititsinermi allakkanik suliarinnittarnermi/toqqortarinnittarnermi, sulianik sulisunut tunngasunik suliarinnittarnermi

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

kiisalu nalunaarsuisarnermi toqqortarinnittarnermilu tunaartarisassat kommunip suliarsissallugit pilersaarutigisaasa assilinerinik nassillunga suli ilisimatissimangilaanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 89 tulliilu

Akiitsut pisoqalisootarnerat pillugu apeqqutit assigiinngitsut aamma akiitsoqartumut pinngitsaaliiniutinik inatsisinik unioqqutitsilluni atuineq pillugu apeqqutit assigiinngitsut (j.nr. 2008-901-0024)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq akissuteqarnissaanik allakkatigut 25. maj 2009-meersutigut aamma 29. september 2009-meersutigullu eqqaasippara.

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasup akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naaneranilu suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 98 tulliilu

Qarasaasiakkut allattukkanik/ullorsiutinik naqitanngortitsisannginneq pillugu aamma akiligassaqarfiusunik tulleriiaarisarneq pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j. nr. 2008-901-0018)

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfik allakkannut 31. juli 2008-meersunut akissuteqarnissaanik allakkatigut 28. januar 2009-meersutigut suli ataasiarlunga eqqaasippara.

Saaffiginnissummut tassunga akissummik tigusaqannginnama Naalackersuisoqarfiup akissuteqannginnera pissutigalugu Naalackersuisoqarfik eqqarsaatigalugu suliannik ingerlatsisinnaannginnera allakkatigut 7. april 2009-meersutigut Naalackersuisunut Inatsisartunullu nalunaarutigaa.

Saaffiginnissummut tassunga akissummik aamma tigusaqannginnama suliaraq allakkatigut 4. august 2009-meersutigut Naalackersuisunut nutaanut eqqaasitsissutigaa.

Saaffiginnissummut tassunga akissummik aamma tigusaqannginnama Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq allakkatigut 29. september 2009-meersutigut nalunaarfigaara sulianni erseqqinnerusumik taaneqartuni arlalinni saaffiginnissutinnut akissutit amigaatigikkakka, suliannilu taakkunani tamanna pissutigalugu ingerlariaqqissinnaanngitsunga.

Naalakkersuisoq tamanna tunngavigalugu qinnuigaara akissutiniq sooq tigusaqarsimannginersunga misissoqullugu, qinnuigalugulu ajornartorsiutip annertussusia tamatumunngalu pissutaasoq pillugit nassuiaateqaqqullugu, Naalakkersuisoq tamatumunnga atatillugu sunik suliniuteqarniarnersoq nalunaarlugu.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq allakkatigut 12. november 2009-meersutigut aki-voq Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik peqqusimagini Atorfeqarfiga attaveqarfigissagaa, "saaffiginnissutit akineqarsimanngitsut ajoraluartumik amerliartuinnartut pisut ataasiakkaarlugit qanoq iliorluni aaqqiissuteqarfiginiarneranni "iliuusissanut pilersaarusiap" isumaqatigiissutigineqarnissaa" siunertaralugu.

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfip akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 3, quppernerit 103 tullilu, kiisalu immikkoortoq 4, qupperneq 120

Akissarsianit unerartitsineq, akiliinissamik isumaqatigiissutit ilanngaassisarnerlu pillugit ataatsimut oqaaseqaatit (j.nr. 2008-901-0006)

Taamani kommuniusup ataatsimut oqaaseqaatinnut akissutaa 8. december 2008-meersoq imaattoq 30. december 2008-mi tiguara:

"Ingerlatsivik qinnuigineqarpoq allagaatit suliamut attuumassuteqanngitsut immikkoortittassagai. Ingerlatsivik qinnuigineqarpoq immersugassaati iluarsissagai sullitalu aalajangiisoqartinnagu tusarniaavigineqartarnissaat qulakkiissagaa. Ingerlatsivik qinnuigineqarpoq immersugassat misissussagai, taamaalillutik naqitat kalaallisut qallunaatullu oqaasertat imminnut naapertuuttunngorsinnaaqullugit. Ingerlatsivik qinnuigineqarpoq immersugassami oqaasertat "akiliinissamut isumaqatigiissut" allangorteqqullugit aamma ilassutit oqaasertat "erniat ingerlaavartut ilassutigineqarnerat" immersugassamit peequllugit. Immersugassaq ilanngaassisarnermut malittarisassat naapertorlugit iluarsineqassaaq.

(...)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommuni allakkatigut 8. april 2009-meersutigut nalunaarfigaara akissutaa tusaatissatut tigugiga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 106

Suliani sulisilluni ajoqusernermut tunngasuni kommunit ullormusianik aqutsinerat (j.nr. 2008-907-0001)

Ankestyrelsi sulisilluni ajoqusernerup kingunerinut sillimmasiineq pillugu inatsit tunngavigalugu ullormusianik Kalaallit Nunaanni kommunit pisortanit ikiorsiissutinit ilanngaassisarnerat pillugu naammagittaalliuutinik suliarinmissinnaersoq 3. marts 2009-mi tusarniaavigaara.

Ankestyrelsi saaffiginnissutinnut akissuteqarnissaanik 21. maj 2009-mi aamma 20. september 2009-mi eqqaasippara.

Ankestyrelsimit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tusaganngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 90 tulliilu

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinaartumik pensionisiaqalersitsinissap itigartitsissutigineqarneranik atortussanngortitsinera (j.nr. 2008-120-0008)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup akissutaa tigoreerlugu 21. oktober 2009-mi aalajangerpunga kommuni pensionisiaqalerumalluni qinnuteqaammik suliarinmissimasoq tusarniaaviginiarlugu.

Kommunip akissutaa 17. november 2009-mi tiguara, taannalu ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli isummerfiginngilara.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperinerit 109 tullialu aamma immikkoortoq 5, quppernerit 149 tulliilu

Inatsisikkut tunngaveqarnissamik piunasaqaat - tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut akissarsiaannik ikilisaasarneq (j.nr. 2008-905-0001)

Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit suliunnaarallartinneqarsimasut suliunnaarallartinneqarnermik nalaani akissarsiaasa inatsimmik isumaqatigiisummilluunniit tunngaveqarani ilanngaanneqartarnerat qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq oqaaseqaatinni 24. oktober 2008-meersumi uannut nalunaarutigeqqullugu inasuteqaatiga Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalakkersuisoqarfiup 27. februar 2009-mi imatut akivaa:

"Inatsisartut Ombudsmandia allakkiatigut 16. februar 2009-meersutigut Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfimmut atorfilimmik soraarsitsigallarnermut atatillugu aningaasarsianik ikililerinermi inatsisitigut tunngaviusunut apeqqummut tunngasumik saaffiginnissuteqarsimavoq.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup allakkiatsigut 22. juli 2008-meersutigut akissutit ilanngullugit innersuussutigissavai.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata akissutit naammaginatissagai neriuppoq."

Naalackersuisoqarfimmut tamatuma kingornatigut 4. maj 2009-mi imatut allappunga:

"(...)

Naalackersuisoqarfiup Ombudsmandimut allakkat 22. juli 2008-meersut akissummini innersuussutigisimavai.

Oqaatigaara Naalackersuisoqarfiup akissutaa 22. juli 2008-meersoq Ombudsmandip tusarniaaneranut 30. maj 2008-meersumut akissutaasoq, taamaattumillu oqaaseqaammi 24. oktober 2008-meersumi Ombudsmandip inassuteqaataanik isummerfiginnittuunani.

Taamaattumik eqqaasitsissutigaa 16. februar 2009-meersoq eqqaasitsissutigeqqippara, taamaallungalu Ombudsmandip suliaq pillugu oqaaseqaataani inassuteqaatinut akissummik tigusaqarnissara naatsorsuutigalugu."

Naalackersuisoqarfiup 19. maj 2009-mi imatut akivaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allakkani 4. majimeersuni Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmut, allakkaminut 24. oktober 2008-meersunut innersuussisimavoq, taakkunuuna Inatsisartut Ombudsmandiata akineqarnissani qinnutigigaa, suna tunngaviusimanersoq Namminersorerullutik Oqartussani tjenestemandinut suliunnaarsinneqarsimasunut suliunnaarsitsinerup nalaani aningaasarsiaqarnikkut annikillisaasoqartarsimaneranut inatsisikkut isumaqatigiissutikkulluunniit inatsiseqarnikkut toqqammavissaqaangitsumik.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup allagaanut 22. juli 2008-meersunut innersuussilluta aatsaat qanittukkut aqutsisoqarfimmit maluginiarneqarsimavoq Namminersorerullutik Oqartussat allaffissornikkut periusaat suliunnaarsitsinermi aningaasarsiatigut annikillisisarnermut tunngasoq malinneqartarsimasoq inatsiseqarnikkut ersarinngitsumik toqqammaveqarluni.

Tamanna sioqqullugu Namminersorerullutik Oqartussat aamma tjenestemandit kattuffii taamaasillutik ataatsimoortumik tatigalugu iliuseqartarsimapput, tjenestemandinik suliunnaarsitsinermit atatillugu aningaasarsiatigut annikillisisarnermut inatsiseqarnikkut toqqammaveqar-

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat

toq. Taamaattumik sulisitsisup sulisuusulluunniit qularutigisimangilaat, tjenestemandinik suliunnaarsitsinermi aningaasarsiatigut annikillisisoqarsinnaasimanera.

Tamannalu tunuliaqutaasimavoq Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit suliunnaarsinneqarsimasut suliunnaarsinneqarnermik nalaani aningaasarsiamikkut annikillisaavigineqartarsimanerat.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfimmit matumuuna neriuutigineqarpoq Inatsisartut Ombudsmandiata saaffiginnissutaa naammaginartumik akissuteqarfigisimallugu."

Naalackersuisoqarfik 25. maj 2009-mi imatut akivara:

"Naalackersuisoqarfiup allakkakka 4. maj 2009-meersut 20. maj 2009-mi akivai.

Naalackersuisoqarfiup allagai imatut paasivakka tjenestemandit suliunnaarallartinneqartut akissarsiaasa ikilisinneqartarnerannik periaatsip siusinnerusukkut atuuttup inatsisitigut pisariaqarneratut tunngavissaqarnera Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat tjenestemandillu kattuffiisa tatigigaat.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfiup akissutaa imatut paasisariaqarpara suliap Naalackersuisoqarfik sulianik Namminersornerullutik Oqartussani tjenestemandit 1. april 1991-imit kingusinnerusukkullu suliunnaarallartinneqarnerminnut atatillugu akissarsiaannik ikilisaanissamik aalajangiiffigineqarsimasunik sularinneqqinnissaanut pissutissaqalersingikkaa.

Oqaatigaara uanga paasinninnera unaasoq akissarsianik ikilisaasarnermi periaatsip tjenestemandit kattuffiannit nipangiullugu akuersarneqarsimasinnaanera periaatsip taassuma atorneqarnissaanut naammattumik tunngavissaliinngitsoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 21-mi, 18. december 2003-meersumi § 47, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq akissarsiat atorfinitsitsinermilu atugassarititaasut allat Naalackersuisut tjenestemandillu kattuffiisa isumaqatigiissuteqarnerisigut aalajangersarneqartassasut.

Malittarisassaq taassuma pissuseqataa Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 14. maj 1990-imeersumi § 49, imm. 1-imiippoq.

Aalajangersakkat taakkua qanoq annertussuseqarnerisa paasineqarnissaat Tunngaviusumik Inatsimmi § 27, imm. 1-imi tjenestemandinik atorfinitsitsisarneq pillugu malittarisassat inatsisikkut aalajangersarneqartarnissaannik aalajangersagaq naapertorlugu nassuiarneqartariaqarpoq, aalajangersagarlu taanna oqaaseqaatinni 24. oktober 2008-meersumi innersuussutigaa.

Tassani aamma ilaavoq inatsisinik tunngaveqartussaanerup nassatarimmagu pisortani atorfeqartitaasunut nanertuutaasumik akuliunnerit inatsisinik, tjenestemandit isumaqatigiissutaannik akissarsialluunniit pillugit isumaqatigiissummik tunngaveqarnissaannik nalinginnaasumik piumasaaqateqarfiunerat, isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsiseqartitsinermi tunngaviit na-

linginnaasut atorneqarsinnaanngippata,⁴² taaneqartorlu kingulleq suliuunnaarallartitsinermut sulisisup aalajangiineranik tunngaveqartumut tunngassuteqanngilaq.

Taamaattumik tjenestemandip akissarsiassaani pineqartup Naalackersuisut tjenestemandillu kattuffiisa inatsisinik unioqutitsinatik isumaqatigiissutaat tunngavigalugu pisassariisaanik tunniussinnginnissaq isumaqatigiissummi illua'tungeriit paaseqatigiinnerannik isumaqatigiissutikut aalajangersarneqarsimanngitsumik tunngaveqartinniarneqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq suliat periaaseq inatsisinik unioqutitsisutut kingusinnerusukkut paasineqartoq tunngavigalugu aalajangiivigineqarsimasut suliareqqinneqarnissaat aallaavittut pisussaaffiusoq. Inatsisitigut tunngavigisaq eqqortoq atorneqarsimasuuppat, suliaq allatut inernilerneqarsimassagaluarpat inatsisinillu unioqutitsineq oqartussaasup paasiluarsimasuuppagu kiisalu suliat suliareqqinneqarnissaat ajornakusoortuuvallaarnaviaraniluunniit nukissanik annertooujussuarnik atuiffiusussaannngippat tamanna atuuttariaqarpoq.⁴³

Tjenestemandit pineqartut utertitsiffiqullutik akileeqquisinnaanerannik apeqqut eqqarsaatigalugu pisoqalisoorsinnaanermik apeqqut aamma naliliiffigineqartussaavoq, tamatumanilu suliat ataasiakkaarlugit naliliiffigineqarnissaat nalinginnaasumik piumasaqaataasussaalluni.⁴⁴

Suliarinneqqinnissamut pisussaaffeqarnermik apeqqut isummerfiginiarnagu pisussaaffigigaluarluguluunniit suliarinneqqinniarani Naalackersuisoqarfik aalajangerpat kukkuneq Inatsisartunut Naalackersuisunullu nalunaarutigisassara pineqartussaavoq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10.⁴⁵

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik qinnuigaara suliat tjenestemandit suliuunnaarallartinneqarsimasut akissarsiisaanik ikilisaasimanermut tunngasut inatsisitigut tunngavisat qulaani taaneqartut tunngavigalugit suliareqqinneqassanersut nalileeqqullugu."

Naalackersuisoqarfiup tamatuma kingornatigut 9. juni 2009-mi imatut akivaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiat ulloq 25. maj 2009-meersunik allagaqarluni Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfimmi Aningaasanut Sulisunullu Aqutsisoqarfiup allagaa 19. maj 2009-meersoq tunngavigalugu suliamut qulaani taaneqartumut uteqqippoq.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaatigaa Ombudsmandi isumaqartoq suliat periaatsimut kingusinnerusukkut inatsisinik tunngaveqanngitsutut paasineqartumut tunngatillugu aalajangiivigineqarsimasut aallarteqqissallugit aallaaviatigut pisussaaffiusoq. Tamanna atuuttariaqassaaq suliaq allatut inerneqarsimassagaluarpat inatsisitigut tunngavissaq eqqortoq atorneqarsimasuuppat, aamma inatsisinik unioqutitsineq oqartussaasumut erseqqissimassappat, aamma suliat

42) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret" aappassaanik naqitertitaq, 2002, quppernerit 171 tullialu.

43) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret" aappassaanik naqitertitaq, 2002, quppernerit 946.

44) Hans Gammeltoft-Hansen allallu, "Forvaltningsret" aappassaanik naqitertitaq, 2002, quppernerit 924 tullialu.

45) 2006-imi ukiumoortumik nalunaarutima kalaallisuuani quppernerit 463 tulliliu, qallunaatuuanilu quppernerit 392 tulliliu.

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat

aallarteqqinneqarnissaat ajornakusoortuusimangippat annertuumillu nukinnik atuiffiusussaanani.

Allakkami ulloq 19. maj 2009-meersumi siusinnerusukku nassuiarneqareersut Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut imaluunniit tjenestemandit kattuffiit erseqqissimangilaq tjenestemandinik suliunnaarallartitsisoqartillugu aningaasarsiat annikillisinneqarnissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat tjenestemandit suliunnaarallartitaasut aningaasarsiaannik ikilisisinnerinni ajunngitsumik siunertaqarlutik suleriaaseqarput.

Taamaakkaluartoq Aningaasaqarnermik Sulisoqarnermillu Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata siuliini oqaatigisai paasilluarpai, tassungali oqaatigisinnaallugu sulisunik suliat tamarmik - inatsit naapertorlugu - imarisatik kattuffinnulluunniit atasuunertik tunngavigalugit nalunaarsorneqartanngimmata toqqorneqartaratilluunniit.

Taamaammat inunnut ataasiakkaanut tunngatillugu sulisunik suliat tamarmik ulloq 1. april 1991-imit siumullu misissorneqartariaqassapput nalilersinnaajumallugu suliat tamakku maanakkut ajornartorsiutaasunut ilaanersut, taamatuttaaq suliaq allatut inerneqarsimassagaluarner-soq inatsisitigut tunngavissat aalajangersimasut atorneqarsimagaluarpata kiisalu utertitsilluni akiliuteqaqqusisoqassagaluarpat pisoqalisoorisimaneranik apeqqutip nalilersorneqarnissaanut.

Aningaasanut Sulisunullu Aqutsisoqarfiup taamaammat suliat tjenestemandit suliunnaarsitaagallarnermi aningaasarsiaminnik ikilisaavigineqarsimatillugit suliareqqilerneqartarnissaat ajornakusoorluinnartutut nukissanillu atuiffiusassaqsutut isigai. Tamakku eqqarsaatigalugit Aningaasanut Sulisunullu Aqutsisoqarfiup suliat pineqartut suliareqqilerniangilai."

Naalackersuisoqarfimmut 22. juni 2009-mi imatut allaqippunga:

"Naalackersuisoqarfiup akissutaanut oqaatigaara tjenestemandit suliunnaarallartinneqarneranut atatillugu akissarsianik ikilisaasarnermut inatsisitigut tunngavigisassaqannginneranik Naalackersuisut tjenestemandilluunniit kattuffii maluginnissimanginnerannik pisup sulianik aalajangiiffigeriikkanik Naalackersuisoqarfik suliarinneqqinngitsoortissinnaanngikkaa, tassami uanga paasinninnera malillugu Naalackersuisoqarfik inatsisitigut tunngavimmik ilisimannilluareersimasussaagaluarpat.

Taamaattorli una oqaaseqaateqarfigisinnaanngilara, tassalu Naalackersuisoqarfik nammineerluni sulianik suliarinneqqinngitsoornera, tamatuma sulianik sulisunut tunngasunik tamanik 1. april 1991-imi kingusinnerusukkulluunniit pilersinneqarsimasunik misissuinnissamik piumasaqaateqalersissappagu. Aammattaaq eqqaasitsissutigaa inatsisitigut tunngavigisassaq pillugu ajornartorsiut piffissamut siusinnerusumut tunngasuusinnaammat, tak. tamanna pillugu oqaaseqaatinni quppernermi 15-imi (kalaallisoortaani) aamma qupperneq 13-imi (qallunaatoortaani) oqaaseqaatikka.

Taamaalillunga Naalackersuisoqarfiup akissutaa kingulleq naapertorlugu Naalackersuisoqarfiup nammineerluni sulianik aalajangiiffigeriikkanik suliarinneqqinngitsoorneranik isornartorsuisinnaanngikkaluarlunga uanga isumaga suli unaavoq, tassalu Naalackersuisoqarfik aamma

sulisunik aqutsinermut oqartussaannermik pisinnaatitaasuusimasut tjenestemandit suliunnaarlartinneqarsimasut akissarsiaannik ikilisaanermikkut kukkussuteqarsimasut.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik tamanna pillugu saaffiginnissutinik ataasiakkaanik tigusaqaraangami Naalackersuisoqarfik suliamik suliarinneqqittassasoq naatsorsuutigaa.

Naalackersuisut tjenestemandilluunniit kattuffii akissarsianik ikilisaanermut inatsisitigut tunngavigisassaqaarsimanginneranik, Namminersornerullutik Oqartussat kattuffiillu angisuut akornanni apeqquummik eqqartuilersitsisumik, maluginnissimanginnerannik Naalackersuisoqarfiup paasissutissiinera aammattaaq paasivara.

Tamanna tunngavigalugu inassuteqaatigaara inatsisitigut tunngavigisassaqaanginneq pillugu aamma sulianik aalajangiiffigiikkanik suliarinneqqinnissamik piumasaqaateqarsinnaaneq pillugu Naalackersuisoqarfik kattuffinnut angisuunut paasissutissiissuteqassasoq."

Naalackersuisoqarfiup 1. juli 2009-mi imatut akivaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiata allakkatigut ullulersimasut 22. juni 2009 suliaq qulaani eqqaa-neqartoq qaqeqqissimavaa Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfiup, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup allagaat 9. juni 2009-meersoq tunuliaqtsiullugu.

Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Ombudsmandiata paasininnera Naalackersuisoqarfiup siusinnerusukkullu sulisoqarnermik allaffissornermi pisortaausut tjenestemandit atorfyllit soraarsitaagallarnerninnut atatillugu aningaasarsiamikkut annikilli-liiffigineqarnerat kukkussutigisimagaat tusaatissatut tigugaat.

Soorlu Inatsisartut Ombudsmandianit ilimagineqareersut, aqutsisoqarfik tamatumunnga tunngasunik qaqeqqiinissamut saaffiginnittoqassagaluarpasut Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup piumasaqaatiginiarpasut suliaq qaqeqqinneqarnissa.

Aammattaaq paasissutigineqarsinnaavoq, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik kattuffissuarnut tjenestemandit atorfyllit soraarsitaagallarsimasut aningaasarsiaasa annikillilerneqarnissaannut periarfissaliissutip pissarsiarinissaata isumaqatigiissutiginiissaanut siunnersuut saqummiussimagaat."

Suliaq allakkatigut imaattutigut 28. september 2009-meersutigut inaarlugi suliaara:

"Suliaq tjenestemandit suliunnaarlartinneqarsimasut akissarsiaannik ikilisaasarneq pillugu isumaqatigiissutissatut siunnersuutip kattuffissuarnut nassiussuunneqarsimaneranik Naalackersuisoqarfiup uannut 1. juli 2009-mi akissuteqarfigisimasaa matumuuna uterfigaara.

Akissarsianik ikilisaanissamut inatsisitigut tunngavissaqannginnera Naalakkersuisoqarfiup kattuffissuarnut saaffiginnissutaani takuneqarsinnaasoq naatsorsuutigigakku suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, quppernerit 109 tullialu

Inissiaatileqatigiiffik Iserit A/S pillugu naammagittaalliutininik suliarinninneq (j.nr. 2008-907-0004)

Kommunip 9. juli 2009-mi imatut akivaanga:

"Kommunip ineqarnermik aqutsinernut tunngasuni pisinnaatitaanermik Iserit A/S-imut isumagissanngortitsinera inatsisinik unioqqutitsinerunngilluinnartutut taamani Namminersornerul-lutik Oqartussani Nunamut Namminermut Tunngasunut Allaffimmit akuerineqarpoq, kommuninillu nakkutilliineq tassaniippoq. Nunamut Namminermut Tunngasunut Allaffiup aalajangiinera tunngavilersuutitalik, 02.03.2005-imi ullulerneqarsimasoq, ilanngussatut ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Aamma oqaatineqassaaq inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 12. maj 2005-imeersumi § 86, imm. 5-imi tunngavigineqarpoq kommuni avataaneersumik aqutsisoqarsinnaasoq, taassumalu aalajangiinera Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut aamma qilersuisuusumik sunniuteqartut.

Iserit A/S kommunimut pisussaaffeqarpoq inissianik aqutsisutut inatsisiliornikkut aalajanger-sakkat attartortut eqqarsaatigalugu malissallugit. Taamaalilluni innuttaasut attartortutut inatsi-sitigut inissisimanerat kommunip nammineq kommunilluunniit piginneqatigiiffiutaata attartortitsisutut inatsiseqartitsinikkut iliuuseqartuunera apeqqutaanngilaq. Iserit A/S imminut pisisaataassimavoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi sulianik suliarinninnermi ileqqoris-saarneq pillugu malittarisassat malissallugit, tamatumalu saniatigut inissianik attartortitsisar-neq pillugu inatsiseqartitsinermi attartortut illersorneqarnerat pillugu malittarisassat iluanni sul-lissalluni.

Kommunip Iserit A/S-imik nakkutilliinera ingerlatseqatigiiffiup attaveqataasumi oqaloqatigi-neqartarneratigut ingerlanneqarpoq. Assersuutigalugu Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup ukiumoortumik nalunaarutaani takuneqarsinnaassagaluarpat Iserit A/S-imi sulianik suliarinnit-tarneq immikkut ajornartorsiutaasoq, tamannali pissusiviusut isigigaanni sukkulluunniit pisi-mannngisaannarpoq, taava tamanna kommunip ingerlatseqatigiiffiullu attaveqataasumik ataa-vartumillu oqaloqatigiittarneranni malitseqartitsivigineqassaaq.

Kommunip paasinninnera aamma unaavoq attartortut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqar-nerat Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut kommunip avataaniillu naammagittaalliorfiu-sinnaasumut naammagittaalliuteqarnissamut periarfissaqarnikkut sukumiisumik toqqissi-simanassasuseqartumik isumagineqarsimasoq.

(...)"

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq 30. september 2009-mi imatut allaffigaara:

"Naalakkersuisut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-llu akornanni pisinnaatitaanerit killissalersorneqarnerat pillugu ajornartorsiummut, allakkani 26. juni 2009-meersuni illit oqaaseqaateqarfigisannut, Naalakkersuisoqarfiup j. normua 2009-017614, ataneqartillugu nutaamik attaveqarfiginissannut imminut pisinnaatippunga.

Tamatuma kingornatigut kommunip inissianik aqutsinermut ingerlatseqatigiiffia Iserit A/S pillugu naammagittaalliutunik kommuni suliarinnissalluni imminut pisussaataitaanersoq pillugu apeqqut pillugu tusarniaanermut akissummik K Kommunimit tigusaqarpunga. Akissutip assilinerana aamma akissutip Atorfeqarfimma kalaallisuumut nutsigaa ilanngullugit nassiuppakka.

Soorlu akissummit ersertoq naammagittaalliummut suliamik aalajangersimasumik, Iserit A/S-ip suliamik suliarinninneranik innuttaasup naammaginninnginneranut tunngasumik kommunimut tusarniaaninnik kinguneqarpoq.

Oqaatigaara Iserit A/S pillugu innuttaasunit saaffiginnissutunik arlaleriarlunga, sulilu ulloq manna tikillugu, tigusaqartarama.

Kommunip akissutaa malillugu kommunip ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malittarisassanik eqqortitsinissamik Iserit A/S-imut pequssuteqarsimanagera tunngaviuttariaqarpara, tassami kommunip tamatumunngalu peqatigitillugu paasinninnera unaammat, tassalu allaffissornermi aqutsinikkut suliaasaq ingerlatseqatigiiffimmut isumagisassanngortineqarsimasoq, ingerlatseqatigiiffiup aqutsinera pillugu naammagittaalliutunik ataasiakkaanik kommunip suliarinninnianninnginneranik kinguneqartoq.

Iserit A/S-ip pilersinneqarnera, soorlu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut tunngatillugu taamaattoq, inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut pequssutaanni § 81-ip, Namminersorerullutik Oqartussat/Namminersorlutik Oqartussat kommuniluunniit inissianik allaffissornikkut aqutsisussamik avataaniit pissarsisinnaaneranik aalajangersaasup, saniatigut inatsisitigut iluarsartuussinermut tunngaveqanngilaq.

Iserit A/S eqqarsaatigalugu suliaassat Iserit A/S-ip suliarisartagai ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngaveqarnerisut erseqqissaatigineqarnera aallaavigalugu, Iserit A/S allaffissornikkut aqutsinikkut nakkutigineqarnerisut, matumani aqutsinermi oqartussaasumut qulliuernerusumut naammagittaalliorsinnaaneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, pillugu erseqqissaateqarnissaq kisimi periarfissaavoq.

Ajornartorsiutip taassuma pissuseqataa A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p allaffissornikkut aqutsinera ilaaniippoq, ingerlatseqatigiiffiup taassuma Naalakkersuisut suliaassanik isumagisassanngortitsinera tunngavigalugu isumagisartagaani.⁴⁶

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p suliassaasa, ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliassaasut, sorliit killilerneqassanersut pillugu Naalakkersuisunut allakkannit soorlu ersertoq, killiliinissaq taanna pillugu erseqqarluttoqarneranut pissutaasut assigiinngitsuupput.

Ajornartorsiut aalajangersimasoq, pisortatut oqartussaasut inissiaatileqatigiiffinnik pilersitsisernerannik pisumut immikkut ittumut ataneqanngitsoq, pineqarpoq.

Ajornartorsiut, pisortat inissianik attartortitsisarnerisa malittarisassanit namminersortut inissianik attartortitsisarnerannut atuutinngitsunit, annertuumik iluarsivigineqarnerannut tunngaviusumik ataneqarpoq, tamatumunngalu peqatigitillugu inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat attartornermut tunngasut attartornissamik isumaqatigiissutit iluarsivigineqarnerannut tunngaveqarluni.

Taakkua saniatigut attartortitsisarneq pillugu peqqussutip pisortat inissianik attartortitsisarnerat pillugu malittarisassanik arlalinnik imaqarpoq, tamatumani malittarisassani taakkunani attartornissamut isumaqatigiissutigineqartut pineqarnerisut nalornarluni.

K Kommuni inissianik attartortitsineq eqqarsaatigalugu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut pisussaaffii uanga qulaajarsinnaassagukkit matuma isummerfigineqarmissaa piunnaasaqaataasussaavoq, tassalu pisortat inissiaataannik attartortitsinerup ilaasa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassatigut aalajangersaavigineqartut ilaannut atatillugu tunuliqutaasut ajornartorsiutit qulaajarneqassasut.

Tamanna tunuliaqutaralugu qinnuigaakkit Naalakkersuisut ajornartorsiummik aaqiiviginninniarnermut peqataasinnaanersut misissoqullugu, tassami aamma oqaatigigakku inissianik attartortitsisarnermi suliassat, ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermut tunngasut, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p Ombudsmandimit qanoq annertutigisumik nakkutigineqartarnerisa, aaqiivigineqanngitsutut erseqqivissumik saqqumisut, sorliit aaqiiviginninniarnermut ilaassanersut isummerfigineqartariaqarmat.

Oqaatigaara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mi suliassat suliarineqartarnerat paasitinneqarsinnaatitaanerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 37-p, 19. december 1996-imeersup A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p sulineranik qanoq annertutigisumik nakkutiliissanersunga aaqiiviginnngimmagu.

Nalunaarutip ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malittarisassat ”ingerlatsiqatigiiffiup, Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 28. oktober 1993-imeersoq malillugu, Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit sinnerlugit aalajangiisarnissamut qanoq atsigisumik pisinnaatitaaffiligaanera naapertorlugu” inissiaatileqatigiiffik pillugu atuutsippai.

Tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 1, imm. 2, pkt. 2-mi oqaaseqatigiit appaat malillugu ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik

---

46) Inissianik aqutsinerup ilaa A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut imaluunniit inatsikkut allakkut pisinnaatitaanermigut tigusimasaa eqqarsaatigalugu Naalakkersuisunut naammagittaalliornissamut periarfissaqanngilaq

atortuulersitsinertut paasisariaqarpoq, aamma issuaanerup assigisaattut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 2, pkt. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni aalajangersagaq assigalugu.

Taamaalilluni nalunaarutip ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malittarisassat inissianik attartortitsisarnermi ingerlatseqatigiiffik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pillugu aalajangersimasumik atortussaatinngilai, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 1, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni immikkoortoq siulleq, aamma tamatuma ingerlatseqatigiiffiit, aningaasartuutaasa Namminersornerullutik Oqartussanit kommunimilluunniit matussuserneqartartut, pillugit pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 1, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaanni immikkoortut siullertut aalajangersakkap assinga.

Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaani nr. 12-imi, 28. oktober 1993-imeersumi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI oqartussaasut sinnerlugit aalajangiisarnissaanik qanoq annertutigisumik pisussaaffiligaanera oqaatigineqanngilaq. Tamatumunngali akerliusumik Inatsisartut peqqussutaanni § 2, imm. 3-mi oqaatigineqarpoq inissiaatileqatigiiffik ingerlanneqassasqoq niuernermi atugassarititaasut tunngavigalugit.

Inatsisartut peqqussutaata 1993-imeersup, inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut inatsisaata (suliassarit allannortinneri) allannortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2-kkut, 15. april 2003-meersukkut maanna allannortinneqarnera tamatumunnga ilaavoq, soorlu § 2, imm. 3, nr. 5-imi imatut oqaatigineqarpoq:

”Imm. 3. Inissiaatileqatigiiffik Namminersornerullutik Oqartussanit kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissusiorsinnaavoq suliassat makku pillugit:

[...]

5) Oqartussaasut suliassanik Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit isumaginnineq.”

Suliassani, nalunaarut 1996-imeersoq malillugu Ombudsmandip A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mik nakkutilliinissaanut tunngaviliisumi, malittarisassap issuakkap ilaatinneqannginnerata saniatigut oqartussaasut suliassaasa, suliassat taakku niuernermi atugassarititaasut malillugit suliarineqassappata, suliarineqarnissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffimmik namminersortumik sullinneqarnissamat isumaqatigiissusiorsinnaanissaat paasissaanngitsutut isikkoqaaqarpoq.

Taamaalilluni tamakkiisumik isiginnilluni pisortatut oqartussaasut inissianik attartortitsisarnerannut atatillugu suliassat sorliit, allaffissornikkut aqutsinermik ingerlatseqatigiiffinnit namminersortunit, ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigalugu malittarisassanik peqqussuteqarfiusunit suliarineqartartut, pineqarnerisut annertuumik nalominartuusorinarpoq.

Allaffissornikkut aqutsinermi oqartussaasut suliniutaasa ilai, inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerannut annertuumik sunniuteqaataasut, aamma innuttaasut amerlaqisut eqqarsaatigalugit inatsisigit innarlitsaalineqarnermut annertuumik sunniuteqartut, pillugit inatsiseqartitsinermi tun-

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

ngaviusut pillugit taama annertutigisumik nalorninartoqarnera erseqqissumik naammaginanngitsuusoq isumaqarpunga."

Naalakkersuisunut ilaasortap akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulitigusaqanngillanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, quppernerit 110 tulliilu

Sulianik ineqarnermut akiliutinut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaanik qinnuteqaatinut tunngasunik suliarinnineq (j.nr. 2008-904-0003)

Suliami oqaaseqaateqarpunga, taannalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-7-itut ilanngunneqarpoq.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naareernerani tigusaqarpunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, quppernerit 114-tullialu

Kissaatiginngisamik soraarniuteqarneq (j.nr. 2008-907-0002)

Suliamik suliarinninnera 18. maj 2009-mi imatut inerniliillunga naammassivara:

"Suliamik suliarinninnera massakkut naammassivara, K Kommunillu suliamik qinnutigaa-tigalugu soraarnermik suliat pillugit malittarisassat tunngavigalugit suliarinnissimanera isorisariaqartutut isigalugu.

Tamatumunnga atatillugu inassuteqaatigaara suliaq kommunip suliareqqissagaa, suliap qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsineq pillugu malittarisassat tunngavigalugit suliarineqarnissaa siunertaralugu.

Tamatuma saniatigut oqaatigaara K Kommuni pisinnaatitaasimangitsoq ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsiner-mi malittarisassat saneqqunnissaannut, matumani suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu, manna innersuusutigalugu, tassalu kommunip naatsorsuutigigaa A-p atorfitoqqaminut uternissani kissaaginggikkaa, aamma isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaata A-p soraarsinneqarnissaanik suliniutiginnittup soraarsimanera kommunip pingaartillugu isiginiarsinnaasimangikkaa."

Inassuteqaatinnut malitseqartitsiviginninnera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulii naammassinngilara.

Suliap ukiumoortumik nalunaarummi ilanngunneqarnissaanut pissutissaqarnanga aamma isumaqarpunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, quppernerit 115 tullialu

K Kommunimi pensionisiallit inummut tapiisa aaqqiissuteqarfigineqarnerat (j.nr. 2008-907-0005)

Suliami oqaaseqaateqarpunga, taannalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-10-tut ilanngunneqarpoq.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 4, qupperneq 116

Kommunip aningaasaataanik toqqortarinninnermut akissarsiaqartitsineq (j.nr. 2008-909-0001)

Innuttaasumut 23. juni 2009-mi allappunga suliap suliarineqarnera annertunerusumik misissueqqinnanga unitsikkiga, tassami K Kommunip nalunaarutigimmagu SIK-p isumaqatigiissutaa tunngavigalugu pisassarisat kommunip innuttaasumut pineqartumut tunniussimagini, innuttaasorlu kommunip akissutaa pillugu oqaaseqaateqaqqusissutinnut qisuariarsimangimmat.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 386 tulliiu

Soraarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqartillugu pisortani oqartussaasut nipaangiussisusaatitaneq pillugu aalajangersakkanik atuisarnerat (j.nr. 2008-905-0005)

Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut Naalackersuisoqarfiup allakkani 10. juni 2009-meersuni nalunaarfigaanga isumaqatigiissutini isertuussinissamik nipaangiussisimanissamilluunniit aalajangersakkat inatsiseqartitsinermi malittarisassat saneqqunneqarsinnaanngitsut eqqarsaatigalugit annertussusiisa erseqqissarneqartarnissaannik inassuteqaatiga Naalackersuisoqarfiup malinniaraa.

Naalackersuisoqarfik 16. juni 2009-mi akivara suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 399 tulliiilu

Sulinermut ilaatillugu angalanernut atatillugu feriarnissamik qinnuteqaatinik suliarinnittarneq (j.nr. 2008-311-0002)

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup allakkatigut 7. januar 2009-meersutigut nalunaarfigaanga Naalakkersuisoqarfiup Aqutsisoqarfiullu iluanni atuuttutut periaaseq 1. januar 2009-mit atuutilersumik allangortinneqarsimasoq, taanalu periaatsimut Namminersornerullutik Oqartussat ataanni Naalakkersuisoqarfinni Aqutsisoqarfinnilu amerlanerpaani atorneqartumut naapertuuttunngortinneqarsimasoq. Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq sulisut sulinermut ilaatigullugu angalanernut atatillugu feriarniarlutik qinnuteqaraangata pisuni tamani pisut ataasiakkaarlugit siunissami naliiisoqartarniarloq. Naalakkersuisunut ilaasorta q tamatuma kingornatigut nalunaarfigaara suliami annertunerusumik iliuuseqaqqissanngitsunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 408 tulliiilu

Ineqarnek pillugu Maalaaruteqartarfiup aalajangiinermi eqqartuussivikkut misilitsinneqarsinnaanerannik innuttaasunut ilitsersuutaa (j.nr. 2008-507-0001)

Attaveqarnermut, Avatangiisinut Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisup 28. januar 2009-mi imatut akivaanga:

"Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaata nr. 14-ip, 20. november 2006-imeersup aamma aalajangersakkamut pia-reersaatit akornanni akerleriittoqarnera pillugu Ombudsmandip allagai 1. december 2008-meersut tiguakka.

Ombudsmandip allagai qanoq iliuuseqarnissamut tunngavissiinersut pillugu Naalakkersuisut nalunaaruteqarnissaat Ombudsmandimit piumasarineqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu nalunaarutigisinnaavara inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnissaa, taamaalillunilu Ineqarnek pillugu Maalaaruteqartarfiup siunissami peqqussummi ataatsimiititaliatut aaqqiagiinnngissutinik suliaqartartussatut ilanngunneqarnissaa siunertarineqarmat. Tamatuma saniatigut Ineqarnek pillugu Maalaaruteqartarfimmi siulittaasup Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuunermi toqqarneqartarnissaa, kiisalu KANUKOKA-p Ineqarnek pillugu Maalaaruteqartarfimmi ilaasortassamik toqqaasarnissaa siunnersuutigineqassamaarpoq.

Taamaalilluni Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmi ataatsimiititaliaq aaqqiagiinngissutini suliaqartoq, siunissami ineqarnerup iluani maalaarutini tamanik suliaqartartussaq pineqartoq erseqqissarneqassasoq siunnerfigineqarpoq.

Allannguutissat matuma siuliani taaneqartut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaasa iluarsaanneqarnissaani tullermi ilanngunneqassapput."

Naalackersuisunut ilaasortaq 24. april 2009-mi imatut akivara, akissutip assilinera Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nassiullugu:

"Malugaara Naalackersuisut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat allanngortinniarniaraat, taamaalilluni Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik aaqqiagiinngissutini aalajangiisartunngortillugu allanngortinneqassalluni.

Naalackersuisunut ilaasortap akissutaa tusaatissatut tiguara, taamaattorli oqaatigalugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tunngavigalugu nalunaaruteqarninut tunuliaqutaasoq matumunnga tunngasuusoq, tassalu inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 14-ip, 20. november 2006-imeersup piareersarlugu suliani Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup suliasai Inatsisartut peqqussutaanni § 84-imi aalajangersarneqartunut naapertuutinnngitsumik allaaserineqarsimasut, Naalackersuisullu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI eqqarsaatigalugu suliaasaat aamma eqqunngitsumik allaaserineqarsimallutik.

Pissutsit taakku peqqussutip allanngortinniarneqarnerani Naalackersuisut eqqumaffigissagaat naatsorsuutigaa.

Aamma oqaatigaara ineqarnermut tunngasuni aaqqiagiinngissutini aalajangiiviginnittartunik pisariaqartitsisoqarnerasoq naliliinissannut periarfissaqanngitsunga.

Taamaattorli Naalackersuisut qinnuigaakka manna eqqumaffigeqqullugu, tassalu aalajangiisartunik taamaattunik pisortat inissiaataannut tunngasut iluanni suliatigut pisinnaatitaasunik pilersitsisoqassappat taamaaliorneq uanga paasinninnera malillugu aalajangiisartut taamaattut aaqqiagiinngissutini aaqqiissutitut suliaasanik soppiaasunik suliaasaqartinneqarnissaasa isummerfigineqarnissaat piumasaaqataasoq.

Taamaalilluni aaqqiagiinngissutinut aaqqiissutissanik aalajangiisartunik pilersitsineq Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup ineqarnermut tunngasut iluanni naammagittaalliutut suliarinnittartuunerata allannguutikkut siunertarinqarneranik Naalackersuisunut ilaasortap paasisutissiissutigisaanut imaaliillaannaq naapertuuttuunngilaq.

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfimmut oqaaseqaatiga 1. december 2008-meersooq assilinera Attaveqarnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut nassiussara aallaqqaasiutitut eqqaasitsissutigaa.

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

Oqaaseqaatinni tassani aaqqiagiinngissutinik aalajangiisartut aalajangiisartullu allat, matumani naammagittaalliuuteqartarfiit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, assigiinngissutaat erseqqinnerusumik iserfigaara.

Aaqqiagiinngissutinik aalajangiisartut tassaapput inuit ataasiakkaat (inuinaat) akornanni aaqqiagiinngissutinik suliarinnittartut.

Aalajangiisartut aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutinik apeqqutinilluunniit allanik pi-sortani oqartussat inissianik attartortitsisarnerannut tunngasuinnarnik suliarinninnissamik suliasinneqarpata naammagittaalliuuteqartarfik tassani pineqarpoq, oqartussaasorlu tassani naammagittaalliuutigineqartoq aaqqiagiinngissummi illua'tungiuneq ajorpoq, nakkutilleeriaat-similli inatsisikkut immikkut aalajangersagaasumit qulangersimaneqartarluni.

Taamaattumik Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfiup aaqqiagiinngissutinik aalajangiiffigin-nittartup A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p kommunillu inissianik attartortitsinerat pillugu naam-magittaalliuut suliarissappagu tassani inissianik attartortitsinermit suliaqarnerup inuit ataasiak-kaat pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu suliaqarnerunera inatsisikkut paatsoorneqar-sinnaanngitsumik aalajangersarneqarsimanissaa piumasaqaataavoq, tassa imaappoq taamatut sulineq attartortup attartortitsisullu isumaqatigiissutaannik tunngaveqartoq aalajangersarneqa-simassasoq; tamatumunnga peqatigitillugu piumasaqaataasariaqarpoq attartortitsisoq attartor-nermut tunngasunik illuunnaasiortumik iliuseqarnikkut, soorlu ingerlatsinermit suliaqarnivik-kut aalajangiinertigullunniit, aalajangersaavigininnissaminut allatigut periarfissaqassanngit-soq.

Taamatut ilusiliineq pissutsit arlallit pissutigalugit massakkut pisinnaanngilaq.

Siullertut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat imatut ilusilernerqarsi-mavoq pissutsit suut attartorneq pillugu isumaqatigiissummut tunngatinneqarsinnaasut, pissut-sillu suut attartortitsisup allaffissornikkut aqutsineq tunngavigalugu akisussaaffigigai erseqqis-sumik aalajangersaaviginagit. Tamanna matumunnga ataneqarluinnarpoq, tassalu Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat pisortani inissianik attartortitsisunut atuuttut malittarisassallu namminersortunut inissianik attartortitsisunut atuuttut immikkoortisimaneqarnerannut. Pisorta-ni inissianik attartortitsisut immikkut ittunik pisussaaffilerlugit pisinnaatitaaffilerlugillu ilusilii-nermi inatsisiliornikkut matuma eqqoqqissaartumik isummerfigineqarnissaa pisariaqarpoq, tassalu ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit malittarisassat suut atuutissasut, tassami pi-sortat inissiaataannik attartortittakkanik attartornerit pillugit isumaqatigiissutini attartorneq pil-lugu isumaqatigiissutit ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinikkut aalajangersaanermik qanoq annertutigisukkut taarsiisuunera immiini nassuierneqarneq ajormat.

Aappaattut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI Naalakkersuisut nalunaarutikkut nr. 37-kkut, 19. de-cember 1996-imeersukkut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit malittarisassat ataaniiti-lersissimavaat. Inissiaatileqatigiiffiup Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu sinner-lugit ingerlataasa ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermit annertuutigut tunngasuuneranik ilimaginninneq tamatuma nassataraa.

Pingajuattut Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 12-imit, 28. oktober 1993-imeersumit Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 6-ikkut, 2. maj 1996-i-

meersukkut aamma Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 2-kkut, 15. april 2003-meersukkut allangortinneqarsimasumit erserpoq A/S Inissiaatileqatigiiffik INI oqartussaasut suliaasaannik suliaqarsinnaasoq.

Taamaattumik pisortat inissianik attartortitsisarnerannut inatsisitigut tunngavigisap qanoq anertutigisumik isumaqatigiissuteqartarnej pillugu inatsiseqartitsineq tunngavigineraa erseqqinnerusumik qulaajarneqarsimatinnagu, ilusiliineq Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfimmik aaqqiagiinnngissutinik aalajangiiffiginnittartut inissianik attartortitsinermut tunngasuni ataasimut pisinnaatitaasutut ilusiliisoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu eqqarsaatigalugit isumaqalernavianngilag.

Tassani aamma ilaavoq peqqussutip allangortinneqarnerata Naalakkersuisunut ilaasortap allaaserisaatut imaqartup Ineqarnej pillugu Maalaaruteqarfik eqqarsaatigalugu uanga pisinnaati-taanerma killissalersorneqarnerani immikkut ittunik ajornartorsiutissaqalersitsinissaa.

Pissutsit ullumikkutut itsillugit A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p kommunillu attartortitsineri pillugit naammagittaalliuit suliarineqarnissaat itigartitsissutigisarpa, naammagittaalliut Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfimmu suliaassangortinneqarsinnaagaangat. Tamanna Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfip allaffissornermi aqutsinikkut aalajangiisartutut isumaqatigiissuteqarnermi inuit ataasiakkaat illua'tungeriit akornanni aaqqiagiinnngissutinik suliarinnittartuunnginneranik taamaattumillu Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfimmu naammagittaalliornissamut periarfissaq aqutsineri oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuteqarsinnaanermik oqartussaasup qulliunerusup taassuma aalajangeernissaata tunngaanut Ombudsmandimut naammagittaalliuteqarsinnaanermik mattussisoq pillugu malittarisassat tunngavigalugit naliliiffigineqartariaqarneranik aallaaveqarpiarpoq.

Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfik inissianik attartortitsisartut eqqarsaatigalugit uanga pisinnaatitaaninnut peqatigitillugu aaqqiagiinnngissutinik aalajangiivinnittarfinngortinneqarpat tamatuma manna nassatarissavaa, tassalu naammagittaalliornissamut periarfissap marlunnik sammiveqartup ataqatigiissaagaanngitsup piulenera, tamatumalu manna nassatareqqissallugu, tassalu attartortup suliamik imminut tunngasumik Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfimmu ineqarnej pillugu inatsiseqartitsineq pillugu malittarisassat tunngavigalugit naammagittaalliutiginninnissaminik imaluunniit Ombudsmandimut naammagittaalliutiginninnissaminik nammineq toqqaasinnaalenera, tassami Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfik taamaalisoaqarnerani oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliortarfittut inissisimajunnaassammat.

Naalakkersuisunut ilaasortaq tamakku tunngavigalugit qinnuigaara Ineqarnej pillugu Maalaaruteqartarfip sulineranut tunngaviusumi erseqqarluttup piusup taassuma qanoq iliorluni qulaarnejarsinnaanera isumaliutersuutigeqqullugu."

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfip 15. maj 2009-mi imatut aki-vaanga:

"Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 naapertorlugu inissianik attartortitsisarnej pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 14-ip, 20. november 2006-imeersup (peqqussutissatut siunnersuummi nr. 14-

imi) aamma aalajangersakkap piareersarneqarnerata assigiinngissuteqarnerat pillugu Ombudsmandip nalunaarutaa Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naaakkersuisoqarfup tiguaa.

Attartortitsineranut inatsisip iluarsaanneqarnerata ingerlaqqinnerani Ombudsmandip isummer-suutai ilanngunneqarumaarmata, Naalakkersuisoqarfimmiit nalunaarutigissavarput."

Ineqarnermut, attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfimmut 29. december 2009-mi imatut allappunga:

"Ombudsmandip Naalakkersuisut aamma Inatsisartut 2009-mi suliani marlunni inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni amigaatinik nalunaaruteqarfignissimavai.

Siullertut pineqartoq tassaavoq Ombudsmandip inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 20. november 2006-imeersoq pillugu nalunaarutigisaa 1. december 2008-meersoq tamatumalu kingornatigut allakkat 24. april 2009-meersut, tassungalu Naalakkersuisut Ombudsmandi 15. maj 2009-mi akivaat Ombudsmandip isumaliutersuutai inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussummik allangortitsiniarlutik Naalakkersuisut suleqqinneranni ilanngunneqarumaartut.

Aammattaq pineqartoq tassaavoq Ombudsmandip inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 5. december 2008-meersoq pillugu nalunaarutigisaa 30. november 2009-meersoq, tassungalu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisup Ombudsmandi 17. december 2009-mi akivaa Ombudsmandip isumaliutersuutai inissianik attartortitsineranut tunngasut pillugit peqqussummik allangortitsinermit 2010-mi aallarnisarneqartussami ilanngunneqarumaartut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara Ombudsmandip inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 20. november 2006-imeersoq pillugu nalunaarutigisaa pisortat inissiaataannik attartortitsarnermut Ombudsmandip ingerlatsinermit oqartussaasut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inissianik attartortitsisartutut suliaasaanik nakkutillinerata killissalersorneqarneranut pingaaruteqartumut inatsisitigut tunngavigisami erseqqarluttunut tunngasuusoq.

Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 5. december 2008-meersoq pillugu nalunaarutiginninnermit apeqquut innuttaasut akiliinissamik kinguortinneqarnissaanik imaluunniit ineqarnermut akiliutitunut akiitsut naafferartumik akilersorneqarnissaanik qinnuteqartut eqqarsaatigalugit inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineranut annertuumik pingaaruteqartoq pineqarpoq, matumani peqqussutit allannguutaataa isumaginninnermit aalajangersakkanut attuumassuteqarneranik apeqquut ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Taamaalillutik pineqartut tassaapput inatsiseqartitsineq pillugu apeqquutit pingaaruteqartut, Ombudsmandi oqartussaasut allallu inissianik attartortitsinermit ingerlataqartut eqqarsaatigalugit suliaminik tunngaviutinneqartut annertutigisumik suliarinnissinnaassappat qulaajarneqartariaqartut.

Ombudsmandi naammagittaalliummik inatsiseqartitsinermi atuuttut erseqqarlunnerat inner-suussutigalugu suliarineqarnissaa itigartitsissutigisariaqakkaminik tigusaqaruni innuttaasoq naammagittaalliortoq inatsiseqartitsinikkut inissisimanerminik eqqartuussiviup aalajangiinera-tigut qilersuisuusukkut aalajangiiffigineqaruni pitsaanerpaajunginnersoq Ombudsmandip isu-maliutersuutigisarniarpaa. Taamaappat Ombudsmandip manna aamma isumaliutersuutiginiar-paa, tassalu apeqquut pineqartoq tunngaviusumik ima pingaaruteqartiginersaq innuttaasoq im-minut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliaassanngortitsisinnaasoq Ombuds-mandip kaammattuutigisariaqarlugu, innuttaasup taamaaliornissamut aningaasaqarnikkut piu-masaqaataasunik eqqortitsinera eqqortitsinnginneraluunniit apeqquataatinnagu.

Naalakkersuisoqarfik tamanna tunngavigalugu qinnuigaara akissutit marluk Ombudsmandip ti-gusimasai eqqarsaatigalugit makku pillugit itisilerutaasunik nassuiaateqaqqullugu:

- Inissianik attartortitsisarneq pillugu peqqussummik allanngortiteriniarnermi amigaatit Om-budsmandimit nalunaarutigineqartut saniatigut amigaatit allat ilanngunneqarniarpaa?
- Peqqussutissatut siunnersuut allannguutigitinniakkanik imalik Naalakkersuisut qaqugu saqqummiutissallugu eqqarsaatigaat?
- Amigaatit Ombudsmandip nalunaarutigisai peqqussutit allanngortinneqarneranut pineqartu-mut atatillugu Naalakkersuisut qanoq isummerfiginiarpaa?
- Inatsisartut peqqussutaat massakkut atuuttut Ombudsmandip nalunaarutigisai eqqarsaatigalu-git Naalakkersuisut qanoq iliorlutik aqunniarpaa?"

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naareernerani tigusaqarpunga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 5, quppernerit 422 tulliiilu

Kommunimi sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq pillugu ataasimut oqaaseqaatit (j.nr. 2009-901-0031)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq inassuteqaatinnut akissuteqarnissaanik 25. marts 2009-mi aamma 29. september 2009-mi eqqaasippara.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 534

Ilaqutariinnermut Pisortaqaarfiup kommuninik nakkutilliinera (j.nr. 2008-905-0007)

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

Misissuina ukiumi nalunaarusiuunneqartumik naammassivara, oqaaseqaatigalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-8-2-tut ilanngunneqarpoq.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 534

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq, inatsisitigut tunngavigisaq pisinnaatitaanerlu pillugit apeqqutit (j.nr. 2009 - 901-0028)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq akissuteqarnissaanik 27. maj 2009-mi aamma 29. september 2009-mi eqqaasippara.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 534

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq, suliat akiliisinnaajunnaarnermut tunngassuteqartut, suliani qularnaveeqqutitut arsaarinninnermut tunngasuni sulianik uppersaasarsuineq, pisortat ilanngaassinissamut periarfissaat, akissarsianit unerartitseqqusissummut malitseqartitsineq pillugu apeqqut (j.nr. 2009-901-0029)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq akissuteqarnissaanik 27. maj 2009-mi aamma 29. september 2009-mi eqqaasippara.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 537 tulluulu

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq - meeqqanik inissiinermi iliusissanut pilersaarusiat suliarineqartarnerat (j.nr. 2008-901-0010)

Kommuni allakkatigut 2. februar 2009-meersutigut imatut akivoq:

"(...)

Suliani inissiinermut tunngasuni iliusissanut pilersaarutit pillugit:

Ajuusaarutigalugu Inatsisartut Ombudsmandiannut nalunaarutigissavara ulloq manna tikillugu K-mi isumaginninnermik ingerlatsivimmi meeqqanut tunngasuni sulisut akuerisaasut amerlinissaannut akuersissummik pissarsiniarneq, taamaalilluni suliani inissiinernut tunngasuni iliusissanut pilersaarusiorneq tamakkuninngalu sulianik naleqqussaaneq ilaatigut pitsaanerusemik nakkutillilernissaq pilersinneqarsinnaaqqullugu, suli iluatsinngimmat. Ataani atsiortunga taamanikkut kommunimi naalackersuinnikkut allaffissornikkullu aqutsisuusunut K-mi ilaqutariinnut sullissiviup sisamanik sulisullip pilersinneqarnissaata pisariaqassusia maj 2008-miilli arlaleriarlunga akuersisitsissutiginiartarsimavara, susassaarfimmi pitsaassuseq anner-tuumik pitsaaneruleqqullugu, meeqqallu inissitat pillugit siunnersuisarneq sulianillu sulia-qartarneq piffissaqarfigineqalersikkumallugu. Massakkut K-mi meeqqanut tunngasut inunnit marlunnit siunnersuinnermik isumagisaqaatigisunit suliarineqartarput, ullormullu sullitanik oqa-loqatiginnittarnerit ilungersunartut arfinillit tikillugit amerlassusillit kiisalu sapaatik akunneri tamaasa pinasuartumik akulerunnerit isumagisariaqartarlugit. Aammattaaq susassaarfimmi sullissineq, kommunimi isumaginninnermi siunnersortaanerup, piffissat ilaanni meeqqanut tunngasunut attuumassuteqartinneqartartup, 2008-mi decemberip qiteqqunerani atorfirmiinit tunuarneranit pitsaanngitsumik sunnerneqarpoq, ilaatigut ilisimasakka tunngavigalugit sulianik annertooujussuarmik artukkigaaneq pissutigalugu, uangalu taassuma atorfiani sulianik ilinnia-galik alla qaqugu atorfinitsissinnaassaneripput erseqqissumik oqaatigisinnaanngilara. Massak-kut pissutsit aarlerinartutut akuersaarneqarsinnaanngilluinnartutullu isigaakka.

Tamaku oqaatigereerlugit tamatumunnga peqatigitillugu uparuarneqassaaq uanga pisinnaasa-ra malillugu 2008-p qiteqqunneraniilli K Kommuniusimasumi suliat inissiinnermut tunngaasut tamaasa pereersimasut iliusissanut pilersaarusiorneqarsimanerat malinnaanarfifigakku, isu-maginninnermillu ingerlatsiviup inissiinerit nutaat tamaasa eqqarsaatigalugit piumasaaqat su-kumiisumik attatiinnarniarsarimmagu. Ilanngulluguttaaq oqaatigineqassaaq suliat inissiiner-mut tunngasut pisoqaanerit ilaat iliusissatut pilersaarusiunneqarsimammata.

(...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni2 kommunit kattutsinneqarnerisa kingornatigut akisussaaffeqarfimmik taas-suminnga tiguisoq allakkani 2. april 2009-meersuni qinnuigaara kommuni taamani kommuniusumi isumaginninnermik ingerlatsiviup nalunaarutigisaanut atatillugu qanoq iliuseqalersaarnersoq uannut nalunaarutigeeqqullugu.

Kommuni akissuteqarnissaanik allakkatigut 20. august 2009-meersutigut eqqaasippara.

Akissummik tigusaqanngiinnarama K Kommuni2-mi isumaginninnermi siunnersortit pisortaat oqarasuaatikku 28. oktober 2009-mi attaveqarfigaara, nassuiaallugulu kommunip nutaap taamani isumaginninnermik pisortaaq isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisut amigarnerat "aarlerinartutut akuersaarneqarsinnaanngilluinnartutullu" isigalugu oqarneranut atatillugu qanoq iliuseqalersaarnernik apeqqutiga suli akineqanngitsoq.

Isumaginninnermi siunnersortit pisortaata nalunaarfigaanga apeqqut isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaanut saqqummiunneqareerpat uterfigeqqinniarlunga.

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

Kommunimit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulit tusagaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 540

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq - nipangiussisussaataitaaneq (j.nr. 2008-901-0023)

Inassuteqaatiga una "... kommuni ininik oqaloqatiginninnerni atorneqartartussanik piaarnerpaamik pissarsissasoq, taamaalillutik innuttaasut ingerlatsiviup sulisuinik allanit tusaaneqaratik imminnut tunngasut pillugit oqaloqateqartalersinnaaqqullugit" kommunip akissummini kingullermi 27. oktober 2009-meersumi isummerfigisimanngilaa.

Suliaq allakkatigut 29. oktober 2009-meersutigut inaarlugu suliaara, kommunilu imatut nalunaarfialugu:

"Kommunit kattutsinneqarnerat isiginiarlugu isumaginninnermik ingerlatsiviup ininik oqaloqatiginnittarfinnik, innuttaasut ingerlatsiviup sulisuinik allanit tusaaneqaratik oqaloqatiginniffigisinnaasaannik peqannginnerup ajornartorsiutaanerata kommunimit nutaamit qanoq aqqinianeqarneranik apeqqut Atorfeqarfiup kommunimut tullianik tikeraarnerani saqqummiunneqarumaarpoq."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 541

Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq (j.nr. 2008-905-0006)

Misissuineria ukiumi nalunaarusiuunneqartumi naammassivara, taannalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-8-1-itut ilanngunneqarpoq.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 542

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inissianit nutsernerit pillugit nalunaarusiami suliarineqarnerinik nakkutilliinera (j.nr. 2008-901-0001)

Misissuineria ukiumi nalunaarusiuunneqartumi naammassivara, taannalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-9-tut ilanngunneqarpoq.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mik nakkutilliinera (j.nr. 2009-905-0010)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisup akissutaa imaattoq 30. juni 2009-mi tiguara:

"Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaannut nr. 14-imut, 20. november 2006-imeersumut oqaaseqaatini nalinginnaasuni Naalakkersuisut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akornanni inatsisitigut tungavissat eqqortumik nassuiaasioorneqarsimanginnerat pillugu Ombudsmandip saqqummiussaa maanna uterfigeqqippara.

Ombudsmandip allagaqaataanut atatillugu oqaatigissavara Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. maj 2005-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq maanna kukkunersioorneqarmat. Kukkunersiuineri inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaata nr. 14-ip, 20. november 2006-imeersup tulussarneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Taamatuttaa q inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 12-ip, 28. oktober 1993-imeersup, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartup, inatsimmi pineqartut assigiissarlugit misissorneqarnissaa Naalakkersuisut siunertaraat.

Taamaalilluni Naalakkersuisut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akornanni pissutsit paasinarsitinneqassapput, siunissami oqartussaaffiit killilerneqarnerat ersarinnerulersinneqassalluni."

Naalakkersuisunut ilaasortaq 6. juli 2009-mi imatut akivara:

"Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tungavigalugu nalunaarutinnut Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisup akissutaa 30. juni 2009-mi tiguara.

Akissummit erserpoq Naalakkersuisut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa piareersaraat, pineqartorlu Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu aaqinniaaraat, taamatuttaarlu Naalakkersuisut Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat misissorniaraat, Naalakkersuisut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akornanni pisinnaatitaanermut tunngasut qulaajarneqarnissaat siunertaralugu.

Naalakkersuisunut ilaasortap akissutaa tusaatissatut tiguara, suliamilu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

Akissut tungavigalugu naatsorsuutigaara aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiup pisinnaatitaanermigut inatsisitigut aalajangersaavigineqarsimasup aalajangiinerisa Namminersornerullutik Oqartussanut, massakkut Namminersorlutik Oqartussanut naammagittaalliutigineqarsinnaan-

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat

nginnerannik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aallaaviup saneqqunneqarnissaa inis-sianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnera pillugu Inat-sisartut peqqussutaatigut nr. 14-ikkut, 20. november 2006-imeersukkut siunertarineqarsiman-ngitsoq. Taamaattumik peqqussummi malittarisassat nutaat atortuulerumaarnissaasa tungaanut naatsorsuutigaara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pillugu naammagittaalliuutinik uanga suliarin-nittarnissaanut akornutissaqanngitsoq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut i-natsisaanni § 6, imm. 3."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 543

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 2008-901-0026)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq akissuteqarnissaanik 25. maj 2009-mi aamma 29. september 2009-mi eqqaasippara.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

8. Oqaatisinik ujarliutit

f = qupperneq taaneqartoq tullialu, ff= qupperneq taaneqartoq tulliiilu

AA/A

Aalajangiinerup oqartussamut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaannginnera 16
Allagaatinik kasiiliisarneq 65ff
Aaqqiagiinngissutininik aalajangiisartut 14ff, 411ff
Aaqqissuussaanikkut allanngortiterineq 295
Aatsitassat pillugit inatsit 208ff
Ajunngitsorsiassat 170ff
Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq 26ff
Akiliutinik akiliisitsiniarneq 106ff
Akiitsut naafferartumik akilersorneqarnerat 236ff, 409
Allaffissornikkut naammagittaalliorfissaq 26, 108, 605f
Allattoqarfissuarmik allanngortiterineq 389ff
Allakkatigoortitsisarnissamik piumasaqaat 53, 393
Allattuisussaatitaaneq 47
Aningaasarsiutigalugu angajoqqaarsiat 140
Angajoqqaatut oqartussaaneq 136
Angerlarsimaffiup avataanut inissiineq 53ff, 113ff, 299ff, 417ff
Aningaasanut inatsit 96ff, 177, 195, 201, 261, 266ff, 273, 275, 278ff0
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq 106ff, 173, 262, 266
Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikringi 30
Arbejdsskade styrelsi 30ff, 273
Asiaq 70
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 62ff, 68f, 246ff, 325ff, 406ff, 412ff, 419ff
Atorfinititsinermi allakkiat 143ff, 395ff
Atuinissamut kisermassineq 221ff
Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit 170ff
Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq 171ff

D

Danske Blades Forening 14ff
Danske Lov 379

E

Eqqartuussivinnut assingusumik ilusiliineq 13ff
Eqqartuussivikkut suliassanngortitsineq 62, 209, 235, 322, 381ff, 411, 416

F

Feriartarneq pillugu inatsit 377ff
FN-ip meeqqap pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaat 54, 135

Folketingip Ombudsmandia 12, 31, 104ff, 169, 324

G

Grønlands Styrelsi 202

H

Højesteret 104ff

Højskoli 32

I

Ikkerussuteqarluni oqaaseqaat 19, 28

Ikiuinnermut Suliffissaqartitsiniarnermullu Qullersaqarfik 311ff

Iliuusissanut pilersaarusiaq 113ff, 274ff, 417ff

Illua'tungiusumut sinniisaaneq 71f

Illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq 47, 209ff

Illua'tungiusup tusarniaanermut akissutaa 148ff, 163ff

Ilitsersuineq 34, 53ff, 263, 306, 312

Ilitsersuisussaatitaaneq 46, 248, 308

Inatsimmik tunngaveqartussaannermik tunngavik 23

Inatsisartut Allattoqarfiat 33, 185, 201

Inatsisartut Ataatsimiititaliaat

- Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu 50

- Aningaasaqarnermut 261

- Attaveqarnermut Ineqarnermullu 238ff

- Inatsisit Atortinneqarnerannut 112, 412

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsit naapertorlugu nalunaarutiginninneq 50ff, 74ff, 207, 236ff

Inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineq 28, 68, 236ff, 256ff, 262, 318

Inatsiseqartitsinikkut inissisimaneq 63, 292

Inatsisilerituutut ilinniarsimasuunissamik piumasqaat 16f, 268, 290ff

Inatsisinut tunngasunik ilisimasaqarneq 17

Inatsisitigut tunngavik 102ff, 113ff, 170ff, 399ff

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik 68f, 405ff, 411ff

Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq 53, 169, 262, 276, 372f

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq 32, 46, 63, 70, 298

Innarluutillit 10, 46f, 265ff, 338

International Ombudsmans Institute

Inummut tapit 330ff, 410

Inuit Pisinnaatitaaffi pillugit Europami Isumaqatigiissut 15, 135, 235

Iserit A/S 62, 247, 405ff

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 27, 72, 95, 108, 128, 141, 256ff, 260ff, 298ff, 399, 419

Isumagisassannqortitsineq 12, 140, 176, 275, 287

Itigartitsineq 32f, 185, 256, 265

J

Justitsministereqarfik 12ff, 106f

K

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneq 19

Kalaallit Nunaanni Landsráði 202f

Kalaallit Nunaanni najugaqavissut 221ff

Kalaallit Nunaanni Tusagassiortut Peqatigiiffiat 16

Kiffaanngissuseqarluni oqaalussinnaatitaaneq 15

Kisitsisit atorlugit takussutissiat 34ff

Kommunit aaqqissuussaannerat 68

Kommunit kattunnerat 364ff

Kommunit tikeraarnerit 34ff, 68ff, 323

L

Landsráði 310

Landsráðip ileqqoreqqusaa 315

M

Malitseqartitsineq 50ff, 177, 328, 377ff, 389ff

Malittarisassat saneqqunneqarsinnaasut/saneqqunneqarsinnaanngitsut 29, 410

Mianersoqqussut 148ff, 387, 394

Mittarfeqarfiit 70

N

Naafferartumik akilersuineq 247ff

Naalakkersuisoqarfik

- Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu 48ff,

- Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut 33, 241ff, 377ff, 382, 399ff

- Attaveqarnermut Avatangiisinullu 237ff, 414ff

- Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu 50ff, 298ff

- Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu 65

- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsiner
mut 95ff, 173ff

- Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu 13ff, 33, 66, 83ff

Nakkutilliisussaataaneq 99, 298ff, 416, 419ff

Naalasseriitsuliorneq 148ff

Naammagittaalliornissamut ilitsersuut 68f, 308, 386

Naammagittaalliornissamut periarfissaq 12, 25, 32f, 255ff, 263ff, 321, 389, 407, 414

Naammagittaalliornissamut piffissaliussaq 21ff, 241, 321

Naatsorsuutit 33

Nakorsap uppernarsaasiussaa 46, 381
Naleqqutinngitsumik pineqaatissiineq 148ff,
Naligiimmik pinnittarnermik isiginninnerit 140, 330ff, 371ff
Nammineerluni misissuiffiginninnerit 66, 68ff, 236ff, 260ff, 298ff, 329ff, 351, 382,
389ff
Napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat 32, 68
Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfik 31ff, 384ff
Nipangiussisussaatitaaneq 31f, 239f, 410, 419
Nukissaalatsinermik pissuteqarneq 21
Nukissiorfiit 70
Nunaminertamik atuineq 9

O

Oqartussaq qulliunerusoq naammagittaalliorfissaq 33

P

Paasitinneqarsinnaatitaaneq 64, 408
Paasissutissanik ingerlatitseqqinneq 31f
Paasissutissanik imminut ajoqusiisinnaasunik tunniussinnginnissaq 209ff
Paasiuminaatumik ataqatigiinngitsumillu inatsiseqartitsineq 264ff
Peqqusissuteqarneq 208ff
Pensionisiallit 329ff, 410
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq 20, 46f, 143ff, 260ff
Pineqaatissiineq 135, 148ff, 210, 253, 283, 308
Pisinnaatitaaneq 9ff, 13ff
Pisoqalisoorneq 397
Politinut nalunaarutigininneq 325ff

Q

Qarasaasiakkut allattukkanik naqitanngortitsisarneq 397f
Qasuersaarfeqarneq 158

R

Radio tv-lu pillugit aalajangiisartut 19

S

Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik 272ff
Siusinaartumik pensionisiat 46, 50ff, 71f, 330ff, 393
Skatterådi 25ff
Soraarsitaaneq/soraarsitsineq 32, 47, 66f, 381, 395ff
Suliffeqarfiit nammineertitat 69f
Suliffissatut allattuiffik 148ff
Suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq pillugu malittarisassat 26ff

Suliamik uppernarsaasersuineq 143ff, 259
Suliarinneqqinneq 148ff
Suliassaqtitsinermut ministereqarfik 30
Suliat nammineerluni misissugassanngortitat 66, 68ff, 236ff, 260ff, 298ff, 329ff, 351, 382, 389ff
Suliap suliarineqarnerani kukkussutit 381ff
Suliffeqarfiit imminnut pigisut 32, 100
Sulisilluni ajoquserneq 30, 399
Sulisilluni Ajoquersimasunik Sullissivik 29ff, 279

T

TELE Greenland A/S 33
Tikiusaaq 73ff
Tjenestemandit 32f, 56ff, 377ff, 399ff
Tunngavilersuisussaataaneq 168
Tunngaviusumik Inatsit 15, 61, 107ff, 401
Tusagassiuinermi akisussaassuseqarneq pillugu peqqussut 13ff
Tusagassiuinermi ileqqorissaarneq 14ff
Tusagassiutit pillugit Aalajangiisartut 13ff

U

Ulloq unnuarlu sulinngiffeqartussaaneq/qasuersaarfeqartussaataaneq 148ff
Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut 171ff
Utertitassanngortitsilluni ikiorsiineq 73ff
Utoqqalinermi pensionisiat 330ff

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

Misissuina ukiumi nalunaarusiuunneqartumik naammassivara, oqaaseqaatigalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-8-2-tut ilanngunneqarpoq.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 534

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq, inatsisitigut tunngavigisaq pisinnaatitaanerlu pillugit apeqqutit (j.nr. 2009 - 901-0028)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq akissuteqarnissaanik 27. maj 2009-mi aamma 29. september 2009-mi eqqaasippara.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 534

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq, suliat akiliisinnaajunnaarnermut tunngassuteqartut, suliani qularnaveeqqutitut arsaarinninnermut tunngasuni sulianik uppersaasarsuineq, pisortat ilanngaassinissamut periarfissaat, akissarsianit unerartitseqqusissummut malitseqartitsineq pillugu apeqqut (j.nr. 2009-901-0029)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq akissuteqarnissaanik 27. maj 2009-mi aamma 29. september 2009-mi eqqaasippara.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, quppernerit 537 tulliiu

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq - meeqqanik inissiinermi iliusissanut pilersaarusiat suliarineqartarnerat (j.nr. 2008-901-0010)

Kommuni allakkatigut 2. februar 2009-meersutigut imatut akivoq:

"(...)

Suliani inissiinermut tunngasuni iliusissanut pilersaarutit pillugit:

Ajuusaarutigalugu Inatsisartut Ombudsmandiannut nalunaarutigissavara ulloq manna tikillugu K-mi isumaginninnermik ingerlatsivimmi meeqqanut tunngasuni sulisut akuerisaasut amerlissaannut akuersissummik pissarsiniarneq, taamaalilluni suliani inissiinernut tunngasuni iliusissanut pilersaarusiorneq tamakkuninngalu sulianik naleqqussaaneq ilaatigut pitsaaneruumik nakkutillilernissaq pilersinneqarsinnaaqqullugu, suli iluatsinngimmat. Ataani atsiortunga taamanikkut kommunimi naalackersuinnikkut allaffissornikkullu aqutsisuusunut K-mi ilaqutariinnut sullissiviup sisamanik sulisullip pilersinneqarnissaata pisariaqassusia maj 2008-miilli arlaleriarlunga akuersisitsissutiginiartarsimavara, susassaarfimmi pitsaassuseq anner-tuumik pitsaaneruleqqullugu, meeqqallu inissitat pillugit siunnersuisarneq sulianillu suliaqartarneq piffissaqarfigineqalersikkumallugu. Massakkut K-mi meeqqanut tunngasut inunnit marlunnit siunnersuinnermik isumagisaqaatigisunit suliarineqartarput, ullormullu sullitanik oqaloqatiginnittarnerit ilungersunartut arfinillit tikillugit amerlassusillit kiisalu sapaatik akunneri tamaasa pinasuartumik akulerunnerit isumagisariaqartarlugit. Aammattaaq susassaarfimmi sullissineq, kommunimi isumaginninnermi siunnersortaanerup, piffissat ilaanni meeqqanut tunngasunut attuumassuteqartinneqartarput, 2008-mi decemberip qiteqqunerani atorfirmiinit tunuarneranit pitsaanngitsumik sunnerneqarpoq, ilaatigut ilisimasakka tunngavigalugit sulianik annertooujussuarmik artukkgianeq pissutigalugu, uangalu taassuma atorfiani sulianik ilinnia-galik alla qaqugu atorfinitsissinnaassaneripput erseqqissumik oqaatigisinnaanngilara. Massak-kut pissutsit aarlerinartutut akuersaarneqarsinnaanngilluinnartutullu isigaakka.

Tamaku oqaatigereerlugit tamatumunnga peqatigitillugu uparuarneqassaaq uanga pisinnaasara malillugu 2008-p qiteqqunneraniilli K Kommuniusimasumi suliat inissiinnermut tunngaasut tamaasa pereersimasut iliusissanut pilersaarusiorneqarsimanerat malinnaanarfigigakku, isumaginninnermillu ingerlatsiviup inissiinnerit nutaat tamaasa eqqarsaatigalugit piumasaaqat sukumiisumik attatiinnarniarsarimmagu. Ilanngulluguttaaq oqaatigineqassaaq suliat inissiinnermut tunngasut pisoqaanerit ilaat iliusissatut pilersaarusiunneqarsimammata.

(...) (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

K Kommuni2 kommunit kattutsinneqarnerisa kingornatigut akisussaaffeqarfimmik taasuminnga tiguisoq allakkani 2. april 2009-meersuni qinnuigaara kommuni taamani kommuniusumi isumaginninnermik ingerlatsiviup nalunaarutigisaanut atatillugu qanoq iliuseqalersaarnersoq uannut nalunaarutigeeqqullugu.

Kommuni akissuteqarnissaanik allakkatigut 20. august 2009-meersutigut eqqaasippara.

Akissummik tigusaqanngiinnarama K Kommuni2-mi isumaginninnermi siunnersortit pisortaat oqarasuaatikku 28. oktober 2009-mi attaveqarfigaara, nassuiaallugulu kommunip nutaap taamani isumaginninnermik pisortaaq isumaginninnermik ingerlatsivimmi sulisut amigarnerat "aarlerinartutut akuersaarneqarsinnaanngilluinnartutullu" isigalugu oqarneranut atatillugu qanoq iliuseqalersaarneranik apeqqutiga suli akineqanngitsoq.

Isumaginninnermi siunnersortit pisortaata nalunaarfigaanga apeqqut isumaginninnermik ingerlatsiviup pisortaanut saqqummiunneqareerpat uterfigeqqinniarlunga.

7. *Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat*

Kommunimit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulit tusagaqanngilanga.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 540

Sulianik isumaginninnermut tunngasunik misissuineq - nipangiussisussaataitaneq (j.nr. 2008-901-0023)

Inassuteqaatiga una "... kommuni ininik oqaloqatiginninnerni atorneqartartussanik piaarnerpaamik pissarsissasoq, taamaalillutik innuttaasut ingerlatsiviup sulisuinik allanit tusaaneqaratik imminnut tunngasut pillugit oqaloqateqartalersinnaaqqullugit" kommunip akissummini kingullermi 27. oktober 2009-meersumi isummerfigisimanngilaa.

Suliaq allakkatigut 29. oktober 2009-meersutigut inaarlugu suliaara, kommunilu imatut nalunaarfialugu:

"Kommunit kattutsinneqarnerat isiginiarlugu isumaginninnermik ingerlatsiviup ininik oqaloqatiginnittarfinnik, innuttaasut ingerlatsiviup sulisuinik allanit tusaaneqaratik oqaloqatiginniffigisinnaasaannik peqannginnerup ajornartorsiutaanerata kommunimit nutaamit qanoq aqqinianeqarneranik apeqqut Atorfeqarfiup kommunimut tullianik tikeraarnerani saqqummiunneqarumaarpoq."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 541

Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfinni sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq (j.nr. 2008-905-0006)

Misissuineria ukiumi nalunaarusiuunneqartumi naammassivara, taannalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-8-1-itut ilanngunneqarpoq.

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 542

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p inissianit nutsernerit pillugit nalunaarusiami suliarineqarnerinik nakkutilliinera (j.nr. 2008-901-0001)

Misissuineria ukiumi nalunaarusiuunneqartumi naammassivara, taannalu immikkoortumi 5-imi suliatut 5-9-tut ilanngunneqarpoq.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mik nakkutilliinera (j.nr. 2009-905-0010)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisup akissutaa imaattoq 30. juni 2009-mi tiguara:

"Inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaannut nr. 14-imut, 20. november 2006-imeersumut oqaaseqaatini nalinginnaasuni Naalakkersuisut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akornanni inatsisitigut tungavissat eqqortumik nassuiaasioorneqarsimanginnerat pillugu Ombudsmandip saqqummiussaa maanna uterfigeqqippara.

Ombudsmandip allagaqaataanut atatillugu oqaatigissavara Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. maj 2005-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq maanna kukkunersioorneqarmat. Kukkunersiuineri inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaata nr. 14-ip, 20. november 2006-imeersup tulussarneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Taamatuttaa q inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 12-ip, 28. oktober 1993-imeersup, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartup, inatsimmi pineqartut assigiissarlugit misissorneqarnissaa Naalakkersuisut siunertaraat.

Taamaalilluni Naalakkersuisut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akornanni pissutsit paasinarsitinneqassapput, siunissami oqartussaaffiit killilerneqarnerat ersarinnerulersinneqassalluni."

Naalakkersuisunut ilaasortaq 6. juli 2009-mi imatut akivara:

"Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11 tungavigalugu nalunaarutinnut Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisup akissutaa 30. juni 2009-mi tiguara.

Akissummit erserpoq Naalakkersuisut inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarnissaa piareersaraat, pineqartorlu Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu aaqinniaaraat, taamatuttaarlu Naalakkersuisut Inissiaatileqatigiiffimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut peqqussutaat misissorniaraat, Naalakkersuisut aamma A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p akornanni pininnaatitaanermut tunngasut qulaajarneqarnissaat siunertaralugu.

Naalakkersuisunut ilaasortap akissutaa tusaatissatut tiguara, suliamilu matuma kingornatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

Akissut tungavigalugu naatsorsuutigaara aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiup pininnaatitaanermigut inatsisitigut aalajangersaavigineqarsimasup aalajangiinerisa Namminersornerullutik Oqartussanut, massakkut Namminersorlutik Oqartussanut naammagittaalliutigineqarsinnaan-

7. Sulianut ukiuni siusinnerusuni nalunaarutini eqqartorneqartunut malitseqartitsineq. Suliat

nginnerannik ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aallaaviup saneqqunneqarnissaa inis-sianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allangortinneqarnera pillugu Inat-sisartut peqqussutaatigut nr. 14-ikkut, 20. november 2006-imeersukkut siunertarineqarsiman-ngitsoq. Taamaattumik peqqussummi malittarisassat nutaat atortuulerumaarnissaasa tungaanut naatsorsuutigaara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pillugu naammagittaalliuutinik uanga suliarin-nittarnissaanut akornutissaqanngitsoq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut i-natsisaanni § 6, imm. 3."

2008-mi ukiumoortumik nalunaarut, immikkoortoq 7, qupperneq 543

Sulianik akiliisitsiniarnermut tunngasunik misissuineq (j.nr. 2008-901-0026)

Akiliisitsiniarnermi Oqartussaasoq akissuteqarnissaanik 25. maj 2009-mi aamma 29. september 2009-mi eqqaasippara.

Akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqanngilanga.

8. Oqaatisinik ujarliutit

f = qupperneq taaneqartoq tullialu, ff= qupperneq taaneqartoq tulliiilu

AA/A

Aalajangiinerup oqartussamut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaannginnera 16
Allagaatinik kasiiliisarneq 65ff
Aaqqiagiinngissutinik aalajangiisartut 14ff, 411ff
Aaqqissuussaanikkut allanngortiterineq 295
Aatsitassat pillugit inatsit 208ff
Ajunngitsorsiassat 170ff
Akileraartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq 26ff
Akiliutinik akiliisitsiniarneq 106ff
Akiitsut naafferartumik akilersorneqarnerat 236ff, 409
Allaffissornikkut naammagittaalliorfissaq 26, 108, 605f
Allattoqarfissuarmik allanngortiterineq 389ff
Allakkatigoortitsisarnissamik piumasaqaat 53, 393
Allattuisussaatitaaneq 47
Aningaasarsiutigalugu angajoqqaarsiat 140
Angajoqqaatut oqartussaaneq 136
Angerlarsimaffiup avataanut inissiineq 53ff, 113ff, 299ff, 417ff
Aningaasanut inatsit 96ff, 177, 195, 201, 261, 266ff, 273, 275, 278ff0
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq 106ff, 173, 262, 266
Arbejdsmarkedets Erhvervsygdsmssikringi 30
Arbejdsskade styrelsi 30ff, 273
Asiaq 70
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 62ff, 68f, 246ff, 325ff, 406ff, 412ff, 419ff
Atorfinititsinermi allakkiat 143ff, 395ff
Atuinissamut kisermasssineq 221ff
Atuisartunut Pisisartunullu Siunnersuisoqatigiit 170ff
Atuisartunut Pisisartunullu Maalaaruteqartarfittut Ataatsimiititaliaq 171ff

D

Danske Blades Forening 14ff
Danske Lov 379

E

Eqqartuussivinnut assingusumik ilusiliineq 13ff
Eqqartuussivikkut suliassanngortitsineq 62, 209, 235, 322, 381ff, 411, 416

F

Feriartarneq pillugu inatsit 377ff
FN-ip meeqqap pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaat 54, 135

Folketingip Ombudsmandia 12, 31, 104ff, 169, 324

G

Grønlands Styrelsi 202

H

Højesteret 104ff

Højskoli 32

I

Ikkerussuteqarluni oqaaseqaat 19, 28

Ikiuinnermut Suliffissaqartitsiniarnermullu Qullersaqarfik 311ff

Iliuusissanut pilersaarusiaq 113ff, 274ff, 417ff

Illua'tungiusumut sinniisaaneq 71f

Illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq 47, 209ff

Illua'tungiusup tusarniaanermut akissutaa 148ff, 163ff

Ilitsersuineq 34, 53ff, 263, 306, 312

Ilitsersuisussaatitaaneq 46, 248, 308

Inatsimmik tunngaveqartussaannermik tunngavik 23

Inatsisartut Allattoqarfiat 33, 185, 201

Inatsisartut Ataatsimiititaliaat

- Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu 50

- Aningaasaqarnermut 261

- Attaveqarnermut Ineqarnermullu 238ff

- Inatsisit Atortinneqarnerannut 112, 412

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsit naapertorlugu nalunaarutiginninneq 50ff, 74ff, 207, 236ff

Inatsiseqartitsinikkut innarlitsaaliineq 28, 68, 236ff, 256ff, 262, 318

Inatsiseqartitsinikkut inissisimaneq 63, 292

Inatsisilerituutut ilinniarsimasuunissamik piumasqaat 16f, 268, 290ff

Inatsisinut tunngasunik ilisimasaqarneq 17

Inatsisitigut tunngavik 102ff, 113ff, 170ff, 399ff

Ineqarneq pillugu Maalaaruteqartarfik 68f, 405ff, 411ff

Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq 53, 169, 262, 276, 372f

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq 32, 46, 63, 70, 298

Innarluutillit 10, 46f, 265ff, 338

International Ombudsmans Institute

Inummut tapit 330ff, 410

Inuit Pisinnaatitaaffi pillugit Europami Isumaqatigiissut 15, 135, 235

Iserit A/S 62, 247, 405ff

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 27, 72, 95, 108, 128, 141, 256ff, 260ff, 298ff, 399, 419

Isumagisassannqortitsineq 12, 140, 176, 275, 287

Itigartitsineq 32f, 185, 256, 265

J

Justitsministereqarfik 12ff, 106f

K

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneq 19

Kalaallit Nunaanni Landsráði 202f

Kalaallit Nunaanni najugaqavissut 221ff

Kalaallit Nunaanni Tusagassiortut Peqatigiiffiat 16

Kiffaanngissuseqarluni oqaalussinnaatitaaneq 15

Kisitsisit atorlugit takussutissiat 34ff

Kommunit aaqqissuussaannerat 68

Kommunit kattunnerat 364ff

Kommunit tikeraarnerit 34ff, 68ff, 323

L

Landsráði 310

Landsráðip ileqqoreqqusaa 315

M

Malitseqartitsineq 50ff, 177, 328, 377ff, 389ff

Malittarisassat saneqqunneqarsinnaasut/saneqqunneqarsinnaanngitsut 29, 410

Mianersoqqussut 148ff, 387, 394

Mittarfeqarfiit 70

N

Naafferartumik akilersuineq 247ff

Naalakkersuisoqarfik

- Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu 48ff,

- Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Tunngasunut 33, 241ff, 377ff, 382, 399ff

- Attaveqarnermut Avatangiisinullu 237ff, 414ff

- Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu 50ff, 298ff

- Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu 65

- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsiner
mut 95ff, 173ff

- Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu 13ff, 33, 66, 83ff

Nakkutilliisussaataitaneq 99, 298ff, 416, 419ff

Naalasseriitsuliorneq 148ff

Naammagittaalliornissamut ilitsersuut 68f, 308, 386

Naammagittaalliornissamut periarfissaq 12, 25, 32f, 255ff, 263ff, 321, 389, 407, 414

Naammagittaalliornissamut piffissaliusaaq 21ff, 241, 321

Naatsorsuutit 33

Nakorsap uppernarsaasiussaa 46, 381
Naleqqutinngitsumik pineqaatissiineq 148ff,
Naligiimmik pinnittarnermik isiginninnerit 140, 330ff, 371ff
Nammineerluni misissuiffiginninnerit 66, 68ff, 236ff, 260ff, 298ff, 329ff, 351, 382,
389ff
Napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat 32, 68
Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfik 31ff, 384ff
Nipangiussisussaatitaaneq 31f, 239f, 410, 419
Nukissaalatsinermik pissuteqarneq 21
Nukissiorfiit 70
Nunaminertamik atuineq 9

O

Oqartussaq qulliunerusoq naammagittaalliorfissaq 33

P

Paasitinneqarsinnaatitaaneq 64, 408
Paasissutissanik ingerlatitseqqinneq 31f
Paasissutissanik imminut ajoqusiisinnaasunik tunniussinnginnissaq 209ff
Paasiuminaatumik ataqatigiinngitsumillu inatsiseqartitsineq 264ff
Peqqusissuteqarneq 208ff
Pensionisiallit 329ff, 410
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq 20, 46f, 143ff, 260ff
Pineqaatissiineq 135, 148ff, 210, 253, 283, 308
Pisinnaatitaaneq 9ff, 13ff
Pisoqalisoorneq 397
Politinut nalunaarutigininneq 325ff

Q

Qarasaasiakkut allattukkanik naqitanngortitsisarneq 397f
Qasuersaarfeqarneq 158

R

Radio tv-lu pillugit aalajangiisartut 19

S

Siunnersuisoqatigiinnik Aalajangiisartunillu Aqutsisoqarfik 272ff
Siusinaartumik pensionisiat 46, 50ff, 71f, 330ff, 393
Skatterådi 25ff
Soraarsitaaneq/soraarsitsineq 32, 47, 66f, 381, 395ff
Suliffeqarfiit nammineertitat 69f
Suliffissatut allattuiffik 148ff
Suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarneq pillugu malittarisassat 26ff

Suliamik uppernarsaasersuineq 143ff, 259
Suliarinneqqinneq 148ff
Suliassaqtitsinermet ministereqarfik 30
Suliat nammineerluni misissugassanngortitat 66, 68ff, 236ff, 260ff, 298ff, 329ff, 351, 382, 389ff
Suliap suliarineqarnerani kukkussutit 381ff
Suliffeqarfiit imminnut pigisut 32, 100
Sulisilluni ajoquserneq 30, 399
Sulisilluni Ajoquersimasunik Sullissivik 29ff, 279

T

TELE Greenland A/S 33
Tikiusaaq 73ff
Tjenestemandit 32f, 56ff, 377ff, 399ff
Tunngavilersuisussaataaneq 168
Tunngaviusumik Inatsit 15, 61, 107ff, 401
Tusagassiunermit akisussaassuseqarneq pillugu peqqussut 13ff
Tusagassiunermit ileqqorissaarneq 14ff
Tusagassiutit pillugit Aalajangiisartut 13ff

U

Ulloq unnuarlu sulinngiffeqartussaaneq/qasuersaarfeqartussaataaneq 148ff
Unammilleqatigiinneq pillugu Aalajangiisartut 171ff
Utertitassanngortitsilluni ikiorsiineq 73ff
Utoqqalinermit pensionisiat 330ff

ISSN 1600-2563

Rosendahls-Schultz Grafisk